

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΕΡΩΤΙΚΟΝ

ΣΥΝΤΕΘΕΝ ΠΑΡΑ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΥ ΚΟΡΝΑΡΟΥ

ΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΣΙΤΙΑΣ ΧΩΡΑΣ,
ΕΝ Τῃ ΝΗΣῳ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
— ΧΑΝΙΩΝ —
Βιβλ. αριθ. 28237
Χρονολ. Εισαγ. 29-5-1965
Εισιλέτης Κοινωνία Δοκίμης
Αριθ. 885 959 / 11002

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ

Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Τυπογρ. τοῦ Φαίινικος.

1865

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΤΗΤΗΝ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΧΑΝΙΑ 1958

1958

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

ΤΑ ΟΜΙΛΟΥΝΤΑ ΕΙΣ ΤΟΤΤΟ ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ .

ΗΡΑΚΛΗΣ, Βασιλέας τῆς Ἀθήνας.

ΑΡΤΕΜΙΣ, Βασίλισσα ἢ γυνὴ του.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ, Βασιλοπούλα ἢ θυγατέρα τους.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ, Πολιτικὸς Σύμβουλος τοῦ Βασιλέως.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ, ὁ υἱὸς τε, καὶ ἀγαπητικὸς τῆς Ἀρετούσας.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ, φίλος πιστὸς τοῦ Ἐρωτοκρίτου.

ΣΟΛΔΑΤΟΙ, τοῦ Βασιλέως.

ΦΡΟΣΥΝΗ, Νένη τῆς Ἀρετούσας.

ΜΑΝΝΑ, τοῦ Ἐρωτοκρίτου.

ΔΗΜΟΦΑΝΗΣ, Ἀφεντόπουλον τῆς Μυτιλήνης.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΟΣ, Ῥηγόπουλον τοῦ Ναυπλίου.

ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ, Ἀφέντης τῆς Μοθώνης.

ΗΡΑΚΛΗΣ, Ἀφέντης τῆς Εὐρίπου.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ, Ἀφέντης τῆς Μακεδονίας.

ΔΡΑΚΟΜΑΧΟΣ, Ἀφέντης τῆς Κορώνης.

ΤΡΙΠΟΛΕΜΟΣ, Ἀφέντης τῆς Σκλαβουνιάς.

ΛΙΟΚΑΡΕΤΗΣ, Ἀφέντης τῆς Ἀξιάς.

ΣΠΙΘΟΛΙΟΝΤΑΣ, Καραμανίτης.

ΠΙΣΤΟΦΟΡΟΣ, υἱὸς τοῦ Ῥηγὸς τοῦ Βυζαντίου.

ΔΡΑΚΟΚΑΡΔΟΣ, Ἀφέντης τῆς Πάτρας.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Ἀρχοντόπουλον τῆς Κρήτης.

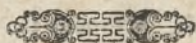
ΚΥΠΡΙΑΔΗΜΟΣ, Ῥηγόπουλον τῆς Κύπρου.

ΒΛΑΝΤΙΣΤΡΑΤΟΣ, Βασιλεὺς τῆς Βλαχίας.

ΑΡΙΣΤΟΣ, ὁ Ἀνεψιὸς του.

ΦΡΟΝΙΣΤΑΣ, Πολεμικὸς Σύμβουλος τοῦ Βασιλέως Ἡράκλη.

ΠΙΣΤΕΝΤΗΣ, δούλος πιστὸς τοῦ Ἐρωτοκρίτου.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Μ Ε Ρ Ο Σ Α

Τοῦ κύκλου τὰ γυρίσματα π' ἀνεβοκατεβαίνουν,
Καὶ τοῦ τροχοῦ, π' ὤραις ψηλά κ' ὤραις σὰ βάρη πηαίνουν,
Καὶ τοῦ καιροῦ τὰ πράγματα, π' ἀναπαυμὸ δὲν ἔχουν,
Μὰ σὸ καλὸ, κ' εἰς τὸ κακὸ περιπατοῦν καὶ τρέχουν,
Καὶ τοῦ πολέμ' ἢ παραχαῖς, ἢ ἔχθραις καὶ τὰ βάρη,
Τοῦ ἔρωτος ἢ μπόρεςεις, καὶ τῆς φιλίας ἢ χάρι,
Αὐτάνα μ' ἐκινήσασι, τὴν σήμερον ἡμέραν,
Ν' ἀναθηθάνω καὶ νᾶ πῶ, τὰ κάμαν καὶ τὰ φέραν,
Σὲ μιὰ κόρη κ' ἕνα ἄγγουρο, ποῦ μπερδεψαν ὁμάδι,
Σὲ μιὰ φιλιὰ ἀμάλαγη μὲ δίχως ἀσχημάδι.
Κ' ὅποιος τοῦ πόθου δούλεψε εἰσὲ καιρὸ κανένα,
Ἄς ἔλθῃ γιὰ ν' ἀφκρασθῆ ὅ, τ' εἶναι ἐδῶ γραμμένα.
Νὰ πάρῃ ξόμπλι κ' ἐρμηνειά, βαθυὰ νὰ θεμελιώνῃ,
Πάντα σ' ἀμάλαγην φιλιάν, ὅπου νὰ μὴ κομπώνῃ.
Γιατ' ὅποιος δίχως πιβουλιά τοῦ πόθου του ξετρέχει,
Εἰς μιὰν ἀρχὴν ἀβάστακτη καλὸ τέλος ἔχει.
Ἄφκρασθῆτε τὸ λοιπὸν, κ' ἄς πιάνῃ ὅπουχει γνῶσι,
Γιὰ νὰ κατέχη κ' ἀλλουνοῦ ἀπόκρισι νὰ δώσῃ.
Στοὺς περασμένους τὲς καιροὺς ποῦ οἱ Ἕλληνες ὠρίζα,
Κ' ὅπου δὲν εἶχε ἡ πίστις των θεμελιωμένη ρίζα.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Τότε μιά αγάπη μπιστική στον κόσμο φανερώθη,
Κ' ἐγράφη μέσα στην καρδιά, κ' ἔδέποτε της λυώθη.
Καί με καιρόν σέ δυό κορμιά ὁ πόθος εἶχε μείνει,
Καί κάμωμα πολλ' ἀκριβόν ἔτοιους καιρούς ἐγίνη.
Εἰς τὴν Ἀθήνα π' ἦτονε τῆς μάθησις ἡ βρῶσις,
Καί τὸ Ψρονὶ τῆς Ἀφεντιάς, καί ὁ ποταμὸς τῆς γυνῶσις,
Ρ' ἦγας μεγάλος ὄριζε τὴν ἄξια Χώρα κείνη,
Μ' ἄλλας πολλαῖς καὶ θαυμασταῖς, καὶ ξακαστός ἐγίνη.
Ἡράκλην τὸν ἐλέγασι, ξεχωριστὸν ἀπ' ἄλλους,
Ἀπὸ πολλῶς, καὶ φρόνιμους, κ' ἀπ' ὅλους πρὸς μεγάλους.
Ἐτελειωμένος Βασιλεὺς, κ' ἄξιος σέ κάθε τόπον,
Ὁ λόγος του ἦτονε σχολειό, καὶ νόμος τῶν ἀνθρώπων.
Μικρούλης ὑπανδρεύθηκε, κ' ἐσυντροφιάσθη ὁμάδι,
Μέ τέρι, ποῦ ποτέ κανεῖς δὲν τούβρισκε ψεγάδι.
Ἄρτεμιν τὴν ἐλέγασι τὴν Ῥήγισσα ἐκείνη,
Ἄλλη καμμιὰ στή φρόνησι δὲν ἦτον σὰν αὐτήνη.
Κ' οἱ δύο τους ἦσαν φρόνιμοι, στήν εὐγενιὰ ὁμοιάζαν,
Στὴν ὄρεξι εὐρίσκονταν, σὸν πόθον ἑτεριάζαν.
Ἀγαπημένο ἀνδρόγυνο ἦτονε πλειὰ παρ' ἄλλο,
Καί μόνον ἓνα λογισμὸν εἶχαν πολλὰ μεγάλο.
Γιατ' ἦσαν χρόνοι περισσοί, καὶ τέκνα δὲν ἐκάμα,
Σ' ἔγνωια μεγάλη καὶ βαρειά τοὺς ἔβανε ἔταιο πρᾶμμα.
Καί μόνον εἰς τὰ σωθικὰ ἐβράζαν νύκτα μέρα,
Μὴν ἔχοντες κληρονομιά, σιμώνοντας τὰ γέρα.
Τὸν ἥλιο, καὶ τὸν οὐρανὸ συχνὰ παρακαλοῦσι,
Γιὰ νὰ τοὺς δώσουν, καὶ νὰ δοῦν παιδί ποῦ πιθυμῶσι.
Περνεῖν οἱ χρόνοι, κ' οἱ καιροί, κ' ἡ Ῥήγισσα ἐγγεμρώθη,
Καί ὁ Ῥήγας ἀπ' τὸν λογισμὸν, καὶ βάρος ἐλυτρώθη.
Ἀγάλι ἀγάλι ἐσίμωσε, κ' ἦλθεν ἐκείνη ἡ ὦρα,
Νὰ γεννηθῆ κληρονομιά, γιὰ νὰ χαρῆ κ' ἡ Χώρα.
Μιά θυγατέρα ἔκαμε, ποῦφεξε τὸ Παλάτι,
Αὐτὴν τὴν ὦρα πῶ ἡ μαμμὴ στὰ χερίά της τὴν κράτει.

Θεράπεια κ' ἀναγάλλιασι, χαρὰ πολλὰ μεγάλη,
 Ὄ' Ῥήγας μὲ τὴν Ῥήγισσαν ἐπήρασι, κ' οἱ ἄλλοι.
 Τῆς Χώρας σπήτια καὶ στενὰ σοῦ φαίνεται ἐγελοῦσαν,
 Κ' ἡ γειτονιαῖς ἐχαίρουσαν, κ' οἱ τόποι ἀναγαλλιούσαν.
 Ἦρχισε κ' ἐμεγάλωνε τὸ δροσερὸ κλονάρι,
 Κ' ἐπλήθαινε στήν εὐμορφιά τὴν γυνῶσι, καὶ τὴν χάρι.
 Ἐγίνηκε τόσο γλυκειά, ποῦ πάντοτ' ἐγροικῆθη,
 Πῶς γιὰ τὸ τῶχεν θαύμασμα, στὸν κόσμον ἐγεννήθη.
 Καὶ τ' ὄνομα τῆς κοπελιάς τὸ λέγαν Ἀρετούσα,
 Πούχε πολλαῖς ταῖς ὠμορφιαῖς, πούχε τὰ κάλλη πλῆσα.
 Χαριτωμένο θηλυκὸ τοὺς τῶκαμεν ἡ φύσι,
 Καὶ σὰν αὐτὴ δὲν ἦτονε σ' Ἀνατολή καὶ Δύσι.
 Μ' ὄλαις ταῖς χάρες κ' ἀρεταῖς ἦτονε στολισμένη,
 Εὐγενικὴ καὶ τακτικὴ, πολλὰ χαριτωμένη.
 Κ' ἦτον καὶ Βασιλεῖοῦ παιδ', καὶ Ῥήγα θυγατέρα,
 Πόθεν μεγάλου ἔβανε στὸ γράμμα νύκτα ἡμέρα.
 Ἐκαμαρώνασιν τῆνε ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα,
 Κ' ἐπάφασιν οἱ λογισμοί, κ' οἱ πόνοι τοὺς ἐγιάνα.
 Εἶχεν ὁ Βασιλεὺς πολλοὺς μὲ φρόνησι καὶ πλοῦτη,
 Καὶ σύμβουλοί του ἦτονε οἱ μπιστεμένοι τοῦτοι.
 Μ' ἀπ' ὄλους εἶχεν ἀκριβὸ πάντα στήν συντροφιά του,
 Ἐῖταν ὅπου Πεζόστρατον ἔκραζαν τ' ὄνομά του.
 Τοῦ Παλατιοῦ ἦτον θαρρέτος, ξεχωριστὸς παρ' ἄλλο,
 Καὶ δίχωστάς του ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔκανε ἕνα ζάλο.
 Εἶχε κ' αὐτὸς ἕναν υἱὸν πολλὰ κανακισμένον,
 Φρόνιμον, κ' ἀξιαζόμενον, ζαχαροζυμωμένον.
 Ἦτονε δεκοκτὼ χρονῶν, μάχε γερόντου γυνῶσι,
 Οἱ λόγοι του ἦσανε τροφή, κ' ἡ ἐρμηνεῖά του βρωσι.
 Καὶ τ' ὄνομά του τὸ γλυκὺ ΡΩΤΟΚΡΙΤΟΝ ἔλεγα,
 Ἦτον τῆς ἀρετῆς πηγὴ, τῆς ἀρχοντιᾶς ἡ φλέγα.
 Καὶ μ' ὄσαις χάραις π' ἔβρανοι καὶ τ' ἄστρα ἐγεννήσαν,
 Μ' ὄλαις τὸν ἐμοιράνασι, μ' ὄλαις τὸν ἐστολίσαν.

Πάντα μὲ καταστάμενος ἔπρασσε, καὶ ξετρέχει,
 Νὰ μάθῃ ἐκεῖνα ποῦδ' αἰσι, κ' ἐκεῖνος δὲν κατέχει.
 Θέλῃσ' ἐκεῖνο τὸν καιρὸ τὸ πρικορροϊζικό του,
 Καὶ πρᾶμμα ποῦ δὲν ὠμοιαζε, βάνει στὸ λογισμό του.
 Κάθε ταχὺ ἐπήγαινε διὰ τὴν Ἀρετοῦσα,
 Μέσα ἢ καρδιά του ἐλάμπανε, τὰ σωθικά ἐκεντοῦσα.
 Ἀγάλι ἀγάλι σ' ἔρωτα καὶ πόθου ἐκινᾶτε,
 Πειράζει τον ὁ λογισμὸς, δὲν τρώγει, οὐδ' ἐκοιμάτο.
 Ἡ γνῶσις του δὲν τοῦ βοηθᾷ, ὁ πόθος τὸν ἐνίκα,
 Πλειὸ δὲν γνωρίζει τὸ καλὸ, μηδὲ πρεπὸν ἀγροΐκα.
 Τὴν Ἀρετοῦσα στὸ κρυφὸ γι' ἀγάπην τὴν ἐθῶρει,
 Μὰ ἔτοια πρᾶμματ' ἄπρεπα δὲν εἶχε αὐτὴ ἢ κέρη.
 Δίγ' ἀφορμὴ ἦτον στὴν ἀρχή, καὶ τὸ πολὺ νὰ κάμη,
 Ἀρχήνισεν ἀπὸ κλαυθμοὺς, σὰν ρίζαις στὸ καλάμι.
 Μὲ πόνους, κ' ἀναστεναγμοὺς ἐπέρνα ὁ καιρὸς του,
 Κ' ἐμπῆκε μέσα στὴ φωτιά, κ' ἐκέντα μοναχὸς του.
 Ἐπάσχισ' ὅσο μπόρεσε, τὴν πέδα ν' ἀλαφρώσει,
 Κ' ἀνδριεύετο, κ' ἐλόγιαζε, νὰ τῆ βοηθήσῃ ἢ γνῶσι.
 Καὶ κάθε αὐγὴ καὶ κάθε ἀργὰ σ' ἄλογο καβαλλάρης,
 Καὶ μὲ γεράκια καὶ σκυλιὰ σὰν νᾶτον κυνηγάρης.
 Ἐβ' αὐτὸ χίλιους λογισμοὺς νὰ φύγῃ ἀπ' τὸ Παλάτι,
 Μᾶσφαλε, δὲν τὸν ἤσωνε καῦμὸς, ποῦ τὸν ἐκράτει.
 Οὐδὲ γεράκια, οὐδὲ σκυλιὰ, οὐδ' ἄλογα μποροῦσαν,
 Τὸν πόθο ν' ἀλαφρώσουσι, ποῦχε στὴν Ἀρετοῦσαν.
 Μὰ πάντα ὁ νοῦς κ' ἡ Δέλψις ἦτονε μετ' ἐκείνη,
 Λίγο νερὸ ποτὲ φωτιὰ μεγάλη δὲν τὴν σβύνει.
 Ἀμὴ ἀνάφτει, καὶ κεντᾷ, καὶ βράζει, καὶ πληθαίνει,
 Σὰν κάμη τὴν ἀναλαμπή, οὐδὲ νερὸ τὴν σβένει.
 Ἐτῆ κ' αὐτὸς, ὅ, τ' ἔκαμε τὴν πέδα ν' ἀλαφρύνῃ,
 Καὶ κούρη αἶρα καὶ δροσιὰ, πλειὰ ἀνάφτει τὸ καμίνι.
 Ὁ ποῦχε δὴ ὠμορφὸ δευτρὸ μὲ τ' αὐτὴ στολισμένο,
 Εἶν' τὸ κορμὶ τῆς Ἀρετῆς τ' ὠμορφοκαμωμένο.

Ο'πούχε δὴ τὰ λούλουδα τὰ κοκκινεβαρμένα,
 Ε'λεγ', ἔτζι εἴν' τὰ χεῖλη της καὶ τῆς κυρᾶς ἐμένα.
 Ο'ταν ἐγροῖκα τοῦ ἀπόδου, πῶς κοιλαδῶντας κλαίγει,
 Τοῦ φαίνεται πῶς τὸν πονεῖ, καὶ μοιρλέγι λέγει.
 Τ' ἄλογο δὲν τὸν ὠφελᾷ, γεράκι δὲν τ' ἀρέσει,
 Γιατ' εἶχε ἡ δόλια του καρδιά τὴν σαῖτια στή μέση.
 Α'φίνει τὸ λαγονικό, γιατί τονὲ παιδεύει,
 Τζ' αὐγῆς τὴν περιδιαβασί πλειά δὲν τὴνὲ γυρεύει.
 Τ' ἄλογο ἀπαρνήθηκε, καὶ τὰ γεράκια ἀφίνει,
 Γιατί δὲν τοῦ γιατρεύουσι τοῦ πεθου τὴν ὀδύνη.
 Καὶ μόνος κ' ὀλομόναχος ἐβάλθη νὰ περάση,
 Καὶ νὰ μὴ δὴ ξεφάντωσιν, ὥστε, τοῦ νὰ γεράση.
 Εἶχ' ἓνα φίλου μυστικόν, καὶ φρόνιμον περίσσα,
 Κ' ἐμάδι ἀναβραφῆκασιν, ἀπ' ὅταν τοὺς γεννῆσα.
 Καὶ τ' ὄνομα τοῦ φίλου του Πολύδωρον ἐλέγαν,
 Σὲ μιὰν πνοὴν ἐζούσανε, σὲ μιὰν ἀγάπη πλέγαν.
 Καὶ μὴ μπορῶντας τὴν κρυφὴν ἀγάπη πλειά νὰ χάνη,
 Μιὰ ταχυνὴ τοῦ φίλου του τῆνε ξεφανερώνει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, ἀδελφι δὲν μπορῶ, στὸν κόσμον πλειὸ νὰ ζήσω,
 Γιατ' ἔβαλα ἓνα λογισμό, καὶ στέκω ν' ἀφορμίσω.
 Στόπο ψηλὸν ἀγάπια, μακρὰ πελλὰ ξαρμῶνω,
 Τὸ χέρι κοπιᾶζει εὐκερα, νὰ πιάση τὸ δὲν σῶνω.
 Τὴν θυγατέρα τοῦ Ῥηγός, τ' Ἀφέντη μας τὴν κέρη,
 Ἦ ἄνεμος δὲν τῆς ἔδιδε, σὺδ' Ἕλιος τὴν ἐθῶρει.
 Κ' ὅπου μᾶς πέρνει τὴν ζωὴν, ἔταν μᾶς πιάση μάχη,
 Ο' λογισμὸς ὀπούβαλα, δίχως Σεμέλιο νᾶχη.
 Γνωρίζω, πῶς ἡ δύναμις τὸ δέλω δὲν μποροῦσι,
 Κ' ὅ, τι κ' ἂν κτίσ' ὀλημερῆς, κάθε βραδὺ χαλοῦσι.
 Μὰ τυφλωμένος βρίσκομαι, τὸ κάμνω δὲν κατέχω,
 Κ' ἔχασα τὸν λογαριασμὸν, καὶ πλειὸ μὴ νῦν δὲν ἔχω.

Δός μου βουλήν, παρηγοριάν, σάν φίλος βόηθησαί μου,
Καί τούτα πού μ' εὐρήκασι, δὲν τάλπιζα ποτέ μου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐχάθη κ' ὁ Πολύδωρος, τοῦ φίλου του ν' ἀκούσῃ,
Τὸ πρᾶμμα πού δὲν ἤλπιζε τὰ χεῖλη του νὰ πούσι.
Καί μὲ βαρὺ ἀναστεναγμὸ, καί μ' ὄψιν ἀλλαμμέναι.
Στρέφεται στὸν Ῥωτόκριτον, κ' ἔτσι τοῦ συντυχαίνει.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Ἀδελφι τὰ σοῦ γροίκησα, τὰ μούχαις μιλημένα,
Ποτέ μου δὲν τὰ λόγιαζα, μηδ' ἤλπιζα σέ σένα.
Νὰ βάλῃς τέτοιον λογισμόν, κ' ἔτσι νὰ κινδυνεύῃς,
Καί πράμματα ἀνημπόρετα, καί ἄμοιαστα νὰ γυρεύῃς.
Γιατί σ' ἐκράτουν γνωστικόν, ἄνθρωπον παιδευμένο,
Μὰ σάν Σωρῶ κομπανουμου, ὡς τόχῳ γροίκημένο.
Καί σάν μαῦ λὲς πῶς ἔβαλες τὸν λογισμόν αὐτῆνο,
Σήμερον κἀνὼ ἀπόφασι, καί κουζουλὸν σέ κρίνω.
Ἡ Ῥηγοπούλα σάν γροικῶ, ἀπάτην δὲν κατέχει,
Οὐδέ λογιάζει το ποτέ, μηδ' ἔτοιαις ἔγνωιαις ἔχει.
Καί σὺ πῶς ἀποκότησες, καί πῶς στὸ νοῦ σου μπῆκε,
Νὰ φυτευθῆ τέτοιο δενδρὸ, πῶς στήν καρδιά σ' ἀφῆκε;
Οἶπούχε φύλλα βλαθερά, καρπὸ φαρμακεμένο,
Κ' ἀπὸ τὴν ρίζα ὡς τὴν κορφὴν ἀγκάβια γεμισμένο.
Θανατερό εἶναι τ' ἄνθος του τὸ πωρικὸ του βλάπτει,
Ἄντις ἀέρος καί δροσιᾶς σάν τὸ καμίνι ἀνάπτει.
Κ' ἡ Ῥηγοπούλα αὖ ἤθελε βαλθῆ νὰ σ' ἀγαπήσῃ,
Ἐσέ δὲν ὤμοιαζε ποτέ νὰ μπῆς εἰς ἔτοια κρίσι.
Μὰ μάλιστα τὸν πόθου της νὰ διώξῃς ἀπὸ σένα,
Καί νὰ μακρύνῃς ἀπὸ πᾶ, νὰ περπατῆς στὰ ξένα.
Παρά σ' ἀγάπη ἔτοιαις κυρᾶς νὰ μπῆς νὰ κινδυνεύῃς,
Καί τὸ κακό σου μοναχὸς νὰ θῆς νὰ τὸ γυρεύῃς.

Εἰσὲ παλάτια Βασιλειῶν τὰ μάτια ὅταν στραφοῦσι,
 Πρέπει νὰ τὰ δοξάζουσι, καὶ νὰ τὰ προσκυνοῦσι.
 Γιατ' ἡ αὐλαὶς τῶν Ἀρεντῶν ἔχουν αὐτιά κ' ἀκοῦσι,
 Καὶ τὰ τοιχιά τοῦ παλατιοῦ ματῖα καὶ συντηροῦσι.
 Καὶ σὺ πῶς ἀποκότησες, κ' ἐμβῆκες σ' ἔτοια πάθη;
 Ἡ Ῥηγοπούλα ἦντα θὰ πῆ Ῥωτόκριτε, ἂν τὸ μάθη;
 Ἄν τὸ νοήσῃ κ' ἔβαλε πάθον σ' αὐτήνη ὁ νοῦς σου,
 Κακὰ ἀποδώματα θωρῶ εἰσὲ καὶ τοῦ κυροῦ σου.
 Νὰ σᾶς ξορίσουν ἀπὸ πᾶ, πτωχοὺς καὶ νὰ σᾶς κάρου,
 Ἐτοῦτα κ' ἄλλα πλεὶ ἄσχημα θὲ νᾶν' προικιά τῆ γαμου.
 Μετάστρεψε τὸ λογισμό, τοῦτον ὅπου σὲ κρίνει,
 Μὴν πᾶ κ' ἀνάψῃς μιὰ φωτιά, ὅπου ποτὲ δὲν σδύνει.
 Ποῦρε τ' ἀνθρώπου δόθηκε, κ' εἶναι φυσικό του,
 Νὰ διαμετρά τὸ πρᾶγματα μὲ τὸ λογαριασμό του.
 Καὶ σὺ ἦντα μέτρος ἔκαμες, σὲ τοῦτα ποῦ μοῦ λέγεις;
 Θωρῶ κ' ἀφίνεις τὸ καλὸ, καὶ τὸ κακὸ διαλέγεις.
 Ὡσὰν γνωρίσῃ ὁ ἄνθρωπος, κ' ἐλπίζει νὰ κερδαίσῃ,
 Κεῖνο τὸ πρᾶγμα π' ἀγαπᾶ, κ' ὅπου πολλὰ τ' ἀρέσει,
 Ὁ νοῦς παραλαφρώνεται, κ' ἡ ἐλπίδα του πληθαίνει,
 Κ' ἀπάνω στὸ λογαριασμὸ εἶναι θεμελιωμένη.
 Σὰν τὸ μετρήσῃ μιὰ καὶ δύο, κ' εὕρισκει το πῶς μοιάζει,
 Ξετρέχειτο μὲ προθυμιά, κ' ὅσο μπορεῖ σπουδάζει.
 Καὶ σὺ μὲ ποιόν λογαριασμὸν ἔχεις σὲ τοῦτ' ἐλπίδα;
 Ἀδέλφι μου, ἔτοιον κουζουλὸν ὡσὰν εἰσὲ δὲν εἶδα.
 Κ' ἐπάσχισε τὸ ροιζικὸ, κ' ἡ μοῖρα νὰ σὲ βαλῃ,
 Κ' ἀγάπησες τέτοιας λογῆς μιὰ μας κυρὰ μεγάλη.
 Ὅνειρον εἶν' πολλὰ ζαθὸ, καὶ κουζουλὸ περίσσα,
 Καὶ γιὰ ἀφορμάρης τοὺς κρατοῦν ὅσ' ἔττι ἀγαπήσα.
 Πολλὰναι δύσκολη δουλειά, καὶ μπερδευμένη ἐτούτη,
 Νὰ θὲ νὰ μπῆς σὲ Βασιλεῖους σὲ Ῥηγάτα καὶ σε πλάτη.
 Ὅπουναι διάφορά πολλή στὸν ἕνα ἀπὸ τὸν ἄλλον,
 Ἐσένα λέσινε μικρὸν τὸν Ῥῆγα λέν μεγάλον.

Τὰ χόρτα π' ἀγκυλώνουσι, τ' ἀγκάθια ποῦ κεντοῦσι,
 Για πειλελοὺς τὲς κράζουσι, ὅσες κ' ἂν τὰ κρατοῦσι.
 Ποτὲ τὸ χέρι στὴ φωτιά μὴ ἄγγιξης, γιατί καίγει,
 Μέσ' στοῦ πηγιάδι κάρδουνα, κάνεις μὴν πᾶ γυρευγῆ.
 Ο' Ῥήγας ἔχει τὴν ἐξάν, εἰς ὃ, τι κ' ἂν ὀρίση,
 Κ' ὡς θέλει, κ' ὡς τοῦ φαίνεται, κάνει δικήτου κρίσι.
 Εἰς τὴν βουλή του βρίσκειται καλό μας, καὶ κακό μας,
 Καὶ μέσ' στοῦ χέρι του κρατεῖ ζωὴ, καὶ θάνατό μας.
 Ο' Βασιλεῖός εἶν' σπλαγγνικός, γλυκός μὲ τὸν καθένα,
 Μὴ κομπωθῆς πῶς ἀγαπᾷ τὸν κύρι σου, καὶ σένα.
 Κ' Ἀφέντης ὅσο πλεῖ ἀγαπᾷ τὸν δούλον ὄντα σφάλῃ,
 Τόσου ἢ ἔχθρητα πολλή, γίνεται καὶ μεγάλη.
 Καὶ τόσο πλεῖα στά σφάλματα, πῶς στὴν τιμὴ ξαμῶνουν,
 Καὶ εὐὴ καρδιάν ἐγγίζουσι, καὶ μέσ' εὐὸν νῦν ξαπλώνουν.
 Διῶξε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, μηδὲν κακαποδώσης,
 Γομάρι, ὅπου δὲν δύνεσαι, μὴ θέλης νὰ σηκώσης.
 Με τὸ δικό σου φύσημα μὴ βουλευθῆς νὰ ξάψης,
 Φωτιά, ὅπου δὲν σβύνεται, καὶ τὸ κορμί σου κάψης.
 Εἰς τὸ παλάτι τοῦ Ῥηγός, ἀδελφοί, πλεῖο μὴν πηαίνης,
 Γιατί σὰν σὲ θωροῦν συγγνά ν' ἀνεσκατεβαίνης,
 Ο' κόσμος εἶναι πονηρός, κ' ὁ πόθος σὲ τυφλώνει,
 Κ' ὅσο νὰ τὸ κρατῆς κρυφὸ, γοργὸ τὸ φανερώνει.
 Κ' ἂν εἶν' καὶ τοῦτο γροικηθῆ, πῶς ἢ τύχη μὴ τ' ὀρίση,
 Λόγιασε, βάλετο στοῦ νοῦ, τὰ θε νὰ κάμ' ἢ κρίσι.
 Ο' Ῥήγας ἔχει τὴν ἐξάν, κ' εἶναι ἡ δουλιὰ δική του,
 Καὶ μ' ἀπονιὰ γδικιώνεται, σὰ θέλει ἢ ὄρεξί του.
 Καὶ τούτη τὴν ἀποκοτιάν, ὅπουβαλεν ὁ νοῦς σου,
 Ε' σένα φέρνει θάνατο καὶ πάθη τοῦ κυροῦ σου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐστεκεν ὁ Ῥωτόκριτος, τοῦ φίλου τ' ἀφουκράτο,
 Ὡσάν τυφλός κ' ὡσάν βεδός, καὶ δὲν τ' ἀπηλογάτο.

Καί μὲ τὴν ὄρα τὴν πολλήν σ' ἀπόκρισι κινήθη,
Μὲ κλάυμα κ' ἀναστεναγμὸ τοῦ φίλου πηλογήθη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἀδελφι μου, γνωρίζω το, ζωρῶ τὸν κόπον χάνω,
 Καί τὸ ζυγῶν ἔτζι μακρὰ, ποτέ μου δὲν τὸ φθάνω.
 Κατέχω, κ' ἂν μαθητευθῆ ἐκεῖνο ποῦ ξετρέχω.
 Ἐσίμωσε τὸ τέλος μου, καί πλειὸ ζωὴ δὲν ἔχω.
 Μὰ πιάσθηκα, μπερδεύθηκα, ξεμπερδευμὸ δὲν ἔχω,
 Μ' ὄλο ποῦ βλέπω τὸ κακὸ, τὸ βλάψιμο κατέχω.
 Λογιαῖζω το, γνωρίζω το, πῶς πρέπει νὰ τ' ἀφήσω,
 Καί μὲ νερὸ τὰ κάρβουνα γλίγωρα νὰ τὰ σβύσω.
 Μὴ κάμουσιν ἀναλαμπήν, ὅποῦ τὴν λάμπην δίδει,
 Καί φανερώσῃ τὸ κρυφὸ, ὅποῦναι στὸ σκοτίδι.
 Κ' ὅ, τι κ' ἂν χώνω στὰ βαθυὰ, τόσαις φοραῖς καί τόσαις,
 Ἐμπη σὲ χίλια στόματα, ἔμπη σὲ χίλιαις γλώσσαίς.
 Μ' ἦντα μ' ἀξίζει νὰ γροικῶ, καί τὰ πρεπὰ νὰ γνώθω,
 Ἐδὰ ποῦ σκλάβος βρίσκομαι, καί δοῦλος εἰς τὸν ποθῶ;
 ἦντα μ' ἀξίζει νὰ γροικῶ, τί με φελᾷ νὰ ξεύρω,
 Ὅπῃ τὸν δρόμον ἔσφαλα, δὲν βλέπω νὰ τὸν εὔρω.
 Πλειὸ μπόρεσι ὁ λογαριασμὸς δὲν ἔχει, νὰ βοηθήσῃ,
 Ἐκεῖ π' ὀρίζει ἢ πιθυμιὰ, καί τῆς ἔρωτιᾶς ἡ κρίσι.
 Καί λογισμοὶ εἶναι σαῖτιαῖς, καρδιά μου εἶν' τὸ σημάδι,
 Καί μάχωνται, καί ποιὸς μπορεῖ νὰ τὰ σιδάσ' ὁμάδι;
 Ὅ πόθος ὅταν βουληθῆ, καί θέλῃ νὰ νικήσῃ,
 Γνώσις δὲν εἶν' καί δύναμις νὰ τότε πολεμήσῃ.
 Πολλὰ μεγάλῃ ἀφθεντιὰ, πολλὰ μεγάλῃ χάρι,
 ἔχει τ' ὀλόγυμνο παιδί, ποῦ παίζει τὸ δοξάρι.
 Βαστᾶ κρυφὰ φιλή μαγνιά, τὰ μάτια μας κουκλώνει,
 Καί τὸ κακὸ ποῦ μελετᾶ, δὲν μᾶς τὸ φανερώνει.
 Τὴν ἴσα στρατά δὲν πατεῖ, μὰ τὴν στραθὴν γυρεῖ,
 Φαρμακεμέναις μαχαίριαῖς πάντα μᾶς μαγερεῖ.

Ἄλλοι ἄξιοι φρονιμώτατοι πούχαν καιροῦ Σεμέλιο,
 Τοῦ ἔρωτος γενήσασι, παιγνίδι του, καὶ γέλιο.
 Εὐκόλα καὶ τὰ κάρβουνα, κ' ἢ σπιδ' ἀναλαμπάνει,
 Ἐΰχερα, τὰ λιανόξυλα, ποῦρε καὶ νὰ τὰ φθάνη.
 Ἐβάλθηκά το ἀπό καιρό, κ' ἠθέλησα ν' ἀρχίσω,
 Νὰ λιγοπηαίνω στὸ Ῥηγός, γιὰ νὰ τὴν λησμονήσω.
 Ναῦρω βοτάνι δροσερό, καὶ τὴν πληγὴν νὰ γιάνω,
 Καὶ πλεὶο τὰ ξύλα στὴ φωτιά νὰ μὴ τὰ βάνω πάνω.
 Καὶ σ' ἄλλα πράγματα ἔνοιωσα τὸν νῦν μ.κ νὰ μπερδεύσω,
 Καὶ τὸ κρατῶ ἀνημπόρετο, νὰ δῶ νὰ τὸ μπορέσω.
 Κ' ὡς τὸ λογιᾶσω μοῦρχεται, μεγάλη λιγομάρα,
 Τὰ μέλη ἀποκρυγαίνουσι, καὶ μ' ἔρχεται τρομάρα.
 Θαμπώνονται τὰ μάτια μου, γῆ ὄψις ἀπονεκρώνει,
 Ἰδρῶς τοῦ ψυχομαχημοῦ τὸ πρόσωπόν μου δρώνει.
 Κ' ὀπίσω ἀν δέλω νὰ συρθῶ, ἢ πιθυμιὰ μ' ἀμπώθει,
 Σὲ κείν' ὀποῦ ὁ λογαριασμός κ' ἢ γνῶσι πλεὶο δὲ γνῶθει.
 Λόγιασε σ' ἦντα βρίσκομαι, καὶ ξαναδέτο πάλι,
 Πέ μου, πῶς δὲς νὰ βοηθηθῶ σ' ἔτοια δουλειὰ μεγάλη.
 Ἀρχ' ἦτονε πολλὰ μικρὴ, κ' ἄφαντη δίχως ἄλλο,
 Μὰ τὸ μικρὸ μὲ τὸν καιρὸν ἐγένηκε μεγάλο.
 Ἐλόγιασα, νὰ τὴν δωρῶ, κ' εἰς τὴν δωριὰ νὰ σώσω,
 Καὶ μετὰ κείνη νὰ περνῶ, καὶ νὰ μὴ δὲ ξαπλώσω.
 Κ' ἀγάλια ἀγάλια ἢ πιθυμιὰ μ' ἔβανεν εἰς τὰ πάθη,
 Κ' ἔκαμε ρίζαις καὶ κλαδιά, κλώνος καὶ φύλλα κ' ἄνθη.
 Κ' ἐπλήθυνε τὴν πιθυμιὰ τὸ κουζουλό μου μάτι,
 Κ' ἀρχίζε, κ' ἐστρατάριζε, κ' ἐσιγανοπερπάτει.
 Τὸ σιγανὸ μὲ τὸν καιρὸν προθυμερὸν ἐγένη,
 Κ' ἔβανε ὁ ἔρωτας κρυφὰ τὰ ξύλα στὸ καμίνι.
 Κ' ὡσάν ἀπό μικρὸν αὐγὸ, πουλὶ μικρὸν εὐγαίνει,
 Τρεμουλιασμένο κ' ἄφαντο, καὶ μὲ καιρὸ πληθαίνει,
 Κάμνει κορμὶ, κάμνει φτερά, καὶ ὡρα μεγαλώνει,
 Καὶ περπατεῖ, χαμοπετᾷ, καὶ φτέρουγα ξαπλώνει,

Κ' ἀπ' ἄφαντο, κ' ἀπὸ μικρὸ, πούτου ὅταν ἐφάνη,
 Κορμί φτερά, καὶ δύναμι, καὶ μεγαλότη κάνει.
 Τὸ ἴδι' ἐγένη κ' εἰς ἐμὲ στήν ἀπραγὴ μου νεώστη.
 Ἀρχὴ μικρὴ καὶ ἀψήφιστη ἦτον ἀπὸ τὴν πρώτη.
 Μὰ ἐδάχει τόση δύναμι, κ' ἔττι μεγάλ' ἐγένη,
 Οὔ ποῦ μ' ἐπῆρε τὴν ἐξάν, καὶ δίχως νοῦν μ' ἀφίνει.
 Κ' ἀγάπη, ποῦ σὰ βάσανα, ἀνδοιεύει καὶ πληθαίνει,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμὸς τρέφεται, καὶ πλαταίνει.
 Θαύμασμα ποῦρε τὸ κρατοῦν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Πῶς στήν ἀρχὴν ἀνήμερη γεννᾶται στήν ἀθάλη.
 Σπίθα μικρὴ κ' ἀψήφιστη, δὲν λάμπει μηδὲ βράζει,
 Καὶ πῶς νὰ κάμη ἀναλαμπή, κανεὶς δὲν τὸ λογιάζει.
 Κ' ἀγάλι' ἀγάλια τρέφεται, σὰν τὸ καμίνι ἀνάσσει,
 Κεντᾶ, καὶ καίει δυνατὰ, καὶ τὸ κορμί μας βλάπτει.
 Προσθήτερό ὅταν τ' ἄκουα, νὰ μοῦ τὰ λέσιν ἄλλοι,
 Σ' ἔτοιμας δουλείαις ὁ λογισμὸς ἤλπιστα νὰ μὴ σφάλῃ.
 Μὰ ξάφνου ὁ κακορροΐζικος ἐπιάσθηκα στὸ βρόχι,
 Ποῦ στ' ὄμορφό της πρόσωπο πάντα στεμένο τῶχει.
 Ἐμὲ κανεὶς δὲν μοῦφτεξε, μηδὲ παραπονεῦμαι,
 Ἄλλου τινὸς σὰ βάσανα, καὶ στὸς καῦμοὺς ὀπούμαι.
 Μιὰ κάποια λίγη πιθυμιὰ ἐσήκωσε τὸν νοῦν μου,
 Καὶ δυὸ φτεροῦγες ἔκαμε μέσα τοῦ λογιμοῦ μου.
 Τούταις πετοῦν, τὴν πιθυμιὰ στὸν οὐρανὸν τὴν πᾶσι,
 Κ' ὅσο σιμώνου τὴν φωτιάν, ταῖς καίει ἐκεῖν' ἢ βράσι.
 Καὶ πάραυτα κρεμνίζομαι, ὡσὰν φτερά δὲν ἔχω,
 Γιατ' ἄφηκα τὰ χαμηλά, καὶ τὰ ψηλά ξετρέχω.
 Καὶ πάλιν κείνη ἡ πιθυμιὰ δὲν θέλει νὰ μοῦ λείψῃ,
 Πάραυτα κάμνω ἄλλα φτερά, πάλιν πετῶ σὰ ὕψη.
 Καὶ πάλιν βρίσκω στήν φωτιὰ, πάλιν ξανακεντᾶμε,
 Κ' ὄπ' τὰ ψηλά ποῦ βρίσκομαι, μὲ ξαναρρήκτει χάμαι.
 Κ' ὅσαις φοραῖς εἰς τὰ ψηλά σώσω, φωτιαῖς εὕρισκω,
 Καὶ καίονται ἢ φτεροῦγές μου, καὶ πέφτω καὶ βαρίσκω.

Καὶ τοῦτ' ἢ πιθυμιά ἢ λωλή πετῶντας μέ πειράζει,
 Καὶ πάγει ταῖς πτεροῦγές της εἰς τὴν φωτιά ὅταν βράζει.
 Κ' ὅσω ποῦ νάμαι ζωντανός, πέθαν ἔχω μεγάλη,
 Μαγάρι νά μ' ὀλόκαιγε, νά μ' ἔκανεν ἀθάλη.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει τ' ὁ φίλος, τὰ φτερά, ποῦ σήκωσεν ὁ νοῦς σου,
 Καὶ βάνει τ' ἀνημπόρετα μέσα τοῦ λογισμοῦ σου,
 Ἀδελφι, βλέπε, ὅσο μπορεῖς, εὐγα ἀπ' αὐτὴ τὴ ζάλη,
 Στὸ πέτασμα ποῦ πέταξες, μὴ δὲν πετάξης πάλι.
 Κ' ἂν τὰ φτερά πετοῦν ψηλά, καὶ τὴν φωτιὰν εὐρίσκης,
 Κόψετα, ῥῆξέ τα ἀπὸ κεῖ, ζημιὸ νά μὴν βαρίσκης.
 Ἢ βάλε τα καὶ βρέξε τα εἰς τὸ νερόν τῆς γνῶσις,
 Ζημιὸ νά μὴν πετᾷς ψηλά, ζημιὸ νά χαμηλώσης.
 Θωρῶ τὸ πῶς σέ πολεμοῦν δύο σου ἐχθροὶ μεγάλοι,
 Ἢ ἀγάπη μέ τὴν πιθυμιά, κ' ἢ μιὰ λέγω, κ' ἢ ἄλλη.
 Μποροῦσι, ὥστε νά δῆς ἐσὺ, μὰ κάμε νά τ' ἀφήσης,
 Ἦ ἄμοιαστα, τ' ἀνημπόρετα, ζημιὸ νά τοὺς νικήσης.
 Παντάναι στά ψηλά φωτιά, καὶ ταῖς πτεροῦγες καίγει,
 Κείνου, πῆ τ' ἀνημπόρετα, καὶ τ' ἄμοιαστα γυρεύγει.
 Διώξε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, μὴ σέ κακομοιριάσου,
 Πήγαινε στά γεράκια σου, χαίρου μέ τὰ σκυλιά σου.
 Λησιμόνησαι τοῦ Παλατιοῦ, λησιμόνησαι τῆς κόρης,
 Τάξε πῶς ἦτον θάνατος, ἐκεῖ ποῦ τὴν ἐθώρεις.
 Πούρε δὲν εἶσαι πελελός, μὰ τὰ προπὰ κατέχεις,
 Θωρεῖς το, καὶ γνωρίζεις το, ἦντ' ἐλπίδα ἔχεις;
 Εἰς ἔτοιο πράμμα δύσκολο, σ' ἔτοια δουλειὰ μεγάλη,
 Ὅπου στά βάθητα τῆς γῆς βούλεται νά σέ βάλῃ.
 Φαρμάκι εἶν' τὸ μαγέρεμα τοῦτο ποῦ μαγερεύεις,
 Κ' ἐντροπιασμένον θάνατον μέ προθυμιά γυρεύεις.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦ φίλου τὰ διατάγματα μέσ' στήν καρδιάν ἐμπαίνουν,
Τοῦ Ῥώκριτου καί τήν πληγήν δαμάκιν ἐλαφραίνουν.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καί λέγει, τὰ μοῦ μίλησες ἐτούτῃ τήν ἡμέρα,
Σέ λογισμό καλῆτερο, καί πλειά ἐλαφρό μέ φέρα.
Κ' ἐβάλθηκα ν' ἀπαρηθῶ τοῦ παλατιοῦ τήν σπράτα,
Καί νά μακρύνω ἀπτήν καρδιάν, τῷ ἀγάπης τὰ μαντάτα.
Νά δυσκολέσω τῷ ἀφορμαῖς, ὅπου μέ τυραννοῦσι,
Κ' ἄν ἤμπορῶ τὰ μάτια μου, πλειό νά μή τήνε δοῦσι.
Κ' ἄν δέν μπορῶ νά τὸ βαστῶ, καθ' ὥρα ἄς ἀποθαίνω,
Μέ τιμημένο θάνατο, παρά μ' ἐντροπιασμένο.
Κάλλια νεκρὸ ἄς μέ θάψουσιν ὁ κύρις μέ τήν μάννα,
Παρά νά ποῦν πῶς μ' ἐντροπήν, ἀπτήν φλακὴ μ' εὐγάνα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καί ἀρχήνισεν ἀπριγοῦ νά πράσση σὸ παλάτι,
Τήν ἐρμηνεῖα τοῦ φίλου του, καί τή βουλή τ' ἐκράτει.
Μ' ἄσφαλεν εἰς τὰ λόγιαζε, καί σᾶτασσε νά καμῆ,
Καί τὸ κορμί του ἐσούρωνε, κ' ἔτρεμε σάν καλάμι.
Κ' ὅταν ἡ νύκτα δροσερὴ κατ' ἄνθρωπο ἀναπεύει,
Καί κάθε ζῶ νά κοιμηθῆ τόπον νά βρῆ γυρεύει,
Ἐπερνε τὸ λαγοῦτό του, κ' εἰσιγανοπερπάτει,
Κ' ἐκτύπατο γλυκά γλυκά ἀγνάντια σὸ παλάτι.
Ἦτον ἡ χέρα ζάχαρι, φωνὴ εἶχε σάν τ' ἀηδόνι,
Κάθε καρδιά ποῦ τοῦ γροικᾷ, κλαίει κί ἀναδακρυώνει.
Ἐλεγε, καί ἀνεθίβανε τῆς ἐρωτιᾶς τὰ πάθη,
Καί πῶς σ' ἀγάπη ἐμπέρδεψε, κ' ἐψύγη, κ' ἐμαράθη.
Κάθε καρδιά ἀνελάμπανε, ἄν ἦτο σάν τὸ χιόνι,
Σ' ἔτοια γλυκώτατη φωνὴ κοντὰ νά τῆς σιμῶνῃ.

Ἡμέρωνε ἔλα τ' ἄγρια, τὰ δυνατὰ ἀπαλαΐναν,
 Στὸν νοῦν τ' ἀνθρώπου τ' ἤλεγε, μὲ λύπη ἀπομέναν.
 Ἐμίλει παραπόνῃσες, ποῦ ταῖς καρδιαῖς ἐσφάζαν,
 Τὸ μάρμαρον ἐσπάνανε, τὸ κρούσταλλον ἐβράζαν.
 Ὄμυγε καὶ τοῦ φίλου του, διὰ τὸ τοῦ πιστεῦν,
 Ἦὼς μὲ τ' αὐτὰ θεὸς νὰ περνᾷ, κ' ἄλλο νὰ μὴ γυρεύῃ.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει του, φίλε, βάλθηκα, τραγοῦδι, καὶ λαγοῦτο,
 Γλίγωρα νὰ μὲ γιάουσι στὸν λογισμόν ἐτούτο.
 Σὰν τραγουδήσω, καὶ σὰν πῶ τὸν πόνο, ποῦ μὲ κρίνει,
 Μοῦ φαίνεται πῶς εἶν' νερό, καὶ τὴν φωτιά μου σβύνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐλόγησε ὁ Πολύδωρος, πῶς τοῦτο ν' ἀληθέψη,
 Καὶ νὰ περνᾷ μὲ τῆς σκοποῦς, κί ἄλλο νὰ μὴ γυρέψη.
 Καὶ πάλι τρόπο καρτερεῖ, ὡς γιὰ νὰ τὸν διατάσῃ,
 Ν' ἀπαρνηθῇ καὶ τῆς σκοπῆς, κ' ἄλλη δουλειὰ νὰ πιάσῃ.
 Εἰς τούτῃ τὴν καλὴν καρδίαν δὲν τότε δυσκολεύει,
 Σὰν φρόνιμος στὸ διάταγμα πάντα καιρὸ γυρεύει.
 Κ' ἤτονε μετὰ λόγου του, δὲν θεὸς νὰ τὸν ἀφήσῃ,
 Νὰ πηαίνῃ μοναχὸς ἐκεῖ, ὥστε νὰ λησιμονήσῃ,
 Ἐκεῖνα ποῦ τὸν τυρανεύουν, κ' ἔχουν ἀκόμη ρίζα,
 Ὅστε νὰ τοῦ βρωμήσουσιν ὅ,τι κ' ἂν τοῦ μυρίζα.
 Καὶ τὴν αὐγὴν, προτοῦ τοὺς δῶν στὸ σπῆτι ἐξαναγέρναν,
 Κ' ὁ Ἑῆγας μὲ τὴν Ἑῆγισσαν πολλὴν χάραν ἐπέρναν.
 Νὰ τὸν γροικοῦν νὰ τραγουδῇ, κ' ἔτζι γλυκὰ νὰ λέγῃ,
 Τοῦ ἔρωτος ταῖς πονηριαῖς, ταῖς πράξεις του νὰ ψέγῃ.
 Μ' ἀπ' ὄλες κ' ὄλαις πλειὰ γλυκὰ ἦσαν στήν Ἀρετούσα,
 Καὶ τὰ τραγοῦδια ξυπνητὴ συχνὰ τὴν ἐκρατοῦσα.
 Κ' ὀλουκτῆς ἀνάπαυσι δὲν εἶχε νὰ λογιᾶζῃ,
 Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποῦ τραγουδεῖ καὶ βαργιαναστενάζει.

Καὶ μέρα νύκτα ἢ πιθυμιά πληθαίνει νὰ τ' ἀκούη,
 Μὴ γνῶθοντας, κ' ὁ ἔρωτας ὄντα γελᾷ μᾶς κρούει.
 Εὐρίσκετο ταχυὰ κ' ἀργὰ πάντα στή συντροφιά της,
 Κεῖνη ποῦ τὴν ἐθύζασε, Φροσύνη τ' ὄνομά της.
 Ἐτούτη χρόνους καὶ καιροὺς ἦτονε στὸ παλάτι,
 Τὴν Ῥηγοπούλα ἐθύζασε, κ' ὡς κόρη τὴν ἐκράτει.
 Στὴν βλέψησιν ἐτουτηνῆς, τὴν εἶχασι δοσμένη,
 Γιατ' ἦτον φρόνιμη πολὺ, περίσσα τιμημένη.
 Καὶ μὲ τὴ Νέννα της συχνὰ ἐμίλειε τοῦτα, κεῖνα,
 Πάντα γιὰ τὸν τραγουδηστὴν ἀθιβολιαῖς ἐκίνα.
 Κ' ὀληνυκτὶς ποῦ τραγουδεῖ, τόσα πολλὰ ἄρεσέ της,
 Ποῦ ὕπνος εἰς τὰ μάτιά της δὲ ἦτονε ποτέ της.
 Ἐπερνε τὰ τραγούδιά του, συχνὰ τὰ ξαναλέγει,
 Κ' ἀρχήνισεν ἀπὸ μακρὰν ὁ πόθος νὰ τοξεύη.
 Καὶ δίχως νὰ τόνε Ἰωρῆ, μὲ τὰ τραγούδια κεῖνα,
 Σ' ἀγάπην ἐμπερδεύετο, κ' εἰς πιθυμιὰν ἐκίνα.
 Κ' ἐξύπνα καὶ τὴν Νέννα της, κ' ἐμίλειε μετὰ κείνη,
 Κρυφὰ κλεφτάτα πάτησε τοῦ ἔρωτα γῆ ὀδύνη.
 Ὅποιο τραγουδι τζ' ἤρεσε, ἔπιανε κ' ἔγραφέ το,
 Ἐθώρειε, ἐξαναθώρειέ το, ξεστίχου ἐμάθαινε το.
 Τὸ σύνθεμα τοῦ τραγουδιοῦ καὶ τοῦ σκοποῦ ἢ γλυκότη,
 Ἐσκλάβωνε συργουλιζὰ τῆς Κορασιᾶς τὴν νειότη.
 Ταχυὰ ταχυὰ σηκώνετο, πριτοῦ ξυπνήσουν ἄλλοι,
 Κ' ὁ λογισμὸς της βρίσκετο σὲ πεδομὴ μεγάλη.
 Τοῦ ὕπνου ταῖς ἀνάπαυσε, τὴν ὀρδιναὶ ποῦ κράτει,
 Ποῦ ὕστερη νὰ σηκωθῆ ἦτον ἀπὸ κρεββάτι,
 Ἀφῆκε, δὲν τὰς θέλει πλειό, εἰς ἄλλαις ἔγνοιαις μπαίνει.
 Καὶ φαίνεται της ἢ ἀγρυπνιά τὴν Ἰρέφει, τὴν παχαίνει.
 Ἡ Νέννα δὲν ἐλόγιαζε, πῶς νὰμπη εἰς πόθου ὀδύνη,
 Καὶ τούτη τὴν καλὴ καρδιά νὰ παίρνη τὴν ἀφίνει.
 Ἐτζί κ' αὐτὴ, σὰν κοπελιά ὠρέγοντο ν' ἀκούση,
 Δὲν ἔγνωθε, κ' ὁ ἔρωτας πῶς θέλει τήνε κρούσει.

Κ' ἂν δὲν τὴν εὖρη ξυπνητὴνὰ τοῦ τὸ πῆ νὰ πηαίνῃ,
 Στὸ δεῦτερο κατάκρουσμα ἀνοίγει του, καὶ μπαίνει.
 Μ' ἀγκούσαις μ' ἀναστεναγμούς, ἐπέρινα νύκτα μέρα,
 Καὶ δὲν ἐθώρειε ποῦτουμε ἐνὸς Ῥήγα θυγατέρα.
 Νὰ μὴν ἀφήσ' ὁ λογισμὸς ἐκεῖνος νὰ ριζώσῃ,
 Νὰ τότε διώξῃ νὰ διαβῆ, νὰ μὴ τήνε προδώσῃ.
 Α' μ' ἄφηκε, καὶ πλήθυνε ἡ λαύρα στὸ καμίνι,
 Κ' ἀπὸ μιὰ σπίθα ὀλόμικρη φωτιά μεγάλη γίνῃ.
 Ο' Ῥήγας μιὰ ἀπὸ ταῖς πολλαῖς ἠθέλησε νὰ μάθῃ,
 Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποῦ τραγουδεῖ τῆς ἐρωτιᾶς τὰ πάθῃ,
 Ἐτῆι γλυκὰ καὶ νόστιμα, ποῦ τέρ' ἄλλο δὲν ἔχει,
 Κ' ἐβάλλθηκε νὰ τὸν ἰδῆ, καὶ νὰ τότε κατέχῃ.
 Καὶ μιὰν ἡμέρα κάλεσμα ἔκαμε στὸ Παλάτι,
 Ξεφάντωσι ἀπὸ ταχὺ ὡς τὸ βραδὺ ἐκράτει.
 Κ' ἐλόγιασε μὲ τοὺς πολλοὺς, ποῦτανε καλεσμένοι,
 Πῶς νάλλθῃ κ' ὁ τραγῳδιστής, ἐκεῖνος π' ἀναμένει.
 Ο' ποῦ τὴν νύκτα ἔτῆι γλυκὰ τὰ βάσανά του λέγει,
 Ο' ποῦ τὸν ἄνθρωπο κινᾷ μὲ τὸ σκοπὸ νὰ κλαίγῃ.
 Α' μ' ἤσφαλεν ὁ λογισμὸς ἐτότε καὶ κομπῶθῃ,
 Κ' οὐδὲ σ' ἐκεῖνα π' ἄρχισεν ὄφελος δὲν ἐδόθῃ.
 Γιατὶ ποτὲ ὁ Ῥωτόκριτος, δὲν δὲ νὰ τραγουδήσῃ,
 Στὸ φανερὸ νὰ τὸν ἰδοῦν, κανεῖς νὰ τὸν γροικῆσῃ.
 Καὶ δυσκολέψῃ ἡ μοῖρά του μὲ τοὺς σκοποὺς ὀμάδι,
 Καὶ χάσῃ τὴν παρηγοριάν, ἀποῦχε κάθε βράδῃ.
 Κ' ἐπῆγε μὲ τὸν φίλου του, παράμεσα καθίζει,
 Δὲν εἶχε πῶς νὰ στρέφεται, μηδὲ ν' ἀναυτρανίξῃ.
 Τὰ ματιά του κάμμιὰ φορὰ στασιότου ἐσυντηροῦσα,
 Στὸν τόπον ὁποῦ βρίσκουτο, κ' ἦτον ἡ Ἀρετοῦσα.
 Καὶ ὅσο τῆς φεύγει τῆς φωτιᾶς, πλειά τόσο τῆς σιμώνει,
 Κ' ὄραις ζεστός ἀπόμενε, κ' ὄραις ὡσάν τὸ χιόνι.
 Ἀρχήνισε ἡ ξεφάντωσις, ἦλθαν οἱ καλεσμένοι,
 Κ' ἡ Ἀρετοῦσα μὲ χαρὰ στέκεται κ' ἀναμένει,

Ν' ἀκούσῃ τοῦ τραγουδιστῆ τῆς νύκτας, νὰ γνωρίσῃ,
 Ποιὸς εἶναι ποῦ τὴν τυραννᾶ κ' ὅπου τῆς δίδει κρίσι·
 Ἀρχίσασι νὰ τραγουδοῦν, κ' ὁ Ῥῆγας τοὺς ἐγροῖκα,
 Μέσα του λέγει, σὰν Ἰωρῶ, ὀπίσω τὸν ἀφήκα.
 Τῆς νύκτας τὸν τραγουδιστῆ, ποῦθελα νὰ κατέχω,
 Καὶ ποῦθελα νὰ ξεγνοιασθῶ ἔτζι πλειὰν ἔγνοιαν ἔχω.
 Εὔθῳρει τους, ἐγροῖκα τους, ἐκεῖ ποῦ τραγουδοῦσαν,
 Ἀπὸ τῆς νύκτας τὸν σκοπὸν μακρὰ πολλὰ κρατοῦσαν.
 Ἡ Ἄρετοῦσα ἐκάθετο στὸ πλάγι τοῦ Κυροῦ της,
 Κ' ὅσον ἐγροῖκα, τόσο πλειὰ ἔβανε μέσ' στὸν νοῦ της,
 Τῆς νύκτας τὸν τραγουδιστῆ, γιατί κανεῖς δὲν σώνει,
 Ὡσὰν ἐκεῖνο νὰ τὸ πῆ, οὐδὲ νὰ τὸν σιμῶνῃ.
 Μεγάλῃ καλοθέλῃσι στὸ λογισμὸ ἐκινᾶτο,
 Κ' ἐκείνου τοῦ τραγουδιστῆ τῆς νύκτας ἐθυμᾶτο.
 Εὔπαφεν ἡ ξεφάντωσις, ἐβράδιασεν ἡ ὥρα,
 Καὶ καθενεῖς στὸ σπῆτί του ἐπήγαινε στὴ Χώρα.
 Ὁ Ῥῆγας βάνει λογισμὸν, πολλὰ βαθυὰ τὸ βάνει,
 Ἡντᾶναι κ' ὁ τραγουδιστῆς τῆς νύκτας δὲν ἐφάνῃ.
 Καὶ μ' ἄλλον τρόπο βάλθηκε, ποιὸς εἶναι νὰ κατέχη,
 Κ' ὥστε νὰ μάθῃ, καὶ νὰ δῆ, μεγάλῃν ἔγνοιαν ἔχει.
 Καὶ κράζει μιὰν ἀργατινὴ δέκα ἀπὸ τὴν Αὐλή του,
 Ποῦ τοὺς ἐπλήρωνε καλὰ νὰ βλέπουν τὸ κορμί του.
 Λέγει τους, πιάστε τ' ἄρματα χωστὰ, καὶ μὴ μιλιῖτε,
 Καὶ ἀμέτε σὲ παραχωστὸ, κρυφὰ καὶ φυλαχθῆτε,
 Καὶ ὡς ἔλθῃ ὁ τραγουδιστῆς, καὶ παίξῃ τὸ λαγοῦτο,
 Γλίγωρα φερέτέ τονε εἰς τὸ Παλάτι τοῦτο.
 Κινοῦν, καὶ πᾶσι τὸ ζημιὸ κ' οἱ δέκα ἀρματωμένοι,
 Καθένας τὸν τραγουδιστῆν ἔστεκε κ' ἀναμένει.
 Εἰς ὥραν ὀλιγούτζικη, ὁποῦσανε χωσμένοι,
 Θωροῦν τον μὲ τὴν συντροφίαν ἐξαίφνου καὶ προβαίνει.
 Ἀρχίζει πάλι τὸν σκοπὸν τὸν γλυκοζαχαρένιο,
 Κ' ἐκτύπα τὸ λαγοῦτό του, σὰν τῶχε μαθημένο.

Η' γλῶσσά του παρὰ ποτὲ ἐγένηκεν ἀηδόνι,
 Καὶ τὸ μεσάνυκτο περναῖ, τὸ φῶς τζ' αὐγῆς σιμῶνει.
 Τότες ἀπὸ τὸ χάλασμα βγῆκαν οἱ ἀνδρειωμένοι,
 Κ' ὡς τζ' εἶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, σκολάζει καὶ σωπαίνει.
 Καὶ τὸ λαγοῦτ' ἐσχόρπισεν εἰς ἑκατὸ κομμάτια,
 Νὰ μὴ τότε γνωρίσουνε κεῖνα τὰ ξένα μάτια.
 Καὶ λέγει καὶ τοῦ φίλου του, ἀπόψε κάνει χρεία,
 Νὰ δείξωμεν τὴν δύναμι μ' ὅλην μας τὴν ἀνδρεία...
 Η' ὄρεξι σου ἂν σέ βαστᾷ, γὰρ νὰ μὴ μᾶς γνωρίσου,
 Ἀπόψε κάμε τὸ πρεπὸ καὶ σὺ μὲ τὸ σπαθί σου.
 Κ' ἐγὼ καλλιᾶχω θάνατο, παρὰ νὰ γνωρισθοῦμεν,
 Καὶ πρὶν μᾶς πᾶσι στοῦ Ῥηγός, θέλω νὰ σκοτωθοῦμεν.
 Ἐ'τοῦτοι, π' ἀπὸ χάλασμα ἐστέκαν κ' ἀναμένα,
 Ο' Βασιλεῖός τοὺς ἔπεμψε νὰ πιάσουν ἐμένα.
 Κ' ἐγὼ δὲν θέλω νὰ πιασθῶ, καλλιᾶχω ν' ἀποθάνω,
 Καὶ νὰ μὲ πάγουσι νεκρὸν εἰς τὸ Παλάτι πάνω.
 Τὸ κάλεσμα, ποῦ γίνηκε τὴν περασμένη σκόλη,
 Γιὰ μένα ἦτον ἀφορμὴ κ' ἐμαζωχθῆκαν ὅλοι.
 Στέκα κοντά μου, βοήθα μου, κ' ἄς πολεμοῦμ' ὁμάδι,
 Κ' ἐλπίζω ἀπόψε ἀκδίκητοι δὲν πᾶμεν εἰς τὸν ἄδη.
 Γροικήστε τοῦ ἔρωτος θαυμάσματα ποῦ κάνει,
 Εἰσὲ θανάτους ἑκατὸν ὅσ' ἀγαποῦν τοὺς βάνει.
 Πληθαίνει τοὺς τὴν ὄρεξι καὶ δύναμι τοὺς δίδει,
 Μαθαίνει τοὺς νὰ πολεμοῦν στῆς νύκτας τὸ σκοτίδι.
 Κάνει τὸν ἀκριβὸ φθηνὸ, τὸν ἄσχημο ἐρωτάρη,
 Κάνει καὶ τὸν ἀνήμερον ἄνδρα καὶ παλικάρι.
 Τὸν φοβιτζάρην ἄφοδο, πρόθυμον τὸν ὀκνιάρη,
 Κάνει καὶ τὸν ἀκάτεχον νὰ ξεύρη κάθε χάρι.
 Γῆ ἀγάπη τὸν Ῥωτόκριτον κάνει νὰ πολεμήση,
 Μὲ δέκα, κ' ὡς στὸ ὕστερον ἐλπίζει νὰ νικήση.
 Σιμόνουν ὅλοι τακτικά, καὶ χαιρετοῦν τοὺς δύο τους,
 Λέγοντας πῶς ὠρέγονταν περισσὰ τὸ σκοπὸ τους.

Νὰ συνοδέψην ὅλοι τους, κ' ἔτζι συντροφιασμένοι,
 Νὰ πᾶσιν εἰς τοῦ Βασιλαιοῦ, ὁπαῦ τους ἀναμένει.
 Νὰ τραγηθήσην τοῦ Ῥηγός, ταῖς χάρες τους νὰ δείξουν,
 Μὴ περπατοῦσι μοναχοί, μὰ κ' ὅλοι τους νὰ σμίξουν.
 Καὶ τότε ὁ Ῥωτόκριτος ἀρχοντικά μιλεῖ τους,
 Καὶ γνωστικά ἐγνώρισε κ' εἶδε τὴν ὄρεξί τους.
 Λέγει τους, φίλοι κ' ἀδελφοί, ἡ ὥρα δὲν τὸ δίδει,
 Νὰ πᾶμε τώρα στοῦ Ῥηγός στῆς νύκτας τὸ σκοτίδι.
 Κ' Ἀφέντες ποῦ ὀρίζουσιν, οἱ δούλοι προσκυνοῦσι,
 Ὅχι μὲ κτύπους καὶ φωναῖς νὰ δὲ νὰ τους ξυπνοῦσι.
 Ἐγὼ δὲν δὲ νὰ καρτερῶ, κ' ἡ ὥρα μὲ σπουδάζει,
 Ἐκείνο ποῦ μοῦ λέτε σεῖς, δὲν πρέπει, καὶ δὲν μοιάζει.
 Σὰν τοὺς ἀποχαιρέτησαν, κ' ἐμίσειαν, ἴωροῦσι,
 Κ' ἀφίνουσί νε τὰ καλὰ, καὶ στὰ κακὰ δὰ μπουσι.
 Ἀφήκασι τζ' ἀθιβολιαῖς, στ' ἄρματα βάνουν χέρα,
 Σπαθίζουν, λάμπουν τὰ σπαθιά, κ' ἡ νύκτα γίνῃ μέρα.
 Σποῦτα τ' ἀνακατώματα, δυὸ πέσαν κ' ἀποθάναν,
 Κ' οἱ δέκα, ὀκτῶ γενήκασι, κ' ἀρχίζασι κ' ἐχάναν.
 Καὶ πάλιν τοῦτοι οἱ ὀκτῶ ἦσανε λαβωμένοι,
 Κ' ἄγγικτος ὁ τραγουδιστής, κ' ὁ φίλος του πομένει.
 Ἐχάσασιν οἱ πλειότεροι, πῶλπιζαν νὰ νικήσουν,
 Κ' οἱ δυὸ τοὺς ἐντροπιάσασι, δίχως νὰ τοὺς γνωρίσουν.
 Γιατ' εἶχαν εἰς τὸ πρόσωπο γενειάδαις καρτωμέναις,
 Καὶ κάθε ἀργὰ ταῖς βάνασι μακραῖς ξεχουρδισμέναις.
 Καὶ δὲν ἐμπόρειεν ἄνθρωπος ποτὲ νὰ τοὺς γνωρίση,
 Πολλαῖς φοραῖς ἡ μαστορεῖα ἐνίκησε τὴν φύσι.
 Ἦσανε νέοι ὀροσεροὶ στὸν φόρον ὀλημέρα,
 Καὶ κάθε ἀργὰ στολίζονταν φωματινά τὰ γέρα.
 Ἐτοῦτα τὰ κερπώματα ἐκάνασι τὰ γένεια,
 Ποῦ βάναν εἰς τὸ πρόσωπον κ' οἱ δυὸ τὰ φωματέμια.
 Τὴν δύναμί τους οἱ ὀκτῶ γροικοῦσι πῶς ἐχάθη,
 Μισεύουν, φεύγουν ἀποκεῖ μὴ τζ' εὔρουν κ' ἄλλα πάθη.

Καὶ τότε ὁ Ῥωτόκριτος τοῦ φίλου συντυχαίνει,
 Ἄνε γροικᾶ λαβωματια, πῶς βρίσκειται, πῶς πηαίνει.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει του, δὲν μ' ἐγγίξασι εἰσὲ κανένα τόπο,
 Μᾶχω μεγάλη κούρασι, γροικῶ μεγάλο κόπο.
 Κ' ἄς περπατοῦμε γλίγωρα, νὰ πάμεν εἰς τὴν κλίνη,
 Καὶ τὸ καλό μας ροιζικό ἔκαμεν ὅ, τι ἐγίνη.
 Μὰ ἐγὼ ποτὲ δὲν ἤλπιζα κεῖνο ποῦ βλέπω τώρα,
 Σὰν ξημερώση θές γροικᾶ ἦντα μιλοῦν στὴ Χώρα.
 Καὶ μὲ τὰ ζάλα σιγανὰ στὸ σπῆτί τους γιαγέρουν,
 Καὶ τὸ ταχὺ ἄλλοι τοῦ Ῥηγός κακὰ μαντάτα φέρουν.
 Λέσιν του, οἱ δέκα ποῦπεμφες, ἐκαταλαβωθῆκαν,
 Καὶ σκοτωμένους δυὸ ἀπ' αὐτὲς πολλ' ἄσχημους εὐρῆκαν.
 Ὁ Ῥήγας θέλει τὸ ζημιὸ νὰ μάθη κάθε πρᾶμμα,
 Καὶ πῶς ἐπῆγεν ἡ μαλιὰ τὴ νύκτα, κ' ἦντα κάμα.
 Δυὸ ἐπῆγαν κ' εἴπασίν τουτο ἀπὸ τοὺς πονεμένους,
 Καὶ ἐθώρειετους ὁ Βασιλεὺς ἄσχημα λαβωμένους.

ΣΟΛΔΑΤΟΙ

Λέσιν του Ἀφέντη, κάτεχε, σ' ὅ, τι εἶδαμεν ἀπόψε,
 Ἄν θὰ μᾶς πέψης πλειὸ ἐκεῖ τὴν κεφαλὴ μας κόψε.
 Κ' αὐτόνος ὁ τραγουδιστής, κ' αὐτὸς ὁ λαγουτάρης,
 Εἶναι μεγάλης δύνამις εἶναι μεγάλης χάρις.
 Κ' ὅ, τι γλυκύτης κ' ὠμορφιά εἰς τὸ τραγοῦδι δείχνει,
 Τόσο φαρμάκι, καὶ φωτιά μὲ τὸ σπαθὶ του ρίχνει.
 Ζάχαρ' εἶν' τὸ τραγοῦδί του, καὶ τὸ σπαθὶ του χάρος,
 Τζ' ἀλήθειαις φανερώνομε, καὶ μὴ τὸ πάρης βάρος.
 Ὡσὰν αἰτὸς ἐπέτετο, καὶ τὸ σπαθὶ του κράτει,
 Βροντῆ ἦτονε τὸ χέρι του, κ' ὡς ἀστραπὴ τὸ μάτι.
 Ἐδάρισε στὴ μιὰ μεριά, κ' ἐπλήγωνε στὴν ἄλλη,
 Κ' ἀπομακρῆς τοῦ φαίνονταν τῆς ἀνδρείας τὰ κάλλη.

Δεκάμεσθε, κ' ἐκείνοι δυὸ, (ἀνάθεμα τὴν ὥρα),
 Ὅλοι γεβεντεσθήκαμε σταῖς γειτονιαῖς, στὴν Χώρα.
 Ποιοὶ εἶν τοῦτοι δὲν κατέχομε, δὲν ξεύρομεν μηδένα,
 Κανίσκια μᾶς ἐδώκασι πικρὰ φαρμακευμένα.
 Πολὺ σκοτίδι ἦτονε, καὶ μόνο τῶν σπαθιῶν τους,
 Τὴν λαμπυράδα βλέπαμε, κ' ὄχι τὸ πρόσωπόν τους.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Ἄρετοῦσα τ' ἄκουε τοῦτ' ὅλα, ὅπου, μιλοῦσαν,
 Κ' ὡσὰν δενδρά φυτεύονταν μέσ' εἰς τὴν καρδιά, κ' ἀνθοῦσαν.
 Κ' ἐπεριπλέκαν οἱ βλαστοὶ, τὰ σωθικά της πιάναν,
 Κ' εἰς ἔγνοια μεγαλότερη, καὶ πέδα τὴν ἐδάσαν.
 Νὰ μάθῃ τὸν τραγουδιστὴ, ποιὸς εἶναι νὰ κατέχη,
 Ὅπ' ἔτοιμας χάρες, κ' ἀρεταῖς, κ' ἔτοιμα γλυκύτην ἔχει.
 Ἐπλήθυνεν ἡ πέδα της, κ' ἡ πείραξις ἡ τόση,
 Κ' ἔπασχε ὅσο τὸ μπορεῖ τὴν πέδα ν' ἀλαφρώσῃ.
 Νὰ συνεφέρῃ ὁ λογισμὸς, ὅπου τήνε πειροῦζει,
 Νὰ τῆς δροσέψῃ τὴν καρδιά, ποῦ σὰν καμίνι βράζει.
 Κ' ὥραις φιλότητες ξομπλιῶν ἐγάζωνεν ἡ Κόρη,
 Κ' ὥραις βιβλία φρόνιμα ἐδιάβαζε κ' ἐθώρει.
 Κ' ἔπασχεν ὅσο τὸ μπορεῖ νὰ τῆς βοηθήσῃ ἡ γνῶσι,
 Νὰ πάψῃ ὁ πόνος τῆς καρδιάς, κ' ὁ νοῦς της νὰ μερώσῃ.
 Μὰ οὐδὲ τὰ ξόμπλια τ' ἀκριβὰ, μηδὲ φιλότητος γράμμα,
 Ἐλάφρωσιν εἰς τὸ κακὸν ὅπουχε δέν της κάμα.
 Τὸ διάβασμα ἐσκόλασε, τὸ ξόμπλι δὲν τζ' ἀρέσει,
 Στὴν πέδα της δὲν εὔρισκε πρᾶμμα νὰ τῆς φελέσῃ.
 Πάντα ὁ νοῦς της στά βαθυὰ, πάντα στά μπερδεμένα,
 Καὶ πάντα στά θολὰ νερὰ καὶ στ' ἀνακατωμένα.
 Τὸν λαγουτάρη ἀναζητᾷ τοῦ τραγουδιοῦ θυμᾶται,
 Καὶ τὸ βιβλίον σφάλισε, τὸ ξόμπλι τζ' ἀπαρνᾶται.
 Κράζει τὴν Νέννα της χωστὰ μέσα στὴν κάμερά της,
 Μὲ σιγανάδα κ' ἐντροπήν, τῆς λέγει τὰ κρυφὰ της.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα, μεγάλη πείραξιν ἔχω στὸν νοῦν μου μέσα,
 Καὶ τὰ τραγούδια, κ' οἱ σκοποὶ ἐξάφνου μ' ἐπλανέσα.
 Καὶ πιθυμῶ, καὶ ῥαθυμῶ, νὰ μάθω νὰ κατέχω,
 Ποιὸς εἶν' αὐτὸς τοῦ τραγουδεῖ, ἔγνωια μεγάλην ἔχω.
 Καὶ τούτη ἢ τόση πιθυμιὰ μου φέρνει σὲ λακτάρια,
 Κ' ὡς θυμηθῶ τοῦ τραγουδιοῦ μούρχεται λιγομάρα.
 Μὴ δὲ θαρρήης σ' πρᾶμμι' ἄπρεπον ἢ πιθυμιὰ κινᾶ με,
 Καὶ κάλλιο νάπεσα νεκρὴ τούτην τὴν ὥραν χάμαι.
 Μὰ ὡς ῥέγουμου νὰ τὸν γροικῶ, ἤθελα νὰ τὸ μπόρου,
 Ποιὸς εἶναι νὰ τὸ κάτεχα, νὰ τότε συχνοθώρου.
 Γιατὶ ἀπ' τὰ τραγούδια τς, κ' ἀπτῆς ἀνδρειᾶς τὴ χάρι,
 Αὐτὸς δὲ νᾶναι ἀπαρθητὰ φιλοῦ δενδρῶ κλονάρι.
 Γιατὶ σ' ἀνθρώπους χαμηλοὺς χάρες δὲν κατοικοῦσι,
 Πάντα στοὺς μεγαλιτέρους γυρεύουσι νὰ μποῦσι.
 Μέσα μου λέγει ὁ λογισμὸς, πῶς τοῦτος ὁ ἀνδρειωμένος,
 Εἰσὲ φωλειᾶν ἀρχοντικὴ δὲ νᾶναι ἀναθρεμμένος.
 Καὶ τὸ δενδρὸν ὀπουκαμεν ἀνθὸ ἔτζι μυρισμένο,
 Σὲ τόπον ἄξιο κ' ὤμορφο τῶχουσι φυτευμένο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὸ νὰ γροικήση ἢ Νέννατης τᾶλεγε ἢ Ἀρετοῦσα,
 Φαρμακευμέναις σαίτιαῖς στὸ στήθος της κτυποῦσα.
 Κ' ἐθώρειε μιὰ κακὴν ἀρχή, ποῦχε νὰ φέρη πόνους,
 Ποῦχε νὰ δώση βάσανα μὲ μῆνες καὶ μὲ χρόνους.
 Κ' ἔπασχεν ὅσο τὸ μπορεῖ νὰ τήνε δυσκολέψη,
 Νὰ τῆς ξεράνη τὸ δενδρὸ, πρὶν παρὰ νὰ φυτέψη.

ΦΡΟΣΥΝΗ

Καὶ λέγει τῆς παιδάκι μου, ἦντᾶναι τὰ δηγᾶσαι,
 Δὲν εἶσαι ἢ Ἀρετοῦσα πλειό, ἄλλη λογιᾶζω νᾶσαι.

Καὶ ποῦν' ἡ φρονιμάδα σου, ποῦ σέ θαυμάζαν ὄλοι,
 Κ' ἤσβνε βρύσι τζ' εὐγενειᾶς, καὶ τῆς τιμῆς περβόλι;
 Καὶ πῶς τὰ λέγεις τ' ἄμοιαφα; πόν νῆ σε πῶς τὰ βάνεις;
 Ποῦ ταῦρες τοῦτα τ' ἄνοστα, ὅπου μοῦ ἀναθιδάνεις;
 Ἐνας γιατί ξεσπάθωσε, κ' ἐλάθωσε τὸν ἄλλο,
 Καὶ τραγουδεῖ καὶ νόστιμα, τὸν κρατεῖς μεγάλο;
 Ποῖός εἶναι σὰν τὸν Κύρι σου, καὶ σὰν ἐσέ Ἄρετούσα,
 Καὶ ποιά παλάτια βρίσκονται σὰν τὰ δικάσας πλοῦσα;
 Ἐπὰ δὲν εἶν' Ῥηγόπουλοι, οὐδ' Ἀφεντόπουλοι ἄλλοι,
 Κυρά μου, ἐπὰ δὲν βρίσκονται ὡσὰν ἐσᾶς μεγάλοι.
 Ἐπὰ ὅσοι κατοικοῦσιν εἰς τὰ περίγυρα οὗλοι,
 Σκλάβοι εἶναι τοῦ Ἀφεντάκη σου, κ' ἐσέ Κυρά μου δούλοι.
 Καὶ τοῦτοι ποῦ γυρίζουσι, καὶ νυκτοπερπατοῦσι,
 Καὶ στέκουσιν εἰς ταῖς γειτονειᾶς, καὶ παρατραγουδοῦσι,
 Ἀμέριμνοι καὶ ἀνέγνοιαστοι εἶν' τοῦτοι, θυγατέρα,
 Γιαυτὼς δὲν ἔχου νάπαφι, τὴν νύκτα μηδὲ μέρα.
 Κ' ἄλλος κανεῖς δὲν τοὺς ψηφᾶ καὶ τοῦ κακοῦ λογιῶνται,
 Καὶ πελελαῖς ταῖς κράζουσιν ὅσαις τοὺς ἀφουκροῦνται.
 Καὶ μὴ λογιᾶσης καὶ κανεῖς, ὅπουχει ἀνθρώπου χρῆσι,
 Ἐβγαίνει ἀπ' τὸ σπῆτί του νὰ νυκτοπαρωρήση.
 Μὰ κεῖνοι, ποῦ δὲν ἔχουνε πράγματα μηδὲ γνώσι,
 Γυρίζουν, νὰ βρεθῆ κανεῖς νὰ τοὺς κακοποδώση.
 Κυρά μου, στοῦτα ποῦ μιλω, κάτεχε κ' ἔχω πράξι,
 Καὶ οὐδὲ τὸν ἔρωτα ἄφηκα ποτὲ νὰ μὲ πατάξῃ.
 Στὰ νειάτα μου κάμμιὰ φορά ἂν ἤθελε προβαλῆ,
 Μὲ μάνιτα τὸν ἔδιωχνα, κ' ἐπήγαινεν εἰς ἄλλη.
 Κ' ἐγιάτρευσα μὲ προθυμιὰ, μὲ διχωστάς ν' ἀρνήσω,
 Τζ' ἀγάπης τὸ πλανέματα πριχοῦ νὰ τὴν ἀρχίσω.
 Τοῦτόναι σὰν τὴν καίλα, ποῦ καίγει ὅταν ἀρχίσῃ,
 Καὶ κάνει χρεῖα ὁ ἄρρώστος νὰ τὴν φλεβοτομήσῃ.
 Νὰ μὴν ἀφήσῃ τὸ κακὸ ταῖς φλέβες του νὰ πιάνῃ,
 Τὸ αἷμα ν' ἀνακατωθῆ, καὶ πέσῃ κ' ἀποθάνῃ.

Κάθε κακὸν εἰς τὴν ἀρχὴν θέλει γιαιτρὸν Ἀρετοῦσα,
 Κάθε φωτιὰ θέλει νερό, νὰ πάψη τὴν ἀφοῦσα.
 Ἄλλο δὲν εἶν' τὸ γιαιτρικὸ τοῦ πόθου, ὅταν ἀρχίσῃ,
 Παρὰ ζημιὸν νὰ βρῇ ἀφορμὴν νὰ τὸ ξελησμονήσῃ.
 Νὰ βάνῃ μὲς' στὸ λογισμὸν χίλιας φοραῖς τὴν ὄρα,
 Ποιᾶν' τῆς τιμῆς τὰ κέρδητα, καὶ τζ' εὐγενείας τὰ δῶρα.
 Μὴ δὲν θυμᾶσαι τραγουδιοῦ, τὴν πεδομὴν σου πάψε,
 Μέσα στῆς γνῶσις τὴν πυρᾶν, ὃ, τι κ' ἂν μοῦπες, κάψε.
 Τούτη ἡ ἀρχὴ γιὰ σκιά μικρὴ ἐμένα δὲν μ' ἀρέσει,
 Γιατ' εἶδαμε ἀπὸ γῆν ὡς γῆν τὸν ἄνθρωπον νὰ πέσῃ.
 Καὶ νὰ βαρῆ, καὶ νὰ βλαβῆ, στῶστερον ν' ἀποθάνῃ,
 Κ' ἄλλος νὰ πέσῃ ἀπὸ γκρεμνὸν, νὰ σηκωθῆ νὰ γιάνῃ.
 Γιὰ τοῦτο πρέπει εἰς ταῖς ἀρχαῖς νὰ βλέπῃ ὅπῃ γινῶσι,
 Νὰ μὴν ἀφήσῃ τὸ κακὸν μέσα του νὰ ριζώσῃ.
 Ἐτούταις ἢ κακαῖς ἀρχαῖς, ποῦ πῖβουλα προδίδουν,
 Εἰς τὸ κορμὶ μὲ τὸν καιρὸν πίκραις καὶ πάθη δίδουν.
 Ἐτούτα ὅπου μοῦ μίλησες, πλειὸν ἂν σοῦ τὰ γροικῆσω,
 Πιάνω μαχαῖρι νὰ σφαγῶ, νὰ κακοθανατήσω.
 Ἐγὼ κατέχω, Ἀφέντρα μου, ἐτούτα ποῦ ξαμώνουν,
 Καὶ πόσο βλάψιμο βαστοῦν, πόσο φαρμάκι χώνουν.
 Διώξε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς ξύπνησαι ξεζαλίσου,
 Μὲ συντροφιαῖς ξεφάντωνε, μὴν εἶσαι μοναχὴ σου.
 Καὶ δὲν θωρεῖς ταῖς Ἀφεντιαῖς, πῶχεις καὶ τὰ Ῥηγάτα,
 Μὰ μπῆκες σ' ἔτοια δάσητα, καὶ ἐξέσφαλες τὴν στρατά;
 Ἐβγα ἀπτά δάση σήμερον, γλίγωρα ξεμπερδέσου,
 Καὶ κεῖνα ποῦ σοῦ γροίκησα μὴ μοῦ τὰ πῆς ποτέ σου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὰ γνωστικὰ διατάγματα, ποῦ ἡ Φροσύνη μίλειε,
 Τῆς Ἀρετούσας, καὶ συχνὰ κλαίγοντας τὴν ἐφίλειε,
 Εἶχαν μεγάλη δύναμι, τὸ λογισμὸν ἀλαφρύναν,
 Κ' ἐσβύσασαι τὰ κάρδουνα, μὰ ἡ σπίθαις ἀπομείναν.

Ἀπόμένε της πιθυμιά τοῦ τραγουδιοῦ ν' ἀκούσῃ,
 Μὰ τὸν τραγουδιστὴ ποτὲ τὰ μάτια της μὴ δῶσι.
 Καὶ δὲν ἐλόγιαζε νὰ πῆ, τὸ πῶς δὲν ξεχωρίζει,
 Τραγοῦδι ἀπτὸν τραγουδιστὴ, κ' ἡ φύσι ἔττι τ' ὀρίζει.
 Κ' ὅπ' ἀγαπᾷ καὶ ῥέγεται τοῦ τραγουδιοῦ γλυκότη,
 Ληξέυει τοῦ τραγουδιστῆ στὰ κάλλη, κ' εἰς τὴν νειότη.
 Ἡ πρώτη νύκτα πέρασε, καὶ δὲν γροικᾷ λαγοῦτο,
 Οὐδὲ σκοπὸ τοῦ τραγουδιοῦ, πίκρα τῆς φέρνει τοῦτο.
 Μπαίνει εἰς μεγάλου λογισμὸν, τῆ δεύτερη ἀναμένει,
 Ν' ἀκούσῃ τὸν τραγουδιστὴν, κ' ἀδείπνητη πομένει.
 Ἐπέρασε κ' ἡ δεύτερη, κ' ἡ τρίτη κατακρούει,
 Κ' οὐδὲ λαγοῦτο, οὐδὲ σκοπὸ, οὐδὲ τραγοῦδι ἀκούει.
 Ὅσον ἐπέρνα ὁ καιρὸς, κ' ἡ νύκταις ἐδιαβαῖναν,
 Τόσον οἱ λογισμοὶ κρυφὰ τὴν ἐψυχομαραῖναν.
 Πολλὴ χαρὰ στὰ σωθικὰ ἐγροϊκά ἡ Φροσύνη,
 Κ' ἐλόγιαζε κ' ἡ Ἄρετή τὸν λογισμὸν ἀφίνει,
 Τὸν ἄφαντον ὀπούδαλε, σὰν δὲ συχνοσπουδάξει,
 Ἐκείνος ὁ τραγουδιστὴς τὴν νύκτα νὰ πειράζῃ.
 Μὰ μ' ὄλο πούτον φρόνιμη, ἔσφαλεν εἰς ἐτοῦτο,
 Κ' ἡ Ἄρετοῦσα ἀφόρμιζε νὰ μὴ γροικᾷ λαγοῦτο.
 Οὐδὲ τραγοῦδι, οὐδὲ σκοπὸ, κ' ἀγκούσευε, κ' ἐπόνει,
 Σὰν τὸ κηρὶ ἀνέλυωνε, κ' ἐφύρα σὰν τὸ χιόνι.
 Τούττην ἄς τὴν ἀφήσωμεν τὴν ποθοπλανταμένη,
 Νὰ πῶ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτον, ποῦ σ' λογισμὸν ἐμπαίνει.
 Σὰν εἶδε πῶς ὁ Βασιλεῖος ἐβάλθη δίχως ἄλλο,
 Νὰ μάθῃ τὸν τραγουδιστὴν, εἶχε καῦμὸ μεγάλο.
 Ἐπαψε τὰ τραγοῦδιά του, τὸ νυκτοπάρωρό του,
 Καὶ μόνον ἀγκουσεύετο μέσα στὸ λογισμὸ του.
 Γιατὶ μὲ τὸν γλυκὸν σκοπὸν ἐπέρνα ὁ καιρὸς του,
 Καὶ ἀλάφρωσι στὸν πόνου του ἤρρισκε μοναχὸς του.
 Καὶ παλι ὁ Ῥήγας καθ' ἀργὰ ἔβανε νὰ βιγλίσουν,
 Πολλοὺς, γιὰ νὰ τὸν πιάσουσι, ἢ νὰ τονὲ γνωρίσουν.

Καὶ σὰν οἱ δέκα ἐχάσασι, κ' ἐκαταντροπιασθῆκα,
 Κ' ἐπῆρε διὰ λόγου τους κρυφὸν καῦμὸ, καὶ πίκρα,
 Τριάντα πέμπει καδ' ἀργά, καὶ τάσσει τους καὶ δῶρα,
 Λέγει τους νὰ γυρίζουσιν ὀληνυκτὶς τῆ Χώρα.
 Νὰ βροῦν νὰ τότε πιάσουσι, κ' ὑπομονὴ δὲν ἔχει,
 Καὶ δίχως ἄλλο βάλθηκε, ποῖός εἶναι νὰ κατέχη.
 Μὰ ὁ Ῥώκριτος σὰν φρόνιμος δὲν πιάνεται στὸ δίκτυ,
 Καὶ τὰ λαγοῦτα καὶ σκοποὺς παραμερᾶς τὰ ρήκτει.
 Καὶ ἀπονωρὶς στὴν κλίνη του ἔστεκε κ' ἐκοιμᾶτον,
 Καὶ ὀληνυκτὶς τὰ βάσανα τοῦ πόθου τυραννάτον.
 Ἐχλώμιασε, ἀδυνάμισε, ταῖς συντροφιαῖς ἀρνῆθη,
 Κ' ἡ ὠμορφία του χάθηκε, κ' ἡ νειότη καταλύθη.
 Εἶχε κ' ὁ κύρις του ὁ πτωχὸς ἔγνωια ποῦ τότε κρίνει,
 Γιὰ τὸν υἱὸν του νὰ δωρῆ, ἦντα λογιῆς ἐγίνη.
 Ἀσούσουμος, καὶ ἀνέγνωρος, καὶ κατηγορημένος,
 Καὶ ἀπὸ μεγάλους λογισμοὺς πάντα συνεφιασμένος.
 Καὶ οὐδὲ γεράκια, οὐδὲ σκυλιά, οὐδ' ἄλογα ἀνεμιάζει,
 Μὰ ἐπαραμίλειε μοναχὸς, καὶ ὡς ἀφορμάρης μοιάζει.

ΗΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Κράζειτον τότε σπλαγγνικά, καὶ λέγει, ἦντα λογιᾶζεις;
 Καὶ πλειὸ δὲν εἶσαι ζωντανὸς μ' ἀποθαμένος μοιάζεις;
 Ἀφνης ταῖς ξεφάντωσες, κ' οὐδὲ δουλειαῖς γυρεύεις,
 Τῶν δουλευτάδων δὲν μιλεῖς, πλειὸ νὰ τοὺς ἐρμηνεύεις;
 Οὐδὲ γεράκια, οὐδὲ σκυλιά, οὐδ' ἄλογα ἀνεμιάζεις;
 Δὲν εἶσαι νοικοκύρις πλειὸ, σὰ νᾶσουν ξένος μοιάζεις;
 Πάντα τὴν μοναξιά ζητᾶς, τὴν μοναξιά ξετρέχεις,
 Καὶ σταῖς δαλιαῖς μας ὡς δωρῶ, ἔγνωια κάμμιᾶ δὲν ἔχεις;
 Σὰ γέρος ἀπορρήκτηκες, καὶ δὲν ψηφᾶς τῆ νειότη,
 Τὴν φράτα ἐκείνη τὴν καλὴ βλέπ' ἄλλαξες τὴν πρώτη.
 Θωρεῖς με ποῦρε καλογυιέ, γέρωντας εἶμαι τώρα,
 Καὶ νὰ μακρύνω δὲν μπορῶ πλειὸ ἔξω ἀπὸ τῆ Χώρα.

Καὶ ἡ δουλειαιῖς μας στὰ χωριά καθημερὸ πληθαίνουν,
Καὶ ὡσὰν δὲν πᾶς, ἀκάμωταις παιδάκι μου ἀπομένουν.
Ποῦρε δὲν ἔχω ἄλλο παιδί στὸν κόσμο παρὰ σένα,
Καὶ σὺ θεὸς νὰ τὰ χαίρεις, ὅ, τ' ἔχω κοπιασμένα.
Μὰ δὲν κατέχω ἡ μοῖρά μου, ἂν θεὸς νὰ μ' ἐμποδίσῃ,
Καὶ χάσω ταῖς ἐλπίδες μου, παντέρμον νὰ μ' ἀφήσῃ.
Τρεῖς μῆνες ἀπεράσασι, τέσσαρες περπατοῦσι,
Ὅπ' ὅσοι σέ γνωρίζασι κλαῖσι νὰ σέ θωροῦσι.
Ἄφηκες τῷ ἔγνοιας τοῦ σπητιοῦ καὶ τὰ νοικοκυράτα,
Πολλὰ περπάτης ὄμορφα, μὰ δῶ ἄλλαξες τὴν στράτα.
Τὴν μάννα σου μὲ λογισμοὺς πολλὰ βαρὺς τὴν κρίνεις,
Θυμῶντάς σε πῶς ἤσουνε, βλέποντας πῶς ἐγίνης.
Λυπήσου μας, καὶ σκόλασαι τὴν στράταν ποῦ ἐπιάσες,
Σπούδαξε, κ' εὔρε γλίγωρα τὴν πρώτην ποῦ ἐχάσες.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ 'Ρώκριτος τὰ τοῦλεγεν ὁ κύρις του λογιάζει,
Καὶ ὅσον ἐμπόρειεν ἀφορμαῖς εὔρισκε, νὰ τὰ σάζῃ.
Καὶ κείνος τοῦ τὰ πίστευε, γιατί ἡ ἀγάπη τόση,
Ποῦ βάστα στοῦτον τὸν υἱόν, τοῦ ζάβωνε τὴ γῶσι.
Λυπᾶται τοὺς γονέους του, καὶ ὡς γιὰ νὰ τῷ ἐλαφρώσῃ,
Ἐπῆρε φίλους κ' ἐδικούς νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώσῃ.
Πέρνει γεράκια, καὶ σκυλιὰ, καὶ συντροφιά μεγάλη,
Καὶ ὁ κύρις του ἀναγαλλισεν, ὡσὰν τὸν εἶδε πάλι,
Μὲ τοὺς ἀγαπημένους του πῶς πάγει στὸ κυνήγι,
Καὶ μὲ τοὺς συνανθρώπους ὡσὰν καὶ πρῶτα σμίγει.
Μὰ ἀναθεμάτη ἡ χαρὰ, ποῦδε τὴν ὦρα κείνη,
Ὁ λογισμὸς ὁποῦβαλε ποτὲ δὲν τὸν ἀφίνει.
Ἐκαμε γιὰ τὸν κύριν του τὸ πρᾶμμα ποῦ ἐμίσα,
Μὰ ἡ συντροφιαῖς γιὰ λόγου του ἔτοιον καιρὸν δὲν ἦσα.
Γιατὶ ἡ φιλοξενήσεις πολλὰ τοὺς πειράζει,
Καὶ δὲν μπορεῖ σὰν ἤθελε τὸν πόθο νὰ λογιάζῃ.

Ἄφηκε, πάλι τοὺς πολλοὺς πλεῖο δὲν τοὺς ἀνεμιάζει,
 Τὸ πρᾶμμα ὁποῦναι στανικῶς, ὀγλίγωρα σχολάζει.
 Μόνο μὲ κάποιους γέροντας συχνὰ ἔπρασσε ν' ἀκούη,
 Γιὰ κείνην ὁποῦ στήν καρδιά μὲ τὸ σφυρὶ τοῦ κρούει.
 Κ' ἔπερε σαν παρηγοριά, τῶθελε δῆ ἄπ' αὐτῆνους,
 Ἀπ' τὸ Παλάτι: νᾶρχονται, κ' ἔσμιγε μετὰ κείνους.
 Λόγον ποτὲ δὲν ἔλεγε διὰ τὴν Ἄρετοῦσαν,
 Μᾶδειχνε τὸν ἀκάτεχον, ὄση ὦραν ἐμιλοῦσαν.
 Μ' ἀθιβολιαῖς ἀπομακρᾶς εἰσίμωνε κοντάτης,
 Ὅπουκανε τοὺς γέροντας κ' ἐλέγαν τ' ὄνομάτης.
 Μὰ δὲν ἐγνώθασι ποτὲ τὸν λογισμὸν ὁποῦχει,
 Γιατὶ ἤχωνε μὲ φρόνεσι τῆ' ἀναλαμπῆς τῆ λόγχη.
 Ὡς καὶ σκυλί λαγωνικὸ τὸ νᾶθελε γαυγίση,
 Πούρε γιὰ νᾶν τοῦ παλατιοῦ, τοῦ ἀλάφρωνεν ἡ κρίσι.
 Μ' ὄλο πού δὲν ἐσύχναζε νὰ πηαῖνη στὸ Παλάτι,
 Στὸν ἴδιο πόθα ἐπούδαζε, κ' εἰς κείνον ἐπερπάτει.
 Καὶ δὲν ἐλάφρωνε ὁ καῦμός, μάλιστα πλεῖα πληθαίνει,
 Τὸ γιατρικὸ πού τοῦδωκεν, ὁ φίλος δὲν τὸν γιαίνει.
 Εὐκαιρα τοῦπε ν' ἀρνηθῆ τοῦ Παλατιοῦ τῆ στρατά,
 Γιατὶ ἡ ἀγάπη ἀπομακρᾶς τοῦπεμπε τὰ μαντάτα.
 Ἄς τὸν ἀφήσωμε γιὰ δὰ καὶ αὐτὸν νὰ κινδυνεύη,
 Καὶ ὁ λογισμὸς ὁποῦβαλε, δίκαια τότε παιδεύει.
 Καὶ ἄς πούμε γιὰ τὴν Ἄρετή, πού ὡς εἶδε κ' ἀπερυῶσαν
 Ἡ' νύκτες, καὶ στήν γειτονιά τραγοῦδι δὲν ἀκοῦσαν,
 Ε'πλήθαιεν ἡ πιθυμιά, ἀνάπαψι δὲν βρίσκει,
 Κρυφὰ βαστᾶ τὸν πόνοντης, καὶ ἀγανακτᾶ καὶ πλήσκει.

ἈΡΕΤΟΥΣΑ

Καὶ πρὸς τὴν Νέννατης μιλεῖ· ἦντα καὶ δὲν ἐφάνη,
 Νέννα μου πλεῖο ὁ τραγυδοιστής, καὶ τᾶκανε δὲν κάνει ;
 Κάτεχε, ὅσο στερεύομαι τὸ πρᾶμμα, πού μ' ἀρέσει,
 Τόσον πλεῖα μὲς' στὰ σωθικὰ σπίθαις φωτιάς μὲ καῖσι.

Τὴν νύκτα ὄντας ἄκουα, σκοπὸν ὁποῦ πεθύμου,
 Θεράπειο καὶ ἀναγάλλιασι, ἔπαιρνε τὸ κορμί μου,
 Καὶ ἀναπαρμένη βρίσκουμον καὶ παρηγορημένη,
 Καὶ πλειὰ γιὰ τὸν τραγουδιστὴ δὲν ἤμουν ἐγνωσιασμένη.
 Μὰ δὰ ποῦ τὰ στερεύομαι, ὡσὰν πουλιά πετάξαν,
 Τὴν πιθυριά πληθύνασι, τὴν ὄρεξιν ἀλλάξαν.
 Καὶ θέλω τὸν τραγουδιστὴ νὰ μάθω δίχως ἄλλο,
 Γιὰ λόγου τ' ἔχω πεθομή, καὶ λογισμό μεγάλο.
 Θωρῶ ξαναγιαγύρασι, κ' ἤλθαν τὰ περασμένα,
 Καὶ θεὺ ἀκίσσω, καὶ νὰ δῶ, πῶς τραγουδεῖ γιὰ μένα.
 Ἐτοῦτος ὁ τραγουδιστὴς Νέννα πολλὰ κατέχει,
 Καὶ σὰ λογιᾶζω εἰς φρόνησιν τέρι ποτὲ δὲν ἔχει.
 Σὰν εἶδε, πῶς ὁ Κύρις μου θέλει νὰ τόνε μάθῃ,
 Ἡπαψε τὴν ξεφάντωσι κ' ἀφῆκέ με στὰ πάθη.
 Ὁποῦπαιρνα ἀναγάλλιασι, ὅλη τὴν ὥρα κείνη,
 Ὁποῦ τραγούδα κ' ἔλεγε, τζ' ἀγάπης τὴν ὀδύνη.
 Νέννα γιὰ μένα ἦσανε τοῦτ' ὅλα δίχως ἄλλο,
 Αὐτὸς δὲ νᾶναι ἓνα κορμί φρόνιμο καὶ μεγάλο.
 Τὰ λόγια του τὰ γνωστικὰ κάθομαι καὶ λογιᾶζω,
 Γραμμένα τᾶχω, καὶ συχνὰ κλαίοντας τὰ διαβάζω.
 Καὶ ἄλλοῦ ποτὲ δὲν τᾶκουσα, μηδ' εἰδά τα γραμμένα,
 Κατέχω το γνωρίζω το, πῶς ἦσαν γιὰτ' ἐμένα.
 Καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη ἀργατινὴ ποῦπαιξε τὸ λαγοῦτο,
 Ἐλόγιασά το, κ' εἶπά το γιὰ μένα ἦτον τοῦτο.
 Μὰ ὁ φόβος δὰ νὰ τὸν κρατῆ γιὰ κείνο δὲν τὸ δείχνει,
 Μόνο τὴ νύκτα στὸ σκοπὸ παραπετραῖς μου ρίχνει.
 Τρεῖς μῆνες μ' ἔτοια δούλεψι, μ' ἔτοια ἀρχοντιά καὶ τάξι,
 Ποιὰ νᾶχε στέκη δυνατὴ νὰ μὴ τὴνὲ πατάξῃ;
 Καλὰ καὶ δὲν τὸν οἶδαμε, δὲν ξεύρομεν ποιὸς εἶναι,
 Ἀπὸ τὰ λόγια τ' εὐμορφα κορμί μέγαλον εἶναι.
 Ἀπ' ὅ, τι κάλλη ἔχει ἄνθρωπος, τὰ λόγια ἔχουν τὴ χάρι,
 Νὰ κάμουσι κάθε καρδιά παρηγοριά νὰ πάρῃ.

Καὶ ὅπου κατέχει νὰ μιλή μὲ γνώσι, καὶ μὲ τρόπον,
 Κάνει καὶ κλαῖσι καὶ γελοῦν τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων.
 Αὐτὸς σὲ κίνδυν' ἔβαλε γιὰ μένα τὸ κορμί του,
 Προχθὲς ὅταν ἐγλύτωσε μὲ τόσους τὴ ζωὴ του.
 Ὅταν ὁ Κύρις μ' ἔβαλε τοὺς δέκα νὰ τὸν πιάσουν,
 Πρᾶμ' ἔκαμε, ποῦ δὲν μποροῦν ἄλλοι νὰ τὸ λογιᾶσουν.
 Καὶ κρατημένη βρίσκομαι εἰς τὰ καμώματά του,
 Γιατὶ εἰς καὶ ἂν ἦμαι κοπελιά, γνωρίζω τὰ κρυφά του.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Νέννα ξανασφάγηκε, νὰ τὴν γροικήσῃ πάλι,
 Πῶς βρίσκεται στὸν λογισμὸν ὅπου λπιζε νὰ βγάλῃ.
 Ἐστηθοδάρθηκεν ἐμπρός, καὶ ἀπέκισ ἀρχηνίζει,
 Κ' ἐμίλειέ της σὰν μάννα της, καὶ ὡσὰν γουῆς μαννίζει.

NENNA

Λέγει της, πάντα λόγιαζα παντήλιπιζα κ' ἐθάῤῥου,
 Κεῖνη τὴν λίγη πεδομὴ νὰ διώξῃς μονοτάρου.
 Καὶ σὰν ἀρχὴ πολλὰ ἄφαντη καὶ διχωστὰς Σεμέλιο,
 Νὰ τὴν ἀφήσῃς νὰ διαβῇ, καὶ νὰ τὴν ἔχῃς γέλιο.
 Μὰ ἐγὼ δωρῶ κ' ἐρρίζωσε, καὶ ἀφορμισμένη σ' ἔχει,
 Σ' κάψα μεγάλη βρίσκεσαι, καὶ σὺ θαρρῆεις πῶς βρέχει.
 Πῶς εἶν' καὶ πιθυμᾶς νὰ δῆς ἓνα ποῦ δὲν κατέχεις;
 Κ' ἔτοιον μεγάλον λογισμὸν μ' ἔτοια λαχτάρου ἔχεις;
 Διὰ τραγούδια ποῦπασι κοντὰ στὴ γειτονειά σου,
 Ἐμπῆκες σ' ἔτοια πεδομὴ, κ' ἔχασες τὴν ἐξά σου;
 Τοῦτος ὅπου τραγουδῆσε, καὶ ποιὸς τουὲ κατέχει,
 Ὄμορφος νᾶναι, ἢ ἄσχημος, σωστὰ τὰ μέλη ἂν ἔχῃ;
 Παῦσαι αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, σκόλασ' αὐτὴ τὴ ζάλη,
 Καὶ τέτοια πράμματ' ἄμοιαστα ὁ νοῦς σε πλειὸ μὴ βάλῃ.
 Μιὰ γνωστικὴ, καὶ φρόνιμη, ἄξια καὶ παινεμένη,
 Γιὰ σκοποτραγουδίσματα εἶν' ἔτσι ἀποδομένη;

Ο΄σαις καὶ ἂν ἦναι ζωνταναῖς, κ' ἡ πλάκα ὄσαις σκεπάζει,
 Κρίνω νὰ μὴν εὐρίσκεται κάμμιὰ ἄλλη νὰ σοῦ μοιαῖζη.
 Εἰς ὠμορφιά καὶ φρόνησι, κ' εἰς ἐπιτηδειοσύνη,
 Κ' ἐδὰ χειροτέρα ὁλονῶν ἢ Ἀρετοῦσα, ἐγίνη.
 Βλέπε τὰ κί ἂν μοῦ μίλησες, ἄλλος νὰ μὴ γροικῆση,
 Καὶ κάμε, αὐτὴ ἡ ἀναλαμπή, ὁποῦρχισε, νὰ σβύση.
 Μὰ Ἀφέντρα, τέκνο ἔταις Ῥηγός, καὶ μιὰ κυρά μεγάλη,
 Πῶς τόπαθε ἔτοιον λογισμόν ἀψήφιστον νὰ βάλῃ;
 Ποῦ μόνο νὰ τὸ θυμηθῶ νὰ τὸ καλολογιάσω,
 Νεκρώνονται τὰ μέλη μου, καὶ ὅλη σιγοτρομάσω;
 Μετάβαλε τὸν λογισμόν, τὸν νοῦν σου μὴν παιδεύσης,
 Καὶ τέτοια πράγματ' ἄφαντα καὶ ἄμοιασα μὴ γυρεύης.
 Κ' ἂν εἶχες δῆ τὸν Ἔρωτα σὰ Ῥῆγας νὰ προβάλλῃ,
 Καὶ νᾶχε πῆ πῶς σ' ἀγαπᾶ ἐσένα πλειὰ παρ' ἄλλη,
 Εὔτυχαινε ν' ἀντισταθῆς, κάλλια νὰ πᾶς στὸν ἄδῃ,
 Παρὰ νὰ κάμης τῆς τιμῆς βλάβιμο καὶ ἀσχημάδι.
 Καὶ σὺ γιὰ κτύπο λαγουτιοῦ, γιὰ τραγουδιοῦ γλυκότη,
 Εὔπερδευσες, κ' ἐσκλάβωσες ἔτοια λογῆς τῆ νειότη.
 Δίχως νὰ δῆς ποιὸς τραγουδεῖ, καὶ δίχως νὰ ἤξεύρης,
 Ποιὸς εἶναι, ποιὸς τὸν ἐπεμψε, νὰ Δέλῃς νὰ τὸν εὔρης.
 Κ' ἔτοιας λογῆς νὰ σκλαβωθῆς, καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσης,
 Καὶ νὰ ψυχομαραίνεσαι, ὅσο νὰ τὸν γροικῆσης.
 Βλέπε, κ' αὐτὸς ὁ λογισμὸς πλειότερα μὴ ριζώση,
 Μ' ἀνάσπασαι καὶ ρῆξέ τον, μὴ σέ κακοποδώση.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Ἀρετοῦσα νὰ γροικᾷ, τὰ τζ' ἔλεγεν ἡ Νέννα,
 Ἀπηλογιαὶ τῆς ἔδωκε μὲ χεῖλη πικραμένα.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Νέννα μου, ὅταν γροίκῃσα τραγούδια καὶ λαγοῦτα,
 Δὲν ἤλπισα οὐδὲ ἐθάrouν τὸ νᾶλθω στὰ μέτρα τοῦτα.

Μὰ δὲν κατέχω νὰ σοῦ πῶ, τὸ πῶς καὶ μ' ἦντα τρόπο,
 Τὰ μέλη κομπωθήκασι, κ' ἐμπῆκα στέτοιο κόπο.
 Ἄν ἤθελα γνωρίσει πῶς σὰ πάθη κατακρούω,
 Ἀπὸ τὴν πρώτην ἔφραζα τ' αὐτιά νὰ μὴν τ' ἀκούω.
 Μὰ λόγιασα νὰ μὴν ψηφῶ, μὴδ' ἄλλους, μηδὲ τοῦτο,
 Καὶ μόνου περιδιάβασι νὰ παίρνω σὸ λαγυτο.
 Κ' ὡς ἄγνωστη κομπώθηκα, κ' ἐπιάσθηκα σὸ βρόχι,
 Σὰν ὅτε στένει ὁ κυνηγός, καὶ στήν ἐλπίδα τῶχει,
 Ναῦρη πουλί ἀκάτεχο, κί ἄγνωστο νὰ γελάση,
 Καὶ ὅτε πετᾷ καὶ κηλαδεῖ, μὲ πλάνο νὰ τὸ πιάση.
 Ἐτῆς μπερδεύτηκα κ' ἐγὼ καὶ πάσχω καὶ ξετρέχω,
 Ναῦγω ἀπὸ τέτοιο μπερδεμό, καὶ λυτρωμό δὲν ἔχω.
 Καὶ ὄλημερνίς, καὶ ὄληνουκτίς, ξύπυς, καὶ ὅτε κοιμῆμαι,
 Τὸν λαγουτάρη ἀναζητῶ, τοῦ τραγουδιοῦ θυμοῦμαι.
 Πάσχω βοηθοῦμαι ὅσο μπορῶ, τὸ σφάλμα μου γνωρίζω,
 Μὰ τὴν ἐξά μου πήρανε, καὶ πλεῖο δὲν τὴν ὀρίζω.
 Μακάρι ἄς ἦτον μπορετό, μακάρι νὰ τὸ μπόρου,
 Ἐνα ποῦ δὲν ἐγνώρισα, σὸ νοῦ νὰ μὴν ἐθώρου.
 Μ' ὄλημερνίς καὶ ὄληνουκτίς κλίσιν ἔχω μεγάλη,
 Καὶ ζωγραφίζω τὴν καρδιά' νὸς ποῦ δὲν εἶδα κάλλη.
 Καὶ σωθετὴ καὶ ὠρόπλουμη ἐγίνη ἡ ζωγραφιά του,
 Τὴν στόρισι ζωγράφισα ἀπ' τὰ καμώματά του.
 Ταχυὰ καὶ ἀργὰ τὴνὲ θωρῶ, πολλ' ὠμορφος ἐγίνη.

NENNA

Γροίκα ἀνδιὰ, γροίκα ἀνοστια, γροίκα δαιμόνου ὀδύνη.
 Καὶ δὲν λογιάζω, καὶ ποτὲ στὸν κόσμον νᾶτου ἄλλη,
 Νὰ μπῆκε σ' ἔτοια πεδομὴ, ἄφαντη καὶ μεγάλη.
 Κί οὐδὲ νὰ βρέθηκε κάμμιὰ ἀνθρωπου ν' ἀγαπήση,
 Δίχως νὰ τὸν ἰδῆ ποτὲ, καὶ νὰ τουὲ γνωρίση.
 Πολλαῖς ἂν τὸ κατέχασιν, ἠθέλανε τὸ λέγει,
 Γιὰ παραμῦθι, καὶ κάνεις νὰ μὴ τοὺς τὸ πιστεῦγη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα μ' ὄντα ἀνεθρέφουμου, καὶ κοπελιὰ λογιύμου,
 Παιγνίδια καὶ κουτζουνικά παντᾶδανα στὸ νοῦ μου.
 Καὶ μετ' αὐτὰ ξεφάντωνα, κ' ἐπαίρνα ὁ καιρός μου,
 Κι' ὁποῦχε πῆ νὰ τ' ἀρνηθῶ ἤτου ἀντίδικός μου.
 Τ' ἀργὰ ὡς πρᾶμμ' ἀκριβὸ' στοὺς μῶσκους ἔβανά τα,
 Καὶ στὰ χρυσᾶ καὶ στ' ἀργυρᾶ ἐμοσκοφύλασσά τα.
 Καὶ τὸ ταχὺ πρὶν σηκωθῶ, καὶ πρὶν μὲ ἴτύσου, Νέννα,
 Στὸ στρῶμα μου τὰ φέρνασι, κ' ἐθῶρουν ἕνα ἕνα.
 Κ' εἶχα μεγάλη πεδομὴ μὲ τὰ κουτζουνικά μου,
 Κεινᾶχα γιὰ παρηγοριὰ κεινᾶσαν ἡ χαρά μου.
 Καὶ ὡσὰν ἀχρομεγάλωσα, τὸ γάζωμ' ἤρσεέ μου,
 Δὲν ἄφίνα τὸ ράψιμο ταχὺ καὶ ἀργὰ ποτέ μου.
 Μὲ ράψιμο, μὲ γράμματα, καὶ μὲ κοντύλι, Νέννα,
 Σ' ἀγάπαις, καὶ ψηλόττες οἱ λογισμοί μου ἐμπαίνα.
 Κατέχω το, πόσαις φοραῖς μούλεγες, Θυγατέρα,
 Ἦντα τὸ δὲς τὸ διάδασμα, τὸ τόσο νύκτα μέρα;
 Ἦντ' ὄμορφα, κ' ἦντα καλὰ βρίσκεις αὐτοῦ γραμμένα;
 Καὶ δὲν σ' ἀρέσει, μηδὲ δὲς πρᾶμμ' ἄλλο πλειὸ κανένα;
 Κ' ἐγῶχα τόση πιθυμιά (ποῦρε μεγάλο πρᾶμμα)
 Νὰ βάνω στὸ προσκέφαλο κάθε βραδὺ τὸ γράμμα.
 Κ' ὅταν ξυπνοῦσα, ἐφώναζα, κάμμιὰ φωνιά ἄς μοῦ φέρη,
 Καὶ σὺ πολλὰ βαρύνουσου, Νέννα, τὸ καλοκαῖρι.
 Συχνά μου παραμάνιζες κ' ἔλεγες πῶς σὲ κάνω,
 Νὰ βάλῃς τὰ βιβλία μου εἰς τὴν φωτιὰν ἐπάνω.
 Πολλὰ μ' ἐκαταδίκαζες στὴν πεδομὴν ὁποῦμου,
 Καὶ ὄραις μὲ γέλοιο σ' ἄκκα, καὶ ὄραις σοῦ τὰ βαρυέμου.
 Μὰ δὰ μηδὲ τὸ ράψιμο, κουτζούνα, οὐδὲ κοντύλι,
 Ἐγνοια κάμμιὰ μοῦ δίδουσι, μὰ πικραμένα χεῖλη.
 Ἐδῶ γροικῶ ἄλλη πεδομὴ, ἐδῶ γροικῶ ἄλλη ζάλη,
 Ἐπαύσαν ὄλαις ἡ μικραῖς, κ' ἠῦρέ με μιὰ μεγάλη.

Τὸ ράψιμ' ἔχω ἀντίδικο, τὸ γράμμ' ἔχω ὀχθρό μου,
 Καὶ τὸν σκοπὸ παρηγοριά, καὶ τὴν φωνὴν γιατρό μου.
 Καὶ μὴ θάρρης, καὶ πιθυμῶ πρᾶμμα πᾶ νὰ μὴ μοιάζῃ,
 Ἡ ἄφαντα καὶ ἄσχημα ὁ νοῦς μου νὰ λογιαῖζῃ.
 Πρὶν παρὰ πρᾶμμα βουληθῶ, ὅπου κανεὶς τὸ ψέγει,
 Κἄλλια νεκρὴ πολλάσχημη ἢ Μάυνα νὰ με κλαίγῃ.
 Ἀρέσει μου, καὶ πιθυμῶ νὰ δῶ τὸν λαγουτάρη,
 Ὅπῳχει τόσην ἀνδρείαν, ὅπῳχει τόση χάρι.
 Κί ὡς τότε δῶ ναπαύεται ἢ πιθυμιὰ μ' ἢ τόση,
 Δὲν εἶμαι τόσο ἀφορμαρὰ μᾶχω δαμάκι γνῶσι.
 Μὰ πούρ' ἂν ἦν καὶ μέλλει μου στοῦτα τὰ πάθη νᾶμαι,
 Ἡλιέ μου δός μου θάνατο, κ' ἐλεημοσύνη κάμε.
 Τὴν πρώτην ὅπου ἤκουσα, κ' ἔπαιξε τὸ λαγοῦτο,
 Ποτέ μου δὲν τὸ λόγιαζα νᾶλθω στὸ μέτρο τοῦτο.
 Μὰ τὰ τραγοῦδια πῶλεγε, καὶ ὅπου χαρὰ μου φέρνα,
 Ἦσαν προδόταις πίβουλοι, καὶ τὴν ἐξά μου παίρνα.
 Τὸ περασμένο κάμωμα τῆς ἀνδρείας ἢ πάλι,
 Μοῦ πλήθυνε τὴν πείραξι, μοῦ πλήθυνε τὴν ζάλη.
 Αὐτὸς δὲν εἶν' μηδὲ στραβός, μηδὲ ζουγλός, Φροσύνη,
 Καὶ μαρτυρᾶ, καὶ λέγει το τὸ πρᾶμμα ὅπου γίνη.
 Ὅπουχει ἔτοια μποδίσματα, δὲν πολεμᾶ μὲ δέκα,
 Γνωρίζεις το κ' ἐσύ καλά, καὶ ἄς εἶσαι καὶ γυναῖκα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦτα τὰ λόγια τρέμοντας τὰ χεῖλη ἀνεθηθάναν,
 Τὰ μάτια τρέχαν ποταμὸς, στή γῆ πηλὸν ἐκάναν.
 Ἐσκόλασε τὸ διάταγμα γιὰ τότε ἢ Φροσύνη,
 Δὲν ἤθελ' ἄλλο νὰ τῆς πῆ διὰ τὴν ὄρα κείνη.
 Εἶδέ το πῶς τὰ χεῖλη της χάναν ὅ, τ' ἐμιλοῦσα,
 Δὲν θέλει ν' ἀποδιαυτραπῇ πλειότερα ἢ Ἀρετοῦσα.
 Κ' εἰς ἄλλην ὄρα καὶ καιρὸ βούλεται νὰ μιλήσῃ,
 Καὶ τοῦτα τὰ διατάγματα πάλι νὰ ξαναρχίσῃ.

Ἐχει καμένα σωθικά, χεῖλη φαρμακεμένα,
 Σ' ὅ, τι ἤκουσε τῆς Ἀρετῆς, δὲν τ' ἤρεσε κἀνένα.
 Κ' ἦντα δὲν κάμν' ὁ ἔρωτας σὲ μιὰ καρδιά π' ὀρίζει,
 Σὰν τὴν νικήση, οὐδὲ καλὸ, οὐδὲ πρεπὸ γνωρίζει.
 Κ' ἦντα δὲν κάμν' ὁ πῖβουλος, ὅταν τὸ νῆκος ἔχη;
 Καὶ ποῦ τὰ βρίσκει τὰ πολλὰ, τὰ τόσα ποῦ κατέχει;
 Μὲ πόσαις στραταῖς μᾶς γελᾷ, μὲ πόσαις μᾶς πειράζει,
 Πῶς μᾶς τὸ δείχνει δροσερὸν ἐκείνο ὅπου βράζει.
 Πόσα μᾶς τάσσει ὁ ἄδικος, κ' ἀπέκει μᾶς κομπώνει,
 Πόσα μᾶς γράφει στὴν ἀρχή, κ' ὕστερα μᾶς τὰ λυώνει.
 Καὶ ποῖός μοιρεῖ ν' ἀντισταθῆ, τὴν ὄρα ὅπου θελήσει,
 Κ' ἀρματωθῆ μὲ πονηριαῖς, γιὰ νὰ μᾶς πολεμήσει.
 Ἐτ' ζεῖ νικᾷ τὰ γερατιά, ὡσὰν νικᾷ τὴ νειότη,
 Χαρά στον ὅποιος τοῦ χωσθῆ, καὶ φύγη ἀπὸ τὴν πρώτη.
 Ὅποιος στραφῆ νὰ τόνε δῆ, ἐκείνο μόνο σώνει,
 Ζημιὸ τὸ πιάνει τὸ σφυρὶ, ζημιὸ κτυπᾷ στ' ἀμῶνι.
 Μὰ ποῦ τοῦ φεύγη ὡς τὸν ἰδῆ, καὶ φίλου δὲν τὸν ἔχει,
 Μ' ὄλον ὅπου βαστᾷ πτερά, σβαίνει ὅσο καὶ ἂν κατέχη.
 Μὰ λίγ' εἶναι ποῦ φεύγουσι, λίγοι, εἶναι ποῦ γλυτώνουν,
 Λίγοι εἶναι ποῦ τονέ νικοῦν ὅτε τονέ μαλώνουν.
 Τὸ νῆκος ἔχει στὴν ἀρχή, σὸ τέλος κ' εἰς τὴ μέση,
 Κἀνένα δὲν ἐμάλωσε, νὰ μὴ τονέ κερδαίση.
 Ἐνίκησε τὴν Ἀρετὴν, ἐσκόρπισε τὸ νοῦ της,
 Καὶ δὲν δειλιᾷ τὴν Μάννατης, καὶ ὄργιτα τῆ Κυρῆ της.
 Κάνει της κ' εἶναι ξυπνητὴ ὅλο τὸ μερονύκτι,
 Γιὰ νὰ θυμᾶται τῆς φιλιᾶς, κ' εἰς ἀφορμὴ τὴ ρήκτει.
 Κ' ὕπνον ἂν εἶχε κοιμηθῆ, ἦτονε ξιππασμένη,
 Μ' ἀγκούσαις, κ' ἀναστεναγμούς, σὰν ἡ ἀρρώστημένη.
 Ἀφίνω τὴν στὰ βάσανα, κί εἰς ὅπου τὰ θέλει ἄς τᾶχη,
 Καὶ ἄς πῶ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτον, πούτον στὴν ἴδια μάχη.
 Ἀσούσουμος καὶ ἀνέγνωρος ἦτον ἀποδομένος,
 Κλιτὸς πολλὰ καὶ ταπεινὸς στεγνὸς καὶ σουρωμένος.

Καὶ μόνος καὶ ὀλομόναχος μὲ λογισμὸν περπάτει,
 Καὶ πάντα πάντα βρίσκετο ἀγνάντια στὸ παλάτι.
 Κ' ἐφαίναντό του τὰ τοιχὰ ἀνάπαφι τοῦ δίδα,
 Καὶ κεῖν' εἶχε παρηγοριά, καὶ στὸν καῦμόν τ' ἐλπίδα.
 Καὶ ὁ πόνος του κ' ἡ πείραξις τοῦ φαίνεται λιγαίνει,
 Θυμῶντας ποιά νὰ βρίσκεται μέσα κατοικημένη.
 Ὡσάν ζαβὸς καὶ κουζουλὸς παντάστεκε κ' ἐθώρει,
 Τὸν τόπ' ποῦ πορεύετο ἡ πλουμισμένη Κόρη.
 Κ' ἐξὸμπλιάζε καθημερνὰ εἰς τὴν καρδιά του μέσα,
 Κεῖναις ταῖς τόσαις ὠμορφαῖς, ὅπου τὸν ἐπλανέσα.
 Τὰ μάτια δὲν καλοθωροῦν στὸ μάκρμα τοῦ τόπου,
 Μὰ πλειὰ μακρὰ καὶ πλειὰ καλὰ θωρὴ καρδιά τ' ἀνθρώπου.
 Ἐκείνη βλέπει στὰ μακρὰ, καὶ στὰ κοντὰ γνωρίζει,
 Καὶ σ' ἓνα τόπο βρίσκεται, καὶ σὲ πολλοὺς γυρίζει.
 Τὰ μάτια νᾶναι καὶ ἀνοικτὰ τῆ νύκτα δὲν θωροῦσι,
 Νύκτα καὶ μέρα τῆς καρδιάς τὰ μάτια συντηροῦσι.
 Χίλια ματιᾶχει ὁ λογισμὸς, μερόνυκτα βιγλίζουν,
 Χίλια ἡ καρδιά καὶ πλειότερα, κί οὐδέποτε σφαλίζουν.
 Μακρᾶτον ὁ Ῥωτόκριτος ἀπὸ τὴν Ἀρετοῦσα,
 Τὰ μάτια ποῦχε στὴν καρδιά, πάντα τὴν ἐθωροῦσα.
 Ἐθώρειε τὴν ποῦ βρίσκετο νύκτα, ταχὺ, ποσπέρα,
 Μ' ὄλο ποῦ δὲν τὴν ἔβλεπε μὲ μάτια τὴν ἡμέρα.
 Ὁ φίλος του πόλλ' ἀκριβὸς θωρῶντας πῶς ἐγίνη,
 Καὶ πῶς τὸν πρῶτον λογισμὸν ἀκόμη δὲν ἀφίνει,
 Τοῦ λέγει μιὰ ἀπὸ ταῖς πολλαῖς, νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώσῃ,
 Τοῦ λογισμοῦ καὶ τοῦ κορμιοῦ παράταξις νὰ δώσῃ.
 Καὶ νᾶν οἱ δυὸ ὀλομόναχοι, γιὰ νὰ μὴν ἀγροικήσῃ,
 Κανεῖς ἐκεῖνα τὰ μιλοῦν, καὶ ἄλλου, τὰ μολογήσῃ.
 Καβαλλικεύουσι κ' οἱ δυὸ μιὰ ταχυνή, μιὰ σκόλη,
 Πᾶσι καρπόσο ἀκρόμακρὰ εἰς ἓνα περιβόλι.
 Κ' εὐρήκασινε μοναξιά πεζεύουν καὶ καθίζουν,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς ἀθηβολιαῖς ἀρχίζουν.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Καὶ λέγει του ὁ Πολύδωρος, ἀδελφε, θέλω πάλι,
 Νὰ πῶ γι' αὐτὴ τὴν πεδομὴ ὅπου χεῖς καὶ τὴ ζάλην.
 Γιατί, καλὰ καὶ δὲν μιλεῖς τὰ μάτια ὁμολογοῦσι,
 Ἐκεῖνα πῶ τὰ χεῖλη σου δὲν θέλουν νὰ μοῦ πῶσι.
 Για ποιά ἀφορμὴ σὲ τυραννᾷ πρᾶμμα ὅπου κατέχεις,
 Πῶς δὲν κληρονομᾷς ποτέ, καὶ μὴδ' ἐλπίδαν ἔχεις;
 Για ποιά ἀφορμὴ ἔτοιον λογισμὸν ἔχεις γιὰ τὴν Κυρά σ,ᾶ,
 Πῶ χίλιοι χρόνοι κί ἂν διαβοῦν καὶ χίλιοι ἂν περάσου,
 Αὐτὴ δὲν εἶν' γιὰ λόγου σου, δὲν εἶν' γιὰ σ' ἔτοια βρῶσι,
 Σ' ἔτοιο δενδρὸν ἢ χέρα σου ζουγλαίνεται ν' ἀπλώσῃ;
 Ὅσᾶν ἀγάπησες ἐσὺ, θαρρῶ στὸν κόσμον ἄλλος,
 Ποτέ νὰ μὴν ἀγάπησε μικρὸς οὐδὲ μεγάλος.
 Ἦκουσ' ἐδᾶ, κ' ἐδιάβασα, καὶ μιὰ βουλή κρατοῦσι,
 Ἐκεῖνοι π' ἀγαπιούντανε, καὶ κεῖνοι π' ἀγαποῦσι.
 Τὸ δοῦν μιὰ κόρην ὠμορφή, ἢ πιθυμιᾶναι ἢ πρώτη,
 Νὰ τοὺς κινᾷ νὰ ρέγονται τῆς λιγερῆς τὴ νειότη.
 Καὶ πάντα τούτη ἢ πιθυμιὰ εἶναι μὲ τὴν ἐλπίδα,
 Κ' ἔχουν τὰ μάτια προδοτὴν, σὰν κεῖνα πῶ τὴν εἶδα.
 Καὶ μὲ τὴν ἄκρα τοῦ ματιοῦ μαντάπο τῆς μνηοῦσι,
 Καὶ μετ' αὐτὸ τὸν πόθου τους τῆς λέν κ' ὁμολογοῦσι.
 Κί ἂν δοῦν πῶς ἔχ' ἀνταμοιβὴ λιγάκι ἢ δουλεψί τους,
 Ἦ πιθυμιὰ τους θρέφεται, πληθαίνει ἢ πεδομὴ τους.
 Ἀνάψ' ἢ βράσις τῆς καρδιάς, γ' ἐλπίδα μεγαλώνει,
 Καὶ κάθε λίγη στὴν ἀρχὴ παρηγοριὰ τοὺς σώνει.
 Τὴν δουλεψι σπουδάξουσιν ὥστε νὰ τὴν φέρου,
 Στὸ θέλουν, καὶ συχνάζουσιν ἀργὰ, καὶ ταχύτερου.
 Καὶ τὰ βιβλία τ' ἔρωτος ἀνοίγουν καὶ θωροῦσι,
 Καὶ ἂν ἔχουν νὰ κερδίσουσιν, εὐκόλα τὸ γροικοῦσι.
 Μὰ σὰν τὴν λιγερὴν ἰδοῦν καὶ πάντα ξεγνοιασμένη,
 Εἰς πόρτα, καὶ παράθυρο ποτέ της δὲν προδαίνει,

Κ' ἀγνωρισιά στοὺς κόπους τους δείχνει μὲ κάθε τρόπο,
 Παίρνονται κάτω τὸ ζημιό, σκολάζουσι τὸν κόπο.
 Κ' ἐκεῖνος ποῦ παιδεύετο, ἢ πιθυμιά του σβύνει,
 Καὶ τὴν δουλειὰν ὅπ' ἄρχισεν, ἄπρακτῃ τὴν ἀφίνει.
 Πλειὸ δὲν κοπιᾷ τὸν λογισμόν, μηδὲ τὸν νοῦν παιδεύει,
 Μὰ βάνει ἄλλο λογισμόν, καὶ ἄλλη δουλειὰ γυρεύει.
 Σὰν δὲν συναπαντήσουσι τὰ μάτια νὰ σμιχθοῦσι,
 Εὐκαιρα βασανίζονται, ἐκεῖνοι π' ἀγαποῦσι.
 Τουτεῖν τὸ πρῶτ' ἐρμῆνεμα ἐνὸς π' ἀναντρανίζει,
 Μιὰ λιγερῆ, κί ἀρέσει του, καὶ δούλεψιν ἀρχίζει.
 Τὸ δὴ μιὰ δυὸ καὶ τρεῖς φοραῖς, κ' ἢ ὄρεξες δὲν σάζουν,
 Οὐδ' ἢ καρδιαῖς συβάζονται, μηδὲ τὰ μάτια μοιάζουν.
 Ἐκεῖνον ὅπ' ὠρέγετο, σ' ἄργητα τότε φέρνει,
 Σκολάζει καὶ ξεγνοιάζεται, πλειὸ δὲν ξαναγιαγέρνει.
 Καὶ δὲν μπορεῖ μιὰν ἄσπλαγχνη ἄνθρωπος ν' ἀγαπήσῃ,
 Γιατ' ἔτ'ζι τ' ἀπεφάσισε τῆς ἐρωτιᾶς ἢ κρίσι.
 Καὶ σὺ ποῦ λὲς, κ' ἢ Ἀρετὴ δὲν ξεύρει τὸν καῦμό σου,
 Καὶ οὐδὲ ποτέ της στράφηκε νὰ δὴ τὸ πρόσωπόν σου,
 Πῶς ἦτονε κ' ἀγάπησες ἔτοια Κυρὰ μεγάλη;
 Στὸν κόσμο πρᾶμμα ἔδειξες, ποῦ δὲν εἰδείξαν ἄλλοι.
 Ἄν ἦν' κ' εὐρέθηκε τινὰς Κυράν του ν' ἀγαπήσῃ,
 Ἐκείνη τοῦδιδε ἀφορμῆ, κ' ἔμπαινε σ' ἔτοια κρίσι.
 Ὡσὰν τοῦ μίλειε σπλαγχνικά, κ' ἐθώριε παιγνιδάτα,
 Κεῖνη ἦτονε ποῦ τοῦδειγνε τῆς ἐρωτιᾶς τὴ στρατά.
 Σ' ἐσὲ μεγάλο τὸ κρατῶ, πολὺ κακὸ σοῦ μέλλει,
 Ὅπ' ἀγαπᾷς μιὰ σου Κυρὰ, μὰ δίχως νὰ σὲ βελῆ.
 Ἡ στρατ' αὐτὴ ποῦ περπατεῖς, ἀγκάθια εἶναι γεμάτη,
 Γιάγυρε, κ' ἄλλαξέ τηνε, πιάσ' ἄλλο μονοπάτι.
 Ἡ ἄλλαξες ἀπ' ὃ, τ' ἦσουνε, κί ὄλος ἐξαναπλάσθης,
 Κ' ἄφηκες τὸ λογαριασμό, κ' ἔσφαλες, κ' ἐλανθάσθης.
 Κ' ἐκαταστάθης ἀγνωστος, καὶ σὰν τὸ ζῶ γυρίζεις,
 Καὶ τὸ καλὸ ἀπ' τὸ κακὸ, ποῖ εἶναι δὲν γυρίζεις.

Μὴ σοῦ φανῆ παράξενον, ἂν ἦν' κί ὅσα σοῦ λέγω,
 Καὶ ἂν ἦν' κί ὅ, τι μοῦ μίλησες, κατήγορῶ καὶ φέγω.
 Κάτεχε, πῶς εἰσέ πολλά τὸ ζῶ τοῦ ἀνθρώπου μοιαζει,
 Καὶ ὅπ' ἔχει γνῶσι καὶ μυαλόν, τοῦτα ἄς τὰ λογιαῖζη.
 Ὁ ἀνθρωπος εἶν' δυνατὸς κ' ἔχει ἀνδρεία καὶ χάρι,
 Πλειὰ δύναμιν, καὶ πλειὰ ἀνδρεία νᾶχη κ' εἰς τὸ κοντάρι.
 Καὶ ἂν ἦν' στά πόδια γλίγωρος, καὶ πηλαλεῖ, καὶ τρέχει,
 Τούτην τὴν γλιγωρότητα καὶ πλειὰ τὸ λάφι ἔχει.
 Καὶ ἂν ἡ φωνή του εἶναι γλυκειά, μελωδική ἢ λαλιά του,
 Καὶ παίρνουν ἀναγάλλιασιν ὅσοι σταθοῦν κοντά του,
 Εἶναι πολλῶν λογιῶν πουλιά, ποῦ γλυκοκειλαδοῦσι,
 Κί ἀφίνουνε τὸ φαγητό, πολλοὶ νὰ τὰ γροικοῦσι.
 Ἐτζί καὶ τζ' ἄλλαις χάριτες, ποῦ σ' ἀνθρώπου θωροῦμε,
 Βρίσκονται πάντα κ' εἰς τὰ ζᾶ, πᾶ νὰ τὸ πῶ βαρουῦμαι.
 Καὶ μόνον ὁ λογαριασμὸς εἶναι ποῦ διαχωρίζει,
 Τὸ ζῶ ἀπὸ τὸν ἀνθρώπου· γιὰ κεῖν' ὅλα τ' ὀρίζει.
 Φθάνει τὸ λάφι, κ' ἂν γλακᾶ, καὶ τὰ θερὰ μερώνει,
 Καὶ τὰ πουλιά ἂν πετοῦν ψηλά, στή γῆ τὰ χαμηλώνει.
 Ἐκεῖνος ὁ λογαριασμὸς ὅλα τὰ βασιλεύει,
 Νικᾶ, μερώνει τ' ἄγρια, καὶ τὰ θηρία παιδεύει.
 Καὶ ἀπῆτις καὶ τὸ χάρισμα ἐτοῦτο ἀπαρνήθης,
 Τὴ στόρισι τῆς ἀνθρωπιᾶς ἐξέσχισες κ' ἐγδύθης,
 Καὶ περπατεῖς ὡσάν τὸ ζῶ, λογαριασμὸν δὲν ἔχεις,
 Καὶ δὲν νοᾶς ποῦ βρίσκεσαι, καὶ ποῦσαι δὲν κατέχεις,
 Μετάστρεψε τὸ λογισμό, ξύπνησε, ξεζαλίσου,
 Στὸν πόλεμο ποῦ βρίσκεσαι, ἀνδρείεψο, καὶ βοηθήσου.
 Μὴ δῆς μεγάλα βάρητα, καὶ πάθη στὸ κορμί σου,
 Καὶ θούταις ταῖς κακαῖς ἀρχαῖς ὅσο μπορεῖς βλεπήσου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐγροίκατα ὁ Ἐρωτόκριτος, δὲν τᾶχε παραμύθια,
 Ἐγνώριζε, κ' ἐθώρειε τα, πῶς ἦσαν ὅλ' ἀλήθεια.

Ἐγνώρισε κ' ἐθώρειέ τα, κ' ἄμοιαστα, τυραννάτο,
Καὶ ἀπληγιά λυπητέρα ἔδωκε στ' ἀφουκράτο.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἀδέλφι, τὰ μοῦ μίλησες, μέσ' στὴν καρδιά μου μπῆκαν,
Μὰ φύγαν πάλι τὸ ζήμιό, καὶ τόπο δὲν εὐρήκαν.
Τὸ σφάλμα μου γνωρίζω το, πῶς βρίσκομαι κατέχω,
Μὰ δὲν μπορῶ νὰ βοηθηθῶ καὶ τὴν ἀξιά δὲν ἔχω.
Ὁ "Ἐρωτας ἀνυφαντῆς μὲ πονηριὰν ἐγίνη,
Ἀράχνην ἔστησε φιλή, κ' ἐπιάσθηκα σ' ἐκείνη.
Σὰν τὸ μωρὸ κομπώθηκα, ὅπου δὲν ἔχει γνῶσι,
Καὶ βοηθησμοὶ πλειὸ πῆ νὰ βρῶ; καὶ τίς νὰ μὲ γλυτώσῃ;
Ὁ "Ἐρωτας μ' ἐμπερδεύσε, καὶ σκλάβον του κρατεῖ με,
Καὶ δουλευτής του ἐγράφηκα, καὶ μετὰ κείνου εἶμαι.
Κατέχεις πῶς ἠθέλησα, νὰ φύγω ἀπὸ τὸ βρόχι,
Κ' ἐπάνω, κάτω, ἐπὰ κ' ἐκεῖ, αὐτὸς σταμένο τόχει.
Καὶ ἂν ξεμπερδεύω σ' μιὰ μεριά σ' ἄλλη καταμπερδαίνω,
Καὶ πάντα βρίσκω μπερδεμύς, σ' ὅποιον τόπον πηγαίνω.
Ἀρνήθηκα τοῦ παλατιοῦ τὴ στράτα καὶ μισῶ τη,
Κ' ἐγῶχο πλειὰ τὴν πεδομὴν ἐδὰ παρα τὴν πρώτη.
Κ' ἀπόστα τ' ἀπαρνήθηκα, καὶ πλειό μου ἐκεῖ δὲν πάγω,
Δὲν ἤμπορῶ νὰ κοιμηθῶ, νὰ πιῶ, μηδὲ νὰ φάγω.
Κ' ἤλπιζα νὰ λησμονηθοῦν οἱ πόνοι ποῦ μὲ κρίνουν,
Κ' ἐγὼ θωρῶ χειρότεροι, καὶ πλειὰ βαροὶ ἀπομείνουν.
Καὶ ὅσο μακραίνω ἀπ' τὴν φωτιά, θωρῶ πῶς πλειὰ μὲ καίγει,
Καὶ ὁ πόθος μὲ χειρότερα ἄρματα μὲ παιδεύγει.
Αὐτὸς λαβώνει ἀπὸ κοντὰ κ' ἀπὸ μακρὰ σκοτώνει,
Καὶ ὥστε νὰ φεύγω, νὰ γλακᾶ, μὲ τὰ πτερά μὲ σώνει.
Ὀλημερίς τὴν στόρισιν ἐκείνης ποῦ μὲ κρίνει,
Μοῦ βάνει μέσ' στὸν λογισμό κ' ἐκεῖ μοῦ τὴν ἀφίνει.
Καὶ ἂν πέσω ν' ἀποκοιμηθῶ τὰ μάτια μου ἂν καπνίσουν,
Μοῦ δείχνει πῶς τὰ χεῖλη της σκύφτουν νὰ μὲ φιλήσουν.

Ωφου κακὸ ποῦ μ' εὔρηκε, καὶ ποιά ὥρα νᾶναι κείνη,
 Ν' ἀναγαπῶ; μὰ τὸ γυμνὸ κοπέλι δὲ μ' ἀφίνει.
 Ἄν ἐμπορῆς σὰ φίλος μου, βόθηα, καὶ γιάτρεφέ με,
 Καὶ ὁ λογισμὸς ὁποῦβαλα, θωρῶ θανάτωσέ με.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Νὰ τοῦ γροικᾷ ὁ Πολύδωρος, μ' ἦντα καῦμὸ τὰ λέγει,
 Καὶ πῶς τὸν ἔχει ἀγκαλιαστὸ, καὶ λακτουκιᾷ, καὶ κλαίγει,
 Ἀρχίζει μὲ παρηγοριαῖς, καὶ ἀρχίζει μὲ γλυκότη,
 Καὶ ἐγιάτρευε συργουλιστὰ τοῦ φίλου του τῆ νειότη.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει του, ἀδέλφι, ὁ λογισμὸς καὶ αὐτὴ ἡ μεγάλη ὀδύνη,
 Ὡστε νὰ βρίσκεσαι κοντὰ τῆς χώρας δὲν σ' ἀφίνει.
 Πάντα σὲ θέλει τυραννᾷ, χειμῶνα, καλοκαῖρι,
 Ἄν δὲ μακρύνῃς ἀπὸ πῶ, νὰ πᾶς εἰς ἄλλα μέρη.
 Κί ἂν πιθυμᾷς ὁ λογισμὸς αὐτὸς νὰ σὲ ἀφήσῃ,
 Μίσηφε, κ' ἄμε γύρισε Ἀνατολῆ, καὶ Δύσι.
 Τόπους νὰ δῆς πολλάμορφους, ποῦ δὲ δὲν τοὺς κατέχεις,
 Ἐπᾶσαι μ' ἓνα λογισμὸ πάντα μιὰν ἔγνια ἔχεις.
 Νὰ δῆς στὰ ξένα στὰ μακρὰ τί κάνουν, πῶς παιρνοῦσι,
 Κῆντα λογιῆς πορεύονται κῆντα λογιῆς μιλοῦσι.
 Καὶ πῶς ἀλλάσσει ἡ φορεσιά, καὶ πῶς ἀλλάσ' ἡ γνώμη,
 Νὰ δῆς ὅ, τι δὲν ἔπραξες εὐδ' ἤκουσες ἀκόμη.
 Νὰ δῆς τὰ ἦθη τῶν πολλῶν ἦντα λογιῆς ἀλλάσσουν,
 Πῶς ζοῦσιν εἰς τὰ νειάτα τους, πῶς κάνουν σὰν γεράσουν.
 Βρῦσαις νὰ δῆς, καὶ ποταμούς, χώραις χωριά, καὶ δάση,
 Νὰ σοῦ φανῆ παράξενον ὁ κόσμος πῶς ἀλλάσσει.
 Νὰ δῆς κοράσια πλειῶμορφα παρὰ τὴν Ἀρετοῦσα,
 Νὰ δροσερέψῃς τὸν καῦμὸν, νὰ πάψῃ αὐτὴ ἡ ἀγκοῦσα.
 Καὶ τάσσω σου σ' λίγο καιρὸ θέλεις ξελησιμονήσει,
 Αὐτὴν ποῦ ἀνεπέλπιστα σ' ἔβαλε σ' ἔτοια κρίσι.

Καί ὡσάν καρφί ποῦ με καρφί ἄλλο, ἀπὸ τρύπα βγάνεις,
 Στὸν τόπον τῆς ἀγάπης τῆς, ἄλλην ἀγάπην βάνεις.
 Ἐ'τοῦτο εἶναι φυσικό, Ἀδελφι στὴν ἀγάπη,
 Νὰ μὴ μπορῇ, νὰ βγῆ ἡ παλαιά, παρὰ μὲ νειῶν ἀγάπη.
 Γιατ' ἓνα τόπον μοναχὰ εἰς τὴν καρδιά μας μέσα,
 Ἐ'διάλεξεν ὁ Ἔρωτας, κ' οἱ ἄλλοι δὲν τ' ἀρέσαν.
 Κ' ἐκεῖ ἔχ' ἓνα ψηλὸ θρονὶ ὅπου συχνὰ καθίζει,
 Τὸ ἀπομονῶρι μας κορμί, ὡς τοῦ φανῆ τ' ὀρίζει.
 Καί ὡς κινήτῃ ἡ πιθυμιά, καὶ ἀρχίσῃ καὶ νικᾷ μας,
 Ἀ'φέντης ὅπου κάθεται, καὶ ὀρίζει τὴν ἐξά μας,
 Ζημιό σ' ἀγάπη βάνει μας, γιατ' ἄλλο δὲν κατέχει,
 Μόνον ἀγάπαις κ' ἐρωτιαῖς, καὶ οὐδ' ἄλλαις ἔγνωιαις ἔχει.
 Κεῖνη, ποῦ ὀρεγομέσθανε, στὸ νοῦ μας τήνε βάνει,
 Καὶ δίνει τῆς ζημιῶν ἐξά, ὡς θέλει νὰ μᾶς κάνει.
 Καὶ ὁ λογισμὸς κ' ἡ ὄρεξι παντᾶναι μετακείνη,
 Ὅπου μᾶς ἐπρωτόβαλε τζ' ἀγάπης τὴν ὁδύνη.
 Σὰ μάτια μοναχᾶ'χουσι, σάν κείνα ποῦ θωροῦνε,
 Σύδασιν μὲ τὸν Ἔρωτα, καὶ μιὰ βουλή κρατοῦνε.
 Μποροῦν ὅτε τοῦ συδασθοῦν, νὰ βγάλουσι τὴν πρώτη,
 Ἀ'γάπη ἀπὸ τὸν λογισμὸν, νὰ βάλουν ἄλλην νειότη.
 Κ' ὡς δοῦν ἄλλα κάλλη καὶ ρεκτῆν, τοῦ Ἔρωτα μηνῶσι,
 Καὶ νειῶν ἀγάπη κτίζουνε, καὶ τὴν παλαιὰ χαλοῦσι.
 Διώχνουν τὴν ἀπὸ τὴν καρδιά τὸν πόθου μεταλλάσου,
 Καὶ τοῦτα φέρνουν οἱ καιροί, κ' ἡ μέραις σάν περάσου.
 Λοιπὸν ἂν ἔχῃς ὄρεξι, καὶ πιθυμᾶς νὰ γιάνῃς,
 Σύρε καὶ εὔρε γιατρικὸ στὸν πόνο σου νὰ βάνῃς.
 Προθύμεβε, καὶ σπούδαξε, καὶ βιάσου μὴν ἀργήσης,
 Μίσεψε, μάκρυνε ἀπὸ δῶ νὰ τῆς ξελησημονήσης.
 Κ' ἔρχομαι μετὰ λόγου σου, δὲν θέλω μοναχός σου,
 Νὰ περπατῆς στὴν ξενιτειά, πάρεμε συντροφό σου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὰ λόγια ταῦτα μὲ πολλά καὶ ἄλλα π' ἀναθιδάνει,
 Ἦρσαν τοῦ Ῥωτόκριτου, κ' ἄρχισε νὰ τὰ πιάνη.
 Κ' ἐβάλλθηκε ὅσο μπορεῖ ἴπτην χώρα νὰ μακρύνη,
 Μὲ σπουδ' ἐμβαίνει σ' ὄρδινιά ζημιό τὴν ὥρα κείνη.
 Καὶ παίρνει καὶ τὸν φίλου του, δίχως του δὲν μισεύει,
 Νὰ τοῦ θυμίξη τὰ πρεπά, καὶ νὰ τοῦ τ' ἐρμηνεύη.
 Τ' ἄρματα τὰ καλλίτερα, καὶ πλειώμορφα γυρεύουν,
 Τὰ γληγορώτερ' ἄλογα καὶ δυνατὰ διαλέγουν.
 Εἴπηγε στοὺς γονέους του, καὶ τὴν εὐχὴν τους παίρνει,
 Λέγει τους νὰ μὴ γνοιάζονται καὶ γλίγωρα γιαγέρνει.
 Καὶ πᾶ νὰ δῆ τὴν Εὐριππο, γιατί δὲν τὴν κατέχει,
 Κ' ἤκουσε χίλιαις ὠμορφιαῖς, παρ' ἄλλην χώραν ἔχει.
 Καλὰ κ' ἐπόνειε στήν καρδιάν ὁ κύρις μὲ τὴν μάνναν,
 Νὰ τοὺς μισέψη ἔτοιος γυιός, πάλι στὸν νοῦν ἐβάναν,
 Πῶς δέλ' ἀλλάξει λογισμὸν, σὰν ἀπὸ 'κεῖ μακρύνη,
 Καλοκαρδήσει, καὶ χαρῆ, μορφίσει, καὶ παχύνει.
 Π' ἔτοιαις λογῆς ἐγένηκε καὶ γνωριμιά δὲν ἔχει,
 Καὶ μοναχός του ἦντα κακὸ τὸν κρίνει, δὲν κατέχει.
 Παραχωστὰ τὴν Μάννα τὴς ἠθέλησε νὰ κράξη,
 Τῆς κατοικιᾶς του τὰ κλειδιά ἔδωκε νὰ φυλάξη.
 Λέγει τῆς, Μάννα ἂν μ' ἀγαπᾶς, ἀνθρώπος μὴ τὰ δώσης,
 Σ' τόπο κρυφὸ ἄμε βάλε τα, καὶ κάμε νὰ τὰ χώσης.
 Γιατ' ἔχω μεσ' σ' ἄρμάρι μου κᾶποια χαρτιὰ γραμμένα,
 Οἱποῦ δὲν δέλω νὰ τὰ δῆ ἄλλος δίχως ἐμένα.
 Ἡ Μάννα οἱποῦ τὰ μάτια τῆς ἦτον τὸ τέκνο κεῖνο,
 Τοῦ λέγει, γυιέ μου, τὰ κλειδιά ἀνθρώπου δὲν τ' ἀφίνω.
 Καὶ ὁ Κύρις σου κάμμιὰ φορά ἂν καὶ μοῦ τὰ ζητήξη,
 Δὲν τοῦ τὰ δίδω κάτεχε ποτὲ νὰ πᾶ ν' ἀνοιξη.

Μὲ σπλάγγνος ἀποχαιρετᾶ, μὲ λογισμὸ μισεῦει,
 Νὰ βρῆ γιὰ τὸν νὰ γιὰ τρευθῆ, ξετρέχει καὶ γυρεῦει.
 Πάντ' ὁ φίλος του κοντὰ, κ' ἀθιβολαῖς τοῦ φέρνει,
 Κ' ἐκεῖνος σ' ὅ, τι καὶ ἂν γροικᾶ παρηγοριά δὲν παίρνει.
 Μ' ἄτις ἀπεμακρύνουσι, κ' εἰς μέρ' ἄλλα σιμῶσαν,
 Νεφέλαι μαῦραι σκοτειναὶ τὰ μάτια του κουκουλώσαν.
 Κ' ἔκλαιγε, καὶ ἀνεστέναζεν ὅλο τὸ μερονύκτι,
 Κ' ἐμούλωσε τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ κορμὶ πορρόηκτι.
 Καθημερνὰ τὰ μέλη του ἐλυῶναν, κ' ἐφυροῦσαν,
 Μ' ἀφίνω του καὶ ἄς κρίνεται, νᾶλθω στήν Ἀρετοῦσαν.
 Ἦτονε νειὰ καὶ δροσερὴ κ' ἀμάθητη στά πάθη,
 Καὶ ὡς ἐμπερδεύθη στήν φιλιάν, ἐψήθη, κ' ἐμαράθη.
 Ἐχάθηκεν ὁ ὕπνος της, ἐκόπη τὸ φαῖτό της,
 Καὶ μὲ τὴν τύχη ἐμάχετο, καὶ μὲ τὸ ροιζικὸ της.
 Ὅπου τὴν ἐτυφλώσανε, κ' ἐθάλη ν' ἀγαπήση,
 Ἐκείνον, ὅπου δὲν μπορεῖ, νὰ δῆ οὐδὲ νὰ γνωρίση.
 Ὁ Κύρις νὰ τὴν ἐσωρῆ νᾶν ἔττι ἀποδομένη,
 Ἀσούσουμη, καὶ ἀνέγνωρη, γλωμὴ καὶ μαραμένη,
 Μὴν ξεύρωντας τὴν ἀφορμὴν, ἦντᾶναι ὅπου τὴν κρίνει,
 Κ' ἐχάθησαν τὰ κάλλη της, κ' ἔτοιαις λογιῆς ἐγίνη,
 Ἐρώτα τὴν καθημερνὰ ὁμάδι μὲ τὴν Νέννα.
 Ἦντᾶναι καὶ τὰ κάλλη της ἐλυῶσαν, κ' ἐγλωμαῖνα;
 Ἐλεγε τὸ δὲν ἦτονε, καὶ τὴν ἀλήθεια χώνει,
 Ἐδειχνε τὴν πασίχαρην, διὰ νὰ τοὺς κομπῶνη.
 Κ' ἠύρισκε χίλιας ἀφορμαῖς εἰς ὅ, τι καὶ ἂν τῆς λέγαν,
 Κ' ὠμόρφινε τὰ ψέματα, κ' ἐκεῖνοι τὰ πιστεύγαν.
 Κ' ἔστοντας νὰ τὴν ἔχουνε μοναχοθυγατέρα,
 Ὁ Κύρις μὲ σπλαγγνότητα τῆς λέγει μιὰν ἡμέρα.
 Πῶς γιὰ νὰ δῆ, καὶ νὰ χαρῆ, καὶ νὰ καλοκαρδίση,
 Σ' ὄλαις ταῖς Χώραις, καὶ Νησιὰ πέμπει νὰ διαλαλήση.
 Κ' ἔλεγεν ὁ διαλαλημὸς, ὅπ' εἶναι ἀνδρειωμένοι,
 Σταῖς κοσιπέυτε τοῦ Ἀπριλιοῦ ὁ Ῥῆγας τῆς ἀναμένει.

Εἰς τὴν Ἀθήνα νὰ βρεθοῦν, σὸ φόρο τῆς νὰ σμιέξουν,
 Νὰ κονταροκτυπήσουνε καὶ τὴν ἀνδρεία νὰ δείξουν.
 Καὶ ὅς πῃς νικήσῃ ἀπ' τὸ λαὸ νᾶχη τιμὴ μεγάλη,
 Κ' εἴνα στεφάνι ὀλόχρυσο νὰ βάνῃ σὸ κεφάλι.
 Εἴνα στεφάνι ὀλόχρυσο καὶ μαργαριταρένιο,
 Ἀπὸ τῆς θυγατέρας μου τὰ χέρια καμωμένο.
 Εὔπηγεν ὁ διαλαλημὸς σὲ μιὰ χώρα, κ' εἰς ἄλλη,
 Κ' οἱ ἀνδρειωμένοι ἐπήρασιν ὅλοι χαρὰ μεγάλη.
 Κράζει τὴν θυγατέρα του ὁ Ῥῆγας καὶ μιλεῖ τῆς,
 Νὰ κάμῃ ντζόγια ὠρόπλουμη, σὰ θέλει μοναχὴ τῆς.
 Γιατ' ἔρχονται γιὰ λόγου τῆς μεγάλοι Καβαλλάροι,
 Νὰ κονταροκτυπήσουνε, καλὴ καρδιὰ νὰ πάρῃ.
 Καὶ ἄς εἶν ἡ ντζόγια ὀλόχρυση, καὶ πλούσια πλειὰ παρ' ἄλλη,
 Σὰν εἶν καὶ αὐτὴ ξεχωριστὴ, καὶ ἀπ' ὅλαις πλειὸ μεγάλη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Παρηγοριὰ καὶ ἐλάφρωσιν ἐπῆρε νὰ τ' ἀκούσῃ,
 Μέσα τῆς λέει, τὰ μάτιά μου ἐδάχουσι νὰ δοῦσι·
 Ἐκείνον τὸν τραγουδιστὴ τ' ὄμορφο παλικάρι,
 Εἰς τ' ἄλογο μὲ τ' ἄρματα, σὰν τζ' ἄλλους καβαλλάρη.
 Καὶ ἀπῆτις ἀποκότῃσε δέκα νὰ πολεμήσῃ,
 Παιγνίδι θέλει τὸ κρατεῖ νὰ κονταροκτυπήσῃ.
 Μέσα ἡ καρδιά μου τὸ γροικᾷ λέγει το ἡ ὄραξί μου,
 Μιλεῖτο ὁ νοῦς κ' ὁ λογισμὸς πῶς, τὸ ἡ πεδομή μου,
 Ἐχει νὰ πάψῃ γλίγωρα, γιὰτ' ἔχω νὰ γνωρίσω,
 Ἐκείνον ὅπου δὲν μπορῶ νὰ τὸν ξελησημονήσω.
 Μὰ δὲν κατέχω τί λογῆς νὰ ξεδιαλύσω τοῦτο,
 Καὶ ὁ καβαλλάρης δὲν βαστᾷ στὰ χέρια του λαγοῦτο.
 Νὰ τὸ κτυπᾷ, νὰ τὸ γροικῶ, καὶ τὸν σκοπὸν νὰ λέγῃ,
 Γιατὶ κοντάρια, καὶ ἄρματα τέτοιο καιρὸ γυρεύει.
 Μὰ ἐλπίζω καὶ ἀπὸ τὴν ἀνδρείαν, ποῦ δὲν εἶναι εἰς ἄλλο,
 Νὰ γνωρισθῇ, καὶ θαύμασμα θὰ τὸ κρατῶ μεγάλο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καὶ πάραυτα μὲ προθυμιά, καὶ πάθον ἀρχηνίζεις,
 Καὶ ντζόγια κάνει ὀλόχρυση, πλουμιά τὴν ἐστολίζεις..
 Μέσα σὲ τοῦτο τὸν καιρὸ εἰς ἀρρώστια μεγάλη,
 Ἐΐπεν ὁ Πεζόστρατος μὲ κἀϊλαῖς καὶ ζάλη.
 Ἐμπαινοβγαῖναν οἱ γιατροί, καὶ ὄλοι τὸν ἐφοβοῦνταν,
 Κ' εἰς τὸ παλάτι τοῦ Ῥηγὸς πολλὰ τὸν ἐλυποῦνταν.
 Γιατ' ἦτον συμβουλάτωρας τ' Ἀφέντη εἰς κάθε τρόπον,
 Πάντα μὲ λόγια φρόνιμα ἐβόηθα τῶν ἀνθρώπων.
 Ἡ' χώρα κεῖ μαζώνουνταν, καὶ ὄλη τὸν ἐλυπάτο,
 Πέμπουν καὶ τοῦ Ῥωτόκριτου σπουδακτικὸ μαντάτο.
 Ἡ'θίλησε κ' ἡ Ῥήγισσα νὰ πάγη μιὰν ἡμέρα,
 Μ' ἄλλαις πολλαῖς τοῦ παλατιοῦ, καὶ μὲ τὴ θυγατέρα.
 Καὶ ἀπουωρὴς ἀπόγεμα συντροφιασταῖς κινουῖσι,
 Στὰν ἄρρώστον ἐπήγασι, πῶς βρίσκεται νὰ δοῦσι.
 Εἶχε καλῆτερη μερὰ, κ' ἐλάφρωσι παρμένη,
 Καὶ ὄλοι οἱ γιατροί μὲ μιὰ βουλή ἐλέγασι πῶς γιαίνει.
 Τοῦ Πεζοστράτου ἡ γυνὴ σὰν εἶδε τὴν Κυρά της,
 Καὶ τὴν Ἀφεντοπούλα της, σὰν σκλάβα προσκυνᾷ της.
 Καὶ ἀπ' τὴ χαρά της τὴν πολλὴ παράτροχος κρατεῖ τη,
 Πῶς ἤλθασιν ἡ Ῥήγισσαις στοῦ δουλευτῆ τὸ σπῆτι.
 Δὲν ξεύρει τί παράταξι τῆς Ἀρετῆς νὰ δώση,
 Ποῦ νὰ τὴν πάγη γιὰ νὰ δῆ, νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώση.
 Εἶχε περβόλι ὄρεκτικὸ μὲ δένδρα μυρισμένα,
 Σὰν κείνο ὠμορφώτερον δὲν ἦτον ἄλλου ἓνα.
 Στὸ περιβόλι πήγασι, τὴν χεῖρα της ἐκράτει,
 Καὶ πιάνει ἀνθούς καὶ ραίνει τὴν ρόδα καὶ περιχάτη.
 Καὶ ὀπούτον ὠμορφο δενδρὸν, ἐστίκα κ' ἐθοροῦσα,
 Ὅλα τὰ μυριωρέγετο, κ' ἐπαίνα ἡ Ἀρετοῦσα.
 Ἡ'σανε μὲ λογαριασμὸν, καὶ μέτρο συνθεμένα,
 Καὶ μὲ μεγάλη μαστοργιά, καὶ τέχνη φυτεμένα.

Στὴν τέλειωσι τοῦ περβολιοῦ εὐρίσκητο κτισμένη,
 Μιὰ κατοικιά μὲ μαστοργιὰ μεγάλη καμωμένη.
 Τούτ' ἦτον τοῦ Ῥωτόκριτου, καὶ χῶρια τὴν ἐκράτει,
 Μὲ στόλισες βασιλικαῖς ὡσὰ Ῥηγὸς παλάτι.
 Κεῖ ἔγραφε κεῖ ἐδιάδαζε, τὴν νύκτα ἐκεῖ ἐκοιμάτο,
 Ἐκεῖ τὰ πάθη μοναχὸς καὶ πόνους τοῦ ἐδηγάτο.
 Ἡ μάννα τοῦ εἶχε τὸ κλειδί, κείχεται καὶ ὁμοσμένα,
 Νὰ μὴν ἀφήσῃ κεῖ νὰ μῆτ' ἀνθρώπου κανένα.
 Μὰ τότε τὸ λησμόνησε, κ' ἠθέλησε ν' ἀνοίξῃ,
 Καὶ τοῦ σπητιοῦ τὴν ὠμορφιά καὶ στόλισι νὰ δείξῃ.
 Ἐμπήκασί νε καὶ ῥωροῦν τὴν κατοικίαν ἐκείνη,
 Κ' ἔλεγαν, κ' ὠμορφότερη δὲν ἦτον, μῆδ' ἐγένῃ.
 Τὸ στόλισμα, τὸ σῶθεμα, καὶ ὅ, τ' ἦσαν ἐκεῖ μέσα,
 Ὅλα τὰ μυριωρέγουνταν, περίσσα τοὺς ἀρέσα.
 Μ' ἀπ' ὄλαις πλειά τ' ὠρέγετο τοῦτ' ὄλα ἢ Ἀρετοῦσα,
 Παρηγοριά κ' ἐλάφρωσι τὰ μέλη της γροικουσα.
 Καὶ μέσα πού τὰ ξόμπλιαζε, καὶ ὅπου τὰ συχνεθῶρει,
 Μιὰ πορτοπούλα ἀπόχωστη ἐξάνοιξεν ἡ Κόρη.
 Κ' ἓνα κλειδί ἐκρέμετο μ' ἓνα χρυσὸ βαστάγι,
 Ἐκεῖ κοντὰ στὴν ἀνοίξι τῆς πόρτας στῶνα πλάγι.
 Τούτ' ἦτον τοῦ Ῥωτόκριτου ἡ ἀκριδοκάμερά του,
 Πούμπαινε μόνος μοναχὸς, κ' ἔγραφε τὰ κρυφάτου.
 Εἶχε γραφόριο ὀλίργυρο, καρέγλα χρυσομένη,
 Καλαμαρθήκη πλουμιστὴ καὶ μαργαριταρένη.
 Αὐτάσαν μέσ' στὴν κάμερα μόνου καὶ τὰ χαρτιά του,
 Πούγραφε, κ' ἐζωγράφιζε τὰ παραδάρμάτα του.
 Ἡ Ἀρετοῦσα τὸ κλειδί πιάνει ζημιὸ καὶ ἀνοίγει,
 Σ' κείνον τὸν τόπον ἔκαμε πολλάμορφο κυνήγι.
 Ἐμπῆκε μέσα μοναχή, καὶ τοῦ ἀρμαριοῦ σιμώνει,
 Τὴν πρώτην ἀνοίξι ῥωρεῖ, πιτηθῆτα ἀνασηκώνει.
 Κ' ἔτυχεν εἰς τὰ χερίάτης, πρῶτο χαρτὶ πού πιάσε,
 Πρᾶμμα πού τὴν ἐζάλισε, καὶ ὄλο τὸν νοῦ της χάσε.

Ο, τι τραγούδια καθ' ἄργά ἤκουσε τοῦ ἐρώτάρη,
 Ὅλα γραμμένα ταῦρηκεν, ὡς ἦνοιξε, τ' ἀρμάρι.
 Σπουδακτικὰ τὰ διάβασε, καὶ πάλι ἐκεῖ τ' ἀφίνει,
 Βγαίν' ἔξω δείχνει πῶς πονεῖ, καὶ ἀποκουμπᾷ στήν κλίνην.
 Ἐζήτησε νὰ κοιμηθῆ λίγο τὴν ὥρα κείνη,
 Γιὰ νὰ περάσῃ ὁ πόνος τῆς, μὴν πᾶ νὰ τῆς πληθύνη.
 Ὅλαις ἀπέξω τζήθγαλε, καὶ τὴν Φροσύνη μόνου,
 Μεσᾷθελε γιὰ συντροφιά νὰ τζή βοηθᾷ στὸν πόνου.
 Δείχνει τῆς κ' ἐμαντάλωσε, καὶ ἀπέκει τήνε κράζει,
 Λέγει τῆς πῶς οὐδὲ κακὸ, οὐδὲ πόνος τὴν πειράζει.
 Μ' ἄς τζ' ἀκλουθῆ, καὶ θελεῖ δεῖ πρᾶμμα ποῦ δὲν τ' ὀλπίζει,
 Καὶ μὲ Σεμέλιο σήμερον ὁ πόθος τῆς ἀρχίζει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ἀκλούθα, Νέννα, σιγανά, καὶ μίλειε ἀγάλια ἀγάλια,
 Καὶ σήμερον ἀκούσθηκα στὰ τόσα παρακάλια.

ΠΟΙΗΤΗ

Παίρνει τὴν Νέννα καὶ ζημιὸ στήν κάμεραν ἐμβαίνου,
 Ὅ πούσαν κείνα τὰ χαρτιά τοῦ νειοῦ τοῦ δοξεμένου.
 Καὶ πιάνει καὶ διαβάζει τα, κ' ἐγροίκα τα ἡ Φροσύνη,
 Καὶ σαίτιαν εἰς τὴν καρδιά τζ' ἤλθε τὴν ὥρα κείνη.
 Μέσα, τὴν λέγει ὁ λογισμὸς, τὴν Κόρη ὅσα προδῶσαν,
 Εὐρίσκονταν πολλὰ μακρὰ, μὰ δὲ κοντὰ σιμῶσαν.
 Ἐθώρειε μιὰ κακὴν ἀρχή, πούχε νὰ φέρῃ πόνους,
 Πούχε νὰ φέρῃ βάρητα μὲ μῆνες καὶ μὲ χρόνους.
 Ἡ Ἄρετὴ ὡς ἐδιάβασε τοῦ πόθου τὰ γραμμένα,
 Τῆς λέγει μ' ἀναστεναγμούς, ἦντα μού λέγεις Νέννα;
 Ἐκείνο ὅπου ἐγύρευα, καὶ οὐδ' ἠύρισκα ποτέ μου,
 Αἰφνίδια καὶ ἀνέλπιστα σήμερον ἔλαχέ μου.
 Καὶ τὰ τραγούδια κ' οἱ σκοπαί, καὶ τῆς ἀνδρείας ἡ χάρι,
 Εἶναι κεινοῦ ποῦ μέλλεται γυναῖκα νὰ μὲ πάρῃ.

Οἱ λογισμοὶ λαφύνασι, κ' ἔπαυσε ἡ πεδομή μου,
 Ὅπου μού φαίνονται ὡς ἐδῶ, πῶς ζωντανή δὲν ἤμου.

NENNA.

Η' Νέννα τότε κλαίοντας λέγει στήν Ἀρετοῦσα,
 Η' ντάναι τοῦτα τ' ἄφαντα, τ' ἀφτιά μου πού σ' ἀκοῦσα.
 Γιατ' ἤρες γράμμα καὶ χαρτιά καὶ λόγια τῆς ἀγάπης,
 Ζημιό σέ πήρεν ἡ χαρά, καὶ τόσου παρετράπησ;
 Συμπάθειο, θέλω νά σοῦ πῶ, Κυρά καὶ θυγατέρα,
 Πῶς σάν ἀφορμαρὰ μιλεῖς ἐτούτη τὴν ἡμέρα.
 Η' ντα μεγάλου ἦτονε, ἂν ἤρες εἰς τ' ἀρμάρι,
 Τραγουδία, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος κατέχει καὶ ῥιμάρι;
 Η' καὶ ποτέ τὰ γροίκησε καὶ αὐτὸς ὡσάν κ' ἐσένα,
 Καὶ ἀρέσασίν του καὶ κεινοῦ, κ' ἔχειτα δῶ γραμμένας;
 Καὶ σάν τὰ ρέχτηκες καὶ σὺ, τὰ ρέχτηκε κ' ἐτούτος,
 Μ' ἀνάθεμα τὸ διάφορο, τῶν τραγουδιῶν τὸ πλοῦτος.
 Καὶ πόσοι κακοῦροῖζικοι, πόσοι πτωχοὶ ψειριάροι,
 Τοῦ τραγουδιοῦ ἔχουν μάθησι, καὶ τοῦ σκοποῦ τῆ χάρις;
 Λογιάζεις καὶ ὁ Ῥωτόκριτος τάκαμε γιατ' ἐσένα;
 Ὡσάν θωρῶ πλειό δὲ γροικᾶς λογαριασμό κανένα.
 Καὶ πότε ὁ Ῥωτόκριτος ἦλθε νά δῆ τὸν Ῥῆγα,
 Μόνον ἀργὰ καὶ πάρωρα, καὶ νά σταθῆ καὶ λίγα;
 Καὶ πότε σπράφη νά σέ δῆ καὶ νά σ' ἀναντρανίση;
 Ε' πότε ἀποκότησε λόγον νά σοῦ μιλήσῃ;
 Ε' νας, παιδί μου, π' ἀγαπᾶ, ὀλημερνὲς αυχναῖζει,
 Καὶ νά θωρῆ ταχυὰ κὶ ἀργὰ τὴν κόρην δὲν σχολάζει.
 Καὶ τοῦτος μέραις καὶ καιροῦς εἶναι πού δὲν ἐφάνη,
 Ἀλλαις δουλειαῖς γυρεύει αὐτὸς, Κυρά μου κὶ ἄλλα κάνει.
 Βάλε κὶ πούδρες τὰ χαρτιά, καὶ αὐτὸ τὸ ξένο πρᾶμμα,
 Μὴ δὲς νά δείξης κάμωμα, ὅπ' ἄλλαις δὲν ἐκάμα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Η Ἄρετοῦσα δὲ μιλεῖ, μὰ γύρευε: στ' ἀρμάρι,
 Για ναῦρη καὶ ἄλλο τίποτε τζ' ἀγάπης νὰ τὸ πάρη.
 Εἰς τ' ἀρμαριού τὴ ἀνοιξί, τὴ δεύτερη εὐρίσκει,
 Πρᾶμμα ἀκριδὸ ποῦ τζ' ἐπεμφεν ὁ Ἑρωτας κανίσκι.
 Ζωγραφιστὴ βρῆκεν ἐκεῖ κ' εἶδε τὴ στόρισί της,
 Πρᾶμμάτονε ποῦ πλήθυνε πολλὰ τὴν πεδομή της.
 Ἦτον ἐκεῖν' ἡ ζωγραφιά μὲ μαστοργιὰ μεγάλη,
 Ὅπου δὲν ἐξεχώριζες τὴν μιὰν ἀπὸ τὴν ἄλλη.
 Μὲ τόση πιδεξιότητα τὴν εἶχε καμωμένη,
 Ὅπουτου σὰν τὴν ζωντανὴν ἴδια ζωγραφισμένη.
 Ἐφαίνετό σου καὶ γελᾷ κ' ἤθελε νὰ μιλήσῃ,
 Κ' ἡ τέχνη σ' ἔτοιο κάμωμα ἐνίκησε τὴν φύσι.
 Κάνεις δὲν τὴν ἐκάτεχε τὴν ζωγραφιὰν ἐκείνη,
 Γιατὶ ἀπ' τοῦ Ῥωτόκριτου τὰ ἴδια χέρια ἐγένη.
 Καὶ οὐδὲ στὸν τόπον ποῦτονε, ἄνθρωπος δὲν ἐμπῆκε,
 Καὶ οὐδὲ γιὰ νὰ στραφῆ νὰ δῆ, κανένα δὲν ἀφῆκε.
 Σὲ φίλὸ πανὶ ἡ ζωγραφιά ἦτονε καμωμένη,
 Στὴν ἀνοιξί, τὴν δεύτερην τὴν εἶχε φυλαγμένη.
 Καὶ ὡς τῶπιασε στὴν χεῖρα της, ζημιὸ τὸ ξετυλίσει,
 Κ' ἐφάνη της καὶ ἔστραψε: Ἀνατολὴ καὶ Δύσι.
 Καὶ μέσ' στα μάτια τζ' ἔδωκε φωτιά καὶ ἀστροπελέκι,
 Καὶ ὡσὰν βουβῆ, καὶ ὡσὰν τυφλὴ, καὶ ὡσὰν τὸν λίθο στέκει.
 Ἐτζί καμπόσο καρτερεῖ, καὶ ἀπὸκ' ἀναντρανίζει,
 Τὴν πρόσωπί της σπλαγγνικὰ στὴν Νέννα της γυρίζει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει της, Νέννα, ἦντ' ἄλλο πλειὸ σημάδι δὲς νὰ δούμε,
 Σφαλτὰ περπάτου, καὶ τυφλά, μὰ δὰ κατέχω ποῦμαι.
 Τὰ χώνουπα, τὰ κρύδουπα, σήμερον εὐρεθῆκα,
 Κ' εἰς πέδα μεγαλήτερη, κ' εἰς ἔγνοια νειὰν ἐμπῆκα.

Τὸ πρᾶμμα βεβαιώθηκε, καλὸν Σεμέλιον ἔχω,
 Ἐκεῖνος ὅπου μ' ἀγαπᾷ, ποῖς εἶναι τὸν κατέχω.
 Εἰς τὰ τραγούδια μουδρισκῆς λογαριασμὸν κάνένα,
 Μὰ στοῦτο ποῦ θωρεῖς ἐδῶ, ἦντα μου βρίσκεις, Νέννα;
 Ἦντ' ἀφορμὴ τὸν ἔφερεν ἐμέ· νὰ ζωγραφίσῃ,
 Κ' ἦντα κ' ἐφύλαγέ με ἐπὰ δίχως νὰ μ' ἀγαπήσῃ;
 Φροσύνη μου, Φροσύνη μου, ἄφες τὰ παραμύθια,
 Σὰν τὴν γνωρίζεις πέτηνε, σήμερο τὴν ἀλήθεια.
 Αὐτόνος δὲ νὰ χάνεται στὸν πόθον γιὰτ' ἐμένα,
 Τὰ εἶδα φανερώουσε, καὶ τᾶχω γροικημένα.
 Θωρεῖς μὲ πόση μαστοργιὰ καὶ τέχνην ἔκαμέ με,
 Πιάσ' ἔξιμπλιασε τὴ ζωγραφιά, κ' ἀπέχει στράφου ἰδέ με.
 Καὶ δὲν δὲς εὖρεις διαφορὰν ἀπὸ τὴν μιὰ ὡς τὴν ἄλλη,
 Λόγιασε τέχνη καὶ ἀρετὴ καὶ μαστοργιὰ μεγάλη.
 Πέμου, ποιὰ χάρι βρίσκεται, ὅπου νὰ μὴ τὴν ἔχη;
 Ποιὸς ἄλλος ἐγεννήθηκε νὰ ξεύρῃ τὰ κατέχει;

ΠΟΙΗΤΗΣ:

Πιάνει φυλάσσει τὸ ζημιὸ τὴν ζωγραφίαν ἐκείνη,
 Καὶ στὰ χαρτιά τῶν τραγουδιῶν κλέφτρα τοῦ πόθου ἐγίνη.
 Κ' ἐπάφασιν οἱ λογισμοὶ οἱ πρῶτοι, κ' ἦλθαν ἄλλοι,
 Θεμελιωμένοι πλεῖα βαθυὰ, καὶ πλειότερα μεγάλοι.
 Σὰν ὁ τυφλὸς, ὅπου ποτὲ στράτα καλὴ δὲν βρίσκει,
 Σκοντάφτει, πεδουκλώνεται, καὶ πέφτει καὶ βαρίσκει.
 Ἀγανακτᾷ στήν ζῆσίν του, τὸν θάνατόν του κράζει,
 Βαραίνει πρὸς τὸ ροιζικόν, ὅπου τονὲ πειράζει.
 Καὶ πάντ' ἀναζητᾷ τὸ φῶς, βαρυνέται τὸ σκοτιδί,
 Γιατὶ ἢ τυφλάγρα βάσανα, καὶ πείραξες τοῦ δίδει.
 Καὶ ἐξάφνου ὄντα σὲ πλεῖα κακὴ στρατάναι μπερδεμένως,
 Πάρουσι φῶς τὰ μάτια του, ξετυφλωθῆ ὁ καυμένος.
 Πασίχαρος, καλόκαρδος, κ' ἐλεύθερος γυρίζει,
 Τῆ ἡλιοῦ τῆ ἀκτῖνες φχαριστᾷ, γιατί τὸ φῶς γνωρίζει.

Ἐ΄ τζι καὶ αὐτήνη τῶπαθε τότε τὴν ὥρα κείνη,
 Τυφλή ἦτονε καὶ ὀλότυφλη, καὶ ἐδᾶ μὲ φῶς ἐγίνη.
 Τυφλά περπάτετε στὴ φιλιά, τυφλήτονε στὰ πάθη,
 Τυφλά πασπάτετε νὰ βρῆ, τὸν ἀγαπᾶ νὰ μάθη.
 Τὰ μάτια τῆς ξεφεξάσι, τὴν συγνεφιά ἐδιώξαν,
 Καὶ τὴν τυφλάδ' ἀφήκασι, τὸ σκότος ἐζυγώξαν.
 Ἐδ' ἠύρηκε τὸ γύρευε, καὶ πλειὸ δὲν τὸ ξεπερῆχει,
 Ἐδ' ἀναί σ' ἄλλον λογισμόν, κ' δὰ ἄλλην ἐγνοίαν ἔχει.
 Λέγει τζ' ἡ Νέννα, δὲν μπορῶ νὰ σοῦ συντύχω τώρα,
 Νὰ πᾶμε εἰς τῆς Ρήγισσας, μᾶσε σπουδαίει ἡ ὥρα.
 Κ' ἐγὼ χω νὰ σοῦ πῶ πολλά, καὶ ἂν δέλω νὰ τ' ἀρχήσω,
 Δὲν ἔχω τόπο, οὐδὲ καιρὸν ἐδῶ νὰ τὰ μιλήσω.
 Θ' μάδι δὰ νὰ μείνωμεν, καὶ δέλεις μοῦ γροικήσει,
 Πυτᾶναι αὐτὸς ὁ λογισμὸς, καὶ δὲ νὰ σ' ἀφορμίση.
 Τὴν πάρτα ξεμαντάλωσε, καὶ βγαίν' ἡ Ἀρετοῦσα,
 Καὶ τότε γιὰ τὸν πόνον τῆς ὄλαις τὴν ἐρωτοῦσα.
 Λέγει, λιγάκις ἦτονε, καὶ ὡς ἐπαρακοιμήθη,
 Ἐπέρασε κ' ἐσκόρπισε, καὶ πλειὸ δὲν ἐγροικήθη.
 Ἐσμιξέ μὲ τῆ Μάυνα τῆς, γυρίζει στὸ παλάτι,
 Καὶ ὅς τ' εὔρηκεν ἐφύλαξε, κρυφὰ πολλὰ τὰ κράτει.
 Ἐδράδυσασεν, ἐνύκτιασε, καὶ πᾶν νὰ κοιμηθοῦσι,
 Κουτὰ κουτὰ σιμώνουσι καὶ σιγανὰ μιλοῦσι.
 Πρώτη εἶν' ἡ Νέννα πούρχησε, κ' εἶπε, στὴν Ἀρετοῦσα,
 Θ' τι εἶδασι τὰ μάτια τῆς, καὶ ὅτι τ' αὐτὰ τζ' ἀκούσαι.

NENNA.

Κυραὶ καὶ θυγατέρα μου, δέτο, καὶ καλοδέ το.
 Κ' εἰς λογισμόν πολλ' ἄφαντο, ἐμπῆκες κάτεχέ το.
 Ἐύκολον εἶναι τὸ κακὸ, καὶ ὅποιος βαλθῆ, τὸ κάνει.
 Καὶ ὅπαια πληγώθη στὴν τιμῆ, δὲν εἶδαμεν νὰ γιάνη.
 Φίσαμ τὸ πρῶτο μπερδευθῆ, τὸ δεύτερο ἀκλουθᾶ του,
 Πὸς τρίτο, καὶ τὸ τέταρτο ξεσφαίνει, καὶ τζουρλά του.

Ποσῶς δὲν ἀναπεύεται, ὥστε νὰ πύση κάτω,
 Καὶ κάνει ἀρχὴν εἰς τὴν κορφήν, καὶ τέλος εἰς τὸν πάτο.
 Καὶ ὅστις δὲν σώσει γλῆγωρα, σπῖθα φωτιάς νὰ σβύση,
 Δύναται χῶραις, καὶ χωριά, καὶ δάση νὰ κεντήση.
 Γιαύτως τυχαίνει στὴν ἀρχὴν ἐκείνοι πῶχου γηῶσι,
 Νὰ μὴν ἀφήσουν τὸ κακὸ νὰ περισσοξαπλώση,
 Γιατὶ τὴν φύσιν τὸ κακὸ πολλὰ κακὴν τὴν ἔχει,
 Μ' ἓνα ποδᾶναι ὅταν κινᾶ, καὶ μὲ τὰ χίλια τρέχει.
 Καὶ πράγματα ποῦ φαίνονται εὐκόλα στὴν ἀρχή τους,
 Εἶναι βαριά καὶ δύσκολα πολλὰ στὴν τελειωσί τους.
 Καὶ ὅποιος τὰ ρέγεται ἀκολουθᾶ, καὶ ὅ, τι τ' ἀρέσει κάνει,
 Κομπώνεται, καὶ βλάζεται, καὶ μ' ἐντροπή τὰ χάνει.
 Καὶ σ' ἄμοιαστα καμῶματα, ποῦ τ' ὄρεξις ἀρέσουν,
 Χάνουσι, καὶ ζημιώνουσι ἀμ' ὄχι νὰ κερδέσουν.
 Στὸν πόθου ὀποῦ βρίσκεσαι, σὰ γέλοιου ἐκινήθη,
 Κ' ἐδῶ ξαμῶνει κίνδυνα, καὶ γκρεμισμοὺς στὰ βύθη.
 Καὶ λόγιασε σὰ φρόνιμη, Κυρά μου νὰ σχολάσης,
 Ἐτούτη τὴν κακὴν ἀρχὴν, καὶ τ' ἀσφαλές νὰ σάσης.
 Ἦνταν' ἢ τόσαις σου χαραῖς ὅλο τὸ μερονύκτι,
 Γιατ' εὔρηκες τὴ ζωγραφιά σου δουλευτῆ τὸ σπῆτι;
 Γιατ' ἦρες στίχους τραγυδιῶν γραμμένους μέσ' ε' ἀρμάρι,
 Διὰ τοῦτο ὁ Ῥωτόκριτος εἰν' ἄξιός νὰ σὲ πάρῃ;
 Ὅπουτρεμεν, ὡς σ' εἶχε δῆ, σὰν τρέμει τὸ καλάμι,
 Πῶς μελετᾶς, καὶ πῶς τὸ λές τέρι του νὰ σὲ κάμη;
 Ἄλλαξ' αὐτὸν τὸν λογισμόν, μὴ δὲν κακαποδώσης,
 Μὴ δέλης μὲ τὰ πάθη σου ξόμπλι ἀλλουῶν νὰ δώσης.
 Δὲν δὲ νὰ φάγω, οὐδὲ νὰ πιῶ, ὥστε νὰ παραδώσω,
 Καὶ τοῦ κορμιού μου θάνατον: ἐβάλθηκα νὰ δώσω.
 Νὰ μὴ θωροῦ τὰ μάτιά μου νύκτα, ἀλλ' οὐδὲ μέρα,
 Τὸ πῶς ἐκακαπόδωκε νὸς Ῥήγα θυγατέρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ.

Η' Ἀρετούσα, ὃ, τ' ἔλεγεν ἡ Νέννα της τὰ γροίκα,
 Κ' ἐγνώριζε τὸ σφάλμα της μ' ὁ πόθος τὴν ἐνίκα.
 Ὡσάν παιδί της σπλαγχνικὰ ὄχι ὡς Κυρὰ μιλεῖ της,
 Σμῶνει, καὶ τὸ μάγουλο βάνει στὴν κεφαλὴ της.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ.

Λέγει της, Νέννα, βλέπω το, γνωρίζω τ' ἀπατή μου,
 Πῶς εὐκόλα σκλαβώθηκα, δὲν εἶμαι πλεῖο σάν ἡμευ..
 Μακάρι τούτα στὴν ἀρχὴ νὰ τάθελα κατέχη,
 Πῶς ἡ ἀγάπη βάσανα, καὶ ὁ πάθος πίκραις ἔχει.
 Μακάρι νάτο βολετὸ, μακάρι νὰ τὸ μπόρουν,
 Νὰ μὴ τὸν εἶχα στὴν καρδιά, συχνὰ νὰ τὸν ἐθώρουν.
 Μὴ πιάσθηκα σάν τὸ πουλί, πλεῖο δὲν μπορῶ νὰ φύγω,
 Καὶ ὡς κ' ἔδεπα ποῦ σοῦ λαλῶ, ἐκεῖνονε ξανοίγω.
 Καὶ ἂν πρῶτα τὸν ἀγάπησα, δίχως νὰ τὸν κατέχω,
 Εἰδὰ διπλᾶ καὶ τρίδιπλα μέσ' στὴν καρδιά τὸν ἔχω.
 Καὶ πῶς εἶν' μπορετὸ ναυγῶ ἀπὸ τὰ πάθη ποῦμαι,
 Ἄν εἶναι πάντα μετὰ μέ, ξυπνή καὶ ὅταν κοιμοῦμαι;
 Εἶσένα φαίνοντ' εὐκόλα, γιατί δὲν εἶσαι στοῦτα,
 Καὶ δὲν ψηφᾶς ταῖς ὠμορφιαῖς, τραγούδια, οὐδὲ λαγοῦτα..
 Μ' ὀποῦναι μέσα στὴν φωτιάν, κατέχει ἡντᾶναι ἡ βράσι,
 Καὶ οὐδὲ κάμμιά ἄλλη τὸ γροικᾶ, ἂν δὲν τὸν δοκιμάση.
 Παιγνίδη μᾶσε φαίνεται, σάν δοῦμε φουσκωμένη,
 Ἀπὸ μακρὰ τὴν θάλασσα, καὶ ἄγρια, καὶ θυρωμένη.
 Μὲ κύματ' ἄσπρα καὶ θολὰ βρυγιὰ ἀνακατωμένα,
 Καὶ τὰ χαράκια ὅταν κτυποῦν, καὶ ἀφρίζουν ἕνα ἕνα.
 Καὶ κείνους τῶ ἀνακατωμούς, καὶ ταραχαῖς γροικοῦμεν,
 Καὶ δίχως φόβο ἀπὸ μακρὰ γελῶντας τοὺς θωροῦμεν.
 Μὰ κείνος, ποῦ στά βάθη της εἶναι, καὶ κινδυνεύει,
 Καὶ νὰ γλυτώσῃ ἀπ' τὴ σκληρὰ, ξετρέχει καὶ γρρεύει.

Αὐτὸς κατέχει νὰ σοῦ πῆ, καὶ ἀπόκριαι νὰ δώσῃ,
 Ἦντᾶναι ὁ φόβος τοῦ γιαιλοῦ ἂν εἶναι καὶ γλυτώσῃ.
 Καὶ τῶν κυμάτων καὶ τ' ἀνέμ' ὁ πόλεμος κ' ἡ μάχη,
 Καὶ δὲ γνωρίζει τὸ κακὸ, κάνεις ἂν δὲν τοῦ λάχη.
 Σὰν πῶς θάρρεις καὶ βρίσκομαι, καὶ σῆνται πίδαυ εἶμαι,
 Κ' ἦντα θηριό στο στόμα του, μ' ἔβαλε καὶ κρατεῖ με;
 Σὲ δυὸ πράμματ' ἀντίδικα στέκω καὶ κινδυνεύω,
 Νὰ τὰ συβάσω καὶ τὰ δύο, ξετρέχω καὶ γυρεύω.
 Καὶ βάνω κόπο, μὰ θωρῶ καὶ μπορετὸ δὲν εἶναι,
 Τῶνα μὲ τ' ἄλλο μάχεται, κ' ἐχθρὸς μεγάλος εἶναι..
 Ἀπὸ τὴν μιᾶχω τοῦ Κυροῦ τὸν φόβο ποῦ μὲ κρίνει,
 Καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τῆς φιλίας, κ' ἀγάπης τὴν ὀδύνη.
 Φοβοῦμαι του τὸν Κύρι μου, τὸ πρᾶμ' ἐντρέπομαι το,
 Κ' ἂν θέλω ὀπίσω νὰ συρθῶ, Νένυσμου, κάτεχέ το,
 Ὁ ἔρωσ στέκ' ἀντίκρυ μου, καὶ τ' ἄρματα μου δείχνει,
 Βαστᾶ φωτιά καὶ ἀναλαμπή, κ' ἐπάνω μου τὴν ρίχνει..
 Καὶ δὲν κατέχω ἦντα νὰ πῶ, κ' ἦντα ν' ἀποφασίσω,
 Τίνος νὰ κάμω θέλημα, καὶ πάλιν ποῖο ν' ἀφήσω.
 Φόβος καὶ πόθος πολεμᾶ, κ' ἐγώμαι τὸ σημάδι,
 Καὶ δὲ μπορῶ τοῦτα τὰ δυὸ νὰ τὰ συβάσω ὁμάδι..
 Κριτὴν μὲ βάλλαν καὶ τὰ δυὸ, καὶ ἀπόφασι γυρεύουν,
 Πολλὰ μὲ βασανίζουνσι, πολλὰ μὲ κινδυνεύουν.
 Ὡς βουληθῶ τοῦ Κυρί μου τὸ δίκαιο νὰ μιλήσω,
 Ὁ ἔρωτας μανίζει μου, πῶς θὲ νὰ τὸν ἀφήσω.
 Καὶ ὅσο καὶ ἂν εἶναι δυνατὸ νὰ κάμω, δὲν μ' ἀφίνει,
 Τὴν σημερινὴν ἀπόφασι, στοῦ Κυρί δικαιοσύνη.
 Καὶ μ' ὅλο ποῦ τὸ δίκαιό του καθάρια τὸ γνωρίζω,
 Χάνει ὁ γονῆς μου σὰ θωρῶ, σπανιῶς μ' ἀποφασίζω.
 Ἡ ἀγάπη στέκει ἀντίκρυ μου, κί ἄδικα τυρανᾶ με,
 Μ' ἄρματα φοβερίζει με, καὶ μὲ φωτιά κεντᾶ με..
 Μὲ τὸ ξιφάρι μου μιλεῖ, μὲ τὴν σαίτα λέγει,
 Τὸ δίκαιό της μ' ἀναλαμπή, κ' ἡ φλόγα τὸ γυρεύγει..

Καὶ ἂν δὲν τῆς κάμω δέλημα, μὲ τὴν φωτιά μὲ καίγει,
Καὶ πλεῖα παρὰ τὸν Κύρι μου, βαρίσκει καὶ τοξεύγει.
Καὶ ὡς βουλευθῶ στὸν πόλεμον ὀπούμαι νὰ νικήσω,
Τέσσαρα ζάλα κάνω ἐμπρός, καὶ ὀκτὼ γιαγέρνω ὀπίσω.
Καὶ ἄς εἶσαι, Νέννα, θαρρέτη, καὶ μὲ ὄλο πού ἡ ἀγάπη,
Μ' ἔβαλε σὲ βαθυὰ νερά, καὶ ὁ νοῦς μου παρετράπη,
Ποτέ δὲν θέλεις μὲ ἰδῆ σὲ πρᾶμ μ' ἄπρεπο κανένα,
Καὶ ἄς καίγονται τὰ μέλη μου, καὶ ἄς εἶν' τυραννισμένα.
Καὶ σκιᾶς εἰς τὸ δακτύλι μου αὐτὸς δὲν θέλει ἀπλώσει,
Καὶ ἄς τυραννᾶται τὸ κορμί, ὡς ν' ἀποτελειώσῃ.
Καὶ οὐδὲ ποτὲ πὸ λόγου μου δὲν θελ' ἰδεῖ κανίσκι,
Μ' ὄλον π' ἄ πόθας πολεμᾶ, μ' ὄλον πού μου βαρίσκει.
Μὴδ' ἄλλο πρᾶμμα ἄμοιαστο παρὰ μιλιᾶς ὀλίγο,
Στ' ἀπομονάρια τῆς μιλιᾶς ἐλπίζω νὰ τοῦ φύγω.
Καὶ ἂν ἀγαπᾶ καὶ ἂν ἀγαπῶ, ὁ κύκλος σὰ γυρίσει,
Κ' ἡ Μάννα μου τὸ συβασθῆ, καὶ ὁ Κύρις μου τ' ὀρίσῃ,
Νᾶν' ἄνδρας μου ὁ Ῥωτόκριτος, τότε κ' ἐγὼ νὰ κάμω,
Κάθε πρεπὸ, κάθε μοιαστὸ στὸν ἐδικό μου γάμο.
Καὶ δίδε μου παρηγοριαῖς, τὰ πάθη ν' ἀλαφρώσου,
Μὴ δὲν πληθύνῃ ὁ πόνος μου, καὶ ξεψυχήσω ἔμπρός σου.
Πλεῖο μὴ μου δείχνης δυσκολιαῖς, κ' εὔρες τὸ γιατρικό μου,
Κ' ἐγροίκησες τῆ γνώμη μου, κ' εἶδες τὸ λογισμό μου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ ληνωκτῖς πειράζονται, δίχως νὰ κοιμηθοῦσι,
Ὅταν τὰ ξημερώματα, καὶ φῶς τζ' αὐγῆς θωροῦσι.
Ἦλθεν ἡμέρα ἡ λαμπρά, σηκώνονται καθίζου,
Στὴν χεῖρά τους τὸ μάγουλο κ' ἡ δύο τους τ' ἀκουμπίζου.
Κι' ὡσάν βουβαῖς κ' ὡσάν κουφαῖς, κ' ὡσάν τυφλαῖς ὁμοιάζαν,
Καὶ πρᾶμματα πολλῶν λογιῶν ἐστέκαν κ' ἐλαγιάζαν.
Ἦ Νέννα τῆς σὰ φρόνιμη ἔβανεν εἰς τὸν γού της,
Γιὰ τὸ κακὸ πού μελεπᾶ ἡ Κόρη τοῦ κορμιού της.

Καὶ τῶν γουιῶν τὴν ἐντροπήν ποῦ δὲ νὰ κάμη ἐθῶρει,
Καμμιά βοήθεια ἔταιον καιρὸν νὰ δώση δὲν ἐμπόρει.

NENNA

Λέγ' ἂν τὸ πῶ τοῦ Βασιλειοῦ, καὶ τὴν ἐμαντατέφω,
Σκοτώνει τὴν, καὶ δὲ μπορῶ ὕστερα νὰ γιατρατρέψω.
Καὶ πάλι ἂν τὸ κρατῶ κρυφὸ, καὶ δὲν τὸ μολογήσω,
Καὶ περπατῆ τὸ πρᾶμ' ἐμπρός, κ' ἔτοιμας, λογιῆς τ' ἀφήσω,
Τοῦτοχε νὰ μαθητευθῆ, ὅ, τι καιρὸς γυρίσει,
Καὶ ὁ Κύρις ὡσὰν πῖβουλη βάνει νὰ μὲ φουρκίση.
Καὶ δέλει πῆ καὶ μιὰ βουλή ἤμουνα μετὰ κείνη,
Καὶ πλεῖο μιὰν ὥρα ζωντανή στὸν κόσμον δὲν μ' ἀφίνει.
Ποῦρ ὁ καιρὸς ἄς περπατῆ, ἄς πηαίνη, καὶ ἄς περάση,
Μήπως καὶ ξελησημονηθῆ, ὁ πόθος σὰν γεράση.
Καὶ τὸ μακρὺ πολλαῖς φοραῖς εἶδα καλὸ νὰ φέρη,
Κ' ἡμέρα ἀλλοιῶς νᾶν τὸ ταχὺ, κ' ἀλλοιῶς τὸ μεσημέρι.
Ἀκόμα κ' ὁ Ῥωτόκριτος στὴν ξενιτεῖά γυρίζει,
Καὶ τίς κατέχει ἂν ἤλαχε, σ' τόπον ποῦ δὲν ἐλπίζει;
Ἡ" σκλάβον τὸν ἐπιάσασι, καὶ θάνατον τοῦ δῶκαν,
Ἡ" καὶ ἄλλα κάλλη λιγερῆς πάλι τὸν ἐπροδῶκαν;
Καὶ ὅταν τόσον εὐκόλα, πιάνεται καὶ μπερδεύει,
Ποῖός ξεύρει ἂν ἀγάπησεν ἄλλην κοπέλα ξένη;
Καὶ ἀπαρηγηθῆ τὸν κύρι του, τῆ μάννα λησημονήση,
Καὶ τζ' Ἀρετούσας τῆ φιλιᾶ, καὶ τὴν ἀγάπ' ἀφήση.
Κ' ἔστουτας καὶ ἀπὸ λόγου της νὰ μὴν ἰδῆ σημάδι,
Τοῦ πόθου, καὶ νὰ μὴ θάρρῃ νὰ σμίξουσιν ὀμάδι.
Ἄν ἔχη ἀγάπη μέσα του, γλίγωρα λησημονᾶται,
Πρᾶμμα, ποῦ δὲν ἀφέντεψεν, ἂν χάση, δὲν λυπάται.
Κ' ἡ Ἀρετὴ τὸ σφάλμα της θῆτο, καὶ καλοδῆτο,
Καὶ διώξει καὶ ζυγώσει το κείνο ποῦ ἐδά πολεῖτο.
Καὶ σιγανὰ μὲ φρόνησιν ὅλα τὰ δέλει σάσει,
Κ' ἄνοστος κατασταίνεται ὁ πόθος σὰν γεράση.

Πάλι κ' ἐγὼ καθημερινὸ δέλω τήνε διατάσσει,
Καί' ὅλα τὰ πράγματα ὁ καιρὸς χαλᾷ, καὶ μεταλλάσσει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τούτα λογιᾶζει ἡ Νένυα τῆς καὶ ἄλλα λογιᾶζει ἐκείνη,
Καὶ ἄλλα ξεμπλιάζει ἡ Ἀρετὴ, καὶ ἄλλα θωρεῖ ἡ Φροσύνη.
Τῆς Ἀρετῆς ἡ πιθυμιὰ ἐπλήθαινε ν' ἀκούσῃ,
Ποῦ βρίσκειται ὁ Ρωτόκριτος μαντάτα νὰ τῆς πῦσι.
Κ' ἐμάθαινε καθημερινὸ, ποῦρχανταν στὸ Παλάτι,
Ξένοι κ' ἔλεγαν τοῦ Ῥηγός, ποιὺς τόπους ἐπερπάτει.
Κ' ἔπερνε σὰν παρηγοριὰν, πῶς εἶν καλὰ ν' ἀκούσῃ,
Μὰ δὲν ἐρώτησε ποτὲ κείνους νὰ τῆς τὸ πῦσι.
Μὲ φρόνησι λαχτάριζε, μὲ γνῶσι τυραννᾶτο,
Μέσα τῆς ἐφλογίζετο, κ' ἔξω δὲν ἐγροικᾶτο.
Ἄς λακταρίζῃ, ὅς καίεται, ἄς ἦναι παραμένῃ,
Καὶ ἄς πῶ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτον πῶς βρίσκειται, πῶς πηγαίνει.
Ὅσον ἐξενιτεύετο μακρὰν ἀπ' τὴν Ἀθήνα,
Καὶ τόσον πλεῖον οἱ λογισμοὶ τῆς ἀγάπης τὸν ἐκρίνα.
Ἐμάργωνεν εἰς τὴν φωτιά, κ' ἔβραζε στὸν ἀέρα,
Εἶχε τὸν Ἥλιο σκασεινὸ, καὶ μαύρη τὴν ἡμέρα.
Καὶ τὸ βοτάνη ὀπούθρικεν, ὁ φίλος πλεῖα βαραίνει,
Καὶ τὴν πληγὴν του κακουργᾶ, ἀμ' ὄχι νὰ τὴν γιαινή.
Κ' ἡ ἐρμηνιὰ πῶς τεῦθωκε, ἔσφαλε, δὲν ἐσάσε,
Μὰ πλεῖα βαραίνει τὸ κακὸ, πλεῖα μέσα τὸν ἐπιάσε.
Κ' ἐγύρισε εἰς χειρότερο, καὶ πλεῖο ἐχθρὸς του ἐγίνῃ,
Κ' ὅσο μακραίνει τῆς φωτιᾶς πλεῖα νάφτει τὸ καμῖνι.
Τὰ μάτια του ἐπ' ἐστρέφονταν, καὶ ὅπου ἂν ἐθωροῦσαν,
Δὲν εἶδαν εὐμορφότερην ἀπὸ τὴν Ἀρετοῦσαν.
Καὶ τόσο πλεῖα τὰ κάλλη τῆς τὸν ἐψυχομαραῖναν,
Καὶ ὁ νοῦς δὲν ἐλαφρώνουnton, οὐδ' ἡ πληγαῖς ὑγιαῖναν.
Δὲν ξεύρει πλεῖα ὁ Πολύδωρος ἦντα βουλή νὰ δώσῃ,
Ὁ Ἔρως ἔχει μάθῃσι πλεῖο παρ' αὐτὸν καὶ γνῶσι.

Γιατ' εἶναι σέ θρονὶ ψῆλὸ καὶ πλούσιο καὶ μεγάλο,
 Καὶ πλειὸ κατέχει, πλειὸ μπορεῖ παρὰ κανέναν ἄλλο.
 Μέσα σέ πούτον τὸν καιρὸν ὁ στρατηλάτης φθάνει,
 Κ' ἔμαθε γιὰ τὸν κύρι του, πῶς στέκει ν' ἀπαθάνη.
 Ἐμίσησε σπουδακτικὰ νὰ πάγη στήν Ἀθήνα,
 Γιατί μὲ λόγια σπλαγχνικὰ ἢ μάννα τοῦ ἐμίση.
 Εἶπεν το καὶ τοῦ φίλου του τὸ πῶς τοὺς βιάζει ἡ ὥρα,
 Γλιγώρα νὰ γυρίσωσι στήν ἐδική τους χώρα.
 Δὲν ἦτον γιὰ τὸν κύρι του ἐπούτα ὁποῦ σπουδάξει,
 Μ' ὁ λογισμὸς τῆς Ἀρετῆς εἶναι ποῦ τὸν βιάζει.
 Καὶ τὸν καιρὸν ὁποῦ λειπεν ἔτζι μακρὰ ἀπὸ κείνη,
 Ἐπλήθυνεν ὁ πόνος του, καὶ ἀμέτρητος ἐγένη.
 Σπουδαστικὰ γιαγέρνουσι, τῆ στρατὰ γλιγωροῦσι,
 Σώνουν στήν χώραν βιαστικὰ, τὸν ἀρρώστο νὰ δαῦσι.
 Ἐλάφρωσ' ὁ Ῥωτόκριτος ἐγροίκησε στὰ πάθη,
 Π' ἀποθαμμένος ἦτονε, κ' ἤζησε, καὶ ἀνεστάθη.
 Τὸν κύρι του καλῆτερα νῦρε καὶ δίχως βάρος,
 Γιὰ δὰ δὲν ἐφοβούντονε, νὰ τότε πάρη ὁ χάρος.
 Ἐπῆραν ὅλοι τους χαρὰ, μὰ πλειὸ ἡ καυμένη μάννα,
 Καὶ ὡσάν τὸν εἶδεν ἡ πληγαῖς τοῦ λογισμοῦ τ' ἐγίανα.
 Πᾶν τὰ μαντάτα δῶ καὶ κεῖ, καὶ ἀνεδοκατέβαίνα,
 Πῶς ἦλθεν ὁ Ῥωτόκριτος, ὁποῦτον εἰς τὰ ξένα.
 Καὶ γέρν' ὁ ἀέρας τὴν λαλιὰ τούτη στήν Ἀρετοῦσα,
 Χαράν μεγάλην ἔδειξε, τ' αὐτιάτζ' ὅταν τ' ἀκούσα.
 Καὶ ἀέρας μέσ' στὰ σωθικά, καὶ δροσεράδα μπῆκε,
 Κρυφὰ κρυφὰ χαρούμενη περίσσα τὴν ἀφῆκε.
 Κ' ἐξάφνου ὅτε τὸ γροίκησε, πῶς ἔφθασε στήν χώρα,
 Ἐχλώμιανε, κοκκίνισε, χίλιας φοραῖς τὴν ὥρα.
 Καὶ γιὰ νὰ μὴ γνωρίσουσιν οἱ ἄλλοι τὴν χαρά της,
 Μὲ σιγανάδα σύρθηκε μέσα στήν κάμερά της.
 Ἐκ' ἦτονε κ' ἡ Νέννα της, καὶ δυὸ καρδιαῖς βασπαῖαι,
 Κεῖνα ποῦ γιαινουσι τὴν μιὰ, τὴν ἄλλην ἀρρώστοῦσι.

Ἐβάλλθηκεν ἡ λιγερὴ σὰ φρόνιμη νὰ χῶση,
 Τζ' ἀγάπαις τῆς, κ' ἔτζι εὐκολα νὰ μὴ ταῖς φανερώσῃ.
 Νὰ μὴ μπορῇ ὁ Φωτάκριτος ποτὲ νὰ τὴν γνωρίσῃ,
 Πῶς ἔχει βάσανα ἐρωτιᾶς, πῶς ἔχει πόθου κρίσι.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια μὲ καιρὸ νὰ τοῦ τὸ φανερώσῃ,
 Ζάλο καὶ ζάλο νὰ κινᾷ, καὶ ὁ πόθος νὰ ξαπλώσῃ.
 Σπολίζεται, ἀποφτιάνεται κ' εἰς τοῦ Κυροῦ τῆς πηγαίνει,
 Καὶ μὲ μεγάλη πιθυμιά νὰ τότε δῆ ἀναμένει.
 Ἐκείνος ὡς ἐπέζησε, πρώτη δουλειὰ τοῦ κάνει,
 Κράζει κρυφὰ τὴ μάννα του, καὶ τὰ κλειδιά του πιάνει.
 Νὰ γράψῃ πάλι βάσανα καὶ πέδα τοῦ τὸν κρένει,
 Νὰ βάλῃ ξύλα στὴ φωτιά, κάρβουνα στὸ καμῖνι.
 Ἀνοίγει τ' ἀρμαράκι του νὰ βρῇ τὴν ζωγραφιά του,
 Νὰ κανακίση στὸ πανί μὲ σπλάγγνος τὴν Κυρά του.
 Ὡς ἤνοιξε, καὶ δὲν ἴωρεῖ τὴ στόρτσιν ἐκείνη,
 Σ' ἀφόρμισι τὸν ἔρρήξε, καὶ ἄλλος ἐξαναγίνη.
 Ἐπάνω, κάτω γύρευε, μὲ πεδομὴ καὶ ζάλη,
 Καὶ ὡς ὅτε κοιμηθῆ παιδί στῆς μάννας τὴν μασκάλη.
 Πόλλ' ἀκριβὸ, καὶ μοναχὸ, πολλὰ κανακεμένο,
 Καὶ ὡς δὴ τοῦ δώσῃ τὸ βυζὶ τὸ βρίσκ' ἀποθαμένο,
 Σηκώνει ξεφορμίζει ὁ νοῦς στὸ ξαφνικὸ μαντάτο,
 Νὰ δῆ νεκρὸ στὰ χερίά τῆς παιδί ὅπου κοιμᾶτο.
 Συρθῆ τὸ αἷμα στὴν καρδιάν, κ' ἡ ὄψις ἀπομείνη,
 Ἀσπρη, χλωμὴ σὰν τοῦ νεκροῦ, τέτοιας λογῆς ἐγίνη.
 Ἀποκρυγάναν τὸ ζημιὸ τῆς νεότητος τοῦ τὰ μέλη,
 Ὡς εἶδε πῶς δὲν εὔρηκεν ἐκείνο ὅπου θέλει.
 Τὰ μάτια κάνει ὡσὰν νεκρά, κ' ἡ ὄψις τ' ἀπομένει,
 Μὲ δίχως αἷμα ζωντανόν, ὡσὰν ἀποθαμένη.
 Καὶ ζαλισμάρα τοῦδωκε, παράτρομος μεγάλος,
 Καὶ δὲν ἐκάτεχε νὰ πῆ, ἐκείνος εἶν' ἡ ἄλλος.
 Σὰν ὄνειρον τοῦ φαίνεται, καὶ πῶς κοιμᾶτ' ἐθάρρει,
 Καὶ νὰ ξυπνήσῃ ἀνέμενε νὰ ταῦρη μὲς' στ' ἀρμάρι.

Σὰν ἐπαρσούφερν ὁ λογισμὸς τοῦ μέσα,
 Ἄρχισε νὰ καλωθρῆ, ποῖ νᾶναι πῶς πῶς φταῖσα.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς νὰ τὰ πῆρην ἀπὸ χει, καὶ τίνος νὰ τὰ πῆγαν,
 Λέγει, δὲν ἦτανε πουλιά τὰ γράμματα καὶ φύγαν.
 Καί οὐδ' εἶναι μπορετὸ κί ἐπὰ κλέφτης νὰ μπῆκε μέσα,
 Γιατί γυρέψειν ἤθελε ἀσῆμι ἢ τουρέσα.
 Ἡ καὶ ἄλλο τίποτ' ἀκριβὸ, μὰ τὰ γραμμένα κεῖνα,
 Οἱ κλέφταις αὐ τὸ θέλαν βρῆ, στὸν τόπον τους τ' ἀφίνα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Κράζει τὴν μάννα τὸ ζημιό, ρωτᾷ, ξαναρωτᾷ τη,
 Σὰν κείνη, ὅπ' ὄλα τὰ κλειδιά στα χέρια της ἐκράτει.

MANNA ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ

Ἐκείνη μ' ὄρκους φοβεροὺς, τοῦ λέγει, τὸ κλειδί σου,
 Γυιέμου, ἐγὼ τὸ φύλαξα, στὴν ξενιτεία οὐτ' ἦσου.
 Κί ἀνθρώπου δὲν τὸ θάρρεψα, οὐδ' ἀφίνα ποτέ μου,
 Νᾶθελε μπῆ ἄλλος δίχως σου, νὰ ζήσης, καλογυιέ μου.
 Μιὰ ὥρα μόν' ἡ Πήγισσα, ἦλθε κ' ἡ Ἀρετούσα,
 Νὰ δοῦσινε τὸν κύρι σου, τὸ βάρος σὰν ἀκοῦσα.
 Καὶ στὸ περβόλ' ἠθέλησεν ἐκείνη τὴν ἡμέρα,
 Νὰ πάρη περιδιάβασι, τ' Ἀφέντη ἡ θυγατέρα.
 Καὶ ὠρέγετο νὰ συντηρᾷ τὰ δενδρικά π' ἀνθοῦσα,
 Περίσσα τὰ ξενίζοντα ὄσαις καὶ αὐ τῶ ἀκλουθοῦσα.
 Ὅλα τὰ τριγυρίασι, στὴν κατοικιά σου ἐσώσαν,
 Καὶ ἀπέξω σὰν τὴν εἶδασι, τὴν ἀποκαμαρώσαν.
 Καὶ ἐφάνη μου νᾶναι πρεπὸ, ν' ἀνοίξω νᾶμπουν μέσα,
 Γιατί ἐθώρουν πὴν Κυράν ἀπέξω πῶς τῶ ἀρέσα.
 Μὲ τάξιν καὶ μὲ φράνησιν ἐμπῆκαν κ' ἐθωροῦσαν,
 Ταῖς στόλισες ὠρέγουνταν, ταῖς πᾶστραις ἐπαινοῦσαν.

Καὶ δὲν ἀπλώσασι ποτὲ, μόνου ἢ Ῥηγοπούλα,
 Πούνοιξε, κ' ἐστοχάσθηκε εἰς τὴν καμεροπούλα.
 Μὰ τίποτε δὲν ἐπίασε, μὰ τὸ ζημιὸν εὐγῆκε,
 Μηδ' ἀπλωσε, μὰ σὰν Κυρά, ὡς ταῦρρηκε τ' ἀφῆκε.
 Πρᾶμμα σοῦ λείπει, καὶ ζητᾶς, καὶ λησμονᾶς τὸ γυιέ μου,
 Καὶ τὸ κλειδίσου κάνενός δὲ τῶδωκα ποτέ μου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τόκουσεν ὁ Ῥωτόκριτος τ' ἀναθιβίνει ἢ μύνα,
 Τὰ λόγια της σὲ λογισμοὺς μεγάλους τὸν ἐβάνα.
 Μὰ δὲν τὸ ξεφανέρωσε, μέσα κρυφὰ τὸ κράτει,
 Λέγει, ὅ,τι καὶ ἂν ἐκρούφευγα, ξεύρουντο σὸ παλάτι.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καὶ ἂν τᾶπιασε, κ' ἐδιάβασε καὶ τᾶδε ἢ Ἀρετούσα,
 Λογιάζω πῶς πολλαῖς φοραῖς τ' αὐτιά της μοῦ τ' ἀκούσα.
 Κ' ἢ ζωγραφία ἐδεβαίωσε, κ' ἔκαμε νὰ γνωρίση,
 Πῶς βρίσκομαι γιὰ λόγου της σ' πόθου, κ' ἀγάπης κρίσι.
 Σ' ὅ,τι μιλεῖ ὁ λογισμὸς πολλ' ἤθελε μανίσει,
 Εἰς δουλευτῆς τοῦ παλατιοῦ τόσον ν' ἀποκτήση.
 Νὰ ζωγραφίσῃ μιὰν Κυρά, νὰ τὴν κρατῆ χωσμένη,
 Καὶ κάθε ἀργὰ νὰ τραγουδῆ, ἀγάπη πῶς μαραΐνει.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ της τᾶδειξε, καὶ δὲν μοῦ λείπουν πάθη,
 Κ' ἐδαῦρε τὸν τραγουδιστὴν, ποῦ γύρευε νὰ μάθῃ.
 Καὶ τοῦτο ὁ λογαριασμὸς εὐκόλα μοῦ τὸ δείκτει,
 Τὴν ζωγραφία καὶ τὰ χαρτιὰ κρατεῖται, δὲν τὰ ρήκτει
 Γιὰ χαλασμόν μου τᾶπιασε κείν' ὄλα ἀπὸ τ' ἀομάρι,
 Ὅχι νὰ θὲ νὰ τὰ θωρῆ, νὰ μάθῃ νὰ ριμάρῃ.
 Τάχωνα ξεχωσθήκανε, τὰ κρύφευγα φανῆκαν,
 Καὶ τὰ μοῦ δίδασι χαρὰν, ἐχθροί μου δὰ γενῆκαν.
 Ἀνάθεμα τὸ ροιζικό, ἀνάθεμα τὴν ὥρα,
 Π' ὁ φίλος μ' ἔδωκε βουλή νὰ πάγω σᾶλλη χώρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Στέκει, λογιάζει καὶ θωρεῖ, ἦντα μπορεῖ νὰ κάμῃ,
 Νὰ βοηθηθῇ σέτεια δουλειά, καὶ τρέμει σὰν καλάμι.
 Κί' ἂν τότε κράξῃ ὁ Βασιλεὺς νὰ τὸν ἀναρωτάξῃ,
 Μ' ἦντα λογῆς λογαριασμὸ τὸ μαῦρ' ἄσπρο νὰ δείξῃ.
 Καὶ μὲ μεγάλου λογισμὸν θωρεῖ, ξαναθωρεῖτο,
 Γιατ' ἔβλεπε τὸ κάμωμα πολλὰ καθάριον ἦτο.
 Ζερβά δεξιὰ τὸ γύριζε, πάντ' εὗρισκε πῶς φταίγει,
 Γιατί τὸ φῶς τ' ὀλόλαμπρον νύκτα κάνεις δὲν λέγει.
 Ο' γιὰ λιγώτερο κακὸ θεὸ νὰ σταθῇ στὸ σπῆτι,
 Καὶ τῶ' ἄλλους τούτην τὴν δολειὰν πολλὰ κρυφῇ κρατεῖ τη.
 Μόνου εἰς τὸν Πολύθωρον ὅλα τὰ φανερώνει,
 Καὶ κάποια ποῦ τοῦ κρύφουγεν, ἐδῶ δὲν τοῦ τὰ χώνει.
 Εἶπέ του γιὰ τὴν ζωγραφίαν, ποῦτον, καὶ πῶς ἐχάθη,
 Καὶ ὡς τᾶκουσεν ὁ φίλος του, ἀσάλευτος ἐστάθη.
 Καὶ δὲν κατέχ' ἦντα νὰ πῆ, κ' ἦντα βουλήν νὰ δώσῃ,
 Εἰς τέτοια πράγματα ψηλά κομπώνεται κ' ἡ γνῶσι.
 Ἐκράτειέν το γι' ἀπαρθητὸ, πῶς στοῦ Ῥηγὸς τὴν χέρα,
 Βρίσκονται κεῖνα τὰ χαρτιά ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα.
 Ποῦρ' ἔδωκε καὶ αὐτὸς βουλήν, στὸ σπῆτι ν' ἀπομείνῃ,
 Ο' Ῥώκριτος, ὥστε νὰ δοῦν γιὰ τὴν δουλειὰν ἐκεῖνη.
 Καταχωστά μὲ πονηριά καὶ γνῶσι νὰ ξανοίξουν,
 Καὶ ἂν ἐμπορέσουν τὸ κακὸ καὶ βάρη ἄλλου νὰ ρήξουν.
 Καὶ ν' αὔρουν φίλους κί' ἐδικούς, κρυφὰ νὰ τὸ μιλήσουν,
 Νὰ ψευδομαρτυρήσουσι, γιὰ νὰ τοῦ βοηθήσουν.
 Νὰ ποῦν, πῶς ἄλλος τᾶδωκε τοῦ Ῥώκριτου στὴν χέρα,
 Νὰ σώσουσι τὰ λόγια τους στὴν ὥρα, στὴν ἡμέρα.
 Καὶ γιὰ κανέναν ἄνθρωπον, ποῦ νᾶναι ποθαμένος,
 Νὰ ποῦν, πῶς κείνος τᾶδωκε, νὰ βοηθηθῇ ὁ φταιμένος.
 Τούτ' ἡ βουλή, ποῦ τοῦδωκεν ὁ φίλος δὲν τ' ἀρέσει,
 Δὲν ἔχει πόδια νὰ σταθῇ, ἐκεῖνος ὅπου φταίσει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καὶ λέγει, φίλ, ἂν μ' ἀγαπᾷς, καὶ θεὸς νὰ μοῦ βοηθήσῃς,
 εἰς τὸ παλάτι πῆγαινε, νὰ δῆς καὶ νὰ ξανοίξῃς,
 τοῦ Βασιλεῖοῦ τὸ πρόσωπον, ἂν ἦναι μανισμένος,
 ἢ πῶρι καὶ χαρούμενος, καὶ καλοκαρδισμένος.
 Καὶ ἂν σοῦ μιλήσῃ σπλαγχνικᾶ, γιὰ λόγου μου ῥωτήξῃ,
 γιὰ ἀνάβλεμμα ἄγριο καὶ θολό, καὶ γροινιασμένο δείξῃ.
 Νάλθῃς ζημιό νὰ μοῦ τὸ πῆς, νὰ μάθω τὰ μκντάτα,
 Νὰ ξορισθῶ, νὰ περπατῶ στῆς ξενιτειᾶς τὴν στράτα.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια νὰ φυρῶ, κ' ἐλπίδες νὰ χαθοῦσι,
 Καὶ τὸ μαντάτο γλίγωρα νάλθοῦν νὰ σᾶς εἰποῦσι.
 Πῶς γιὰ τὸν πόθον ἐκείνης, π' ἀγάπησα στανωῶς της,
 Ἀπόθανα κ' ἐτέλειωσα, κ' ἐχάθηκα ἀπ' ὀμπρός της,
 Νὰ τὸ γροικῆσῃ, νὰ χαρῆ, καὶ ὅ, τ' ἔσφαλα γιὰ κείνη,
 Νὰ μὴν ἀναθιβολευθῆ, καὶ ἀνέγνοια ν' ἀπομείνῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ φίλος τ' ἀνεδάκρυσε στὰ λόγια ποῦ τοῦ ἀκούει,
 Κ' ἦ πίκρατε καὶ ὁ πόνος του μέσ' εἴην καρδιᾶν τοῦ κρούει.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει του, μὴν πικραίνεσαι, τούτῃ τὴν ἔγνοϊαν δός μου,
 Καὶ νὰ ξανοίξω ὅ, τι μπορῶ, σοῦ τάσσω μοναχός μου.
 Καὶ ὅ, τι σημάδια θεῖλω δεῖ, νὰ σοῦ τὰ πῶ κ' ἐσένα,
 Νὰ συμβουλέψωμεν κ' οἱ δυὸ εἰς τὰ χεῖς καμωμένα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐτούτος ἔπρασε συχνὰ στοῦ Ῥάγα τὸ παλάτι,
 Κ' ἀγάπῃς δὲν ἐγύρευεν, οὐδὲ φιλιαῖς ἐκράτει,
 Κ' ἐκίνησε σὰ δουλετήν νὰ πᾶ νὰ χαιρετήσῃ,
 Δ' ἂ νὰ δῆ τὸ πρόσωπο τ' Ἀφέντη νὰ γνωρίσῃ.

Εὐκόλα κείνοι ποῦ μποροῦν, κ' οἱ ἄρχοντες ὅπ' ὀρίζουν,
 Σ' ἔτοιαν μεγάλα σφάλματα γροικοῦσι καὶ μαυρίζουν.
 Ἐπῆγε μ' ἔτοιον λογισμόν, καὶ χαιρετᾷ τὸν Ῥῆγα,
 Καὶ αὐτὸς πασίχαρος ῥωτᾷ, καὶ λέγει, πῶς ἐπῆγα.
 Στὰ ξένα, ποῦ γυρίζασι κ' ἦντα μαντάτα φέρα,
 Καὶ δίδει του, κ' ἐφίλησε τὴν σπλαγχνικὴν του χέρα.
 Καὶ μὲ τὸ γέλοισ τοῦ μιλεῖ, χαρὰν πολλὴν τοῦ κάνει,
 Ῥωτᾷ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτον, ποῦναι, καὶ δὲν ἐφάνη;
 Ἦτον ἐκεῖ κ' ἡ Ἀρετὴ, τὰ λέγασι ἐγροίκα,
 Καὶ τὰ κρυφά της φύλαξε, καὶ ἔξω δὲν ἐφανῆκα.
 Ποῦρι δὲν ἦτον μπορετὸν, ὅλους νὰ τοὺς κομπῶνει,
 Κ' ἐγνώρησε ὁ Πολύδωρος κείνο ὅπου τ' ἄλλους χώνει.
 Εἰδέν τ' ἔνε χαρούμενην, εἰδέν τ' ἔνε ξεγνοιασμένην,
 Ἦντα σημάδια θέλει πλεὺ νὰ στέκη ν' ἀναμένην.
 Σὰν εὔρηκε καλάϊς καρδιαῖς, ζημιὸν παρηγορήθη,
 Καὶ μὲ γλυκύτη τοῦ Ῥηγὸς στὰ τοῦπε πηλογήθη.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει, ὁ Ῥωτόκριτος κακὰ βρίσκεται γιὰ τὴν ὥρα,
 Κ' εἰς τὸ κλινάρι κείτεται ὡς ἦλθεν εἰς τὴν Χώρα.

ΠΟΗΤΗΣ

Ἡ Ἀρετοῦσα ὡς τ' ἀκουσεν, ἐχλώμιανε, κ' ἐφάνη,
 Τὸ πῶς ἐτούτη ἡ ἀρρώστια μέσ' στὴν καρδιὰ τὴν πιάνει.
 Σφαίνει, πῶς πῆ, κ' οἱ λογιμοὶ τ' ἀνθρώποι δὲν γροικοῦνται,
 Γιατὶ μὲ δίχως ὀμιλίᾳ στὸ πρόσωπον δωροῦνται.
 Ἄς πάσχη ποῦρι ὅσον μπορεῖ ἄνθρωπος νὰ τὰ χώνει,
 Τὰ μάτια καὶ τὸ πρόσωπον ὅλα τὰ φανερώνει.
 Μπορεῖ λίγη ὥρα, ὅπου γροικᾷ κἀνένα νὰ κομπῶσῃ,
 Μὰ γλιγῶρα γνωρίζεται κείνο ποῦ δὲ νὰ χώσει.
 Ἐγνώρισ' ὁ Πολύδωρος, κατέχωντας καὶ τ' ἄλλα,
 Πῶς ἡ γραφαῖς, κ' ἡ ζωγραφία σὲ πόθο τὴν ἐβάλα.

Κί ὀπούχε τήν παρηγοριάν, τὸ πῶς δὲν τὰ κατέχει,
 Θ' Ῥῆγας κείνα τὰ κρυφά, καί οὐδ' ἔτοιαν ἔγνοιαν ἔχει.
 Πικραίνεται, κ' εἰς τὰ θωρεῖ σάν φρόνιμος λογιάζει,
 Τὸ πῶς δὲν ἔσδυσε ἡ φωτιά, μὰ εἰς δύο κεντὰ καὶ βράζει.
 Δειλιᾷ τέτοια κακὴν ἀρχήν, τὸ τέλος της φοβάται,
 Καὶ ὄχι τὸν ἕνα μοναχά, μὰ καὶ τοὺς δύο λυπᾷται.
 Μισεύει, καὶ ἀποχαιρετᾷ, στοῦ φίλου του γιαγέρνει,
 Καὶ τὰ μαντάτα ὡς φρόνιμος συγκεραστὰ τὰ φέρνει.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει του, ἀδελφί, κάτεχε, καὶ ὁ Ῥῆγας δὲν τὸ ξεύρει,
 Ἀκόμη κείνο, τὸ κακὸ, ποῦ μέλλεται νὰ σ' εὔρη.
 Καὶ ὀλόχαρος ἐρώτησεν, ὡς μ' εἶδεν, γιατί' ἔσενα,
 Καὶ πῶς τὰ πήγαμεν κ' οἱ δύο, ποῦ λείπαμεν στὰ ξένα.
 Μὰ τῷ Ἀρετῆς τὸ πρόσωπο καθάρια φανερώνει,
 Ἡὼς ἔχει μάνιτα πολλή, μὰ ὡς φρόνιμη τὴν χώνει.
 Μὰ τ' ὄνομά σου ὡς τ' ἄκουσε, στόσῃ ἔχθησαν ἐμπήκε,
 Φαρμάκι ἀπ' τὰ ρουθούνια της μὲ τὸν καπνὸν εὐγῆκε.
 Καὶ σιγαλὰ τὰ χεῖλη της ἀνεβοκαπεθῆκα,
 Καὶ μέσ' στοῦ στόμα μίλησεν, ποῦ ἄλλος δὲν ἐγροῖκα.
 Κί ἀπ' τὸν καπνὸ τοῦ στόματος, καὶ ἀπ' τὰ σημάδια τῷ ὄλα;
 Μὲ μάνιτα εἶδα καὶ νὰ πῆ, ὁ κλέφτης ἦλθε κιόλα;
 Τὰ χεῖλη τὰ ξαμώνασι, δίχως νὰ τὰ μιλοῦσα,
 Τὰ μάτια μου γροικήσασι, τ' αὐτὰ τὸ δὲν ἀκοῦσα.
 Καὶ λέγω σου νὰ βλέπῃσαι, καὶ τὴν φωτιάν νὰ σβύσης,
 Καὶ στοῦ παλάτι τοῦ Ῥηγῶς πλειό σου νὰ μὴ πατήσης.
 Τὴν μάννα, καὶ τὸν κύρι σου ἡ Ἀρετῆ λυπᾷται,
 Γιαῦτως τὸ σφάλμα ὀπούκαμες, γιὰ δὰ δὲν μολογᾷται.
 Γιατὶ κατέχει, καὶ ἂν τὸ πῆ, ὁ Ῥῆγας δὲν ἀφίνει,
 Ἀγδίκητος σ' ἔπαια δουλειὰ μεγάλη ν' ἀπομείνη.
 Ν' ἂν ἦν καὶ δῆ ἀπὸ λόγου σου ξόμπλι κάνενα ἄλλο,
 Τὰ φαμερώνει τοῦ Κυροῦ, κάτεχε γιὰ μεγάλο.

Καὶ ἂν ἴναι καὶ φανερωθῶν, καὶ ὁ Ῥήγας νὰ τὸ μάθῃ,
 Κακομοιριαῖς τὸ σπῆτί σας ἔχει πολλαῖς νὰ πάθῃ.
 Για τὸ το ξόφευγε ἀπεκεῖ, δείχνε πῶς δὲν κατέχεις,
 Καὶ πῶς οὐδ' ἔτοιον λογισμόν, οὐδ' ἔτοιαν ἔγνοιαν ἔχεις.
 Για νὰ λογιᾶσῃ πῶς ποτέ, ταῦρες, κ' ἐλάχασί σου,
 Κί ἄκακα δίχως πονηριᾶν τάχες στὴν φύλαξί σου.
 Καὶ μὴ ζητᾶς κάρμιά φορὰ νὰ μάθῃς, τίς τὰ πιάσε,
 Καὶ φρόνιμος παρὰ ποτέ ἐδῶ τυχαίνει νάσαι.
 Νᾶλθῃ νὰ ξελησμονηθῇ τὸ πρᾶμμα νὰ περάσῃ,
 Νὰ δά ποῦ βράζει, βλέπεις το, καὶ καίγει ποῦ τὸ πιάσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐστεκεν ὁ Ῥωτόκριτος μὲ λογισμόν, κ' ἐγροῖκα,
 Λίγην τὴν εἶχε τὴν χαρὰν, μεγάλ' ἦτον ἡ πίκρα.
 Ἦως δὲν κατέχει ὁ Βασιλεῖος, τοῦτο πολλὰ τ' ἀρέσει,
 Μὰ ἡ μάνιταις τῆς Ἀρετῆς βράζουν πολλὰ καὶ καῖσι.
 Στὸ σπῆτι βάλθη νὰ σταθῇ, μέραις νὰ μὴν τὸν δεῦσι,
 Καὶ ὅταν ρωτήσῃ ὁ Βασιλεῖος, πῶς εἶν' κακὰ νὰ ποῦσι.
 Τὸν ἀρρώστάρην ἔκαμε, καὶ ὁ κύρις τὸ πιστεύει,
 Καὶ γιατρικὰ πολλῶν λογιῶν πέμπει νὰ τοῦ γυρεῦθῃ.
 Ἡ Ἀρετὴ μὲ λογισμόν τὴν ἀρρώστιάν του γροῖκα,
 Μέσ' στὴν καρδιά εἶχε τὸν καῦμόν, στὰ σωθικά τὴν πίκρα.
 Ὁ Κύρις τῆς καθημερῆς ἔπεμπε νὰ μαθαίνῃ,
 Χαρὰν μεγάλην ἔπερνε, τὸ δέλαν πῆ πῶς γιαίνει.
 Γιατὶ τὸν κύριν τ' ἀκριβὸν τὸν εἶχε στὸ παλάτι,
 Ἐτζί καὶ αὐτόνο τὸ παιδί σὰν τέκνον του τὸ κράτει.
 Μέσα σὲ τοῦτον τὸν καιρὸν, κ' ἡμέραις ποῦ περνοῦσα,
 Τέσσαρα μῆλα διάφορα ἦσαν ἡ Ἀρετοῦσα.
 Πέμπει, καὶ κανισκεύετα εἰς τ' ἀρρώστου τὴν μάννα,
 Κεῖνα γενήκασι γιατροὶ, κ' ἐκεῖνα τὸν ἐγιάνα.
 Σὰν τὰ εἶδε, καὶ σὰν τοῦπασι, πῶς εἶν' ἀπ' τὸ παλάτι,
 Καὶ εἶπασι ποιά τοῦ τᾶπεμψε, καὶ ποιά χέρα τὰ κράτει.

Ὁ ἄλληλοκλις ἐλόγιαζε, καθόλου δὲν κοιμᾶται;
Καὶ μ' ἔτοιμα ξόμπλια φανεραῖς ἀνδρῶν ἐξεφωδᾶται.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, πῶς εἶναι μπορετό, πῶς μοιάζει τοῦτο νᾶχη.
Ἡ Ἄρετοῦσα μετὰ μέ, τόσην κακιὰν καὶ μάχη.
Ἄν ἦν καὶ κατὰ πῶς Σωρῶ, καὶ ὀπόχω, γνωρισμένα,
Τὴν μάννα μου ἐκάνισκεψε ξαφρόστικῶ για μένα;
Δὲν θελω πλεῖο, για ἔτοιμα δουλειά, τοῦ φίλου νὰ μιλήσω,
Τὴν γνώμην του κατέχω την, πάντα με σύρνει ὀπίσω.
Καὶ ἐμπόδιομα, καὶ δυσκολιαῖς καὶ μπέρδεμα μοῦ βάνει,
Καὶ χώνει μου τὸ γιατρικόν, ὀπόχει νὰ με γιάνη.
Ἐἰς τὰ γροικῶ, κ' εἰς τὰ Σωρῶ, κ' εἰς ὃ, τι μ' ἐρμηνεύει,
Ὁ Ἐρωτας, ἢ Ἄρετή νὰ βλάβη δὲν γυρεύει.
Κάνενα για τὴν ζωγραφίαν, μηδὲ για τὰ γραμμένα,
Ὅδ' ὄρεξιν κάμμιαν κακὴν, δὲν ἔχει μετὰ μένα.
Καὶ ἂν εἶχεν εἶσται ἀπαρθηνά, καὶ τόσα νὰ μανίση,
Ἡ ἔλεε στραφει ὡς ἐδῶ, νὰ βρέξη, νὰ χιονίση.
Μὰ ἐγὼ Σωρῶ καλοκαιριά, μέρα σιγανεμένη,
Καὶ νέφαλο στὸν οὐρανὸν Σολὸ δὲν ἀπομένει.
Πάντ' ἢ γυναῖκα ἀνερωτᾶ, καὶ πιθυμᾶ ν' ἀκούση,
Πῶς ὅλοι τὴν ὀρέγουνται, καὶ ὅλοι τὴν ἀγαποῦσι.
Καὶ οὐδὲ μανίζετ', οὐδὲ γροινιᾶ, ἀμὴ πολλά τζ' ἀρέσει;
Ὅλοι μεγάλοι καὶ μικροί, ὁμορφην νὰ τὴν λέσι.
Κι' ἂν ἦρε τὰ τραγούδια με, τὸ σκιάσμα τζ' εὐμορφιάς της.
Δὲν ἐκαχοσυνέφτηκε μάχεττο για χαράτης.
Δογιάζει, πῶς σὰν δουλευτής ὀπούμαι στὸ παλάτι,
Ἐπίασα καὶ ἐζωγράφισα τὸ σκιάσμα ὀπού κράτει.
Δὲν θελετ' πῆ πῶς ἀγαπῶ, μὰ σὲ καλὸ τὸ βάνει,
Κ' ἔτοιμα γλυκάτη κ' ὠμορφιά ποτὲ κακὸ δὲν κάνει.
Ἡλέηωρα, δᾶ νὰ ἀπκωθῶ, νὰ πῶ, τὸ πῶς ἐγιάνα,
Κ' ἐστέρασέ μου τὸ κακὸ, κ' οἱ πόνοι, ποῦ με πιάνει.

Κ' εἰς τὸ παλάτι μοναχὸς θά πάγω μιὰν ἡμέρα,
 Καὶ νὰ φιλήσ' ὡς δουλευτῆς τ' Ἀρεντῆ μου τὴν χέρα.
 Για νὰ γνωρίσω, καὶ νὰ δῶ εἰς ἦντα στρατὰν εἶμαι,
 Καὶ ὁ λογισμός, ὁποῦδαλα, ἢ γιαίνει, γιὰ ἀρρώσταί με.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ κάϋλα ἢ ψωματικὴ ἐπέρασε κ' ἐδιάβη,
 Νερὸ γυρεύει στήν φωτιά, πρὶν νὰ τὸν ἀναλάβη.
 Ντύνεται, καὶ σηκώνεται, καὶ ἀπῆτις ἐσηκώθη,
 Δυὸ μέραις ἦτον σφαλιστός, κ' ἀπέκει φαερῶθη.
 Θωροῦντον φίλοι κ' ἐδικοί, πέρνουں χαρὰ μεγάλη,
 Ποῦ πρῶτα ἐκεῖ δὲν ἄφινε κανένα νὰ προβαλή.
 Ἡλθε καὶ ὁ φίλος καὶ θωρεῖ τὸν φίλον σ' ἄλλα φύλλα,
 Κ' ἐκάμαν νεκρανάστασιν τῆς Ἀρετῆς τὰ μῆλα.
 Γροικᾷ του κ' ἐλόγαριαζε νὰ πάγη στὸ παλάτι,
 Καὶ τὰ διατάγματ' ἐδίωξε, καὶ ἄλλην βουλήν ἐκράτει.
 Ἐλόγιαζ' ὁ Πολύδωρος, τὸ πῶς κρυφὸ θά νᾶναι,
 Μαντάτο ἀπ' τὴν Ἀρετὴν, γιὰ κείνο τὸν ἐγίανε.
 Λέγει, ὅ, τι καὶ ἂν ἐκόπιασα, θωρῶ νεκρὰ πομείνα,
 Καὶ χορτασμὸν δὲν εὔρηκαν, ἕνα ποῦ τόσο πείνα.
 Για τότε πλεῖο δὲν τοῦ μιλεῖ, κ' ἐλόγιαζε πῶς ἔχει,
 Κρυφὸ μαντάτο τζ' Ἀρετῆς, ὥστε νὰ τὸ κατέχη.
 Στολίζετ' ὁ Ῥωτόκριτος νὰ πάγη στὸ παλάτι,
 Μὲ ταπεινότη κίνησε, καὶ μ' ἔγνωϊαν ἐπερπάτει.
 Ἐδανε χίλιους λογισμοὺς, ἦντα κ' ἀποφασίσθη,
 Κ' ἦντα νὰ κάμη πρὸς αὐτὸν τῆς Ἀρετῆς ἢ κρίσι.
 Δὲν θέλει παρὰ μιὰ φορὰ νὰ τὴν ἀναντρανίσθη,
 Καὶ ἂν ἔχη μάχην πρὸς αὐτὰν, νὰ δῆ νὰ τὴν γνωρίση.
 Καὶ ἀπέκει πλεῖο νὰ μὴ στραφῆ, στὸν τόπον ποῦναι κείνη,
 Νὰ καίγεται ὀλομόναχος τζ' ἀγάπης τὸ καρῖνι.
 Ἐσίμωσε τοῦ Παλατιοῦ, ἀνέβηκε τὴν σκάλα,
 Κεῖνη, ποῦ τὸν ἐπότιζεν τὸ μέλι καὶ τὸ γάλα.

Ἐμπαίνει μέσα χαιρετᾶ, σάν δουλευτῆς τὸν Ῥῆγα,
 Πρὸς τὴν μερὰν τῆς Ἀρετῆς ἐστράφηκεν ὀλίγα.
 Κ' ἐκείνη μὲ τὴν πονηριὰν δὲν ἤθελε γιὰ πρώτη,
 Νὰ δῆ τὸ πῶς ὠρέχτηκε Ῥωτόκριτου τὴν νεϊότη.
 Ἐχλώμαινε, κ' ἐκρύγαινε τὴν ἴδιαν ὦρα πάλι,
 Ἐξάφα, ἐξεκοκκίνισαν τὰ πλουμισμένα κάλλι.
 Ἀνοῖγαν, κ' ἐσφαλίζασιν τὰ φύλλα τῆς καρδιάς της,
 Καί μὲ τὴν πίκραν ἦτονε συγκεραστή ἡ χαρά της.
 Στοῦ πόθου τὰ μπερδέματα εἶχε χαρὰ μεγάλη,
 Νὰ βλέπη κεῖνον π' ἀγαπᾶ, μ' ἔτοια μορφιά καὶ κάλλι.
 Μ' ὡς εἶχε βάλῃ εἰς τὸν νοῦν, καὶ ὡς ἤθελε λογιᾶσει,
 Ποιὰ στράτα μέλλει νὰ κρατῆ, καὶ ποιὰ βουλή νὰ πιάση.
 Ναῦγη τὸ πρᾶμμα μὲ τιμὴν, ὅπουβαλε στὸ νοῦ της,
 Καὶ νὰ γενῆ μὲ τὴν εὐχὴν Μάννας καὶ τ' Κυροῦ της.
 Χολικιασμένη πάμενε, καὶ πόλεμον μεγάλο,
 Εἶχε στα φύλλα τῆς καρδιάς, γιὰ πῶνα καὶ γιὰ τ' ἄλλο.
 Κρυφὰ τὸν ἀναντρανίζε, καὶ οὐδὲ πολυσυχαῖζε,
 Ἀκάτεχη σ' ἔτοια δουλιτᾶ, καὶ δίχως πόθο μοιάζει.
 Κ' ἐκεῖ ποῦ πάντα σάν Κυρά, ἀνέγνωια τὸν ἐθώρει,
 Εἶδῶ κλιτὰ, κ' ἐντροπιαστὰ τὸν ἐβλεπεν ἡ Κόρη.
 Καὶ σ' ἔτοια χρειὰν ἀνδρεύετο νὰ τῆς βοηθήσῃ ἡ γυνῶς,
 Καὶ τὴν ἀγάπη ἔτ' εὐκόλα νὰ μὴν τοῦ φανερώσῃ.
 Νὰ τότε σύρῃ τὸν καιρὸν ὅπου μπορεῖ νὰ σώσῃ,
 Καὶ τὰ κρυφὰ τ' ὅ Ῥωτόκριτος ποτὲ νὰ μὴν τὰ νοιώσῃ.
 Μὰ τοῦτο σφαιίνει ποῦ τὸ πῆ, ὁ πόθος δὲν κομπώνει,
 Μὰ ὅποια ἀγαπᾶ στὸν ἀγαπᾶ γοργὸ τὸ φανερώνει.
 Ἄρχισεν ὁ Ῥωτόκριτος, τοῦ παλατιοῦ συχαῖζε,
 Κ' οὐδὲ τὰ πίσω συντηρᾶ, μηδὲ τὰ μπρὸς λογιᾶζει.
 Κάμμια φορὰ μὲ φρόνησι τὴν Ἀρετοῦσα ἐθώρει,
 Γιὰ νὰ γνωρίσῃ ἦντα καρδιά, καὶ ὄρεξιν ἔχ' ἡ Κόρη.
 Κ' ἂν ἔχη μάχην καὶ κακιά, κ' ἂν ἦναι γροινιασμένη,
 Μὲ τέτοια ἀπόφασ' ἔστεκε μὲ φόβον καὶ ἀναμένει.

Τὴν πρώτ' ἐστράφη ἀπολιγοῦ, τὴν δευτέρη πλήθεινε,
 Τὴν τρίτη πέρνεε ἀποκοτιά, πλεία παρεμπρός ἐμπιάνει.
 Δέτην, καὶ ξαναδέτηνε, ἀρχίνησε· κ' ἡ Κόρη,
 Κ' ἐσυχνοστρέφετο καὶ αὐτὴ, μὲ σπλάχνος τὸν ἐθώρει.
 Κεῖ ποῦθελε νὰ κρατηθῆ, καιρὸς πολὺ νὰ διαίδη,
 Ἐρωτας τζ' ἤφτε τὴν φωτιάν, κ' ἔστεκε ν' ἀναλάβη.
 Εἰθώρειε τὸν Ῥωτόκριτον πῶς ἦταν, κ' ἐλυπᾶτο,
 Καὶ μὲ τὴν ἄκραν τοῦ ματιοῦ, σιανά τ' ἀπηλογᾶτο.
 Εἰς κάποιον τρόπον εἰς τ' ἄλλου ἔπαιζε μὲ τὸ μάτι,
 Ὅπου γνωρίζασιν, κ' οἱ δύο, πῶς μιὰ φιλιά τζ' ἐκράτει.
 Ὁμοίασεν ὁ Ῥωτόκριτος κείνου τοῦ στρατηλάτη,
 Πούλαχ' εἰς ποταμιὰ βολῆ, κ' εἶναι νερό γεμάτη.
 Καὶ ὡς τὴν ἰδῆ φοβᾶται τὴν, δειλιᾶ νὰ τὴν περάση,
 Μὰ βιάζεται, καὶ ἀποκοτᾶ νάμπῃ νὰ δοκιμάση.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια περπατεῖ ζάλο καὶ ζάλο κάνει,
 Νὰ δῆ τὸ βάθος τοῦ νεροῦ, βέργα κρατεῖ, καὶ βάνει.
 Πάντα τῆς βέργας ἀκλῆσθᾶ, καὶ κείνη σιμωνεύει,
 Τὴν πλείαν ἀνάβαθη μερὰ, καὶ πλείαυκολῆ γυρεύει.
 Καὶ ἀπῆτις δῆ καὶ καλοδῆ, πῶς λίγο βάθος ἔχει,
 Περνᾶ, ξαναπερνᾶ τὴνε, καὶ φόβο πλείο δὲν ἔχει.
 Ἐτ' αὐτουνοῦ τὰ μέλητου, ἐτρέμαν κ' ἐδειλιούσαν,
 Τὴν πρώτην ὅπου στράφηκε, κ' εἶδε τὴν Ἀρετοῦσαν.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια ἀρχίνισεν ἀποκοτιά νὰ πέρνη,
 Νὰ συχνοπῆαίνῃ στοῦ Ῥηγός, καὶ νὰ σπουδογιαγέρνη.
 Καὶ δοκιμάζοντας καὶ αὐτὸς τὸ βάθος τῶν κυμάτων,
 Ἡῦρεν ἀνάβαθα νερά, καὶ πλείο δὲν ἐφοβᾶτου.
 Ἐγνώριζε σταῖ μάτια τῆς τὸν πόνον τῆς καρδιάς τῆς,
 Κ' εἰς τὴν χλωμάδα τὴν πολλήν, κ' εἰς τὴν ἀδυναμίά τῆς.
 Τὸ πρᾶμμα πλείο δὲν εἶν' χωστὸ, στὸν ἕνα κ' εἰς τὸν ἄλλο,
 Γιατί γνωρίσασι κ' οἱ δύο, πῶς τρέχουν ἕνα ζάλο.
 Ἡ Ἀρετοῦσ' ὅσον μπορεῖ, ἔπασχε νὰ τοῦ χῶνῃ,
 Μὰ ὁ Ἐρωτας ὁ πίδαυλος τὴνε ξεφανερώνει.

Καὶ ὅσο μὲ γνῶσι πονηρίας νὰ κρυφευθῆ γυρεύει,
 Ὁ πόθος τὰ φανέρωνε, ἡ ἀγάπη μαντατεύει.
 Τάχουσι μέσ' αὐτοῦ λογισμὸν, κάμεις δὲν τὰ κατέχει,
 Μηδ' ἄλλος τοῦτα τὰ γροικᾷ, μόν' ὅποιος ἔγνωιαν ἔχει.
 Ἡ Νέυια τῆς τὰ κάτεχε, καὶ ὁ φίλος τοῦ ἐρωτάρη,
 Κ' ἐσφάζονταν καθημερινὸ γιὰ τὰ δικά τους βάρη.
 Πλειὸ ἢ ἐρμηνευσίαις τους δὲν μποροῦν ὄφελος νὰ τοὺς κάμου,
 Προξενητάδες μοναχὰ θὰ γὰν οἱ δύο τοῦ γάμου.
 Ἐκρυφσαναντρανίζασι, κ' ἐκρυφσαντηροῦσαν,
 Γέλοιο δὲν δείχνει ὁ εἰς τ' ἀλλοῦ, μηδὲ ποτὲ μιλοῦσαν.
 Ἐδ' ἔτζι ἐπέρινα ὁ καιρὸς, τὰ μάτια ἦσαν μόνου,
 Ποῦ μολογοῦσαν τῆς καρδιάς, τὰ πάθη καὶ τὸν πόνου.
 Τ' ἀνάβλεμμα τῆς Ἀρετῆς εἶναι στὸ ναι, κ' εἰς τ' ὄχι,
 Μὲ φρόνησιν τὸ κάρθουνον εἰς τὴν ἀθάλη τῶχει.
 Δὲ θὲ νὰ δείξῃ κὶ εὐκαλα ὁ πόθος τὴν ὀρίζει,
 Μέσα εἶχε βράσι καὶ καῦμόν, καὶ ἀπέξω δὲν καπνίζει.
 Καὶ μ' ὄλο ποῦ ὁ Ῥωτόκριτος ἐγνωρίζε κ' ἐθώρει,
 Πῶς σπλαγγικὰ συχνὰ συχνὰ αναντρανίζει ἡ Κόρη,
 Ποτέ του δὲν ἀποκοτᾷ λόγο νὰ τῆς μιλήσῃ,
 Γιατ' ἤθελε πλειὰ φανερά τὴν Κόρην νὰ γνωρίσῃ.
 Καὶ ὄλα τ' αναντρανίσματα ποῦδιδε ἡ Ἀρετοῦσα,
 Ἡ τάξι κ' ἡ γλυκύτητα, πάντα τὰ συγκεροῦσα.
 Καὶ γιὰ τιμὴ, καὶ γιὰ εὐγενειά, καὶ γιὰ μεγαλωσύνη,
 Νὰ τὴν γνωρίσῃ ἔτζι καλά ἀκόμη δὲν ἀφίνει.
 Καὶ μ' ὄλον ποῦχε πιθυμιὰν νὰ τότε κάμη τέρι,
 Θέλει κ' ἐπαῦτο ὁ καιρὸς μὲ γνῶσι νὰ τὸ φέρῃ.
 Ἐθώρειετο, ἀναπεύετο, κ' ἐκείνο τῆνε σώνει,
 Καὶ δίχως σποῦδαν αἰγανά, νὰ φθάσῃ τὸ ζυγώνει.
 Κ' εὐρίσκειτο ὁ Ῥωτόκριτος μέσα στὰ ναι κ' εἰς τ' ὄχι,
 Ὡραὶς σ' αἴρα ὄροσερὸ, καὶ ὦραὶς σ' φωτιά, κ' εἰς λόχη.
 Ἐτρεμεν, ἐφοβᾶτονε, κ' ἐβλέπουτο μὴ σφάλῃ,
 Νὰ δείξῃ τὸν ἀδιάντροπον σ' ἔποια Κυρὰ μεγάλη.

Καί πάντα μέ κλιτότητα, καί μέ ταπεινοσύνη,
 Εἰθώριε καί ἀναντρανίζε τήν ὠμορφίαν ἐκείνη.

ΒΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Κ' ἔλεγε μέσ' τοῦ λογιμοῦ, κατέχω, καί γνωρίζω,
 Καί ἄξιος δέν εἰμ' ἐγώ ποτέ, τέτοιαν Κυράν ν' ὀρίζω.
 Καί νά τήν κάμω τέρι μου καί τὸ λοιπὸν τυχαίνει,
 Ο' δουλευτής σάν δουλευτής εἰς τήν Κυράν, νά ππαινῆ.
 Τοῦτο μέ σώνει καί ἄς περνῶ, σώνει με, καί κατέχω,
 Πῶς ῥέγεται νά μέ δωρῆ, κέρδος μέγαλον ἔχω.
 Καί τίποτ' ἄλλο ἀπ' αὐτήν δέν μοιάζει ν' ἀναμένω,
 Εἴποῦτ' ἄς ἔχω γιὰ δωροφῆν, νά τρώγω, νά χορταίνω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Οἳ ποί ἀγαποῦσι καρδιακά, παρηγορίαν μεγάλην,
 Πέρνουν νά βλέπνν εἰς τ' ἄλλοῦ τῶν ὀμματιῶν τὰ κάλλη.
 Χαίρονται, ἀναγαλλιούσι νε μέ τήν δωριάν ἐκείνη,
 Καί ἂν θέλνν νά σφαροῦν καί ἄλλῃ, ἡ ἀγάπη δέν τζ' ἀφίνει.
 Εἴ τζ' ἦτον στόν Ῥωτάκριτον, ἔτζι στήν Ἀρετοῦσαν,
 Μέ τήν δωριάν ἐθρέφονταν, μαστορικά περοῦσαν.
 Δασκαλικά πορεύονται, μ' ὄλον ὀπούτο ἡ πρώτη,
 Ποῦ μπῆκε σ' ἔτοια βάσανα ἡ ἀπραγή τους νειότη.
 Μήν τὸ κρατῆτε γιὰ πολὺ, μήν τὸ θαυμάζετ' ὄλοι,
 Τούταις ἡ τέχναις βρίσκονται στής φύσις τὸ περβόλι.
 Καί εἰς πράγματα πολλῶν λογιῶν, κ' ἄνθρωπος δέν κατέχει,
 Καί οὐδ' ἐπραξε, μηδ' εἰδέντα, μάθησ' ἡ φύσις ἔχει.
 Σάν τὸ μωρὸν, ὀπού κἀνεῖς, φαπτό δέν τὸ ἐρμηνεύει,
 Καί κείνο ὁ, τι ὦρα γεννηθῆ, καὺρῆ βυζὶ γυρεύει.
 Αἴπ' τήν κοιλιάν τῆς μάννας του ἡ φύσις δασκαλεύει,
 Καί τὸ βυζὶ γιὰ ζῆσί του νά τῶβρη πασπατεύει.
 Καί δίχως νᾶχη δάσκαλο, μέ μάθησιν γεννᾶται,
 Κλαίει, γυρεύει τὸ βυζὶ, κ' ἡ μάννα τὸ λυπάται.

Καί: ἀνείναι καὶ γιαμιὰ γιαμιὰ, γάλα δὲν τὸ ταγίση,
 Στὸ στόμα τὰ δακτύλια του, βάνει νὰ πιπίλιση.
 Δείχνει τὴν χρειάν του τὸ ζημιό, καὶ ὁμολογῆ τὰ θέλει,
 Μ' ὄλον ὀπούναι ἔτ' ἄφαντο, καὶ βρέφος, καὶ κοπέλι.
 Ἐ' τ' εἶναι καὶ εἰς τὸν ἄγουρο, καὶ κόρη ὅταν ἀρχίσουν,
 Φιλιάν νὰ κάμουν τ' ἔρωτιᾶς, κ' ἐμποῦσι κί ἀγαπήσουν.
 Μ' ὄλον ὀπούναι ἢ πρῶτη τους, καὶ μάθησι δὲν ἔχουν,
 Τὸ κάνει χρειὰ σ' ἔταισι δουλειαῖς γνωρίζου καὶ κατέχουν.
 Δάσκαλος εἶν' ὁ Ῥώκριτος, κ' ἡ Ἀρετοῦσα πάλι,
 Χώνει τὸν πόθον φρόνιμα, σὰν νάτον καὶ μεγάλη.
 Καὶ ὡσὰν νὰ θέλασι βρεθῆ, ἄλλη φορὰ καὶ λάχη,
 Εἰς τέτοιον πόλεμον γροικοῦν, ἦτα ζητᾶ ἔτοιμα μάχη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Μ Ε Ρ Ο Σ Β'.

Μέσα σέ τούτον τόν καιρόν ἤλθεν ἐκείν' ἡ ὥρα,
 Νά μαζωχθοῦν οἱ στρατηγοί, ν' ἀναγαλλιάσῃ ἡ χώρα.
 Νᾶ κονταροκτυπήσουνε, τὰ δῶρα νά κερδαίσουν,
 Νά τιμηθοῦσιν οἱ καλοὶ νά υἱροπιασθοῦν ὅσ' πέσουν.
 Ἐκάτεχε ὁ Ἐρωτόκριτος κείνο ποῦ διαλάληθη,
 Κ' εἰσέ μεγάλην πίθυμιάν παρ' ἄλλου ἐκινήθη.
 Νά δοκιμάσῃ καὶ νά δῆ, μ' ἄλογο καὶ κοντάρι,
 Ἄν ἦν' καλὸς νά πολεμᾷ, σάν κί ἄλλο παλικάρι.
 Καὶ λέγει τοῦ Πολύδωρου τότε τὴν ὄρεξίν του,
 Καὶ φανερώνει τ' ἄθελε, ζητῶντας τὴν βουλήν του.
 Ὁ φίλος του σάν φρόνιμος, ποῦ πάντα δυσκολεύει,
 Τάχεν ἐτούτος ὄρεξιν, καὶ κείνα ποῦ γυρεύει.
 Ἐπασχε πάντα νά σβυσθῇ ὁ λογισμὸς ὅπ' ἔχει,
 Καὶ τὴν ἀγάπην τῆς Ἀρετῆς νά μὴν τινεῖ ξετρέχη.
 Κατέχωντάς του δυνατὸν παρ' ἄλλον Καβαλλάρη,
 Ἐλόγιασε πῶς τὴν τιμὴν, ἀπ' ὅλους δάει πάρει.
 Καὶ τὸ στεφάνι τὸ χρυσὸ μὲ νῆκος νά κερδαίσῃ,
 Κ' ἡ Ἀρετοῦσα εἰς πλειάν φιλιάν καὶ ἀγάπην νά μπερδέσῃ.
 Γιαύτως πολλῶν λογιῶν ἀφορμαῖς, καὶ δυσκολιαῖς τὸ βάνει,
 Γιατί δὲν τόχεν ὄρεξιν, νά πάρῃ τὸ στεφάνι.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει, ἂν θελήσῃς τὴν βουλήν τοῦ φίλου τοῦ καλοῦ σου,
 Ἄφες τὸ κονταροκτύπημα, ὅπουβαλεν ὁ νοῦς σου.
 Γιατ' ἂν θελήσῃς ἢ μοῖρά σου, καὶ τὸ στεφάνι πάρης,
 Καὶ δείξῃς ἀνδρείαν πολλὴν στ' ἄλογο καβαλλάρης,
 Ὁ Ῥήγας εἶναι φρόνιμος, καὶ θέλει τὸ λογιᾶσαι,
 Πῶς ἦσουν ὁ τραγουδιστής, ὅπουβαλε νὰ πιάσῃ.
 Γιαν' ἄλλος εἰς τὴν χώραν μας δὲν εἶναι σὰν ἐσεῖνα,
 Εἰς τὴν ἀνδρεία, καὶ ὁμολογᾷς, καὶ δείχνεις τὰ χωσμένα.
 Καὶ ἐκεῖνο, ὅπου γιὰ λύπησιν ἢ Ἀρετὴ κρυφεύγει,
 Καὶ νὰ μπεδίσῃ τὸ κακὸ μὲ φρόνησιν γυρεύει,
 Μὲ πελελὴν ἀποκοτιὰν δὲς νὰ τὸ φανερώσῃς,
 Νὰ μὴ μπορῇ νὰ κρυφευθῆς πλειό, μηδὲ νὰ τὸ χῶσῃς.
 Ἐσ' εἶσαι, ἀδελφι δυνατός, μάσουν χωστός ὡς τώρα,
 Δὲν σὲ κατέχω, παρὰ γῶ, ἀπ' ὅσοι εἶναι στὴν χώρα.
 Καὶ ὄλ' ἔχουν ἔγνωσαν καὶ ῥωτοῦν, ἀπὸ τὴν ὥρα κείνη,
 Ὅπου στοὺς δέκα θάνατος, καὶ λαθωμὸς ἐγένη.
 Καὶ τὸ σὲ δοῦν μὲ ἀνδρείαν κερδίσης τὸ στεφάνι,
 Κεῖνοι ποῦ χάσαν τῆ' ἐδικούς, καὶ ὁ πόνος του τοὺς πιάσει,
 Θέλουν φωνάξῃ στοῦ Ῥηγός, ὅπου τὰ δίκαια κρίνει,
 Γιὰ κείνους ὅπου σκότωσες, νὰ κάμῃ δικαιοσύνη.
 Καὶ θέλεις δεῖ κακομοιριαῖς μεγάλαις στὸ κορμίσου,
 Καὶ τὰ τραγούδια κ' οἱ σκοποῖ, εἰς δάκρυα νὰ γυρίσου.
 Πιάσ' τὴν βουλήν μου, ἀδελφι μου, δέτην καλὰ φουκρῶ τὴν,
 Ἄφες τὸ κονταροκτύπημα γιὰ τὴν φορὰν ἐτούτην.
 Τὸ πρᾶμμα εἶναι σύνωρον, καὶ ἀκόμη οἱ πονεμένοι,
 Εἶναι ἑλιμμένοι, σκοτεινοί, καὶ μαυροφορεμένοι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ Ῥωτόκριτος, ποῦ πιθυμιὰν εἶχε νὰ τὸν ἰδοῦσι,
 Τὰ μάτια, καὶ τοῦ δίδασι θροφήν, καὶ ὅπ' τὸν ζοῦσι,

Τὸ πῶς ἐκαβαλλίκεψε, κ' ἐπίασε τὸ κοντάρι,
 Γιὰ τὸ στεφάνι ὁπούκαμεν, ἄλλος νὰ μὴν τὸ πάρη.
 Καὶ οὐδὲ νὰ καυχηθῆ κανεὶς, πῶς στὴν Ἀθήνα μέσα,
 Τέτοί ἀκριβὰ χαρίσματα, οἱ ξένοι τὰ κερδέσα.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, Πολύδωρ ἀκριδέ, τὰ μοῦ μιλεῖς γροικῶτα,
 Θυμοῦμαι τὰ διατάγματα, τᾶστερα καὶ τὰ πρῶτα,
 Καὶ σμίγω κείναις τῷ ἔμιλιαῖς, μὲ τούτα ποῦ μοῦ λέγετε,
 Κ' εὐρίσκω ποιᾶναι ἢ ἀφορμὴ, ὅπου μὲ δυσκολεύεις.
 Κ' ἐγὼ στὸ νοῦν μου τῶβαλα νὰ κονταροκτυπήσω,
 Καὶ γιὰ θανάτους ἑκατὸ, πλειὸ δὲ γιαγέρνω ὀπίσω.
 Καὶ ὅ, τι ἂν μοῦπες σήμερον, πρᾶμμάναι, ποῦ δὲ μοιάζει,
 Καὶ ὁ Βασιλεὺς, οὐδ' ἄλλος πλειὸ ἐποῦτα δὲν λογιάζει.
 Καὶ ἄφες αὐτὰ ἂν μ' ἀγαπᾶς φίλε μου, νὰ περάσου,
 Θωρῶ τὴν φρονιμάδα σου, γροικῶ τὴν πονηριά σου.
 Κατέχω τούτα ποῦ μοῦ λές, καὶ ὅπου μ' ἀναθιδάνεις,
 Καὶ ἄφες τα νὰ περάσουσι, γιὰτὶ τὸν κόπον χάνεις.
 Γιὰ πέμου, ἂν Δέλη ἢ μοῖρά μου, καὶ κάμη νὰ νικήσω,
 Καὶ τὸ στεφάνι τὸ χρυσὸ ἄλλου νὰ μὴν τ' ἀφήσω,
 Ποιὰ μεγαλῆτερη χαρὰ μπορεῖ νὰ δῆ ἢ καρδιά μου,
 Σὰν νᾶχω ντζόγια ὁπούκαμε μὲ πόθον ἢ Κυρά μου;
 Νὰ πέρνω σὰν παρηγοριὰν στὰ πάθη νύκτα μέρα,
 Μὲ τὸ στεφάνι, ὁπούπλεξεν ἢ μαρμαρένια χέρα;
 Νὰ τὸ θωρῶ ταχιά, καὶ ἀργά, κ' εἰς τὰ προσακεφαλὰ μου,
 Νὰ τὸ κρεμνῶ, καὶ ὀληνυκτὶς νὰ βρίσκειται κοντὰ μου;
 Καὶ μετὰ κείνο νὰ περνῶ, ὥστε νὰ παραδώσω,
 Καὶ ὥστε νὰ φέρουν οἱ καιροὶ τὴν ζῆσιν νὰ τελειώσω.
 Τέρι νὰ κάμω ἔτσιαν Κυράν, ἐμπόρεσιν δὲν ἔχω,
 Τὸ Δέλουν ἄλλαι νὰ τὸ ποῦν, γνωρίζω, καὶ κατέχω.
 Καὶ ἀπῆτις α' πρᾶμματα ψηλά δὲν φθάνει ἢ μπόρεσις μς,
 Σκιᾶς μὲ τὰ καμωσοῦδιά της ἄς θρέψω τὸ κορμί μου.

Ὅσους καὶ ἂν δῶ τοῦ παλατιοῦ, ὡς καὶ μικρὸ ζαγάρι,
 Μοῦ δίδουν ἀναγάλλιασιν γιὰ τὴν δικήν της χάρι.
 Κί ἕνα στεφάνι σὰν αὐτό, ἂν ἦν' καὶ νὰ μοῦ μέλλῃ,
 Ἡ πιθυμιά ἀναπεύεται πρᾶμμ' ἄλλο πλεῖο δὲν θέλει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σὰ εἶδεν ὁ Πολύδωρος τὸ πῶς τὸν κόπου χάνει,
 Κί οὐδ' ἐρμηνειᾶν, καὶ διατάμματα ὁ φίλος πλεῖο δὲν πιάνει,
 Ἀφίνει τὰ διατάμματα, καὶ τ' ἐρμηνέματά του,
 Τζ' ἀγάπης ἔχουν δύναμιν πλεῖα παρὰ τὰ δικά του.
 Καὶ ἀλλάσσει νοῦν καὶ λογισμόν καὶ αὐτὸς τὴν ὥρα κείνη
 Κ' εἰς ἔτοια λόγια μοναχὰ τὸν φίλον δὲν ἀφίνει.
 Λογιαῖζει γιὰ τὴν φορεσιά, πῶς νὰ τοῦ τήνε κάμουν,
 Γιὰ νὰν ὁ πλεῖα εὐμορφότερος, ἐκεῖ ποῦ θὰ νὰ δράμουν.
 Ἀσπρη ἀργυρῆ μὲ τὰ χρυσᾶ ἢ φορεσιάτου γίνῃ,
 Ἄλλῃ καμμιά μορφότερη δὲν ἦτον σὰν ἐκείνη.
 Κρυφὰ καταρθενιάζεται, πόθο μεγάλο βάνει,
 Καὶ πάσχει ναῦγῃ νικητῆς, νὰ πάρῃ τὸ στεφάνι.
 Ἢλθεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ καιρὸς ἔφθασε, καὶ σιμώνει,
 Καὶ κάθε εἰς τὸν φίλον του μὲ πόθου ἀρματώνει.
 Ὄρισε ὁ Πῆγας νὰ γενῆ ἕνα ψηλὸ πατάρι,
 Ἐκεῖ ποῦ θὰ νὰ μαζωκτοῦν, νᾶλλθουν οἱ Καβαλλάρει.
 Τάβλαις, καὶ τράβαις, καὶ καρφιά καὶ τέχνη τῶν μαφόρων,
 Ἐξετελειῶσαν τάθειεν ὁ Ἀφέντης εἰς τὸν φόρον.
 Καὶ μὲ χρυσᾶ καὶ μ' ἀργυρᾶ τριγύρου τὸ στολίζου,
 Κ' ἐλάμπασίνε τὰ θρονιά, κ' οἱ τόποι, ποῦ καθίζου.
 Ἡ ὥρα ἢ πιθυμητῆ ἦλθεν ποῦ ἀναμένα,
 Νὰ δείξουν τὰ καμῶματα ὅλοι τὰ παινεμένα,
 Μὲ βούκινα, ἀπὸ τὴν αὐγὴν στὴν χώραν διαλλοῦσι,
 Οἱ ἀνήμποροι καὶ τὰ μωρὰ παιδιὰ νὰ φυλαχθοῦσι.
 Καὶ ἂν εἰς τὸν φόρον, ἢ μωρὸ, γιὰ ἀνήμπορος προβάλλῃ,
 Καὶ ἀπὸ κανέναν σκοτωθῆ, φονιά μὴν τότε βαλλῃ.

Βγάνουσι τὰ μπόδίσματα, σφαλίζουσι τὰργαστήρια,
 Γεμοῦν τὰ δώματα λαός, αὐλαῖς, καὶ παραθύρια.
 Καὶ ὡς ἐκαλοξημέρωσε, δευτεροδιαλαλοῦσι,
 Τοὺς Καβαλλάρους κρᾶζουσι, τὰ βούκινα κτυποῦσι.
 Ἦλθαν παραπροσθήτερον Ῥηγόπουλοι μεγάλοι,
 Μὰ χώνονταν, δὲν ἤθελε κανείς τους νὰ προβάλη,
 Στὸ φόρο, γιὰ νὰ μὴν τζ' ἰδοῦν, νὰ ξεύρουσι ποῖ εἶναι τῆτοι,
 Μ' ἐξάφνου νὰ φανερωθοῦν, μὲ φορεσαῖς καὶ πλούτη.
 Ἦλθεν ὁ Ῥήγας κ' ἔκατ'ζεν ἐπάνω στὸ πατάρι,
 Καὶ ὄρισε τότε τὸ ζημιό, νὰ βγοῦν οἱ Καβαλλάροι.
 Εἴ' ἦτονε κ' ἡ Ῥήγισσα, ἐκεῖ κ' ἡ Συγατέρα,
 Πάντα τὴν Νέννα σπλαγχνικὰ ἐκράτει ἀπ' τὴν χέρα.
 Καὶ αὐτὴ σάν γρηά καὶ φρόνιμη ὅλα τὰ πίσω θῶρει,
 Καὶ νὰ γελάσῃ νὰ χαρῆ, σὲ τοῦτα δὲν ἤμπορει.
 Καὶ τὸ χαρτί μὲ γράμματα εἰς τοῦ Ῥηγὸς τὴν χέρα,
 Εἴ'λεγεν, ὅποιος νικητὴς βγῆ τούτῃ τὴν ἡμέρα,
 Κ' εἰς τὸ κονταροκτύπημα εἶναι κάλλια ἀνδρειωμένος,
 Νά'χῃ τὰ δῶρα τ' ἀκριβά, καὶ νὰν καὶ παινεμένος.
 Κ' ἐκράτει πάλι ἡ Ῥήγισσα, ἀνθὸν περιπλεγμένον,
 Ποῦ φαίνεται σου ἀπὸ δενδρό τὸν εἶχασιν κομμένον.
 Ἦ'τονε πλοῦσος καὶ ἀκριβὸς στὰ φύλλα κ' εἰς τὴν ρίζαν,
 Γιατὶ ζαφυρομπάλασα ὅλον τὸν ἐστολίζαν.
 Καὶ μὲ μετὰξια καὶ χρυσᾶ, τὰ φύλλα καμωμένα,
 Ποῦ κόμπωνε θωρῶντάς τον, κ' ἐγέλα κάθε ἕνα,
 Λογιάζοντας, καὶ ἀπὸ δενδρὸν, τὴν ὄρα κείνη ἐπιάσθη,
 Καὶ τὸν καθ' ἕναν ἔκαμεν ἐτότε κ' ἐγελάσθη.
 Τοῦτος ὁ ἀνθὸς εὐρίσκετο στῆς Ῥήγισσας τὴν χέρα,
 Διὰ νὰ τόνε δώσῃ ἐνὸς ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Ὅποιος πλειὰ πλῆσσα, κ' ὄμορφα, κί ἄξια ἤθελε προβάλει,
 Καὶ βάλῃ τὸ κοντάρι του μὲ τέχνην στὴν μασκάλῃ.
 Κ' ἔστεκε στὴν Βασίλισσα, νὰ ἰδῆ καὶ νὰ γνωρίσῃ,
 Καὶ σ' ὅ, τι τζ' ἤθελε φανῆ, νὰ κάμῃ δίκαια κρίσι.

Ἐστέκασι μὲ πιθυμῖαν ὄλοι, μικροὶ, μεγάλοι,
 Ν' ἀκούσ' ἀρμάτων ταραχὴν, Στρατιώτην νὰ προβάλη.

ΑΦΕΝΤΟΠΟΥΛΟΝ ΤΗΣ ΜΥΤΙΑΗΝΗΣ

Ὁ πρῶτος, ὁποῦ μ' ἀφεντιαῖς ἦλθε τὴν ὥρα κείνη,
 Ἦτονε τ' Αὐθεντόπουλον ἀπὸ τὴν Μυτιλήνη.
 Εἰς ἓνα ἄλογο ψαρι, πιτήδειος Καβαλλάρης,
 Εὐμορφος, ἀξιαζόμενος, κ' ἐρωτοδιωματάρης.
 Τὰ ρούχα, ποῦ σκεπάζασιν ἐπάνω στ' ἄρματά του,
 Μπλάθα μὲ τ' ἄστρα τὰ χουσαῖ ἦτον ἡ φορεσιάτου.
 Κ' εἰς τ' ἄρματα τῆς κεφαλῆς εἶχε ζωγραφισμένον,
 Ψηλὸ βουνί, κ' εἰς τὴν κορφὴν λαφάκι τοξευμένο.
 Κ' ἐφαίνετό σου, ἐστρέφετο, τὴν σαίτιαν ἐθώρει,
 Καὶ νὰ τὴν βγάλη ἐξάμωνε, κ' ἐκεῖνο δὲν ἐμπόρει.
 Στὸ λάφι ἀποκατωθιὸ ἐλέγαν τὰ γραμμένα,
 » Δέτε, καὶ λυπηθῆτέ με εἰς τ' ἄχω παθημένα.
 » Ἰδρωσα, κ' ἐπαράδειρα, ἔτζι ὑψηλὰ νὰ σώσω,
 » Κί ὡς ἔσωσα, λαβώθηκα, στέκω νὰ παραδώσω »
 Πάγει ζημιό, καὶ προσκυναῖ, τοῦ Βασιλείου σιμώνει,
 Καὶ τ' ὄνομά του γράφουσι, καθὼς τὸ φανερώνει.
 Δημόφανος ἐκράζετο τ' ἀγένειο παλικάρι,
 Πολλὰ τὸν ἐτρομάσασιν εἰς τ' ἀνδρείᾳς τὴν χάρι.
 Πολλὰ τοῦ ἐρεκτήκασι γιὰ τ' ὄμορφά του κάλλη,
 Ἐσύρθηκε στὸν τόπον του, γιὰ ν' ἄρθουσι κ' οἱ ἄλλοι.
 Πάλιν θωροῦν, κ' ἐπρόβαλε εἰσὲ λιγάκην ὦραν,
 Νειούτζικο Βασιλόπουλον ἀπὸ μεγάλην χώραν.

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΝ ΤΟΥ ΝΑΠΛΙΟΥ

Ἦτον τοῦ Ῥήγα τοῦ Ναπλιοῦ ὁ γυιὸς ὁ κανακάρης,
 Καὶ σὰν αἰετὸς ἐπέτετο στ' ἄλογο Καβαλλάρης.
 Μὲ νεραντζάτα καὶ ἀργυρὰ ρούχ' ἄτανε υψωμένος,
 Νέος εἰκοσιδύο χρονῶν ὄμορφοκαμωμένος.

Στολή, και πλοῦτος, και ἀρχοντιά ἦτονε τὸ κορμί του,
 Κ' εἶχε και αὐτὸς τὴν ζωγραφίαν ψηλά στὴν κεφαλὴν του.
 Κι ἀπὸ μακρὰν εἰδείχασιν ἡ ζωγραφιαῖς ἐκεῖναις,
 Ἡλιον θαμπὸν και σκοτεινὸν, μὲ δίχως ταῖς ἀκτῖνες.
 Και πρὸς στὸν Ἥλιον κάθετο Κόρη ζωγραφισμένη,
 Σὰν νάχεν ἦσαι ζωντανή, τὴν εἶχαν καμωμένη.
 Κι ἀπ' τὰ μαλιά της τὰ χρυσᾶ, και ἀπὸ τὸ πρόσωπό της,
 Ἀκτῖνες λαμπυρόταταις ἐφέγγασιν ἐμπρὸς της.
 Εἶχε και αὐτοῦνος γράμματα στὸν Ἥλιον ὑποκάτω,
 Τὰ πάθη του φανέρωνε, τὰ πάθη του ἐδήγατο.
 » Ἐκεῖνη ποῦ μ' ἐλάδωσε, και ὅπου πολλὰ μὲ κρίνει,
 » Ἡ ὠμορφιά, κ' ἡ λάμψις της, Ἡλιῶ τ' ἀκτῖνες σβύνει.
 Ὡσὰν τὸν πρῶτο, να κί αὐτὸς τοῦ Βασιλείου σιμῶνει,
 Και τ' ὄνομά του γράφουσι, καθὼς τὸ φανερώνει.
 Ἀνδρόμαχος ἐκράζετο, κ' ἀνδρεία μεγάλην ἔχει,
 Τρομάσσει, και φοβάται του, ὅποιος τονὲ κατέχει.
 Πάλι ξοπίσω αὐτηνοῦ ἐπρόβαλε κοντάρι,
 Κι ἄλογον κόκκινο ψηλὸ μ' ὠμορφον Καβαλλάρη.

ΑΦΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΜΟΘΩΝΗΣ

Τοῦτ' ἦτον τ' Ἀρχοντόπουλον, π' ὄριζε τὴν Μοθώνη,
 Παντάχει λογισμοὺς τιμῆς, πάντα ψηλά ξαμῶνει.
 Ἦτονε χρυσοκόκκινη, ἡ φορεσιά ποῦ φόρει,
 Χάρισμα τοῦ τὴν ἔκαμε μιὰ πλουμισμένη Κόρη.
 Στὴν κεφαλὴν του ἡ ζωγραφία, ποῦ δέλησε να βάλῃ,
 Ἐδειχνε πῶς μαραίνεται για μιᾶς νεράϊδας κάλλη.
 Τὸν ἔρωτάχε μ' ἄρματα, και να βαρῆ ξαμῶνει,
 Πυρὴ φωτιά μὲ μιὰ καρδιά, και σιδηρὸν ἀμῶνι.
 Μὲ γράμματ' ἀποκατωθιὸ, λέγει ξεκαθαρίζει,
 Ποῦ κάθε εἷς τὰ πάθη του, και πόνου του γρωρίζει.
 » Θωρεῖτε τούτην τὴν καρδιάν; πυρὴ φωτιά τὴν καίγει,
 » Στ' ἀμῶνι κοπανίζεται, κ' ἔρωτας τὴν τοξεύγει.

Καί τ' ὄνομά του λέγασι Φιλάρητον αἱ ἄλλοι,
 Εἶχεν ἀνδρείαν καὶ δύναμιν καὶ πλουμισμένα κάλλη.

ΑΦΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΙΠΟΥ

Μὲ φορειαῖα ὀλοπράσινη, μ' ἀετούς χρυσοῦς στήν μέση,
 Ἦλθε καὶ τ' Ἀρχοντόπουλο, ποῦ Ἡράκλῃ τότε λέσι.
 Ὀρίζε χώραις, καὶ χωριά, στής Εὐριπὸς τὰ μέρη,
 Κ' εἰσὲ ἀνδριά, καὶ φρόνεψιν, δὲν εἶχεν ἄλλο τέρι.
 Τὴν ζωγραφίαν στήν κεφαλὴν, μὲ τέχνην τὴν ἐκάμα,
 Καὶ τὴν λακτάραν τῆς καρδιάς ἔλεγε μὲ τὸ γράμμα.
 Ἦτον μιὰ βρύσι κ' ἔτρεχε νερὸ ἄσπρο κρουσταλλένιο,
 Κ' ἕνα δένδρον ἀνάδιά τῆς ψημμένο μαραμένο.
 Δίχως ἀνθούς, δίχως βλαπούς, δίχως καρπούς καὶ μῆλα,
 Κ' ἔδειχνε πῶς ξηραίνονται ὁ κλόνοι καὶ τὰ φύλλα.
 Ἦσαν καὶ γράμματα χρυσᾶ εἰς τοῦ δένδρου τὴν μέση,
 Τὴν παραπόνεσιν τοῦ νειοῦ καὶ τὸν καῦμόν του λέσι.
 » Τὴν βρύσιν στέκω καὶ θωρῶ, δὲν θὲ νὰ μὲ δροσίση,
 » Καὶ ἀφίνει με νὰ ξηραθῶ, δὲν κάνει δίκαια κρίσι.

ΑΦΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Μὲ σποῦδα, καὶ μὲ βιὰν πολλὴ ἐπρόβαλε ὡς λεοντάρη,
 Ὁ' Ἀφέντης τῆς Μακεδονιάς τ' ὄμορφο παληκάρη.
 Ἦτον εἰκοσιενῶ χρόνῳ ὄμορφος κοπελιάρης,
 Πολλὰ μεγάλης δύναμης, πολλὰ μεγάλης χάρις.
 Τραγουδιστής, ξεφαντωτής, καὶ νυκτογυρισμένος,
 Στοῦ πόθου τὰ στρατέματα πολλὰ βασανισμένος.
 Καὶ τ' ὄνομά του τὸ γλυκὸ τὸ λέγαν Νικοκράτη,
 Ἦ φορειαῖα του ἦτον χρυσῆ, ὅλο καρδιάς γεμάτη.
 Εἶχε καὶ αὐτὸς στήν κεφαλὴν τζ' ἀγάπης τὸ σημάδι,
 Πολλῶν λογιῶν πουλιά νεκρά ἐκοίτουσαν ὀμάδι.
 Κ' ἕνα γεράκι ζωντανὸ στὸ δίκτυ μπερδεμένο,
 Μὲ γράμματα πούλέγασι, πῶς εἶναι σκλαβωμένο.

» Πολλά πουλιά κυνήγησα, καὶ λέγουν με Πετρίτῃ,
 » Μὰ δὴ κομπώθηκα καὶ γὼ κ' ἐπιάσθηκα σπὸ δίκτυ.
 Δὲν ἦτονε καλὰ σωστὸς, καὶ ἀπὸ μακρὰ γροικοῦσι,
 Σάλπιγγες μὲ ταῖς νιάκαραις, βούκινα καὶ κτυποῦσι.
 Καὶ ὅλοι στραφῆκαν, καὶ ὤρουν πρὸς τὴν μερὰν ἐκείνην,
 Καὶ πιθυμοῦν νὰ μάθουσιν, ἦντάτο κ' ἦντα γίνῃ.
 Καὶ ὡσὰν φεγγάρι λαμπυρὸν ἐφαίνετο στήν μέσην,
 Εἷς Καβαλλάρης, κ' ἦρχετο, τὴν ντζόγια νὰ κερδέσῃ.

ΑΦΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΚΟΡΩΝΗΣ

Σ' ἓνα φαρί μαυρόφαρο ὠμορφο, καὶ μεγάλο,
 Πηδῶντας καὶ χλυμίζοντας, ἔκανε κάθε ζάλο.
 Ἦτονε δίχως φορεσιά, κ' εὐγῆκε ἀπὸνά σπήλιο,
 Ντυμένος ἄρματα χρυσᾶ, ποῦ λάμπαν σὰν τὸν ἥλιο.
 Τοῦτο τὸ σπήλιο ἔκαμε μὲ ταύλαις καὶ μὲ τράβαις,
 Μὲ ζωγραφιαῖς τριῶν λογιῶν πράσιναις, μαύραις μπλάβαις.
 Τὸ μαῦρο δείχνει σκοτεινὸ, τὸ πράσινο σὰν δάσην,
 Τὸ μπλάβο, πέτραις γαλαθλοῦ, ποῦ μπόρει νὰ γελάσῃ.
 Ἦ ζωγραφιὰ καθ' ἄνθρωπον, ὅπου νὰ μὴν κατέχη,
 Καὶ νὰ ὤρῃ κί ἀπαρθητὰ ὁ τόπος σπήλιον ἔχει.
 Ἦτον ἀνίψι ἀκριβὸ τ' Ἀφέντη ἀπτήν Κορώνη,
 Καθένας ποῦ τονὲ ὤρει, τὸν ἀποκαμαρώνει.
 Καὶ ὀληνυκτὶς μὲ μαστοργιὰ κεῖνο τὸ σπήλιο κάνει,
 Καὶ τὸ ταχὺ στήν μέσην του ὡσὰν ἀετὸς ἐφάνη.
 Δρακόμαχος ἐκράζετο, ἔτζ' ἦτον τ' ὄνομά του,
 Σπίδαις λεοντάρια σκότωσε μὲ τὴν παλικαριά του.
 Ἦ ζωγραφιὰ τῆς κεφαλῆς δείχνει τὴν ὄρεξί του,
 Πῶς χαίρεται στὰ βάσανα, καὶ ὄρεφει τὴν ζωὴν του.
 Εἶχεν ἐκεῖνο τὸ πουλί, ποῦ στήν φωτιάν σιμώνει,
 Καίεται, καὶ ἄθος γίνεται, καὶ πάλιν ξαναειώνει.
 Εἶλέγασιν τὰ γράμματα, σ' ὅποιον καὶ ἂν τὰ διαβάσῃ,
 Πῶς ἡ φωτιά ποῦ τὸν κεντᾶ, δροσίζει, καὶ δὲν βράζει.

» Ὅσον σιμώνω στήν φωτιά, καί βράζει, καί κεντᾶ με,
 » Τόσον καί ξανακινῶναι με, γιατρεύει, καί φελά με.

ΑΦΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΟΥΝΙΑΣ

Μὲ μιὰν βροντὴν, καὶ μιὰ ἀτραπὴν μὲ τέχνην καμωμένην,
 Ἀπ' ἓνα νέφαλο βολὸ εἰς Καβαλλάρης βγαίνει.
 Ἐτοῦτος, εἶναι π' ὄριζε τῆς Σκλαβουνιάς τοὺς τόπους,
 Ποτὲ ἢ ἀνδρείαά του δὲν ψηφᾶ, οὐδὲ Σηρια οὐδ' ἀνθρώπους.
 Στήν δύναμίν του, ἐπαίρετο, πολλῶτον καυχησάρης,
 Εἶχε χαρὰν νὰ πολεμᾶ πεζὸς καὶ καβαλλάρης.
 Αὐτὸς δὲν εἶχε φορεσιὰν, καὶ τ' ἄρματά του λάμπου,
 Κ' ἦσαν γεμάτα ἀνθὲς δεινῶν, καὶ λιλουδα τῶ κάμπου.
 Πάντ' ἔδειχνε τὸν ἄπονο, πάντα τὸν μανισμένον,
 Μία πιθαμὴ περίσσευε τὸν πλειὰ μακρὺ ἀνδρειωμένον.
 Εἶχε καὶ αὐτὸς στήν κεφαλὴν νησί ζωγραφισμένο,
 Κ' ἦτον στήν μέσην τοῦ γυαλοῦ βαθυὰ Σεμελιωμένο,
 Κ' ἡ θάλασσα, καὶ ὁ ἄνεμος μὲ μάνιτα τὸ δέρμα,
 Τὸ κύμα ἦσκα, καὶ ἄφριζε, καὶ ἀπὸ τὴν κορυφὴν τ' ἐπαίρνα.
 Μᾶδειχνε πῶς δὲν τὴν ψηφᾶ τὴν μάνιταν ἐκείνην,
 Καὶ ἀσάλευτον στήν ταραχὴν καὶ ἀλύγιστον ἐγείνη.
 Τὸ γράμμα ἦτον εὐκόλον, καὶ κάθε εἰς τὸ γροῖκα,
 Γιὰ ποιά ἀφορμὴν ἢ θάλασσα, καὶ ἄνεμος δὲν τὸ νίκα.
 » Φόβοι, τρομάραις, μάνιταις, καὶ κύματ' ὡς φουσκώσαν,
 » Δὲν ἔμποροῦν μιὰν μπιστικὴν φιλιὰν νὰ ξεριζώσουν».
 Ἐ' ὄνομα ποῦ τοῦ βγάλασι τὴν ὄραν, ποῦ ἐγεννήθη.
 Ὡσαν ἀκρομεγάλωσε, πάραυτα τ' ἀπαρνήθη.
 Κί εὔρηκεν ἄλλον ὄνομα, ἔτ' ἤθελ' ἔτ' ὀρίζει,
 Τριπόλεμος ἐκράζετο, διὰ νὰ φοβερίζη.

ΑΦΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ

Τὴν ὄραν ὅπου φάνηκεν τοῦτος ὁ ἀνδρειωμένος,
 Ἐπρόβαλεν ἀπὸ μακρὰ εἰς νεὶο ς καμαρωμένος.

Σγουγός, ξανθός, πολλάμορφος, πού ἴσα του δέν γείνη,
 Ἄλλος κάνει, καί νά βαστά τήν ὠμορφιάν ἐκείνη.
 Τοῦτ' ἦτον τ' Ἀφεντόπουλον πού τήν Ἀξιάν ὀρίζει,
 Νύκτα καί μέρα πολεμᾶ, ποτέ του δέν μανίζει.
 Μά πάντα του ὡς καί τήν μαλιάν μέ γέλοιο τήνε κάνη,
 Καλοσυνάπος οἶον αὐτόν στόν κόσμον δέν ἐφάνη.
 Νικόστρατος ἐκράζετο, καί ὡς ἦλθε ὀπούσαν οἱ ἄλλοι,
 Μὲ σπλάγγνος ἐχαιρέτησε, καί μ' ἀρχοντιάν μεγάλη.
 Καί ὅλοι τόν ἀγαπήσασι, καί ἂν δέν τονέ γνωρίζουν,
 Γιατί οἱ ἀνθοὶ τῆς Ἀρχοντιᾶς ἀπό μακρὰ μυρίζουν.
 Τόν Ῥῆγαν ἐπροσκύνησε, καί τ' ὄνομά του γράφει,
 Φαρί ἐκαθαλλίκευε, λεύθερο σάν τό λάφι.
 Ἦτον στό στήθος κόκκινο, μαῦρ ἦτον ἡ κοιλιά του,
 Ψαρά τὰ πόδια, καί λαιμός, καί μούρτζινη ἡ τριχιά του.
 Οὐλάσπρα τὰ καπούλιά του, πολλά ὀλωνῶν ἀρέσει,
 Γύρου τριγύρου στέκουσι, καί ἔχουντον εἰς τήν μέση.
 Δυκτάτην εἶχε φορεσάν, καί ὄλην χρυσοπλεμμένην,
 Κ' εἰς κάθε μιάν ἀπ' ταῖς θυλιαῖς καρδιά σαίτεμένην.
 Ἀπόταν ἦτονε μικρός, ἀγάπησε μιάν Κόρη,
 Καί νά τήν βγάλ' ἀπό τόν νοῦν ποτέ του δέν ἠμπόρει.
 Πάντα τήν εἶχε στῆς καρδιάς βάθη ρίζωμένη,
 Καί ὅσον ἐπέρα ὁ καιρός, ἡ πέδα του πληθαίνει.
 Κ' ἡ ζωγραφιά τῆς κεφαλῆς, καί ὁ στίχος, ὅ, τι ἐλάλει,
 Ἐδειχνε τήν ἐμπόρεσιν τῆς ἀγάπης τήν μεγάλη.
 Εἶχε φεγγάρι λαμπυρό τριγύρου ὄλο γεράτο,
 Κ' ἕνα-δενδρό μικρό ξερό στό φέγγος ἀποκάτω.
 Καί πάλ' ἀνάδια ἕνα δενδρό μέ τ' ἄνθη, μέ τὰ μῆλα,
 Καί ὁ ἔρωτας κοιμᾶτονε στά δροσερά του φύλλα.
 Τό γράμμα ἐφανέρωνε, κ' ἐκείνο ξεδιαλύει,
 Για ἦντα τῶνα εἶναι χλωρό, τ' ἄλλο ξερόν ἐγίνη.
 » Στήν γέμισιν τοῦ φεγγαριοῦ ἄλλο δενδρό δέν πιάνει,
 » Μόνο τῆς ἀγάπης τό δενδρό, πού πάντα ρίζαις κάνει ».

Μὲ σπλάχνος ἐχαιρέτησεν ὄλους μικροὺς μεγάλους,
Καὶ ἀπέκει στόπον, καὶ σ' ἀδειὰν ἐσύρθη σὰν τὸς ἄλλους.

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ

Ἐπρόβαλε κ' ὡσὰν θηριὸ ἕνας Καραμανίτης,
Ὁ πούχεν ἔχθριτα πολλὴν μὲ τὸ νηαὶ τῆς Κρήτης.
Ἦτον Ἀφέντης δυνατὸς, καὶ πλούσιος, καὶ μεγάλος,
Σκεῖνα τὰ μέρη σὰν αὐτὸς δὲν ἐγεννήθη ἄλλος.
Δὲν ἐπροσκύνα οὐδ' οὐρανόν, οὐδ' ἄστρα, οὐδὲ Σελήνην,
Τὸν κόσμον ἐφοβέριζε, μὲ τὴν θωριάν ἐκείνην.
Εἰς τὸ σπαθί του πίστευεν, ἐκεῖνο ἐπροσκύνα,
Πάντα πολέμους, κ' ἔχθριταις, πάντα μαλιαῖς ἐκίνα.
Ἦτονε κακοσύβαστος, καὶ δύσκολος περίσσα,
Εἰς τὴν μαλιά ἐχαιρέτῃ, καὶ τὴν ἀγάπην μίσα.
Σπιθόλιοντας, ἐκράζοντα, καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸν Ῥῆγα,
Μὲ γροίνιας ἐχαιρέτησε, κ' ὠμίλησεν ὀλίγα.
Ποτέ του δὲν ἐγέλασε, μὰ πάντα του λογιαίνει,
Κ' εἴν' ἡ λαλιά του σιγαυή, σὰν ἄλλου ὅταν φωνάζει.
Μιλῶντας, ἐφοβέριζε, μὰ τὴν θωριά του βλάπτει,
Καὶ μιὰ πλεξοῦδα κρέμετο εἰς τὸνα του ρίζαφτι.
Ἐκαβαλλίκευε ἄλογο ἀγριώτατο περίσσα,
Ὁ ποῦ τὸ φοβηθήκασι στὸν φόρου ὅσοι καὶ ἂν ἦσα.
Ὁ ράχε ὡς κατζουλόπαρδος, καὶ πόδια ὡσὰν βουβάλι,
Καὶ μάτια ὡς ἀγριόγατος, κ' ἡ γλῶσσά του μεγάλη.
Ἦτον ἡ τρίχα του ψαρὴ, μπαλώματα γεμάτη,
Κόκκινα, μαῦρα, μούρτζινα ἐπάνω στὸ δερμάτι.
Ἦτον λιγνὸ, κ' ἐλεύθερο, στὸ γλάκι δὲν τὸ σώνει,
Νᾶν καὶ ἀπὸ χέρα δυνατῆ, σαῖτα οὐδὲ βελῶνι.
Συχνὰ συχνὰ ἤσερνε φωναῖς, μὰ δὲν χυλιμιντρίζει,
Εἶχε πολλ' ἄγρια τὴν λαλιάν, καὶ ὡσὰν θηριὸ μουγκρίζει.
Ὁσὰν ἐγράφθη στὰ Ῥηγὸς καὶ τ' ὄνομά του λέγει,
Γιὰ νὰ σταθῆ τόπον πολὺν, μεγάλη ἀδειὰν γυρεύγει.

Οἱ κάμποι δὲν τ' ἀρέσασι, καὶ ὁ τόπος δὲν τὸν πέρνει,
 Κ' ἐπὰ, κ' ἐκεῖ μὲ τὸ φαρί συχυοπλαινογιαγέρνει.
 Εἶχε κ' ἐπάνω στ' ἄρματα βαλμένο ἓνα δερμάτι,
 Νὸς λιουταριοῦ ποῦ σκότωσε, στὰ δάση ποῦ περπάτει.
 Κ' ἐκρέμουνταν τοῦ λιουταριοῦ τὰ πόδια ἐμπρὸς τὰ στήθη,
 Πολλάχε δυνατὴν καρδιάν, ποῦ δὲν τὸν ἐφοθήθη.
 Συχνὰ συχνὰ τοῦ δερματιοῦ τὰ πόδια ἐτ' ἐσαλεύγαν,
 Ποῦ φαίνετο σὰν ἄνθρωπον ν' ἀρπάξουν ἐγυρεύγαν.
 Μὰ δίχως νὰ στραφῆ νὰ δῆ τ' ἄλλους νὰ χαιρετήσῃ,
 Καὶ δίχως νὰ συγκαταβῆ ἀνθρώπου νὰ μιλήσῃ,
 Ἐγροῖνια πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐγροῖνια στὸν ἀέρα,
 Ἡ ὄψις τ' ἐφανέρωνε τὰ κανέ μὲ τὴν χέρα.
 Ἡ φορεσιάτου, κ' ἡ ζωριά, καὶ τὸ φαρί ὁμάδι,
 Ἐδειχναν πῶς εἶν' δαίμονας, κ' εὐγῆκε ἀπ' τὸν Ἄδη.
 Στὴν κεφαλὴ εἶχ' ὀλόμαυρον τὸν χάρου μὲ δρεπάνι,
 Καὶ μὲ τὸ αἶμα, γράμματα, ὄχι μὲ τὴν μελάνι.
 » Κ' ἐλέγαν, Ὅποιος μὲ ζωρεῖ, ἄς τρέμῃ, καὶ ἄς φοβᾶται,
 » Καὶ τὸ σπαθί, ὅπου βαστῶ, κἀνενα δὲν λυπάται » -

Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Μὲ σόλισι βασιλικὴν, καὶ πλούσια πλειὰ παρ' ἄλλην,
 Καὶ μ' ἐπαρσες ῥηγατικαῖς, καὶ μ' ἀφεντιὰν μεγάλην,
 Ἐπρόβαλεν ὡσὰν ἀετός στ' ἄλογο καθαλλάρης,
 Τοῦ Βασιλαιοῦ τοῦ Βυζαντιοῦ ὁ γιὸς, ὁ κανακάρης.
 Μὲ καθαλλάρους εἴκοσι, κ' εἴκοσι πεζολάταις,
 Καὶ ἀπὸ μακρὰ πλουμίζανε, κ' ἐλάμπασιν ἢ στράταις -
 Τοὺς πεζολάτους ἔχει μπρὸς ἄσπρ' ἄρματα φοροῦσαν,
 Καὶ τὰ σπαθιά βαστοῦν γυμνά, ἐκεῖ ποῦ περπατοῦσαν.
 Κ' οἱ καθαλλάροι πίσω τους ὠμορφοστολισμένοι,
 Κ' ἐπαραστέκαν τ' Ἄφεντός, σὰν ἦσαν κρατημένοι.
 Κ' ἐμπρὸς ἀπ' ὄλους ἤρχονταν, πεζοί, ὄχι καθαλλάρη,
 Οὔκτῶ νέοι ξαρμάτωτοι τοῦ Βασιλαιοῦ λογάρι.

Ἐνὸς κορμιῦ, κ' ἐνὸς καιροῦ, μιὰ φορεσιὰ ντυμένοι,
 Σγουροί, ξανθοί, μικροί, λιγνοί κ' ὠμορφοκαμωμένοι.
 Πεζοὶ μὲ ζάλα μετρητάς καὶ διῶμα περπατοῦσαν,
 Κί ὅλοι τοὺς μυριογαίρονταν, ἐκεῖ ποῦ τοὺς θωροῦσαν.
 Κ' ἐσύρνασι καὶ ἀπ' τ' ἄλογα, ὅπ' ἄλλα σὰν ἐκεῖνα,
 Στὸ σταῦλον τὸν ῥηγάτικον, δὲν ἦσ' οὐδ' ἀπομείνα.
 Τρία μούρτζινα, τρία κόκκινα, κ' ἓνα φαρι μεγάλο,
 Κ' ἓνα στήν μέσ' ὀλόμαυρο, ποῦ ἐπήδα σ' κάθε ζάλο.
 Μάμπρός ἀπ' ὅλους ἤρχονταν τέσσαρες Καβαλλάροι,
 Στήν μαστοργιὰ τῆς σάλπιγγος εἶχαν μεγάλην χάρι.
 Νὰ ταῖς φυσοῦν ἔτσι γλυκά, κ' ἐκάναν, κ' ἐλαλοῦσαν,
 Ποῦ ἐφαίνοντο ὡσὰν πουλιά, ἦσαν κ' ἐκοιλαδοῦσαν.
 Τ' ἄλογο, ποῦ ὁ Ῥηγάπουλος ἦτονε καβαλλάρης,
 Εἶχε μεγάλην δύναμιν, ἦτον μεγάλης χάρις.
 Ἐπήδα μὲ τὰ τέσσαρα ἐπάνω στὸν ἀέρα,
 Πολλά θαρμάσματ' ἔκαμεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Τῶχε πετάξει στὰ ψηλά, στήν γῆν νὰ μὴν ἐγγίξη,
 Ἐτζίνα, καὶ ἀγριεύουντο, κ' ὡσὰν θηριὸν μουγκρίζει.
 Καὶ δίχως νὰ πατῆ στήν γῆν, καθὼς ἀναθιδάου,
 Ἐρρίχνεν ἑκατὸ τζιναῖς στὸν ἀνεμον ἐπάνω.
 Ἐτοῦτα ὅλα τᾶκανε, Ἀφέντης, ποῦ τ' ὀρίζει,
 Κί ὅποῦ τὴν γνώμην τς γραικᾶ, ταῖς πράξες του γνωρίζει.
 Πάλ' ἔστεκε στὸ χέρι του, πράγματ' ἔκανε μεγάλο,
 Νὰ τὸ μερώνη σὰν ἀρνί, νὰ δείχνη πῶς εἶν' ἄλλο.
 Ἀδειάσασι, ὡς τὸν εἶδασι, κ' ἐκάμασί του τόπον,
 Κ' ἔλαμπε σὰν αὐγερινὸς στήν μέσην τῶν ἀνθρώπων.
 Ἐφάνηκ' ὡς ἐπρόβαλεν, ἡ Ἀφέντιὰ τὴν ἔχει,
 Καθ' ἕνας τὸν ἐγνώρισε, καὶ ἄς μὴν τονέ κατέχη.
 Πῶς εἶν' Ἀφέντης Βασιλειὸς, ψηλοῦ δενδροῦ κλονάρι,
 Πειδὴ, τὸν συντροφεύουσι πεζοὶ καὶ καβαλλάροι.
 Πάγει στοῦ Ῥῆγα τὸ ζημιό, μὲ γνώσιν χαιρετᾶτο,
 Λιγᾶ σαλεύει τὸ κορμί, λιγᾶ τὸ κλίνει κάτω.

Ἐπέρνετο, κ' ἐρέμπετο στήν Ἀφεντιάν τήν τόση,
 Στήν μεγαλότητα κάνεις δὲν εἶν' νὰ τοῦ σιμώση.
 Πιστόφορος ἐκράζετο, ἐδ' ἔτ'ζι τόνοι λέσι,
 Ὅλοι τὸν ὠρεκτήκασι, πολλὰ ὀλωνῶν ἀρέσει.
 Ἦ'τονε δράκος στήν καρδιά, στήν δύναμιν λιουτάρι,
 Ποτὲ δὲν ἐφοδῆθηκε πεζόν, ἢ καβαλλάρη.
 Ἐφόρειε κάποιαν φορεσιάν π' ὅσοι καὶ ἂν τήν Σωροῦσι,
 Ἦ'ντάναι, πῶς νὰ γίνηκε, δὲν ξεύρουσι νὰ ποῦσι.
 Ἐ'λαμπε τόσο, κ' ἦστραπτε, ποῦ κάθε φῶς Σαμπῶνει,
 Καὶ ἡ λαμπυράδα ἡ πολλή τήν εὐμορφιάτης χώνει.
 Γιατί δὲν ἦτον μπορετὸ κάνεις νὰ τοῦ σιμώση,
 Καὶ ἡ ἀκτῖνες τῶν ρουχῶν νὰ μὴ τονὲ Σαμπῶση.
 Σ' κάνένα ἄλλο ὁ Βασιλεὺς τήν κεφαλὴν δὲν κλίνει,
 Ἀ'μ' αὐτουνοῦ πολλήν τιμὴν δίδει τήν ὦρα ἐκείνη.
 Μὲ πρόσωπον χαρούμενον, μὲ λόγια ζαχαρένια,
 Ἐ'τοῦτον ἀποδέχθηκεν, ὅχ' ἔτ'ζι πλειὸ κάνένα.
 Καὶ ἀπὸ Σρονίτου τὸ χρυσὸ λιγάκ' ἀνεσηκῶθη,
 Πολλή τιμὴ παρ' ἄλλουνοῦ τούτου τ' Ἀφέντη δόθη.
 Τοῦτος ἀγάπα, κ' ἠλπίζε, μιὰν Κόρην νὰ νικήση,
 Καὶ μ' ὄλ' ὁποῦχε δυσκολιαῖς, δὲν δὲ νὰ τήν ἀφήση.
 Μὰ λόγιαζε χαρούμενον τέλος νὰ ξετελειώση,
 Νὰ κάμη τόχι πιθυμιά, καὶ τ' ἄγρια νὰ μερώση.
 Κ' ἡ ζωγραφιὰ τῆς κεφαλῆς ἔδειχνε τήν ἐλπίδα,
 Γιατ' εἶχε κλῆμα δροσερὸ μ' εὐμορφην ἀγουρίδα.
 » Κ' ἔλεγ' ὁ στίχος, κ' ἡ γραφή, Μὲ τὸν καιρὸν ἐλπίζω,
 » Νὰ φαίγω τὸ ξυνὸ γλυκὺ, ποῦ δῶ δὲν γεματίζω ».

Ὅλοι τὰ μάτια τους σ' αὐτὸν σπρέφουν καὶ συνηροῦσι,
 Καὶ δὲν ἀναντρανίζουσι κάνένα πλειὸν νὰ δοῦσι.
 Ἦ' Ἀρετοῦσα μοναχά, ποῦχεν ἄλλοῦ τὸν νοῦ της,
 Ἐ'λιγοστράφηκε νὰ δῆ, μὰ μίλει τοῦ Κυροῦ της.

ΦΡΟΣΥΝΗ

Τότ' ἡ Φροσύνη σιγαυὰ λέγει στήν Ἀρετοῦσα,
 Κυρά μου, δὲν θωρεῖς κ' ἐσύ τὰ κάλλη του τὰ πλοῦσα.
 Στράφου κ' ἐσύ, καὶ ξάνοιξε, ὅπου θωροῦσιν ὅλοι,
 Νὰ ἰδῆς τὴν βρύσιν τζ' ὠμορφιάς, πλουσιότητος περιβόλι.
 Παρακαλῶ τὸ ροιζικὸ κ' ἡ μοῖρα, νὰ τὸ θέλῃ,
 Καὶ τοῦτος ὁ Ψηγόπουλος, ὅχ' ἄλλος νὰ σοῦ μέλλῃ.
 Νὰ πανδρευθῆς, νὰ τιμηθῆς, σὰν κατὰ πῶς σοῦ πρέπει,
 Καὶ ἀπὸ μακρὰν ὁ Ῥώκριτος σὰν δοῦλος νὰ σέ βλέπῃ.
 Ν' ἀφήσης χόρτα βρωμερὰ, καὶ ἀνθὸ φαρμακεμένο,
 Νὰ πάρῃς ῥόδον ὠμορφο, καὶ μοσχομυρισμένο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐκείνη οὐδὲ πλουσιότητα γυρεύει, μηδὲ χάρες,
 Μὰ ὅλαις τῆς φαίνοντα χιονιαῖς, καὶ ἀνεμικαῖς, καὶ ἀντά-
 Καὶ ἀκόμη δὲν ἐπρόβαλεν ὁ ἥλιος ὅπου τὴν βράζει, (ραῖς.
 Κ' ἐκείνος ποῦ διὰ λόγου της παντοτεινὰ λογιάζει.

ΑΦΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Θωροῦσ' ὀπίσω τουτουνοῦ πάλ' ἓνα Καβαλλάρη,
 Ἀσχημον εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ ἄγριον σὰν λιοντάρι.
 Δίχως κἀνένα σύντροφον, κ' ἦτον ἀρματομένος,
 Ἀπὸ τὰ νύχια ὡς τὴν κορφή σίδερα φορτωμένος.
 Ἀρματοσιὰν πολλὰ βαρειὰν, εἶχε καὶ σκουριασμένην,
 Καὶ ὄψιν μαυροπράσινην κ' ἀγιοισσυεφιασμένην.
 Ἀ'λογο καβαλλίκευε, π' ἄνεμος δὲν τὸ σώνει.
 Δίχως νὰ κρούῃ μ' ἄρματα, ἢ ὄψις του λαθώνει.
 Οὐδὲ κάμμιά ἄλλη φορεσιὰ γιὰ τότε δὲν ἐφόρει,
 Τοῦτος ἀγάπα ἀπὸ καιρὸν μιὰ πλουμισμένη κόρη.
 Κ' ἐκόπιαζε, κ' ἐξόμπλιζε, πολλὰ νὰ τήνε κάμῃ,
 Νὰ πῆ, καὶ νὰ τὸ συβασθῆ, νὰ σμίξουσιν ἀντάμῃ.

Μ' αὐτήνη δὲν τὸν ἤθελε, καὶ πάντα τὸν ἐμίσα,
 Γιατ' ἦτον ἀσχημος πολλά, καὶ ἀγριώτατος περίσσα.
 Κ' ἐκεῖνος πάντα λόγιαζε, πῶς νὰ τὸν ἀγαπήση,
 Καὶ οὐδὲ ποσῶς δὲν ἤθελε, τέτοιαν ὁδὸν ν' ἀφήση.
 Μὰ μ' ὅλο ποῦ τὴν ἔβλεπε σκληρὴν καὶ γροινιασμένη,
 Πάντα μὲ τὴν ὑπομονὴν, τὸ σπλάγγνος τζ' ἀναμένει.
 Στὴν περικεφαλαίαν του τὴν κατασκουριασμένη,
 Μὲ ζωγραφιά εἶχε θάλασσαν ἄγρια θυμωμένη.
 Κ' εἰς τ' ἀκρογιαλί ἕνας φαρᾶς πεζόβολον ἐκράτει,
 Μὰ βλέποντας τὴν θάλασσαν τὰ κύματα γεμάτη,
 Μὲ τὸ δακτύλι ἔδειχνε, τάχ' ὁ καιρὸς δὲν σάζει,
 Νὰ κυνηγήση, νὰ χαρῆ, σὰν καταπῶς λογιάζει.
 Καὶ μὲ τὸ γράμμα φανερά, ποῦ ὁ καθεὶς τὸ γροῖκα,
 Ἐλεγε, Πῶς ταῖς δυσκολιαῖς γῆ ὑπομονὴ τζ' ἐνίκα.
 » Ἄς ἔχω τὴν ὑπομονὴν, καὶ νὰ μηδὲν ὀκνέψω,
 » Σὰν σιγανέψη ὁ καιρὸς, ἐλπίζω νὰ φαρέψω.
 Ἐρχετ' ἐμπρὸς εἰς τοῦ Πηγὸς καθὼς ἐκάμαν κ' ἄλλοι,
 Ἐγράφθηκε, καὶ προσκυᾶ μ' ἀγριότητα μεγάλη.
 Δρακόκαρδος ἐκράζοντον, δράκου σουσοῦμιν ἔχει,
 Ποτέτου δὲν ἐγέλασε, οὐδὲ χαρὰν κατέχει.
 Ἐτοῦτος δὲν ἐγνώρισε οὐδὲ κύρι, οὐδὲ μάννα,
 Καὶ ὅταν ἦτονε μικρὸς, στὴν κούνιαν ἀποθάνα.
 Εἰς μιᾶς λαλᾶς του μάγισσας στὸ σπῆτι ἀνεθράφη,
 Για κεῖνο γίνη κ' ἄγριος, καθὼς ὁ στίχος γράφει.
 Στὴν Πάτραν ἐγεννήθηκε, κ' ἐκεῖνην ἀφεντεύει,
 Ποτ' ἀνθρώπου δὲν ἀγαπᾶ, μὰ ὅλο μαλιαῖς γυρεύει.
 Σιμώνει τοῦ Σπιθόλιοντα, καὶ ἄλλους δὲν γυρεύει,
 Ἐὰ φρύδιατου ἀνέσυρνε, τὰ μάτια του ἀγριεύει.
 Καὶ ὁ εἰς τὸν ἄλλον χαιρετᾶ, καὶ ὡσὰν θηριὰ μουγκρίζου,
 Καὶ μὲ τὴν ἄγριά τους θωριὰν τὸν κόσμον φοβερίζου.

ΤΟ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Τὴν ὥρα κείνη ἀπὸ μακρὰν πολλὴν λαλίαν γροικοῦσι,
 Πολλῶν ἄρμάτων ταραχὴν, Φαριὰ χυλιμιτροῦσι.
 Κ' ἦτονε τὸ Ῥηγόπουλο τῆς Κύπρου ὁ Πετρίτης, (τῆς
 Κ' ἔλαμπ' ὡς λάμπ' ὁ αὐγερινὸς καὶ ὡς φέγγ' ὁ ἀποσπερί-
 Κί ὡς ἔσωσεν εἰς τοῦ Ῥηγός, παῖός, εἰν' ἐκεῖ τὸ λέγει,
 Κάνει ζημιὸ καὶ φέρνου του κοντάρι καὶ διαλέγει.
 Πιάνει τὸ πλειὸ βαρύτερο, πετᾶτο στὸν ἀέρα,
 Σάν φύλλο τ' ἀποδέχθηκε στὴν δυνατήτου χέρα.
 Δείχνει ταῖς χάρες τῆς ἀνδρείας, καὶ τῶ κορμιῷ τὰ κάλλη,
 Πολλὰ τὸν ὠρεχθήκασιν, ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.
 Καὶ Πρόθυμος ἐκράζετο, πολλοὶ τὸν ἐγνωρίζαν,
 Ὅλα του, τὰ καμώματα ἀπὸ μακρὰν μυρίζαν.
 Καὶ τ' ἄρματά του μὲ μαγνιὰν ἦσανε σκεπασμένα,
 Καὶ μὲ χρυσάφι παινωθιὸ δεινὰ περιπλεγμένα.
 Ἦσαν καὶ βρύσες, καὶ πουλιά, μὲ μαστοργιὰ μεγάλη,
 Κ' ἔδειξε τοῦτ' ἡ φορεσιὰ εὐμορφῆ πλειὰ παρ' ἄλλη.
 Στὴν περικεφαλαία του ἦτον ζωγραφισμένον,
 Ἀμάξι, κ' ἐκολόσυρνε τὸν ἔρωτα δεμένον.
 Κ' εἶχε καὶ γράμματ' ἀργυρᾶ, καὶ ὁ καθίς τὸ γροῖκα,
 Πῶς τὸ κοπέλι τὸ τυφλὸ ποτέ δὲν τὸν ἐνίκα.
 » Τὸν νικητὴν τὸν κερδετὴν, στὰ πάνω κ' εἰς τὰ κάτω,
 » Δεμένο κολοσύρνω του στ' ἀμάξι μου ποκάτω »

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἦλθε λαὸς ἀρίθμητος, ἐγένισεν ὁ φόρος,
 Στὸ ὕστερ' ὁ Ῥωτόκριτος ἔφθασεν ἀσκοροφόρος.
 Σ' ἓνα φαρί ὀλόμαυρο, τῶνατου πόδι εἰν' ἄσπρο,
 Καὶ μέσα σ' ὅλους ἔλαμπεν ὡσάν τ' ἡμέρας τ' ἄστρο.
 Ὅλοι σταθῆκαν νὰ δωροῦν ἔτοιο κορμὶ ἀξιωμένο,
 Νειὸν καθαλλάρην, ὠμορφον, ἀετὸν ζωγραφισμένο.
 Ἀσπρη, φαντὴ, χρυσάργυρη ἦτον ἡ φορεσιὰ του,
 Καὶ μὲ μεγάλην μαστοργιὰ σκεπάζει τ' ἄρματά του.

Καί μ' ἔτοια τέχνη ἢ φορεσιά, καὶ μαστοργιὰ ἐγένη,
 Ποῦ φαίνονταν καὶ τ' ἄρματα, κ' ἐφαίνετο κ' ἐκείνη.
 Στῆς κεφαλῆς τὴν ζωγραφιᾶν τούτου τοῦ διωματάρη,
 Ἦτονε μέσα στὴν φωτιᾶν καυμένο ἓνα ψυχάρι.
 Κ' εἶχε μὲ γράμματ' ἀργυρᾶ, καὶ παραχρυσωμένα,
 Εἰς τρόπον κατασκευαστὸν τὰ πάθη του γραμμένα.
 » Τὴν λαμπυράδα τῆς φωτιᾶς ὠρέχθηκα, κ' ἐθώρουν,
 » Κ' ἐσίμωσα, κ' ἐκάηκα, νὰ φύγω δὲν ἤμπορουν.
 Ἐπῆγεν εἰς τοῦ Βασιλειῶ, καὶ ὡς ἔσωσε κοντά του,
 Τὸ πρόσωπο φανέρωσε, κ' ἔλαμψ' ἡ εὐμορφία του.
 Καὶ τ' ὄνομά του ὡς τὸ γραψε, στὴν ἀγαπᾶ ξανοίγει,
 Κ' ἐκείνη γροῖκα τὴν καρδιά, τὸ πῶς πετᾶ νὰ φύγη.
 Ἐτρεμ' αὐτὴ στὴ μιά μερᾶ, κ' ἐκείνος εἰς τὴν ἄλλη,
 Μὰ χώνασι τὸ κάρβουνο κ' οἱ δύο τους στὴν ἀθάλη.
 Καὶ ὡσάν πουλάκι ὅταν βραχῆ, καὶ χαμοκουκουδίση,
 Καὶ ὁ Ἥλιος εὐγὴ νὰ τὸ βρῆ, νὰ τὸ ζεστοκοπήση,
 Κάτζη ζημιό εἰς ψηλὸ δενδρό, καὶ γλυκοκοιλαδήση,
 Ἀπλώση τὰ φτερούγιά του, τὸ στήθος πιπιρίση.
 Ζερβά, δεξιᾶ, γῆν καὶ οὐρανὸν χαρούμενο ξανοίξη,
 Σημάδι τῆς παρηγοριᾶς, καὶ τῆς χαρᾶς του δείξη.
 Ἐτῆζι καὶ αὐτὴν γάθηκε, μὲ γνῶσιν νὰ λογιᾶση,
 Τότε τὸν Ἥλιο ἀντίκρυ τῆς, ὅπου τῆς δίδει βράσι.
 Καλὰ καὶ μυριοχάριτον τὸν ἔκαμεν ἡ φύσι,
 Κ' ἐφάνηκε ξεχωριστὸς σ' Ἀνατολή, καὶ Δύσι.
 Μ' ἂν εἶχεν ἦσται καὶ ἄσχημος, τότε τὴν ὄραν κείνη,
 Σὰν ἔβαλε τὸν πόθου τῆς, πόλλ' ὠμορφὸς ἐγένη.
 Καὶ φαίνεται τῆ' ἄλλος κάνεις στὰ κάλλη δὲν τοῦ μοιάζει,
 Ἀξίου πολλὰ μέσα στὸν νοῦν πάντα τουὲ λογιᾶζει.
 Ἐκείνου μόνου συντηρᾶ, ἐκείνου ἔξανοίγει,
 Καὶ φαίνεται τῆς καὶ πουλί εἶναι, καὶ θεὸς νὰ φύγη.
 Καὶ ὡσάν ὁ ναύτης σὴν χιονιά, καὶ σὴν πολλὴν ἀντάρα,
 Ὅταν τὴν νύκτα κυβερνᾶ μὲ φόβον καὶ τρομάρα,

Πάντατου ἐν ἄστρο συντηρᾷ στήν στραταίαν τήν ὀδαύει,
 Μ' ἐκεῖνο σάζει τ' ἄρμενα, μέ κείνο τιμωνεύει.
 Ἐτζί καί αὐτή στήν καταχνιάν ὀπούχει τήν μεγάλη,
 Στου πόθου της τήν σκότισιν δέν συντηρᾷ ἄλλα κάλλη.
 Μόνον ὡς ἄστρον λαμπυρόν του Ῥώκριτου τήν νειότη,
 Καί μηδ' ἐστράφη ἄλλου νά δῆ ζημιό ἀπό τήν πρώτη.
 Ἐκ ἡύρισκεν ἀνάπαυσι, καί ὀρόσον του κορμιού της,
 Κ' εἰς κείνο πού κινδύνευεν, ἄστρο του βοηθησμοῦ της.
 Εἰς ἕνα τόπο ἐστρέφονταν, κ' ἕνα κορμί ἐθώρει,
 Σ' ἄλλον κἀνέναν δέν ψηρᾷ ν' ἀναντρανίσῃ ἡ κόρη.
 Ὅλοι τῆς φαίνοντ' ἄσχημοι, δίχως ἀνδρεία, καί χάρι,
 Καί ὅλοι σάν νύκτα σκοτεινή, καί ὁ Ῥώκριτος φεγγάρι.
 Ἀνάθεμα τόν Ἔρωτα μέ τὰ καλά τὰ κάνει,
 Καί πῶς πολπώνει, καί γελᾷ τήν φρόνεψιν καί σφάνει.
 Σπός' ἄδικα, σπός' ἄπρεπα τόν ἄνθρωπον μπερδένει,
 Καί ὀπού του ἔχει γιά κριτήν, εἰς ἦντα σφάλμα μπαίνει.
 Πός' Ἀφεντόπουλοι εὐμορφοί ἦσαν ἐκεῖ στή μέση,
 Καί μόνον ὁ Ῥωτόκριτος τῆς Ἀρετῆς ἀρέσει;
 Καί δέν ἴωρεῖ πλειό στά ψηλά, μά χαμηλά ξαμώνει,
 Καί μέ μαγνιά τὰ μάτιά της καί ἀράχνη τὰ κουκλώνει.
 Καί νά ξανοίξῃ δέν μπορεῖ, εἰς τὸ καλὸ νά πάγῃ,
 Μά στό τήν βλάρτει προθυμᾷ, γιὰτ' ἡ καρδιάτ' ἐσφάγῃ.
 Ὁ Ῥῆγας, καί ὅλοι πού ἴωροῦν, χαρά μεγάλην ἔχουν,
 Τοῦ πλειότους δυνατώτερον ἀκόμη δέν κατέχουν.

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Θέλουν νά μπουνε σ' ὀρδινιά, γιὰτ' ἄλλοι δέν ἐλείπα
 Ὄταν γροικοῦν ἀπό μακρά, σάν βούκινο κ' ἐκτύπα.
 Θωροῦσι σκόνιν νέφαλο στά ὕψη σηκωμένο,
 Καί καθαλλάρην μέ πολλούς ἄλλους, συντροφιασμένο.
 Μαῦρο φαρί, μαῦρ ἄρματα, καί μαῦρο τὸ κεντάρι,
 Μαῦρ ἦτονε κ' ἡ φορεσιά τουτού του καθαλλάρη.

Ἀνδρειωμένος, δυνατός, κ' εἰς τ' ἄρματα τεχνίτης,
 Κ' ἐγίνη και ἀναθράφηκεν εἰς τὸ νησί τῆς Κρήτης.
 Τὴν χώραν τὴν ἑξακουστὴν, τὴν εὐμορφὴν Γορτύνην,
 Ὄριζε, καὶ ἀπεφέντευγεν αὐτὸς τὴν ὄραν κείνην.
 Ἡ ἀφορμὴ ποῦ περπατεῖ μαῦρος σκοτινιασμένος,
 Καὶ με πολλοὺς, ὅπου φοροῦν μαῦρα, συντροφιασμένους,
 Ἐρωτας ἦτον ἡ ἀρχὴ, τὸ τέλος πάλι ἐγίνη,
 Ἀπὸ τὸν χάρον ποῦ ποτὲ χαρὰν δὲν μᾶς ἀφίνει.
 Ἐτοῦτος ἐκατέβαινε ἀπὸ Ῥηγάδων αἶμα,
 Κύρι εἶχεν ποῦ στήν ἀνδρειὰν παντοῦθεν τὸν ἑτρέμα.
 Καὶ ἀπέθανε, καὶ ἀφήκεν του τριῶν μερῶν παιδάκι,
 Καὶ ἀνέθρεφέ το ἡ μάννα του δίχως κυροῦ κανάκι.
 Ἀνέθρεφέ το σ' ἀρεταῖς, σ' ἄρματα, κ' εἰσὲ γράμμα,
 Ῥηγόπουλο τὸ κράζασι σταῖς πράξεις, κ' εἰς τὸ πρᾶμμα.
 Ἐλέγαν του νὰ πανδρευθῆ, δὲν ἤθελε ποτὲ του,
 Καὶ τὴν ζωὴν τῆς μοναξιάς, ἀγάπα, κ' ἤρεσέ του.
 Μὰ σὰν ὅπου πολλαῖς φοραῖς αὐτοὶ οἱ περισσάροι,
 Κομπώνονται, καὶ πιάνονται στὸ δίκτυ σὰν τὸ ψάρι,
 Περνῶντας μιὰ ταχτερινή, ἴωρεῖ μιὰ πλουμισμένην,
 Μιὰ ἀγγελοζωγραφιστὴν, ῥοδοπεριχυμένην,
 Σὲ παραθύρι ἐκάθοντο, μὲ γνῶσι καὶ μὲ τάξι,
 Πανὶ ἐκράτει κ' ἔκανε, γάζωμα μὲ μετάξι.
 Τὰ χεῖλητ' ἦτανε βερτζί, τὰ μάτια τῆς ζαφύρι,
 Τὸ πρόσωπόν τῆς ἔδιδε λάμπην στὸ παραθύρι.
 Καὶ τοῦ φανίσθη ὡς τήνε δῆ, καὶ σαῖτιάν του δῶκα,
 Κ' εἶχε τὸν πόθον στὸ χωνί, τὸν ἔρωτα στήν κόκα.
 Πάραυτα ἡ γνώμη του ἤλλαξε, καὶ τὴν βουλὴν τὴν πρώτην.
 Ἐρρήξε, κ' ἐσχλαβώθηκεν ἡ τρυφερὴ του νεότης.
 Δὲν εἶχε κείνον τὸν καιρὸ οὐδὲ κύρι οὐδὲ μάννα,
 Ἀμ' ἦτον ὀλομόναχος, γιατί κ' οἱ δυὸ ἀποθάνα.
 Δὲν ἦτον ποῖός νὰ τοῦ μιλή, καὶ νὰ τονὲ διατάσση,
 Νὰ ποῦ λαφρώνη ὁ λογισμός, καὶ ὁ πόνος νὰ περάσση.

Μὰ ὀλημερῆς καὶ ὀληνυκτῆς, ἀναπαυμὸ δὲν ἔχει,
 Κ' ἐκείνην ὅπ' ἀγάπησε, μὲ προθυμιά ξετρέπει.
 Καὶ μ' ὅλο πᾶς τὴν ἀρχοντιὰν καὶ πλῆτη δὲν τοῦ μοιάζει,
 Ὁ πόθος τοῦτο δὲν θωρεῖ, ἡ ἀγάπη δὲν λογιάζεται.
 Σ' ἔτοιμας δουλειαῖς ὁ Ἔρωτας κατέχει, καὶ σπουδάζει,
 Γίνεται προικανάδοχος, καὶ γλήγωρα τὰ σάζει.
 Ἀγαπηθῆκασι κ' οἱ δυὸ, καὶ ὁ εἰς τὸν ἄλλον θέλει,
 Κ' ἐτοῦτα κάνειτα συχνὰ τὸ πῖβουλο κοπέλι.
 Ἐκέρδησε τοὺς κόπους του, ἔσμιξε μετὰ κείνη,
 Στὸν κόσμον ἔτοια πιθυμιά, καὶ σμίξι δὲν ἐγίνη.
 Συχνὰ περιδιαβάzaσι, κατ' ὄραν ξεφαντώνα,
 Ὄραις σὲ δάση, σὲ βουνα, καὶ ὄραις σ' ἑξαλοῦ λιμῶνα.
 Μὰ πλειὰ συχνὰ παρά ποτέ, στὴν Ἴδα κατοικοῦσαν,
 Κεῖνον τὸν τόπο ρέγουνταν, ἐκείνου ἀγαποῦσαν.
 Ἐκ' ἦσαν κάμποι, καὶ βουνα, καὶ δάση, καὶ λαγκαθία,
 Χορτάρια, λούλουδα, φυτὰ, καὶ βρύσες καὶ πηγάδια.
 Δένδρα μ' ἀνθούς, καὶ μὲ καρπούς, καὶ δροσερὰ λιβάδια,
 Μετόχια μὲ πολλοὺς βοσκούς, καὶ ἀρίθμητα κοπάδια.
 Καὶ ἀπ' ὅλους κείνους πούσανε ἐκεῖ κατοικημένοι,
 Μιὰ βοσκοπούλα βρίσκονταν ὠμορφοκαμωμένη.
 Καὶ ὁ κύρις τῆς τὴν ἔπεμπε, κ' ἔβλεπε τὸ κοπάδι,
 Συχνὰ συχν' ἀπαντήχασι μ' αὐτὸν τὸν νεῖον ὀμάδι.
 Ὅς τις μὲ τὸ δοξάρι του ἐγύρευε κυνηγι,
 Καὶ ὡς τοῦχε λάχη νὰ τὸ δῆ, δὲν τ' ἄφινε νὰ φύγη.
 Ἀγρίμια, λάφια καὶ λαγούς ἔφερονε εἰς τὸ σπῆτι,
 Καὶ ὁμοῖόν του δοξαράτορα δὲν ἔκαμεν ἡ Κρήτη.
 Ποτέ του δὲν ἠθέλησεν, ὅτε καὶ ἂν τ' ἀπαντήξῃ,
 Νὰ τῆς μιλήσ' ὅταν τὴν δῆ, καὶ σπλάχνος νὰ τῆς δείξῃ.
 Ἐκείνος δὲν ὠρέγετο ἄλλης νεραϊδας κάλλη,
 Γιατ' εἶχε μὲ τὸ τέρη του φιλιὰν πολλὰ μεγάλη.
 Μ' ἀγάθεμά την τὴν ζηλιὰ μὲ τὰ καλά τὰ κάνει,
 Πότους καυμένους λογισμοὺς στὸν νοῦν τ' ἀνθρώπου βάνει.

Ἀρχίσειν ἢ ἀφόρεσι τὰ μέλη νὰ πληγῶνῃ,
 Τὰ λογικά νὰ τυραννᾷ, καὶ στήν καρδίαν νὰ σώνῃ.
 Ἐλόγιαζεν ἢ λιγερῇ, πῶς ν' ἀγαπ' ἄλλην κόρη,
 Τὸ τέρι της, γιατί συχνὰ τὴν βοσκοπούλα θῶρει.
 Κ' εἰς ἀφορμὴν τὴν ἔρριπτεν ἐκεῖνο τὸ λογιάζει,
 Ἐμπῆκε σὲ πολλὴν ζήλιαν, γιατί τὸ πρᾶμμα μοιάζει.
 Ἐπλήθεινέ τ' ὁ λογισμὸς, ἐπλήθεινε ἢ ὀδύνη,
 Τὴν βοσκοπούλα λογιαζε πῶς φίλενα τοῦ γίνῃ.
 Κ' ἐβάλθη μὲ τὴν πονηρίαν, νὰ δῆ καὶ νὰ γνωρίσῃ,
 Ἄν εἶναι πούρ ἀπαρθηνό, ἢ νὰ τὸ λησμονήσῃ.
 Καὶ μίαν ἀπογιωματινὴν εἰς ἓνα κουτζουνάρι,
 Ἐπῆγε καὶ τ' ἀνδρόγυνον, ὕπνον γλυκὺν νὰ πάρῃ.
 Κ' οἱ φίλοι του παραμερᾶς, ἐπαίζαν κ' ἐγελοῦσαν,
 Γιατί δὲν ἐσιμώνασι σ' κεῖνον τὸν τόπο πούσαν.
 Ἐθάστα τὸ δοξάρι του, δὲ θέλει νὰ τ' ἀφήσῃ,
 Μήπως καὶ λάχῃ τίποτε, ἄγριο καὶ κυνηγήσῃ.
 Ἐκούμπησ' ὁ Χαρίδημος σ' ἓνα δένδρὸ ποκάτω,
 Τὸν κτύπον τοῦ κουτζουναριοῦ κοιμῶντας ἀφεκράτω.
 Ἐβαλε κ' εἰς τὸ πλάγι τοῦ γεμάτο τὸ δοξάρι,
 Στούτην τὴν τέχν' ἄλλος κἀνεὶς δὲν εἶχεν ἔτοια χάρι.
 Ὁ νόστιμος κειλαδισμὸς, πῶ τὰ πουλάκια κἀναν,
 Καὶ τὸ μουρμουρι τοῦ νεροῦ σ' γλυκύτη τὸν ἐβάναν.
 Κ' ὕπνος τὸν ἀπεκοίμισε, κ' ἡ λιγερῇ τῆς φάνη,
 Πῶς εἶν' καιρὸς νὰ τότε δῆ ξυπνῶντας ἦντα κἀνει.
 Γιατί παρέκει τοῦ νεροῦ, σὲ ὄροσερὸ λαγκαδι,
 Ἡ βοσκοπούλα μοναχῇ ἐβλεπε τὸ κοπῶδι.
 Λέγ' ἄς μακρύνω, καὶ ἄς χωθῶ εἰς τὰ κλαδιά, στὰ δασή,
 Καὶ ὡσάν ξυπνήσῃ θέλω δεῖ, τὰ ζάλα του πῶ πάσι.
 Νᾶμαι χωσμένη σιγανά, μὰ δίχως νὰ μιλήσω,
 Καὶ ὡς σηκωθῇ, νὰ δῶ ἀπὸ κεῖ σημάδι νὰ γνωρίσω.
 Ἐμπῆκε μέσα στὰ κλαδιά, τινὰς δὲν τὴν κατέχει,
 Ἐχῶθῃ, δὲν ἐφαίνουτο, μεγάλην ἔγγοιαν ἔχει.

Καὶ μὲ' τρεμάμενην καρδίαν ἔστεκε νὰ γνωρίση,
 Ἄν εἶναι ἀλήθεια τὰ πονεῖ καὶ τὰ τῆς δίδου κρίσι.
 Κ' ἐκεῖ ποῦ ἐκοιμάτονε σ' νεώτερος, τοῦ φάνη,
 Πῶς ἦλθαν πόδια λεονταριοῦ, καὶ τὴν καρδιά του πιάνει,
 Καὶ τότε ἐγροικήθηκε κρυὸς πλειὰ παρὰ τὸ χιόνι,
 Κ' ἐφαίνεται του τὴν καρδίαν πῶς τοῦ τὴν ξεριζώνει.
 Τρεμάμενος ἐξύπνησε, μὲ φόβου ἐσηκώθη,
 Τὸ τέρι του ἀναζήτησε στ' ἄρματα παρεδόθη.
 Καὶ τὸ δοξάρι παρευθὺς ἐπίασεν εἰς τὴν χέρα,
 Δειλιᾶ ἦντα νὰ τοῦ μέλλεται ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Δὲν εὔρηκε τὴν λιγερὴν, καὶ ὄλος σιγοτρομασσει,
 Μὰ λόγιαζε πῶς νάτονε στὸ σπῆτι ὅπου πράσσει.
 Καὶ πρὸς τὰ δάση περπατεῖ, τοπώνει καὶ ξανοίγει,
 Για νὰ ναῦρη ἄγριο τίποτε νὰ κάμη τὸ κυνήγι.
 Θῶρετ, σαλεῦγαν τὰ κλαδιὰ, τὰ δενδρουλάκια ἐκλίνα,
 Λάφτ, ἢ ἀγρίμι λόγιαζε πῶς νάτονε σ' ἐκεῖνα.
 Καὶ τὴν σαῖτα κόκιασε ζῆμιό τὴν ὥρα κείνη,
 Ὄφου κακὸν ὅπουκαμε, ὄφου ἀδικιὰ ποῦ γίνη.
 Ἦ' τονε τόσο γλίγωρος νὰ σύρη τὸ βελτῶνι,
 Καὶ νὰ τὸ πέμψη στὸ κλαδί, ποῦ τέτοια κάλλη χώνει.
 Ὅ' ποῦ δὲν εἶχε ἡ λιγερὴ καιρὸ σκιας νὰ γυρέψη,
 Παρέκει τόπου νὰ χωθῆ, καὶ νὰ μετασαλέψη.
 Κ' εὐρίσκει τὴν ἡ σαῖτιὰ στὰ μαρμαρένια στήθη,
 Καὶ ἄν ἔσυρε καὶ δαμινὴ, φωνὴ δὲν ἐγροικήθη.
 Καὶ φαίνεται, ξεψύχησε, μὰ δίχως νὰ φωνάξη,
 Ἀνάθεμα τὸν λογισμόν, καὶ τῆς ζηλιᾶς τὴν πράξι.
 Ἐγρίκησ' ἀπ' τὸ χέρι του, τὸ πῶς κυνήγι γίνη,
 Καὶ πῶς τὸ κρέας πλήγωσε μὲ τὴν σαῖτα κείνη.
 Κ' ἐγλάκησε μὲ τὴν χαρὰ, κ' ἐμπαίνει μέσ' στὰ δάση,
 Καὶ τὸ κυνήγι γύρεψε, νὰ σώση νὰ τὸ πιάση.
 Ἡῦρηκε τὰ δὲν ἤθελεν, εἶδε τὸ δὲν ἐθάῖρει,
 Για τὸ κυνήγι ὅπουκαμε, θάνατον δὲ νὰ πάση.

Ἦύρηκε τὴν πολυαγαπᾶ, κρουὰν καὶ ματωμένη,
 Εἶχε πνοήν, κ' ὠμίλησε, κ' εἶπέν του καὶ ἀποθαίνει.
 Κ' ἐπῆρε τέτοιον θάνατον, γιὰ ν' ἀγαπᾶ περίσσα,
 Καὶ ὡς τῷεπεν, ἐξεψύχησε, τὰ μάτια τῆς σφαλίσα.
 Νὰ δῆ τέτοιο ἀνέλπιστον, ἐτρόμαξε, κ' ἐχάθη,
 Καὶ μοναχός του νὰ σφαγῆ κείνη τὴν ὥρα βάλθη.
 Καὶ τόσα ἢ πίκρα καὶ ὁ καῦμός, τὸν κρίνει καὶ παιδεύει,
 Ὅπου νὰ πάρη θάνατον μὲ τ' ἄρματα γυρεύει.
 Καὶ τόσα τῷπιασε βαρὺ τὸ πρᾶμμα ὅπου γίνη,
 Πῶς δίχως ἄλλο νὰ σφαγῆ θέλει τὴν ὥρα κείνη.
 Μάλθαν, καὶ τὸν εὐρήκασιν οἱ μπιστικοὶ του φίλοι,
 Πριχοῦ νὰ κάμ' ἢ χέρα του ὅ, τ' εἶπασιν τὰ χεῖλη.
 Καὶ ὡς εἶδαν τὸ ἀνεπέλπιστον, ἔκλαψαν λυπηθῆκα,
 Καὶ ἄργησαν νὰ παρηγοροῦν τοῦ φίλου τους τὴν πίκρα.
 Καὶ ξόμπλια μυριαριθμητὰ πολλάμορφα τοῦ λέσι,
 Καταδικάζουσιν του νὰ βλέπεται μὴ φταίση.
 Μὴδὲ θελήσῃ νὰ σφαγῆ, μὴ βουληθῆ ἔτιο πρᾶμμα,
 Μ' ἄς δείξῃ στ' ἀνεπέλπιστον, ὡσάν καὶ ἄλλοι ἐκάμα.
 Μὲ ταῖς πολλαῖς παρηγοριαῖς θαμάκι συνηφέρνει,
 Τῆς γνώσις τὸν λογαριασμόν σάν ἄνθρωπος γιαφέρνει.
 Κ' ἔβαλε μέσ' τὸν λογισμόν, νὰ ζῆ, νὰ τῆς δουλεῖ,
 Καὶ μὲ τὰ δῶρα τῆς ἀνδρείᾳς νὰ τήνε κανισκεῖ.
 Κ' ἐπήγαινε ξετρέχωντας, σὲ μιὰν καὶ σ' ἄλλην χώρα,
 Τὰ κουταροκτυπήματα, κ' ἐκέρδαινε τὰ δῶρα.
 Κ' ἐκείνα πῶς τοῦ δίδασι, πλήρωμα τῆς ἀνδρείᾳς του,
 Ἐπήγαινε, κ' ἐκρέμνατα στὸ μνήμα τῆς κυρᾶς του.
 Καὶ μὲ τ' αὐτὰ τὰ κέρδητα ὡσάν θεράπειον βρίσκει,
 Κ' ἐπαίρνε σάν παρηγοριὰν, παίρνωντας τὸ κανίσκι.
 Καὶ ὡς ἤκουσε κ' ἐγίνετο στὴν χώραν τὴν Ἀθήνα,
 Τέτοιο κουταροκτύπημα, ἢ ὄρεξι τὸν κίνα.
 Νὰ πάγῃ μαῦρος σκοτεινός, νὰ κουταροκτυπήσῃ,
 Γιὰ τὴν κυράντου, ὁποῦχασε, κ' ἤλπιζε νὰ νικήσῃ.

Ἦ' ἐλόγιαζε, καὶ μελετᾷ, σὰν τὸ στεφάνι πιάστη.
 Στὸν τάφον τῆς σὰν τῶζαρ, νὰ πᾶ νὰ τὸ κρεμάσῃ.
 Ἄρχησε γιὰ τὸ ἄλλαγε μπερδεμα εἰς τὴν σπράτα,
 Μὴ ἀπὸ τὴν πρώτη κίνησε, πούκουσε τὰ μαντάτα.
 Χαριδῆμος ἐκράζετο, ἀνδρείαν καὶ χάριν ἔχει,
 Καὶ πάντα κεῖ πού πολεμᾷ, σπράπτει, βροντᾷ καὶ βρέχει.
 Σπίθαις σιδέρου, αἷμα κορμιῶν, εὐγάνει ὅπου μαλωσῆς.
 Καὶ βροντισμούς καὶ παραχαῖς, ἢ δύναμί του ἢ τόση.
 Ἦίχε καὶ αὐτὸς στὴν κεφαλῆν ἓνα κερί σδυμένο,
 Τὸν ἀνεμου ἀνάδια του ἔδειχνε φουσκωμένο.
 Καὶ τὸν καὺμόν τς τὸν πολὺν, τὴν λαύραν πού τὸν κρίνει.
 Μὲ γράμματα ποκατωθιό, λέγει καὶ ξεδιαλύνει.
 » Κεῖνη ἢ φωτιά πᾶ μᾶφεγγε, πλετὸ λάμπει δὲν μᾶ δίδει,
 » Καὶ ἀνεμος μοῦ τὴν ἔσθυσε, κ' ἐδάμαι στὸ σκοτίδι.
 Πολλοὶ τὸν ἐγνωρίζαι, πεζοὶ καὶ καθάλλαραι,
 Φωνάζουν, ἐδῶ πρόβαλε τῆς Κρήτης τὸ λευτάρι.
 Τοῦτος εἶν' ὁ Χαριδῆμος, κ' ἀπὸ τὴν ὄρα κείνη,
 Ὅπου χάσε τὸ τέρι του, ὀλόμαυρος ἐγίνη.
 Καὶ ἀν' ζήση χρόνους ἑκατὸ πλειό του δὲ θε' ν' ἀλλάξῃ,
 Πειθὴ κ' ἢ μοῖρα τ' ἤθελε, ἔτζι νὰ τὸν πειράξῃ.
 Ὡς τῶκουσ' ὁ Σπιθόλιοντας, μὲ μάνιτ' ἀρχινίζει,
 Ὄλος ν' ἀνατινάσσεται, ν' ἀγριεύῃ, νὰ μαυρίζῃ.
 Τὰ σωθικάτου ὡς τὸ θερμό, βράζου ἀναχοχλακίζου.
 Βροντᾷ καὶ τὰ στομάχι του, τὰ χεῖλή του μαυρίζου.
 Καπνίζου τὰ ρουθούνια του, σὰν τ' ἀλογ' ὅταν τρέχει,
 Κ' ἐπάνω κάτω περπατεῖ, καὶ ἀναπαυμὸ δὲν ἔχει.
 Ποῦρ ἔστεκε, καὶ ἀνήμεν νὰ τόνε, δῆ ἦντα κάκει,
 Μέσα του διελογίζετο, πῶς νὰ τὸν ἀποθάνῃ.
 Ἐκαὶ ὡσὰν τὸν εἶδε κ' ἔσθωσεν, εἰς τοῦ Ῥηγὸς κ' ἐγράφῃ,
 Ἦ' κέντησε ὄλο τὸ κορμί, καὶ ὡς τὸ καμῖνι ἀνάφθῃ.
 Καὶ πλειό δὲν ἔχει παμονήν, καὶ στὴν καρδιάν ἐσφάγῃ,
 Μὲ μάνιτα στὸν Βασιλειόν, ἐκίνησε καὶ πάγῃ.

Τὰ μάτια ξαγριέψασε, καρδούνων σπίβαις βγάνουν,
 Τόπον τοῦ δῶκαν τὸ ζημιό, καὶ ἄδειαν πολλήν τοῦ κἀνουν.
 Δίχως νὰ κλίνη, κεφαλὴν, δίχως νὰ προσκυνήσῃ,
 Δίχως νὰ πάρῃ, Σέλημα, τοῦ Ρῆγα νὰ μιλήσῃ,
 Δείχνωντας μὲ τὸ χέρι του τὸν Κρητικόν, ἀρχίζει,
 Ἄγρια, περίσσα νὰ μιλήῃ, καὶ ν' ἀποφοβερίζῃ.

ΚΑΡΑΜΑΝΗΤΗΣ.

Ἄφέντι, πρᾶμμα ἐγνοιανὸ πολλὰ μ' ἀνακατώνει,
 Κ' ἢ μάνιτά μου τὴν καρδιὰν ἀλύπητα πληγώνει.
 Καὶ Σέλω τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὄρα, ποῦ γροικήσῃς,
 Τὸ δίκιό μου, καὶ ὅτ' ἔβαλα, στὸν νοῦν μου νὰ μ' ἀφήσῃς.
 Νὰ κάμω μὲ τὸ χέρι μου σήμερον τοῦ ἐχθροῦ μου,
 Καὶ ν' ἀντιμέψω τ' ἄδικο, ποῦκαμε τοῦ κυροῦ μου.
 Ρῆγα, γιατί ἐγνώρισα, σπλάγγνος, καὶ καλωσύνη,
 Ἡλθα κ' ἐγὼ, κ' ἐτίμησα τὸ κάλεσμα ποῦ γίνη.
 Καλὰ κ' εἰς τοῦτο ἡ γνώμη μου, μακρὰν' κ' ἡ ὄρεξι μου,
 Γιατ' ἔμαθα, σταῖ αἵματα νὰ βάφω τὸ σπαθί μου,
 Μὰ ποῦρ' ἐσυγκατέβηκα κ' ἦλθα νὰ σέ τιμήσω,
 Καὶ δίχως μου ἔπιο κάλεσμα δὲν ἤθελα ν' ἀφήσω.
 Καὶ οὐδ' ἔλπιζα, οὐδ' ἐθάρρουντο, ὁ Κρητικὸς νὰ λάχῃ,
 Ἐπαί, γιατί ἔχω μετ' αὐτὸν πολλὴν κακίαν καὶ μάχη.
 Κ' ἐτύχαινε, σὰν ἤκουσε, πῶς εἶμαι ἐπὰ νὰ φύγῃ,
 Ὅχι ν' ἀνακατώνεται, καὶ μετὰ μᾶς νὰ σμίγῃ.
 Γιατ' ἀπὸ χρόνους καὶ καιροῦς, ὁ πιβουλὸς του κύρις,
 Εἰς τὸ σπαθί, ὁποῦ βασιτᾶ, ἐγήνη, ναικοκύρις.
 Κ' ἔκαμε μιὰ τραίτουργιὰ μεγάλη τοῦ γουιοῦ μου,
 Τότε ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ποῦ ἐγὼ κοπέλιον ἦμου.
 Στὴν Σκλαουνιὰν ἐλάχασε, κ' εἰς μιὰ κατάκρυα βρύσι,
 Ἐδειξε τὸν πατέρα μου, νὰ πάγῃ, νὰ δειπνήσῃ,
 Ἐδειπνήσῃ, κ' ἐκούμπησεν, ὕπνου διὰ νὰ πάρῃ,
 Καὶ τὸ σπαθί τ' ἐκρέμασε εἰσὲ δενδροῦ κλονάρι.

Καὶ ἀνέγνωτος ἐκοιμούντονε, τὸν δεῖπνον νὰ χωνέψη.
 Καὶ ὁ κύρις του ἀποκότησε, κ' ἐπῆγε νὰ τὸ κλέψη.
 Καὶ δὲν κατέχω πούλαχε, σ' ἐκεῖνο τὸ μονοπάτι,
 Καὶ εἰς τὸ δένδρον σίμωσε, κ' εἰσιγανοπορπάτει.
 Κ' ὡς εἶδε κ' εἶναι ὁ κύριέ μου, στοῦ ὕπνου του τὴν ζάλην,
 Ἐπίασε κείνο τὸ σπαθὶ μ' ἀποκοτιὰν μεγάλην.
 Ἐπῆρέν το, καὶ ἐμίσεψε, καὶ πλείο του δὲν ἐφάνη,
 Καὶ τώρα ὁ γυιὸς του τὸ βαστᾶ, τὸ παλικάρι κάνει.
 Πολλάις φοραῖς ἐρώτησεν, ὁ κύρις μου νὰ μάθῃ,
 Ὁ κλέφτης ποῦ νὰ βρίσκεται, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ πάθη.
 Μ' ἐχώνετό του καὶ ποτὲ δὲν ἤυρε νὰ τὸν πιάσῃ,
 Καὶ ἀπὸ τὸν φόβο πέθανε, πρὶν παρὰ νὰ γεράσῃ.
 Λοιπὸν Ῥῆγα ἀποφάσισαι, τὸ δίκιο ὡσὰν τοκάρει,
 Νὰ μοῦ γυρίσῃ τὸ σπαθὶ, ἢ θάνατον νὰ πάρῃ.
 Καὶ τὸ κουταροκτύπημα εὐγῆκ' ἀπὸ τὸ νοῦ μου,
 Ὡστε νὰ πάρω τὸ σπαθὶ, ὁποῦτον τοῦ κυροῦ μου.
 Γνωρίζουντο, πῶς τὸ βαστᾶ, κ' ἔχουντο καὶ πομένα,
 Πολλοὶ, πῶς κείνο τὸ σπαθὶ εἶναι δικόμου ἐμένα.
 Καὶ ἀπόταν ἀνεθράφηκα, ἐρώτουν νύκτα, μέρα,
 Ποῦ νάναί; ποῦ νὰ βρίσκεται; στίνος ἀνθρώπου χέρα;
 Ἐρώτουν, καὶ καθήμερὸ μοῦ φέρνασι μαντάτο,
 Πῶς τοῦτος τ' ἀποφέντεψε, καὶ ἀπόκοτα βαστάτο.
 Μὰ δὲν τὸν ἔλαχα ποτὲ, νὰ τὸν ἐξαρματώσω,
 Καὶ στήν πολλὴν ἀποκοτιὰν πλήρωμα νὰ τοῦ δώσω.
 Μὰ δὰ βρεθῆκαμεν ἐπὰ, θέλω νὰ μοῦ τ' ὀφίση,
 Ἀλλιῶς νὰ κάμη ἢ χέρα μου, ὅτι δὲν κάμει ἢ κρίσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ.

Τοῦτάλεγε ὁ Σπιθόλιοντας, τὸν Κρητικὸν ἐθῶρει,
 Κ' ἐκεῖνος μὲ τὴν φρόνεψι, τ' ἀπόμενε ὅσον μπόρει.
 Ἡ Ῥήγισσα κ' ἡ Ἀρετὴ, καὶ ὅλοι οἱ ἀπομονάροι,
 Ἀκούοντάς τον τρέμασιν ἐπάνω στὸ πατάρι.

Καὶ μέσα στὸν χουτρώ λαὸν πολλή βαβούρα ἐγένη,
 Κ' ἐφαίνετό τους τὸ ζήμιό, καὶ ὄλους τοὺς καταπίνει.
 Μ' ὁ Κρητικὸς, πρὶν ἄλλο πῆ, κουτήπερα σιμώνει,
 Καὶ μὲ ἀρχοντιὰν καὶ φρόνεψι, τὴν μάνιτά του χώνει.
 Καὶ μὲ πολλὴν γλυκύτητα, μὲ τάξι, καὶ μὲ γνώσι,
 Εἰζήτησε τοῦ Βασιλεῖοῦ, δῆλημα νὰ τοῦ δώση.
 Στ' ἄκουσε ν' ἀπολογηθῆ, γιατί βαθυὰ τοῦ ἐγγίζει,
 Ἐκεῖνο, ποῦ ὁ Σπιθόλιοντας ψωματινὰ σαλίζει.
 Καὶ ὡς εἶδε, καὶ ὡς ἐγνώρισεν ὁ Ἀφέντης πῶς ὀρίζει,
 Νὰ πῆ καὶ αὐτὸς τὸ δίκιο του, ἔτσιαις λογιῆς ἀρχίζει.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ.

Καραμανίτη, ὅ, τι μιλεῖς, εἰν' ὄλα παραμύθια,
 Καὶ σήμερον μὲ πιβουλιὰν ἔχωσες τὴν ἀλήθεια.
 Καὶ ὅσαις φοραῖς γιὰ τὸ σπαθί, πῆς πῶς εἶναι δικό σου,
 Καὶ ὁ κύρις μου σὰς τὸ κλεψε, ψεύματα στὸ λαιμό σου.
 Ψεύδεται σὺ, καὶ ὅποιος τὸ πῆ, πῶς σὲ καιρὸν κανένα,
 Ὁ κύρις μ' ἔκαμε ποτὲ πρᾶμμ' ἀπρεπο σ' ἐσένα.
 Μὰ μὲ μεγάλην ἀνδρεία τ' ἐπῆρε τοῦ κυροῦ σου,
 Καὶ αὐτάνα τὰ ψωματινὰ βγάλετα ἀπὸ τὸ νοῦ σου.
 Καὶ ὁ κύρις σου, ὡσὰν κ' ἐσὺ, ἐπέιραζε ἕναν ἕνα,
 Κ' ἐλάχαν μὲ τὸν κύριον μου, κ' οἱ δύο τους εἰς τὰ ξένα.
 Καὶ κάθε μέραν ἀφορμαῖς τοῦδρισκε νὰ μαλώση,
 Πούδ' εὔρηκε τὸ ἐγύρευε, καὶ ὅ, τι ἔπαγε νὰ σώση.
 Καὶ ὡσὰν τὸν ἔσφιγγε πολλά, καὶ πλεῖο δὲν τὸ ἐμπόρει,
 Εἰς τ' ἄρματα συρθήκασι, πολὺς λαὸς τοὺς δῶρει.
 Καὶ μοναχὰ μὲ τὸ σπαθί, ὄχ' ἄλλο εἰς τὴν χέρα,
 Ἐκάμασί νε τὴν μαλιὰν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Καὶ κάμπωσ' ὦρα εἰς τὴν μαλιὰν ἐκείνην κινδυνεύαν,
 Καὶ μ' ἀνδρειὰν καὶ μαστουργιὰν τὸ νῆκος ἐγυρεῖαν.
 Στὸ ὕστερον ὁ κύρις μου ὡσὰν καλὸς τεχνίτης,
 Τοῦδειξε, πῶς μαλώνουσιν εἰς τὸ νησί τῆς Κρήτης.

Ἐλάβωσέν του ἄσχημα στὸν πόδα κ' εἰς τὴν χέρα,
 Καὶ κάνει του πολὺ κακὸ ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Καὶ τὴν δεξιὰ του ἐζούγλανε, καὶ τὸ σπαθὶ τοῦ πέφτει,
 Κ' ἔχασε μὲ τὸ δίκαιο του, ὄχι νὰ ἐζυγανέφτη.
 Μὲ τὸ ἴδιό του τὸ θέλημα ζημιὸν τὴν ὄραν κείνη,
 Ἐμίσησε, καὶ τὸ σπαθὶ τοῦ νικητοῦ τ' ἀφίνει.
 Τὸ πρᾶμμα εἶναι φανερό, καὶ ὁ κόσμος τὸ κατέχει,
 Γιατί τὸ ψεῦμα νὰ σταθῆ πόδια ποτὲ δὲν ἔχει.
 Κ' ἐσὺ μιλεῖς κομπώματα τὴν σημερινὴν ἡμέρα,
 Ἡ ὁ κύρις σου τὴν μαρτυριὰν ἐβάστα εἰς τὴν χέρα.
 Καὶ οὐδὲ ποτὲ του θέλησεν ἀπὸ τὴν ὄραν κείνη,
 Ἄρματα νὰ βαστάξῃ πλειὸ, γιατί ζουγλὸς ἐγένη.
 Κ' εἶναι ἐντροπή σου, κάτεχε, τὰ ψέματα νὰ λέγῃς,
 Καὶ ἄδικα νὰ καταφρονᾷς τοὺς ἄλλους καὶ νὰ ψέγῃς.
 Τὸ πρῶτο πρᾶμμα τῆς τιμῆς εἶναι στὸν ἀνδρειωμένον,
 Νὰ μὴν τὸ εὐρουσι ποτὲ εἰς ψῶμα κομπωμένον.
 Γιατ' ἀπ' τὸν φόβον, λέγουσι, τὸ ψῶμα πῶς κινᾶται,
 Καὶ πάει, κ' εὐρίσκει ἀποδεκῶ τὸν ἄλλον ποῦ καυχᾶται.
 Μὰ ποῦ μπορεῖ καὶ δύναται, καθ' ἄνδρα νὰ μαλώσῃ,
 Τὸ ψῶμα μὴδ' ἢ καυχῆσι δὲν εἶν' δικήτου βρωσι.
 Μὰ τοῦτο εἶν' τὸ φαγητό, ποῦ τρώγει καὶ χορταίνει,
 Οὐ καυχῆσάρης καὶ ὁ θειλὸς, εἰς ὅποιον τόπον παίνει.
 Σ' ἐσένα ὀπούσαι ἄνδρας καλὸς, καὶ δύναμις μεγάλης,
 Μεγάλον πρᾶμμα τὸ κρατῶ, ἕτοιμας λογῆς νὰ σφαλῆς.
 Ἀπὸ πολλοὺς ἐγροίκισα τὴν δύναμιν τὴν ἔχεις,
 Καὶ οὐδ' ἔλπιζο, οὐδ' ἐλόγιαζο, ψῶματα νὰ κατέχῃς.
 Σὲ λίγα λόγια, γροίκα μου, ἄκου καλὰ ἦντα λέγω,
 Ἐγὼ δὲν δίδω πείραξιν, οὐδὲ μαλιαῖς γυρεύω.
 Ἀμ' ὅποιος καὶ ἂν μ' ἐπείραξεν, ἐκεῖνος μὲ κατέχει,
 Μὰ καυχῆσι τὸ στόμα μου, καὶ ψῶματα δὲν ἔχει.
 Καὶ τιμημένα τὰ βαστῶ ὡς τώρα τ' ἄρματα μου,
 Καὶ ἐλπίζω καὶ ἀπεδώ κ' ἐμπρός νηροπῆ νὰ μὴν μὲ κάμω.

Ποῦρ ἂν σ' ἀρέσῃ τὸ σπαθί, καὶ Δέλεις νὰ τὸ πάρῃς,
 Νὰ τὸ νικήσῃς πάλαιψαι, πεζὸς ἢ καβαλλάρης.
 Κ' ἐγὼ δὲν ἐφοβήθηκα ποτ' ἀνθρώπων κἀνένα,
 Μ' ὄλον ὀπούμ ἀνήμπορος, καὶ δὲν δειλῶ οὐδ' ἔσενα.
 Καὶ ὅταν ὀρίζῃς, καὶ ὅταν Δῆς, ἄς πᾶμε σ' ἓνα τόπου,
 Μακρὰ, γιατί βαρυοῦμαί το τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων.
 Μ' ἄρματα μόνο κοφτερά, καὶ σιδηροῦν σκουτάρι,
 Νὰ δοῦμεν τοῦτο τὸ σπαθί, ποιὸς μέλλει νὰ τὸ πάρῃ.
 Για νὰ ξεκαθαρίσωμεν κ' ἡ μάχη νὰ τελειώσῃ,
 Ποῦρε ἂν Δέλη ὁ Βασιλεῖός Δέλημα νὰ μᾶς δώσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σ' τοῦτα τ' ἀνακατώματα γλακοῦν οἱ ἀνδρειωμένοι,
 Νὰ δοῦν ἠντάχουν διαφοραῖς ἐτοῦτ' οἱ μαλωμένοι.
 Γροικοῦσι τοῦ Σπιθόλιοντα ἐκεῖνα τὰ ἐπαινάται,
 Ακοῦσι καὶ τοῦ Κρητικοῦ, τὸ πῶς τ' ἀπηλογαῖται.
 Καὶ σπέκουν, καὶ ἀναμένουσι τὸν Ῥήγα νὰ μιλήσῃ,
 Καὶ πιθυμοῦν ν' ἀκούσουσι, τὸ Δὲ ν' ἀποφασίση.
 Ὁ Βασιλεῖός μὲ φρόνησιν, καὶ σπλάγγνος ἀρχηνίζει,
 Καὶ πρῶτα στὸν Σπιθόλιοντα τὸ πρόσωπον γυρίζει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Λέγει του, δὲν ἀνέμενα σήμερον ἀπὸ σένα,
 Νὰ ποῦσινε τὰ χεῖλη σου, τὰ σοῦχα γροικημένα.
 Καὶ ἂν εἶχες παραπόνεσιν, ἐτύχαινε ν' ἀφήσῃς,
 Τὴν διαφορὰν σου κ' ὕστερα, νὰ μοῦ τῆνε μιλήσῃς.
 Διὰ νὰ μὴ δυσκολευθῇ τὸ κάλεσμα ποῦ γίνῃ,
 Καὶ ὁ φρόνιμος ἔτοιους καιροὺς ταῖς διαφοραῖς τ' ἀφίνει.
 Γιατὶ θωρεῖς τὸ μᾶζωμα ἐτοῦτο τὸ μεγάλο,
 Ὁποῦ τιμῶ σ' ὅ,τι μπορῶ τὸν ἓνα καὶ τὸν ἄλλο.
 Καὶ τὸ παιδί μου ἂν κάνεις μοῦ τῶθελε σκοτώσῃ,
 Ἐτοῖον καιρὸν ἀντάμειψιν δὲν ἤθελα τοῦ δώσει.
 Οὐδὲ γυρέψην ἤθελα νὰ γδικηθῶ ἔτσιαν ὄρα,
 Ὁποῦν τόσοι Αὐθεντόπουλοι, καὶ ξένοι μεσ' στήν Χώρα.

Μᾶθελ ἀφήσῃ νὰ χαροῦν καὶ νὰ περιδιαβάσου,
 Κ' ἐσὲ ποῦ θεμελιώθηκε σήμερον ἡ μάνιτά σου;
 Διὰ ἓνα σπαθὶ ποῦ βρέθηκε στοῦ Κρητικοῦ τὴν χέρα,
 Νὰ κάμνῃς ἀνακάτωμα ἐτούτην τὴν ἡμέρα;
 Ἀφῆτε ταῖς διαφοραῖς, καὶ παρεμπρὸς μὴν πᾶσι,
 Καὶ τὸ κονταροκτύπημα παιδί μου σὰν σχολάσῃ,
 Ἐχέτε μέραις, καὶ καιρὸν, καὶ τόπον νὰ βρεθῆτε,
 Νὰ τὸ ξεκαθαρίσετε, ἀμὴ γιὰ δὰ τ' ἀφῆτε.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁμίλησεν ὁ Βασιλεῖος, μιλοῦσιν του κ' οἱ ἄλλοι,
 Λέσιν του, ἀνακατώματα στὴν μέσην πους μὴ βάλῃ.
 Τὸ κάλεσμα τοῦ Βασιλεῖοῦ μὴ θέλει νὰ ξυλώσῃ,
 Καὶ ἄς σιγαλέψῃ ἡ μάνιτα, κ' ἡ ὄργητα ἄς μερώσῃ.
 Γιὰ ἓνα σπαθὶ μηδὲ γενῆ ἔτοια μεγάλη μάχη,
 Καὶ ἄς κάμῃ τὸ χειροτερον ἄλλον καιρὸ ποῦ λάχῃ.
 Ὅσον τοῦ μίλειε ὁ Βασιλεῖος, καὶ ὅσον μιλοῦν κ' οἱ ἄλλοι,
 Τόσον καὶ πλεῖο ἡ ἔχθρητα ἐγίνετο μεγάλη.
 Καὶ μὲ φωνὴ ἀγριώτατη, τρέμοντας τὸ μουστάκι,
 Τοῦ Ῥήγα πηλογήθηκε μὲ λόγια ὄλα φαρμάκι.

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ

Ἀφέντη, γιὰ νὰ μὴν μοῦ πῆς, τὸ πῶς περίσσα σφάνω,
 Μὰ ἦθανα χέρι στοῦ σπαθὶ, γιὰ νὰ μὲ δοῦν ἦντα κάνω.
 Γιατί δὲν θέλω ἔτοιο σπαθὶ νὰ χαίρεται ὁ ἐχθρὸς μου,
 Καὶ δὲς μου αὐτὸ τὸ θέλημα, ἢ παίρνω το ἀπατός μου.
 Μ' ἀγριώτατον ἀνάθλημα, καὶ βρουχισμοὺς μεγάλους,
 Ἐγύρισε τὰ μάτια του, κ' ἐμίλησε μὲ τῶν ἄλλους.
 Θωρῶ, κ' ἐμαζωκτῆκετε, καὶ βαβουρίζετε ὄλοι,
 Ὅσάν τὸ κάνουν ἡ μέλισσαις τῶν ἀνθῶν στοῦ περιβόλι.
 Καὶ ἀπ' τὴν μερὰν τοῦ Κρητικοῦ γνωρίζω πῶς κρατεῖτε,
 Καὶ βλέπω, ποῦ ξαμῶνουσιν ἐκεῖνα ὅπου μιλεῖτε.
 Ἄν ἦναι καὶ ἀπὸ σᾶς κάνεις, καὶ θε νὰ τοῦ βοηθήσῃ,
 Ἄς ἔλθῃ ποῦρε μετ' αὐτόν, ἐπά καὶ ἄς πολεμήσῃ.

Ἐλάτε τρεῖς καὶ τέσσαρες, ὅσοι καὶ ἂν εἴσθε ἐλάτε,
 Πολλοὺς καὶ λίγους τὸ σπαθί, ἐτοῦτο δὲν φοβᾶται.
 Δὲν θέλω πλεῖο νὰ μού μιλή, κανεῖς νὰ μὲ πειράζη,
 Νὰ γδικηθῶ, ν' ἀντιμευθῶ, τὸ δίκαιό μου μὲ βιάζει.
 Δῆ θέλω ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ ψωματινὰ τὰ λέγει,
 Καὶ ποιὸς εἶν' κείνος π' ἄδικα, νὰ βρῆ μαλιαῖς γυρεύγει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ Κρητικὸς δὲν θέλει πλεῖο νὰ στέκη ν' ἀναμένη,
 Πολλὴ ἐντροπὴ τοῦ φαίνοντον τόσον ν' ἀναπομένη.
 Καὶ πάγει μπρὸς εἰς τοῦ Ῥηγὸς μὲ ταπεινότη ἀρχίζει,
 Νὰ τοῦ μιλή τὸ δίκιο του, μὰ δίχως νὰ μανίζη.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Ῥῆγα, ἐπειδὴ κ' ἐβάλλθηκε τοῦτο τὸ παλικάρι,
 Ὅσο πλεῖα γλίγωρα μπορεῖ τ' ἄρματα νὰ μού πάρη.
 Καὶ ἀπόταν μ' εἶδε κ' ἦλθα ἐπά, ὑπομονὴ δὲν ἔχει,
 Καλεῖ με νὰ μαλώσωμε, γιὰ πρᾶμμα, ποῦ κατέχει.
 Τὸ πῶς ἔχει ἄδικο πολὺ, μ' ἀπήντισ κ' ἔτσι θέλει,
 Ἄς δοῦμε τοῦτο τὸ σπαθί σήμερο τίνος μέλλει.
 Καὶ γιὰ νὰ μὴν πειράζωμεν τόσον πολλὰ τὴν Χώρα,
 Μὰ νὰ ξεκαθαρίσωμεν τάχομεν σ' λίγην ὄρα,
 Νᾶχουν κ' οἱ Ἀφεντόπουλοι καιρὸν νὰ ξεφαντώσουν,
 Κ' ἔτοιμο μεγάλο κάλεσμα οἱ δυὸ νὰ μὴν ξυλώσουν,
 Μ' ἓνα σκουτάρι σιδερό, κ' ἓνα σπαθί στὴν χέρα,
 Θέλω καὶ νὰ γενῆ ἡ μαλια τὴν σημερινὴν ἡμέρα.
 Μὲ τὰ πολλ' ἄρματ' ἄτυχο τὸν ἀνδρειωμένου κανεῖ,
 Μὰ ποῦ μαλώνει ὀλόγυμος, προμάρα τότε πιάνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ Ῥηγὸς σὰν ἐγνώρισε, πῶς ἓνας, καὶ ἄλλος θέλει,
 Νὰ δοῦσι κείνο τὸ σπαθί εἰς τίνος χέρια μέλλει,
 Καὶ ὃ, τ' εἶπε τοῦ Σπιθόλιοντα, στὸν ἀνεμον τὰ χάσε,
 Ζημιὸ τὴν γνώμην του ἠλλαξε, καὶ ἄλλην βουλὴν ἐπιάσε.

Καὶ Δέλημα τοὺς ἔδωκε, νὰ τὸ ξεκαθαρίσουν,
 Καὶ μὲ σκουτᾶρι καὶ σπαθί, μόνον νὰ πολεμήσουν.
 Τὴν ὥραν ὅπου πήρασι τὸ Δέλημα τοῦ Φῆγα,
 Σύρνονται καὶ μὲ βίαν πολλήν παράμερας ἐπῆγα.
 Κ' εὐγάνουν ὅλα τ' ἄρματα, καὶ μόνον τὸ σκουτᾶρι,
 Καὶ τὸ σπαθί ἀπέμεικεν εἰς κάθε παλικᾶρι.
 Ὅλο τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ τρομάσσει καὶ φοβᾶται,
 Ἀναδακρῶνει, καὶ πονεῖ, τὸν Κρητικὸν λυπάται.
 Ἡ ἀρεταῖς, κ' ἡ γυνῶσί του, καὶ τῆς μιλιᾶς του ἡ χάρι,
 Ἐκαμε, καὶ ἀγαπήσαντον, πεζοὶ καὶ καθαλλάροι.
 Τὸν ἄλλον τὸν σκληρόκαρδο δὲν δύνονται νὰ δοῦσι,
 Ἀμ' ὅλοι τ' ὠργισθήκασι, καὶ ὅλοι τονὲ μισοῦσι.
 Λογιάζουσι, πῶς δὲν μπορεῖ ὁ Κρητικὸς νὰ κάμη,
 Μαλιὰν καλὴν μ' ἔτοιο Σηργιό, κ' ἐτρέμαν σὺν καλάμι.
 Μὰ κείνοι, ποῦ κατέχασι τὸν Κρητικὸ ἦντα ξάζει,
 Καὶ ἀκούγασι, πῶς σ' ἀνδρειὰν κάνεις δὲν τοῦ τεριάζει,
 Καὶ οὐδὲ φοβήθηκε ποτὲ ἄνδρα Σηργιό ἂν ἐγίνη,
 Καὶ νὰ μασσῆ τὰ σίδηρα, καὶ νὰ τὰ καταπίνη,
 Δὲν ἔχουν φόβο, οὐδὲ δειλιοῦν, μὰ στέκουν, καὶ ἀναμένουν,
 Νὰ δοῦσι ταῖς παλικαριαῖς τοῦ μαυροφορεμένου.
 Μ' ἄς ποῦμεν γιὰ τὴν Ἀρετῆ, π' ὡς εἶδε, κ' ἐξυλώθη,
 Ἐτοιο κονταροκτύπημα, εἰς τὴν καρδιὰ πληγώθη.
 Μέσα της ναθεμάτιζε χίλιαις φοραῖς τὴν ὥρα,
 Ὅπουρθεν ὁ Σπιθολιοντας στήν ἐδικήν τους Χώρα.
 Καὶ κάνει την, καὶ δὲν μπορεῖ τὸ ἀγαπᾶ νὰ βλέπη,
 Γιατὶ τὸ πρᾶμμα τὸ ἐγνωιανὸ ὅλους τοὺς παρατρέπει.
 Ἐτούτ' ἡ φοβερὴ μαλιὰ πάκομη δὲν ἐγίνη,
 Τοῦ Ἐρωτος τῷ ἀρμάτωσαις παράμερα τῷ ἀφίνει.
 Δὲν εἶν' πρεπὸ τοῦ Ῥωτόκριτου νὰ στέκη νὰ τονιάρη,
 Μὰ μὲ τοὺς ἄλλους ἔσμιξε μακρὰ ἀπ' τὸ πατᾶρι.
 Στὸν τόπον ποῦναι ὁ Κρητικὸς, ἀνεδοκατεβαίνου,
 Καὶ ὄλ' ἐρμηνεύουν τὸ μποροῦν τοῦ νειοῦ τοῦ παινεμένου.

Καὶ ὅ,τι κατέχει κάθε εἷς, καὶ ξεύρει, τὸ θυμίζει,
 Μ' αὐτὸς ὅλα τὰ κάτεχε, στὰ ξένα ποῦ γυρίζει.
 Ε'κ' εἶναι καὶ ὁ Ῥωτόκριτος, μὲ τέχνην τοῦ ἔρμηνεύει,
 Ποιαῖς κοπανιαῖς νὰ βλέπεται, καὶ ποιαῖς νὰ δυσκολεύη.
 Στὸν ἄλλον τόπον πούτουνε τὸ φοβερὸν λιουτάρη,
 Ε'πῆγεν ὁ Δρακόκαρδος τ' ἄγριο τὸ παλικάρη,
 Κ' ἔλεγε τοῦ Σπιθόλιοντα στ' ἄρματα ὅ,τι κατέχει,
 Κ' ἐκείνος νὰ τοῦ τὰ γροικᾶ, ὑπεμονὴ δὲν ἔχει.

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ

Καὶ λέγει του μὲ μάνιτα, θαυμάζομαι μ' ἐσένα,
 Τὸ πῶς δειλιάς κ' ἐγνοιάζεσαι σ' ἔτοια μαλιὰ γιὰ μένα.
 Καὶ λέγεις, καὶ ἔρμηνεύεις μου, νὰ βλέπηθῶ μού δείχνεις,
 Πολλ' ἄσχημα εἶν' τὰ λόγια σου, στὸν ἄνεμον τὰ ρίχνεις.
 Ο' Κρητικὸς καὶ ἄλλοι πολλοὶ νὰ μὲ μαλώσου ὁμάδι,
 Ε'τούτ' ἡ χέρα κάνει τους νὰ πᾶν νὰ βροῦν τὸν Ἄδη.
 Κάνεις δὲν δέλω νὰ μιλή, καὶ σήμερ' ἄς μ' ἀφήση,
 Στὰ μούσφαλεν ὁ Κρητικὸς, νὰ κάμω δίκαια κρίσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ε'πῆγαν εἰς τοῦ Βασιλειοῦ, καὶ δέλημα τοὺς δίδει,
 Διὰ νὰ κάμωσι κ' οἱ δυὸ θανατερό παιγνίδι.
 Ὄρισε νὰ γενῆ ἡ μαλιὰ μακρὰν ἀπ' τὸ πατάρη,
 Κ' ἐκεῖ ἐμαζωχθήκασιν, πεζοὶ καὶ καθαλλάροι.
 Καταπλακώνει ὁ λαὸς, καὶ ὁ εἰς τὸν ἄλλο ἀμπώθει,
 Ὅταν ἀπὸ τὸν Βασιλειὸ δέλημα ἐδόθη.
 Τρέχουν, γλακῶσι νὰ θωροῦν, ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Καὶ ἄνθρωπος δὲν ἀπέμεινε, ὅπου νὰ μὴν προβάλη.
 Καὶ τότε λέγ' ὁ Κρητικὸς ὁ νεὸς ὁ παινεμένος,
 Ὅς τις πεθάνη, ἀπ' ὅλους σας ἄς εἶν συγχωρεμένος.
 Καὶ μ' ἕνα πῆδημ' ὡς αἰτὸς ἐστάθηκε στὸ ζάλο,
 Καὶ βάνει χέρα στ' ἄρματα, καὶ ἀνέμεινε τὸν ἄλλο.

Κ' ἐκεῖνος πάλ' ἀνάδια του ὀγλίγωρος σιμώνει,
 Καὶ διχωστάς παραθεσμιὰ σάν δράκος ξεσπαθώνει.
 Καὶ σμίγουν τὰ γυμνά σπαθιά, σηκώνουν τὰ σκουτάρια,
 Καὶ ἀρχίζουσι νε τὴν μαλιὰν τοῦτα τὰ παλικάρια.
 Μὲ μάνιτα καὶ μ' ἀνδρειὰν ἀγριεύουν καὶ φουσκώνουν,
 Ὅπ' ὅσοι καὶ ἂν τοὺς βλέπασι, πονοῦν καὶ ἀναδακρύνουν.
 Σάν δυὸ λιοντάρια ὅταν βρεθοῦν μὲ πείναν εἰς τὰ δάση,
 Κ' εὐροῦν φαητὸ, καὶ ἀπάνω του τῶνα καὶ τ' ἄλλο ἀράσει,
 Μουγκρίζουν, καὶ ἀγριεύγουσι, πεινοῦν, καὶ μὲ τὸ στόμα,
 Καὶ μὲ τὰ νύχια ἀράσουσι, καὶ τρέχουν εἰς τὸ βρῶμα.
 Τ' ὄνα καὶ τ' ἄλλο πολεμᾷ, τὸ βρῶμα νὰ κερδαίση,
 Ἐτ' ἔκαμαν καὶ τοῦτοι οἱ δυὸ εἰς τοῦ λαοῦ τὴν μέση.
 Τριγυρισμένους τ' ἔχουσι, καὶ στέκουν καὶ θωροῦσι,
 Τὸν πλειᾷ ἀνδριωμένο ἀπὸ τοὺς δυὸ δὲν ξεύρουσι νὰ ποῦσι.
 Καὶ μόνο κεῖνα τὰ σπαθιά ἀνεδοκατεβαίνουν,
 Καὶ ὄραις ζερβά τὰ ζάλατς, καὶ ὄραις δεξιὰ τὰ πηαίνουν.
 Πολλὰ μεγάλην δύναμιν ἔχ' ὁ Καραμανίτης,
 Πλειᾶς τέχνης, καὶ πλειᾶς μασοργιάς εἰν' τὸ παιδί τῆς Κρήτης.
 Καὶ μὲ τὴν τέχνην συντηρᾷ, τὴν ὄραν ποῦ μάλώνει,
 Τὴν χέρα τοῦ Σπιθόλιοντα σὲ ποιά μερὰ ξαμώνει.
 Κ' ἐξώφευγε ταῖς κοπανιαῖς, κ' ἔβλεπε τὸ σπαθί του,
 Καὶ ὡσάν αἰετὸς ἐπὰ κ' ἐκεῖ ἐπέτα τὸ κορμί του.
 Σύρνετ' ὀπίσω, πηαίνει ἐμπρὸς, ζερβά δεξιὰ γυαγέρνει,
 Καὶ πρίχου σώσει ἢ κοπανιά, εἰς τὸ σπαθί τὴν πέρνει.
 Καὶ ὅποιο σπαθί εἶχ' ἔτοιαν βαφήν σίδηρο δὲν τὸ πιάνει,
 Οὐδὲ ποτὲ τζακίζεται, οὐτ' ὀδοντιά δὲν κάνει.
 Πότε καὶ λίγο τοῦδιδε καὶ πάνω στοῦ σκουτάρι,
 Στὴν γῆν κομμάτια τῶρριχνε τὸ φοβερὸ λιοντάρι.
 Ἐστεκεν ὁ Χαρίδημος σάν ἄνδρας, καὶ ἀναμένει,
 Κ' ἐγύρευε νὰ βοῆ καιρὸν ἢ χέρα ἢ τιμημένη.
 Δὲν θέλει δίχως διάφορον ἢ κοπανιαῖς νὰ πηαίνου,
 Ὅσάν ἐπηαίνα τοῦ θηρηγιῶ τ' ἀγρίου τοῦ θυμουμένου.

Ὅπου παῖς δίδει στό σπαθί, τοῦ σκουταριοῦ τὴν χέρα,
 Καὶ ὄλαις ταῖς πλειότεραις φοραῖς λαδώνει τὸν ἀέρα.
 Μὰ τοῦτος ἔχει πομονή, καὶ πολεμᾷ μὲ γνῶσι,
 Κ' ἐγύρευγέ τον ἀνοιχτόν, γιὰ νὰ τονε λαδώσῃ.
 Καὶ πάντα μπρὸς στὰ μάτια του μὲ τὸ σπαθί ξαμώνει,
 Γιὰ νὰ τονε κρατῇ μακρὰ, νὰ μὴν πολυσιμώνῃ.
 Μὲ τὸν καιρὸ ὁ Χαρίδημος τὴν χέρα χαμηλώνει,
 Κ' ἡρέε του τὸ μερὶ ἀνοιχτό, δαμάκι τὸν λαδώνει.
 Σ' ἐκείνον τὸν τόπον τοῦ βγαλε τότε τὸ πρῶτον αἷμα,
 Καὶ ἀρχήσασι κ' ἐχαίρονταν κείνοι οἱ πολλοὶ ποῦ τρέμα.
 Λιγάκι τὸν ἐλάβωσε, ποῦρε τὸ αἷμα βγήκε,
 Καὶ τὸ σπαθί του στό μερὶ λαδωματια τ' ἀφῆκε.
 Καὶ ὡσὰν τεχνίτης στ' ἄρματα, πάντα καιρὸ γυρεύγει,
 Μὲ γνῶσι, καὶ μὲ μαστοργιὰ, νὰ κρούσῃ καὶ νὰ φεύγῃ.
 Τὴν δευτέραν λαδωματιαὺν στό στήθος τοῦ τὴν κανεῖ,
 Κ' ἦτον ἐτούτ' ἀπρόκαλη, αἷμα πολὺ τοῦ βγάνει.
 Ὡς εἶχε ρήξει κοπανιὰ, πάντα του τὸ σκουτάρι,
 Μὲ τὸ σπαθί συντρόφιαζε τ' ἀγένειο παλικάρι.
 Διὰ νὰ βλέπῃ τὸ κορμί, νὰ μὴν τονε λαδώσῃ,
 Τ' ἄγριο θηρυγιό, ποῦ κτάσσουντον, θάνατον νὰ τοῦ δώσῃ.
 Γιαύτως δὲν εἶχε δύναμιν πολλήν ἢ κοπανιὰ του,
 Ε' βλέπουντον, κ' ἐλάδωνε, κ' ἐσίμωνε κοντά του.
 Γυρεύει τόπον καὶ καιρὸν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Νὰ κάμῃ μιὰν μαλιὰν καλήν ἢ τιμημένη χέρα.
 Ὡς εἶδεν ὁ Σπιθόλιοντας τὰ αἷματα καὶ τρέχουν,
 Στὸ στήθος του, καὶ στό μερὶ, καὶ τὸ κορμί του βρέχουν,
 Ε' μούγκρισ', ἐταράχθηκε, καὶ ὡσὰν λεοντάρ ἀγριεύγει,
 Καὶ νὰ βαρῇ τοῦ Κρητικοῦ τόπον νὰ βρῇ γυρεύγει.
 Μηδὲ ποτὲ τὸ πέλαγος ἔτοιαις λογιῆς μανίζει,
 Στ' ἀνεμικαῖς τοῦ Γενναριοῦ, ὅταν βροντᾷ, καὶ ἀφρίζει,
 Σ' καιρὸν π' ἀνακατώνεται μὲ ταραχὴ μεγάλη,
 Καὶ ὅταν σκορπᾷ τὰ κύματα ἔξω στό περιγιάλι.

Σάν ἔκαμ' ὁ Σπιθόλιοντας, σὰ ἀϊματα ποῦ θῶρει,
 Κ' ἔτρεχαν, καὶ νὰ γδικηθῆ, ἀκόμη δὲν ἠμπόρει.
 Εἰδάγκανε τὰ χεῖλη του, μέσα ἡ καρδιά του βράζει,
 Δράκοντος, κ' ὄχι ἀνθρωπινὸ τὸ πρόσωπόν του μοιάζει.
 Κ' ἔσυρε μουγκαλισματιὰν ἔτζι πολλὰ μεγάλην,
 Ποῦ τὸ πατάρι σείσθηκε ἀπὸ μιὰ μερὰν ὡς ἄλλην.
 Κ' ἔφάνη κ' ἦτονε βροντῆ, ποῦ ἀπ' τὰ ὕψη ἀρχίζει,
 Καὶ κάνει ταραχὴν πολλήν, τὰ νέφαλα ξεσχίζει.
 Καὶ μὲ πολὺ συγαλιασμὸ σὰ βάθη κατεβαίνει,
 Εἴτζι καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του ὁ μουγκρισμὸς εὐγαίνει.
 Μανίζει μὲ τὰ χέρια του, καὶ τὸ σπαθὶ του ψέγει,
 Κ' εἰς κείναις ταῖς λαβωματιαῖς νὰ γδικηθῆ γυρεύγει.

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ

Λέγει, θωρῶ δὲν ἔχω πλεῖο οὐδὲ σπαθὶ οὐδὲ χέρα,
 Μ' ὅλα μ' ἀπαρνηθήκασιν ἐτούτην τὴν ἡμέρα.
 Αὔπητις κ' ἕνας Κρητικὸς τόσ' ὥρα μὲ μαλώνει,
 Κ' ἡ χέρα μου πιβούλεψε, καὶ δὲν τονὲ σκοτώνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Εἰμάζωξε σάν τὸ θηριὸ ὅλην τὴν δυνάμειν του,
 Καὶ ὅσο ψηλὰ ψηλὰ μπορεῖ σηκώνει τὸ σπαθὶ του.
 Καὶ ἀπέκει τρέχει πάνω του μ' ἀγριωμένο χέρι,
 Κ' ἐξάμωσε νὰ τοῦ βαρῆ στῆς κεφαλῆς τὰ μέρη.
 Καὶ ὁ Κρητικὸς ὀγλίγωρος σηκώνει τὸ σκουτάρι,
 Βάνειτο μπρὸς στὴν κεφαλῆ, τὴν κοπανιὰν νὰ πάρη.
 Κ' ἐβλέπησε τὴν κεφαλὴν, γιὰτ' ἀπ' ἐμπρὸς τὸ βάνει,
 Καὶ δίδει του μιὰν κοπανιά, καὶ μέσα εἰς δυὸ τὸ κάνει.
 Καὶ πέφτει κάτω τὸ μισό, τ' ἄλλο μισὸ πομένει,
 Κ' εὐρέθηκε κ' ἡ χέρα του λιγάκι λαβωμένη.
 Τὴν κοπανιά τρομάξασιν ὅλ' οἱ ἀπομονάροι,
 Νὰ δοῦν νὰ κόψη μέσα εἰς δυὸ τὸ σιδηρὸ σκουτάρι.

Τότε σάν εἶδε ὁ Κρητικός, καὶ τὸ σκουτάρι χάσε,
 Εἰς ἄλλον τρόπον πολεμᾷ, καὶ ἄλλην βουλήν ἐπίασε.
 Πλειὰ δυνατὸς ἐγένηκε, καὶ πλειὰ ἄφοβα μαλώνει,
 Ζάλο δὲν κάνει πίσω πλειό, μ' ὅσον μπορεῖ σιμώνει.
 Καὶ δὲν τοῦ φαίνεται καιρὸς νὰ στέκη ν' ἀνάμενη,
 Πόδας τὸν πόδα ἄμπωθε, καὶ πάντα μέσα μπαίνει.
 Στρέφεται χάμαι, καὶ ἴωρεῖ, καὶ τὸ κορμὶ μουλώνει,
 Καὶ μὲ μεγάλη μαστοργιὰ στά πόδια του ξαμώνει.
 Ε'θάρρεψ' ὁ Σπιθόλιοντα, κ' ἐκεῖ δὲ νὰ τοῦ δώση,
 Καὶ χαμηλώνει τ' ἄρματα νὰ μὴν τονὲ λαδώση.
 Καὶ τότε ὁ Χαρίδημος τοῦ φάνη νάναί ἡ ὥρα,
 Νὰ δώση τέλος τῆς μαλιᾶς, νὰ κατατάξῃ ἡ χώρα.
 Κ' ἐσήκωσεν ὡς ἀστραπὴ τὸ γλίγωρό του χέρι,
 Ὡσάν τὸν εἶδεν ἀνοικτὸν, στῆς κεφαλῆς τὰ μέρη.
 Καὶ μπήχνει ὅλο τὸ σπαθὶ εἰς τὸν λαιμὸ ποκάτω,
 Ὦπνο τὸν ἀπεκοίμησε, παντοτεινὰ κοιμᾶτο.
 Ε'πεσε κάτω τὸ θηριό, τὰ μάτια του γριλλώνει,
 Φαρμάκι φτεῖ μὲ τοὺς ἀφροὺς, τὰ μάτια ἀναδακρώνει.
 Κ' ἐμουγαλίσθη τρεῖς φοραῖς τὸ φοβερό του στόμα,
 Κ' ἐβρόντησεν ὁ οὐρανός, κ' ἐσεῖρήθηκε τὸ χῶμα.
 Καὶ μὲ μεγάλην ταραχὴν, καὶ μουγκρισμὸν ὀμάδι,
 Ε'πῆγ' ἡ ἄγριά του ψυχὴ στὸν μαυρισμένον Ἄδη.
 Κ' ἐκεῖνος, πούτον φοβερός, καὶ ὅπ' ὅλοι τὸν ἐτρέμα,
 Σήμερον ἐκυλίσθηκε στῆς σάρκας του τὸ αἷμα.
 Καὶ σήμερο κείν' ἡ ψυχὴ, π' ἀνθρωπον δὲν ἐδείλια,
 Πάγει νὰ δῆ τοῦ Χάρωνος τὰ μαυρισμένα σπήλια.
 Κ' ἕνα μεγάλο θάυμασμα κείνη τὴν ὥρα φάνη,
 Τ' ἄλογο τοῦ Σπιθόλιοντα ταῖς σάρκας του σαγκάνει.
 Ὅσ' ὥρα κείνος πολεμᾷ, ἀνδριεύγεται νὰ λύση,
 Νὰ πάγῃ στὸν ἀφέντη του, γιὰ νὰ τοῦ βοήθῃση.
 Καὶ ὡσάν ἐμίσεψε ἡ ψυχὴ, κ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ἄδη,
 Πέφτει καὶ αὐτὸ χάμαι, ψοφᾷ, τελειώνουσιν ὀμάδι.

Ἐτίκησεν ὁ Κρητικὸς λαθωματιὰ δὲν ἔχει,
 Μόνο μικρὴ μικρὴ πληγὴ, καὶ λίγον αἷμα τρέχει.
 Καὶ οὐδὲ γιατρόν δὲν ἔχει χρειὰ, νὰ πέμψη νὰ γυρέψη.
 Μὰ πῆγε γιὰ τὸ ἄρματωθῆ, καὶ νὰ καθάλλικεψη.
 Μὲ σπούδα μπαίνει σ' ὀρδιναὶ νὰ κονταροκτυπήσῃ,
 Μ' ὁ Ῥῆγας δὲν ἠθέλησε γιὰ τότε νὰ τῷ ἀφήσῃ.
 Γιατ' ἔξω ὀπούτου πάρωρα, πολλὰ βαρὺ τοῦ φάνη,
 Σὰν εἶδε τὸν Σπιθόλιοντα, νὰ πέσῃ ν' ἀποθάνῃ.
 Καὶ μ' ὅλο πούχεν ἄδικο, καὶ ὅλοι τοῦ ὄργισθῆκα,
 Οἱ Ῥῆγας τὸν ἐπόνεσε, κ' ἔχει μεγάλην πίκρα.
 Καλὰ καὶ νὰ τὸ θέλασιν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Καὶ καθενεὶς τοῦ Κρητικοῦ νίκος ἐπαρακάλει.
 Ἐτοῦτο ἡ φύσις τὸδῶκε στήν σάρκα τὴν καυμένη,
 Κάθε κορμὶ νὰ συμποῆ τ' ἄλλου τὴν πονεμένη.
 Καὶ τὸν ἐχθρόν του νὰ θωρῆ, κάνεις πῶς πᾶν νὰ θάψουν,
 Δὲν ἤμπορουν τὰ μάτια του, παρά νὰ τότε κλάψουν.
 Ὡς θέλει νὰν' σκληρόκαρδος, τὸ σπλάγγχος νὰ τοῦ λείπη,
 Εἰς ἔτοιαις χρειαῖς βρίσκειται μὲ πόνον καὶ μὲ λύπη.
 Πούρ' ὁ λαὸς ἐφώναξε, πολλὴ βαβοῦρα γίνῃ,
 Κ' ἐδείξασε πολλὴν χαρὰν ὅλοι τὴν ὄραν κείνῃ.
 Ἐμήνυσεν ὁ Βασιλεὺς, κ' εἶπε νὰ διαλαλήσουν,
 Γιὰ νᾶρθοσι τὸ ἀποταχῆς, νὰ κονταροκτυπήσουν.
 Γιατὶ δὲν ἤθελε γιὰ δὲ νὰ τρέξουσιν ἐκεῖνοι,
 Κ' ἔσωσε, κ' ἐπερίσσεψε τὸ πρᾶμμα ὅπου γίνῃ.
 Καλὰ κ' ἐπόνεσε πολλῶν, ὁ στίχος πῶς ἀλλάσσει,
 Καὶ χίλιοι χρόνοι φαίνονται ἢ νύκτα νὰ περάσῃ.
 Πούρε τὸ θέλει ὁ Βασιλεὺς, κ' ἐκεῖνος ποῦ ὀρίσει,
 Οὐδένας δὲν ἀποκοτᾶ τὸνάντιον νὰ μιλήσῃ.
 Ἐπόνεσεν εἰς τὴν καρδίαν δαμάκι ἢ Ἀρετοῦσα,
 Κ' ἐδώκασι τῆς βάσανο, κείνα ποῦ διαλαλοῦσα,
 Πειδῆ καὶ τότε δὲν μπορεῖ νὰ δῆ τὸν Ἐρωτάση,
 Νὰ λιγυθῆ, ν' ἀποφτιασθῆ, νὰ τρέξῃ τὸ κοντάρι.

Πούδ' ἔχωνε σάν φρόνιμη, τὸν πόνο πού τὴν κρίνει,
 Καὶ τοῦ Κυροῦ τῆς σίμωσε, καὶ σπλαγγικουῶλα γίνη.
 Συργουλιστὰ συργουλιστὰ φιλεῖτον εἰς τὴν χέρα,
 Λέγει, πῶς ἐπικράθηκεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Στὸ πρᾶμμα ὅπου γίνηκεν εἰς τ' ἄγριο παλικάρι,
 Κ' ἐτούτα μίλειε κ' ἤρχονταν κάτω ἀπ' τὸ πατάρι.
 Οἳμάδι μὲ τὴν Ρήγισσαν, κ' ἐπῆγαν στὸ Παλάτι,
 Κ' ἡ συντροφιά ἦτον πολλή, καὶ ἀρίθμητ' ὄρα ἐκράτει.
 Ἐθάφτη ὁ Σπιθόλιοντας, κ' ἐτέλειωσε τοὺς χρόνους,
 Καὶ ἀφῆκεν εἰς τοὺς τόπους τς πίκραις πολλαῖς καὶ πόνους.
 Ἐπέσεν κεῖνο τὸ Σηργιό ὅπ' ὄλοι τὸ τρομάσαν,
 Κ' ἡ ἀνδρείας, κ' ἡ δύναμες σάν νέφαλο περάσαν.
 Πονεῖτον ὁ Δρακόκαρδος, μὰ χρειᾶναι ν' ἀπομένη,
 Καὶ ἂν δὲ νὰ πῆ καὶ τίποτε, γιὰ τότε τὰ σωπαίνει.
 Πᾶσι καὶ ξαρματώνονται ζημιό οἱ ἀνδρειωμένοι,
 Καὶ κάθε εἰς μὲ πιθυμιά τὸ δὲ ταχυὰ ἀναμένει.
 Ἐπόνειεν ὁ Ρωτόκριτος, πῶς γιὰ τὴν ὄρα κείνη,
 Νὰ κονταροκτυπήσουσιν ὁ Ρῆγας δὲν τ' ἀφίνει.
 Νὰ δείξῃ πάνω στ' ἄλογο τὴν τέχνην καὶ ἀνδρειοσύνη,
 Κ' ἐζήλεψε τοῦ Κρητικοῦ, τὸ πρᾶμμα ὅπου γίνη.
 Ὡς εἶδε τόσον ἔπαινον, καὶ φήμην, πού τοῦ δίδα,
 Πούδ' ἐπαρηγῶντουε, καὶ πάντα εἶχ' ἐλπίδα.
 Εἰς τὸ κονταροκτύπημα νὰ κάμῃ νὰ γνωρίσουν,
 Ποιὸν πρέπει νὰ παινέσουσι, ποιὸν πρέπει νὰ φημίσουν.
 Καὶ μετ' αὐτοὺς τὲς λογισμοὺς πάγει καὶ αὐτός, κ' εὐγάνει,
 Τ' ἄρματα καὶ κοντὰ κοντὰ στὴν κλίνην του τὰ βάνει.
 Γιὰ νὰ τὰ εὔρη τὴν αὐγὴν, ν' ἄρματωθῆ ὡς στρατιώτης,
 Καὶ νᾶναι πρῶτος ὁλονῶν τὸ παίνεμα τῆς νειότης.
 Ἐβράδιασεν, ἐνύκτωσε, καθένας στὸ κλινάρι,
 Ἐθεκε, γιὰ ν' ἀναπαυθῆ, κ' ὕπνου γλυκὺν νὰ πάρῃ.
 Μὰ ἡ Ἀρετοῦσα δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῆ ὅπου πάγει,
 Ἀμ' ἐστρεφογυρίζουντον, στῶνα κ' εἰς τ' ἄλλο πλάγι.

NENNA

Η' Νέννα τ' ἴση ἀνεστέναξε, καὶ λέγει τ' ἠ' κοῦμένη,
 Εἶδες τὸ τέλος πῶχουσι, κάρη μου, οἱ ἀνδρειωμένοι,
 Ὅλ' εἴν' αὐτοὶ τοῦ μακελλίου, στὸν θάνατον γυρίζουν,
 Ἀμ' αἱ Ῥηγάδες κάθονται, καὶ μοναχὰ ὀρίζουν.
 Προικᾶς καλ' ἦντα σοῦ μιλῶ, καὶ γιὰ τὴν ὥραν τούτην;
 Εἶπα τὴν παραφантаσία, κ' ἐσὺ καλά ἀφουκροῦ την.

ΠΟΙΗΤΗΣ.

Κεῖνη δὲν δίδ' ἀπολογίαν, μὰ στέκει καὶ λογιάζει,
 Νὰ ξημερώσῃ πιθυμᾶ, καὶ ὁ πόθος τῆνε βιάζει.
 Τὴν ὥραν, π' ὁ Αὐγερινὸς, πασίχαρος προβαίνει,
 Καὶ ἀπὸ τῆς γῆς τὸ πρόσωπον ἠ' σκοτινάδα βγαίνει,
 Καὶ τὰ πουλιά χαμοπετοῦν, καὶ ἀναγαλλιούσιν οὔλα,
 Καὶ πάχνη στά φτερούγιατους πάγει ἀπ' τὴν δροσοῦλα.
 Ποιὸ κάθετ' εἰς χλωρὸ κλαδί, ποιὸ σ' δενδρῶν κλαράκι,
 Καὶ τὸν σκοπὸ τοῦ κελαθεῖ κάθε λογιῆς πουλάκι.
 Καὶ μὲ τὴν σιγανὴν λαλιὰν τὸν ἥλιον προσκαλοῦσι,
 Καὶ πιθυμοῦσι γλίγωρα ναῦγη νὰ τότε δοῦσι.
 Η' Ἀρετὴ σηκώθηκε, τὸ παραθύρ' ἀνοίγει,
 Καὶ τὴν αὐγὴν τὴν λαμπυρὴν μὲ τὴν χαρὰν ξανοίγει.
 Ντύνεται, καὶ στολίζεται, καὶ στέκει καὶ ἀναμένει,
 Πότε νὰ τῆς μὴνύσουσι, νὰ σηκωθῆ νὰ πηαίνῃ.
 Ε' δέτ' εἰ καὶ ὁ Ῥωτόκριτος μὲ τὴν αὐγὴν σηκώθη,
 Καὶ δὲν μπορεῖ νὰ καρτερῆ, μὰ πάραυτ' ἀρματαῶθη.
 Καβαλλικεύει σὰν αἰετὸς, στὸν φόρον κατεβαίνει,
 Καὶ τ' ἄλλους, ποῦ ἐλείπασιν, ἔστεκε καὶ ἀναμένει.
 Καὶ νὰ, κ' ἐκεῖνοι γλίγωρα, πρὶ ὁ ἥλιος νὰ προβάλλῃ,
 Ἐκεῖ ἐμαζωχθήκασιν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.
 Μὲ τὴν αὐγὴν καὶ ὁ Βασιλεὺς στὸν φόρον ἐκατέβη,
 Μὲ ὅλην τὴν ἄξια συντροφιά, κ' εἰς τὸ πατάό ἀνέβη.

Ὅριζι, κ' ἦρθαι γιαμιὰ μπρός του οἱ Καβαλλάροι,
 Για νὰ κατέχη ὁ καθεὶς, ποιῶ τρέχει τὸ κοντάρι.
 Τρεῖς εἶχε, ποῦ δὲ πολεμοῦν, καὶ δέκα ἀντίκρυτά τους,
 Νὰ δείξουσι τὴν τέγγνη τους, καὶ τὴν παλικαριά τους.
 Ὁ Κυπριώτης εἶν' ὁ εἷς, καὶ ὁ Κρητικὸς ὁ ἄλλος,
 Ὁ τρίτος ὁ Ῥωτόκριτος τῆς ἀνδρείας τὸ κάλλος.
 Καὶ τοῦτοι οἱ τρεῖς ἐπαίρουνταν τῷ ἄλλῳ νὰ πολεμήσουν,
 Νὰ πάρουσι τὸ χάρισμα, ἂν ἦναι καὶ νικῆσουν.
 Καὶ ὁ Ῥήγας μὲ τὸ χέρι του ἔγραφεν ἕνα κ' ἕνα,
 Για νὰ μὴν εἶναι ἀζυγανιὰ καὶ λάθος σὲ κανένα.
 Ἐλάχαν τοῦ Χαρίδημου τρεῖς δυνατοὶ ἀνδρειωμένοι,
 Δρακόμαχος, Νικόστρατος νέος καμαρωμένοι.
 Καὶ ὁ δυνατὸς Τριπόλεμος, ποῦ Σκλαβουνιὰν ὀρίζει,
 Καὶ δὲν ψηφᾷ τὸν θάνατον, καὶ φόβου δὲν γνωρίζει.
 Μὰ τέσσαρες ἐλάχασι τοῦ Ῥήγα πὸ τ' ἀμάξι,
 Κ' ἔχει νὰ κουρασθῆ πολλά, νὰ βαρυναστενάξῃ.
 Ὁ Δημοφάνης τὸ θηργιὸ ἀπὸ τὴν Μυτιλήνη,
 Καὶ ἀπὸ τ' Ἀνάπλι Ἀνδρόμαχος, λιόντες θηργιὰ κ' κεῖνοι.
 Καὶ ὁ Λιοκαρέτης τῆς Ἀξιάς τὸ φοβερὸ κοντάρι,
 Καὶ ὁ Ἀφέντης τοῦ Βυζάντιου, τ' ὁμορφο παλικάρι.
 Καὶ τρεῖς καὶ τοῦ Ῥωτόκριτου ἐλάχασι τ' ἀζάπη,
 Τὴν δυνάμιν του πλήθαινε τῷ ἀφέντρας του ἡ ἀγάπη.
 Ἡ Ῥάκλης ἀπ' τὴν Ἑγριππον, ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος πάλι,
 Ὁ νέος ὁ Φιλάρετος, τὸ φοβερὸ κεφάλι.
 Ποῦ τὴν Μοθώνην ὠρίζε, κ' εἶχε ἀφεντειαῖς, καὶ πλούτη,
 Σπίθας, καὶ λιουταριῶν καρδιά, βαστῶν κ' οἱ δύοτους τῆτοι.
 Ἐλάχε καὶ ὁ Δρακόμαχος τοῦ ἀζάπη τοῦ Ἐρωτάρη,
 Κ' εἶχε μεγάλαις κονταριαῖς, καὶ φοβεριαῖς νὰ πάρῃ.
 Τρεῖς λάχανε τῶν δυνουῶν, τέσσαρες τοῦ Κυπριδῆ,
 Τὸ ροιζικότου δέλησε, καὶ ὁ Ῥήγας τοῦ τοὺς δίδει.
 Καθένας ξεύρει μετὰ ποιὸν δὲ νὰ συναπαντήξῃ,
 Νὰ τρέξῃ τὸ κοντάρι του, καὶ τὴν ἀνδρείαν νὰ δείξῃ.

Καὶ στέκουν καὶ ἀναμένουσι μὲ πθυμιά μεγάλη,
 Πότε νὰ δώσῃ θέλημα τοῦ Ῥῆγα τὸ κεφάλι.
 Εἰκοσιπέντε σάλπιγγες, καὶ βούκινα κτυπήσαν,
 Καὶ τὸ πκτάρι σεισθήκε, καὶ τ' ἄλογα ξυπνήσαν.
 Πρῶτο σιμάδι τῆς ἀρχῆς σ' ἔγνοιαν πολλὴν τῶς βάνει,
 Ποιὸς μέλλει ναῦγη νικητής, νὰ πάρῃ τὸ στεφάνι.
 Δὲν εἶναι πθυμητική ἔτσι βροντὴ ὅταν στραφῆ,
 Σ' καιρὸν, ποῦ σ' ἀνακρέμασιν ὁ ἥλιος τὸν κόσμον κάμη.
 Ἀνθούς, χορτάρια, λούλουδα, δένδρη κλαδὰ ξεφάνη,
 Κ' ἔλθῃ βροντὴ μὲ νέφαλο, καὶ τὴν βροχοῦλα κάνη.
 Καὶ ἀναγαλλιάσουν καὶ χαροῦν, ὅλοι μικροί, μεγάλοι,
 Θωρῶντας τᾶσανε νεκρά, πῶς ἀνεξῆσαν πάλι.
 Σὰν ἦτον πθυμητικός ὁ Ῥώκριτος ν' ἀκούσῃ,
 Νὰ παίξουσιν ἡ σάλπιγγες, τοὺς ἄνδρας νὰ καλοῦσι.
 Καὶ ἀνέμενε μὲ προθυμίαν, νὰ δευτεροκτυπήσῃ,
 Νὰ σάσῃ τὸ κουτάρι του, τὸν πόλεμον ν' ἀρχίσῃ.
 Ἄς ποῦμεν καὶ τῆς Ἀρετῆς, κείνο ποῦ τὴν παιδεύει,
 Ποῦ γύρισε τὸ πρόσωπον, καὶ τῆς Φροσύνης λέγει.

ΑΡΕΤΟΣΤΑ

Φροσύνη, ποιὸς σοῦ φαίνεται νὰν' κάλλιο παλλικάρι,
 Στὸ αἶσμα, καὶ στὸ λίγυσμα, καὶ εἴς ἀνδρείας τὴν χάρι;
 Στὸ σείσμα, καὶ στὸ λίγυσμα, στὸ ζῶσμα τῶν ἀρμάτων,
 Στ' ἀρχοντικά ἀναρρήματα, καὶ στῆς ἀνδρείας τὸ γάτο;
 Καὶ ποιὸς μὲ διῶμα κάβεται, καὶ τὸ κορμί δὲν κλίνει;
 Τὴν ὄρεξί σου πέμου την νὰ ζῆς καὶ σὺ Φροσύνη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τότε ἡ Νέυμα ὡς πονηρὴ, θωρῶντας πῶς ἡ κόρη,
 Τὸν ἀσπροφόρο ξόμπλιαζε, κ' ἐκεῖνον πάντα θώρει,
 Κ' ἐγνώρισε πῶς πλειὰ βαθυά, ὁ πόθος της ριζώνει,
 Καὶ πῶς τὸν Ἐρωτόκριτον θωρεῖ, καὶ καμαρώνει.

NENNA

Για να τῆς πάψη ὁ λογισμὸς, τῆς λέγει, θυγατέρα,
 Κίτεχε, πῶς ὅσους θῶρῶ, σ' ἐτούτην τὴν ἡμέρα,
 Κ' ἦλθαι κ' ἐγραφθήκασιν, ἐμένα δὲν μ' ἀρέσει,
 Μόνον τὸ Βασιλόπουλον, ὁποῦναι κεῖ στήν μέση.
 Καὶ ὁποῦλθε μὲ πολλὴ ἀφεντιὰ, κ' εὐτρέπισεν ἡ Χώρα,
 Ἐκεῖνον καμαρώνω γῶ, χίλιαις φοραῖς τὴν ὥρα.
 Καὶ ἔξω ἀπὸ κεῖνο ὀρέγομαι, κ' ἔχει μορφιά, μεγάλη,
 Κεῖνον τὸν χρυσοκόκκινον, τὸν ξανθοσγουραμάλη.
 Κάθεται σὰν ζωγραφιστὸς, καὶ στράφτει μὲσ' στὰ κάλλη,
 Καὶ ὡσὰν ἐτούτους καὶ τοὺς δυό, θάρρῶ δὲν εἶναι ἄλλοι.

ΑΡΕΤΟΣΑ

Τότε τῆς λέγει ἡ Ἀρετή, ὀλίγην πράξιν ἔχεις,
 Καὶ τὸ καλὸ ἀπ' τὸ κακὸ ποιοῦ εἶναι δὲν κατέχεις.
 Στὸς κόκκινος, εἰς πράσινος, καὶ ὅσος καὶ ἂν γέμη ὁ φόρος,
 Ποπακωθιότους ὀλονῶν εἶναι ὁ ἀσπροφόρος.
 Καὶ ἀπήτης ἀποκότησε δέκα νὰ πολεμήση,
 Εἰς καθὲ πρᾶμμα, σὰν θῶρῶ, ἐπέρασε τὴν φύση.
 Για πέμου, ἦντα τοῦ λείπεται, καὶ ποῖαν χάριν δὲν ἔχει;
 Ποιὰ τέχνη βρίσκεται ἀρχοντιάς, καὶ δὲν τὴν ἐκατέχει;
 Λιουτᾶρι στήν παλικαριάν, χρυσὸς ἀετὸς στὸ διῶμα,
 Πολλὰ σκλαδώνει ταῖς καρδιαῖς τὸ ζαχαρένιο στόμα.
 Ἡ κόρδαις τοῦ λαγούτου του, πουλιὰν καὶ κηλαδοῦσι,
 Καὶ γιαινουν τὰ τραγούδια του τῷ ἀρρώστους νὰ τ' ἀκούσι.
 Ὡς καὶ ζωγράφος ἔμαθε δίχως δασκάλους πράξι,
 Ἡ μοῖρά μου τὸ ἔκαμεν, ὀγιά νὰ μὲ πατάξη.
 Ἐδῶ μαθαίνει καὶ γιατρός, ταῖς πληγωμέναις γιαινει,
 Συχνὰ δροσίζει ταῖς καρδιαῖς, ἐκείναις ποῦ μαραίνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Πάλ' ἢ Φροσύνη νὰ ζωρῆ, πῶς εἰς τὴν Ἀρετοῦσαν,
 Ἡ' σπύθαις πλειὰ παρὰ ποτέ, ἐβράζαν κ' ἐκεντοῦσαν.
 ἘΨεγε τοῦ Ῥωτόκριτου, τὴν νειότη καὶ τὰ κάλλη,
 Καὶ ἀνέσπησέ της τον κολλὰ μὲ πονηριὰ μεγάλη.

ΝΕΝΝΑ.

Λέγει της· θυγατέρα μου γροίκα τὰ λέγω τώρα,
 Κάτεχε ἢ υτζόγια πούκαμες, βγαίν' ἔξ ἀπὸ τὴν Χώρα.
 Τίς εἶναι σὰν τὸν Κρητικόν, καὶ σὰν τὸν Κυπριώτη,
 Καὶ τίς σὰν τοῦ Πιστόφορου τὴν ἀνδρειωμένην νειότη;
 Κ' ἐκείνον τὸν Τριπόλεμον τίς νὰ τον ἐνικήση;
 Καὶ αὐτὸν τοῦ χρυσοκόκκινου, ὁποῦ περνᾷ τὴν φύσι;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ξαναφουσαῦν ταῖς σάλπιγγες, κ' ἦτονε τὸ σημάδι,
 Οἱ Καβαλλάροι δυὸ καὶ δυὸ νὰ τρέξουσιν ὁμάδι.
 Τρεῖς ἦσαν σὰν πρωτόγεροι, πούχαν τῆς γνῶσις χάρι,
 Καὶ πρᾶξιν στούταις ταῖς δουλειαῖς γιὰ κάθε καβαλλάρη.
 Τότε ἀπὸ τοὺς Γέροντας τὸ Δέλημα ἐδόθη,
 Τὸν Ἐρωταν ἀνέκραξε, στὸν πέθο παρεδόθη.
 Λιγοφυχᾷ ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ κάνουσί του χάρι,
 Νᾶν' πρῶτος γιὰ τὸν κύριον του, νὰ τρέξη τὸ κοντάρι.
 Καὶ τὸν Φιλάρετον καλεῖ τ' ὄμορφο παλικάρι,
 Καὶ τὸν ἀνέμενε καὶ αὐτός, κ' ἐκράτει τὸ κοντάρι.
 Τότε ἐστράφ' ἢ Ἀρετὴ στὴν Νέννα της καὶ λέγει,
 Ὅμάδι εἶν' κείνος ποῦ παιναῖ, κ' ἐκείνος ὁποῦ ψέγει.
 Ὅμάδι καλεσθήκασι, κ' ἐδὰ Δέλεις γνωρίσει,
 Πιὸς Δέλει τιμηθῆ ἀπ' τοὺς δυὸ, καὶ ποιὸς Δέλει νικήσει.
 Γύρου τριγύρου εἶν' ὁ λαός, καὶ πιθυμοῦν νὰ δοῦσι,
 Δυὸ παλικάρια σὰν αὐτὰ, πῶς κονταροκτυποῦσι.

Σάν στά λαγκάδια τὰ βαθυὰ τ' ἄγρια τὰ δασωμένα,
 Ὅπουναι μέσα τὰ θηρηγιά, καὶ ὄρνια κατοικημένα,
 Κ' ἔχουσι δένδρη καὶ κλαδιά, σὲ μιὰν μερὰν κ' εἰς ἄλλη,
 Καὶ κατεβῆ ἀπ' τὰ βουνᾱ ἀνεμικὴ μεγάλη.
 Καὶ μὲ βροντὴν, καὶ μ' ἀστραπὴν, μέσα στά δάση δώσει,
 Κατασκορπίση τὰ κλαδιά, τὰ δένδρα ξεριζώσει.
 Κ' ἡ σκόναϊς μὲ τὴν ταραχὴν φόβον τοῦ κόσμου δώσουν,
 Φύγουσιν ὄρνια καὶ θηρηγιά, καὶ τρέχουν νὰ γλυτώσουν.
 Ἐδέτζει βρόντισε ὁ οὐρανός, καὶ ἡ γῆ ἀνεσηκώθη,
 Ὅταν ἡ πρώτη κονταριά στά στήθη τους ἐδόθη.
 Ἀσάλευτος ἀπέμεινε στὴν κοπανιὰν ἐκείνη,
 Ὁ Ῥωτόκριτος, κ' εἰς τὸν λαὸν χαρὰ μεγάλη γίνη.
 Ἐδειξεν ὁ Φιλάρετος στ' ἄρματα πόσο ξάζει,
 Ποσῶς δὲν τὸν ἐλίγυσε, σάν καρφωμένος μοιάζει.
 Πιάνουν κοντάρια πλειὰ βαρυὰ διὰ νὰ δευτερώσουν,
 Στόπον, ποῦ νάσαι βλαβερός, πάσχουν κ' οἱ δυὸ νὰ δώσουν.
 Ὁ Ἥλιος δίδει στ' ἄρματα, καὶ φέγγουσι, καὶ λάμπου,
 Σμίγουν, συναπαντήχουσι στὴν μιὰν φορὰν τοῦ κάμπου.
 Ἐδῶκε τοῦ Ῥωτόκριτου μιὰν κονταριὰν στά μάτια,
 Καὶ τὸ κοντάρι σκόρπισεν εἰς ἑκατὸ κομμάτια.
 Ἡ κονταριᾶτὸνε βαρυὰ, καὶ δυνατὴ περίσσα,
 Λιγάκι τὸν ἐζάλισε, μὰ δὲν τὸν ἐγνωρίσα.
 Ἡ κονταριά τοῦ Ῥωτόκριτου πλειὰ δυνατὰ πληγώνει,
 Ποῦδῶκε τοῦ Φιλάρετου, ἐκεῖ ποῦ τὸ ξαμώνει.
 Στὸ κούτελο σημάδεψε, καὶ ἠῦρέν το καὶ στή μέση,
 Κ' ἐσάλεψε, κ' ἐκούνησε δυὸ τρεῖς φοραῖς νὰ πῆση.
 Ζερβά, δεξιὰ ζυγάριζε, κ' ἤγευε τὸ κορμί του,
 Καὶ στὴν καπούλα τοῦ φαριοῡ γγίζει τὴν κεφαλὴ του.
 Νὰ παίξη δὲν ἠμπόρειε πλειὸ, γιὰτ' ἦτονε γραμμένο,
 Ὅποιος καὶ ἂν γύρη ἀπτ' ἄλογο, νὰ τὸν κρατοῦν χαϊμένο.
 Ἡ Ἀρετοῦσα ἐπέτουντον, κ' ἦτον χαρὰ γεμάτη,
 Καὶ τὴν Φροσύνην ἔσφιγγεν, ἐκεῖ ποῦ τὴν ἐκράτει.

Ἡ ὄποι' ἄστεκε μὲ λογισμό, ἐπόνειε, γιὰ τὸ θῶρει,
 Πῶς μὲ τὰ ζάλα περπατεῖ στὸν ἐγκρεμνόν, ἡ κόρη.
 Τὴν σάλπιγγα ὁ Ῥωτόκριτος, κάνει καὶ δευτερώνει,
 Κράζ' ἄλλον νᾶλθη ὀγλίγωρα, στὸ κέρδος ἐξαμῶνει.

ΑΦΕΝΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΙΠΟΥ

Ὡσὰν λιοντάρι ἀγριεύθηκε τζ' Εὐρίπ' ὁ στρατιώτης,
 Καὶ τῆς ἀνδρείας ὁ μάστορας, τὸ παίνεμα τῆς νειότης.
 Πιάνει κοντάρι δυνατὸ, τοῦ Ῥωτόκριτου σιμῶνει,
 Καὶ λέγει του μὲ μάνιτα, ἀδελφι, δὲν σὲ σώνει.
 Τόκαμες τοῦ Φιλάρετου, ν' ἀκροσταθῆς καμπόσου,
 Νὰ ξεκουράσης τὸ κορμί, στὸν κόπον σου, τὸν τόσον,
 Μὰ κράζεις με, ὡσὰν θωρῶ, λιγοφυχᾶς περίσσα;
 Μὰ κάτεχε καὶ ὀπούλαγα, ποτὲ δὲν μ' ἐνίκησα.
 Καὶ θές γνωρίσεις σήμερον, ποιὸς εἶμαι νὰ κατέχης,
 Γιατὶ τὴν πρᾶξίν μου ἐδῶ ἀκόμη δὲν τὴν ἔχεις.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δὲν τοῦ μιλεῖ ὁ Ῥωτόκριτος, μὰ δείχνει μὲ τὴν χέρα,
 Πῶς θέλουσι νὰ γνωρισθοῦν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Πιάνουσι τόπο πομακρά οἱ εὐμορφοὶ Καβαλλάροι,
 Στὴν σέλλα σάζουν τὸ κορμί, καὶ σφίγγουν τὸ κοντάρι.
 Κ' εἰς τ' ἄρματα τῆς κεφαλῆς δυὸ κονταριαῖς κτυποῦσι,
 Ποῦ μέσα στὰ μυαλά κ' οἱ δυὸ πόνον πόλυν γροικοῦσι.
 Μ' ἀσάλευτοι πομείνασι, καὶ δευτερώνουν ἄλλη,
 Παρὰ τὴν πρώτην πλειὰ βαρυνά, καὶ πλειότερα μεγάλη.
 Ὁ Ἡρακλῆς πτὴν Εὐρίπου ἐσάλεψε δαρμάκι,
 Γιατὶ παραζαλίσθηκε, κεῖναι νὰ πιῇ φαρμάκι.
 Ἐστεκεν ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ἀσάλευτος ἐγένη,
 Κ' ἐφάνη του ἐνίκησε στὴν κονταριάν ἐκείνη,
 Ποῦρ ὀμιλήσασι κ' οἱ δυὸ, καὶ ὀμάδι συβασθῆκα,
 Νὰ τρέξουν ἄλλην μιὰ φοράν, μὰ τότε δὲν τζ' ἀφῆκαν.

Ἐκείν' οἱ τρεῖς πρωτόγεροι, πούχαν ἔξάν παρμένη,
 Εἰς ὄτ' ἀποφασίσουσι καδ' ἕνας νὰ σωπαῖνη.
 Σάν εἶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, πῶς ἡ δουλειὰ εἶν' κριμένη,
 Ἐκάλεσέτον τὸν ἔχθρον, τὸν ἄλλον π' ἀναμένει.
 Κ' ἡ σάλπιγγα δυὸ τρεῖς φοραῖς παίζει τὸ κάλεσμάτου.

ΔΡΑΚΟΚΑΡΔΟΣ

Κ' ἐκείνησ' ὁ Δρακόκαρδος, καὶ σάζει τ' ἄρματά του,
 Κ' ἐσκέπασε τὰ μάγουλα τὰ κιτρινοδαμμένα,
 Μὲ σίδηρα πολλὰ βαρυνά, καὶ πολυσκουριασμένα.
 Δύναμιν εἶχε σάν θηριό, δράκου καρδιὰν ἐφόρα,
 Νὰ κάμη θέλει σήμερο, νὰ ἀναδακρυσῆ ἡ κόρη.
 Σιμώνει τοῦ Ῥωτόκριτου, λέγει του, ὅπου θελήσει,
 Ὑστερα μὲ τὰ κοφτερά σπαθιά νὰ πολεμήσῃ.
 Τάχα νὰ θέλῃ ὁ Βασιλεῖός; πέτο, νὰ τὸ κατέχω,
 Κ' ἀπὸ τὰ ὀψὲς γιὰ ἔτοια δουλιὰ μεγάλην ἔγνωσαν ἔχω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὸ γροῖκησ' ὁ Ῥωτόκριτος, ἐκεῖνο πού τοῦ λέγει,
 Ἐγνώρισέν τονε γιὰμιὰ ἦντάναι πού γυρεύει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καὶ λέγει του, δὲν ἔχω ἔξάν, γιὰ δὰ νὰ σοῦ μιλήσω,
 Καὶ διχωστάς ἀπηλογιάν τυχαίνει νὰ σ' ἀφήσω.
 Μὰ τὸ κονταρυκτύπημα, ἀδελφι, σάν τελειώσῃ,
 Νὰ πᾶμεν εἰς τοῦ Βασιλεῖοῦ, θέλημα νὰ μᾶς δώσῃ.
 Νᾶχῃς τὸ θέλεις ἀπὸ μέ, καὶ πρᾶμμα εἶν' ὀλίγο,
 Καὶ τάσσω σου, καὶ βρίσκεις με, γιὰτὶ δὲν θὰ σοῦ φύγω.
 Τοῦτο διὰ δὰς ἄς τ' ἀφήσωμε, γιὰτὶ καιρὸν δὲν ἔχει,
 Ὅπου θωρεῖς, πόσος λαὸς περμαζωμένος τρέχει.
 Καὶ ἂν ἦσαι, ὡς δείχνεις δυνατός, καὶ ἂν ἦσαι παλικᾶρι,
 Δεῖξέ την πτὴν παλικαριάν, κ' ἐδῶ μὲ τὸ κοντάρι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δέν στέκουν νὰ μιλοῦσι πλειό, ἀφήκασι τὰ λόγια,
 Καὶ σύρνονται μὲ μάνιτα εἰς ἀπ' τὸν ἄλλον χώρια.
 Ξαναφυσοῦν ἢ σάλπιγγες, ἐκείναι ποῦ τοὺς κράζουν,
 Οὔ γλίγωρα νὰ τρέξουσι, καὶ τὰ κουτάρια σάζουν.
 Μὲ μάνιτα ὁ Ῥωτόκριτος κινᾷ τὴν ὄραν κείνη,
 Σὰν κάρβουνον ἀφτεύμενον τὸ πρόσωπόν του γίνη.
 Ἡ΄ξαψε καὶ ὁ Δρακόκαρδος, ποῦ τοῦδωκεν ἡ φύσι,
 Τζ' ἀνθρώπους ὅλους νὰ μισᾷ, οὐδένα ν' ἀγαπήσῃ.
 Ἐκίνησε μὲ μάνιτα, ἀγριεύει, καὶ δρυμώνει,
 Ὡσὰν τὸ κάνει ὁ ποταμός, βολὸς ὅταν φουσκώνει.
 Καὶ ἀπὸ χαράκια καὶ δεινδρά σύρει, καταθρουλίζει,
 Ἐτοιας λογιῆς ἀγριεύεται, κ' ἔτοιας λογιῆς μανίζει.
 Στὸ πρῶτο συναπάντημα πραιμάτονε μεγάλο,
 Πῶς τὰ κουτάρια δώκασι στὴν μούρη ἓνα μὲ τ' ἄλλο.
 Κ' ἐδέτζι θρουλισθήκασι, καὶ στὰ κορμιά δὲ γγίζουν,
 Καὶ ἐμπρὸς ὀπίσω τὸ ζημιὸ ὡς ἀστραπή γυρίζουν.
 Μὲ δύναμιν καὶ μὲ ἀνδριὰν ἄλλα κουτάρια πιάνουν,
 Τρέχουν, καὶ στὴν μασκάλη τους μὲ μάνιτα τὰ βάνουν.
 Τοῦ γροινιασμένου ἢ κουταριά εἰς τὸν λαιμὸν ποκάτω,
 Εὔρηκε τὸν Ῥωτόκριτον, ποῦ πάντα τὸ θυμάτο.
 Τὴν ἀναπνοιάν του στούμπωσε, κακὸ πολὺ τοῦ κάνει,
 Καὶ λίγο, λίγον ἔλειψε, νὰ πέσῃ ν' ἀποθάνῃ.
 Τὸ αἷμ' ἀπὸ τὸ στόμα του ἔτρεχεν εἰς τὰ στήθη,
 Τούτην τὴν κουταριά ὁ λαὸς πολλὰ τὴν ἐφοβήθη.
 Ὅλοι φωνάζουν καὶ μισοῦν, καὶ λέσιν ἐδά πέφτει,
 Ποῦρε στὴν σέλλα στάθηκε, καὶ ὡς λέοντας ἀνδριεύθη.
 Ἡ' κοπανιά δὲν ἔβλαψε τόσα τὸν Ἐρωτάρη,
 Σὰν ἔβλαψε τὴν Ἀρετὴν ἐπάνω στὸ πατάρι.
 Ποῦ τὸ κουταροκτύπημα ἐκράτειε γιὰ παιγνίδι,
 Κ' ἐδάχει πόνου στὴν καρδιάν, παράτρομος τῆς δίδει.

Καὶ ὡσάν τὸν εἶδε κ' ἤγερευε, καὶ τόσου αἷμα τρέχει,
 Ἀγκουσεμένη βρίσκειται, ὑπαμονὴν δὲν ἔχει.
 Ἐχλώριανεν, ἐχάθηκε, καὶ ἄλλης λογῆς ἐγένυη,
 Τινὰς δὲν τὴν ἐγνώρισε, μόνον ἢ Εὐφροσυνη.
 Ὅποια ἀλλ' ἀγάπησε ποτέ, μπορεῖ νὰ τὸ λογιᾶση,
 Τὸν πόνον, ὅπου γροίκησε, μὴν πᾶ νὰ τότε χάση.
 Πουρ' ἐπαρηγορήθηκε, σὰν εἶδε τὸ κοντάρι,
 Τοῦ Ῥώκριτ' ἠντάκαμεν εἰς τ' ἄλλο παλικάρι.
 Ἐκτύπησέ του κονταριὰν στὰ μᾶτια ἔτζι μεγάλη,
 Πουῖλειψε λίγο νὰ χαθεῦν τὰ γρινιασμένα καλλή.
 Ἐσπασε τὸ κοντάρι του, κ' ἐπῆε ποῦ καὶ κορμάτι,
 Μιὰ φλιτζακιδ' ἀλύπητη ἐμπῆκε πρὸς τ' ὀμμάτι.
 Στὸ φρύδι ἀποκατωθιό, ἔτοιαν πληγὴν τοῦ κάνει,
 Πουῖστερα τοῦ κακούργησε, κ' ἦτον γιὰ νὰ ποθάνη.
 Βαρυὰ πολλὰ ζαλίσθηκε, καὶ πλειότου νοῦν δὲν ἔχει,
 Καὶ δὲν γροικᾷ λαβωματιὰν, οὐδ' αἷμα ὅπου τρέχει.
 Γέρνει τρεῖς τέσσαρες φοραῖς, καὶ ἐμπρὸς, καὶ ὀπίσω πάγει,
 Καὶ στόστερο ἀπὸ τ' ἄλλογον ἔπεσε στόνα πλάγι.
 Χάμαι στὴν γῆν ἐξάπλωσε τῆς Πάτρας τὸ λιοντάρι,
 Ἡ' σέλλα πόμειν' εὐκαιρῆ δίχως τὸν καθαλλάρη.
 Πολλὴ βαβούρα στὸν λαὸν καὶ τότε ἐγροικήθη,
 Κ' ἡ Ἀρετὴ στὸ κάμωμα τοῦτο παρηγορήθη.
 Μὰ δὲν ἠμπόρει ἔτζ' εὐκόλα νὰ καλοσυνηφέρη,
 Στὸν φόβον, ὅπου τζ' ἔδωκε τοῦ Δράκουτα τὸ χέρι.
 Σπακῶνεται, σφουγγίζεται, νὰ γιατρευθῆ γυρευεῖ,
 Μὲ τῆς ἀνδρείας τὴν ἐντροπὴν ἀμίλητα μισοῦει.
 Καὶ ἂν εἶχε καὶ ὄρεξι κακὴν, γιὰ τότε δὲν τὴν δείχνει,
 Μὰ μούλωσε τὴν κεφαλὴν, στὰ χαμηλά τὴν μπήχγει.
 Ἀπόμεινε ὁ Ῥωτόκριτος σ' μεγάλο νῆκος τότες,
 Ἐτούταις ἦσαν ἢ μαλιαῖς, κ' ἢ κονταριαῖς ἢ πρώταις.
 Ἡλθε καὶ τοῦ Κυπρίδημου, ἡ ὥρα π' ἀναμένει,
 Νὰ τότε πολέμίσουσι τέσσαρες ἀνδρειωμένοι.

Μέσα στὸν φόρον δυὸ φοραῖς ἀνεβοκατεβαίνει,
 Καὶ ἔμπρὸς ἐπαῖζαν σάλπιγγες, καὶ ὡς λιόντας ἀναμένει.
 Ποιὸς νῆλθη ἀπὸ τοὺς τέσσαρες νὰ τόνε δοκιμάση,
 Δὲν ἤθελε πλεῖο ὁ καιρὸς, κ' ἡ ὥρα νὰ περάσῃ.
 Μ' ὄλον τὸν κόσμον ἐπαίρνετο, ὄχιὰ νὰ πολεμήσῃ,
 Νὰ δείξῃ πῶς ὁ Ἔρωτας δὲν κάνει δίκαια κρίσι,
 Γιαύτως στ' ἀμάξι μ' ἐντροπήν δεμένο κολοσύρνει,
 Καὶ πρὸς αὐτόνον ἔκαμε σὰν Ῥῆγας δικαιοσύνη.
 Πολλὰ καλὰ ὀρδινιάζεται, μεγάλην ἔγνοιαν βάνει,
 Ὅταν ἀνάδια του Ἰωρεῖ νῆλθη τὸν Δημοφάνη.
 Ἐκείνο τ' Ἀρχοντόπουλο ἀπὸ τὴν Μυτιλήνη,
 Σιωπῶνει του, καὶ λέγει του, πῶς δὲν γροικᾷ νὰ κρίνῃ.
 Γιατὶ στ' ἀμάξι του κρατεῖ τὸν ἔρωτα δεμένον,
 Καὶ νὰ τοῦ δείξῃ ἄδικα τὸν ἔχει σκλαδωμένον.
 Ἄρχισε τὸ Ῥηγόπουλο τῆς Κύπρου νὰ μανίξῃ,
 Τ' ἀνάβλεμμά του πρὸς αὐτὸν συνεφιαστὸ γυρίζει.
 Λέγει του, ἐγὼ κάμα καλὰ, ἀμ' ὄχι σεῖς οἱ ἄλλοι,
 Βροῖσκεσθε εἰς λάθος φανερόν, καὶ σὲντροπήν μεγάλη.
 Νὰ λέτε, πῶς ἐσᾶς νικᾷ ἓνα μικρὸ κοπέλι,
 Καὶ πῶς ἔχ' ἀπὸ λόγου σας, ἐκείνο ὅπου θέλει.
 Ἐτοῦτος ἐγεννήθηκεν εἰς τὰ δικά μου μέρη,
 Κ' ἐπάσχησε πολλαῖς φοραῖς σὲ ταῦτα νὰ μὲ φέρῃ.
 Μὰ μὲ ποτὲ δὲν μ' ἤρесе, μ' ὅσα πολλὰ κατέχει,
 Ἡ πράξις τς εἶναι βλαβερή, καὶ σφαίνει πῶς τὴν ἔχει.
 Καὶ πλειά μς ἐγγίξει παρὰ σέ, καὶ ἂν ἤθελε μ' ἀρέσει,
 Σὰν καταπῶς τονὲ Ἰωρεῖς δὲν τὸν ἐθέλα δέσει.
 Καὶ νὰ σὲ δείξω σήμερον, πῶς πάντα δίκαια πηαίνω,
 Καὶ πάντα μὲ τὴν χέρα μς τς' ἀκάτεχους μαθαίνω.
 Ἀφῆκαν τ' ἀπονέσματα, κ' εἰς ὀρδινιὰν ἐμπῆκαν,
 Καὶ στὸ κονταροκτύπημα, πόλλ' ἄγρια καλεσθῆκαν.
 Καὶ ἀπὸ τὴν πόση μάνιτα, καὶ ἀγριότητα ποῦ δείξαν,
 Ἐσφάλασιν ἡ κοπανιαῖς, καὶ οὐδένα δὲν ἐγγίξαν.

Ὅσ' ἀν' γεράκι ὅταν χυθῆ, καὶ ἀπὸ ψηλά ξανοίγῃ,
 Καὶ θεὸς νὰ πιάσῃ τὸ πουλί, ἐκεῖνο νὰ τοῦ φύγῃ.
 Ξαναγιαγέρνει τὸ ζημιό, στήν ἄλλην νὰ τὸ πάρῃ,
 Ἐτοιας λογῆς ἐκάμασι καὶ τοῦτοι οἱ καθαλλάροι.
 Ὅσ' ἀν' γεράκια στέψασι, νὰ ξανατρέξουν πάλι,
 Κ' ἕνας τὸν ἄλλον ἔπασχε, χαμαὶ στήν γῆν νὰ βάλῃ.
 Εἰς τοῦτο τὸ δευτέρωμα ἡ κοπανιαῖς δὲν σφάνουν,
 Πόνου πολὺν τοὺς δίδουσι, κακὸ πολὺ τοὺς κάνουν.
 Ἐπῆρεν ἔτοιαν κονταριάν ἀπὸ τὸν Δημοφάνη,
 Ὁ Κυπριώτης, ποῦ ὁ οὐρανὸς πολλὰ θολὸς τοῦ φάνη.
 Καὶ τ' ἄλογο του ἐπὰ κ' ἐκεῖ, σὰν ζαθωμένο πάγῃ,
 Κ' ἔδειξε δυὸ καὶ τρεῖς φοραῖς νὰ πέσῃ σ' ἕνα πλάγῃ.
 Ζάλην καὶ τὸ Ῥηγόπουλον ἐγροίκησε μεγάλη,
 Καὶ πόνου εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀμ' ἐπληρώθη πάλι.
 Στὸ κούτελο μιὰν κονταριάν δίδει τοῦ Δημοφάνη,
 Σὰν νάχεν ἀποκοιμηθῆ, σ' ὕπνον βαρὺν τοῦ φάνη.
 Ἦτοτε τόσον δυνατὴ, τὸς ἦτοτε μεγάλη,
 Π' ὁ καθαλλάρης ἔγερνε, σὲ μιὰ μερὰ κ' εἰς ἄλλη.
 Καὶ ὡσὰν τὸ κάνει ἡ ζυγαριά, ποῦ ἀνεδοκατεδαίνει,
 Καὶ κατὰ τὸ γομάρι της, βαραίνει, καὶ ἀλαφραίνει,
 Ἐτξ' ἔκανε στήν ζάλην του, καὶ μ' ὄλ' ὅπου ἀνδριέφτη,
 Στῶστερο μὴν μπορῶντας πλειό, ἀπὸ τῆ σέλλαν πέφτει.
 Ἐπεσεν ἀπὸ τ' ἄλογο, μὲ πόνου καὶ μὲ πίκραν,
 Καὶ ὄλοι τ' Ἀφεντόπουλου περίσσα λυπηθῆκαν.
 Ἐτρεχεν ἀπ' τὴν μίτην του, αἷμα καὶ ἀπὸ τ' αὐτιά του,
 Ζάλην μεγάλην καὶ πολλὴν ἐγροίκα στα μυαλά του.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΟΣ

Ὅσ' ἀν' τὸν ἔρρηξεν αὐτὸν, στὸν ἄλλον ἐξαμώνει,
 Καὶ ὡς ἔπαιξεν ἡ σάλπιγγα, Ἀνδρόμαχος σιμώνει.
 Λέγει του, ὅ, τι ἔχεις ὡς ἐδῶ, ἀδελφί καρωμένα,
 Δὲν ξάζουσι οὐδέ τίποτε, ἀν δὲν βαρῆς κ' ἐμένα.

Να δῆ καὶ ἔλος ὁ λαός, καὶ ὁ Ῥῆγας νὰ γνωρίσῃ,
 Τὸ πῶς δὲν βρῖσκεται κάνεις ἐδῶ νὰ σὲ νικήσῃ.
 Κάτεχε ἐδᾶ παρὰ ποτὲ νὰ σφίγγῃς τὸ κοντάρι,
 Στέκε στή σέλλα δυνατός, ἀν ἦσαι παλικάρι,
 Μὴν πάρνεσαι, σ' ὅ, τ' ἔκαμες Ῥηγόπουλ' ἀνδρειωμένε,
 Καὶ νὰ γνωρίσῃς σήμερον, Ἀνδρόμαχος ποῖός ἐναί.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦ Κυπριώτ' ἐφάνηκε περίσσο νὰ γροικίσῃ,
 Πῶς ἦλθεν ἕνας πελελός, νὰ τόνε φοδερίσῃ.

ΚΥΠΡΙΑΔΗΜΟΣ

Λέγει τ', ἀν ἦκουσες ποτὲ, ποῖός εἶμαι, πῶς μὲ λείπει,
 Καὶ πῶς κατέχω τ' ἄρματα, θάρῶ νὰ μὴ σ' ἀρέσῃ.
 Εἶμὲ τὰ μέλη μ' ἀδελφεῖ, ὅταν ἐγεννηθῆκαν,
 Εἰς τὴν κοιλιὰν τῆς μάνας μὲ τὸν φόβον τῆς ἀφῆκαν.
 Καὶ ἄφοβος ἐγεννηθῆκα, κάμε νὰ τὸ κατέχῃς,
 Κ' ἐσύ νὰ μὲ ξιππᾶς ἐδᾶ, χαϊμένον κόπον ἔχεις.
 Τὰ λόγια, τ' ἀπουέματα ποτὲ δὲν ἔχουν χάρι,
 Δὲν κρέγει ἡ γλῶσσα δυνατὰ, σὰν κρέγει τὸ κοντάρι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐστεικε, κ' ἦκουε ὁ λαός, κεῖνα π' ἀναθηθάναν,
 Κ' εἶδασι, πῶς τὰ μάτια τους σπύθαις φωτιάς εὐγάναν.
 Τὸν κάμπου ἐμοιράσασι, καὶ τ' ἄλογα κεντοῦσι,
 Καὶ τὰ κοντάρια σφίγγουσι, καὶ τ' ἄρματα κτυπῶσι.
 Δυὸ κονταριάς εἰς τὰ κορμιὰ δίδου τ' ἄρματομένα,
 Κ' ἐλάχαν τ' ἄρματα καλά, ἀμὴ κ' οἱ δυὸ πεθαίνα.
 Ὡσὰν βρουτὴ καὶ πλειότερα ἔκαμε ὅταν κτυπῆσαν,
 Καὶ ἀπὸ τὸ σφίγμα τῶν ποδιῶν τ' ἄλογα γονατίσαν.
 Ἡ' ἀπ' τὸ σφίγμα τῶν ποδιῶν, ἦ καὶ ἀπὸ πὸ κοντάρι,
 Τ' ἄλογα γονατίσασι, κ' ἐπάνω οἱ Καβαλλάροι.

Κ' εἰς τὴν κοιλίαν καὶ τῶν θυονῶν ἦτον τὸ φτεριστῆρι,
 Καθένας τους βιάζοντο νὰ δευτεριαγύρη.
 Ὅσ' ἂν πουλιά ὅταν βόσκωνται, κ' ἐξάφης νὰ γροικῆσουν,
 Κτύπου πολὺν στὴν μέσην τους, καὶ ν' ἀναπτερακίσουν,
 Καὶ νὰ πετάξουν τὸ ζημιὸ σ' ἂν ξεπεριωρισμένα,
 Ἐ'τζι καὶ αὐτάνα ὡς ἀστραπή ἦσανε σηκωμένα.
 Γιαγέρνουν τοῦτα τὰ θηρία στὸ πρῶτόν τους σημάδι,
 Πιάνουν κοντάρια δυνατὰ, νὰ ξανατρέξουν ὁμάδι.
 Μὲ μάχην ἐκινήσασι, μὲ μάνιταν ἐτρέξαν,
 Τὴν ὥρα ποῦ γροικῆσασι ταῖς σάλπιγγες κ' ἐπαῖξαν.
 Κ' ἕνα καιρὸν ὃ εἰς τ' ἄλλοῦ στὸ κούτελο κτυποῦσι,
 Τὰ μάτια θαρπωθήκασι, τ' αὐτιά τους δὲν ἀκοῦσι.
 Ὅλιγον λίγον ἔλειψε τοῦ δυνατοῦ Κυπρίδην,
 Νὰ πέσῃ μὲ τὴν κονταριά, π' Ἀνδρόμαχος τοῦ δίδει.
 Δυὸ τρεῖς φοραῖς ἐπὰ κ' ἐκεῖ, γέρινα κ' ἐπάνω κάτω,
 Κ' ἐξάπλωσε τὰ χέρια του, διὰ νὰ δώσῃ κάτω.
 Πουρ ἀνδρειεύθηκε καλά, ἐστάθηκε, δὲν πέφτει,
 Καὶ ἂν εἶχε πόνον στοὺς μυαλοὺς, ὕστερον ἐγιατρεύθη.
 Μ' ἀκούσατε τὴν κονταριά, ὁποῦδωκε καὶ τοῦτος,
 Ὁ θησαυρὸς τῆς δύναμις, καὶ τῆς ἀνδρείας ὃ πλοῦτος.
 Εὔρηκε τὸν Ἀνδρόμαχον ἴσα στὸ κούτελό του,
 Καὶ μιὰν ὀργυιὰ τὸν ἔρρηξε μακρὰ ἀπ' τ' ἄλογό του.
 Καὶ ζαλισμένος ἔπεσε, καὶ κείνοι ποῦ θωροῦσαν,
 Ἀποθαμμένους καὶ νεκρὸς πῶς ἦτον ἐθαύροῦσαν.
 Πᾶσι πολλοὶ κ' εὐγάνουν του, μὲ βιὰν καὶ τιδεξιότης.
 Τὰ σίδηρα τῆς κεφαλῆς, κ' ἐκλαῖγαν ἔτοιαν νεϊότη.
 Μὰ παρηγορηθήκασι, σ' ἂν ἐγνωρίσαν πάλι,
 Πῶς κείνο, ποῦ τὸν εὔρηκεν, ἦτον ἀπὸ τὴν ζάλη.
 Τὸν ἄλλον δὲν ἠθέλασι, κ' εἶχάν του κακωσύνη,
 Γιὰ τὸν καυμένον ἔρωτα, ἄδικα πῶς τὸν κρίνει.
 Ἐξεζαλίσθ' ὃ Ἀνδρόμαχος, κ' ἐπῆγεν εἰς τὸ σπῆτι,
 Αἷμα ἀπὸ τὸ στόμα του, ἔτρεχε καὶ ἀπ' τὴν μήτη.

Πολλά ἐντράπη, κ' ἤθελε τοῦ Ῥήγα νὰ μὴνύσῃ,
 Θέλημα νάχη καὶ ἄλλην μιὰν, νὰ κουταροκτυπήσῃ.
 Κ' εὔρισκε χίλιας ἀφορμαῖς, μ' ἀλήθεια δὲν τοῦ ξάζουν,
 Γιατὶ τὰ λόγια τ' ἄμοιαστα στὴν ζυγαριὰν δὲν σάζουν.
 Καὶ ὅλοι τὸ λέγαν καὶ πρεπὸ δὲν εἶναι νὰ τὸ κάμῃ,
 Γιατὶ ποῦ χάσῃ δὲν μπορεῖ πάλι νὰ ξαναδράμῃ.
 Ὁ Διοκαρέτης ὁ γλυκὺς τῶμορφο παλικάρι,
 Καβαλλικεύει τὸ ζῆμιό, καὶ πιάνει τὸ κοντάρι.
 Τοῦ Κυπριώτη σίμωσε μ' ὄφι ἀναγαλλιασμένη,
 Καὶ μὲ μιλιὰ, καὶ μὲ λαλιὰ, γλυκειὰ καὶ ζαχαρένη.

ΔΙΟΚΑΡΕΤΗΣ.

Λέγει του, Ἀφέντη, ἐγὼ Σωρῶ τὸ νῆκός σου ἦντα ξάζει,
 Καὶ ὅσ' εἶναι ἐπὰ σὴν ἀνδριὰν ἐδένας δὲν σοῦ μοιάζει.
 Κι ἀπῆτις κ' εἰς τὸ κάλεσμα ἦλθα κ' ἐγὼ τοῦ Ῥήγα,
 Καλὰ καὶ νάμαι ἀκάτεχος, καὶ νὰ μπορῶ καὶ λίγα.
 Κ' ἐδόθηκέ μου σήμερον, μ' ἔτοιο Σηριὸ νὰ δράμω,
 Καὶ ἐλπίζω ἂν βέλω νὰ συρθῶ ντροπ' εἶναι νὰ τὸ κάμω.
 Καὶ κάνει χρειά ν' ἀνδριεῦθῶ σ' πράγματα τιμημένα,
 Καὶ ἂν πέσω καὶ ἀπὸ τ' ἄλογο, εἴν' καὶ ἄλλοι ὡσὰν κ' ἐμένα.
 Μὰ τὸ κουταροκτύπημα τοῦτ' οὔτινος καὶ ἂν λάχη,
 Πρεπὸν εἶναι γίνεται δίχως κακιὰ καὶ μάχη.
 Καὶ ἂν ἦν καὶ ὅλοι ἦλθαμεν διὰ τιμὴν τοῦ Ῥήγα,
 Δὲν πρέπει νὰ μανίζωμεν, οὐδὲ πολλὰ οὐδὲ λίγα.
 Ἐγὼ κατέχω το καλὰ, πῶς μὲ νικᾷς γιὰ πρώτην,
 Τὴν πεσματιά μου καὶ ἀποδᾷ μοῦ φαίνεται Σωρῶτην.
 Τὴν πεσματιά, καὶ τὸν χαῖμόν ἐγὼ σὲ καρδιὰν δὲν τᾶχω,
 Μὰ πάντα νάσαι Ἀφέντης μὲ, νὰ σὲ τιμῶ ὅπως λάχω.
 Καὶ βάρει μου ὅπου σοῦ φανῆ, καὶ πάλι γὼ νὰ κάμω,
 Καλοσυναῖτα, ὅ, τι μπορῶ, ἐδῶ ποῦ Σε νὰ δράμω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ν' ἀκούσῃ τὸ Ῥηγόπουλο, μὲ πόση σπλαγχνοσύνη,
 Ο' Διοκαρέτης τοῦ μιλεῖ τότε τὴν ὄραν κείνη,
 Σὲ μεγάλην καλοθέλησιν γιὰ λόγου του κινήθη,
 Καὶ μὲ σπλαγχνότητα πολλὴν ὄμορφ' ἀπηλογήθη.

ΚΥΠΡΙΑΔΗΜΟΣ

Ἄδελφι μου, μὲ τὺς κακοὺς κ' ἐγὼ κακοσυνεύγω,
 Μὰ τὴν ἀγάπην δέλω τὴν, καὶ πάντα τὴν γυρεύγω.
 Κ' ἐκεῖνοι οἱ δυό, ποῦ πέσασι, πάλ' ἀποφοβερίζουν,
 Μὰ σὰν γροικῶ, τὰ λόγια σε πολλ' ἀρχοντιά μυρίζουν.
 Καὶ λέγω σοῦ το σήμερον, ὅγιά νὰ τὸ κατέχης,
 Πῶς φίλου σου παντοτεινόν, καὶ δουλευτὴν νὰ μ' ἔχης.
 Μὰ στὸ κονταροκτύπημα ἐτοῦτο κάνει χρεῖα,
 Νὰ δείξωμεν κ' ἐσὺ κ' ἐγὼ, ὅλην μας τὴν ἀνδρεία.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐδέτζι μὲ λυπητερά λόγια ξεχωρισθῆκαν,
 Κ' ἐκεῖ ποῦ δὲ νὰ τρέξουσι, στοὺς τόπους ἐσυρθῆκαν.
 Ὡς ἀποφτιάσαν τὰ κορμιὰ τὴν σάλπιγγα κτυπῆσαν,
 Καὶ τὰ κοντάρια σφίξασι, καὶ ὡς λέοντες κινήσαν.
 Κ' οἱ δυὸ δυὸ ἤλθασι μὲ δύναμιν, ὅπου περναῖ τὴν φύσι,
 Κ' ἕνα βουνὶ ἠθέλασι σαλέψει καὶ λιγύσει.
 Ἡ κονταριαῖς ἐδώκασι στὸ σιδηρὸ στομάχι,
 Καὶ μ' ὄλον ποῦ ἐτρέξασι, δίχως κακίαν καὶ μάχη,
 Ἦσανε τόσον δυναταῖς, π' οἱ ἄλλοι τζ' ἐτρομάξαν,
 Καὶ τοῦτοι ἀπ' τὸν πόνου τους ἐβαργιαναστενάξαν.
 Τὰ σωθικὰ ματώσασι, κ' αἷμα πολὺ ἐφτύσαν,
 Σ' ὅλα τὰ φύλλα τῆς καρδιάς τὸν πόνου ἀγροικῆσαν.
 Ο' Κυπριώτης μέσα του, ἔλεγε ἐδὰ γνωρίζω,
 Ὅτι δὲν εἶδα, οὐδ' ἐπραξα, στοὺς τόπους ποῦ γυρίζω.

Σήμερον πῦρ ἔνα κορμί στῶν Ἀθηνοῦν τὰ μέρη,
 Ἦ εἰς καλωσύνην, κ' εἰς ἀνδρείαν ποτὲ δὲν ἔχει τέρι·
 Τὴν δύναμιν ἐμάζωξε, παρὰ ποτὲ τὴν θέλει,
 Δειλιᾶ τὸν Διοκάρητον, καὶ ἂν ἦν καὶ πλειὰ κοπέλι.
 Ζητοῦν κουτάρια δυνατὰ, καὶ ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος θέλει,
 Νὰ δοῦν τὴν δεύτερην φορὰν ἢ τζόγια τίνος μέλλει.
 Καὶ κάθε εἰς ὅ, τι μπορεῖ τὴν ὄραν κείνην κάνει,
 Ἐτζί για νάχη τὸν ἀνθόν, ὡσάν καὶ τὸ στεφάνι.
 Μ' ἀκούσατε τὸ ροιζικὸ πῶς ἦλθε νὰ μποδίσῃ,
 Στὸ δεύτερο κουτάρημα δὲν θέλει νὰ τζ' ἀφήσῃ.
 Σ' ἓνα καιρὸ κινήσασι τᾶμορφα παλικάρια,
 Καὶ σφίγγου τὴν μασκάλην τες τὰ δυνατὰ κουτάρια.
 Μὰ πάνω στὸ μεσόστρατο, ὁποῦτρεχευ ὁ Ἀξιότης,
 Ἐ' ἄλογον ἔκαμ' ἀδικον τῆς εὐμορφῆς του νειότης.
 Ἐκαταπεδουκλώθηκε, πέφτει, κουλουμουντρίζει,
 Τὸν καθαλλάρη πλάκωσε, τὴν χέρα του τζακίζει.
 Κ' ἦτον μεγάλο καὶ πολὺ, ἢ μοῖρα ν' ἀδικέψῃ,
 Κ' ἔτσιαις λογιῆς ἀλύπητα νὰ τότε ζυγανέψῃ.
 Καλὰ καὶ πάλι νάγιανε, σάν πρώτα νάναι ἡ χέρα,
 Πουρ ἔχασεν ὅ, τ' ἔπασεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Ἐτρεξαν ὅλοι, βγάλαντον ἀπ' τ' ἄλογο ποκάτω,
 Καὶ αὐτόνος μὲ γλυκύτητα στ' ἄκουε πηλογάτο.

ΔΙΟΚΑΡΕΤΗΣ

Ἐτοῦτο ὁποῦ μοῦλαχε, δὲν μὲ πολυπικραίνει,
 Καὶ οὐδὲ τὴν χέρα μου γραικῶ νᾶν τόσο τζακισμένη.
 Καὶ ἂν ἦν για τὸ καλύτερον, οὐδὲ σ' κακὸ τὸ βάνω,
 Καὶ ὅ, τι καὶ ἂν φέρου οἱ καιροί, πάντα σ' καλὸ τὸ πιάνω.
 Μιὰν ὄνταν ἐκαλέσθηκα τὴν σημερινὴν ἡμέρα,
 Καὶ τίς κατέχει ἂν πῦρισκεν ἄλλα παρὰ τὴν χέρα;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐκ' ἦτον ὁ Ῥηγόπουλος, κ' ἐγροίκα τ' ἦτα λέγει,
 Καὶ ἀναδακρυνῶναι καὶ πονεῖ, καὶ τὸ κακὸν του κλαίγει.
 Τὴν κεφαλὴ ξαρμάτωσε, καὶ σπλαγγηχικὰ τοῦ ἐμίλει,
 Κ' ἔσκυφτε, καὶ συχνὰ συχνὰ κλαίγοντας τὸν ἐμίλει.

ΚΥΠΡΙΑΙΜΟΣ

Λέγει τ', ἀπὴς τὸ ροιζικὸ τὸ δέλησε κ' ἡ μοῖρα
 Καὶ μετὰ σένα ἄδικα ὕψος κακὸν ἐπῆρα.
 Καὶ ἂν εἶγε λείπει ἡ πεσματιὰ, π' ἀδίκεφεν ἐσένα,
 Γνωρίζω, πῶς δὲν ἔφθανεν ἡ δύναμις μ' ἐμένα,
 Νὰ σὲ νικήσω· τὸ λοιπὸν κείνο ποῦ τὸ κοντάρι,
 Δὲν ἔκαμ', ὡς τὸ κάμωμεν μὲ τῆς φιλιᾶς τὴν χάρι.
 Καὶ ὅποιος μὲ σπλάχνος καὶ ἀρχοντιὰ τὸν ἄλλο μας νικήσῃ,
 Νὰ κράζεται πλειὰ δυνατὸς σ' Ἀνατολῇ, καὶ Δύσει.
 Καὶ ἀγάπα με νὰ σ' ἀγαπῶ, πάντα ὥστε νὰ ζοῦμε,
 Νᾶχωμ' ἐκεῖ ποῦ βρίσκεσαι, καὶ νᾶρχεσαι κ' ἐγὼμαι.
 Εἶπασι καὶ ἄλλα σπλαγγικὰ λόγια κ' οἱ δύο τους πῆτοι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Πολλὰ κερδαίνει ἡ φρόνησις καὶ τῶν ἀρχοντιᾶς τὰ πλούτη.
 Ἐκείνοι ποῦ γροικούσανε, στέκοντας μετ' αὐτήνους,
 Πρᾶξιν, καὶ μᾶθημα καλὸ ἐπαίριον ἀπὸ κείνους.
 Ὁ Ῥῆγας ἐπικράθηκε, καὶ ὅλ' οἱ ἀπομονάροι,
 Γιατ' ἦτον τοῦτο τὸ κορμὶ πλούσιο ἀπὸ κάθε χάρι.
 Ἐσυντροφιάσαντον, πολλοὶ, στὸ σπῆτι τότε πᾶσι,
 Δὲν δέλουν ὦρα νὰ διαβῆ, σὺδ' ὦρα νὰ περάσῃ.
 Κ' ἐφέρασί του τοὺς γιατροὺς ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Καὶ ὡς εἶδασι τὴν κοπανιάν, ὅπουχεν εἰς τὴν χέρα,
 Δένουν καλὰ ὀρδινιάζοντην, καὶ γιατρικὰ τοῦ βάνουν,
 Κ' εἶπασι, πῶς ὀγλίγωρα σὰν ποῶτα τοῦ τὴν κάνουν.

Τὴν κεφαλὴν ἀρμάτωσεν ὁ Κυπριώτης πάλι,
 Κάνει, κ' ἡ σάλπιγγα κτυπᾷ, στὸν φόρον καὶ ἀντιλάλει.
 Καὶ τὸ Ῥηγόπουλο καλεῖ, ποῦ τὸ Βυζάντιο ὀρίζει,
 Τὴν δύναμίν του τὴν πολλὴν ἀκόμη δὲν γνωρίζει.
 Καβαλλικεύει σὰν ἀετός, κ' ἡ σάλπιγγές του πηαίνου,
 Ἐμπρός, κ' ἐκυματούσανε τοῦ νειοῦ τοῦ παινεμένου.
 Καὶ συντοφιάζουnton πολλοὶ, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι,
 Καὶ τρεῖς φοραῖς ἐπέρασεν ἔμπρὸς ἀπ' τὸ Πατάρι.
 Μ' ἔτοια μεγάλην ἀφεντιάν, καὶ μ' ἔτοια ἀνδρειάν καὶ χάρι,
 Ὅπου παρακαλῶν πολλοὶ, τὴν ντζόγιαν νὰ τὴν πάρη.
 Σὰν ἔκαμε δυὸ τρεῖς φοραῖς τὸν γύρον, δὲν τ' ἐφάνη,
 Καιρὸς γιὰ ν' ἀναμένη πλειό, κ' ἕνα κοντάρι πιάνει.
 Πολλὰ μεγάλο, καὶ βαρὺ, καὶ δυνατὸ περίσσα,
 Ὅπου τὸ Σαυμαστήκασι, στὸ φόρ' ὄσοι καὶ ἂν ἦσα.
 Κι ὡς ἔπαιξεν ἡ σάλπιγγα, ἡ πρώτη κ' ἐγροικίθη,
 Μὲ ταῖς δικαῖς του τὸ ζημιὸ ἐδιπλοπηλογήθη.
 Καὶ ἀπέκει τρέχει τὸ φαρί, ταῖς σκάλλαις ἀντιπάτει,
 Καὶ ποῦ νὰ κάμη κοπανιὰ ξομπλιάζει μὲ τὸ μάτι.
 Ἐτούτη ἡ ἴδια πιθυμιὰ ἦτον καὶ στὸν Κυπρίδη,
 Καὶ τὸ κανίσκι ὁ εἶς τ' ἄλλου στὸ κούτελο τὸ δίδει.
 Ἦσαν κ' οἱ δυὸ Ῥηγόπελοι, ἦσαν κ' οἱ δυὸ ἀνδρειωμένοι,
 Δυὸ κονταριαῖς ἐδώκασι, ὅπου στήν Οἰκουμένη,
 Δὲν εὑρεθῆκαν ἄλλοι δυὸ, ὡσὰν αὐτοὺς νὰ κάμουν,
 Στὴν σέλλα σέκ' ἀσάλευτοι, καὶ δὲ νὰ τῷ ἀναοδράμουν.
 Ἀσάλευτοι πομείνασι, μὲ σκότισι μεγάλη,
 Ἐδώκασιν ἡ κονταριαῖς, τότε ἡ μία κ' ἡ ἄλλη.
 Μιὰ κοπανιὰ μέσ' στοὺς μυαλοὺς βαβοῦρα τοὺς ἀφῆκε,
 Καὶ ἀπὸ τ' αὐτιά καὶ τῶν δυοῶν αἷμα πολὺ εὐγῆκε.
 Στέκουσιν οἱ ἄλλοι καὶ Ἰωροῦν, καὶ ἀκόμη δὲν κατέχουν,
 Ποιὸς ἀπομένει νικητής, ἀπὸ τοὺς δυὸ ποῦ τρέχουν.
 Κευταῶσι πάλι τ' ἄλογα, καὶ ὡσὰν πουλιὰ πετοῦσι,
 Εἰς τοῦ μιλίγκου τὴν μεριάν ἡ κοπανιαῖς κτυποῦσι.

Μὰ πῆγασί νε ξώφαλσαις, καὶ βλάβην δὲν ἐκάμα,
 Χαϊμένη ἐπῆγε ἡ κοπανιά καὶ τῶν θυοῶν ἀντάμα.
 Ἀτζάκιστα πομείνασι τὰ δυνατὰ κουτάρια,
 Γιαγέρνουν νὰ τριτώσουνε τᾶμορφα παλικάρια.
 Ὅσου καὶ δυναμώνουσι, ὅσου καὶ πλειὰ δρυμώνουν,
 Τὴν κοπανιὰν στὸ κούτελο κ' οἱ δυὸ τὴνὲ ξαμώνουν.
 Χειλημυτρίζουν τὰ φαριά, καὶ ἀναπαυμὸν δὲν ἔχουν,
 Κ' οἱ καβαλλάροι μάχονται, τὸ κέρδος τους ξετρέχουν.
 Ἡλθαισι σὰν τὸν ἀνεμον τ' ἀλόγα νὰ τζ' εὔρουσι,
 Στὸν τόπο, ποῦ ξαμώνουσι, ταῖς κοπανιαῖς κτυποῦσι.
 Δὲν κάνουν ἔτοια ταραχὴ τὰ δένδρα τὰ μεγάλα,
 Ποῦ στὰ βουνα φυτρώνουσι, ἢ στὰ λαγκάδια τ' ἄλλα.
 Ὅταν ὁ νότος ἢ ὁ βορρᾶς μὲ δύναμιν φουσκώση,
 Καὶ κατακόψη ταῖς κορφαῖς ταῖς ρίζαις ξεριζώση.
 Ἐτζί ἐκάνα ἡ κουταριαῖς ἡ δυναταῖς ἐκείναις,
 Πῶς πῆγαν τὰ κομμάτια τες, κ' ἠύραν τῆ ἡλιῖ τζ' ἀκτῖνες.
 Ἐδωκεν ὁ Πιστόφορος εἰς τὴν ζερβὴν μασέλλα,
 Τοῦ Κυπριώτη κουταριὰν, κ' ἔγυρεν ἀπ' τὴν σέλλα.
 Τότε τ' ἀλόγου τὸν λαιμὸν ἀγκαλιαστὸν ἐπιάσε,
 Τὸ χαλινάρι ἄφηκε, τὴν μιὰν του σκάλλα χάσε.
 Καὶ δυὸ δόντια τοῦ βγήκασι καὶ τ' ἄλλα ξεκουνησαν,
 Τὴν κουταριὰν τὰ μέλη του ἔλα τὴν ἐγροικῆσαν.
 Μὲ τὸν λαιμὸν ὀποῦπιασε τ' ἀλόγου του βοηθήθη,
 Δὲν πέφτει, μὰ μπορεῖ νὰ πῆ, πῶς τότε ἐγεννήθη.
 Ἡ κουταριά, καὶ κοπανιά τοῦ δυνατοῦ Κυπριῶτη,
 Ὅπου τὸ Βασιλόπουλο τὴν ὄρα κείνη δίδει,
 Ἦτονε τόσο φοβερὴ, τὸς ἦτονε μεγάλη,
 Ποῦ τὸν ἐπιάσε καταχνιά, καὶ σκοτισμὸς καὶ ζάλη.
 Δὲν ἔχει πλειό του δύμησιν, καὶ δύναμιν νὰ στέκη,
 Καὶ τ' ἀλόγα τουὲ βαστᾶ καὶ πάγει του παρέκει.
 Κ' ἐκεῖνος ἐζυγάριζε, καὶ πλειὸ ἀνδρειὰν δὲν ἔχει,
 Μὰ στέκει πάνω σὸ φαρί, καὶ πούναι δὲν κατέχει.

Στῶστερο, καὶ στ' ὀλόστερο μέσα σ' λιγάκην ὥρα,
 Ἐ΄πεσε, καὶ πόνου πολὺν ἔδωκεν εἰς τὴν Χώρα.
 Ἀπὸ τὴν πίκρα ὁ Βασιλεὺς ἔτρεμε σάν καλάρι,
 Γιατ' εἶχε πιθυμιὰ πολλὴν γαρπρὸ νὰ τόνε κάμη.
 Καὶ πέμπει ἀπ' τοὺς φρόνιμους νὰ πᾶν νὰ τόνε δοῦσι,
 Καὶ πῶς σάν λιόντας ἔκαμε, καὶ δράκος νὰ τοῦ ποῦσι.
 Μὰ τ' ἄδικο ποῦ γίνηκε, τοῦ ροῖζικοῦ ἤπου χάρι,
 Ὅχι νάναι ὁ Κυπρίδημος καλλιὰ του παλικάρι.
 Ὅλα τοῦτα περάσασι, κ' εἰς ἄλλα πάλιν μπαίνου,
 Νὰ δῶσι καὶ τοῦ Κρητικοῦ τοῦ φοβεροῦ ἀνδρειωμένου.
 Πῶς δέλει κάρμι μέ τοὺς τρεῖς, ποῦ, τοῦδωκεν ἡ μοῖρα,
 Κ' ἤντάναι, ποῦ τῆ δίδουσι, κ' ἤντάναι, ποῦ τοῦ πῆρα.
 Κουτάρια βάστα ξαργητοῦ, βαρυνὰ καὶ μαυρισμένα,
 Καὶ μετ' ἐκεῖνα δέλησε, νὰ τρέξη μ' ἕνα ἕνα.
 Ἐ΄λαχε σ' κείνην τὴν μεριάν, ποῦ δέ νὰ τρέξη τοῦτος,
 Εἰς καθάλλαρης δυνατός, καὶ μέ μεγάλο πλοῦτος.
 Δρακόμαχος ἐκράζετο κί ὠρίζε τὴν Κορώνη,
 Καὶ πάντα του μ' ἀγριότητα, καὶ καυχησιὰ μαλώνει.

ΔΡΑΚΟΜΑΧΟΣ

Κ' ἐσίμωσε τοῦ Κρητικοῦ, καὶ λέγει τ' ὄ, τ' ἐγίνη,
 Ὅψές μέ τόν Σπιθόλιοντα, δέν εἶν' ἡ ὥρα κείνη.
 Καὶ βίλετο καλά στὸν νοῦν, τὸ πῶς μέ τὸ κουτάρι,
 Τυχαίνει νὰ φανερωθῆ, ἂν ἦσαι παλικάρι.
 Ἀπὸ τὰ ψές τὸ πιθυμῶ σέ σένα, καὶ ὄχι σ' ἄλλο,
 Νὰ τρέξω τὸ κουτάρι μου ἐτοῦτο τὸ μεγάλο.
 Καὶ δέλεις μάθει σήμερον, πῶς κουταροκτυποῦσι,
 Καὶ ρώτησ' ὅταν σοῦ φανῆ, ποιὸς εἶμαι, νὰ σοῦ ποῦσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦτος ἐμάλωνε καλά, μάτον κακὸς στὴν χάρι,
 Ἐ΄χθρεύετο, κ' ἐζήλευε σέ κάθε παλικάρι.

Καὶ ὅ, τ' ἔκαμεν ὁ Κρητικὸς στὸ πρᾶμμα ὅπου γίνη,
 Περίσσα τὸν ἐχθρεύθηκεν ἀπὸ τὴν ὥρα κείνη.
 Καὶ μὲ τὴν μάχην τοῦ μιλεῖ, ἀγριεύει, καὶ μανίζει,
 Πολλᾶσφαλε τὸν Κρητικὸν νὰ δὲ νὰ φοβερίξη.
 Σὰ ἓνα ξύλο ἀπόξερο, ποῦ στή φωτιᾶν σιμῶση,
 Πιάσῃ ζημιό, καὶ ἄψη ἢ φωτιᾶ, ἢ βράσις σὰν τοῦ δώση.
 Κ' εὐγάλη τὴν ἀναλαμπή, μὰ δίχως νὰ καπνίση,
 Κεντήσῃ καὶ ὥστε νὰ κρατῆ, πλειὸ δὲν μπορεῖ νὰ σθύση.
 Ἐδέτξι καὶ ὁ Χαρίδημος μ' ἀφοῦσαν ἐγροικῆθη,
 Στὰ λόγια τοῦ Δρακόμαχου, καὶ πάραυτα κεντίθη.
 Μ' ἀπέξω δὲν τοῦ φαίνουνο, γιατί καπνὸν δὲν πιάνει,
 Καὶ τὴν λαλιά ἀπ' τὸ σῶμα τε πολλὰ γλυκὰ τὴν βγαίνει.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Λέγει, δὲν δέλω καυχθῆ, κάμε νὰ τὸ κατέχης,
 Μ' ἀκάτεχου ἐμάλωσα, κ' εἰς τοῦτο δίκαιον ἔχεις.
 Κι ὁ ἀκάτεχος τοῦ κάτεχου ποτὲ δὲν τ' ἐρμηνεύει,
 Στὸν κατεχάρη ὁ ἀκάτεχος τὸ μάθημα γυρεύει.
 Καὶ ροιζικὸ εἶχα σήμερον, κ' ἤλθες νὰ μ' ἐρμηνέψης,
 Τὰ δὲν κατέχω, νὰ μοῦ πῆς, καὶ νὰ μὲ δασκαλέψης.
 Μὰ βλέπεσαι, καὶ ὁ μαθητὴς πολλαῖς φοραῖς κομπῶνει,
 Καὶ μὲ κλεψιά καὶ πονηριά τὸν δάσκαλον λαβῶνει.
 Δός μου νὰ μάθω γλίγωρα, κ' ἢ ὥρα μᾶς βιάζει,
 Καὶ ὅπου σπουδάζει τὴν δουλειά, ἀπονωρῆς σχολάζει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Κεντοῦν, ξυπνεῦσι τ' ἄλογα, καὶ τὰ κορμιά μαλώνουν,
 Στὸ σιδηρένιο κούτελο κ' οἱ δύο τους ἀξαμώνουν.
 Ἦτονε τόση ἢ μάνιτα τοῦ Κρητικοῦ μεγάλη,
 Ὅπου τὸν ἐξανάκαμε τῆς μάνιτας ἢ ζάλη.
 Κ' ἔτοια λογιῆς μ' ἔτοιαν καρδιάν ἔσφιξε τὸ κοντάρι,
 Ποῦ δύο κορμιάτια τόκαμε, πρὶν βρῆ τὸν καβαλλάρη.

Μ' ὄλου ὀπούτονε χοντρό, καὶ δυνατὸ περίσσα,
 Τ' ἄρματα μὲ τὴν χέρα του στοῦ σφίγμα τὸ τζακίσα.
 Εὐκαιρῆ πῆγε ἡ κοπανιά, ἀμὴ τοῦ Δρακομάχη,
 Ἡῦρηκε του Χαρίδημον, μ' ἐχθρήτα καὶ μὲ μάχη.
 Καὶ τὸ κοντάρι σκόρπισε, κ' ἐπῆγε ποῦ κορμάτι,
 Καὶ ἡ κοπανιά τὸν ἔσωσε εἰς τὸ δεξιό τ'ε μᾶτι.
 Πόνου μεγάλου τοῦδωκε, μὰ δὲν τότε σαλεύει,
 Καὶ μὲ μεγάλην προθυμίαν νὰ γοδικιθῆ γυρεύει.
 Μ' ὄλου ὀπούχε ἀπ' τὴν ἀνδρειάν, καὶ δύναμιν μεγάλην,
 Τὸ τζάκισμα τοῦ κονταριοῦ ποκάτω στὴν μασχάλην.
 Εὐτράπηκεν ὁ Κρητικὸς, ἄφτει ξεκοκκινίζει,
 Πῶς τὰ κοντάρια τὰ χοντρά στὸν ἀνεμον τζακίζει.
 Καὶ ὡσὰν λιοντάρ' ἀγριεψε, φουσκώνει, καὶ μανίζει,
 Στοῦ Δρακομάχου τὴν μεριάν σὰν αἰετὸς γυρίζει.
 Καὶ ἄλλο κοντάρι πλεῖο βαρὺ ἐπιάσεν εἰς τὴν χέρα,
 Πολλὰ κακοςυνεύθηκεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Καὶ λέγει τοῦ Δρακόμαχου, ἀδελφι, στούτην πάγει,
 Καὶ τὸ κοντάρι ἂν ἔσπασεν, ἡ χέρα δὲν ἐρράγει.
 Σφίγγονται καὶ ἀποφτιάνονται καὶ ἀντιπατῶν ταῖς σκάλλαις,
 Μιλώνουν τὰ κοντάρια τ'ε, σφίγγαντα στ' ἄσπασχάλαις.
 Ἀγριεύγουσι καὶ τὰ φαριά, σ' ἓνα καιρὸν κινούσι,
 Ὅλοι τῆς Χώρας στέκουσι, μὲ φόβου καὶ θωροῦσι.
 Σὰν ἀγριεμένα νέφαλα, ποῦ σμίξουν καὶ σφιχθοῦσι,
 Δὲν φράψουσι, καὶ τὴν βροντὴν πλεῖα δυνατὰ κτυποῦσι.
 Καὶ γροικηθῆ σεισμὸς στὴν γῆν, στὴν μάνιταν ἐκείνην,
 Ἐτζί στοῦ συναπάντημα τῶν ἀνδρειωμένων γίνη.
 Ἐδρόντησεν ὁ οὐρανὸς, σειοῦνται τῆς γῆς τὰ βάθη,
 Κ' ἦτον μιὰ βρύσι κεῖ κοντὰ, καὶ τὸ νερὸ θολάθη.
 Πρὸς τοῦ μῆλιγκου τὴν μεριάν, ποῦ τοῦ κατέλου ἐγγίζει,
 Ἐξάμωσ' ὁ Δρακόμαχος, καὶ δυνατὰ μανίζει.
 Ὅπου ξαμώνει, ἐκεῖδωκε, κ' ἡ χέρα του δὲν σφάνει,
 Καὶ βροντισμὸν καὶ ταραχὴν ἡ κονταριά του κάνει.

Πρὸς τοῦ μηλίγκου τὴν μεριὰν ἔδωκε τὸ κοντάρι,
 Ζάλ' ἤρρηκε τὸν Κρητικὸν τ' ὄμορφο παλικάρι.
 Ἐμπρὸς στήν σέλλα κούμπισε, καί τ' ἄλογο περπάτει,
 Τὸ χαλινάρι δὲν κρατεῖ, σταῖς σκάλλαις δὲν ἐπάτει.
 Μεγάλου πόνου τοῦδ' ἔδωκε τὸ πονεμένο χέρι,
 Κεῖνην τὴν ὥρα εἶδε στήν γῆν τ' ἄστρα τὸ μεσημέρι.
 Ἀκόμη ἄλλη ἔτοια κοπανιὰ δὲν τοῦλαχε νὰ πάρη,
 Μὴδ' ἐκουταροκτύπησε μὲ τέτοιον καβαλλάρη.
 Ἄρχησε νὰ ξεζαλισθῆ, ἡ κεφαλὴ τοῦ ἐπόνει,
 Μ' ἀνδριεύετο, ἐρωτεύετο, καί ὅσον μπορεῖ τὸ χώνει.
 Ἡ κονταριαῖς τοῦ Κρητικῆ π' ἀνθρωπον δὲν λυποῦνται,
 Καὶ ὁ τιнос κί ἂν δώκασι, πάντας ταῖς ἐνθυμοῦνται,
 Ἐκάμαν σου Δρακόμαχε, πρᾶμμα ποῦ δὲν ἐθάρρεις,
 Καὶ χάμαι σὲ πεζέψασιν, ὀποῦσουν καβαλλάρης.
 Ἡδρὲν του εἰς τὸ πρόσωπον ἡ κοπανιὰ ἡ μεγάλη,
 Κ' ἔκαμε τὸ κοντάρι του τὰ μαθημένα πάλι.
 Τὸ σίδερο κατάσπασε, τὰ χεῖλη του σχισθῆκα,
 Μᾶτονε ἡ ζάλη του πολλή, καὶ πόνου δὲν ἐγροῖκα.
 Τὴν σέλλαν ἀπαρνήθηκεν, ὕπνου βαρὺ κοιμᾶτο,
 Τὰ πόδια πρὸς τὸν οὐρανὸν, κ' ἡ κεφαλὴ ἀνωκάτω.
 Ἐπεσεν ἀπὸ τ' ἄλογο μ' ἔτοιο μεγάλο βᾶρος,
 Ὅπου ὁ λαὸς ἐλόγιαζε, πῶς τὸν ἐπῆρε ὁ χάρος.
 Μὲ μουγκρισμὸ ἀνεστάθηκε, μ' ἀγριότη ἐσηκώθη,
 Νὰ τρέξῃ πάλι πιθυμᾶ, μὰ τ' ἀδικό του γνώθει.
 Κ' ἐμίσηψε μὲ μάνιτα, σὰν λιόντας ἐβρυχᾶτο,
 Τοῦ Κρητικῷ μὲ τὸ σπαθὶ δείχνοντας ἀπονᾶτο.
 Ἐκείνος ὀπου τὴν μαλιὰ, ποτὲ δὲν ἐφοσθῆθη,
 Ἀφῆνειτον καὶ μάχεται, καὶ δὲν τ' ἀπηλογήθη.
 Κοντάρι πάλ' οἱ δοῦλοί του ἄλλο ἐφέρασίν του,
 Καὶ νὰ πληθαίνῃ ξέτρεχεν ἔπαινον σὲ τιμὴν του.
 Ὁ Νικοστράτης νὰ σωρῆ καὶ νὰ γροικᾶ στὸν φόρο,
 Πῶς δίνουσι πολλὴν τιμὴν κεῖνον τὸν μαυροφόρο,

Μιά πιθυριά τὸν νίκησεν ἔτσι πολλὰ μεγάλη,
Ποῦ τὴν τιμὴν του βάλθηκε στὴν ζυγαριὰν νὰ βάλῃ.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ

Σιμῶνει τοῦ Χαριδῆμου, καὶ λέγει τς, ἀνδρειωμένε,
Ἄλλος ἐπὰ στὴν δύναμιν ὡσὰν ἐσέ δὲν ἔναι.
Κ' εἰς τοῦτο μὲ τοῦ λόγου σου ἡ ὄρεξις κινᾷ με,
Νὰ παίξω τὸ κοντάρι μου, καὶ ἂν ἦν καὶ πέσω χάμαι.
Ἐγὼ δὲν τῶχω γιὰ ντροπὴν, γιὰτὶ θωρῶ λιουτάρι,
Ἐπάνω σ' ἕνα ἄλογο σήμερο καβαλλάρη.
Καὶ μὲ λιουτάρι πολεμῶ, κέρδος δὲν ἀναμένω,
Μ' ὅ,τι καὶ ἂν χάσω μετὰ σέ δὲν τὸ κρατῶ χαϊμένο.
Θωρεῖται ὁ Χαριδῆμος, μὲ σπλάχνος τοῦ σιμῶνει,
Καὶ ἀπὸ τὰ νύχια ὡς τὴν κορφήν τὸν ἀποκαμαρώνει.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Λέγει του, ἀπ' τὰ λόγια σε, καὶ ἀπ' τὰ μορφά σου κάλλη,
Ἐσ' ἔχεις ἀνδρειὰν πολλήν, καὶ φρόνησιν μεγάλη.
Καὶ ὅ,τ' ἤθελα νὰ πῶ εἰς σέ, εἶπες ἐσὺ σέ μένα,
Κ' εὐχαριστῶ σ' ὅ,τι μπορῶ, σὰ μούχεις μιλημένα.
Ἐσ' εἶσαι Βασιλεῖοῦ παιδί, ψηλοῦ δενδροῦ κλονάρι,
Σήμερον πιθυμῶ κ' ἐγὼ, νᾶχ' ἀπ' σέ μιὰ χάρι.
Ἄφες τὸ κονταροκτύπημα νὰ ζήσης μετὰ μένα,
Γιὰτὶ γροικῶ τὰ μέλη μου, πῶς τᾶχεις σκλαβωμένα.
Καὶ τέτοια νειότη σὰν αὐτὴ, ἔτσιαν ἀνδρειὰ, καὶ χάρι,
Δὲν ἤμπορῶ, οὐδὲ κάνωτα, νὰ βλάψω μὲ κοντάρι.
Καὶ κείνα ποῦ μοῦ μίλησες, θές σ' ἦντα εἶμαι φερμένος,
Δίχως νὰ πρέξης μετὰ μέ, βρίσκομαι νικημένος.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Γροικῶντας ὁ Νικόστρατος, τοῦ Κρητικῶ ἦντα λέγει,
Πῶς τὴν φιλιὰν του πιθυμᾷ, καὶ ἀγάπην τοῦ γυρεύει.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ

Τ' ἀπηλογαῖται δὲν μπορῶ ὀπίσω νὰ γυρίσω,
 Ἡ χρειά μὲ σφίγγει μετὰ σέ νὰ κονταροκτυπήσω.
 Διατ' εἶναι ἐπὰ τόσος λαός, ποῦ στέκουν, καὶ θωροῦσι,
 Καὶ ἂν γιαγύρω, καὶ ἂν σερθῶ, ἦντα θάρρῆεις νὰ ποῦσι;
 Δὲν τὸ κατέχεις φυσικὸ στὸν ἄνθρωπον ἦντα γίνῃ,
 Πάντα νὰ λέγῃ τὸ κακὸ, καὶ τὸ καλὸ ν' ἀφίρῃ;
 Δὲν θέλουν πεῖ πῶς σέ φιλιᾷ, καὶ ἀγάπη περπατοῦμε,
 Μὰ πάντα θέλουν μαρτυροῦν, πῶς τρέμω, καὶ φοδεῦμαι.
 Καὶ βάρει μου, νὰ σοῦ βαρῶ, καὶ ἄς δείξῃ τὸ κοντάρι,
 Τοῦ καδ' ἐνὸς τῆ δύναμι, τοῦ καδ' ἐνὸς τῆ χάρι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σὰν ἤκουσεν ὁ Κρητικὸς, καὶ γιαγερμὸν δὲν ἔχει,
 Τοῦ λέγ' ὅσ' ὄρα πολεμοῦν, διὰ ἐχθρὸ ἄς τὸν ἔχη.
 Τὰ κονταροκτυπήματα σὰν πάψουν καὶ περάσου,
 Γιὰ φίλον, καὶ γι' ἀφέντην μου νάχω τὴν ἀφεντιά σου.
 Πιάνουν κοντάρια δυνατὰ, βαρῶ, πολλὰ μεγάλα,
 Καὶ τὴν φιλιᾷ, π' ἀρχήσαι, παράμερας ἐβάλα.
 Φωναῖς μεγαλαῖς στὸν λαόν, σεισμὸς στὴν γῆ γραικίθη,
 Ὅταν ταῖς πρώταις κονταριαῖς ἐδῶκαν εἰς τὰ στήθη.
 Ἀσάλευτοι πομείνασι στὴν πρώτη οἱ Καβαλλάροι,
 Διὰ τότες δὲν γρωρίζουσι τὸ κάλλιο παλικάρι.
 Ἐξανατρέξαν τ' ἄλογα καὶ δευτερώνουν πάλι,
 Κ' ἕνας τὸν ἄλλον ἔπασχε χαμαὶ στὴν γῆν νὰ βάλῃ.
 Εἰς τὸν λαιμὸ ποκατωθιὸ ταῖς κονταριαῖς κτυποῦσι,
 Καὶ μηδὲ τότε διαφορὰν σ' κινένα δὲν θωροῦσι.
 Καλοῦνται νὰ τριτώσουνε, καὶ ἀκούσῃ ἦντα γίνῃ,
 Κ' ἦντα κονταροκτύπημα ἦτον τὴν ὄρα κείνη.
 Σὰν ἐξοπίσω τῆς βροντῆς, π' ἀνεμικὴ μεγάλη,
 Ἐλθῆ, καὶ ρήξῃ τὰ δεινὰ, χαμαὶ στὴν γῆν τὰ βάλῃ,

Καὶ τὸν γιᾶλὸν μὲ κύματα, ἀσπρίξει καὶ φουσκώνει,
Καὶ νέφαλα στὸν οὐρανὸν κάνει τῆς γῆς ἢ σκόνι,
Γενῆ μεγάλη ταραχὴ, κ' ἡ μέρα σκοτεινιάσῃ,
Κ' ἐκείνους τῶ ἀνακατωμύχους ὁ κόσμος τοὺς δειλιάσῃ,
Ἐ΄τῃι στὸ συναπάντημα ἐκεῖνο ἐγροικήθη,
Ἐ΄δειλιασ' ὄλος ὁ λαὸς καὶ γιὰ τοὺς δύο φοβήθη.
Ἐ΄δωκε τοῦ Ἀφεντόπουλου τοῦ μαύρου στὸ κεφάλι,
Μιὰ κονταριά ἔτῃι δυνατὴ, κ' ἔτῃι πολλὰ μεγάλη.
Τὴν περικεφαλαίαν του ζουλίζει, ξεκαρφώνει,
Καὶ ρίπτει την, κ' ἐφάνηκε τὸ πρόσωπο ποῦ χώνει.
Λαθωματιὰ δὲν τοῦκαμεν ἡ κοπανιά ἡ μεγάλη,
Μόνου ποῦ τούλθε σάν σεισμὸς εἰς τὸν μυαλὸ καὶ ζάλη.
Κ' ἐκούμπησε τὴν κεφαλὴν ἔτῃι γυμνὴν, σάν ἦτο,
Εἰς τὸν λαιμὸν τ' ἀλόγου του, καὶ δυνατὰ κρατεῖτο.
Μὰ ἡ κονταριά τοῦ Κοητικοῦ ἔδωκε στὴν ματέλλα,
Τοῦ Νικοστράτη τοῦ Σηριοῦ κ' ἔπεσ' ἀπὸ τὴν σέλλα.
Μὲ διχωστὰς λαθωματιᾶν, μάχε μεγάλην ζάλη,
Σάν δράκος ἐσηκώθηκε, νὰ ξανατρέξῃ πάλι.
Μὰ ἔζοντας καὶ ὅλοι νὰ τῆ ποῦν, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ δράμῃ,
Ἐ΄σώπασε, πρᾶμμ' ἄπρεπου δὲν ἤθελε νὰ κάμῃ.
Καὶ πρὶν μισεύσῃ ἀπεκεῖ, τοῦ Κοητικοῦ σιμώνει,
Καὶ σπλαγγχνικά τονὲ φιλεῖ, δαμάκι ἀναδακρώνει.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ

Καὶ λέγει του, ὅπου ἂν βρεθῶ, κί ὀπούμαι, ὅπου πηαίνω,
Σ' ἀγάπην ἕναν ἀδελφὸν ἔχεις ἐμπιστεμένο.
Καὶ πάντα δέλω μαρτυρῶ ταῖς χάρες τοῦ κορμιοῦ σου,
Καὶ δὲν ἐπαραστράτησεις, μὰ μοιαῖζεις τοῦ κυροῦ σου.
Ποῦ ὅσοι τὸν γνωρίσασιν, ἀκόμη τοῦ θυμοῦνται,
Τὴν γνώσιν, ταῖς παλικαριαῖς, ταῖς χάρες του δηγοῦνται.
Θυμοῦμαι, καὶ πολλαῖς φοραῖς ἤκουσα τοῦ κυροῦ μου,
Δόγια ποῦ δὲν μποροῦσι πλεῖο νὰ βγοῦσι ἀπ' τὸν νοῦ μου.

Μ' ἄρχοντας ἐσυντύχαινε, καὶ τὸν γονῆ σου ἐπαίνα,
 Εἰς μιὰ μαλιὰν ὀπούκαμε, γυρίζωντας στα ξένα.
 Μὲ τοῦ Σπιθόλιοντα ἀπαντᾶ τὸν ἀνδριωμένον κύρι,
 Κ' ἐκ' ἤλαχε ὁ πατέρας μου, καὶ ἄλλοι πολλοὶ μαρτύροι.
 Κ' ἔλεγε, σὰν τὸν κύρι σου δὲν εἶδ' ἄλλον κανένα,
 Καὶ ὡς πέρυσι, ποῦ πέθανε, πάντα του τὸν ἐπαίνα.
 Μὰ σὺ τὸν ἐπερίσσευσε, σ' ἐκείνο ποῦ γνωρίζω,
 Καὶ νᾶν' κάνεις ὡσὰν ἐσὲ στ' ἄρματα δὲν ἐλπίζω.
 Κάτεχε, πῶς δυὸ κέρδητα ἔκαμες μετὰ μένα,
 Τὴν ντζόγιαν τὴν ὀλόχρυσην, καὶ τὴν φιλιὰν μ' ἐμένα.
 Ταῖς χώραις μου, τὰ πλούτη μου, ὄριζε σὰν δικά σου,
 Κ' ἐσκλάβωσές με σήμερον μὲ τὴν παλικαριά σου.
 Καὶ ἂν ἔπες' ἀπὸ τ' ἄλογο, δὲν τ' ὄχω σ' ἐντροπή μου,
 Γιατί σὲ πρᾶξιν καὶ ἀνδρειὰν, ὡσὰν ἐσὲ δὲν ἤμου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Νὰ τοῦ γροικῆσῃ ὁ Κρητικὸς, τοῦτα ν' ἀναθηθάνη,
 Μὲ σπλάχνος καὶ ταπεινώσιν, ἀγκαλιαστὸν τὸν πιάνει.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Λέγει του, Ῥῆγα Ἀμηνᾶ, καὶ δυνατὴ στρατιώτη,
 Ἀκόμη ἔτοι' ἄνδρα σὰν ἐσὲ δὲν ἔκαμεν ἡ νειότη.
 Καὶ οὐδὲ ποτέ μου τ' ὀλπίζα, κ' ἡ μοῖρα νὰ θελήσῃ,
 Ὁ ἀνήμερος τὸν δυνατὸν σήμερον νὰ νικήσῃ.
 Μὰ τοῦτο εἶν' τὸ ροιζικὸ, νὰ δῶ τὸ δὲν ἐλπίζω,
 Μ' ἀφέντην με κ' εἰς τὴν ἀνδρειὰν, κ' εἰς τ' ἄλλα σὲ γνωρίζω.
 Καὶ ὅπου βρεθῶ ἓνα δουλευτὴν, ἔχεις ἐμπιστεμένο,
 Ὁ ποῦ σὲ θελεῖ πιθυμᾶ, κορμὶ χαριτωμένο.
 Κ' ἐσκλάβωσέ με ἡ χάρις σου ἐτούτην τὴν ἡμέρα,
 Τὰ κονταροκτυπήματα σ' ἔτσιαν σκλαβιὸν μ' ἐφέρα.
 Μήνα μου δίχως ντήρησιν σ' κάθεσου χρειάν, νὰ ζήσης,
 Ἀγάπα μ' ὥστε ποῦ νὰ ζῶ, καὶ μὴ μου λησμονήσης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ τέτοια λόγια σπλαγχνικὰ ἀποχαιρετισθῆκα,
 Καὶ ὁ εἷς, καὶ ὁ ἄλλος σπὴν καρδίαν πόνον πολὺν ἐγροίκα.
 Τὴν ὥρα κείνην ἔφθασε, καὶ δυνατὰ μανίζει,
 Ἐκείνος ποῦ τὴν Σκλαβουιάν, ἀφέντευε καὶ ὀρίζει.
 Ὁ λιόντας ὁ Τριπόλεμος, ὅπ' ἄνδρα δὲν φοβάται,
 Καὶ ἀπὸ μακρὰ τοῦ Κρητικοῦ, φωνάζει καὶ ἀπονάται.

ΤΡΙΠΟΛΕΜΟΣ

Καὶ ὡς ἔσωσε, μὲ μάνιτα, καὶ μ' ἔχθριτα μεγάλη,
 Τοῦ λέγει, κάμε ἀρμάτωσαι γλίγωρα τὸ κεφάλι.
 Τὰ δύο μου χεῖρια να ψυγοῦν, γιὰ πρώτη ἂν δὲν σὲ ρήξω,
 Πῶς κονταροκτυπούσινε, σήμερον νὰ σοῦ δεῖξω.
 Κ' ἐκείνο τ' Ἀρχοντόπουλον, ὁποῦ πες' ἀπ' τὴν σέλλα,
 Ἦτον δειλό, καὶ ἀκάτεχο, στ' ἄρματα δὲν ἐφέλα.
 Μαζώνουντ' ὅλος ὁ λαός, καὶ στέκουν, καὶ Ξωροῦσι,
 Κ' ἐκείνα τ' ἀπονέματα τὰ φοβερὰ γροικοῦσι.
 Ἐκ' ἦτον καὶ ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ὁ Ῥῆγας ἀπ' τ' ἀμάξι,
 Νὰ δοῦσι τὸν Χαρίδημον σήμερον πῶς θὰ διάξῃ.
 Τὰ φεσινὰ καμώματα ποῦκαμε τὸ λιοντάρι,
 Σ' ἔγνοιαν μεγάλην ἔβαλε τ' ἀμάξι καὶ ψυχάρι.
 Ἐτοῦτ' οἱ δυὸ νικήσασι μ' ἐκείνους ποῦ τζ' ἔβαλα,
 Κ' ἐκάμαν σπὴν παλικαριά θανάσματα μεγάλα.
 Ἀπόμειν' ὁ Χαρίδημος ὕστερος ἀπὸ τζ' ἄλλους,
 Μάτونه δυνατώτερος, σ' μικροὺς καὶ εἰσὲ μεγάλους.
 Ἐδῶ μὲ τὸν Σκλαβούναρον ἔχει νὰ πολεμήσῃ,
 Κ' ἦλθε μὲ τ' ἀπονέματα νὰ τότε φοβερίσῃ.
 Ὁ Κρητικὸς, ὁποῦ ποτὲ τὸν φόβον δὲν κατέχει,
 Νὰ τοῦ γροικᾶ νὰ μάχεται, χαρὰν μεγάλην ἔχει.

Μάδειξε, πῶς ἐδείλιασε, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ τρόπον,
Καί σύρνη πλειότεραις φωναῖς ἐμπρός εἰς τῶν ἀνθρώπων.
Καί λέγει μὲ γλυκύτητα, καί μὲ ταπεινοσύνη.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Ἀδελφί μου, τοῦ ροιζικοῦ εἶν' τοῦτο, ὅπ' ἐγίνη,
Καί τοῦτο τὸ Ῥηγόπουλον ἄνδρα τουὲ κατέχω,
Γιὰ τῷ ἀρεταῖς καὶ χάρες του, ἀφέντην μου τὸν ἔχω.
Ταῖς δυὸ φοραῖς, ποῦ τρέξαμεν ὁμάδι τὸ κοντάρι,
Νίκος πολὺ δὲν ἤλιπα μὲ τέτοιο παλικάρι.
Μὰ δέλησε τὸ ροιζικόν, ὄχι καὶ δὲν ἐφέλα,
Σ' τριά κονταροκτυπήματα ἔπεσεν ἀπ' τὴν σέλλα.
Στὸ πρῶτον, κ' εἰς τὸ δεύτερον, ἐλόγιαζα πῶς χάνω,
Σὰν πύργος ἦτον δυνατὸς εἰς τὸ φαρί ἐπάνω.
Στὸ ὕστερον ἐσάλεψε, κ' ἔπεσ' ἀπ' τ' ἄλογό του,
Κ' ἔβαλε καὶ τὸ ροιζικόν, ἐκεῖ τὸ μερτικό του.
Δὲν ἦτον τὸ κοντάρι μου ἄξιο νὰ τουὲ ρήξῃ,
Καί δὲν τὸ δέλω καυχηθῆ σ' ὅποιον καὶ ἂν μ' ἐρωτήξῃ.
Κί ἄδικον ἔχεις κ' ἐντροπήν, ἔτοιο Ἀρηρᾶ νὰ ψέγῃς,
Καί βλέπεσαι κόρμιιά φορά μὴν εὖρης τὸ γυρευῆς.
Εἴ τι κ' ἐμένα σήμερον, μὰ δίχως νὰ σοῦ σφάλω,
Μουδωκίς μὲ τὰ λόγια σου φόβον πολλὰ μεγάλο.
Καί ἀπῆτις καὶ μ' ἀνήμερο, κοντάρι δὲ νὰ δράμῃς,
Πρῶτον μίαν χάριν σοῦ ζητῶ, δέλω νὰ μού τὴν κάμῃς.
Παρακαλῶσε νὰ μού πῆς, νὰ μάθω τ' ὄνομά σου,
Γιὰ νὰ μπορῶ νὰ σέ παινώ εἰς τὴν παλικαριά σου.
Τῆτα ὁ Σκλαβῆνος νὰ γροικῆ, πλειὰ τὴν φωνὴν ἀγριεύει,
Στρέφεται ἐπά, στρέφει' ἐκεῖ, νὰ τὸν ἰδοῦν γυρευεῖ.

ΤΡΙΠΟΔΕΜΟΣ

Λέγει τ' ἐγὼ εἴην Σκλαβουνιάν, ὀρίζω καὶ ἀφεντεύω,
Νύκτα καὶ μέρα μάχομαι, πάντα μαλιαῖς γυρεύω.

Καὶ τ' ὄνομά μου ἂν πιθυμᾷς, καὶ θέλεις νὰ τὸ μάθης,
 Τριπόλεμον μὲ λέγουσι, θῶρει ἦντα θὲ νὰ πύθης.
 Ὡς ἤκουσεν ὁ Κρητικὸς, ποιὸς εἶναι, ποῦ γεννήθη,
 Μὲ φρόνησ' ἐκνογέλασε, μὰ δὲν τ' ἀπηλογήθη.

ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Καὶ λέγ' ἐμπρὸς τοῦ δουλευτῆ, βάλε μου στὸ κεφάλι,
 Τὴν περικεφαλαίαν μου κείνην τὴν πλεῖα μεγάλη.
 Σήμερον κατὰ πῶς θωρῶ, ἦλθεν ἐκείνη ἡ ὥρα,
 Νὰ ρήξω τὸν Τριπόλεμον, καὶ νὰ χαρῆ κ' ἡ Χώρα.
 Καὶ λέγει του, Σκλαδούναρε, ἐγῶλεγα ποιὸς εἶσαι,
 Δὲν τῶχοι γιὰ παράξενο, πάντα Σκλαδούνοσ ζῆσε.
 Ἀκάτεχος στὴν ἀρχοντιὰν, καὶ ἀμάθητος στὴν πράξι,
 Σήμερον ἀπὸ λόγου μου θέλω νὰ πύρης τάξι.
 Στέκε στὴν σέλλα δυνατὸς, κ' ἔχεις νὰ παραδείρης,
 Πολλὰ μεγάλου σὲ θωρῶ, φοβοῦμαί σε μὴ γύρης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀρμάτωσαν τὴν κεφαλὴν, τὸ τρέξιμον ἀρχῆσαν,
 Σφίγγουσι τὰ κουτάρια τους καὶ τὰ φαριά κινῆσαν.
 Ὡσάν τὸ νέφαλο, π' ἄνεμος τὸ μαυίζει,
 Καὶ μὲ βρονταῖς, καὶ μ' ἀστραπαῖς τὸν κόσμον φοβερίζει.
 Φυσᾶτο ἀπ' τὴν Ἀνατολὴν, καὶ πάγει το στὴν Δύσι,
 Κάνει το ἡ ἀνακάτωσι, νὰ βρέξῃ νὰ χιονίση,
 Ἐτῆι ἀστραποβρόντησε τῆς Κρήτης τὸ λιουτάρι,
 Ὄταν εἰς τὴν μασγάλην του ἔσφιξε τὸ κουτάρι.
 Μ' ἄλλ' ὄρεξιν, καὶ ἄλλη καρδιάν μὲ τὸν Σκλαδύνου τρέχει,
 Παρὰ μὲ τὸ Ῥηγόπουλο, γιατί κ' ἐχθρὸν τὸν ἔχει.
 Ἐμούγκρισε τῆς Σκλαδουναῖς ὁ δράκος, κ' ἐδρυχάτο,
 Λογαίξει, πρώτη κουταριά νὰ τὸνε ρήξῃ κάτω.
 Συναπανταίνουν τὰ θηρία καὶ τὰ καντάρια πῆγαν,
 Εἰς τὸν αἶρα σὰν φτερά, καὶ ὡσάν πουλάκια φύγαν.

Ἐπὶ κούτελο ὁ Τριπύλεμος τὴν κονταριά τοῦ δίδει,
 Κ' εὐγάλε σπίθες ἑκάστῳ τὸ σιδηρὸ κασίδι.
 Τ' ἄλογον ἐγονάτισε, μὰ χάμαι δὲν ἐστράφη,
 Καὶ τὸ ζημιὸν ἐπήδηξεν ὀλόρθο σὰν τὸ λάφι.
 Ἄλλο κακὸ δὲν ἔκαμεν ἢ κονταριά ἢ μεγάλην,
 Γιατὶ μὲ σίδηρα διπλᾶ σκεπάζει τὸ κεφάλι.
 Δίδει καὶ ὁ μαῦρος κοπανιὰν μὲ τὸ βαρὺ κοντάρι,
 Τ' ἄλογο ρίχνει ἀνάσκελα μ' ὄλον τὸν καβαλλάρη.
 Καὶ ὡσὰν ἀπὸ ψηλοῦ βουνὶ χοντρὸ χάρακι πύση,
 Καὶ δῶσῃ μὲ τὸν βροντισμὸν εἰς τοῦ γιαιλοῦ τὴν μέση,
 Ἀνακατώσῃ τὰ νερά, καὶ κάμ' ἀφροῦς κυριάτων,
 Γενῆ μεγάλη παραχῆ στῆς θάλασσης τὸν πάτον,
 Ἐτοίας λογιῆς ἐβρόντησε στήν πεσματιὰν ἐκείνην,
 Κ' ἔτξι μεγάλη παραχῆ τὴν ὥρα κείνη γίνη.
 Κατακτυποῦν, καὶ ὁ βροντισμὸς εὐγαίνει τῶν ἀρμάτων,
 Κ' ἔτξινα, καὶ ἐταράσσονται στ' ἄλογο ἀποκώτω.
 Ἐτρόμαξ' ὅλος ὁ λαὸς, ἔτοιο θηριὸ νὰ δοῦσι,
 Νὰ πύσῃ μ' ὄλο τ' ἄλογο, γιὰ θάυμα τὸ μιλοῦσι.
 Κτυποῦσι ταῖς παλάμαις τους, γιὰ θάμασμα τὸ λέσι,
 Αἰγούγιατου σ' ἐτοιαῖς δουλειαῖς, ὅποιος καὶ ἂν κακοπέσῃ.
 Πᾶσι πολλοὶ βοηθοῦσίν του καὶ τ' ἄλογο σηκώνουν,
 Κ' ἐκείνου ποῦ εὐρίσκονται, στὸν τάφον ἀναχώνουν.
 Σηκώνει τ' ὁ Τριπόλεμος μὲ τζ' ἐντροπῆς τὴν ζάλην,
 Καὶ θέλημα ἐζήτησε, νὰ θανατρέξῃ πάλι.
 Ὅλοι, ποῦ βρίσκονται ἐκεῖ, ἐτόυτο νὰ γροικῆσουν,
 Ὅλιγο λιγὸ λείφθηκε νὰ τὸν ἐξαφορμίσουν.
 Κ' ἐκεῖνος ὡς τὸ γροίκησε, τὸ πῶς τονὲ μισοῦσι,
 Τὰ μάτια του κανένα πλειὸ δὲν στρέφονται νὰ δοῦσι.
 Μισοῦει μὲ τὴν ἐντροπὴν καὶ πλειὸ του δὲν ἐφάνη,
 Ἐτούτους τζ' ὄρροφους καρπούς ἢ καυχησιὰ τοὺς κάνει.
 Ὅσοι καὶ ἂν εἶχαι δουλειαῖς, ἐξελησημονηθῆκα,
 Καὶ ἐποῦχε πάῃ τότε κάνεις, γιὰ τὸν Σκλαβοῦνο γροῖκα.

Τίς τ' ἄλεγε μ' εὐλάβειαν καὶ τίς μὲ γέλοιο πάλι,
 Κ' ἐτούτην τὴν ἀθηβολὴν, εἶχαν μικροὶ μεγάλοι.
 Ἡ σάλπιγγες τὰ βούκινα, δίδουν μεγάλην ζάλην,
 Τίς πηλαλεῖ στήν μιὰν μεριάν καὶ τίς γλακᾶ στήν ἄλλην.
 Τὰ κονταρακτουπήματα ἐπάφην κ' ἐτελειῶσαν,
 Κ' οἱ στρατηγοὶ τοὺς τὴν ἀνδρείαν, πούχην, ἐφανερώσαν.
 Σύρνονται οἱ τοεῖς στήν μιὰν μεριάν, ἔτζι, φυχάρ', ἀμάξι,
 Μὲ πιθυμιὰ ἀναμείνασιν ὁ Ῥήγας ποιὸν νὰ κράξῃ.
 Γιατὶ κ' οἱ τρεῖς τοὺς εἶχασιν τὸ νῆκος ἐπαρμένον,
 Στέκει εὖν Ῥήγα ποιὸν νὰ πῆ, πλεὶ' ἄξιον πλεὶ' ἀνδρειωμένου.
 Πολλὴ ἔγνωσαν ἔχει ὁ Ῥώκριτος, μέσ' τὴν καρδιὰν τὸν πιάνει,
 Φοβῶντας, μὴν τοῦ παρῶσιν οἱ ἄλλοι τὸ στεφάνει.
 Γιατ' εἶδε ταῖς παλικαριαῖς, ποῦ κάμασι κ' ἐκείνοι,
 Καὶ μέσα τ' ἀνδρας δυνατοὺς, καὶ θανμαστοὺς τοὺς κρίνει.
 Κ' ἔλεγε, ἄς ἦτον μπορετὸ, καὶ ὁ Ῥήγας νὰ θελήσῃ,
 Σ' ἐκείνου ὅπου πιθυμῶ, νὰ γένη δίκαια κρίσι.
 Σήμερον νὰ μᾶς ἔδανεν ἕνα πρὸς ἕνα χώργια,
 Νὰ γνωρισθῆ ποιὸς ἀπ' τὲς τρεῖς εἶν' ἄξιος γιὰ τὴν υτζόγια.
 Στέκουσι, καὶ ἀναμένουσι μὲ πιθυμιὰ μεγάλη,
 Ποῖαν ἀπόφασιν θὰ πῆ τοῦ Ῥήγα τὸ κεφάλι.
 Ἐκραξε τὸν Πιστόφορον ἢ Ῥηγίσσα πλειά πρῶτα,
 Καὶ τὸν Ἄνθὸ τοῦ χάρισε γιὰ τ' ὄμορφά του νεῖότα.

ΡΗΓΙΣΣΑ

Λέγει του, ἐσ' εἶσαι σήμερον ἀπ' ὅλους διωματάρης,
 Στὸ τρέξιμο τοῦ κονταριοῦ πολλὰ μεγάλης χάρις.
 Μὲ δίκαιο σένα πρέπ' ὁ Ἄνθος, γιὰ κείνο τότε παίρνεις,
 Καὶ μὲ τιμὴν σαῖς χώραις σου, καὶ μ' ἔπαινον γιαγέρνεις.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Εὐχαριστᾷ ὁ Ῥηγόπουλος πολλὰ τὴν ὄραν κείνη,
 Καὶ ὅλοι ἐφωνάξαν, κ' εἶπασιν, πῶς δικαιοσύνη γίνη.

Τῆς Ἀρετούσας μοναχὰ ἐτοῦτο δὲν τῷ ἄρεσει,
 Καὶ ὠργίσθηκε τέτοιου Ἀφεντός, μὰ δὲχως νὰ τῆς φταίση.
 Ἐκείνη πάντα λόγιαζε, παντᾶλπιζε, κ' ἐθαύρει,
 Πῶς τὸν ἀνθὸν ὁ Ῥώκριτος εἶχε νὰ τότε πάρη,
 Καὶ δὲν ἐμέτρησε νὰ πῆ, τὸ πῶς τὴν ὦρα κείνη,
 Μὲ φρόνησιν ἡ Μάννα της ἔκαμε δικαιοσύνη.
 Σὰν τὸ γνωρίζασι πολλοὶ, καὶ ὡσὰν τὸ λέγαν καὶ ἄλλοι,
 Μὰ ὁ πόθος τὴν ἐσκότισε, κ' ἐτύφλωσέ την πάλι.
 Σὰν εἶδε καὶ ὁ Ῥωτόκριτος τὴν Ῥήγισσα ἦντα κάνει,
 Ἐντραπήκε, πικράθηκε, μ' ἀπ' ἔξω δὲν τοῦ φανῆ.
 Καὶ σύζηλον τὸν ἔπιασε πολὺ τὴν ὦρα κείνη,
 Κ' ἐφάνη του κ' ἡ Ἀρετὴ ἄλλου γυναῖκα γίνη.
 Κ' ἐκείνη μ' ὄλαις τῷ ὠμορφιαῖς, ὀπούχε, καὶ τὰ κάλλη,
 Δὲν τὴν ἐσυντηρούσανε τόσα περίσσα οἱ ἄλλοι.
 Γιατὶ σὰν δὲν ἐστράφηκε, νὰ δῆ ποτέ κανένα,
 Τὰ κάλλη της πεμείνασιν εἰς τῷ ἄλλους θαμπωμένα.
 Τὰ μάτια της στήν ὠμορφιὸν μεγάλην χάριν ἔχουν,
 Κ' οἱ διωματάρου νὰ τὰ δοῦν, πάσχωσι, καὶ ξετρεχούν.
 Καὶ ὅταν σφραβοῦσι δυὸ καὶ τρεῖς φοραῖς, καὶ δὲν τὰ δῶσι,
 Ὅλαις ταῖς ἄλλαις ὠμορφιαῖς ποσῶς δὲν ταῖς ψηφοῦσι.
 Ὅλοι τὴν Ἀρετὴν παινοῦν διὰ τὴν ὠμορφία της,
 Μὰ λογισμὸν δὲν ἔβαλε κανεὶς γιὰ τ' ὄνομά της.
 Ὡσὰν δὲν ἐνανδράνισε νὰ δῆ κανένα τούτη,
 Ὁλόσβυστα πομείνασι τῆς ὠμορφιαῖς τὰ πλούτη.
 Τὴν ὦρα κείνη οἱ Στρατηγοὶ γροικοῦν φωνὴν μεγάλην,
 Ἀπ' τὸ πατᾶρι τοῦ Ῥηγός, κ' ἔτοιας λογῆς ἐλάλει.
 Ῥωτόκριτος, Χαριόδημος, καὶ ὁ Ῥηγας ὁ Κυπριώτης,
 Πῆναι καθρεφταῖς τῆς ἀνδρείας, καὶ παινεμα της νειότης.
 Ἄς ἔλθουσιν εἰς τοῦ Ῥηγός, νὰ προσκυνήσουν πάλιν,
 Ν' ἀκούσουν τὴν ἀπόφασιν, καὶ στέκουσιν οἱ ἄλλοι.
 Ἐπήγασιν εἰς τοῦ Ῥηγός· λέγει τους τὴν ὦρα κείνη,
 Πῶς τὸ στεφάνι τὸ χρυσὸ γιὰ ἓνα κορμὶ ἐγίνη.

Καὶ αὐτοὶ οἱ τρεῖς, ἀν πιθυμιῶν, καὶ θεὸς νὰ τὸ νικήσουσ',
 Ἀλλήλως τοὺς ἄς τρέξουσι, νὰ τὸ ξεκαθαρίσουν.
 Τ' ὀνόματα καὶ τῶν τριῶν σ' χρυσὸ γαβαθὶ βάνει,
 Κ' ἓνα κοπέλι ἔκραξε, κ' εἶπέν του νὰ τὰ βγάνη.
 Καὶ ἀπέκει μὲ τὴν φρόνησιν κάνει τὴν ὥρα κείνη,
 Δυὸ ὀνόματα νὰ βγῶν ἐμπρός, κ' ἐκείνο π' ἀπομείνη,
 Νὰ μὴν μπορῇ μὲ τζ' ἄλλους δυὸ νὰ κουταροκτυπήσῃ,
 Μὰ νὰ μισεύῃ τὸ ζημιὸ μ' ἀπόφασιν στὴν κρίσι.
 Μὰ δὲν τοῦ φαίνεται πρεπὸ, καὶ ἦτο ἔθικο μεγάλο,
 Ὅποιος νικήσῃ ἀπὸ τοὺς δυὸ, νὰ πολεμᾷ καὶ μ' ἄλλο.
 Μὰ κείνοι ὅτ' εὐγούσιν ἐμπρός, Ἀφέντης ἔτσι θέλει,
 Νὰ τὸ ξεκαθαρίσουν, ἢ ντζόγια τίνος μέλλει.
 Καὶ ἄς ἔχη καὶ τὸ ροιζικὸ ἐπὶ τὸ μερτικώτου,
 Καθένας πρῶτο πιθυμᾷ τ' ὄνομα τὸ δικό του.
 Στέκουν ἐμπρός εἰς τοῦ Ἰρηγός, οἱ τρεῖς τες, καὶ θωροῦσι,
 Καὶ τ' ὄνομά του κάθε εἰς παρακαλεῖ ν' ἀκούσῃ.
 Καὶ ἐμπρός ἐπροσκυνήσασιν τὸν ὀρισμὸν τ' Ἀφέντη,
 Κ' ἐκείνην τὴν ἀπόφασιν μὲ γνῶσιν ἔκαμέν τη.
 Ἡ Ἀρετοῦσα τρέμοντας, τουτᾶστεκε κ' ἐθῶρει,
 Ἐδείλια, κ' ἐφοβατονε ἢ πληγωμένη κόρη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Κ' ἔλεγ' ἄς ἦτον μπορετὸ, τὸ πιθυμῶ νὰ γίνῃ,
 Εἰς τὸ γαβαθ' ὁ Ρωτόκριτος ὕστερος ν' ἀπομείνη,
 Καὶ ἄς πάγη ἢ ντζόγια στὸ καλὸ καὶ ἄς τὴν ἐπάραυν ἄλλοι,
 Καὶ λίγον εἶν' τὸ διάφορον σ' ἔτοια δουλειὰ μεγάλη.
 Κ' ἐκείνη ἢ χερα πούκαμε τ' ὠραιόπλευρο στεφάνι,
 Ἐπάναι δὲν ἐξέμαθε, μὰ πλειῶμορφα τὰ κάνει.
 Παῖλ' ἀν θελήσῃ ἢ μοῖρά μου, τοῦ πάντα μὲ παιδεύγει,
 Καὶ τ' ὄνομα τοῦ Ρωτόκριτου κάμῃ καὶ πρῶτον εὐγῃ,
 Μὴν ἔλθ' ὀπίσω ὁ Κρατικὸς, γιὰτ' ἔχει πλήσα χάρι,
 Πολλὰ φοβοῦμαι μετ' αὐτὸ πᾶς χάνει τὸ ψυχόρι.

Ὁ Κυπριώτης τ' ὄνομα τὸ δεύτερον ἄς ἔχη,
Πειδῆ γι' αὐτὸν ὁ φόβος μου τόσον πολὺς δὲν τρέχει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Βγαίνει τὸ πρῶτον ὄνομα, κ' ἦτον τοῦ πληγωμένου,
Ρ'ωτόκριτου, κ' οἱ ἄλλοι δυὸ στέκουσι καὶ ἀναμένου.
Βγαίνει ὁ Κυπριώτης δεύτερος, καὶ ἀπ' τὴν χαρὰν τὴν τόση,
Ἐδῶ κ' ἐκεῖ χαρίσματα ἠβέλησε νὰ δώσῃ.
Ἀπέμεινε ὁ Κρητικὸς στοῦ γαδαθιοῦ τὸν πάτο,
Μιλῶν του, καὶ ἀπ' τὴν πίκραν του πλειὸ δὲν ἀπηλογάτο.
Καὶ πρὸς τὴν μοῖρα μάνιζε, καὶ πρὸς τὸ ροϊζικό του,
Ποῦκαμε, κῆτον ὕστερα τ' ὄνομα τὸ δικό του.
Δίχως ἀποχαιρετισμον, καὶ δίχως νὰ πεζέψῃ,
Δίχως νὰ πάρῃ δέλημα τοῦ Ῥῆγα νὰ μισέψῃ,
Παίρνει τοὺς καβαλλάρους του, καὶ πλειὸ δὲν ἀναμένει,
Καὶ πικραμένος περπατεῖ, μανισμένος πηγαίνει.
Ὅσον πλειὰ τοῦτος στὴν καρδιάν εἶχε μεγάλη βάρη,
Τόσον καὶ πλειὰ ὁ Ῥηγόπουλος, καὶ ὁ Ῥώκριτος ἐχάρη.
Ποῦρε καὶ αὐτοὶ κατέχουνο, πῶς ἔχουσι νὰ πᾶσι,
Ἐνας δὲ νᾶναι ὁ νικητής, καὶ ὁ ἄλλος δὲ νὰ χάσῃ.
Μὰ κάθε εἰς ἐλόγιαζε, τὸ πῶς τὸ νίκος παίρνει,
Μὰ ἢ μοῖρα ἄλλους ψηλά πετᾷ, καὶ ἄλλους στὰ βάθῃ γέρνει.
Ἐτοῖτοι οἱ δυὸ πομείνασι, καὶ ὅσοι καὶ ἂν τ' ἀγαποῦσι,
Πιδέξια τῶ ὀρδιναῖζασι τὸ κάνει χρειά θωροῦσι.
Τὰ σελλοσκαλοχάλινα θωροῦσιν ἕνα ἕνα,
Καὶ πασπατεύουσι τ' ἄρματα, ἂν εἶναι ραγισμένα.
Τὴν τέχνη καὶ τὴν δύναμιν παρὰ ποτὲ μαζώνου,
Καὶ ποῦ νὰ κάνουν κοπανιὰν καλλήτερην ξαμῶνου.
Ἐμπρὸς στὸ στήθος σφίγγουσι τὰ δυνατὰ κοντάρια,
Πατοῦν ταῖς σκάλλαις δυνατὰ τᾶμορφα παλικάρια.
Πρὶν νὰ κινήσῃ στ' ἄλογον, ὁ Ῥώκριτος γυρίζει,
Καὶ τὴν Κυρά του στὰ ψηλά μὲ πόθο ἀναυτρανίζει.

Καλά καὶ δὲν ὤμίλησε τότες ὅταν ἐστράφη,
 Τὸν πόνου, τὴν λακτάραν τοῦ στ' ἀνάβλεμμά του γράφει.
 Ἡ Ἀρετούσα διάβασε στὰ μάτια του ὅ, τι χώνει,
 Γιατὶ σὲ τούταις ταῖς δουλειαῖς λίγο σημάδι σώνει.
 Ἐξάψε, κ' ἐκοκκίνισε, κ' ἐχλώριανε περίσσα,
 Καὶ σὰν φωτιάς ἀναλαμπᾶς, ἦσαν καὶ πάλι σβύσα.
 Ὡς τζ' εἶδε κ' ἐκινήσασι, ἀσπρίζει, καὶ κρυσταίνει,
 Καὶ τὸ κονταρεκτύπημα πολλὰ τὴν ἐπικραίνει.
 Κεντοῦν, φουσκῶνουν τ' ἄλογα, καὶ ὡς ἀστραπὴ χυθῆκαν,
 Καὶ ὡσὰν ἀετοὶ βρεθῆκασι στὸν κάμπου κ' ἐσμυχθῆκαν.
 Τοῦτο τὸ συναπάντημα, ποῦ κάμα οἱ Καβαλλάροι,
 Ἐφάνηκέ σου καὶ σεισμὸς ἔσεισε τὸ Πατάρι.
 Καὶ τὰ κοντάρια σὰν γιαιὰ ἐκαταθροισθῆκαν,
 Χίλια κορμάτια πήγασι, στὰ νέφαλ' ἀνεθῆκαν.
 Ἄλλα κοντάρια δυνατὸ πιάνουν νὰ δευτερώσουν,
 Κ' εἰς τὰ χουσι νὰ κάμωσι, τέλος γοργὸ νὰ δώσουν.
 Ἡ Ἀρετούσα τρόμασε, τὰ χεῖλη δὲν μιλοῦσι,
 Κ' ἐφαίνοντο ἢ κονταριαῖς στὸ στήθος τῆς κτυποῦσι.
 Καὶ ἂν ἤθελε μπορῆ ἢ πτωχὴ, νὰ τὸ ξεφανερῶση,
 Κ' ἐκεῖνο, ποῦτονε χωστὸ, μὲ λόγια νὰ ξεχώση,
 Ἐδίδεν ἀπ' τὰ μέλη της, τὴν χάριν νὰ τῆς κάμουν,
 Οἱ Καβαλλάροι νὰ σταθοῦν, κεντάρι νὰ μὴ δράμουν.
 Κ' ἔλεγε, ἐδιάθη ἢ χαρὰ, ὀποῦχα, ὅταν εὐγῆκε,
 Ὁ Κυπριώτης, κ' ὕστερον τὸν Κρητικὸν ἀφῆκε.
 Γιατὶ φοβούμενε πολλὰ τὸν ἀνδρειωμένο κείνο,
 Κ' ἐδὰ πλειὰ τρέμω, πλειὰ δειλιῶ, καὶ πλειὰ φοδῆμαι αὐτῆνο.
 Τοῦτου τὸν φόβου τζ' ἔδωκε, κ' εἰς πλῆσαν ἐγνοια μπῆκε,
 Κάποια φωνὴ δὲν ξεύρουσιν, ἀπὸ τί στόμα βγήκε.
 Καὶ τὸν Κυπριῶν παίνεσε, στὸ τρέξιμον ἐκεῖνο,
 Μὰ τούτα γὼ δὲν τὰ θάρρῶ, παραμερᾶς τ' ἀφίνω.
 Ἡ ἤρχισε νὰ δειλιᾷ ὁ λαὸς, κ' ἤθελε, κ' ἐπέθυμα,
 Ὁ Κυπριώτης τὸ θηριὸ νὰ πῆσῃ ἀπ' τὸ κτῆμά.

Μόν' ἢ Φροσύνη χαίρετο, κ' ἐκρυφοπαρακάλει,
 Ἦ μάξι ναύγη νικητής, χαμαὶ νὰ τότε βάλῃ.
 Δευτεροτρέχουν τ' ἄλογα, παρὰ ποτὲ μανίζου,
 Οἱ Καβαλλάρσι μάχονται, καὶ τὰ φαριά μουγκρίζου.
 Ἐξάμωσ' ὁ Ῥηγόπουλος στὰ μάτια νὰ τοῦ δώσῃ,
 Μὰ τ' ἄλογόν του στάθηκε, δὲν θέλει νὰ σιμώσῃ.
 Σὰν εἶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, κ' ἔσφαλε, τ' ἄλογόν του,
 Τὸ χαλιναρί ἔσεισε, στένει καὶ τὸ δίκόν του.
 Καὶ δὲν τοῦ φαίνεται ἀνδρεία, νὰ τρέξῃ τὸ κοντάρι,
 Μ' ἓνα πῶ καβαλλίκευσε ἄλογο φοδιτζάρη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τ' Ἀφέντη, τὸ φαρί δὲ νάχη ἀνθρώπου γυῶσι,
 Δὲν θέλει πίκρα, οὐδ' ἐντροπὴ σήμερο νὰ σοῦ δώσῃ.
 Γροικᾶ, πῶς χάνεις μετὰ μέ, καὶ τὸ ζημιὸν ἐστάθη,
 Τὴν δύναμίν σου γροίκησεν ἐπάνω του κ' ἐχάθη.
 Κ' ἀπῆς ὄρεϊς καὶ τ' ἄλογο, φρόνιμα καὶ ἄξια κάνει,
 Μὲ θέλημά σου σήμερον ἄφεσ μου τὸ στεφάνι.
 Ὡς ἤκουσ' ὁ Ῥηγόπουλος τοῦ Ῥωτόκριτου τὰ λόγια,
 Τὸ λέγει, γλίγωρα νὰ δῆς, σ' ποιὸν δὲ νὰ πάγῃ ἡ ντζόγια.
 Καὶ παρευθὺς ἐπέζεψε, καὶ ἄλλο φαρί γυρεύει,
 Καὶ ὡς τῶβρε, πάει σὰν αἰτός, πετᾶ καβαλλίκευει.
 Ἀγριομιλεῖ τοῦ Ῥωτόκριτου μὲ τῆς ἀνδρείας τὸ διῶμα,
 Κ' ἦσαν ἀπὸ τὰ μάτια του σπίθες καὶ ἀπὸ τὸ στόμα.

ΚΤΗΡΙΑΔΗΜΟΣ

Τ' ἄλογο ἂν φοβήθηκε, δὲν φταίει ὁ Καβαλλάρης,
 Κ' εἰς τ' ἄνοστα πῶ μίλησε, τὴν πληρωμὴν δὰ πάρης.
 Περμάζωξαι τὴν ἀνδρείαν καὶ δύναμιν, ἂν ἔχης,
 Καὶ νὰ σὲ μάθω νὰ μιλῆς, γιατί κακὰ κατέχεις.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μικροὶ μεγάλοι στέκασι μὲ φόβον κ' ἐθωροῦσαν,
 Καὶ νὰ κερδήσῃ ὁ Ῥώκριτος, ὅλοι παρακαλοῦσαν.
 Ἐπλήθαινε ἡ μάνιτα, στὸν ἕνα κ' εἰς τὸν ἄλλο,
 Ὡσαν προβάλη νέφαλον ἄγριο πολλα μεγάλο.
 Ῥήξῃ χαλαζι μὲ ἀστραπὴν, χῶσῃ βαθυὰ τὸν ἥλιον,
 Καὶ τὰ κοπαδία στὰ βουνα γυρεύουν ναῦρου σπήλιον.
 Γλακᾶ ὁ ζευγᾶς καὶ χώνεται, τρέχ' ὁ βοσκὸς καὶ φεύγει,
 Καὶ καθε εἰς νὰ φυλαχθῆ τόπον νὰ βρῆ γυρεύγει.
 Βροντοῦν λαγγάδια, καὶ βουνα, σιγοτρομοῦν τὰ δάση,
 Καὶ ὅλοι γυρεύουν φύλαξιν τόπον νὰ βροῦν νὰ πᾶσι.
 Ἐτῆζι καὶ ὅταν ἐδώκασι τὴν κονταριά τὴν ἄλλη,
 Σοῦ φάνη καὶ ἀπ' τοὺς οὐρανοὺς ἦλθε βροντὴ μεγάλη.
 Μὰ σὰν χαράκι δυνατὸ, π' ἄνεμον δὲν φοβᾶται,
 Καὶ μὴδὲ σ' ἀστραπὴν δειλιᾶ, μὴδὲ σ' βροντὴν ξεππᾶται,
 Ἐτῆζ' ἐσταθῆκ' ἀσάλευτοι στὴν κονταριάν ἐκείνη,
 Σ' ἕναν ἀπ' ἄλλων διαφορὰ γιὰ τότε δὲν ἐγίνη.
 Οὐδὲ τὸν πλειὰ καλῆτερον ἀκόμη δὲν γνωρίζουν,
 Κ' ὅσον πλειὰ στέκουν δυνατοί, τόσον καὶ πλειὰ μανίζουν.
 Στὴν χεῖρά τους ἀπόμεινε μιᾶς πιθαμῆς κοντάρι,
 Τ' ἄλογα γονατίσασι, κ' ἐπάνω οἱ καβαλλάροι.
 Ὁ Ῥήγας εἶχε πιδυμιὰν νὰ τοὺς ἐξεχωρίσῃ,
 Καὶ μ' ἄξι ἀποστολάτορα πέμπει νὰ τοὺς μὴνύσῃ,
 Νὰ πάψουσι τὴν μάνιτα γιὰ τὴν ἡμέραν κείνη,
 Κί ὁ εἰς, κί ὁ ἄλλος ὡς ταχυὰ σ' ἀγάπῃ ν' ἀναπομείνῃ.
 Τὴν νύκτα ν' ἀναπάψουσι τὰ κουρασμένα μέλη,
 Καὶ ὡς ξημερώσῃ, νὰ τὸ δοῦν, ἢ ντζόγια τίνος μέλλει.
 Μὰ τοῦτοι ξαγριέψασι, σ' πλειὰ μάνιταν ἐμβαίνουν,
 Καὶ τὸ μαντάτο τοῦ Ῥηγὸς δὲν στέκουν ν' ἀναμένουν.
 Μὲ βιὸν γυρίζουν τ' ἄλογα, τὸ τέλος δὲ νὰ δοῦναι.
 Μικροὶ μεγάλοι στέκουσι, μὲ φόβον καὶ θωροῦσι.

Ὁ φοῦ κακὸ στήν Ἀρετὴν τὴν παραπονεμένη,
 Πῶς ἔχει μάτια νὰ δωρᾷ καρδιά καὶ νὰ τὴν μένη;
 Ἐνὰν ὁποῦχει ἔτζ ἀκριβὸν, καὶ βλέπει μ' ἔγνοια τόση,
 Ὁ ἥλιος νὰ μὴν τὸν ἰδῆ, καὶ ἄνεμος μὴν τοῦ δώση.
 Ἐτοιοῦ κονταροκτύπημα σήμερον νὰν' γιὰ κείνη,
 Καὶ τὸ στεφάνι ποῦκαμε, στή Χώραν ν' ἀπομείνη.
 Κουφὰ κρυφὰ παρακαλεῖ, καὶ κρυφαναδακρῶνει,
 Ἀγκούσαις ἔχει, καὶ καῦμούς, μὰ δὲν τοὺς φανερώνει.
 Ἡλθαν κ' οἱ δυὸ μὲ μιὰν καρδιά σκυλλίνη κ' ἐκτυπήσα,
 Ταῖς κονταριαῖς ταῖς δυναταῖς, καὶ φοβεραῖς περίσσα.
 Τοῦ Κυπριώτη τὸ βαρὺ καὶ δυνατὸ κοντάρι,
 Στὸν ἴδιον τόπον τοῦδῶκεν, ὁποῦτον τὸ ψυχάρι.
 Καὶ οὐδὲ ψυχάρι, οὐδὲ κερὶ οὐδὲ φωτιά οὐδὲ σπάμμα,
 Τ' ἀπόμεινε στήν κεφαλὴν, κ' ἦτον μεγάλο πράμμα.
 Νὰ τὰ ξεσχίση ἢ κονταριά, κὶ ὅλα νὰ σκορπισθοῦσι,
 Καὶ ἀπ' τὴν φωτιὰν τοῦ κονταριοῦ καῦμένα νὰ τὰ βροῦσι.
 Πολλὰ ζαλίσθη ὁ Ῥώκριτος, στήν κονταριὰν ἐκείνη,
 Τ' ἀλόγου πάνω στὸν λαιμὸν τὴν κεφαλὴν του κλίνει.
 Κάμποσση ὄραν ἦτονε μὲ τὴν μεγάλην ζάλη,
 Κ' ἢ μοῖρά του τοῦ βόηθητεν εἰς ἔτοια χρειά μεγάλη.
 Δυὸ, τρεῖς, καὶ τέσσαραις φοραῖς, δείχνει νὰ πέση κάτω,
 Κ' ἢ Ἀρετὴ ἀνεδάκρῶνε, κρυφὰ τὸν ἐλυπᾶτο.
 Ποῦρ ἀνδριεύθηκε καλά, στήν σέλλα σταματίζει,
 Πρὸς τὴν Κυράν του μὲ καῦμὸν τὰ μάτια ἀναντρανίζει.
 Κ' ἔξαψε ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν κλειὰ πασὰ τὸ καμῖνι,
 Κ' ὕστερα πάλι χλωμίανε, κὶ ὡσὰν νεκρὸς ἐγίνη.
 Γιατὶ τὸν εἶδε ἔτοιας λογιῆς, ἐκείνη ποῦ τὸν κρίνει,
 Εἰς τὸν λαιμὸν τ' ἀλόγου του τὴν κεφαλὴν νὰ κλίνει.
 Μ' ἄς ποῦμεν καὶ τὴν κονταριὰν, ὁποῦδῶκε καὶ τοῦτος,
 Μὲ τὴν ὁποῖαν κέρδησε τοῦ στεφανιοῦ τὸ πλοῦτος.
 Ἡῤηκε τὸν Ῥηγόπουλον τ' ἀλύπητο κοντάρι,
 Στὸ κούτελο, κ' ἐπῆρε του τῆς ἀνδρείας τὴν χάρι.

Χάνει ταῖς σκάλλαις καὶ ταῖς δού, τὸ χαλινὰρ ἀφῆκε,
 Ἐξάπλωσε τὰ χέρια του, καὶ ἀπὸ τὴν σέλλα βῆκε.
 Καὶ τίς μπορεῖ νὰ δηγηθῆ διὰ τὴν ὥρα κείνη,
 Εἰς τόσους κτύπους καὶ φωναῖς, τὴν ταραχὴν ποῦ γίνη;
 Ἡ σάλπιγγα τὸ βούκινο πολλὴν βαβούρα δίδει,
 Σημάδι πῶς ἐσκόλασε τῆς ντζόγιας τὸ παιγνίδι.
 Πολλὴν χαρὰν καὶ ἀμέτρητην ἔκαμε στὸ Πατάρι,
 Ὁ Ῥήγας μὲ τὴν Ῥήγισσαν, καὶ ὅλοι οἱ ἀπομονάροι.
 Μ' ἀπ' ὅλους τούτους σήμερον ἡ Ἀρετούσα εἶν' κείνη,
 Ὁ ποῦ πολλὴ ἀναγέλλιασε, καὶ ὅλη χαρὰς ἐγίνη.
 Ἡμέρωσε, ἐσυνήφερον, ἔλαμψ' ἡ ὠμορφιά της,
 Κ' ἐπάφαι ἡ τρομάραις της, ποῦ γροῖκα ἡ καρδιά της.
 Τὰ βούκινα ξαναφουσοῦν, ἡ σάλπιγγες ἐπαῖξαν,
 Καὶ ἀπ' ὅλους τὸν Ῥωτόκριτον στὸ νῆκος ἐδιαλέξαν.
 Ἐπῆγ' ἐμπρὸς εἰς τοῦ Ῥηγός, πεζεύει, γονατίζει,
 Καὶ τὴν χρυσὴν του κεφαλὴν μὲ τζόγια τὴν στολίζει.
 Τὴν τζόγια κείνη πιάνοντας ἡ Ἀρετὴ στὴν χέρα,
 Στολίζει τὸν πολυαγαπᾶ ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Ὁ Ῥήγας ἔπι τῶθελε, τὰ γράμματα τὸ λέσι,
 Νὰ τήνε δίδῃ ἡ Ἀρετὴ τὴν τζόγια ὅποιου κερδέση.
 Τὰ κάλλη της πομείνασιν ὡσὰν ἀποθαμμένα,
 Κ' ἐτρέμασι τὰ χερίά της, τὰ λόγια της μπερδεμένα.
 Ὀλίγο λίγον ἔλειψε νὰ τὴν γνωρίσουν οἱ ἄλλοι,
 Καὶ τὰ κρυφὰ τοῦ λογισμοῦ ἀπέξω νὰ τὰ βγάλῃ.
 Καὶ πάλι, τοῦ Ῥωτόκριτου ὡς ἤγγιξε ἡ χέρα,
 Ὁ ποῦ τοῦ δίδει τὴν υἰγιάν, νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα,
 Δὲν ἤξευρε ποῦ βρίσκεται, νέφαλο τὸν πλακώνει,
 Τὸν μυαλὸν του ζάβωσε, καὶ τὴν καρδιὰν πληγώνει.
 Μεγάλῃ κατασκέπασι, τὸν ἦρε καὶ τριμάρα,
 Δυὸ τρεῖς φοραῖς ἐγροῖκησε νὰ τοῦλθῃ λιγομάρα.
 Θάμασμα, πῶς δὲν εἶδασι τὸν πόνον τῆς καρδιάς του,
 Τὴν ὥραν ποῦ τοῦ ἔγγιξασι τὰ χέρια τῆς κούρας του.

Πολλὴν χαρὰν κί ἀμέτρητην ἐπῆρεν ὄλ' ἡ χώρα,
 Πῶς τὸ παιδί τοῦ παλατιοῦ ἐκέρδησε τὰ δῶρα.
 Ὁ Κύρις τ' ὁ Πέζοστρατος ὡσάν γονιὸς τ' ἐχάρη,
 Καὶ ἀποκαμάρωνέ τονε σί ἄλογο καβαλλάρη.
 Κί ὡς καθὼς τῶχε πιθυριά, καὶ ὡς τῶθειεν, ἐγίνη,
 Πολλὰ κανίσκια ἐδῶ κ' κεῖ δίδει τὴν ὠρα κείνη.
 Ὡσάν τοῦ βάλαν τὸ χρυσὸ στεφάνι στοῦ κεφάλι,
 Καὶ δίδ' ὁ Ῥῆγας Ξέλημα, καβαλλικεύει πάλι.
 Νά τότε συντροφιάσουσιν, εἶναι ἑρδινιά τοῦ Ῥῆγα,
 Καὶ μέ παιγνίδια καὶ χαραῖς, στοῦ σπῆτι τὸν ἐπῆγα.
 Μισεύουν, καὶ ἀποχαιρετοῦν οἱ ἄλλοι καβαλλάρη,
 Καὶ ὁ Ῥῆγας ἐκατέβηκε κάτω ἀπ' τὸ πατάρι.
 Ὁμάδι μέ τὴν Ῥῆγισσαν, καὶ μέ τὴν Ξυγατέρα,
 Καὶ ἀθηβολαῖς ἐφέρνασι γιὰ κείνην τὴν ἡμέρα.
 Λέγουν ταῖς τόσαις ὠμορφιαῖς, πούχαν οἱ ἀνδρειωμένοι,
 Καὶ ἀπὸ τὴν γλώσσαν ὀλωνῶν πολλὰ ἦσαν παινεμένοι.
 Μ' ἀπ' ὅλους τὸν Ῥωτόκριτον παρ' ἀνθρωπον παινοῦσι,
 Καὶ τοῦτα μπρὸς τῆς Ἀρετῆς ἄκακα τὰ μιλοῦσι.
 Κ' ἐκείνη τὰ παινέματα ὡς ὅσον πλειὰ τ' κούει,
 Τόσον ὁ πόθος στήν καρδιά πλειὰ δυνατὰ τῆς κρούει.
 Οἱ πόνοι της πληθαίνουσι, πλειὸ δὲν μπορεῖ νὰ χῶση,
 Τὴν λαύραν, καὶ τοῦ Ῥώκριτου Ξέ νὰ τὴν φανερώση.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Μ Ε Ρ Ο Σ Γ.

Μοιάζει τ' ἀρρώστου, ἡ Ἀρετὴ ὅπου πολλά τὸν κρίνει,
 Κάϋλα βαρῦν, καὶ ὄλο διψᾷ, πάντα ζητᾷ νὰ πίνη.
 Καὶ ὅσον τοῦ δίδου τὸ νερό, πλειὰ καίγεται, καὶ βράζει,
 Καὶ πλειὰ πληθαίνει ἡ δίψα του, καὶ πλειὰ τονὲ πειράζει.
 Καὶ πλειὰ ὁ καῦμός στα σωθικά, τονὲ κεντᾷ κ' ἐξάρτει,
 Καὶ τὸ ζητᾷ γιὰ γιαιτρικόν, ἐκεῖνο ποῦ τὸν βλάπτει.
 Ὅσ' ὦραν ἔχει τὸ νερὸ στὸ στόμα, δρόσον παίρνει,
 Κ' ὕστερα δυνατώτερη ἡ δίψα του γιαιγέρνει.
 Ὅσ' ὦρα τὸν Ἑρωτόκριτον ἐθώρει ἡ Ἀρετοῦσα,
 Τὰ σωθικάτης κ' ἡ καρδιὰ τὸ δρόσος ἐγροικοῦσα.
 Ὁρέγετο τὰ κάλλη του, παρηγοριὰ τζ' ἐδίδα,
 Ἐχαίρετο, λαφρώνετο, στήν πελελήν ἐλπίδα.
 Μὰ σὰν ἐμίσευσ' ἀπεκεῖ, καὶ πλειὰ δὲν τὸν ἐθώρει,
 Κάμμιᾶς λογιῆς ἀνάπαυσι δὲν ἠῦρισκεν ἡ Κόρη.
 Πλεὶ' ἄξαψε σὴν ἀγάπην του, πλειὰ σὴν φιλιάν του μπῆκε,
 Καὶ πλειὰ μεγάλην τὴν πληγὴν στα σωθικάτ' ἀφῆκε.
 Συχνὰ συχνὰ ψυχομαραίνεται, συχνὰ εἶχε λιγομάραις,
 Συχνᾶχε μὲς' στὸν λογισμόν τζ' ἀγάπης ταῖς τρομάραις.
 Ἀμ' ὅσῃν ὦραν ἔβλεπεν, ἐκεῖνον ποῦ τὴν κρίνει,
 Οἱ λογισμοὶ κ' οἱ πόνοι της τζ' ἐκάναν καλὸσύνῃ.

Μὰ σὰν τὸν εἶχε στερευθῆ, περίσσα τυραννᾶτο,
 Καὶ ὅλη ξαναμαλάσσετο, καὶ ὅλη ξαναγεννᾶτο.
 Ἐπέρνα μέραις σκοτειναῖς, νύκτες ἀσβολωμέναις,
 Ἀποσπεραῖς λαχταρισταῖς, καὶ αὐγαῖς περιγυρισμέναις.
 Ἡ Μάμμα της, καὶ ὁ Κύρις της πόνον πολὺ γροικοῦσα,
 Καὶ ἀλλήλως τους ἐλέγασιν, ἡντᾶχει ἡ Ἀρετοῦσα;
 Κ' ἐχάθηκεν ὁ ὕπνος της, κ' ἐκόπη τὸ φαῖτό της;
 Σὰν ποιοῦ νᾶνα: τὸ βάρος της, καὶ πούχει τὸ κακότης;
 Καθημερνὸ τὴνέ ρωτοῦν, ἦντα καὶ ἀδυναμίζει,
 Καὶ τὸ κακότης δὲν γροικᾶ, γιὰτὸς δὲν τὸ γνωρίζει.
 Κ' ἐκείνη μὲ καλὴ καρδιά, καὶ γέλοιο πηλογατο,
 Κ' ἔλεγε, πῶς δὲν εἶν' κακὰ, ἀμὴ καλὰ γροικᾶτο.
 Μὲ πονηριὰν τὰ πράμματα ξανάστροφα γυρίζει,
 Καὶ σ' ἦντα στάσι βρίσκεται, κάνεις δὲν τὴν γνωρίζει.
 Τὰ πάθη της δὲν γνώθουσι, καὶ τὰ κρυφὰ δὲν νοιῶσα,
 Καὶ λέν, πῶς τῶχει φυσικὸ, ν' ἀδυναμίση τόσα.
 Συχνὰ συχνὰ τῆς Νέννας της ἔλεγε τὸν καῦμόν της,
 Καὶ τὰ κρυφάτ' ἐθάῤῥευε, καὶ ὅλον τὸν λογισμόν της.
 Κ' ἐκείνη μὲ παρηγοριαῖς πάσχει νὰ τὴν περάση,
 Μήπως καὶ ξελησμονηθῆ ὁ πόθος σὰν γεράση.
 Μὰ τοῦτο, ὅπου λόγιαζε, ἐσφάλεν ἡ Φροσύνη,
 Καὶ ὅσον ἐπέρνα ὁ καιρὸς, ἀμέτρητος ἐγίνη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει της μιὰ ἀπ' ταῖς πολλαῖς, Νέννα, τὸν κόσμον χάνω,
 Γιατ' ἔβαλα στὸν λογισμόν, νὰ πέσω ν' ἀποθάνω.
 Ἡ πούρι καὶ ὁ Ρωτόκριτος τὰ πάθη μου ν' ἀκούση,
 Καὶ τακτικὰ τὰ χεῖλη μου μιὰν ὥρα νὰ τὰ ποῦσι.
 Μὲ γνῶσι εἰς τρόπον φρόνιμον, ὅπου νὰ μὴν γροικήση,
 Πῶς ἔχω ἀγάπης βάσανα, πῶς ἔχω πόθου κρίσι.
 Θερεῖς με, πῶς ἀπόδωκα, πάντα γροινιῶ, καὶ κλαίγω,
 Καὶ ὅ,τι μιλῶ, καὶ ὅτι πῶ, πάντα γιὰ κεῖνον λέγω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Η' Νέννα σάν παρηγοριάν εἶχ' ὡς στήν ὥρα κείνη,
 Μά ὡς εἶδε πῶς ἀφορμισε στοῦ πόθου τήν ὀδύνη,
 Καί θε' νά καταφρονηθῆ, καί θε' ν' ἀποκοτήση,
 Τοῦ Ῥώκριτου μ' ἀδιαντροπιάν γι' ἀγάπαις νά μιλήση,

NENNA

Λέγει τῆς, ἠντ' ἄπαθες ἐδά, κ' ἦντ' ἀφορμή εἶν' ἐκείνη,
 Ποῦ Πλήθυνε τόν πόθου σου, κ' ἔτοιμας λογιῆς ἐγέννη;
 Γιατ' εἶδες τόν Ῥωτόκριτου σ' ἄλογο καθαλλάρη,
 Κ' ἐσεῖσθη, κ' ἐλιγύσθηκε, κ' ἔτρεξε τὸ κουτάρι;
 Ἦντα μεγάλο θαύμασμα ἐγέννη εἰς τήν χώρα,
 Ἄν ἐκονταροκτύπησε, κ' ἐκέρδισε τὰ δῶρα;
 Ἐτοῦτο εἶν' τοῦ ροιζικοῦ, δέν εἶν' ἀνδρειά μεγάλη,
 Κ' εἶδαμεν ποῦρ' ὡσάν καί αὐτόν, καί ἐκάμασι κ' οἱ ἄλλοι.
 Θυμοῦ, ὄντ' ἀναδακρῶσες, τρομάρα σ' εἶχε φθάσει,
 Ὅταν τ' ἀλόγου τόν λαιμόν ἀγκαλιαστό εἶχε πιάσει.
 Στήν κουταριά ποῦ τοῦδωκεν ἐκείνος ἀπ' τ' ἀμάξι,
 Κ' εἶδαμεν, κ' ἐφοδῆθηκε, κ' εἶδαμεν νά τρομάξῃ.
 Καί ἄν εἶχε τρέξῃ μετ' αὐτόν τῆς Κρήτης τὸ λιουτάρι,
 Κάτεχε, δέν τόν ἄφινε τήν ντζόγια νά τήν πάρῃ.
 Μάχε κ' εἰς τοῦτο ροιζικό, κατέχεις το ἀπατήσου,
 Καί ποῦρι ἀπ' τόν φόβου σου ἔτρεμε τὸ κορμί σου.
 Μά θε' λῶ νάναί κι ὄμορφος, νάναί καί παλικάρι,
 Γιατ' οὗτ' εἶν' ἄξιος μιάν κυράν γυναϊκά του νά πάρῃ;
 Γιατ' δέ, καί καλολόγιασε, τοῦτ' ἢ δουλειά πῶς πάγει,
 Μὴ δώσης ἔτοιου κηπουροῦ τὸ μῆλο νά τὸ φάγῃ.
 Καί ἄξια δέν εἶναι ἡ χέρα του σ' ἔτοιό δένδρὸ ν' ἀπλώσῃ,
 Δέν μοιάζει ν' ἀναμουρδωθῆ τὸ στόμα του ἔτοια βρῶσι.
 Νά μὴν τήν πιάσῃ φανερά, καί οὐδέ νά μὴν τήν κλέψῃ,
 Γιατ' ἄν τήν φάγῃ δέν μπορεῖ ποτὲ νά τήν χωνέψῃ.

Ξερνᾷ την, δὲν τὴν δέχεται, πρὶν στήν κοιλίαν του σώσῃ,
 Πνίγεται, γιατί ἔτοιος λαιμός δὲν εἶναι γιὰ ἔτοια βρῶσι.
 Πῶς ἔχω γλῶσσα καὶ μιλῶ, μάτια καὶ ἀνανδρανίζω;
 Καλέ, πῶς δὲν σηκώνει ὁ νοῦς, καὶ πῶς δὲν ἀφορμίζω;
 Εἰς τ' ἄμοιαστα, κ' εἰς τᾶφαντα, ποῦ μοῦπες θυγατέρα,
 Πῶς στέκω, καὶ δὲν ξεψυχῶ ἐτούτην τὴν ἡμέρα;
 Ε' σ' εἶσαι Βασιλειῶν παιδί, καὶ τὸν λαὸν ὀρίζεις,
 Μπορεῖς νὰ πέρυγῃς τὴν ζωὴν, καὶ νὰ τὴν ἐχαρίζεις,
 Μὰ μ' ὄλο ποῦχεις τὴν ἐξάν, νὰ πάρῃς τὴν ζωὴ μου,
 Κάτεχε, πῶς σ' ἀνάθρεψα στὸ στήθος σὰν παιδί μου.
 Καὶ ἀπ' τὰ βυζιά μου τὴν τροφήν σ' ἔδωκα μὲ τὸ γάλα,
 Καὶ τούταις μου ἢ ἀνατροφαῖς μέσ' στήν καρδίαν σ' ἐβάλα.
 Μεγάλ' ἀγάπη σοῦ βαστῶ, παιδί μου, καὶ κυρά μου,
 Διὰ τὸ γάλα ποῦφαγες τρεῖς χρόνους στὰ βυζιά μου.
 Πολλαῖς φοραῖς ἀγρύπνησα, γιὰ νὰ σ' ἀποκοιμίσω,
 Καὶ νὰ σοῦ δώσω τὸ βυζι, συχνὰ νὰ σὲ ταγίσω.
 Πολλαῖς φοραῖς μ' ἐκάμασι τὰ κοπελιστικά σου,
 Κ' ἐπία φαρμάκι καὶ χολαῖς, γιὰ τὰ κουτζούνικά σου.
 Ἦθελες κλάψει, καὶ νὰ δῶ, τὸ δάκρυο νὰ προβάλλῃ,
 Μ' εὔρισκε γιὰ τὸ κλάῦμα σου παρατροπή μεγάλη.
 Τόχες σκουτάψει νὰ βαρῆς, τὸν πόνο δὲν ἐγροίκας,
 Σὰν τὸν ἐγροίκου ἐγὼ γιὰ σέ, μὲ τὸν καῦμόν τῆς πίκρας.
 Τόχες ζητήσῃ τοῦ Κυροῦ χάριν νὰ μὴ στήν κάρη,
 Ε' χλώμιαινα ἀποκρύαινα, κ' ἔτρεμα σὰν καλάμι.
 Ε' σ' ἤσουνε τὰ μάτια μου, ἐσ' ἤσουνε τὸ φῶς μου,
 Εἰς κατ' ἀνάγκη καὶ κακόν ἐσ' ἤσουνε ὁ γιατρός μου.
 Ρ' ἤγισσας τέκνο βύζασα, ἀνάθεμα ἔτοια κρίσι,
 Ζῶντάς μου, καὶ ἀποθαίνωντας, κατάραν δὲλ' ἀφήσει.
 Ποτὲ εἰς παλάτια Βασιλειῶν πτωχὴ νὰ μὴν σιμώνῃ,
 Γιατ' ἂν χαρῆ λίγον καιρὸν, ὕστερα μετανοιῶνει.
 Ε' γὼ νῦνωρίζω, ἐγὼ γροικῶ, κ' ἐγὼ θωρῶ ἦντα ζάλῃ,
 Ε' χ' ὅταν πρᾶσσουν οἱ μικροί, ἐκεῖ ποῦναι μεγάλοι.

Ἐδύσασα καὶ ἀνέθρεψα ἐνός Ῥήγα θυγατέρα,
 Κ' εἶχ' ὄλαις ταῖς ἐλπίδες μου σ' ἐκείνη νύκτα μέρα.
 Κ' ἐδά Ἰσραῶ, στράφτει οὐρανόσ, καὶ συννεφιά, καὶ βρέχει,
 Καὶ μετ' ἐμένα ὁ καιρὸς μεγάλην μάχην ἔχει.
 Κ' ἔπεσαν ἢ ἐλπίδες μου σάν τοῦ δενδρού τὰ φύλλα,
 Ὅταν τὰ ψήγουν ἢ χιονιαῖς, καὶ κάμνουσίν τα ξύλα.
 Καὶ ἄς ἦτον μόνου εἰς ἐμέ, καὶ ἄς με παιδέψη ἡ τύχη,
 Καὶ σέ, μὴ βρῆ ποτὲ κακὸ, σκιά τὸ μικρὸ σου νύχι.
 Μὰ δά Ἰσραῶ πῶς οἱ καιροὶ πλειᾶ ἔχθρευουν γιὰ σενα,
 Ἄν δὲ σχολάσης γλίγωρα τὰ μῶχεις μιλημένα.
 Στὸ χιόνι ἐθεμέλιωσες, καὶ ὅ, τι κοπιάσεις γάνεις,
 Γιατὶ φτερά, καὶ ὄλο βρυγιά στὸ κτίσιμό σου βάνεις.
 Καὶ ὁ ἥλιος τὰ θεμέλιά σου λῆιτα, καὶ διασκορποῦσι,
 Καὶ ἄνεμος τὰ κτισίματα φυσᾶ τα, καὶ σκορποῦσι.
 Τοῦτο τὸ πρᾶμμα ποῦ Ἰσραεῖς σήμερον πῶς σ' ἀρέσει,
 Θεὸς νὰ σέ βλάψῃ μὲ καιρὸν, ὄχι νὰ σέ φελέσῃ.
 Πολλὰ μεγάλου ἄδικου μᾶς ἔκαμεν ἡ φύσι,
 Καὶ τὴν ἀλήθεια ὁ ἄνθρωπος δὲν δὲ νὰ τὴν γροικῆσῃ.
 Ὅλ' ἀγαποῦν τὰ ψέματα, νὰ λέν νὰ μᾶς γελοῦσι,
 Καὶ τὴν ἀλήθειαν κάνεις δὲν δὲ νὰ τὴν ἀκούσῃ.
 Καὶ ἂν ἔχουν φίλους κ' ἐδικούς, νὰ τοὺς καταδικάσουν,
 Τὰ λόγια τους σάν ἄνερον ἀφίνου νὰ περάσουν.
 Τὸν φίλου κάνουσιν ἐχθρόν, τὸν ἐδικὸ ἔχουν ξένου,
 Σάν τοὺς μιλήσουν τὸ πρεπὸν εἰς πρᾶμμα κομπωμένον.
 Μὰ κείνος, ὅπου δὲν ποιεῖ, ἀφίνει νὰ περασῃ,
 Τὸ σφάλμα, καὶ οὐδὲ βούλεται νὰ τὸ καταδικάσῃ.
 Παινᾶ το, καὶ εὐμορρῖζει το, κ' ἐπίβουλα κομπώνει,
 Τὸ ψέμα δείχνει ἀπαρθητό, καὶ τὴν ἀλήθεια χώνει.
 Κ' εἶναι πολλοί, παιδάκι μου, τὴν σήμερον ἡμέρα,
 Κ' ἔχουν στὸ στόμα τὸ γλυκὺ, φαρμάκι εἰς τὴν χέρα.
 Καὶ γιὰ νὰ τς' ἔχουν ἀκριβοῦς, καὶ γιὰ νὰ τς' ἀγαποῦσι.
 Πολλὰ μεταμορφίζουσι τὸ ψέμ' ὅταν τὸ πούσι.

Μὲ πονηριὰν ὅ,τι γροικοῦν, τ' ἀνθρώπου πῶς τ' ἀρέσει,
 Ἄν' ἔχη βλάβην καὶ κακὸν, κεῖνοι καλὸ τὸ λέσι.
 Κ' ἐγὼ ἢ καυμένη ἦντα νὰ πῶ, στὸν κίνδυνον ἐποῦμαι,
 Πῶς νὰ παινέσω σήμερον, κεῖνα ποῦ σ' ἀφουκροῦμαι;
 Ποῦν ἢ ἀρχήτους βλαβερῆ, κ' ἢ μέση κομπωμένη,
 Καὶ θε νὰ κάμουν τελειῶσιν κακὴν κ' ἐντροπιασμένη.
 Ὡοιμέ, κ' ἄς ἦτον μπορετὸ, νὰ δῆς εἰς τ' ὄνειρό σου,
 Σ' ἦντα γκρεμνὸ, σ' ἦντα βυθὸ, σὲ πάει τὸ ροιζικό σου.
 Καὶ ἂν τύχη νὰ φοβήθηκες, καὶ ὀπίσω νὰ γυρίσης,
 Καὶ τὴν δουλειάν, ὀποῦρχισες, ἀκάμωτην ν' ἀφήσης.
 Παιδάκι μ', ἄς ἐγνωρίζες, ποῦ περπατεῖς καὶ πηγαίνεις,
 Καὶ σ' ἦντα πέλαγος βαθύ, καὶ θυμωμένο μπαίνεις.
 Ν' ἀνδριευθῆς ὅσον μπορεῖς, μόνη σου βοηθήσου,
 Καὶ τὴν φιλιὰν τοῦ Ῥώκριτου, κυρά μου, ἀπαρνήσου.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα μου, λέγ' ἢ Ἀρετῆ, φρόνιμα δασκαλεύεις,
 Μὰ γῶ ἢ φτωχὴ ξελησμονῶ, ὅ,τι καὶ ἂν μ' ἐρμηνεύεις.
 Τὸνα μ' αὐτὶ σοῦ τὰ γροικᾶ, καὶ τ' ἄλλο τὰ ζυγώνει,
 Καὶ ὁ λογισμὸς μου γρίψε, καὶ πλειότου δὲν μερώνει.
 Καὶ ἄνθρωπος σὰν τοῦ βουληθῆ, νὰ κάμη τὸ ξετρέχει,
 Ὅποιος διατάσσει, ὅποιος μιλεῖ, εὐκαιρον κόπον ἔχει.
 Θωρῶ, πῶς μὲ τὸν Κύριον μου σ' μάχην μεγάλη μπαίνω,
 Μὰ γροίκησα τῶν φρόνιμων, καὶ τῶν γραμματισμένω,
 Κ' εἶπασι, καὶ ἐρμηνεύουσι, πῶς σὰν τελειώση ἡ μάχη,
 Ἀγάπη, καὶ γαλήνησι, στὸ τέλος της θε νάχη.
 Κ' ἡ μάχη φέρνει ἀνάπαυσι, ἢ ἔχθριτα καλοσύνη,
 Ἐτῆ κ' ἡ μάχη τοῦ Κυροῦ μερώνεται καὶ κείνη.

NENNA

Παιδί μου, λέγει ἡ Νέννα της, σφάλουσι τὰ λογιάζεις,
 Κακὸ θεμέλιον ἔχουσι, τούτα ποῦ λογαριάζεις.

Ἄν τ' ὅπασιν οἱ φρόνιμοι, ἀληθινὰ τὸ λέσι,
 Μὰ βλέπε, αὐτὸς ὁ λογισμὸς μὴν πᾶ νὰ σέ πλανέσῃ.
 Κεῖνοι εἶπαν γιὰ τοὺς Βασιλεῖς εἰς μάχην ὅταν ἐμποῦσι,
 Καὶ ὅπου γιὰ χώραις, καὶ χωριὰ μ' ἔχθριτα πολεμοῦσι.
 Ἐτούτ' ἡ μάχην μὲ καιρὸν φιλιὰν καὶ ἀγάπην φέρνει,
 Καὶ ἀπ' ὅ, τι πάρῃ, ὁ εἰς τ' ἄλλου, κρατίζει καὶ γιαγέρνει.
 Οἱ σκοτωμοὶ ποῦ γίνονται, βαριοῦνται τοὺς καὶ κεῖνοι,
 Ταῖς ἐξοδαῖς, ταῖς κούρασες, καὶ κάνουν καλοσύνη.
 Μὰ σὺ, κυρά μου, περπατεῖς εἰς μπερδεμένην στρατά,
 Κ' ἔχεις πολέμους καὶ ἔχθριταις τὰ λογικὰ γεμάτα.
 Καὶ δὲ νὰ κάμῃς τοῦ Κυροῦ εἰς τὴν τιμὴν ἀσχημάδι,
 Καὶ δὲν τελειῶν' ἡ μάχην σας, ὥστε νὰ μπῆς στὸν Ἄδην.
 Καὶ ἂν ἀποθάνῃς καὶ ταφῆς, μ' ὅλον ἐτοῦτο πάλιν,
 Θὲ νᾶχῃς, μὲ τὸν Κύριον σου μάχην πολλὰ μεγάλην.
 Γιατ' εἶναι κάποια σφάλματα, ὅπου ποτὲ δὲν λυώνουν,
 Καθημερὸν τὴν ἔχθριτα, καὶ ὄργιτα δυναμώνουν.
 Τὸ σφάλμα, ὅπου στὴν τιμὴν ἐγγίζει καὶ πληγώνει,
 Ὁ θάνατος δὲν τὸ σωπᾶ, τὸ μνήμα δὲν τὸ χώνει.
 Μὴ δὲς νὰ καταφρονεθῆς, νὰ μπῆς εἰς ἔτοια μάχην,
 Ἦ ἀρχὴ καὶ τέλος, κόρη μου, πολλὰ κακὸ δὲ νᾶχῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἦ Ἄρετή φουκράτόνε τὰ τζ' ἔλεγ' ἡ Φροσύνη,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς τζ' ἀπηλογοῦνται κείνη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα, λογιᾶζω νὰ θαρρήῃς, πῶς μὲ τὸ θέλημά μου,
 Βάνω τὰ ξύλα στὴν φωτιά, καὶ καίγω τὴν καρδιά μου.
 Ἦ ὄρεξις μου, Νέννα μου, ὁ νοῦς, καὶ οἱ λογισμοί μου,
 Μακρὰν ὁδὸν ἐπιάσασι, δὲν εἶναι πλειὸ δικοί μου.
 Θωρῶ κ' ἐξαναγίνηκα, γνωρίζω τὸ ἀπάτῃ μου,
 Γιατ' ὄλ' ἀλλάξαν εἰς ἐμέ, δὲν εἶμαι πλειὸ ὅσον ἡμου.

Πολλοὶ τὸν ἥλιον πιθυμοῦν, τὴν λάμψιν τοῦ ζητοῦσι,
 Καὶ ἄλλοι πολλοὶ ὅταν τὸν δοῦν, τὸ φῶς καταλοῦσι.
 Ἄλλος τὴν βράσ' ὀρέγεται, ἄλλος κρυὸν ἀέρα,
 Καὶ ἄλλος τὸ σκότος πιθυμᾷ, καὶ βλάπτει τοῦ ἡ μέρα.
 Πολλοὶ ταῖς μεγαλότητες τούτου τοῦ κόσμου φεύγουν,
 Τὴν ταπεινότη' ὀρέγονται, καὶ τὴν πτωχίαν γυρεύουν.
 Ἄλλοι τὸν πλοῦτον πιθυμοῦν, καὶ τὴν πτωχίαν μισοῦσι,
 Καὶ ἄλλοι ξετρέχουν τὸ κακὸ, σπουδαζοῦν νὰ τὸ βροῦσι.
 Καὶ ὁ κόσμος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐδέτ' ἔτι Σεμελιώθη,
 Καὶ περπατεῖ καθένας μας ἐκεῖ ποῦ ἡ τύχη ἀμπώθει.
 Ἄν δέλω τὸν Ῥωτόκριτον τέρι νὰ τότε κάμω,
 Καὶ μ' αὐτὸν ἂν ὀρέγωμαι, καὶ δὲ νὰ κάμω γάμο,
 Ἐκείνους τοὺς λογαριασμοὺς, τ' αὐτιά μου ποῦ σ' ἀκοῦσα,
 Τὴν ὄραν τούτην ἐχάσα τους, δὲν εἶμ' ἡ Ἄρετοῦσα.
 Σὰν πῶς θαρρῆεις κ' εὐρίσκομαι; πῶς κρίνομαι; πῶς εἶμαι;
 Τίμη, καὶ ὁ φόβος τοῦ Κυροῦ, σφίγγει με καὶ κρατεῖ με.
 Καὶ ἀπὸ τὴν ἀλλ' ὁ Ἐρωτας μ' ἐχ' ἔτ' ἔτι πληγωμένη,
 Ὅπου δὲν ξεύρω ὁ νικητῆς ποῖός εἶναι π' ἀπομένει.
 Ὡσὰν τὸ φιλοκάλαμο σ' ἀνέμου κακοσύνη,
 Ὅπου κάμμιαν ἀνάπαυσι νὰ πάρη δὲν τ' ἀφίνει.
 Μὰ ὦραις ἐπά, καὶ ὦραις ἐκεῖ, τ' ἀμπώθουν οἱ ἀνέμοι,
 Καὶ ἀνεδοκατεδάζουν τό, κ' ἐκεῖνο πάντα τρέμει.
 Ἐδέτ' ἔτι βρίσκομαι κ' ἐγώ, ἀνάθεμα ἔτοια ζῆσι,
 Μιὰν ὦρα ἀνέγνωια τὸ κακὸ δὲν δέλει νὰ μ' ἀφήση.
 Ἀρχ' ἦτονε πολλὰ μικρῆ, καὶ ἀφήριστη τὴν πρώτη,
 Καὶ οὐδ' ἠλπίζα νὰ σκληρωθῆ ἔτοιας λογῆς ἡ νειότη.
 Μιὰ κάποια λίγη πιθυμιὰ θυμοῦμαι κ' ἤρχισέ μου,
 Καὶ τὸ τραγοῦδι καὶ ὁ σκοπὸς ἐγροῖκου κ' ἤρεσέ μου.
 Κ' ἐλόγιαζα κ' ἡ πιθυμιὰ σέ λίγο ν' ἀπομένει,
 Μὰ πλήθαινε μὲ τὸν καιρὸν, πόθος καὶ ἀγάπη γίνη.
 Καὶ δὲν κατέχω νὰ τὸ πῶ, ἦντα λογῆς μ' ἐφάνη,
 Καὶ πῶς ἐξάπλωσεν ἐδά, καὶ ὅλον τὸν νοῦν μου πιάνει.

Πρᾶμ' ἄλλο δὲν ἐλόγιαζα, μὰ πόθο εἶχα μεγάλο,
 Νὰ τὸν γροικῶ νὰ τραγουδῆ ἔτσι γλυκὰ παρ' ἄλλον.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια ἢ πιθυμιά τὴν ὄρεξιν ἐκίνα,
 Καὶ ὁ Ἔρωτας μὲ πιθουλιά τὰς προξενευσίαις μ' ἐμήνα.
 Καὶ ἂν μοῦ μιλοῦσι, δὲν γροικῶ, οὐδὲ κατέχω ποῦμαι,
 Κρίνομαι, βασανίζομαι, ξύπνου, καὶ ὅταν κοιμοῦμαι.
 Κ' εὐγῆκ' ἀπὸ τὰ φωτερὰ, κ' ἐμιτῆκα στὰ σκοτίδι,
 Καὶ τ' ἄρρωστου ἢ λιγοθυμιά συχνὰ συχνὰ μοῦ δίδει.
 Μπορῶ νὰ πῶ, κ' ἢ ζῆσί μου ἀπὸ τὴν ὥρα κείνη,
 Ο' ποῦθαλα τὸν λογισμόν, ἔτσιαις λογῆς μὲ κρίνει.
 Ὡσὰν καρὰδι ὅταν βρεθῆ στὸ πέλαγος καὶ πλέγει,
 Μὰ δίχως ναύτας μοναχό, καὶ νὰ πνιγῆ γυρεύει.
 Καὶ ὁ ἄνεμος, κ' ἢ θάλασσα σῶχον κακίαν μεγάλην,
 Καὶ τρέχει πάντα στὸν πνιγμὸν δίχως βοήθειαν ἄλλην.
 Εἴδ' ἐτῆ βρίσκομαι κ' ἐγὼ πλειὸ δὲν μπορῶ νὰ ζήσω,
 Τρέχω, καὶ περκατῶ νὰ βρῶ χαράκι νὰ σκορπίσω.
 Κατέχεις το, πῶς τὴν καρδιάν ὁ Ἔρωτας τοξεύει,
 Καὶ νοικοκύρις γίνεται, τὰ φύλλα τῆς γυρεύει.
 Καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ, κάνεις καὶ νὰ τοῦ φύγη,
 Καὶ οὐδὲ κοπιᾷ ἀδιαφόρετα, ὡς πάγει στὸ κυνήγι.
 Ο' Ρώκριτος εἶν' Ἔρωτας, καὶ ἂν καὶ φτερά δὲν ἔχη,
 Μητέ θάρρῆς, πῶς τᾶχασε, ποῦ βρίσκονται κατέχει.
 Εἰς τὴν καρδιάν μου τάπερπε, κ' ἐν εἶναι τὰ φτερά του,
 Γιαύτως πετᾷ, καὶ φεύγει μου, κ' εὐρίσκομαι μακρὰ του.
 Μὰ μ' ὅλο πούναι Ἔρωτας, καὶ ὁποῦχει χάριν τόση,
 Τιμῆς σημάδια κ' εὐγενεῖαις πάντα, τοῦ θέλω δώσει.
 Καὶ τάσω σου, πῶς νὰ μὲ δῆς σ' τοῦτον ἀνδρειωμένη,
 Μ' ὅλου ποῦ μ' ἔχει τὴν καρδιάν στὴν μέση πληγωμένη.
 Δίχως ψεγάδι βούλομαι νὰ πᾶ νὰ βρῶ τὸν Χάρο,
 Ἄν δὲν θελῆς ὁ Κύρις μου ἄνδρα νὰ τότε πάρω.
 Ρέγομαι νὰ τότε θωρῶ, γιὰτ' ὠμορφος ἐγίνη,
 Ἄλλ' ἀσχημάδι εἰς ἐμέ δὲν θέλεις δῆ, Φροσῶνη.

Μόν' ἀπὸ λόγου μου θωριὰν εὐγενικὴν δὲ νᾶχῃ,
 Καὶ τιμημένην ὀμιλίᾳ, εἰς τόπον ὁποῦ μοῦ λάχῃ.
 Ἀμ' ἄλλο τίποτ' ἀπὸ μέ δὲν θέλεις ὀῆ πλειό, Νέννα,
 Καὶ λογισμὸν μὴ βάνεις πλειό, καὶ πίστεφέ μου μένα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Κάθ' ὀμιλίᾳ τῆς Ἀρετῆς ἦτον φαρμακεμένη,
 Καὶ σαΐτιά μέσ' στήν καρδιάν τῆς Νέννας τῆς ἐμπαίνει.
 Καὶ δὲν σχολάζει νὰ μιλῇ, δὲν παύει νὰ διατάσῃ,
 Καὶ τῶ' Ἀρετούσας τὰ στραβά ἐγύρευε νὰ σάσῃ.

NENNA

Λέγει, κυρά, συνήφερε, λόγιαζε καλοδέτο,
 Φαρμάκι ἔχει ὅ, τι κρατεῖς, καὶ ῥῆξι, τζάκισέ το.
 Ὡς πούναι σύνωρη ἢ πληγή, μπορεῖς νὰ τὴν γιατρέψῃς,
 Κ' εὐρίσκεις τὸ ἱατρικὸ, ἂν τὸ καλογυρέψῃς.
 Μὴν τὴν ἀφήσῃς νὰ γενῆ ὄλο κακοσαρκίδα,
 Διῶξέ την ἀπὸ λόγου σου τὴν ἄφαντην ἐλπίδα.
 Εἰδᾶν τὸ ξύλο ἄροσερό, καὶ σάζεις τ' ἂν θελήσῃς,
 Σὰν ξεραθῆ, δὲν μπορεῖς παρὰ νὰ τὸ τζακίσῃς.
 Κ' τὸ κακὸ ὡς καὶ ἂν ἦν μικρὸ, κ' ἄφαντο στήν ἀρχὴν τς,
 Ἄν δὲ σχολάσῃ, γίνεται πολὺ στήν τέλειωσίν του.
 Καὶ ἂν δὲν τοῦ πάρῃ τὴν θροφήν κάνεις ἀπὸ τὴν πρώτη,
 Καὶ ἀναθραφῆ, βλάπτει πολλὰ τὰ γέρα καὶ τὴν νειότη.
 Φύγε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, διῶξε ἀπὸ κοντά σου,
 Συνήφερε, καὶ στράφου δά, σάσε τὰ σφάλματά σου.
 Εἶσαι Βασίλισσας παιδί, καὶ Ῥῆγα θυγατέρα,
 Κ' ἀπ' Ἀφεντάδων προξενεταῖς σοῦ φέρουν κάθε μέσα.
 Βασίλισσ' ἔχεις νὰ γενῆς, Ῥῆγισσα ν' ἀποθάνῃς,
 Διὰ τοῦτο καλολόγιασαι, ἡντάν' αὐτὰ ποῦ κάνεις.
 Τᾶστερα μετανοιώματα δὲν ξάζουν, θυγατέρα,
 Τὸ δὲ νὰ κάμῃς τὸ ταχὺ, δὲ το καλὰ ἀπὸ σπέρα.

Καὶ ὅποιος τὰ ὑστέρᾳ μετᾷ, πρὸ τοῦ νὰ τὰ σιμώσῃ,
 Σ' ὅ, τι καὶ ἂν λείχη δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ μετανοιώσῃ.
 Ἀμ' ὅποιος δὲ νὰ λαβωθῆ, καὶ οὐδέποτε νὰ γιάνῃ,
 Καὶ πιθυμᾷ νὰ ντροπιασθῆ, τὰ βάνει ὁ νοῦς του, ἄς κἀνῆ.
 Μπορεῖ, κυρά μου, ὁ λογισμὸς πούβαλες νὰ σ' ἀφήσῃ,
 Καὶ νὰ γιατρέψῃς τὴν πληγὴν, πρὶν νὰ σοῦ κακουργήσῃ.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα μου, λέγ' ἡ Ἀρετὴ, ἦντ' αὐτὰ δασκαλεύεις;
 Τὸ πρᾶμμα, ποῦ δὲν ἔχω ἔξω νὰ δώσω μοῦ γυρεύεις;
 Καὶ ποῖός μπορεῖ ἀνημπόρητα πρᾶγματα νὰ νικήσῃ,
 Τὸν φύλλον ποῖός εἶδε ποτὲ λιόντα νὰ πολεμήσῃ;
 Ἦντα γιατροῦς, καὶ γιατρικὰ μοῦ λέγεις νὰ ξεθράμω,
 Καὶ ναῦρω τὴν λαβωματιὰν βοτάνι νὰ τῆς κάμω;
 Καὶ πῶς μπορῶ νὰ τὴν εὐρῶ; στόπον κρυφόν τὴν ἔχω,
 Κ' εἶμαι σὲ τοῦτ' ἀμάθητη, καὶ οὐτ' εἶδα, οὐδὲ κατέχω.
 Τίτ' ἡ πληγὴ εἶναι σὴν καρδιάν, σὰ πλειὰ κρυφά τῆς μέρη,
 Καὶ κἀνὲι χρειά στὴν χέρα μου νὰ πιάσω τὸ μαχαῖρι.
 Κ' εἰς δυὸ νὰ σχίσω τὴν καρδιάν, σὴν μέσην τῆς κατέχω,
 Πῶς βρίσκετ' ἡ λαβωματιὰ ἐκεῖνη ποῦ ξετρέχω.
 Καὶ ποιά σὰν σχίσῃ τὴν καρδιάν, πλειότῃς μπορεῖ νὰ ζήσῃ;
 Τίς νὰ γιατρέψῃ τὴν πληγὴν μιᾶς ὁποῦ ξεψυχήσῃ.
 Δάσκαλοι, ἀνθρώποι φρόνιμοι κομπώνονται, καὶ σφάλουν,
 Σ' ἔτοιαις δουλειαῖς δὲν ξεύρουσι, τὰ λέςι, καὶ τὰ κἀνουσι.
 Κ' ἐγὼ, Φροσύνη, πῶς μπορῶ, καὶ λές μου καὶ κερδαίνω,
 Νὰ πολεμήσ' ἔττι γυμνὴ ἔναν ἀρματωμένο;
 Ὅπου βαστᾷ στὰ χερίᾳ του σαῖταις καὶ δοξάρι,
 Νικᾷ ἔττι τὸν ἀνήμπορον, σὰν καὶ τὸ παλικᾶρι;
 Καὶ πῶς μπορῶ ν' ἀντισταθῶ ποῦ ἡ δύναμὲς μ' ἐπέσα,
 Κ' ἐνίκησε κ' εὐρίσκεται εἰς τὴν καρδιάν μου μέσα;
 Καὶ τοῦτ' οἱ ἀναστεναγμοὶ, ποῦ βλέπεις καὶ συχνάζουν,
 Καλὰ καὶ τ' ἀναστεναγμοῦ σοῦ φαίνεται πῶς μοιάζουν.

Δέν εἶν' τοῦτ' ἀναστεναγμοί, ποῦ ἔρχονται σέ μένα,
 Σάν ἦναι ἄλλοι στεναγμοί, καί πίστεφέ με ἐμένα.
 Ἡ φύσις τῶν ἀναστεναγμοῦς ἔκαμε ὅταν κινουσί,
 Πάντα τὰ φύλλα τῆς καρδιάς, ἐμπρός νά τοῦς γροικοῦσι.
 Καί ὡς εὔγυ ἀπό τήν καρδιάν, καί μέσ' ὃ στόμα μποῦσι,
 Μὲ τὸν ἀέρα βγαίνουσι, καί ἀέρα πᾶν νά βροῦσι.
 Ὁ πρῶτος ἀναστεναγμός σάν πάψη καί τελειώση,
 Ἐτῆς γιαιμιὰ δὲν ἔρχεται ἄλλος νά δευτερώση.
 Μὲ τὸν καιρὸν τοὺς περπατοῦν τὰ πράγματα καί πᾶσι,
 Τοῦ ἔρωτος ἢ δύνამις συχνὰ τὰ μεταλλάσσει.
 Καί τοῦτοι ποῦ συχνάζουσι σάν τὸ νερὸ στήν βρύσι,
 Δέν εἶν' καλοὶ ἀναστεναγμοί, ὡσάν τὸ θελεῖ ἡ φύσις.
 Δέν εἶν' τοῦτοι στεναγμοί, Νέννα, σάν ἦν' οἱ ἄλλοι,
 Μὰ ἐγὼχω μέσα στήν καρδιάν καρβουνιστιὰ μεγάλη.
 Καί ὁ ἔρωσ εἶν' ὁ μάγειρας, συμπαίνει, καί σπουδάζει,
 Καί ταῖς φτεροῦγές του συχνὰ ἀνεβοκατεβαίνει.
 Φυσᾷ, καί ξάφτει τήν φωτιάν, μὴν πάγη νά τοῦ σβύση,
 Τήν μαγεργιάν ἀκάμωτην δὲν θε νά τήν ἀφήση.
 Κεῖνος ὁ ἀέρας πῶν φτερῶν, ποῦ ξάφτει τὸ καμῖνι,
 Κάνει τὸν ἀναστεναγμὸν, π' ἔτῆς συχνὰ μὲ κρίνει.
 Καί δὲν εὐρίσκει ἀνάπασι στὸ στῆθος ἢ καρδιά μου,
 Μὰ πάντα μ' ἀναστεναγμὸν ἔρχετ' ἡ ἀναπνοιά μου.
 Καί ἂν λάχη ξύλον, ἢ κλαδί, ὅταν ἀναστενάξω,
 Βγαίνει ἔτοια φλόγα καί καῦμός, ποῦ καίγει τὰ λογιάζω.
 Κ' εἶν' ἡ καρδιά μου στήν πυράν, καί καίγεται στήν λαύρα,
 Σάν κάρβουνο εἶναι κόκκινη, τὰ φύλλα τῶν εἶναι μαῦρα.
 Ἄμποτε καί νά κάηκε, νά γίνηκεν ἀθάλη,
 Νά παύσουσιν οἱ πόνοι της κ' ἡ πέδα ἢ μεγάλη.
 Παρακαλῶ το νά γενῆ, μὰ κεῖνος δὲν τὸ θελεῖ,
 Καί ὀρέγεται τοὺς πόνους μου τὸ πῖβουλο κοπέλι.
 Καί πῶς μπορῶ νά βοηθῶ στοῦ πόθου τὸ κανίσκι;
 Καί ὅπου μ' ἐγγίξει ἡ χέρα του, Ῥωτόκριτου εὐρίσκει.

Γλίγωρα, Νένυα, βοήθα μου, εὔρε νερόν, ἢ χιόνι,
 Νά σβύσῃς τὴν καρδουμιστιάν νά παύσουσιν οἱ πόνοι.
 Μὰ τὸ δροσίζει καίγειμε, τὸ καίγει μὲ μαργώνει,
 Καὶ τὸ γυρεύω γιατρικόν, βαρίσκει καὶ λαδώνει.
 Οὐὼς μου τὰ βουνα κρατεῖ, καὶ μέσ' στα δάση μπαίνει,
 Καὶ ὅταν πετᾷ στὸν οὐρανόν, στα βάθη κατεβαίνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁμίλετε μὲ κλάμματα, ἤλλαξε, ξεναγίνη,
 Ἐσώπασε, δὲν θέλει πλεῖο νά τῆς μιλήῃ ἡ Φροσύνη,
 Για τότε, ἀμ' ἀνέμενε πάλιν καιρὸς νά λάχη,
 Νά τῆς τὰ πῆ, μήπως κ' εὐγῆ ἀπ' τζ' ἐρωτιᾶς τὰ πάθη.
 Ἄν ἔχη ἀγάπη ἢ Ἀρετὴ, καὶ ἄν ἔχη πόθου ὀδύνη,
 Βρίσκεται καὶ ὁ Ῥωτόκριτος σ' πλεῖα πέδα παρὰ κείνη.
 Ἐνίκησε, ἐκέρδησεν, ἐπῆρε τὸ στεφάνι,
 Κ' ἐλόγιαζε, πῶς γιατρικόν ἤρε νά τότε γιάνη.
 Ταχυὰ, καὶ ἀργὰ τὸ ξόμπλιαζε, συχνὰ π' ἀνανδρανίζει,
 Θυμῶντας, πῶς τ' ἐγάζωσε, κείνη ποῦ τὸν ὀρίζει.
 Χίλιαις φοραῖς λιγεθυμιὰ τοῦρχετο τὴν ἡμέρα,
 Θωρῶντας μὲ τὸν λογισμόν τὴν μαρμαρένια χέρα.
 Κεῖ ποῦθελε νά γιατρευθῆ, τὸν πόνο ν' ἀλαφρώσῃ,
 Ἡ πέδα του περισσευε, καὶ πλεῖο δὲν εἶχε γυνῶσι.
 Ἐσύχναζε τοῦ παλατιοῦ, τὴν Ἀρετὴν ἐθώρει,
 Καὶ νά στογαάζεται γλυκὰ ἀρχήνισε κ' ἡ κόρη.
 Τὸ πρᾶμμα πλεῖο δὲν εἶν' χωστὸ σ' ἐκεῖνου κ' εἰς ἐκείνη,
 Καὶ ὁ πόθος τους ἐπλήθυνε, καὶ ἀμέτρητος ἐγίνη.
 Συχογελοῦσανε κρυφὰ καὶ συχοσυντηροῦσα,
 Κ' ἄρχισε κ' ἐφανέρωνε τᾶχωνε ἡ Ἀρετοῦσα.
 Τὰ διάτασεν ὁ φίλος του, καὶ τᾶλεγ' ἡ Φροσύνη,
 Ὅφελος δὲν ἐκάμασιν εἰς τὴν ἀγάπην κείνη.
 Ἐπλήθαινε καθημερνὸ τὸ βάσανο κ' ἡ κρίσι,
 Κ' ἡ Ἀρετοῦσα γύρευε τόπον νά τοῦ μιλήσῃ.

Σπῆν κάμεράν της πούτανε ἕνα ψηλὸν ἀνώγι,
 Εἶχ' ἄλλη κάμερ' ὄμορφη κ' ἐκεινῆς κατώγι.
 Κ' εἰς τὴν ὀπίσω της μεριά στοῦ κατωγιού τὸ πλάγι,
 Σπῆτ' ἦτονε, τοῦ Βασιλειοῦ, σιτάρια νὰ φυλάγι.
 Πολλὰ μεγάλο καὶ πλατὺ, κ' ἔσμιγε μετ' ἐκείνη,
 Τὴν κάμερα τοῦ κατωγιού, μὰ χαμηλὸν ἐγένη.
 Κ' ἔφθανεν ὡς τὴν μέσην της, κ' ἐκ' εἶχαν καμωμένο,
 Παραθυράκ' ἀπόμικρο μὲ σίδηρα σφραγμένο.
 Κ' ἤγγιζε τὸ κατώφυλο στοῦ τέλος τοῦ ὀριάτου,
 Κι' ὄλ' ἦτονε μὲ μαστοργιὰ πολλή τὸ κτίσμα' του.
 Τὰ σίδηρα γιὰ βλέψησιν στοῦ παραθύρι ἦσα,
 Διπλᾶ διπλᾶ τὰ κάμασι, καὶ δυνατὰ περίσσα.
 Γιατὶ στοῦ δῶμ' ὀπούσανε σιτάρια φυλαγμένα,
 Εὐκόλα δίχως πείραξι, καὶ κόπον ἀνεβαίνα.
 Καὶ γιὰ νὰ μὴν βαλθῆ κανεῖς, νὰ βέλη νὰ γυρέψη,
 Κ' ἀπὸ τὸ δῶμα τοῦ σπητιοῦ ἄδεια νὰ βρῆ νὰ κλέψη,
 Τ' ὄχασι μὲ τὰ σίδηρα, κ' εἰς κεῖνο τὸ κατώγι,
 Δὲν ἔχοιμάτο ἢ Ἀρετῆ, μηδὲ σ' ἐκεῖνο τρώγει.
 Πότε καὶ λίγο μοναχὰ ἐπήγαινε κ' ἐθώρει,
 Ρ' αψήματα, στολίδια της, ποῦ φύλαγεν ἢ κόρη.
 Οἴποθος ἔμαστόρευγε, κ' Ἐρωτας τῷ ἔρμηνευει,
 Κ' ἐγνώρισεν ἢ Ἀρετῆ, πῶς ἤρε τὸ γυρεύει.
 Τὸν τόπου κεῖνον ξόμπλιαζε, κ' εἶδε, τὸ πῶς ἠμπόρει,
 Νὰ πῆ, νὰ ξομολογηθῆ τάχε στὸν νεῦν τῷ ἢ Κόρη.
 Κ' ἐφάνη της μ' ὄμορφον τρόπον πριχοῦ μιλήση,
 Νὰ κάμη, καὶ ὁ Ρωπόκριτος ἐτοῦτο νὰ γροικῆση.
 Νᾶλθη στοῦ δῶμα, καὶ ἀπὸ κεῖ μπόρει αὐτὸς καὶ κείνη,
 Νὰ ποῦν μὲ τρόπον ὄμορφον τὴν πέδα ποῦ τοὺς κρίνει.
 Κ' ἔτοιαις λογιῆς ἐγνώσασι, κ' οἱ δυὸ ἔτξι τὸ γροικῆσαν,
 Ποῦ βρῆκαν ἄδεια καὶ καιρὸν, ὀμάδι καὶ μιλήσαν.
 Μὰ πρὶν μιλήσουν ἦτον χρειά νὰ βέλη κ' ἢ Φροσύνα,
 Γιατ' ἂν δὲν βέλη, τίπατε ὡς τάξουν δὲν ἐγένη.

Κ' ἦτον χρειά νὰ τῆς τὸ πῆ, νὰ τῆς τὸ φανερῶσῃ,

Γιατὶ ἐκείνης δὲν μπορεῖ ἔτιο κρυφὸ νὰ χῶσῃ.

Εἴστοντας καὶ νὰ βρίσκωνται ὁμάδι νύκτα μέρα,

Ὅλη ἢ ἐξά της βρίσκετο-στῆς Νέννας της τὴν χέρα.

Κράζει την, καὶ μὲ συργουλιαῖς, καὶ πονηριαῖς ἀρχίζει,

Νὰ τῆς μιλή, καὶ σπλαχνικά νὰ τήνε κανακίξῃ.

ΑΡΕΤΟΣΑ

Καὶ ἀποφασίζει ἔτιοις λογῆς, λέγει τζ' ἀγάπη, Νέννα,

Τὰ μέλη μου γροικῶ πολλά, καὶ εἶναι τυραννισμένα.

Καὶ ἂν καὶ τοῦ Ρωτόκριτου μιὰν ὄραν δὲν μιλήσω,

Ἡ σφάζομαι, ἢ πνίγομαι, ἢ ἔχω ν' ἀφορμίσω.

Σὰν εὐκολοῦ μοῦ φαίνεται, ἀπ' τὸ μεγάλο δῶμα,

Τάχει ἢ καρδιά μου γνωστικά, μπορεῖ νὰ πῆ τὸ στόμα.

Ἡ γουν στὸ δῶμα νὰν' αὐτὸς, ἀπέξω ν' ἀφουκράται,

Κ' ἐγὼ πομέσα νὰ μιλῶ, ὅτ' ὁ λαὸς κοιμᾶται.

Καὶ ἀπ' τὸ παραθυρόπουλο τὸ σιδηρὸ μπορούμεν,

Ἀφοβα δίχως ντήρησιν, καὶ φόβον νὰ μιλοῦμεν.

Καὶ τακτικά, ὄχ' ἀδιάντροπα θέλω τ' ἀναθηθάλει,

Γιὰ ποιά ἀφορμὴν ἐβάλθηκε στα πάθη νὰ μὲ βάλῃ.

Σὰν τοῦ μιλήσω, κάτεχε, Νέννα μου, πῶς ἐλπίζω,

Ἀγάλια ἀγάλια λευθέρη σὰν πρῶτα νὰ γυρίσω.

Εἴγὼ πομέσα νὰ μιλῶ, καὶ αὐτὸς νὰ στέκ' ἀπόξω,

Κ' ἐλπίζω πῶς ὀγλίγωρα τὸν πόθον του νὰ διώξω.

Σὰν μάθω ἀπ' τὰ χεῖλη του γιὰ κεῖνα ποῦ ῥημάρι,

Καὶ γιάντα μ' ἐζωγράφισε, κ' εἶχέ με μέσ' στ' ἀρμάρι.

Δὲν θέλω πλειὸ ἄλλο τίποτε, κ' ἐκεῖνο μόνο σώνει,

Κ' εἰς τὰ παράδειρα ὡς ἐδᾶ, εἰς λόγος μὲ πληρώνει.

Καὶ ἀπὸ μακρὰν νὰ τοῦ μιλῶ, καὶ νὰ μηδὲ σιμώνω,

Νὰ μὴ θωρῆ, μὰ νὰ γροικᾶ τὴν ὁμιλίαν μου μόνο.

Καὶ ἂν δῆς ποτὲ ἄλλο τίποτε, ὅπου νὰ μὴν σ' ἀρέσῃ,

Πιάσε μαχαῖρί μπῆξαι μου εἰς τῆς καρδιάς τὴν μέση.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν Νέννα τῆς παρὰ ποτὲ τούτ' ἢ φορὰ τὴν σφάζει,
 Γιατὶ σὰν φρόνιμη γροικᾶ, καὶ ὡς γνωστικὴ λογιάζεται.
 Τῆς Ἀρετῆς τὴν ὄρεξιν,, κ' ἠντᾶναι τὰ ξαμῶνει,
 Κατέχει, πῶς ἢ ὀμιλιὰ σ' ἔτοιαις δελειαῖς δὲν σώνει.
 Ἐκλαψ' ἐδάρθη δυνατὰ, καὶ ἀπέκει ἀρχηνίζει,
 Νὰ τὴν διατάσῃ σ' ἄπρεπα, καὶ ὡσὰν γουῆς μανίζει.

ΝΕΝΝΑ

Ἦντάτο, ὅπου σ' εὔρηκε, ἢ μοῖρα ποῦ σ' ἀπώθει,
 Κ' ἦντα κακὰ σὲ μέλλονται, μὰ ὁ νῦς σε δὲν τὰ γνώθει;
 Κ' ἦντα φωτιά ἤψε στὴν καρδιά μιὰ ἀγάπη κομπωμένη,
 Ἀφαντῆ, καὶ προσωρινή, καὶ καταφρονημένη;
 Θωρῶ, καὶ ὁ νῦς σε στοῦ κακῶ, κ' εἰς τὸ σέ βλάπτει, ράσσει,
 Καὶ ὁ λογισμὸς, ὀπούθαλες, δὲ δὲ νὰ σοῦ περάσῃ.
 Δὲν ἦτον τοῦτ' ἀναλαμπὴ τοῦ πόνου Συγατέρα,
 Μᾶλθε φωτιά ἀπ' τὴν κόλασι, ἀπὸ θαιμόνου χέρα.
 Κ' ἔρρηξε φλόγα καὶ καῦμόν στοῦ σωθικά σου μέσα,
 Για κεῖνο ξάφνου ἔτοια μικρὰ, πράγματα σὲ πλανέσα.
 Τοῦ Ῥώκριτου ἦντα ὄφελος κάνει ἢ μιλιὰ νὰ ζήσης,
 Καὶ δέλεις μὲ τὸν δούλόν σου γι' ἀγάπαις νὰ μιλήσης;
 Ἄν σὲ θωρῆ, θώρειε καὶ σὺ, τὰ κάλλη τ' ἂν σ' ἀρέσου,
 Ρέγου τα, μὰ μὴ βουληθῆς μιλιὰ νὰ πῆς ποτὲ σου.
 Ἀπὸ τὰ χεῖλη σου ποτὲ, μὴν κάμης νὰ γροικῆσῃ,
 Τέτοιαις λογιῆς καμῶματα, καὶ ἄφαντῆ σὲ γνωρίσῃ.
 Ἄν πιθυμᾶς νὰ σ' ἀγαπᾶ, καὶ νᾶναι στὴν σκλαβιά σου,
 Νὰ δείξῃς πῶς ἐγροίκησεν ἀγάπην ἢ καρδιά σου.
 Καὶ ἄφς τὸν καιρὸν νὰ περπατῆ, καὶ ὁ κύκλος μεταλλάσσει,
 Καὶ ὁ λογισμὸς ὀπούθαλες, μπορεῖ νὰ σοῦ περάσῃ.
 Νὰ πανδρευθῆς μὲ Βασιλεῖδ, καὶ Ῥῆγα ὡς σοῦ πρέπει,
 Καὶ ἀπομακρὰ ὁ Ῥωτόκριτος μὲ φόβον νὰ σὲ βλέπῃ.

Ἄν ἦν καὶ λῆς, πῶς χάνεσαι, καὶ στέκεις ν' ἀφορμίσῃς,
 Πῶς νὰ σοῦ δώσω δῆλημα ποτέ νὰ τοῦ μιλήσῃς;
 Ἄν ἦν καὶ ἀπομακρὰ κεντᾶς, φυρᾶ, καὶ ἀπολιγαίνεις,
 Ἄν τοῦ σιμώσῃς κάτεχε, πῶς κάρβουνο ἀπομένεις.
 Ἄν ἦν κ' ἐσὺ τὸ βουληθῆς, καὶ Δῆς νὰ τοῦ μιλήσῃς,
 Καὶ τέτοιον λογισμόν κακόν, ποῦβαλες δὲν ἀφήσῃς,
 Ἐγὼ, Ἀρετῇ, δὲν τὸ βαστῶ, μισεύω νὰ μακρύνω,
 Καὶ πάγω σ' ἄλλην κάμεραν μακρὰ ἀπὸ δῶ νὰ μείνω.
 Καὶ κάμε ὅ, τι σου φανῆ, καὶ ὅπου τὸ μετανοιώσῃ,
 Καὶ τὸ κακὸ ποῦ πιθυμᾶς, γοργὰ τὸ Δέλεις σώσει.
 Τὸν Κύριν σου δὲν τὸν γελᾶς, γιατί δὲν εἶν' κοπέλι,
 Καὶ ὡς εἰ ἀποδώσῃ ὁ Ῥώκριτος, καὶ ὅπῃ κακὸ μᾶς Δέλει.
 Δὲν Δέλουν λείπει βάσανα σ' ἐσένα θυγατέρα,
 Ἄν δὲν ἀφήσῃς τὰ μοῦ λῆς ἐτούτην τὴν ἡμέρα.
 Τὸ πρᾶμμα φανερώνεται, τὸ δὲν θωρεῖς θωρεῖσαι,
 Τὸ πρῶτ' ὅπου μιλήσετε, σὰν ἦσουν, πλεῖο δὲν εἶσαι.
 Ἀδιαντροπὴ δὲ νὰ φανῆς, καὶ ἄγνωστη δίχως τάξι,
 Γνωρίζεις το καὶ μοναχῆ, πρὶν ἄλλος σὲ διατάξῃ.
 Ὁ Ῥώκριτος εἶν' πονηρός, καὶ χίλια νὰ τ' ἀρέσῃς,
 Χάνεις μὲ τέτοια ἀποκοτιάν, ἀμ' ὄχι νὰ κερδέσῃς.
 Λογιάσει Δέλει μέσα του τὴν εὐκολότητά σου,
 Ψέγος σοῦ φέρνει στήν τιμὴν ἢ τόση ἀδιαντροπία σου.
 Καὶ μὴ μοῦ λῆς, καὶ ἀπομακρὰ Δέλεις νὰ τοῦ μιλήσῃς,
 Καὶ ἀπηλογία ἀπ' τὸ στόμα του μόνου Δὲ νὰ γροικῆσῃς.
 Ὡς τοῦ μιλήσῃς καὶ ὡς τῆ πῆς γιὰ τῶ ἔρωτιᾶς, τὰ πάθη,
 Ἡ ὠμορφιά σου ἀσχήμισε, καὶ ἡ εὐγενειά σ' ἐχάθη.
 Τὰ μάθαινες ἐξέχασες, τᾶξευρες ἔσφαλές τα,
 Καὶ τὰ Ῥηγάτα εἰς ταῖς κοπραῖς ἐπολυτάβροηξές τα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅσον τῆς βρῖσκει δυσκολιαῖς σ' ἔτοια δελεῖα ἢ Φροσύνη,
 Τόσον καὶ πλεῖα ξαγριεύγε, καὶ ἄλλης λογῆς ἐγίνη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει της, Νέννα, δὲ εἶν' πλειὸ ξεγκισσερός σ' ἐμένα,
 Καὶ ὄφελος δὲν μοῦ κάμασι ὅ, τ' ἔχεις μιλημένα.
 Οἱ λογισμοὶ πετάξασι, στὸν οὐρανὸν ἐφθάσα,
 Ἐκεῖ καγῆκαν τὰ φτερά, καὶ τὴν ἐξάμου χάσα.
 Καὶ νὰ πετάξουν δὲν μποροῦν, πλειὸ νάλλθην νὰ μ' εὐρῶσι,
 Κ' εἰς τὰ ψηλά ἀπομείνασι, καὶ σκλάβους τοὺς κρατοῦσι.
 Ἐκ' εἶν' καὶ ὁ νῆς μὲ τὰ ψηλά, καὶ δίχως νοῦν, μ' ἀφήκε,
 Καὶ εἰς μεγάλαις δυσκολιαῖς, καὶ πείραξες ἐμπῆκε.
 Κ' ἡ πιθυριά μου πλήθυνεν, ἀμ' ὄχι νὰ λιγάνη,
 Γιατ' ἐκεῖ ποῦ δὲν εἶναι νοῦς, λογαριασμός δὲν πιάνει.
 Τζ' ἐξᾶς μου ναὶ δὲν εἶμαι πλειὸ, δὲν εἶναι πλειὸ δική μου,
 Ὅλη ξαναμαλάχθηκα, δὲν εἶμαι πλειὸ σὰν ἡμευ.
 Καὶ σώπασε τὸ διάταμα, τὰ ξόμπλια ποῦ μοῦ δείχνεις,
 Γιατὶ τὰ λόγια ποῦ μιλεῖς, στὸν ἄνεμον τὰ ρήχνεις.
 Καὶ τίς μπορεῖ τὰ κάρβουνα ὡς ἄφτουν νὰ τὰ σθύση,
 Παρὰ νὰ πιάση κρυὸ νερὸν ἐπάνω τους νὰ χύση;
 Καρβουνιστιὰ ἔχω στὴν καρδιάν, νερὸ δὲ νὰ τὴν σθύσω,
 Καὶ τὸ νερὸ στὰ χεῖλη του βρίσκω, σὰν τοῦ μιλήσω.
 Καὶ μόνον μὲ τὴν ὀμιλιάν, μὲ δίχως νὰ τ' ἀπλώνω,
 Μοῦ φαίνεται σδύν' ὁ καῦμός, ὁ τόσος ὅπου χώνω.
 Δὲν δέλω τίποτ' ἀπ' αὐτόν, νὰ τοῦ μιλήσω μόνο,
 Μὲ σώνει, καὶ τὸν πόνον μου εὐθὺς τὸν ἡμερώνω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ξαναδιατάσ' ἡ Νέννα της, καὶ τρέμ' ἀπὸ τὴν πίκρα,
 Μὰ κείνη παραλόγησε, κί οὐδ' ἔβλεπ' οὐδ' ἐγροῖκα.
 Καὶ ὅσο ἡ Φροσύνη τζ' ἔλεγε, τὸ μίλημα ν' ἀφήση,
 Τόσο τὴν ἐξαγρίευε, κ' ἔστεκε ν' ἀφορμίση.
 Κί Νέννα της νὰ τὴν δωρῆ ἐδέτζ' ἀποδομένη,
 Φοδῶντας τὰ περσσότερα, τὸ διάταμμα σωπαίνει.

Φούσκωσιν μεγαλήτερη δὲν θέλει νὰ τῆς δώσει,
 Γιατὶ φοβήθηκε πολλά, ὁ νοῦς της μὴ σηκώσει.
 Πολλὰ στασιότης σύγκλινε, κ' ἐβελημάτεψέ της,
 Νὰ τοῦ μιλήσ' ἀπὸ μακρὰ, τόπον κ' ἐξά' ἔδωκέ της.
 Λογιάζοντας, πῶς ὁ καιρὸς νὰ τῆνε κατατάξῃ,
 Νὰ καλοῦτῃ τὸ σφάλμα της καὶ ὁ λογισμὸς ν' ἀλλάξῃ.
 Τοῦτος ὁ τόπος ἦτονε στοῦ καταγωγικοῦ τὸ πλάγι,
 Κ' ἠθέλησ' ὁ Ῥωτόκριτος μεσάνυχτα νὰ πάγῃ.
 Ἐβράδιασε, σκοτίνιασε, κοιμῶνται στὸ παλάτι,
 Καὶ μ' ἔγνωσαν ἦτο ἡ Ἀρετὴ, καὶ λογισμοὺς γεμάτη.
 Πῶς νὰ μιλήσ' ἦντα νὰ πῆ, στήν πέδα ποῦ τῆν κρίνει,
 Ξετρομασμένη βρίσκετο πολλὰ τῆν ὥρα κείνη.
 Ὅλοι καταπλαγιάσασι, κ' ἐκεῖν' ἔτзи ντυμένη,
 Εἰς τὸ κατῶγι κάθετο, τῆν ὥραν καὶ ἀναμένει.
 Ὅποῦθελε ὁ Ῥωτόκριτος, νὰ πᾶ νὰ τῆς μιλήσῃ,
 Κ' εἶχε μεγάλην πιθυμιάν, πότε νὰ τοῦ γροικήσῃ.
 Εἶχε μεγάλην πιθυμιάν, μὰ τζ' ἐντροπῆς ἢ ζάλῃ,
 Τῆν ἔκανε κ' εὐρίσκετο, σ' ἔγνωια πολλὰ μεγάλη.
 Ἀνδρειεύεται ὅσον μπορεῖ, τὸν δειλιασμὸν σχολάζει,
 Κ' ἦντα νὰ πῆ τοῦ Ῥώκριτου, κάθετα καὶ λογιάζει.
 Τὸ παραθύρι σίδηρα εἶχε, μὰ κείνη μπάρει,
 Τὰ βάσανά της νὰ μιλήῃ ἢ πληγωμένη κόρη.
 Κ' οἱ δυὰ μποροῦσαν νὰ μιλοῦν, ὁ εἰς ἀπὸ τὸ δῶμα,
 Κ' ἡ ἄλλη ἀπ' τὸ κατῶγι της νὰ λέσι μὲ τὸ στόμα.
 Ἦντάτου τὸ ἀνέλπιστο, ποῦ γίνῃ ἔτзи αἰφνυδία,
 Καὶ νὰ τὰ λέμε κλάῦματα, ὄχι φιλιᾶς παιγνυδία.
 Φροσύνη κακορροΐζικη, μ' ἦντα καρδιὰ ἀναμένεις,
 Τὸν ἄνθρωπον ὅπου μισᾶς, κ' ἦντ' ἄχεις καὶ σωπαίνεις;
 Για νὰ μὴ δοῦν τὰ μάτια σου πρᾶγματα πλειὰ μεγάλα,
 Ἐτοῦτα τὰ μικρότερα ἀρχὴ κακῆ σου βάλα.
 Ἐσώπαινε, δὲν θέλει πλειὸ σέ τοῦτα νὰ μιλήσῃ,
 Πολλὰ τῆν ἐλυπάτόνε, μὴ πᾶ νὰ ξαφορμίσῃ.

Ἦλθεν ἡ ὄρα καὶ ὁ καιρὸς, νὰ μιληθοῦν τὰ πάθη,
 Καὶ ὁ εἰς τοῦ ἄλλου τὰ κρυφά, ν' ἀκούσῃ καὶ νὰ μάθῃ.
 Στὸ παραθύρι ἡ Ἀρετὴ ἔσπεκε καὶ ἀναμένει,
 Τὸ σκότος κεῖνο δὲν δειλιᾷ, ὕπνος δὲν τὴν βαραίνει.
 Δίχως φωτιά ἦτον ἐκεῖ φοβῶντας μὴ περάσῃ,
 Κάνεις καὶ δὴ ἀντιλάρισμα, καὶ τὸ κακὸ λογιᾶσῃ.
 Στὴν σκοτινάγρα κάθετο, κ' ἡ Νέννα τὴν ἀφίνει,
 Ποῦ τότε δὲν ἠθέλησε νὰ στέκῃ μετὰ κείνη.
 Ἐσωσεν ὁ Ῥωτόκριτος στοῦ σιταριοῦ τὸ σπῆτι,
 Καὶ ποιά μεριά εἶν' πλειὰ χαμηλὴ, γνωρίζει, καὶ θωρεῖ τῆ.
 Καὶ μ' ὄλ' ὁποῦτον δύσκολη σ' ἀνέβασμα, ἀνδριέφτη,
 Πολλὰ πιδέξια ἀνέθηκε, χαλίκι σκιᾶς δὲν πέφτει.
 Ἐτοῦτο εἶναι φυσικὸ, κεινῶν ὅπ' ἀγαποῦσι,
 Σ' ἔτοιμας χρειᾶς σὰν λάχουσι, πηλιῶν φτεροῦ βαστάσι.
 Ἐσίμωσ' ὁ Ῥωτόκριτος, στὸ παραθύρ' ἀπλώνει,
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια σιγανά ποιὸς εἶναι φανερώνει.
 Μὲ ταπεινότη ἡ Ἀρετὴ τρέμοντας πηλογάται,
 Μὲ μιὰ φωνὴ πολλὰ μικρὴ, ποῦ δὲν καλογοιοκᾶται.
 Ἐφανερώσαντο κ' οἱ δύο πῶς εἶναι καὶ σωσμένοι,
 Καὶ ἀπέκει στέκεν σὰν βυβαί, κ' ἡ γλῶσσά της σὼπαίρει.
 Ἐτρέμ' ἐκείνη σ' μιὰ μεριά, κ' ἐκεῖνος εἰς τὴν ἄλλη,
 Καὶ ὁ εἰς τὸν ἄλλο ἀνέμενε τὴν ὀμιλίαν νὰ βγάλλῃ.
 Μιὰ ὄρα στέκουσιν ἀμίλητοι, καὶ τὰ πολλὰ ποῦ γῶναν,
 Ἐχάνουνταν σοῦ φαίνεται, τὴν ὄρα ποῦ σιμῶναν.
 Δὲν εἶχαν τὴν ἀποκοτιὰν θέλοντες νὰ μιλήσουσιν,
 Δὲν ξεύρουσιν ἀπὸ ποιά μεριά τὰ πάθη τους ν' ἀρχίσουσιν.
 Ὅσῃν λαῖνι ποῦ γενῆ πολλὰ πλατὺ στὸν πάτο,
 Κ' εἰς τὸν λαιμὸν πολλὰ στενὸ, κ' εἶναι νερὸ γεμάτο.
 Καὶ ὅποιος θελήσῃ καὶ βαλθῆ ἔξω νερὸ νὰ χύσῃ,
 Καὶ τὸ λαῖνι μὲ τὴν βιάν πρὸς χάμαι νὰ γυρίσῃ,
 Μέσα κρατίζει τὸ νερὸ, καὶ ἀπέξω δὲν τὸ βγάλλει,
 Καὶ ὅσον τὸ γέρονει τόσον πλειὰ, μόνον τὸν κῆπον χάνει.

Ἐδέτ' ὁμοιάσαι καὶ αὐτοῖ, κ' ἦτον γεμάτοι πάθη,
 Ἡ' ἀποκοτιά τους νὰ τὰ πῆ, ὡς ἐσιμῶσαν, χάθη.
 Καὶ θέλונτες νὰ ποῦν πολλά, τὰ λίγα δὲν μπορούσι,
 Τὸ στόμα τους ἐσώπαινε, μὲ τὴν καρδιὰν μιλοῦσι.
 Ἦτονε πρώτ' ἡ Ἀρετὴ, π' ἀρχήνισε νὰ λέγη,
 Καὶ τρόπον πλειὰ μορφήτερον καὶ τακτικὸν γυρεύγει.
 Καὶ ἀρχίζει νὰ τὸν ἐρωτᾷ, κ' ἡ ὁμιλία τ' ἡ πρώτη,
 Τοῦ λέγ' γιατί ζωγράφισες τὴν ἄσχημὴν μου νειότη;
 Κ' ἐκράτησές την φυλακτὴν εἰς τ' ἀρμαράκι μέσα,
 Μὲ τὰ τραγούδια, ποῦλεγες, καὶ ὅπου πολλά μ' ἀρέσα;
 Ἦντ' ἀφορμὴ ξεκίνησε τὴν ὄρεξίν σου εἰς τοῦτα,
 Ἀπὸ τὴν πρώτην π' ἀρχισες, τραγούδια καὶ λαγοῦτα;
 Καὶ σ' ἦντα στράτα περπατεῖς; κ' ἦντᾶναι τὰ γυρεύεις;
 Κ' ἦντάχεις μὲ τοῦ λόγου μου, καὶ θές νὰ μὲ παιδεύης;
 Ἐτοῦτα λέγει μοναχὰ γιὰ τὴν φορὰν ἐκείνη,
 Καὶ γιὰ τὴν πρώτην ὡς ἐκεῖ ἐβάλθη ν' ἀπομείνη.
 Πλειὰ ἀπόκοτα ὁ Ῥωτόκριτος τὰ πάθη του δηγᾶται,
 Κάνει την καὶ ἀνεδάκρωσε, κρυφὰ καὶ τὸν λυπάται.
 Τᾶλεγε τ' ἀνεθήδανε, καθένας, ποῦ διαβάζει,
 Καὶ ὅπουκουσε, καὶ ὅπουκάμε, μπορεῖ νὰ τὰ λογιᾶζει.
 Δὲν θὲ νὰ χάνω τὸν καιρὸν, καὶ ἄγνωστον νὰ μὲ πῆτε,
 Νὰ λέγω κείνο π' ὄλοι σας μὲ τὴν καρδιὰν θωρεῖτε.
 Ὡς τὴν αὐγὴν τοὺς πόνους τους ὁ Ῥώκριτος ὠμίλει,
 Τὸ παραθύρι σπλαγχνικὰ ἀντὶς ἐκεῖν' ἐφίλει.
 Μὰ ἡ Ἀρετοῦσα σπλαγχνικὰ τὰ τ' ἦλεγ' ἀφουκράτο,
 Καὶ μόνον ἀνεστέναζε, μὰ δὲν τ' ἀπηλογοῦτο.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Ἦτονε πρώτ' ἡ Ἀρετὴ, ποῦ λέγει, ξημερώνει,
 Καὶ μίσειφε ἀπ' ἐδωπᾶ, τοῦτο γιὰ δὰ σέ σώνει.
 Πάλ' αὔριο ἀναμένωσε ἀργὰ στὸν ἴδιον τόπον,
 Κρυφὰ νὰ μὴν μάς δοῦν ποτὲ μάτια ἄλλωνῶν ἀνθρώπων.

Καὶ μόνον μὲ τὴν ὀμιλίαν νὰ λέγω, νὰ μοῦ λέγῃς,
 Ἀμ' ἄλλο τίποτ' ἀπὸ μέ, κάμε νὰ μὴ γυρεύῃς.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀποχαιρετισθῆκασι κ' οἱ δυὸ τὴν ὥρα κείνη,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς, κλαῦμα κρυφὸν ἐγένη.
 Ἐμίσηψ' ὁ Ῥωτόκριτος, κ' ἡ Ἀρετὴ ἀναβαίνει,
 Στὴν κάμερά της, κ' ὑῆρηκε τὴν Νέννα πικραμένη.
 Τυφλὴ, βουβὴ, καὶ ὀλόκουφη, σοῦ φαίνεται πῶς ἦτο,
 Καὶ τζ' Ἀρετούσας δὲν μιλεῖ, τὸ τέλος της ἴσως το.
 Μόνον κινεῖ τὴν κεφαλὴν, κλαίει καὶ ἀναστενάζει,
 Σὰν φρόνιμη, καὶ τῶν δυσῶν τέλος κακὸ λογιάζει.
 Ἡθελε γιὰ νὰ κοιμηθῆ δαμάκι ἡ Ἀρετοῦσα,
 Κ' ἐφαίνεται της τ' ἄκουσε πῶς τζ' ἐξαναμιλοῦσα.
 Λόγιασε, ξαναλόγιασε, δέτα, καὶ καλοδέτα,
 Τὰ τζ' εἶπεν ὁ Ῥωτόκριτος, ὅταν ἀποχαιρέτα.
 Καὶ κάθε λόγον μέσα της ἐξόμπλιαζε κ' ἐθώρει,
 Κ' ὕπνον ποτὲ στὰ μάτια της δὲν ἔβαλεν ἡ κόρη.
 Στούτην τὴν πέδαν ἦτονε καὶ ὁ Ῥωτόκριτος ὁ ἀζάπης,
 Θυμῶντάς τε συχνὰ συχνὰ τὰ λόγια τῆς ἀγάπης.
 Καὶ τοῦ εἶπε ἡ Ἀρετὴ χίλιας φοραῖς λογιάζει,
 Καὶ κάθε λόγο διαμετρά, πῶς πάγει, πῶς τεριάζει.
 Ἄν ἦν κ' ἡ Ἀρετὴ ἄγρυπνη, καὶ τοῦτος δὲν κοιμᾶται,
 Καὶ ὁ εἶς, καὶ ὁ ἄλλος σ' μιὰ βελή, καὶ ἀνάγκη τυραννᾶται.
 Ἡλθεν ἡ μέρα λαμπυρὴ, κ' οἱ ἄλλοι ὅλοι ξυπνήσαν,
 Μ' αὐτοὶ οἱ δυὸ τὰ μάτια τους ποτὲ δὲν τὰ καμνίσαν.
 Καὶ κατὰ πῶς ἐθέκασιν, ἐδέτζι σηκωθῆκα,
 Καὶ ὁ εἶς, καὶ ὁ ἄλλος στὴν καρδίᾳ, ἓνα καῦμόν ἐγροίκα.
 Ἐκείνη ἡ μέρα νὰ διαθῆ, τοὺς φαίνεται κ' ἐγένη,
 Χρόνος, κ' ἡ ἔγνωια τῆς φιλίας, ὀλημερνὶς τοὺς κρίνει.
 Μὲ πιθυμιά ἀναμένεσιν τῆς νύκτας τὸ σκοτίδι,
 Κ' ἡ μέρα πάντα βάσανα, καὶ πείραξι τοὺς δίδει.

Ἦλθε τὸ σκότος κ' ἠϋρέ τους, τὴν ὥρα τους κατέχουν,
 Πᾶσι στὸν τόπον τους κ' οἱ δυό, χαρὰν μεγάλην ἔχουν,
 Ξανακινοῦν τὰ πάθη τους, καὶ τότε ἡ Ἄρετοῦσα,
 Πλειὰ λεύθερα, καὶ σπλαγγνικά τὰ χεῖλη της μιλοῦσα.
 Ἄρχιζε κ' ἐφανέρωνε τοῦ Ῥωτόκριτου τὰ μάθη,
 Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς παραμικρὸ ἀπ' τὰ πάθη.
 Νύκτες πολλαῖς τοὺς πόνους τους στὸ παραθύρι λείσι,
 Καὶ ὄραις σωπῆν, ὄραις μιλῆν, καὶ ὄραις σωπῶντας, κλαῖται.
 Εἶχαν τὴν νύκτα λαμπυρήν, κ' ἡμέρα στὸ σκοτιάδι,
 Τὸ παραθύρι μοναχὰ παρηγοριά τοὺς δίδει.
 Οἴληνυκτίς ὅπου μιλοῦν τοὺς πόνους ἕναν ἕνα,
 Τοὺς φαίνεται καὶ τῶν οὐρανοῦς ἀνοίγασι, κ' ἐμπαῖναι
 Καὶ τὴν ἡμέρα πού τὸ φῶς τὰ θέλουν δυσκολεύει,
 Τοὺς φαίνεται καὶ ὁ θάνατος, καὶ ὁ χάρος τοὺς γυρεύει.
 Ἀλλήλους συμβουλεύουσι, νὰ μὴν πολυσιμῶνῃ,
 Τοῦ παλατιοῦ ὁ Ῥωτόκριτος καὶ τὰ κρυφὰ νὰ χώνῃ.
 Κ' ἡ νύκτα μόνου τῶν ἔσωνε, τὸν πόθον νὰ μιλοῦσι,
 Καὶ αὐτὰ νὰ μὴν τοὺς ἀγροικοῦν, μάτια νὰ μὴν τῆς ὄσσι.
 Μὴν πᾶ νὰ φανερώσουσι τᾶναι βαθυὰ χωσμένα,
 Καὶ ξαγριέψουν τὸ ζημιὸ πρᾶγματα μερωμένα.
 Ἐδέτῳ ἐπέρνα ὁ καιρὸς, καὶ ὅταν θάρρουν, πῶς γιαίνουν,
 Οἱ πόνοι τους διπλώνουσι, τὰ πάθη τους πληθαίνουν.
 Μιὰ νύκτα ὁ Ῥωτόκριτος θέλει νὰ ξεδειλιάσῃ,
 Κ' ἐξήτησε τῆς Ἄρετῆς τὸ χέρι της νὰ πιάσῃ.

ἌΡΕΤΟΤΣΑ

Λέγει του πλειό σου μὴν τὸ πῆς, καὶ μὴν τὸ δευτερώσῃς,
 Καὶ μὴ ζητήσῃς, μὴ βαλθῆς, τὸ χέρι μου ν' ἀπλώσῃς.
 Σὲ χέρι, ἢ σὲ μάγουλο, ποτὲ δὲν θές μου ἔγγίξει,
 Ὡστε νὰ φέρουν οἱ καιροί, γλυκὺς καιρὸς ν' ἀνοίξῃ.
 Νὰ τὸ θελήσῃ ἢ μοῖρά μου, καὶ ὁ Κύρις νὰ τ' ὀρίσῃ,
 Ἄλλοιῶς ποτὲ δὲν τὸ θωρεῖς, ὁ κόσμος καὶ αὐ βουλίσῃ.

Σώνει σε τοῦτο μοναχῶ, λέγω σου νὰ κατέχης,
 Ἐσὺ δὲ νᾶσαι ὁ ἄνθρωπος μὲ, κ' ἔγνοια κάμμιὰ μὴν ἔχης.
 Καὶ ὁ κόσμος ἂν ξαναγενῆ, ἄλλον δὲν κάνω τέρι,
 Μόνου ἐσέ Ῥωτόκριτε, καὶ ἄφς το γιὰ δὴ τὸ χέρι.
 Καὶ ὁ Κύρις σου τὴν προξενειὰ κάμε νὰ τὴν μιλήση,
 Τοῦ Ῥῆγα, καὶ μὲ τὸν καιρὸν ἐλπίζω νὰ νικήση.
 Γιατὶ πολλὰ τὸν ἀγαπᾶ, καὶ ὀρέγεται καὶ σένα,
 Ταῖς χάρες σου πολλαῖς φοραῖς ὠμίλειε μετὰ μένα.
 Τὴν προξενειὰ σὰν τῆ τὴν πῆ, λογιαῖζω νὰ τ' ἀρέση,
 Γιατ' ἦκουσά του ἀπὸ καρδιάς πολλὰ νὰ σὲ παινέση.
 Ὁρέγεται ταῖς χάρες σου, καὶ τ' ὠμορφά σου κάλλη,
 Κ' εἰς τὸ παλατ' ὅταν σέ δῆ, παίρνει χαρὰν μεγάλη.
 Λοιπὸν προθύμησε καὶ σὺ καὶ τοῦ Κυροῦ σου πέτο,
 Καὶ ἂν τοῦ μιλήση, γίνεται ὁ γάμος, κάτεγέ το.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Τέτοιας λογῆς ἢ πιθυμιὰ καὶ ὁ πόθος τοὺς πειραρίζει,
 Ποῦ τ' ἄσπρο, μαῦρο λέσινε, τὸ ὄροσερὸ πῶς βράζει.
 Δὲν γινώθουσι τὴν διαφορὰν, ὅπουναί πλειὰ παρ' ἄλλη,
 Ἀπ' ἓνα δουλευτῆ μικροῦ, σέ μιὰν κυρὰν μεγάλη.
 Μὰ λογαριαῖζουν προξενειὰν τ' Ἀφέντη νὰ μηνύσουν,
 Νὰ πᾶν νὰ ξάψου τὴν φωτιὰν, πᾶ πάσχουσι νὰ σδύσουν.
 Ἡ Ἀρετοῦσα τὸ κινᾶ, καὶ ὁ Ῥώκριτος τὸ πιάνει,
 Καὶ τοῦ Κυροῦ του νὰ τὸ πῆ στὸν λογιισμόν του βάνει.
 Τοῦτο ἐδόθη σ' ἔλουε μας, ὅτι καὶ ἂν πιθυμοῦμεν,
 Μ' ὅλον ὅπουναί δύσκολον, εὐκόλον τὸ κρατοῦμεν.
 Κ' εὐκόλα τὸ πιστεύομεν κεῖνο ποῦ μᾶς ἀρέσει,
 Καὶ κάθε εἰς στοῦτο μπορεῖ νὰ σφάλῃ, καὶ νὰ φταίση.
 Κατέχει τα καὶ ὁ φίλος του, τὴν νύκτα ὅ, τι κάναν,
 Κ' εἰς σέ μεγάλον λογιισμόν ἐτοῦτα τὸν ἐβάναν.
 Θωρεῖ τὸ πρᾶμμα κ' εἶναι ἐμπρός, κ' εἰς βάρος ἀξαμώνει,
 Νὰ δυσκολέψη δὲν μπορεῖ, δὲν δύνατ' οὐδέ σώνει.

Καὶ μέρα νύκτα λόγιαζε τὸ τέλος τοῦ πραιμιάτου,
 Καὶ ὁ φίλος πλειὸ τὰ τούλεγε, δὲν κάνει, ἰδὲ γροικᾶ του.
 Ἐβάλλθη ὁ Ρωτόκριτος, καὶ ὁ πόθος τὸν βιάζει,
 Καὶ τοῦ Κυροῦ του νὰ τὸ πῆ, ὀγλίγωρα λογιαίνει.
 Ἡ πρόξενειά νὰ μηληθῆ, τὸν γάμον νὰ τελειώσουν,
 Καὶ τὰ κρατούσανε κρυφά, νὰ τὰ ξεφανερῶσουν.
 Γυρεύγει τρόπον καὶ καιρὸν, καὶ τόπον νὰ τοῦ σάζει,
 Για νὰ μιλήσῃ τοῦ Κυροῦ ἐκεῖνα ποῦ λογιαίνει.
 Εὐκόλ' εὐρέθη ἡ ἀφορμή, κ' ἐξεφανέρωσέ τα,
 Κ' ἐκεῖνα, ὅπουγε πιθύμια εἶπε, καὶ ὠμίλησέ τα.
 Ἐστουτας νὰ τονε Σωρῆ ὁ Κύρις του γνωιασμένου,
 Καὶ ἀδύνατου, πολλὰ χλωμόν, καὶ κατηγορημένου,
 Δίχως φαγί, δίχως πιστό, καὶ νὰ φυρᾶ στα κάλλη,
 Εἶχ' ἔγνωιαν διὰ λόγου του, καὶ πεδομὴν μεγάλη.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του μιὰ ἀπὸ ταῖς πολλαῖς, Ῥωτόκριτε παιδί μου,
 Θωρῶ σε, πῶς ἀπόδωκες, καὶ στήν καρδιάν πονεῖ μου.
 Ἦντάν' αὐτοὶ οἱ λογισμοί, κ' ἦντ' ἔγνωιαις νὰ σ' εὐρῆκαν;
 Καὶ χολικεύεσαι συχνά, πάντα Σωρῶ ἔχεις πίκραν;
 Πές μου το, ἂν Δές νὰ πανδρευθῆς, τὸν γάμον νὰ μιλήσω,
 Καὶ νὰ σοῦ πάρω ὅποιαν καὶ ἂν Δές, νὰ σέ καλοκαρδίσω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σὰν τᾶκουσ' ὁ Ῥωτόκριτος, δὲν Δέλει πλειὸ νὰ χῶσῃ,
 Τὰ ἔκρυβε, μὰ μερτικὸ Δέ νὰ ξεφανερῶσῃ.
 Λέγει του, κύρι καὶ γονῆ, ἂν Δέλης νὰ μέ γιάνης,
 Βοήθα μου στα σοῦ Δέλω πεῖ, ἡ γλίγωρα μέ χάνεις.
 Ο'ρέγομαι νὰ πανδρευθῶ μέ μιὰν ὅπου μ' ἀρέσει,
 Κ' ἡ ὠμορφιαῖς της στήν καρδιάν συχνά πολλά μέ καῖσι.
 Φρόνιμα μέ τὴν πρόξενειάν, σὰν ἦσαι μαθημένος,
 Νὰ μ' ἀναστήσης, τὸν πτωχὸν ὅπουμαι ποθαμένος.

Ὁ Κύρις του νὰ τὰ γροικᾶ, πόλλα τὸ καμαρώνει,
 Μὰ δὲν ἐλόγιαζε ποτὲ, κ' ἔτζι ψηλά ξαμώνει.
 Καὶ ἀπὸ καιρὸ ὁ πτωχὸς γονῆς ἦτον ἡ πιθυμιά του,
 Νὰ τὸν πανδρέψη, γιὰ νὰ δῆ χαρὰν στὰ γερατιά του.
 Μὰ τοῦτο ὁ Ῥωτόκριτος δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ,
 Καὶ οὐδὲ ποτὲ γιὰ πανδρειὰν ἄφινε νὰ τοῦ ποῦσι.
 Κ' ἐδὰ ν' ἀκούσῃ ὁ Κύρις του, πῶς τοῦπε μοναχὸς του,
 Ἐ'χάρη, καὶ ἀναγάλλιασε στὰ μίλησεν ὁ γιὸς του.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Ἀπηλογήθη σπλαχνικᾶ, λέγ' Ἐρωτόκριτέ μου,
 Τοῦτο, ποῦ μοῦπες σήμερον, χαρὰν πολλὴ ἐδωκέ μου.
 Κεῖνο, ποῦ πιθυμούσανε τ' αὐτιά νὰ σοῦ γροικήσου,
 Σήμερον μ' ἐφάνέρωσες, κ' εἶπες τὴν ὄρεξί σου.
 Πές μου σ' ποιὸν τόπο ρέγεται συμπεθεριὸ νὰ κάμω,
 Νὰ ξετελειώσω τὸ ζημιὸ τὸν ἐδικό σου γάμο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δὲν στέκει πλειὸ ὁ Ῥωτόκριτος, καιρὸν δὲν ἀναμένει,
 Μὰ φανερώνει τοῦ κυροῦ τὸ πρᾶμμα καθὼς πηαίνει.
 Τὰ λόγια τοῦ παραθυριοῦ μόνο ποῦ δὲν τοῦ λέγει,
 Μὰ τὴν ἀγάπη μολογᾶ, καὶ γιατρικὸ γυρεύγει.
 Σὰν ἤκουσεν ὁ γέροντας πρᾶμμα ποῦ δὲν λογιάζει,
 Τοῦ φάνη μαῦρο νέφαλο, τὸ φῶς του σκοτεινιάζει.
 Τὰ μέλη του τρομάξασι, τὸ λίγον αἷμα ἐχάθη,
 Καὶ ὀλότυφος ἀπέμεινε, τὴν ὄραν κ' ἐβουβάθη.
 Σὰν φρόνιμος ἐλόγιαζε, σὰν γνωστικός ἐγροίκα,
 Εἰς ἦντα πάθη θεὸ νὰ μπῆ, σ' ἦντα καῦμόν καὶ πίκρα.
 Πρᾶμμα μεγάλο καὶ βαρὺ, καὶ ἀμέτρητο τοῦ φάνη,
 Κ' ἐθῶρει μιὰ πληγὴν κακὴν, πῶ δὲν μπορεῖ νὰ γιάνη.
 Καὶ μέ τρομάρα τοῦ καρμιοῦ, καὶ μέ μιλιὰ κλαῦμένη,
 Στὸ τέκνο πηλογήθηκε, μ' ὄψιν ἀποθαμένη.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του δὲν ἀνέμενα τοῦ γυιοῦ μου ἡ φρόνιμάδα,
 Τέτοια ζαμάγρα νὰ μού πῆ, μηδ' ἔτοια κουζουλάδα.
 Ἀλλεῶς σ' ἐκράτουν κ' ἔλπιζα, πῶς νὰ σέ δῶ μέγας,
 Μὰ σὰν θωρῶ, κομπάνουμου, κ' ἔσφαλα δίχως ἄλλο.
 Ἐλεγα νάσαι φρόνιμος, ἔλεγα νὰ κατέχης,
 Μὰ σὰν θωρῶ, μηδὲ μυαλό καὶ μηδὲ γνώσιν ἔχεις.
 Τὸ ροιζικό παρακαλῶ σήμερο νὰ βοηθήση,
 Ἐτοῦτα, ποῦ μού μίλησες, ἄλλος νὰ μὴ γροικήση.
 Γιατί σέ θέλουσι κρατεῖ μέγαστον ἀφορμάση,
 Νὰ δελ' ὁ ψύλλος νὰ βαστᾷ ἐνός λιονταριοῦ γομάρι.
 Καὶ θέλουσι σ' ἀναγελᾷ ὅσοι καὶ ἂν σέ κατέχουν,
 Μὲ δίκαιο νὰ σέ ψεγούσι, καὶ πελελόν νὰ σ' ἔχουν.
 Κ' ἐκεῖνα ποῦ μὲ κούρασες εἰς ἔπαινον σ' ἐφέρα,
 Εἰς τόσους χρόνους καὶ καιρῶς, νὰ χάσης μιὰν ἡμέρα.
 Καὶ ἂν πάγῃ ὁ λόγος παρεμπρός, καὶ ὁ Βασιλεῖος τ' ἀκώσης,
 Μεγάλαις κακορόρζικαῖς ἔχουν νὰ μᾶς εὐρούσι.
 Διῶξέ αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, γυιέ μου παρακαλῶ σε,
 Ἡ' πιάσε μὲ τὸ χέρι σου, καὶ θάνατον μού δόσε.
 Για νὰ μὴ ζῶ νὰ σέ θωρῶ, πῶς ἔχεις ν' ἀποδώσης,
 Ἄν δὲν ἀλλάξης λογισμὸν, τᾶπες νὰ μετανοιώσης.
 Μὴ δὲς νὰ καταφρονεθῶ τῶρα στὰ γερατιά μου,
 Νὰ μού φλακώσουν τὸ κορμί, νὰ χάσω τὴν ἐξά μου.
 Ποιὸς ἔχει στόμα νὰ τὸ πῆ, γλώσσα νὰ τὸ μιλήση,
 Τοῦ βασιλεῖος πῶς θὰ φανῆ, ὅταν μού τὸ γροικήση.
 Τὸ τέκνον σου, τὰ μάτια του, τὸ μοναχὸ κλονάρι,
 Ποῦ μὴνυσ' ὁ Ῥηγόπουλος γυναῖκα νὰ τὴν πάρῃ,
 Νὰ τὴν ζητήσ' ὁ δουλευτής, γιὰ νὰ τὴν κάμῃ τέρι;
 Λόγιασαι τοῦτ' ἂν γροικηθῆ, ποσᾶχει νὰ μᾶς φέρῃ.
 Παῦσε τ' αὐτὰ, καὶ διῶξέ τα ξαναπαρακαλῶ σε,
 Καὶ ἂν ἔχῃς πόθον μέσα σου, φρόνιμα τότε χῶσε.

Καὶ παῦσέ του τὸν λογισμόν αὐτὸν ὅπου σέ κρίνει,
 Βάλε νερὸ σὰ κάρβουνα, καὶ σβύσε, τὸ καμῖνι.
 Νὰ μὴν τὸ μάθῃ ὁ Βασιλεῖος, κ' ἐκδικηθῆ τὴν ὥρα,
 Καὶ δώσῃ ξόμπλι μετὰ σέ πολλ' ἄσχημο στὴν χώρα.
 Τουτᾶσαν τὰ ἔργα τῆς τιμῆς, ποῦ ξέτρεχες παιδί μου,
 Καὶ τ' ὄμορφα καμώματα, κ' ἔπαιρνες τὴν εὐχή μου;
 Καὶ ἄνθρωπος δὲν εὐρέθηκε, γιὰ νὰ σοῦ πῆ ψεγάδι,
 Μὴδὲ ποτὲ τῆς νειότης σου ἔκαμες ἀσχημάδι.
 Κ' ἐδὴ πῶς ἐκομπώθηκες, καὶ σ' ἔτοια ἔγνοια μπήκες,
 Καὶ περπατεῖς δρόμον κακόν, καὶ τὸν καλὸν ἀφήκες;
 Ἄν ἀγαπᾷς μιὰν σου κυρὰν, ἢ ἀγάπη, ποῦ δὲν μοιάζει,
 Γλίγωρα φέρνει βάρεμα, καὶ γλίγωρα κουράζει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐγροῖκα τ' ὁ Ῥωτόκριτος, κ' ἔξω λαλιὰ δὲν βγαίνει,
 Βαρυὰ ἦσανε τὰ μάτιά του, κ' ἡ ὄψις του ἀλλαμένη.
 Καὶ ὡς εἶδε πῶς ὁ κύρις του τὸ διάταμμα σχολάζει,
 Ἀναδακρῶνει τακτικά, καὶ βαρυναστενάζει.
 Καὶ ἀπέκ' ἀρχίζει νὰ μιλῆ, καὶ σιγανὰ νὰ λέγῃ,
 Ἐκεῖνο ποῦχε στὴν καρδιά, κ' ἡ ὀμιλιά του κλαίγει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἐκάτεγά το, Κύρι μου, τὸν πόνον μ' ὡς γροικήσης,
 Πῶς δὲν τὸ θέλεις συβασθῆ, νὰ μὲ παρηγορήσης.
 Γιατὶ τὰ τόσα γεραιὰ τὴν ὄρεξιν μαργώνου,
 Τὴν δύναμιν λιγαίνουσι, τὸν φόβον δυνάμῶνουν.
 Τὸ φλέμμα σὰν ἐπλήθυνε, καὶ σὰν τὸ αἷμα χάσουν,
 Καθ' ἑλαφρὸ τοὺς φαίνεται βαρὺ νὰ δοκιμάσουν.
 Δὲν ἔχουσι ἀποκοτιὰν, τὸ φῶς τους ὀλιγαίνει,
 Καὶ τὸ βραπὸ τῆς ζῆσός τους τὸ σβύνει καὶ κρυγαίνει.
 Ξεραίνειτο ἢ ἀνάδοσις τὸ δρόσος τῆς τροφῆς τους,
 Λιγαίνει καὶ κοντεύεται τὸ μάκρος τῆς ζωῆς τους.

Λοιπόν, γονῆ μου ἂν δειλιάς, δίκαιο μέγαλον ἔχεις,
 Τῆς νεότης καμώματα στὰ γέρα δὲν κατέχεις.
 Καὶ ἂν ἦναι καὶ τὰ λόγια μὲ σήμερο πείραξά σε,
 Λησμόνησαι τὸ σφάλμα μὲ, καὶ πλειό μὴν τὸ θυμάσαι.
 Καὶ δός μου, σέ παρακαλῶ, μὲ σπλάγγνος τὴν εὐχή σου,
 Καὶ ἀπέκει μὴ μὲ τάξης πλειό γιὰ τέκνον γιὰ παιδί σου.
 Καὶ δὲ νὰ πᾶ νὰ ξορισθῶ εἰς ἄλλην γῆν, καὶ μέρη,
 Καὶ οὐδὲ γιὰ λόγου μὲ κάνεις μαντάτο μὴ σοῦ φέρη.
 Ἐνα μαντάτο μοναχά γιὰ μένα δὲς γροικῆσει,
 Οἴ ποῦ καῦμόν εἰς τὴν καρδιάν πολὺν σοῦ δὲλ' ἀφήσει.
 Μάθης τὸ πῶς ἀπέρασα, κ' εἰς ξενιτειάν μ' ἐθάψαν,
 Κ' οἱ ξένοι μαζωχθήκασιν, καὶ ὡσάν ξένον μ' ἐκλάψαν.
 Ἐδὰ μοῦ δόσει τὸ φαρί, ποῦναι ἀνάβρεφτό μου,
 Κ' ἕνα κοντάρι καὶ σπαθὶ μόνου στὸ μισευμό μου.
 Τ' ἄλλα φαριά καὶ τ' ἄρματα ἄς ἦν' εἰς τὴν ἐξάσου,
 Νὰ τὰ θωρῆς θυμῶντας μου, νὰ καίουν τὴν καρδιά σου.
 Ἡ γλώσσά σου τοῦ Βασιλειοῦ ἂν τῷθελε μιλήση,
 Ποῦρι γιὰ μιά δὲν ἔβανε φωτιάν νὰ μᾶς κεντήση.
 Λογιάσει τῷθελε καὶ αὐτὸς πῶς ἡ ἀγάπ' ἡ τόση,
 Οἴ ποῦ βαστᾶ τὸ τέκνον σου, ἐκόμπωσε τὴν γνώσι.
 Καὶ ἂν τῷθελε φανῆ βαρὺ, νὰ σέ καταδικάση,
 Ἡῷθελες δῆ τὴν μάνιτα μὲ μέραις νὰ περάση.
 Καὶ ἐλάφρωνες τὸν λογισμόν, κείνο ποῦ κρίνει μένα,
 Σάν εἶχα δεῖ καὶ ὅ, τι μπορεῖς, δὲν ἔλειψ' ἀπὸ σένα.
 Νὰ βάλῃς νοῦν, καὶ λογισμόν, καὶ τρόπον νὰ γυρέψης,
 Μὲ τὴν Ἀφεντοποῦλά μας νὰ δῆς νὰ μὲ πανδρέψης.
 Καὶ ὁ Κύρις τῷ ἂν δὲν ἤθελε, κ' εὐρέθη μανισμένος,
 Ἐτοιας λογῆς ἀπόμεινα, γονῆ μου, ἀναπαυμένος.
 Μὰ δίχως νὰ τὸ πῆς ἐσύ, καὶ νὰ τὸ δοκιμάσης,
 Νὰ δὲς μὲ τὰ διατάγματα μόνο, νὰ μὲ περάσης,
 Ἐδὰ μὲ χάνεις, καὶ γοργὸ πάγω νὰ βρῶ τὸν Ἄδην,
 Καὶ κάθου μὲ τὸν Βασιλεῖο, καὶ συμβουλάτε ὁμάδι.

Καὶ τὴν εὐχὴν σου ζήτησα, δός μου τὴν, μὴ ἀργήσης,
 Καὶ κάμε πέτραν τὴν καρδίαν νὰ μοῦ ξελησμονήσης.
 Τὴν ἀφορμὴν τῆς μάνας μου μὴ τὴν εἰπῆς νὰ μάθῃ,
 Ἦντᾶχα κ' ἐξωρίσθηκα, κ' ἐτέλειωσα στὰ πάθη.
 Κύρι μου, στοῦτα ποῦ μιλῶ, παρακαλῶ, σ' ἂν σφάλω,
 Συμπάθησέ μου, καὶ καῦμόν ἔχω, πολλὰ μεγάλο.
 Δὲν εἶμαι γὼ ποῦ σοῦ μιλῶ, ἄλλος μοῦ τάρμηνεύει,
 Ε' κείνος ὁποῦ τὴν καρδίαν πληγώνει καὶ τοξεύει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς εἶδεν ὁ Πεζόστρατος πρᾶμμα ποῦ δὲν ἐλπίζει,
 Ε'μβαίνει σ' ἄλλον λογισμὸν, σ' ἄλλην βουλήν γυρίζει.
 Κ' ἐβάλθη πρὶν, παρὰ νὰ δῆ, ὁ γυιὸς του νὰ μισέψῃ,
 Τρόπου πιτήδειον κ' ὄμορφον φρόνιμα νὰ γυρέψῃ.
 Καὶ νὰ τὸ πῆ τῆ Βασιλεῖς, καὶ ὡς τῆ φανῆ ἄς τὸ πιάσῃ,
 Παρὰ νὰ δῆ στὰ γερατιά τέτοιον υἱὸν νὰ χάσῃ.
 Καὶ μὲ τὸ σπλάγχχνος σὰν γονιὸς ἤρχισε νὰ τὸν πιάνῃ,
 Καὶ νὰ τονὲ παρηγορᾷ γιὰ τὸ γυοιανὸν στεφάνι.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του, γυιέ γιατί θωρῶ, κ' εἶσαι σέ τέτοια κρίσι,
 Καὶ ὁ λογισμὸς ὁπούβαλες, δὲν θέλει νὰ σ' ἀφήσῃ,
 Ε'βάλθηκα γιὰ λόγου σου, τὸ δὲν μπορῶ νὰ κάμω,
 Καὶ νὰ γενῶ προξενητῆς στὸν ἄμοιαστόν σου γάμο.
 Καὶ ἂν μανίσῃ ὁ Βασιλεῖος, ὡς τοῦ φανῆ, ἄς τὸ πιάσῃ,
 Καὶ τὴν ζωὴν δὲν τὴν ψηφᾷ ἄνθρωπος σὰν γεράσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ λόχαρος ἀπέμεινεν ὁ γυιὸς του νὰ γροικήσῃ,
 Πῶς τοῦταξεν ὁ κύρις του, τὸν γάμον νὰ μιλήσῃ.
 Περίσσα τ' εὐχαρίστησε, καὶ ἀπ' τὴν χαρὰν του κλαίγει,
 Πλειὸ δὲν μιλεῖ γιὰ μισευμοὺς, γιὰ ξενιτειὰν δὲν λέγει.

Γονατιστός τὸν προσκυῶν, μὲ φρόνησιν, καὶ τάξι,
 Ἡ΄ξευρεν ὅλα τὰ πρεπτά, πρὶν ἄλλος τὸν διατάξῃ.
 Ἐκείνη ἡ μέρα πέρασε, κ' ἡ ἄλλη ξημερώνει,
 Καὶ ὁ κύρις τοῦ Ῥωτόκριτου γλυκαίνει, καὶ μερώνει.
 Δὲν θέλει πλεῖτό νά καρτερᾷ καὶ ὁ γυιός του νάχη κρίσι,
 Μά βάλθηκε τὴν προξενεῖαν ἐτούτην νά μιλήσῃ.
 Ἐπῆγεν εἰς τοῦ Βασιλειοῦ γιὰ νά τὸν δοκιμάσῃ,
 Ἐλόγιαζεν ἀπὸ μακρὰ μὲ ξόπλια νά τὸν πιάσῃ.
 Ἀγάλια ἀγάλι ἀρχήνισεν ἀποκοτιὰν νά πέρνῃ,
 Καὶ μιὰν καὶ ἄλλ' ἀθηβολὴν ἄλλοτινὴν τοῦ φέρνει.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει, στοὺς παλαιούς καιροὺς πούσαν μεγάλ' ἀνθρώποι,
 Τὰ πλούτη καὶ βασιλεία ἐκράζοντά νε κόποι.
 Πειδὴ τιμούσανε πολλὰ τῆς ἀρετῆς τὴν χάρι,
 Παρὰ ταῖς χώραις, τῷ ἀφεντιαῖς, τὰ πλούτη, τὸ λογάρι.
 Κ' ἐσμίγασι τὰ τέκνα τους Ἀφέντες οἱ μεγάλοι,
 Μὲ τοὺς μικροὺς ὀπούχασι γνῶσιν, ἀνδρεία, καὶ κάλλη.
 Ὅλα τὰ πλούτη καὶ ἀφεντιαῖς, σβύνουνε καὶ χαλοῦσι,
 Καὶ ὅταν ἀλλάσσουν οἱ καιροὶ, συχνὰ τὰ καταλοῦσι.
 Μὰ ἡ γνῶσι κεῖ ποῦ βρίσκεται, καὶ τῷ ἀρετῆς τὰ δῶρα,
 Ζάζουν παρὰ βασιλεία, παρὰ χωριά, καὶ χώρα.
 Οὐδ' ὁ τροχὸς δὲν ἔχει ἔξάν, ὡς θέλει νά γυρίσῃ,
 Τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ἀρετὴν ποτὲ νά παταλύσῃ.
 Κ' ἤφερνε ξόμπλια ἀπομακρὰ, πράγματα περασμένα,
 Καὶ καταπῶς τοῦ σάζασι, τ' ἄλεγεν ἕνα ἕνα.
 Μὲ τούταις ταῖς παραβολαῖς ἀγάλια ἀγάλια σώνει,
 Εἰς τὸ σημάδι τὸ μακρὸ, κ' ἤρχισε νά ξαμῶνῃ.
 Ἀποκοτᾷ δυὸ τρεῖς φοραῖς νὰ τὸ ξεφανερῶσῃ,
 Καὶ ὀπίσω τὸ ἐγιάγερνε, κ' ἐκράπει τον ἡ γνῶσι.
 Στὸ ὕστερον ἐνίκησεν ἡ ἀγάπη τοῦ παιδιοῦ του,
 Καὶ φανερώνει τὰ κρυφὰ καὶ τὰ χωστά τοῦ νοῦ του.

ΡΗΓΑΣ

Μὰ ὡς ἐνεχάσκησε νὰ πῆ τὴν προξενίαν τοῦ γάμου,
 Τοῦ λέγει ὁ Ῥῆγας, πῆγαινε, καὶ φύγ' ἀπ' ἐμπροστά μου.
 Πῶς ἠδουλήθης, κ' εἶπες το, λωλὲ, μισαφορμάρη,
 Γυναϊκά τ' ὁ Ῥωτόκριτος τὴν Ἀρετὴ νὰ πάρῃ;
 Φύγε τὸ γλιγωρότερον, καὶ πλέον μὴν πατήσῃ,
 Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ παλατιῦ, καὶ κακοθανατίσῃ.
 Γιατὶ σέ βλέπ' ἀνήμερον, γιὰύτως δὲν σέ ξερίζω,
 Μὰ ὁ γυῖός σου μὴν πατήσῃ πλεὶὸ σταυρὸς τόπους ὅπ' ὀρίζω.
 Τέσσαρες μέραις, καὶ ὄχι πλεῖα τοῦ δίδω νὰ μισέψῃ,
 Τόπους μακροὺς καὶ ἀδιάβατους, ἄς πάγῃ νὰ θυρέψῃ.
 Καὶ μὴν πατήσῃ, ὥστε ποῦ ζῶ, στὰ μέρη τὰ δικά μου,
 Ἀλλιῶς τοῦ δίδω θάνατον γιὰ χάρισμα τοῦ γάμου.
 Κ' ἐκεῖνο, π' ἀποκότισες, κ' εἶπες αὐτῇ τὴν ὥρα,
 Μὴ γροικηθῆ μὴν ἀκουσθῆ σ' ἄλλον ἐδῶ στὴν χώρα.
 Καὶ κάμω πρᾶμμα εἰς ἐσέ, ὅπου νὰ μὴν σ' ἀρέσῃ,
 Νὰ τρέμουν ὅσ' τ' ἀκούσσουνε, κ' ἐκεῖνοι ποῦ τὸ λέσι.
 Δὲν θέλω πλεὶὸ νὰ σοῦ μιλῶ, στὸν Ῥῆγα δὲν τυχαίνει,
 Τὰ τόσα νὰ πολυμιλῇ, καὶ ἀπόβγαλτο, νὰ πηαίνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ φόβον ὁ Πεζόστρατος μισεύγ' ἀπ' τὸ παλάτι,
 Κ' ἐτρέμασι τὰ γόνατα στὰ ζάλα ποῦ περπάτει.
 Ἡ ὀμιλία του χάθηκεν, ἐλίγανε ἡ πνοή του,
 Κάτω στὸν οὐρανίσκον του ἐσύρθη ἡ φωνή του.
 Καὶ μὲ τρομᾶρα κ' ἐντροπή στὸ σπῆτί του γιὰγέρνει,
 Καὶ τὸ μαντάτο τὸ πικρὸ εἰς τὸν υἱόν του φέρνει.
 Ἐδέρμετο στὰ γόνατα, κ' ἔσυρνε τὰ μαλιά του,
 Πῶς ἔσφαλε τ' Ἀφέντη του τώρα στὰ γηρατιά του.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του, δὲν σοῦ τόλεγα, γυιέ μου νὰ τὸν σχολάσης,
 Τὸν λογισμὸν, ὁποῦθαλες, καὶ ἄλλην βουλήν νὰ πιάσης;
 Κ' ἐσὺ ξεπάτησες κ' ἐμέ, σ' πράγματα κομπωμένα,
 Καὶ ὠργίσθηκέ μ' ὁ Ἄφεντης μου, καὶ χάνωσε κ' ἐσένα.
 Ποῦ μ' εἶχεν ἀκριβὸν πολλὰ, καὶ συμβουλάτουρά του,
 Καὶ ἐδάχασα τὰ θάρρη του, κ' ἔχω τὴν ἐχθροιά του.
 Κ' εἰς τοῦτο τόσον δὲν θωρῶ, μὰ σὺ νὰ μὲ μακρύνης,
 Νὰ περπατῆς στὴν ξενιτειάν, ὀλότυφλον μ' ἀφίνεις.
 Καὶ πότε νὰ σέ καρτερῶ; πότε νὰ σ' ἀναμένω;
 Ὅπουμαι γέροντας πολλὰ, καὶ γλίγωρ ἀποθαίνω;
 Πῶς νὰ φανῆ τῆς μάννας σου ἐδᾶ στὰ γερατιάτης,
 Ὡσαν τὴν ἐκατάστησες, παιδί μου σφάκελλά της.
 Ποῦ τὴν ἐλπίδα της εἰς σέ εἶχεν ἀκουμπισμένη,
 Κ' ἐδᾶ μισεύεις, καὶ βουδῆ, κουφή, ζουγλή πομένει.
 Ἡ ντάχα καὶ ἀφουκρούμου σου, κ' ἔσφαλα ἔτζι περίσσα;
 Πῶς τ' ἔλεγες δὲν ἔδιωξα, μ' ἄφηκα, κ' ἐνικῆσα;
 Καλὰ τὸ λέγ' ὁ φρόνιμος, ὁ λόγος πῶς κομπώνει,
 Καὶ τὸς ἀγάπη τοῦ παιδιοῦ τὸν μυαλὸν ζαδώνει.
 Ἐθώρουντο τὸ βλάψιμο, κ' ἐμπόρου νὰ τὸ φύγω,
 Κ' ὁ λογισμὸς σου σχολάζεν εἰςέ καιρὸν ὀλίγο.
 Κ' ἐγὼ κομπώθηκ' εὐκόλα, γιὰ νὰ σοῦ ἀφουκρούμαι,
 Κ' ἐδάχω ζάλας σκοτειναῖς καὶ δὲν κατέχω ποῦμαι.
 Εἰς λόγος εἶναι παλαιός, καὶ ἀληθινὸν τὸν κρίνω,
 Ὅποιος φουκράται κοπελιοῦ, γίνεται σὰν κ' ἐκεῖνο.
 Ἄς εἶχα κάμ' ἔξω τοῦ νοῦ, καὶ ἄς ἤθελες μανίσει,
 Καὶ ἄς εἶχες κλάψει μιὰ καὶ δύο, καὶ ἄς ἤθελες θρηνησει.
 Ἐτοῦτ' ὄλ' ἀπερνούσανε καὶ ὀγλίγωρα διαδαῖνα,
 Μὰ δὰ χαλάσθηκες ἐσὺ, κ' ἐγάλατες κ' ἐμένα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐστεκε καὶ ἀφουκράτονε ὁ γιὸς τ' ὁ πληγωμένος,
 Δέν ἤξευρεν ἂν ζωντανὸς ἦτον, ἢ ποθαμένος.
 Πολλὰ μεγάλη κατεχνιά, καὶ ἀντάρα τὸν πλακώνει,
 Τὰ μάτια του σκοτείνιασαν, κ' εἰς τὴν καρδίαν του σώνει.
 Ἐτρεμεν ὅλο τὸ κορμί, κ' ἡ δύναμις τ' ἐχάθη,
 Τὰ μάτια δὲν ἐδέλασι, τὸ στόμα ἐβουβάθη.
 Πότε του δὲν ἐλόγιαζεν, τέτοιαν φωνὴν ν' ἀκούσῃ,
 Οὐδὲ μαντάτ' ἔττι πικρὰ, νᾶλθουνε νὰ τοῦ πούσι.
 Ἀνδριεύετο ὅσο τὸ μπορεῖ διὰ τὸν κακομοῖρη,
 Τὸν γέρον τὸν ἀνήμπορον, τὸν πικραμένου κύρι.
 Καὶ ἀρχίζει νὰ παρηγορᾷ, μὲ σπλάχνος τὸν γονῆ του,
 Γιὰ τότε δὲν ἐγύρευε, τὴν πέδα τὴν δική του.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει του, κύρι, μὴ δειλιάς, μὴ τρέμης, μὴ φοδᾶσαι,
 Καὶ τὰ σοῦ εἶπε ὁ Βασιλείος, μὴ στέκης ν' ἀφουκρᾶσαι.
 Ἦντα μεγάλου ἦτονε στήν προξενειᾶν ἐτούτη;
 Καθένας πάντα πιθυμᾷ νᾶχ' ἀφεντιαῖς καὶ πλούτη.
 Ὁ κύρις πάντα καὶ ὁ γιὸς, μὲ προθυμιά γυρεύει,
 Τὰ τέκνα σ' μεγαλότητες, καὶ πλούτη ν' ἀναπεύη.
 Καὶ ἂν ἦν' καὶ τούτη ἡ πιθυμιά ἐκίνησε κ' ἐσένα,
 Κ' ἐξέδραμες ὡσάν γιὸς, ναῦρης καλὸ γιὰ μένα,
 Ἦντα μεγάλου ἦτονε, κ' ἦντα κακὸν ἐγίνη,
 Ὁ γιὸς σου ἂν ἐπεθύμησε, ἀφέντης ν' ἀπομείνη;
 Ἡ μάνιτα τοῦ Βασιλείου, εἶναι δίχως Σεμέλιο,
 Μὲ τὸν καιρὸν σχολάζεται, τὸ κλαῦμα φέρνει γέλιο.
 Καὶ κάρη, μὴν πικραίνεσαι, καὶ πάγω νὰ μακρύνω,
 Γιὰ νὰ σχολάσῃ ὁ Βασιλείος, τὸν λογισμὸν ἐκείνο.
 Καὶ καταπῶς δὲς δὴ κ' ἐσὺ τὴν ἔχθριτα τοῦ Ρῆγα,
 Πορευοῦ, κ' ἡ ἐλπίδες μου ἀκόμη δὲν ἐφύγα.

Καὶ ἄφες του πούρι τόν καιρόν, νά περπατῆ νά πηγαίη,
Κ' ἂν ἐκακούργησε ἡ πληγή, καλὸς γιατρός τήν γιαίνει.

ΒΟΙΗΤΗΣ

Δείχνει, πῶς δὲν πικραίνεται, γιὰ νά παρηγορήσῃ,
Τόν κύριον του ποῦ βρίσκεται εἰσὲ μεγάλην κρίσιν.
Μὲ ταπεινότητα ζητᾷ, συμπάθειο νά τοῦ δώσῃ,
Ἀπῆλπις καὶ γιὰ λόγου του ἐκόμπωσε τήν γυνῶσιν.
Κ' ἐπῆγε, κ' εἶπε προξενεῖα, κ' ἐμπῆκε σ' ἔτοια βάρη,
Γιὰ νά τοῦ δώσῃ ἐλάφρωσι, καλήν καρδίαν νά πάρῃ.
Τούτους γιὰ δ' ἄς τ' ἀφήσωμεν, τὰ πάθη νά μιλοῦσι,
Καὶ ἄς ποῦμεν γιὰ τήν Ἀρετήν, ποῦ πῆγε γιὰ ν' ἀκούσῃ.
Εἰς τοῦ Κυροῦ τ' ἀθηβολή στήν προξενεῖαν ἐκείνη,
Καὶ ἔχει μεγάλου λογισμὸν, κ' ἔγνοια, ποῦ τήνε κρίνει.
Εὐρίσκει του, κ' ἐκάθετο, καὶ ἐφαίνετό του ἡ ζάλη,
Καὶ ἀκουμπιστὸν στήν χέρα του ἐκλίβε τὸ κεφάλιν.
Κ' ἡ Ἀρετή, ποῦ γνώριζεν ἠντᾶναι ἡ ἔγνοια κείνη,
Γιὰ κόμπωμα πασίχαρη καὶ σπλαχνικοῦλα γίνη.

ΑΡΕΤΟΣΣΑ

Λέγει τ' Ἀρέντη, ἦν τῆναι αὐτῆ καὶ κάθεσαι ἐγνοιασμένος,
Βαρὸκαρδης, καὶ μοναχός, καὶ ἀποσυνερισμένος;
Ἡ γυνῶσίς σου τὰ βάρητα, καὶ λογισμοὺς εὐίκα,
Κ' ἐδὰ ἦντα πρᾶμμα ἐγνοιανὸ σουφερε τόση πίκρα;

ΡΗΓΑΣ

Ὡς ἤκουσε τὰ λόγια της ὁ σπλαχνικὸς της Κύρις,
Λέγ', Ἀρετοῦσα κάτεχε, πῶς ἦλθ' ὁ νοικοκύρις.
Ἐκείνος ποῦ ὀρέγομαι, νά σοῦ τὸν κάμω τέρι,
Γιὰ δὲς παιδί μου εἰς κουζουλὸς πόσα μπορεῖ νά φέρῃ.
Γροίκησε μιὰν ἀποκοτιάν, καὶ ἀδιαντροπιὰ μεγάλη,
Τοῦ Πεζοστράτη τοῦ λωλοῦ, πούλθε ν' ἀναθηδαίη.

Για τὸν υἱὸν τοῦ προξενιᾶν, ἄφοδα νὰ μιλήσῃ,
 Νὰ μὴ δειλιάσῃ νὰ ντραπῇ μὰ νὰ τ' ἀποκοτήσῃ.
 Εἰς τὰ καλά μου μ' εὔρηκε, νὰ ζήσῃς θυγατέρα,
 Ἀμὴ κακὴ γιὰ λόγου τοῦ ἦτον ἐτούτῃ ἡ ἡμέρα.
 Για δὲ ἓνα γέρον πελελὸν, ποῦ δέλησε νὰ δράμῃ,
 Νὰ βουληθῇ μὲ Βασιλεῖὸ συμπεθεριὸ νὰ κάμῃ.
 Τοῦ εἰπά του μὲς' στήν Αὐλὴν πλειότου νὰ μὴν πατήσῃ,
 Καὶ ν' ἀποβγάλῃ τὸν υἱὸν, καὶ νὰ τὸν ἐξορίσῃ.
 Γλίγωρα σὲ πανδρεύω γὼ μὲ Ῥῆγα, θυγατέρα,
 Καὶ χθὲς ἀργὰ τὴν προξενειᾶν τὴν νύκτα μᾶς ἐφέρα.
 Τοῦτόναι τ' Ἀφεντόπουλο, ποῦ τὸ Βυζάντιο ὀρίζει,
 Καὶ κάθε εἰς τὸν ἐπαιναῖ, ὅπου τονὲ γνωρίζει.
 Τοῦτος εἶν' ὅπου τοῦδωκεν ἡ Μάννα σου στήν χέρα,
 Τὸν εὐμορφότατον ἀνθὸν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Καὶ ὅπου μὲ τόσαις ἔπαρσες, καὶ μ' ἀφεντιᾶν μεγάλη,
 Στὴν χώραν ἦλθε, κ' ἴσα του δὲν ἦσαν πλέον ἄλλα.
 Καὶ μὲ αὐτὸν ἐλόγιαζα γάμον νὰ τελειώσω,
 Τέρι του, καὶ γυναϊκά του, γλίγωρα νὰ σὲ δώσω.
 Δὲν εἶν' καιρὸς νὰ σὲ κρατῶ, μὰ δὰ ποῦ ζοῦμεν ὅλοι,
 Νὰ τὴν χαροῦμεν, μάτια μου, τοῦ γάμου σου τὴν ἀχάλη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἦκουσε ποιᾶν ἀπόφασιν τοῦ Πεζοστράτη δέσπῃ,
 Μεγάλον πρᾶμμα ἦτονε τὸ πῶς δὲν ἐλιγώθη.
 Ἀπληρογιά ἀπ' τὸ στόμα της, οὐδὲ μιλιὰ δὲν βγαίνει,
 Μᾶδειχε πῶς ἡ ἐντροπή τὴν κάνει καὶ σωπαίνει.
 Καὶ μὴν μπορῶντας νὰ γροικᾷ, ἐπλάνταξ' ἡ καρδιά της,
 Βρίσκ' ἀφορμὴν κ' ἐμίσησε, πάγει στήν κάμερά της.
 Ἀγκουσεμένη βρίσκετο πολλὰ τὴν ὄρα κείνη,
 Παρηγοριᾶν ἀνέμεινε νὰ βρῇ ἀπ' τὴν Φροσύνη.
 Σχύφτει, περιλαμβάνει τὴν κ' ἐστάθηκεν ἐμπρὸς της,
 Καὶ μὲ τὰ δάκρυα, τὰ συχνὰ βρέχει τὸ πρόσωπόν της.

Κ' ἐκεῖ ποῦ κατεβαίνασαι, ἦταν ἡλιοῦ ἢ ἀκτῖνα,
 Μαργαριτάρια φαίνονταν ὅλα τὰ δάκρυα κείνα.
 Βουλὴν τινὲ παρακαλεῖ γλίγωρα νὰ τῆς δώσῃ,
 Μὴ τὴν ἀφήσῃ νὰ χαθῆ, καὶ ἄδικα τελειώσῃ.
 Τὸν Πεζοστράτη ὁ Κύρις της ἔδιωξε ἀπ' τὸ παλάτι,
 Κ' ἔτοια μαυτάτο ξαφνικῶ, βλάπτει τὴν καὶ φυρᾷ τη.
 Κ' εἶναι τὸ πλεῖο χειρότερον, καὶ ὁποῦ βαθυὰ τς' ἐγγίξει,
 Γιατὶ καὶ τὸν Ῥωτόκριτον πολλὰ μακρὰ ξορίζει.
 Καὶ ἀπὸ Ῥηγάδων προξενεῖαν τοῦλθε τὴν ὄρα τούτη,
 Κ' ἐλήξεψε στὴν Ἀφειτιάν, καὶ στὰ μεγάλα πλούτη.
 Κ' ἔβαλε μέσ' στὸν λογισμὸν, τὸν γάμον νὰ τελειώσῃ,
 Τοῦ Βασιλεῖοῦ τοῦ Βυζαντιοῦ νύμφην νὰ τῆνε δώσῃ.
 Καὶ τὴν βουλὴν της πιθυμᾷ, κ' ἐρμῆνεμα γυρεῖει,
 Μ' ὄλου ὅπ' ἡ ἀγάπη της, καὶ ὁ πόθος τς' ἐρμηνεύει.
 Γιατὶ δὲν θέλει μοναχὴ, νὰ κάμῃ τᾶχει ὁ νοῦς της,
 Μὰ γυρεὺε καὶ ἄλλοῦ βουλὴν στ' ἄκουσε τοῦ Κυροῦ της.
 Ἡ Νέννα στοῦτα ποῦ γροικᾷ, χαρὰν καὶ πίκραν ἔχει,
 Κ' ἔδωκε γνωστικὴν βουλὴν, σ' ἐκεῖνο ποῦ κατέχει.
 Εἶχε χαρὰν, γιατί γροικᾷ, κί ὁ Ῥῆγας νὰ ξορίσῃ,
 Ἐβάλλθη τὸν Ῥωτόκριτον, κ' ἔχ' ἡ φωτιά νὰ σδύσῃ.
 Καὶ πάλιν νὰ τινὲ Σωρῆ σὰν ξεπεριωρισμένη,
 Ἐτούτ' ἡ ἔγνωια τὴν πτωχὴν πολλὰ τινὲ βαραίνει.

NENNA

Λέγει της, Συγατέρα μου, πειδὴ ὁ καιρὸς δὲν σάζει,
 Καὶ ὁ Κύρις σου γιὰ πανδρεία μ' ἄλλου σὲ λογαριάζει,
 Ἄφες τὸν Ῥωτόκριτον, διώξε τὴν ἔγνωια τούτη,
 Νάμπῃς κυρὰ στὴν ἀφειτιάν, κ' εἰς τὰ μεγάλα πλούτη.
 Ὡσὰν σοῦ πρέπει νὰ γενῆς, καὶ πλειότερα μεγάλην,
 Μὴν πᾶ νὰ χαμοκυλισθοῦν μιᾶς Ῥηγοπούλας κάλλι.
 Τὸ πρᾶμμα, ποῦχει δυσκολιαῖς, τὸ πρᾶμμα, πῆ δὲν μοιάζει,
 Ὅ ποῦχει γνώσι, ὡς τὸ Σωρῆ, καὶ ἐμπρὸς ὡς τὸ λογιάζῃ.

Όταν σοῦ δίδουν ταῖς βουλαῖς, προθυμερὰ ταῖς πιάνε,
 Καὶ ὅποια πληγώθη εἰς τὴν τιμὴν, ποτέτης δὲν ἐγίανε.
 Ἀπὸ τὴν πρώτ' ὃ, τ' ἔλεγα, ἄς τὸθελες θυμᾶσαι,
 Καὶ ταῖς βουλαῖς μου ταῖς καλαῖς, ἄς εἶχες ἀφικραῖσαι.
 Μ' ἄς εἶναι ὃ, τι δὲν ἔκαμες, κάμετο ἐδᾶ, παιδί μου,
 Ἄφες τὸν Ἐρωτόκριτον, καὶ πιάσε τὴν βουλή μου.
 Διώξέ την τὴν ἀγάπην του, δὲν εἶναι αὐτὸς γιὰ σένα,
 Καὶ μὴ θυμᾶσαι νὰ δειλιᾶς τάχετε μιληρένα.
 Ἄν ἦν' κ' ὠμίλησες κυρά, ποῦρ' ἄλλο δὲν ἐγίνη.
 Καὶ ὁ ἄνεμος ἐπῆρέ την τὴν ὀμιλία ἐκείνη.
 Αὐτὸς δὲν θέλει εἰπεῖ ποτέ, γιὰτ' εἶναι δουλευτή σου,
 Λόγου κανένα ἄσχημον, νὰ βλάβη τὴν τιμὴ σου.
 Σὰν δαῦλος θέλει σὲ θωρεῖ, καὶ ὅταν σ' ἀναυτρανίση,
 Δὲν θέλει παρ' ἀποκοτιά, ποτέ νὰ σοῦ μιλήσῃ.
 Σὰν διώξης τὴν ἀγάπην του, καὶ ὡσὰν τοῦ λησμονήσης,
 Καὶ σὰν φυσήσης τὸ κερὶ, ὅπ' ἄφες, νὰ τὸ σδύσης,
 Καὶ δῆ το, καὶ γνωρίσῃ το, πῶς εἶναι στὸ σκοπίδι,
 Χάνει τῶς ἐλπίδες ὅπου δὰ ὁ ἔρωτας τοῦ δίδει.
 Καὶ ἀπ' τοὺς κακοὺς του λογισμοὺς, καὶ πείραξες εὐγαίνει,
 Καὶ ὡσὰν καὶ πρῶτα δουλευτής τοῦ παλατιοῦ πομένει.
 Καὶ θέλει βρεῖ νὰ πανδρευθῆ, στόπον ποῦ νὰ τοῦ μοιάζῃ,
 Κ' ἐκεῖνα, ποῦ μιλήσετε, ποτέ νὰ μὴν λογιᾶζῃ.
 Σὰν κοπελιά ἔσφαλες καὶ σὺ, κ' ἐβάλθης νὰ μιλήσης,
 Τοῦ Ἐρωκρίτου, μὰ σάζεται τὸ σφάλμα σὰν τ' ἀφήσης.
 Μόνο μὴν πάγη παρεμπρὸς τὸ σφάλμα τὸ δικό σου,
 Καὶ ἂν ἔπεςες, παιδάκι μου, γύρου γοργά, σηκώσου.
 Λίγον ἂν ἐμουρδόθηκε, τὸ ρούχο πᾶστρεψέ το,
 Τὸ πρᾶμμα ὅπου δάνεισες, γιὰ γυρε κ' ἔπαρέ το.
 Καὶ ἂν σοῦ πονῆ ν' ἀπαρνηθῆς τὸν πόθον καὶ βαραίνεις,
 Λόγιασε τὰ καλῆτερα, κυρά μου, ποῦ κερδαίνεις.
 Διώχνεις τὴν φράταν τὴν κακὴν, δρόμον καθάριον πιάνεις,
 Πολλὰ μεγάλην ἀλλαξιάν, καὶ παινεμένην κάνεις.

Διαλέγεις πλούτη και ἀφεντιαῖς, καὶ δὲν ψηφᾶς τὰ λίγα,
Κ' ἀφίνεις ἓνα δουλευτήν, καὶ πέρνεις ἓνα Πῆγα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τούτα ν' ἀκούη ἢ Ἀρετὴ, ἔσειε τὴν κεφαλὴ της,
Καὶ λέγ' ἐκεῖνο ποῦ γροικᾶ, κἀνεῖτο μοναχὴ της.
Καὶ τῆς Φροσύνης τὴν βουλήν πλειὸ δὲν τινὲ γυρεύει,
Τὸν ἔρωτ' ἔχει δάσκαλον, κ' ἐκεῖνος τζ' ἐρμηνεύει.
Καὶ δίχως ἄλλο βάλθηκε βαθυὰ νὰ Σεμελιώση,
Τὸν πάθου της, καὶ ὁ, τ' ἔγραψε δὲν Σελεὶ πλειὸ νὰ λυώση.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Γιατὶ τὸ γράμμα στὴν καρδιάν εἶναι δίχως μελάνι,
Καὶ δὲν μπορεῖ πλειὸ νὰ λυθῆ, παρ' ὅταν ἀποθάνη.
Καὶ ἀπόψε ν' ἀράβωνιασθῶ βούλωμαι μετ' ἐκεῖνον,
Νᾶν ἄνδρας μου, καὶ τέρι μου, καὶ ἀλλοιῶς δὲν τὸν ἀφίνω.
Καὶ ὄρκον φρικτὸν ν' ὀμόσωμεν, καὶ πάντα νὰ κρατοῦμεν,
Τὸν πάθου μας ἀμάλαγον, ὅσου καιρὸν καὶ ἂν ζοῦμεν,
Καὶ τοῦ Κυροῦ μου νὰ τὸ πῶ, εἰς πανδρεία ἂν μὲ σφίξῃ,
Πῶς μ' ἄλλον ἄνδρα δὲν θωρῶ καὶ μοιάζει νὰ μὲ σμίξῃ.
Γιατ' ἔταξα τοῦ Πώκριτου σύντροφον νὰ τὸν κάμω,
Καὶ χίλιοι χρόνοι ἂν διαβοῦν, μ' ἄλλον δὲν Σέλω γάμο.
Καὶ ἄς εἶναι κ' εἰς τὴν ξενιτειάν, καὶ ἄς εἶναι κ' εἰς τὰ ξένα,
Ἐγὼ νᾶμαι γιὰ λόγου του κ' ἐκεῖνος γιὰ μένα.
Καὶ δὲν λογιᾶζω ἔτεια ἀπονιά πῶς ναῦρω τοῦ Κυροῦ μου,
Νὰ Σε νὰ δώσῃ θάνατον ἀδικὰ τοῦ κορμιοῦ μου.
Πάλ' ἂν τὸ κάμη ἢ γνώμη του, καὶ Σε νὰ μ' ἀποθάνη,
Ἐγὼ καλλιᾶζω θάνατον παρὰ στανιὸ στεφάνι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τούτα τὰ λόγια τὰ ἐγνωσαναὶ καὶ πλειὰ βαρυὰ πὸ τ' ἄλλα,
Τὴν Νέννα σ' ἄλλους λογισμοὺς βαρύτερους ἐβάλα.

Κ' ἐχάθηκε τὸ αἷμά της, τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν της,
 Καὶ τοῦ νεκροῦ τὸ πάχισμα εἶχε τὸ πρόσωπόν της.
 Ἐτρεμεν ὅλο τὸ κορμί, κ' ἡ δύναμις τῆς ἐχάθη,
 Λογιάζοντας τὰ βάσανα, καὶ τῆς Ἀρετῆς τὰ πάθη.

NENNA

Λέγει της, ἦντῶνε τὰ μιλεῖς; σὺ εἶσαι, ἢ τάχα ἄλλη;
 Καὶ πούβρες τὴν ἀδιαντροπιάν, ὁπούχεις τὴν μεγάλη;
 Καὶ μελετᾷς τέτοιας λογιῆς τοῦ Ῥήγματος νὰ μιλήσῃς;
 Πῶς ἔχεις γλώσσα νὰ τὸ πῆς, καρδιάν ν' ἀποκοτήσῃς;
 Καὶ πούναί ἡ τάξις σου Ἀρετῆ, καὶ ἀφήκῆς την, κ' ἐχάθη,
 Καὶ ἐψυχομαραθήκασι τῆς εὐγενειᾶς σου τ' ἀνθῆς;
 Τόχες γροικῆσαι ἄλλοῦ νὰ πῆ λόγον γιὰ πόθου ἀδύνη,
 Τὸ πρόσωπο κοκκίνιζες, κ' ἤξαφτες σὴν καρμίνι.
 Κ' εἶχες τὸν ἔρωτα ἐχθρὸν κ' ἐμίσαας τον περίσσα,
 Κ' ἐδὰ Ἀρετῆ μου πράγματα ἄφαντα σ' ἐνικῆσα.
 Ἐγὼ βουλή, οὐδὲ βέλγημα ποτέ δὲν βέλω δώσει.
 Εἰς τὴν τιμὴ ἐνός Βασιλειοῦ εἰς δουλευτῆς ν' ἀπλώσῃ.
 Νὰ δῆ τέτοιο ἀνεπόλπιστον ἐδὰ σταῖ γερατιά του,
 Νὰν ἄνδρας σ' ὁ Ῥωτάκριτος, ὁπούσαι σὺ κυρά του.
 Πῶς νὰ τὸ συδασθῶ Ἀρετῆ, καὶ βέλγημα νὰ βάλω,
 Καὶ νὰ σ' ἀμπώσω νὰ χαθῆς σ' ἔτσιο γρημηνὸ μεγάλο;
 Τὰ πάθη σου βέ νὰν πολλὰ μὲ τὸν καλόν σου Κύρι,
 Ἄν εἰς τέτοιο κάμωμα τὸ ροιζικὸ σὲ σύρη.
 Καὶ ἐπάνω σ' ὅλα κάτεχε, καὶ ὁ Ῥήγας θανατώνει,
 Αὐτόνον καὶ τὸν κύριον του, σὴν πίδουλου ζυγώνει.
 Κ' ὅ,τι ἂν ἔχουν χάνοντα, τὸ σπῆτῆ τους ἐρμίζει,
 Ἄν σοῦ γροικῆσαι νὰ τὰ πῆς, πούμα πού δὲν ἐλπίζει.
 Καὶ ὅπου καὶ ἂν βέ νὰ ξορισθῆ, πέμπει νὰ τὸν ξεδράμη,
 Νὰ τὸν εὐρῆ, καὶ ἐπάνω του κρίσιν πικράν νὰ κάμη.
 Ἄλλαξε, θυγατέρα μου, τὸν λογισμὸν αὐτῆνο,
 Γῆ ἐγὼ μακραίνω ποδεπά, καὶ μοναχὴν σ' ἀρίνω.

Δέν θέλω κ' ἄνθρωπος νά πῆ εἰσέ καιρὸν κάνένα,
 Πῶς εἰς ἐτοῦτα μιὰ βουλή ἤμου ἐγὼ μὲ σένα.
 Ἀνάθεμα τὴν ὄρεξι, κακὴ ὥρα τέτοιαν γνώμη,
 Τόσου δὲν ἐβαρέθηκες τὰ βάσανά μ' ἀκόμη;
 Νά διώξης τέτοιον λογισμόν, νά φύγ' ἀπὸ κοντά σου,
 Καὶ ὁ νοῦς σου νά συμμαζωχθῆ, νά λθουν τὰ λογικά σου.
 Ἄφες τὸν Ἐρωτόκριτον, μὲν τὸν ἀναθηθάνης,
 Συνήφερε παιδάκι μου, καὶ δὲς καλὰ ἦντα κάνεις.
 Ἡ ἐλπίδα μ' ἔτοια πιθυμιά βλέπε μὴ σέ κομπώσῃ,
 Νά γελασθῆς, νά ντροπιασθῆς, μ' ἄξου βοηθήσῃ ἢ γνώσῃ.
 Καλὰ τὸ λέν αἱ φρόνιμοι, καὶ ταῖς γυναῖκες φέγουν,
 Γιατ' ὄλο τὰ χειρότερα, καὶ τὰ κακὰ γυρεύουν.
 Καὶ δίχως γνώσῃ ταῖς κρατοῦν, καὶ πελελαῖς ταῖς κρίνουν,
 Γιατί διαλέγουν τὸ κακόν, καὶ τὸ καλόν ἀφίνουν.
 Καὶ τοῦτο βλέπω φανερά σήμερον εἰς ἐσένα,
 Τὰ τιμημένα δὲν ψηφᾶς, μὰ δὲς τὰ ντροπιασμένα.
 Πρᾶμμα ὀποῦναι ὡσάν σκιά, καὶ ὡσάν ἀνθὸς διαδαίνει,
 Καὶ ὡσάν τὸν ἄνεμον σκορπᾶ, καὶ ὡσάν τὰ νέφη πηγαίνει.
 Ὁρέχθηκες, κ' ἐδιάλεξες, προσωρινὰ ξετρέχεις;
 Κ' εἰς τὰ παντοτεινὰ θωρῶ, καὶ λίγην ἔγνωιαν ἔχεις.
 Καὶ δὲς ν' ἀφήσῃς ἐντροπήν εἰς τὰ Ῥηγάτα μέσα,
 Σ' ἔτοιμας δουλειαῖς ἀνάθεμα σ' ἐκείνους ὅπ' ἐφταῖσα.
 Παιδάκι μ', ὅποιαις στήν τιμὴν τέτοιο ἀσχημάδι βάνουν,
 Σαπούνια δὲν τὸ πλύνουσι, μηδὲ νερά τὸ βγάνουν.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐλεγ' ἡ Νέννα, διατάσσει, λογαριασμόν τζ' ὠμίλει,
 Κ' εἰχέτην στήν ἀγκάλην της, κλαίοντας τὴν ἐφίλει.
 Κ' ἔπασχευ ὅσο τὸ μπορεῖ, τὸν νοῦν της ν' ἀλαφρώσῃ,
 Καὶ ὁ λογισμὸς, ὀποῦθαλε, νά μὴν τμηνέ κομπώσῃ.
 Ὅσο τζ' ὠμίλει ἀγρίευε, καὶ λέγει πρὸς τὴν Νέννα·

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ἐτοῦτα δὲν τ' ἀνέμενα, νὰ μοῦ τὰ πῆς ἐμένα.
 Τὰ τόσα κανακίσματα θωρῶ πῶς ἐδιαβῆκαν,
 Κ' ἡ σπλαγμικαῖς ἀναθροφαῖς ἐξελησιμονηθῆκαν.
 Ποῦ μ' ἔβλεπες νὰ κοιμηθῶ, καὶ πάλιν νὰ ξυπνήσω,
 Κ' ἐδὰ μοῦ λέγεις Ἀρετή, μισεύγω νὰ σ' ἀφήσω.
 Γιατί θωρεῖς κί ἀγάπησα, ὡσάν τὸ κάμαν κί ἄλλαις,
 Πλειὰ παρὰ μένα φρόνιμαίς, πλεῖ ἄξιαίς, πλειὰ μεγάλαις;
 Θωρεῖς καί ὁ πόθος εἶν' πολὺς, κ' ἡ πεδομὴ εἶναι τόση,
 Ποῦ μοῦ σκοτείνιασε τὸν νοῦν, καὶ πλειὸ δὲν ἔχω γνῶσι;
 Καὶ ὡσάν μοῦ πῆρε τὴν ἐξά, ποιαῖς δύνამες μποροῦσι,
 Καὶ ποιαῖς γυναῖκας ἢ ἀνδρειαῖς νὰ τότε πολεμοῦσι;
 Ἐγὼγα ταῖς ἐλπίδες μου, καὶ θάρρη μου σ' ἐσένα,
 Γλυκὰ βοτάνια νὰ μοῦ βρῆς, νὰ μὲ γιατρέψης, Νέννα,
 Κ' ἐσὺ θωρῶ μὲ τὴν φωτιάν, καὶ σίδηρα γυρεύεις,
 Νὰ μοῦ γιατρέψης τὴν πληγὴν, καὶ πλειὰ τὴν ξατριεύεις.
 Γιατ' εἶναι σάρκα ζωντανή, καὶ ὡς μίξη μετ' αὐτάνα,
 Μὲ θανατώνεις τὴν πτωχὴν, σάν κί ἄλλαις π' ἀπεθάνα.
 Πῶς νὰ τὴν διώξω τὴν φιλιὰ, κ' ἐκείνη νὰ μὲ γιάνη;
 Ἄνθρωπος ἀνημπόρετο προᾶμμα ποτὲ δὲν κάνει.
 Κ' εἰς τὴν φιλιάν ποῦ βρίσκομαι, καὶ στέκω ν' ἀφορμήσω,
 Δὲν εἶναι τοῦτο γιατρικὸ νὰ λὲς, νὰ τὴν ἀφήσω.
 Θωρῶ σε πῶς πλειὰ παρὰ μὲ, φοβᾶσαι καὶ τρομάσσεις,
 Γιατί δειλιᾶς τὸν θάνατον σήμερον νὰ περάσης.
 Τὰ πάθη ποῦ σοῦ μίλησα, σ' φόβου πολὺν σ' ἐβάλα,
 Καὶ ἐχάσα τὴν ἀναθροφήν, καὶ τῶν βυζιῶν τὸ γάλα.
 Καὶ ὅ, τ' ἔλεγες, καὶ ὅ, τ' ἔτασες ἄλλοτε, ἐπεράσα,
 Τῆς ἐλπίδες, ποῦγα πρὸς ἐσέ, ὅλαις ἐδὰ τῆς ἐχάσα.
 Καὶ ἄς εἶχες ἦσαι μετὰ μὲ, καὶ σ' μιὰν βουλήν ὁμάδι,
 Καὶ ἄς μᾶς ἐδώσουν θάνατον, καὶ ἄς πᾶμεν κ' εἰς τὸν Ἄδη.

Ε'γώμαι νεῖα καὶ κοπελιά, καὶ πάλιν δὲν φοβοῦμαι,
 Καὶ γιὰ θανάτους ἕκατὸ τὸν πόθον δὲν ἀρνοῦμαι.
 Κ' ἐσὺ Φροσύνη, ποῦσαι γρη῏α, γυναῖκα τοῦ καιροῦ σου,
 Φοδᾶσαι τόσο καὶ δειλιάς, θάνατου τοῦ κορμιοῦ σου;
 Νὰ μὴν τὸ μάθ' ὁ Κύριος μου, νὰ πᾶ νὰ σοῦ μανίση,
 Ἄν σ' εἶχε δείρει μιὰ καὶ δυὸ, πάλ' ἤθελε σ' ἀφήση.
 Μὰ σὰν μὲ χάσης, θέλεις πῆ, ὄφου, γιὰ λίγο προᾶμμα,
 Τὰ λόγια, τὰ διατάγματα, πόσο κακὸν ἐκάμα.
 Ε'χάσα τὴν τὴν κορασιᾶν τὴν μονοθυγατέρα,
 Ἡ ἑρμηνειαῖς, κ' ἡ μάνιταις, εἰς τοῦτο τὴν ἐφέρα.
 Καὶ θές μὲ μυριολυπηθῆς, καὶ θές ἀνασπενάξει,
 Τὸ καρβουνό μου στὴν καρδιᾶν πάντα σοῦ θέλει βράζει.
 Καὶ αὐτὸ τὸ στῆθος ποῦ πολλὰ μ' εἶχε κανακεμένη,
 Τὸ θέλεις δέρνει, νὰ πονῆς, Νέννα μορῆ καυμένη.
 Καὶ τὰ βυζιά ποῦ σπλαχνικὰ μοῦ δίδασι τὸ γάλα,
 Θεὸς τζαγκουρνίζει σὰν μὲ δῆς, στὸ μνηῆμα πῶς μ' ἐβάλα.
 Τὰ μάτια σου ποῦ χαίρουνταν, πολλὰ καὶ ἀναγαλλιούσαν,
 Κ' ἐδείχναν τὴν ἀγάπην τους, πάντ' ὅταν μ' ἐθωροῦσαν,
 Νὰ τρέχουν δάκρυα ποταπά, νὰ καίγουν τὴν καρδιᾶ σου,
 Στὸ σ' εὔρεν ἀνεπόλπιστον ἐδᾶ στά γερατιά σου.
 Καὶ νὰ στραφοῦν νὰ μὴ μὲ δοῦν, καὶ τόπος ν' ἀπομείνη,
 Ποῦ κοιτόμουν, ποῦ κάθουμουν, μὲ σὲ μάννα Φροσύνη.
 Πῶς τὸ βαστάς; καὶ πῶς τὸ θές; κ' ἡ φύσου πῶς τὸ κάνεις,
 Ν' ἀφήσης τέτοια σπλαχνικὸ παιδί σου ν' ἀποθάνης.
 Καὶ τὸς αὐτῆ ἡ ὄρεξις μὴν ἤθελε μανίσει,
 Καὶ λόγια τῆς παρηγοριᾶς ἄς μεῦθελα ἀφήσει.
 Καὶ ἄς τῶχες συβασθῆ κ' ἐσὺ, ὅ, τ' ἐβάλα στὸν νοῦ μου,
 Καὶ μὴ σὲ κάμη ἔτζ' ἀσπλαχνὴν ὁ φόβος τοῦ Κυροῦ μου.
 Καὶ ἂν εἶχες μπῆ εἰς κίνδυνον, καὶ πείραξι γιὰ μένα,
 Ἄς εἶχες ἔχει πομονήν, ὡσὰν καλήμου Νέννα.
 Φίλος γιὰ φίλου εἶδαμεν νὰ πέση ν' ἀποθάνη,
 Κ' ἐτούτα εἶν τὰ πωρικά, ὅπ' ἡ ἀγάπη κάνει.

Κ' ἐγὼ, ποῦ σοῦμαι φίλευα, καὶ τέκνο στὴν ἀγάπη,
 Διὰ τὸν φόβον τῆς ἀσκιᾶς ὁ νοῦς σου παρετράπη;
 Καὶ τάχα ξαναγίνηκεν εἰς κάθε πρᾶμ' ἡ φύσι,
 Κ' ἐκεῖνα, ποῦ ξετέλειωσε, δεῦνὰ τὰ καταλύση;
 Ποιὸς εἰς τὸν κόσμον φάνηκε, κ' ἀγάπην δὲν κατέχει;
 Ποιὸς δὲν ἐδοκίμασε; ποιὸς δὲν τήνε ξετρέχει;
 Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μοναχά, ποῦχουν δωριᾶν, καὶ γνῶσι,
 Τρέχουν εἰς τοῦτο τὸ δένδρον τῆς ἀγάπης γιὰ νὰ τρῶσι.
 Πέτραις, δένδρῳ καὶ σίδερα, καὶ ζᾶ στὴν οἰκουμένη,
 Ὅλα γνωρίζουν καὶ γροικοῦν τὸν πόθον πῶς τὰ γιαίνει.
 Κ' ἕνα μετ' ἄλλο τὴν φιλιᾶν, κ' ἀγάπην λογαριάζει,
 Καὶ ὅλ' ἀγαποῦν καὶ πιθυμοῦν τὸ πρᾶμμα ποῦ τεριάζει.
 Μὰ ὅλα γιὰ μένα σφάλασι, καὶ πᾶσιν ἄνω κάτω,
 Γιὰ μὲ ξαναγεννήθηκεν ἡ φύσις τῶν πρᾶμμάτων.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τουτ' ἄλεγε νῆ Ἀρετῇ, σὰν ἔξω ἀπ' τὸν νοῦ της,
 Καὶ θάνατον ἐτάζουνο νὰ δώσῃ τοῦ κορμιῷ της.
 Ἐγνώρισεν ἡ Νέυνα της, εἰς τ' ἦτονε φερμένη,
 Τὸ διάταγμα ἐσχόλασε τὸ ἐρμῆνευμα σωπαίνει.
 Τὰ δυνατὰ ἀπαλύνασι, τ' ἀνῆμπορα μπορέσαν,
 Κ' ἐχάσαν οἱ λογαριασμοὶ, τὰ σφάλματα κερδέσαν.
 Τὴν γνώμην καὶ τὴν ὄρεξιν πάραυτα τὴν ἀλλάσσει,
 Καὶ τὸ παιδί της καὶ κυρὰν δὲν θέλει νὰ τὴν χάσῃ.
 Καλὰ τὸ λέγ' ὁ φρόνιμος, ὅπ' ὅλα τὰ λογιάζει,
 Ὁ πόνος ὁ βαρύτερος τὸν ἐλαφρὸν σκολάζει.
 Τὸν πλειὰ μικρότερον γκρεμὸν νὰ κατεδῆ γυρεύει,
 Δὲν θέλει πλειὸ νὰ τῆς μιλή, καὶ νὰ τὴν ἐ παιδεύῃ.
 Θωρεῖς κ' ἐσῆκωνεν ὁ νοῦς, κ' ἐθάμπωνε τὸ φῶς της,
 Πολλὰ τὴν ἐφιδήθηκε, μὴν ξεψυχῆσ' ἐμπρός της.
 Λέγει, τὰ πρᾶμματα ὁ καιρὸς, λιγαίνει κ' ἐλαφραίνει,
 Τὸν θάνατον μὴδὲ γιὰ τὸς, μὴδὲ χορτάρι γιαίνει.

Ἐκείνος εἶν' ἀγιάτρευτος, καὶ ὁ κύκλος ὡς γυρίση,
 Δὲν ἤμπορῆι ποτὲ νεκρὸν στὸν λάκκον νὰ βοηθήση.
 Στάλλα, παῦ φέρνουν οἱ καιροί, μάχαις, ἢ πόθου ὀδύνην,
 Γυρίζ' ὁ πόθος εἰς ὀργήν, κ' ἡ μάχη εἰς καλωσύνην.
 Συχνὰ ὄλα μεταλλάσσονται, καὶ τὰ βαρὰ λαφραίνουν,
 Ἀμ' ὅταν ἔλθῃ ὁ θάνατος, σχολάζου, καὶ σωπαίνου.
 Τουτ' ἄλλεγ' ἀπὸ μέσα της, κ' ἐβάλλῃ νὰ βοηθήση,
 Τῆς Ἀρετῆς, καὶ ὅσον μπορῆι νὰ τὴν παρηγορήση.

ΦΡΟΣΤΗΝΗ

Λέγει της, θυγατέρα μου, πειδὴ ἔβαλες στὸν νοῦ σου,
 Νὰ κάμῃς τέτοιο βλάψιμο, καὶ ἄδικο τοῦ κορμιῦ σου,
 Κ' ἔτ' εἰ καλά θεμελιώσες μέσα στὸν λογισμόν σου,
 Ἀπόψε ν' ἀρράβωνιασθῆς μ' ἓνα μικρότερόν σου,
 Κ' εἰς ἀφορμάρα ὁ λογισμὸς σ' ἔφερε θυγατέρα,
 Καὶ πλειὰ παρά ποτὲ δειλιῶ ἐτούτην τὴν ἡμέρα.
 Μὴν πᾶ νὰ πάρῃς θάνατον, καὶ χάσῃς τὴν ζωὴν σου,
 Καὶ μ' ἔτοιο τέλος ἄσχημο μαυρίσῃς τὸ κορμί σου.
 Χάσῃς τὸν κόσμον ἄδικο μ' ἔτοιαις λογῆς φυγάδι,
 Καὶ πάγῃς μὲ πολλὴν ντροπὴν πολλ' ἄσχημη στὸν Ἄδη.
 Δὲν θέλω νὰ σ' ἀπαρνηθῶ, μὰ θεὸ νὰ σοῦ βοηθήσω,
 Καὶ πιθυμῶ πὸ λόγου σου, καὶ πέμου νὰ γροικήσω,
 Μὲ ποῖον τρόπο βούλεσαι, κ' ὁ νοῦς σου πῶς τὸ δίδει,
 Κυρά μου ν' ἀρράβωνιασθῆς, νὰ δώσῃς δακτυλίδι.
 Βλέπεσαι μὴν τὸ βουλευθῆς, βλέπεσαι μὴν θελήσῃς,
 Πέτραις νὰ βγάλῃς γιὰ νὰ μπῆ, νὰ πᾶ νὰ μ' ἀφορμίσῃς.
 Δὲν θέλω τοῦτο νὰ γευῆ, καλλιᾶχω νὰ μὲ σφάξῃς,
 Ἄς εἶν' ἀπέξω, μίλιε του τοῦ θέλεις νὰ τοῦ τάξῃς.
 Κ' ἐκείνος πάλ' ἄς σοῦ μιλή, καὶ στέκε σὺ ἀπὸ μέσα,
 Καὶ δέστετε τὸν πόθον σας σὰν κ' ἄλλοι τὸν ἐδέσα.
 Καὶ ἄς περπατῶνε ἡ μέραις σας, καὶ ὁ κύκλος θελ' ἀλλόξει,
 Μὲ τὸν καιρὸ ὄλα τὰ νικᾷ ἢ φρόνησις κ' ἡ τῆξι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ποτέ της μεγαλύτερην χαρὰν ἢ Ἀρετοῦσα,
 Δὲν εἶδε, μηδὲ πλειὰ γλυκειὰν φωνὴν τ' ἀφ' ἑαυτῆς ἀκοῦσα.
 Καὶ τρέχει, καὶ ἀγκαλιάζεται, γλυκοφιλεῖ τὴν Νέυνα,
 Καὶ ἀπ' τὴν χαρὰν στὰ μάτια της τὰ δάκρυα κατεβαίνα.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγ' ἄρς αὐτοὺς τοὺς λογισμῶς, καὶ ὁ νοῦς σε μὴν τὸ βάλῃ;
 Κ' ἐμᾶς ἢ χέρα μας ποτέ πέτραν καμμιὰν νὰ βγάλῃ.
 Οὐδὲ μεγάλη, οὐδὲ μικρὴν, ἀσδέστην, οὐδὲ χῶμα,
 Μὰ τοῦτο τ' ἀβράβωνιασμα γίνεται μὲ τὸ στόμα.
 Καὶ δίχως νὰ μοῦ τῶχες πῆ, δὲν τῶκανα ποτέ μου,
 Καλλιᾶπερνα τὸν θάνατον, Νέυνα, καὶ πιστευέ μου.
 Κ' ἐκεῖ θές εἶσαι μετὰ μέ, δῆς θές τὸ θε νὰ κάμω,
 Σὰν μάννα, καὶ μαρτύρισα, νᾶσαι κ' ἐσὺ στὸν γάμο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Πολλὰ πεθύμα ἢ Ἀρετῆ, ἢ μέρα νὰ περάσῃ,
 Καὶ νᾶλθῃ ἢ νύκτα νὰ τῆς εὐρῆ, τὸν γάμον νὰ συβάσῃ.
 Ἐδέτζει καὶ ὁ Ῥωτόκριτος πληθαίνει ἢ πιθυμιά του,
 Νὰ τῆς μιλήσῃ, νὰ τῆς πῆ γιὰ τὰ ξορίσματά του.
 Μὰ τὴν βουλήν τῆς Ἀρετῆς ἀκόμη δὲν κατέχει,
 Πολλὰ φοβᾶται, καὶ δειλιᾶ, κ' ἔγνοια μεγάλην ἔχει.
 Λογιάζει, πῶς σὰν ξορισθῆ, λογιάζει σὰν μακρύνῃ,
 Νὰ πιάσῃ ἢ Ἀρετῆ νερό, νὰ σβύσῃ τὸ καμίνι.
 Ἐτοῦτο εἶναι φυσικόν, κ' ὅπ' ἀγαπᾶ, φοβᾶται,
 Γιατ' εἶδαμεν πολλαῖς φοραῖς, καὶ ὁ πόθος λησιμονᾶται.
 Καὶ πῶναι ἀγάπη καρδιακῆ, εἰς ὅποιον κ' ἂν ἐλάχῃ,
 Πάντα φοβᾶται, καὶ δειλιᾶ, νὰ μὴν τοῦ φέρῃ μάχῃ.
 Ἐβράδυσεν, ἐνύκτωσε, λιγοφυχᾶ ἢ καρδιά τους,
 Στὸ παραθύρι νὰ βρεθοῦν, νὰ πῶν τὰ βάσανά τους.

Ἐΐφθασε τὸ μεσάνυκτον, ἡ ὥρα π' ἀναμέναν,
 Στὸν τόπου εὐρεθήκασι, παῦ κάθε νύκτα πηαῖναν.
 Μιὰν ὥρα κλάψασιν ἐμπρός, θρυμιά κ' ἔλουκτουκῆσαν,
 Καὶ ἀπέκει μ' ἀναστεναγμούς τὰ πάθη τους ἀρχῆσαν.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τῆς ὁ Ἐρωτόκριτος, ἤκουσες τὰ μαντάτα,
 Ἦ ὁ Κύρις σου μ' ἐξώρισε στής ξενιτειᾶς τὴν στράτα.
 Κ' ἐφάνη του κ' ἐσφάγηκεν δι' ἀφορμὴ δική μου,
 Σὰν ἔμαθε τὴν προξενειάν, πούκουσε τοῦ γονῆ μου.
 Κ' ἔτοιμας λογιῆς ἐμάνισε, τόσον βαρὺ τοῦ φάνη,
 Καὶ ὁ κύρις μ' ἀπ' τὴν πίκραν του λογιάζω ν' ἀποθάνη.
 Τέσσαραις μέραις μοναχὰ μοῦδωκε ν' ἀναμένω,
 Καὶ ἀπέκει νὰ ξενιτευθῶ, πολλὰ μακρὰ νὰ πηαῖνω,
 Καὶ πῶς νὰ σ' ἀποχωρισθῶς καὶ πῶς νὰ σοῦ μακρύνω;
 Καὶ πῶς νὰ ζήσω δίχως σου στὸν χωρισμὸν ἐκέινω;
 Ἐσίμωσε τὸ τέλος μου, μάθης τὸ Δὲς κυρά μου,
 Στὰ ξένα πῶς με δάψασι, κ' ἐκ' εἶν' τὰ κόκκαλά μου.
 Κατέχω το κ' ὁ κύρις σου γλίγωρα σέ πανδρεύει,
 Ρ' ἠγοπούλο, Ἀφεντόπούλο, σὰν εἶσαι σὺ, γυρεύει.
 Καὶ οὐδὲ μπορεῖς ν' ἀντισταθῆς, σὰν θέλουν οἱ γονεῖς σου,
 Νικοῦν αὐτοὶ τὴν γνώμη σου, καὶ ἀλλάσσει ἡ ὄρεξις σου.
 Μία χάριν μόνου σέ ζητῶ, κ' ἐκείνην θέλω μόνου,
 Καὶ μὲ ἐκεῖν' ἐλόχαρος τὴν ζῆσίν μου τελειώνω.
 Τὴν ὥρα π' ἀρράβωνιασθῆς, νὰ βαραναστευαῖξῆς,
 Καὶ ὅταν νύμφη στολισθῆς, σὰν πανδρεμένη ἀλλάξῆς,
 Νὰ ἀναδακρῶσῆς καὶ νὰ πῆς, Ἐρωτόκριτε καυμένε,
 Τὰ σοῦταξα, ἀλησιμόνησα, τῶθελος πλειὸ δὲν εἶναι.
 Καὶ ὅταν σ' ἀγάπ' ἄλλοῦ γαμπροῦ Δὲς δώσεις τὴν ἐξά σου,
 Καὶ νοικοκύρις νὰ γενῆ στὰ κάλλη τῆς ὠμορφιάς σου,
 Ὅταν μὲ σπλάγγνος σέ φιλεῖ, καὶ σέ περιλαμβάνει,
 Θυμῆσ' ἐνὸς ὅπου γιὰ σέ ἐβάλλη ν' ἀποθάνη.

Θυμήσου, πῶς μ' ἐπλήγωσες, καὶ ἔχω θανάτου πόνον,
 Καὶ οὐδὲ ν' ἀπλώσω μουδωκὲς σκιάς τὸ δακτύλι μόνον.
 Καὶ κάθε μῆνα μιὰν φοράν μέσα στὴν κάμερά σου,
 Λόγιασαι τᾶπαθα γιὰ σέ, νὰ μὲ πονῆ ἢ καρδιά σου.
 Καὶ πιάνε καὶ τὴν ζωγραφίαν, πούβρες στ' ἀρμάρι μέσα,
 Καὶ τὰ τραγούδια πούλεγα, καὶ ὅπου πολλά σ' ἀρέσα.
 Καὶ διάβαζέ τα, θώριέ τα, καὶ ἀναθυμοῦ κ' ἐμένα,
 Πῶ μ' ἐξωρίσανε γιὰ σέ πολλά μακρὰ στά ξένα.
 Καὶ ὅταν σοῦ 'ποῦν καὶ ἀπόθανα, λυπήσουμε, καὶ κλάψε,
 Καὶ τὰ τραγούδια πούβγαλα, μέσ' στὴν φωτιά τὰ κάψε.
 Γιὰ νὰ μὴν ἔχῃς ἀφορμὴν εἰσέ καιρὸν κάνένα,
 Πλειό σου νὰ τὰ ἐνθυμηθῆς, μὰ νὰ λησμονημένα.
 Παρακαλῶ, θυμοῦ καλά, ὅτι σοῦ λέγω τώρα,
 Καὶ γλίγωρα μισεύω σου, κ' εὐγαίνω πὸ τὴν χώρα.
 Καὶ ἄς τάξω ὁ κακοῖροϊζικος, πῶς δὲν σ' εἶδα ποτέ μου,
 Μὰ ἓνα κερὶ ἀπτούμενον ἐκράτουν κ' ἔσθυσέ μου.
 Μὰ ὅπου καὶ ἂν πάγω, ὅπως βρεθῶ, καὶ τὸν καιρὸν πῆ ζήσω,
 Τάσσω σου ἄλλην νὰ μὴν δῶ, μηδὲ ν' ἀναντρανήσω.
 Κάλλιαῶχω ἐσέ μὲ θάνατον, παρ' ἄλλην μὲ ζωή μου,
 Γιὰ σένα ἐγεννήθηκε στὸν κόσμον τὸ κορμί μου.
 Ἡ εὐμορφιαῖς σου ἔτοιμας λογιῆς τὸ φῶς μου τριγυρίσαν,
 Κ' ἔτοιμας λογιῆς ἢ ἐρωτιαῖς ἐκεῖ σ' ἐζωγραφίσαν.
 Κ' εἰς ὅποιον τόπον καὶ ἂν σταθῶ, τὰ μάτια ὅπου γυρίσου,
 Πρᾶμμ' ἄλλο δὲν μπορῶ νὰ δῶ παρὰ τὴν ἀτόρησί σου.
 Καὶ ἄς εἶσαι εἰς τοῦτο θάρρητή, πῶς ὅταν ἀποθαίνω,
 Χαιρετισμὸν ἂν μουπεμπες στὴν ὄρα κείνη, γαίνω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δὲν ἢμπορεῖ πλειό ἢ Ἀρετὴ ἐτοῦτα ν' ὑπεμένη,
 Καὶ ἀγκουσεμένη βρῖσκειται, καὶ περιωρισμένη.
 Καὶ λέγει του, νὰ ὀμιλῆ πλειότερα μὴ βαραίνη,
 Μιὰν λαβωμένην τῆς ἐρωτιαῖς, τοῦ πόθ' ἀρρώστημένη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Τὰ λόγια σου, Ῥωτόκριτε, φαρμάκι ἔβαστοῦσαν,
 Καί οὐδ' ἤλπιζα, οὐδὲ ἀνέμενα τ' ἀφτιά μου ὅ, τι σ' ἀκῆσαν.
 Ἦντάναι τοῦτα ποῦ μιλεῖς, καί ὁ νοῦς σου πῶς τὰ βάνει;
 Ποῦ τὰ βρε αὐτὰ ἢ γλῶσσά σου, ὅπου μ' ἀναθηθάνει;
 Καί πῶς μπορεῖ τούτ' ἢ καρδιά, ποῦ μέ χαρὰ μεγάλη,
 Στήν μέσην της ἐφύτευσε τὰ νόστιμά σου κάλλι;
 Καί θρέφεται καθημερινός, στα σωθικά ρίζωνεις,
 Ποτίζει σε τὸ αἷμά της, καὶ ἀνθεῖς, καὶ μεγαλώνεις;
 Καί ὡς σ' ἔβαλε, σ' ἐκλείδωσε, δὲν θέλει πλεῖο ν' ἀνοίξη,
 Καί τὸ κλειδί ἐτζάκισεν, ἄλλης νὰ μὴ σέ δείξη;
 Καί πῶς μπορεῖ ἄλλο δένδρον, ἄλλοι βλαστοὶ καὶ ἄλλ' ἄνθη,
 Μέσα της πλεῖο νὰ ρίζωθοῦν, ποῦ τὸ κλειδί ἐχάθη;
 Ζωγραφιστὴν σ' ὄλον τὸν νοῦν ἔχω τὴν στόρησίν σου,
 Καί δὲν μπορῶ ἄλλη πλεῖο νὰ ἴδω, παρά τὴν ἐδικήν σου.
 Χίλιοι ζωγράφοι νὰ βρεθοῦν μὲ τέχνην μὲ κονδύλι,
 Νὰ θεῖ νὰ ζωγραφίσουσι μάτια ἄλλα, καὶ ἄλλα χεῖλη,
 Τὴν στόρησί σου ὡς τὴν ἰδοῦν, χάνεται ἡ μάθησί τους,
 Διατὶ κάλλιπται ἢ τέχνη μου παρά ἢ ἐδική τους.
 Εἴ γ' ὅταν σ' ἐζωγράψισα, εὐγάλα ἀπ' τὴν καρδιά μου,
 Αἷμα, καὶ μέ τὸ αἷμά μου ἐγένη ἢ ζωγραφιά μου.
 Ὅποια μέ αἷμα τῆς καρδιάς μιά ζωγραφιά τελειώση,
 Κάνει τὴν ὁμορφὴν πολλὰ, καὶ οὐδὲ μπορεῖ νὰ λυώση.
 Παντάναι ἢ σάρκα ζωντανή, καταλυμὸν δὲν ἔχει,
 Καὶ ποῖός νὰ κάμη ζωγραφιάν πλεῖο σὰν ἐμέ κατέχει;
 Τὰ μάτια, ὁ νοῦς μου, κ' ἢ καρδιά, κ' ἢ ὄρεξις θελήσαν,
 Κ' ἐσμίξαν καὶ τὰ τέσσαρα, ὅταν σ' ἐζωγραφοῦσαν.
 Καὶ πῶς μπορῶ νὰ σ' ἀρνηθῶ; καὶ ἂν θέλω, δὲν μ' ἀφίνει,
 Τούτ' ἢ καρδιά ποῦ ἔβαλες τῆς ἀγάπης τὸ καμῖνι.
 Κ' ἐξαναγένη εἰς τὴν πυρὰν, τὴν πρώτην φύσι χάσε,
 ἢ στόρησίς μου χάθηκε, καὶ τὴν δικήν σου πιάσε.

Λοιπὸν μὴν βάλῃς λογισμὸν σ' ἔτοιαν δουκειῖαν νὰ ζήσης,
 Δὲν σ' ἀπαρνοῦμαι γὰρ ποτὲ, καὶ οὐδὲ κ' ἐσὺ μ' ἀφήσης.
 Καὶ ὁ Κύρις μ' ὅταν βουλευθῆ, καὶ δὲ νὰ μὲ πανδρέψῃ,
 Κί ἰδῶ πῶς γάμον κτάσεται, καὶ τὸν γαμπρὸν γυρέψῃ,
 Κάλλις θανάτους ἑκατὸ τὴν ὄραν δέλω πάρει,
 Ἄλλος παρ' ὁ Ῥωτόκριτος γυναῖκα νὰ μὲ πάρῃ.
 Μὰ γιὰ νὰ παύσ' ὁ λογισμὸς αὐτὸς ὅπου σὲ κρίνει,
 Κ' ἐλπίδα μιὰ παντοτεινὴ στοὺς δύο μας ν' ἀπομείνῃ,
 Τὴν ὄραν τήνδε δέλεις ὀδῆ καὶ ἄς παύσῃ ἢ ἔγνωια ἢ τόσῃ,
 Πρᾶμμα, ὅπου παρηγοριᾶν πολλὴν σοῦ δέλει δώσει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καὶ τὴν Φροσύνην ἔκραξε, καὶ τὴν φωτιᾶν τῆς πάγει,
 Καὶ βάνει τὴν σὰν μάννα τῆς εἰς τὸ δεξιό τῆς πλάγι.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Λέγει τῆς, Νέννα, γροίκησε, καὶ μαρτυριᾶν νὰ δώσης,
 Καὶ ὅπως καὶ ἂν λάχῃς τὸ θωρεῖς, κάμε νὰ μὴ τὸ χώσης.
 Εἶν' ἄνδρας μου, ὁ Ῥωτόκριτος, ὃ, τι καιρὸς περάσῃ,
 Τώρα στὰ νειάτα, στὸν ἀνθὸν, ἢ ὅταν σὰν γεράσῃ.
 Καὶ ὀμνύω εἰς τὸν Οὐρανὸν, στὸν Ἥλιον στὸ Φεγγάρι,
 Ἄλλος διὰ γυναῖκά του ποτὲ νὰ μὴ μὲ πάρῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Κεῖ, ποῦ ποτὲ χέρι τῆς δὲν τοῦδωκε ν' ἀπλώσῃ,
 Τὴν ὄραν κείνην σπλαγχνικὰ γιὰ νὰ ξετελειώσῃ,
 Τὸ τάσιμον τοῦ γάμου τους, καὶ νᾶχῃ πάντ' ἐλπίδα,
 Ἀρχοντικὰ τὸ πρόβαλε στήν σιδηρᾶ θυρίδα.
 Ἄς πιάσῃ, λέγει, ὁ Ῥώκριτος τὴν χέρκ, ποῦ πιθύμα,
 Μὲ τὴν ὅποια παρλαμπαστοὶ νὰ μποῦμε σ' ἓνα μυῆμα.
 Βγάνει ἀπ' τὸ δακτύλιτῆς εὐμορφο δακτυλίδι,
 Μὲ δάκρυ καὶ ἀναστεναγμοὺς τοῦ Ῥώκριτου τὸ δίδει.

ΑΡΕΤΟΣΑ

Λέγει του, νά και βάλετο εἰς τὸ δεξιό σου χέρι,
 Σημάδι πῶς, ὥστε νά ζῶ, εἶσαι δικό μου τέρι.
 Καί μὴν τὸ βγάλῃς ἀπεκεί ὥστε νά ζῆς, καὶ νάσαι,
 Φόρειτο, καί ὅπ' σου τῶδωκε, κάμε νά τῆς θυμάσαι.
 Καὶ ὁ Κύρις μ' ἂν τὸ βουληθῆ, νά πάρῃ τὴν ζωή μου,
 Καὶ δὲν μ' ἀφήσῃ νά χαρῶ, σὰν θέλει ἡ ὄρεξι μου,
 Φύλαξέ τὴν ἀγάπην μας, καὶ ἄς εἶσαι πάντ' ὡς ἦσου,
 Καὶ μὲ τὸ δακτυλίδι μου πέρασε τὴν ζωὴν σου.
 Τοῦτο γιὰ νάσαι ὁ γάμος μας, καὶ τῆτο δὰ μᾶς σώνει,
 Κάθε καιρὸ ὃ, τ' ἐτάξαμεν, τοῦτο τὸ φανερώνει.
 Καὶ ἂν δὲν θελήσῃ ἡ μοῖρά μας, νά σμίξωμεν ὁμάδι,
 Ἡ φύσου ἄς ἔλθῃ νά μὲ βρῆ χαρούμενη στὸν Ἄδην.
 Πάντα σὲ θέλω καρτερεῖ ζῶντας καὶ ἀποθαμένῃ,
 Γιατὶ μιὰ ἀγάπη μπιστικὴ στα κόκκαλα πομένει.
 Μὴν τὸ λογάσῃς καὶ ποτὲ σ' ὃ, τι μοῦ κάμη ὁ Κύρις,
 Ἄλλος κάνεις μόνον ἐσὺ νά μοῦσαι νοικοκύρις.
 Τὴν χέρα κράτουν εἰς τ' ἄλλου, ὅσ' ὥρα τὰ μιλοῦσαν,
 Καὶ ποταμὸν τὰ μάτια τους, καὶ βρῦσι ἐκινουσαν.
 Στα κίνδυνα ὁ Ῥωτόκριτος, ποῦ βρίσκετο καὶ πάθη,
 Παρηγοριὰ τοῦ δώκασι τοῦτ' ὅλα, καὶ ἀνεστάθη.
 Κ' ἐπλήθυν' ἡ ἐλπίδα του, καὶ βέβαιον τὸ εἰθάρρει,
 Πῶς ἡ Ἀρετὴ ἄλλον παρ' αὐτὸν ἄνδρα δὲν θέλει πάρει.
 Καὶ πρὸς τὴν χέρα της θωρεῖ καὶ βαρυναστενάζει,
 Καὶ ἀπὲκ' ἀρχίζει νά μιλῇ, καὶ δάκρυα κατεβάζει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καλῶς τὸ πιάσε ἡ χέρα μου τὸ μαρμαρένιον χέρι,
 Κεῖνο ποῦ ἐλπίδα μοῦδωκε, τὸ πῶς σὲ κάνω τέρι.
 Σημάδι πιθυμητικὸ τῆς ἀναγάλλιασός μου,
 Παρηγοριὰ, καὶ θάρρος μου, καὶ μάκρος τῆς ζωῆς μου.

Χέρα, ποῦ δίχως νὰ μιλή, σωπῶντας μου τὸ τάσσει,
 Ἐκείνο ποῦ ἐτρόμαξεν ὁ νοῦς μου μὴν τὸ χάσῃ.
 Χέρα, ποῦ πιάσει τὸ κλειδί, καὶ μ' ὄλο τὸ σκοτίδι,
 Ἦνοιξε τὸν Παράδεισον, καὶ τζ' οὐρανοὺς μου δίδει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅποιος δουλεύει τῆς φιλιᾶς, κ' ἔχει καῦμόν μεγάλον,
 Ἄς τὸ λογιᾶσῃ ἠντᾶλεγεν ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον.
 Ἄς τὸ λογιᾶσῃ, καὶ ἄς τὸ δῆ, καὶ ἀπ' τῆς καῦμῆς τε ἄς κρίνῃ.
 Ἦντα ποχαιρετήσματα ἦσαν τὴν ὥρα κείνη.
 Κ' ἦντα καληνυκτίσματα πικρὰ φαρμακεμένα,
 Λόγια μὲ λακτουκίσματα, καὶ δάκρυα ζυμωμένα.
 Θώρειες μὲ τζ' ἀνασυναγμῆς, καὶ τῆς καρδιᾶς τρομάραις,
 Καὶ συχναναντρανίσματα, ἀγάπης λιγομάραις.
 Μὲ πόνους τὰ κανάκια τους, μὲ δάκρυα ὅ, τι μιλοῦσι,
 Σὰν ὅταν ἡ μάνναις τὰ παιδιὰ νεκρὰ ποχαιρετοῦσι.
 Ὡς τὴν αὐγὴν μιλούσανε, ὡς τὴν αὐγὴν ἐκλαῖγαν,
 Κί ὡς τὴν αὐγὴν τὰ πάθη τους καὶ πόνους τους ἐλέγαν.
 Σὰν εἶδαν κ' ἐξημέρωνε, τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου σιμώνει,
 Ποῦ μαντατεύει τὰ κρυφὰ καὶ ὅπου τὰ φανερώνει,
 Ἐμίσειψ' ὁ Ῥωτόκριτος πάλι τὴν ὥραν κείνη,
 Καὶ γιὰ τὴν ἄλλη ἀργατινὴ παραγγελιὰν ἀφίνει,
 Στὸν ἴδιον τόπον νὰ βρεθοῦν, τὰ πάθη τους νὰ ποῦσι,
 Καλὰ καὶ μιὰν ἀθηβολὴν παντάναι ποῦ μιλοῦσι.
 Κεῖναις ταῖς τρεῖς ἀργατιναῖς στὸ παραθύρι πηγαίνει,
 Καὶ εἰς τ' ἄλλου παρηγοριαῖς δίδουν οἱ πονεμένοι.
 Ἦλθεν ἡ νύκτα ἡ ὑστερῆ, ἦλθεν ἐκεῖν' ἡ ὥρα,
 Ποῦ μελετᾷ ὁ Ῥωτόκριτος νὰ βγῆ ὄξω ἀπὸ τὴ χώρα.
 Νὰ πᾶ νὰ βρῆ τὴν ξενικεῖαν, τὴν Ῥήγα ν' ἀναπάψῃ,
 Καὶ τὴν καρδιὰν μὲ τὴν βαφὴν τζ' ὑπομονῆς νὰ βάψῃ.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τῷ ἀφένδρα, καὶ κυρά, τῷ ὄραις δωρῶ σιμώνων,
 Καὶ φαίνεται μὲ καὶ ὁ ἔρανος καὶ τ' ἄστρη μὲ πλακώνων.
 Τὰ μέλη μου ψυχομαχοῦν, ἢ δύναμί μου χάθη,
 Καὶ πλείοτερα πικραίνομαι γιὰ τὰ δικά σου πάθη.
 Σὲ ποιά μεριά νὰ βοηθηθῆς, πῶς νὰ γελάς τὸν Κύρι;
 Κ' ἢ νειότης σου τὴν πανδρείαν ὡς ποῦ νὰ τήνε σύρη;
 Ἐκεῖνος μὲ τὸν Βασιλεῖον τοῦ Βυζαντιοῦ κατέχω,
 Νὰ κάμη γάμον κτάσεται, κ' ἔγνωσαν μεγάλην ἔχω.
 Εἰς τοῦτο πῶς νὰ πορευθῆς, κ' ἦντα ν' ἀποφασίσῃς,
 Κ' ἦντα λογιῆς ν' ἀνδριευθῆς, τὸν Κύριν νὰ νικήσῃς;
 Παρακαλῶ σε μάτιά μου, καλὰ νὰ τὸ λογιάσῃς,
 Ποιά ἐράτα μέλλεις νὰ κρατῆς, καὶ ποῖαν ὁδὸ νὰ πιάσῃς.
 Νὰ μὴ σοῦ πάρῃ τὴν ζωὴν, μηδ' ἄνδρα νὰ σοῦ δώσῃ,
 Τόνα, ἢ τ' ἄλλο ἂν γενῆ, θέλει μὲ θανατώσει.
 Γιὰ νὰ μπορῆς νὰ βοηθηθῆς σ' τόνα κ' εἰς τ' ἄλλο, κόρη,
 Ἐχε τὴ ἔγνωιά σου καλὰ μὲ φρόνησι τὰ θῶρει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ τὴν λαχτάραν στὴν καρδίαν στὸν νοῦν περιορισμένη,
 Ὅσα τῷ εἶπε πηλογήθηκε τοῦ πόθου ἢ πληγωμένη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Διῶξε αὐτοὺς τοὺς λογισμὸς, κ' ἔγνωια κάμμιὰ μὴν ἔχῃς,
 Μὴ θέλῃς νὰ ξαναρωτᾷς τὸ πρᾶμμα ποῦ κατέχεις.
 Κ' ἐγὼ στὸν νοῦν μου τῶβαλα κείνο ποῦ θε νὰ κάμω,
 Θάνατον δὲν μοῦ δίδουσι, μηδ' ἄλλον γάμον κάνω.
 Γιατὶ δὲν εἶν' τοῦτ' ἀφορμὴ, νὰ πάρῃ τὴν ζωήμου,
 Καὶ ἄς βασανίζῃ μοναχά, καὶ ἄς δέρνη τὸ κορμί μου.
 Σὰν πῶ, δὲν θε νὰ πανδρευθῶ, ὁ Κύρις μου ἂν μανίσῃ,
 Σὰν δοκιμάσῃ μιὰ καὶ δυὸ τέλος θενά μ' ἀφήσῃ.

Καὶ τὰ κρυφά μας τῶν θυονῶν ἐκεῖνος δὲν κατέχει,
 Τίποτ' ἂν ἐφωρέθηκε, κακὸν θεμέλιον ἔχει,
 Καὶ γλίγωρα διαβαίνουνσιν ἐκεῖνα ποῦ λογιαῖζει,
 Καὶ ἂν τούλθε λογισμὸς κακός, ὁ γλίγωρα σχολαῖζει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁμίλει κείνη σ' μιὰν μεράν, ὠμίλει αὐτὸς στὴν ἄλλη,
 Μιὰ πέδα τοὺς ἐπαίδευεν, ἕνας καῦμός, μιὰ ζάλη.
 Δὲν ἔχουν πλειὸ κ' οἱ δυὸ καιρὸν τὰ πάθη νὰ μιλήσιν,
 Ἡλθεν ἡ ὥρα ἡ σκοτεινὴ, ποῦ θε νὰ χωρισθοῦσιν.
 Ἐστραψεν ἡ Ἀνατολή, καὶ ἐβρόντησεν ἡ Δύσι,
 Ὅταν τὰ χεῖλη του ἤνοιξε, γιὰ ν' ἀποχαιρετήσῃ.
 Καὶ τὸ παλάτι σείσθηκε στὸν πόνον ποῦ ἐγροῖκα,
 Ὅταν τὰ χέρια πιάσασι, καὶ ἀποχαιρετησθῆκα.
 Καὶ τίς μπορεῖ νὰ διηγηθῆ, διὰ τὴν ὥρα κείνη,
 Ἡ κόρη πῶς ἀπόμεινε, καὶ ὁ ἄγγελος πῶς γίνη;
 Δὲν ἔχουν γλωσσαν νὰ τὰ ποῦν, χεῖλη νὰ τὸ μιλήσουν,
 Καὶ μηδὲ μάτια νὰ τὸ δοῦν, καὶ ἀφτιά νὰ τὸ γροικῆσουν.
 Ποῦρ' ἐβιαζέν τους, ὁ καιρὸς, κ' ἐσίμωνεν ἡ μέρα,
 Καὶ εἰς τοῦ ἄλλου σπλαγχνικὰ ἐσφίξασι τὴν χέρα.
 Κ' ἕνα μεγάλο θαύμασμα στὸ παραθύρι γίνη,
 Ἡ πέτρας, καὶ τὰ σίδηρα κλαῖσι τὴν ὥρα κείνη.
 Κ' ἐπέφτανε ἡ σταλαγματιαῖς τῆς πέτρας τοῦ σιδέρου,
 Κ' ἡ Ἀρετοῦσα τζ' ἠῦρ' ἐκεῖ, κ' ἦσαν αἶμα ταχτέρου.
 Ἐμίσειψ' ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ βιάζει του ἡ ὥρα,
 Μ' ἕνα πικρὸ ἀναστεναγμὸ, ποῦ σείσθηκεν ἡ χώρα.
 Ἀπόμεινεν ἡ Ἀρετὴ μόνου μὲ τὴν Φροσύνη,
 Πράμμα μεγάλο γίνηκε σ' αὐτὴν τὴν ὥρα κείνη.
 Εἰς τὴν ποδιάν τῆς Νέννας της ἔπεσε κ' ἐλιγώθη,
 Ἡ πέθανε, ἡ ζωντανὴ ἂν ἦναι δὲν τὸ γνώθει.
 Μὴ τὴν καταδικάσετε τὴν πικραμένη κόρη,
 Ἄν ἦναι καὶ νὰ βλεπθῆ εἰς τοῦτο δὲν ἡμκόρει.

Ἦτον ἀκόμη κοπελιά, καὶ ἀμάθητη στὰ πάθη,
 Καὶ ὡς ἤρχισεν ὁ Ἔρωτας νὰ τὴν πατάξῃ, χάθη.
 Δεῖξε χρυσάφι καὶ φωτιὰν τοῦ κοπελιοῦ νὰ πιάσῃ,
 Νὰ δῆς πῶς τρέχει σὴν φωτιὰν, κ' εἰς τὸ κακὸν τ' ἀράσσει.
 Καὶ πάρε ξόμπλι ἀπ' τὰ μικρὰ, καὶ ἄμε εἰς πλεῖα μεγάλα,
 Κεῖνα, ποῦ ξεβυζάσασι, καὶ πλεῖο δὲν τρῶσι γάλα.
 Νὰ δῆς καὶ αὐτὰ πῶς σπὸ κακὸν τρέχου καὶ δὲν γροικοῦσι,
 Ποιὰ πράγματα τὰ βλάπτουσι, ποιᾶναι ποῦ τὰ φιλοῦσι.
 Τὸ φθάσει δώδεκα χρονῶν, καὶ παραπάνω σώσει,
 Διότ' ἀκόμη δὲν ἔχουν Σεμέλιον οὐδὲ γνῶσι.
 Ρ'άσσουσι πάντα στ' ἄφαντα, τ' ἀφήφιστα γυρεύου,
 Εἰς τὸ κακὸ σιμώνουσι, καὶ ἀπ' τὸ καλότους φεύγου.
 Καὶ τὸ ν' ἀρχίσῃ ταῖς μικραῖς Ἔρωτας νὰ πατάσῃ,
 Δὲν ἔχου γνῶσιν δύναμιν, ν' ἀφήσου νὰ περάσῃ.
 Μὰ εἶν, εὐκολαῖς εἰς μπερδεμα, καὶ ὅταν πιασθῶν εἰς δίκτυ,
 Εἰς ἀφορμάγραν εἶδαμεν ὁ πόθος πῶς ταῖς ῥήκτει.
 Δὲν εἶναι τούτη μοναχὴ, μὰ σφάλασι καὶ ἄλλαις, (λαῖς.
 Πλεῖα φρόνιμαῖς, καὶ γνωσικαῖς, πλεῖ ἄξιαῖς, πλεῖα μεγά-
 Νειαῖς καὶ σεμέναῖς τὸ καιρῶ, καὶ γραῖς, νὰ ξαφορμίσῃ,
 Κ' ἢ πονηριαῖς τοῦ Ἔρωτος ὄλαις νὰ ταῖς κινήσου.
 Καὶ ν' ἄχου γγόνια, καὶ παιδιὰ, καὶ νὰ μὴ δὲν ψηφῶσι,
 Μὰ νὰ ὀργισθοῦσι ὄλωνῶν, τζ' ἀγάπης ν' ἀκλουθοῦσι.
 Κ' ἢ πθυμιά ἢ προσωρινή, ποῦ σὰν ἀνθὸς διαβαίνει,
 Καὶ ὡσὰν τὸν ἀνεμου σκορπᾶ, καὶ ὡσὰν τὰ νέφη πηαίνει,
 Νὰ βάλου ταῖς ἐλπίδες των εἰς Σάρρος κομπωμένον,
 Σ' ἕναν ἀφέντην πίβουλου, καὶ καταφρονεμένον.
 Λοιπὸν τὸν Ἔρωτα κ' αὐτὴ νὰ τὴν γελάσ' ἀφήκε,
 Ποῦναι δεκατριῶν χρονῶν δεκατεσσάρων μπῆκε.
 Καλὰ καὶ νάτον φρόνιμη, πολλὰ γραμματισμένη,
 Τζ' ἀγάπης ὡς καὶ ἂν χώνεται, 'πὸ τζ' ἀραμάδαις μπαίνει.
 Μὴ τὴν καταδικάσωμεν, μὰ νὰ τὴν λυπηθοῦμεν,
 Γιατί σὲ νειαῖς, γιατί σὲ γραῖς, ξόμπλια πολλὰ θεωροῦμεν.

Ε'δέρνατο ἡ Νέννα τῆς, κ' ἔκλαιγε τὸ κακότης,
 Σὰν νὰ τὴν ἔβλεπε νεκρὴν, στέκει ποπανωθιότης.
 Στοῦτα τ' ἀνακατώματα ἡ κόρη ξελιγώθη,
 Χαϊμένη καὶ τρεμάμενη, ἀκουμπιστὴ σηκώθη.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Καὶ ζαλισμένη ἀναρωτᾷ καὶ λέγει τῆς, Φροσύνη,
 Νέννα μου, ὁ Ῥωτόκριτος ποῦ πάγει; κ' ἦντα γίνη;
 Στὸ παραθύρι πρόβαλε, μήπως κ' εἶναι στὸ δῶμα,
 Κ' ὠμίλει ἄλλα τῶν ἄλλῶν τὸ πικραμένο στόμα.
 Ἡ Νέννα τὴν παρηγορᾷ, λιγάκι συνηφέρνει,
 Καὶ ὁ νοῦς τῆς ποῦτ' οὐ μακρὰ, πάλι κοντὰ γιαγέρνει.

NENNA

Λέγει τῆς, θυγατέρα μου, μὴν κλαίγης, μὴ θρηνηᾷσαι,
 Ὅπομονητικὴ πολλὰ, ἐδὰ τυχαίνει νᾶσαι.
 Ζύγωξε τὰ βαραίνουσι, διῶξε τὴν τόση πίκρα,
 Καὶ ἄφες τὸν καιρὸν νὰ περπατῇ, σὰν καὶ ἄλλαις τὸν ἀφῆκα.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ σ' ἡ μάνικα ἔχει νὰ σιγανέψη,
 Καὶ μ' ὅποιον θεῖς, καὶ ὀρέγεςαι, ἐκεῖ νὰ σὲ πανδρέψη.
 Ἄφες τοὺς μῆνας νὰ διαβοῦν, τὸν χρόνον νὰ περάσῃ,
 Ὅσγρια θηριὰ μερώνουσι μὲ τὸν καιρὸν στὰ δάση.
 Μὲ τὸν καιρὸν τὰ δύσκολα, καὶ τὰ βαρυνὰ λαφραίνουν,
 Κ' ἀνάγκαις πάθη κί ἀββῶστιαῖς γιατρεύονται, καὶ γιαίνουν,
 Μὲ τὸν καιρὸν ἡ ἀνεμικαῖς, καὶ ταραχαῖς σχολάζουν,
 Καὶ τὰ ζεστὰ κρυαίνουσι, τὰ μαργωμένα βράζουν.
 Μὲ τὸν καιρὸν ἡ συνεφιαῖς παύουσι κ' ἡ ἀντάραις,
 Κ' εὐχαῖς μεγάλαις γίνονται μὲ τὸν καιρὸ ἡ κατάραις.
 Μὴ δείξης κ' ἔχεις λογισμὸν, νὰ ζήσης, θυγατέρα,
 Καὶ ἄμε νὰ δῆς τὸν Κύρι σου, σὰν ξημερώσῃ ἡ μέρα.
 Καὶ μὴ τὸ βουλευθῆς ποτὲ νὰ τὸν χ' ἀχοκαρδίσης,
 Γιὰ νὰ μπορῆς μὲ τὸν καιρὸν, τὰ θελεῖς νὰ νικῆσης.

Καὶ ἂν πάη μακρὰ ὁ Ῥωτόκριτος, πάλαι γιαγύρει θέλει,
Κί ὅ, τι εἶναι σήμερο πικρὸ, ταχυνᾶναι σάν τὸ μέλι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ε'τούταις ἢ παρηγοριαῖς, ὀπούλεγ' ἢ Φροσύνη,
Μ' ἄλλαις πολλαῖς τὴν ἔκαμε διὰ τὴν ὥρα κείνη,
Κ' ἐπάψασι παραμικρὸν οἱ λογισμοὶ τζ' οἱ τόσοι,
Πολλὰ μεγάλο χάρισμα στὸν ἄνθρωπον ἢ γνῶσι.
Στὸ σπῆτι ὁ Ῥωτόκριτος σώνει τὴν ὥρα κείνη,
Καὶ ἀποθαμένος, καὶ νεκρὸς καὶ ἀσούσουμος ἐγένη.
Ε'κούμπησε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ προσκεφαλάδι,
Καὶ φαίνεται σου ζωντανὸς ἐμπῆκεν εἰς τὸν Ἄδη.
Καὶ συννεφιά καὶ καταχνιά μεγάλη τὸν πλακώνει,
Κάθε χαρὰ πὸ λόγου του ξορίζει καὶ ζυγώνει.
Τὰ μάτια δὲν μποροῦν νὰ δοῦν, ἢ γλῶσσα νὰ μιλήσῃ,
Κρυὸς, χλωμὸς εὐρίσκεται, σὰ νᾶχε ξεψυχήσῃ.
Μηνᾶ τοῦ φίλου κ' ἔρχεται, νᾶναι παρηγοριά του,
Καὶ φανερώνει, ὁμολογᾶ, ἐτότες τὰ κρυφά του.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγε τ' ἀδελφι, ἀπόμεινε, καὶ ἄφες με μοναχόν μου,
Νὰ περπατῶ στὴν ξενιτεία, νὰ κλαίω τὸ ροιζικόν μου.
Καὶ γράφε μου συχνὰ συχνὰ, κλεφτάτα νὰ μαθαίνω,
Ἡ Ἄρετή ποῦ βρίσκεται, ὅπου γροικᾶς νὰ πηαίνω.
Καὶ ἂν ἤμπορῆς μὲ πονηριά, κάμε πὸ ξένον στόμα,
Νὰ τὸ γροικᾶ πᾶς βρίσκομαι, εἰς ποιά μερὰν σ' ποιὸν χῶμα.
Εἰς τὸ παλάτι σάν τὸ ποῦν, ἐκείνη τὸ μαθαίνει,
Καὶ τὴν ὑγειάν μου νὰ γροικᾶ, ὁ πόνος τῆς λιγαίνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ φίλος τὸν παρηγορᾶ, δὲν θέλει νὰ τοῦ δώσῃ,
Ἀνάγκη μεγαλύτερη στὴν πίκραυ του τὴν εὐσπῆ.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει τ' ἐγὼ δὲν τῶθελα, νὰ πάγῃς εἰς τὰ ξένα,
 Οὐδὲ μακρὰν νὰ ξορισθῆς ποτὲ δίχως ἐμένα.
 Μ' ὅπου βρεθῆς νάμαι· κ' ἐγὼ, καὶ ὅπῃ καὶ ἂν πᾶς νὰ μ' ἔχῃς,
 Σύντροφον, καὶ τὴν γνώμην μου καλὰ τὴν ἐκατέχεις.
 Μὰ ἐπεὶ καὶ ὀρίζεις κ' ἔτῃς δῆς, στήν χώραν ν' ἀπομείνω,
 Νὰ σ' ἐλαφρώσω μὲ γραφαῖς τὸν λογισμό αὐτῆνο,
 Τάσσω σου καὶ ὄλον τὸν καιρὸν ἄλλο νὰ μὴ γυρέψω,
 Μὰ σ' ὅ, τι μάθω, ὅ, τι δῶ, μαντάτο νὰ σοῦ πέμψω.
 Καὶ καταπῶς τὰ πράγματα ἀλλάσσουν, καὶ περνεῖσι,
 Τὰ γράμματά μου νάρχονται, νὰ σοῦ τὰ μολογοῦσι.
 Καὶ ἄμε, μὴν πικραίνεσαι, θώρειε καλὰ ἦντα κάνεις,
 Μὴ βάνῃς λογισμὸς κακούς, καὶ ἄδικα ν' ἀποθάνῃς.
 Καὶ μὲ καιρὸν ἢ δυσκολιάϊς ἐλπίζω νὰ τελειώσουν,
 Νὰ πάψουσιν ἢ ταραχαῖς, καὶ τ' ἄγρια νὰ μερώσουν.
 Γιατ' εἶδαμεν τὰ βέσσανα εἰςὲ πολλοὺς κ' ἐπάψα,
 Τὸ καλοκαίρι δροσερὸ, καὶ τὸν χειμῶνα κάψα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σηκώνεται κ' ἡ μάνα του, καὶ ὁ κύρις μετ' ἐκείνη,
 Κλαῦμα μεγάλο καὶ πολὺ εἰς ὄλους τοὺς ἐγίνη.
 Θωροῦσι πῶς ἐμίσησε, καὶ νὰ μακρύνῃ θέλει,
 Κ' ἐκλαίγασι, κ' ἐδέρνουνταν, τὸ ἦντα νὰ τοῦ μέλλῃ.
 Δὲν ἔχουν πόδια νὰ σταθοῦν, γλῶσσαν νὰ τοῦ μιλήσουν,
 Καὶ νὰ τοῦ ποῦν τὸ καλῶς πᾶς, καὶ ν' ἀποχαιρετήσουν.
 Πρὶν ξημερώσῃ ὁ Ρώκριτος μὲ βίαν πολλήν μισεύει,
 Μ' ἕνα του δοῦλον, καὶ πολλοὺς γιὰ τότε δὲν γυρεύει.
 Ο' κύρις πῶς ἀπόμεινε, κ' ἡ μάνα τ' ἡ καυμένη,
 Σήμερ' ἄς τὸ λογιᾶσουν, ὅπουναι πονεμένοι.
 Καὶ ὁποῦχει τέκνον σπλαγχνικόν, καὶ δὲ νὰ τὸ μακρύνῃ,
 Ἄς τὸν λογιᾶσῃ τὸν καῦμὸν, ὁποῦχασι κ' ἐκείνοι.

Τὸν φίλου του παρέδωκε στήν μάννα κ' εἰς τὸν κύριον,
 Στὸ πρᾶμμα του τὸν ἄφηκεν ἀφέντην νοικοκύριον.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Καὶ λέγ' ἂν φέρουν οἱ καιροὶ, πούναι στὸ ζύγι πάνω,
 Καὶ τελειωθοῦν οἱ χρόνοι μου στὰ ξένα καὶ ἀποθάνω,
 Βάλετε στὸ ποδάρι μου, νᾶναι στήν συντροφιά σας,
 Τὸν φίλον νὰ τὸν ἔχετε θάρρος στὰ γερατιά σας.

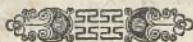
ΠΟΙΗΤΗΣ

Τούτα τὰ λόγια στοὺς γονιοὺς τὰ δάκρυα ἐπληθύνω,
 Καὶ πλειὰ θρυμειά, καὶ πλειὰ πικρὰ ἐκλάψαν μετὰ κείνα.
 Κ' ἐπεὶ κ' ἡ μοῖρα τῷθελε ζῶντα νὰ τότε κλαῖσι,
 Ἐ'γονατίσασι κ' οἱ δυὸ, χίλιαις εὐχαῖς τοῦ λέσι.
 Χαμαὶ φιλοῦσανε τὴν γῆν, τὸν οὐρανὸν θωροῦσαν,
 Μὲ λιγομάραις καὶ δαρμούς τὸν ἀποχαιρετοῦσαν.
 Πότε νὰ σ' ἀναμένωμεν, ποιὸν μῆνα, ποιαὶν ἡμέρα;
 Πῶς νὰ τελειώσουν δίχως σου τὰ πικραμένα γέρα;
 Θωρῶντας πῶς ὁ κύρις του κ' ἡ μάννα δὲν ρηνεύει,
 Τὸ κλαῦμά τους βαρέθηκε, καὶ τὸ ζημιὸ μισεύει.
 Τὴν χώραν ἀποχαιρετᾶ, καὶ τὸ παλάτι θῶρει,
 Πέμπει καληνωρίσματα μὲ τὴν καρδιά στήν κόρη.
 Στ' ἄλογο πάνω, σὰν τυφλός, καὶ σὰν βουβός ἐγίνη,
 Ταῖς σκάλλαις του δὲν ταῖς πατεῖ, τὸ χαλιναρ' ἀφίνει.
 Μπαίνει εἰς λαγκαδία, καὶ βουνα, καὶ σὲ μεγάλα δάση,
 Παρακαλεῖ νὰ βγοῦν θηρία, νὰ θὲ νὰ τότε φᾶσι.
 Νὰ πολεμήσῃ, γιὰ νὰ δῆ, τί τοῦ φυλάγει, ἡ μοῖρα,
 Ἀπῆτης καὶ τζ' ἐλπίδες του ἄδικα τοῦ τζ' ἐπῆρα.
 Ὅπου καὶ ἂν ἐπερπάτησεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Εὐγανεν ἀναστεναγμούς, ποῦ καῖγαν τὸν ἄερα.
 Τὰ βᾶσανά του τὰ πολλὰ στὰ δάση τὰ δηγᾶτο,
 Καὶ τὸ λαγκαδί, καὶ βουνί, συχνὰ τοῦ πηλογᾶτο.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγ', Οὐρανὲ ῥῆξε φωτιά, ὁ κόσμος ν' ἀναλάβῃ,
 Καὶ ὅλοι ἄς λαβῶν, καὶ ὅλα ἄς καγῶν, κ' ἡ Ἀρετὴ μὴ λάβῃ.
 Στὴν ἄδικη ἀπόφασι, ποῦ δόθηκε σ' ἐμένα,
 Ν' ἀπαρνηθῶ τὸν τόπον μου, νὰ περπατῶ στὰ ξένα.
 Ἄστρο μὴν τὸ βαστάξετε, Ἥλιε σημάδι δείξε,
 Καὶ στέτοιου Ἀφέντη ἀλύπητου ἀστροπελέκι ῥῆξε.
 Καὶ ὅλοι οἱ πλανῆται τ' οὐρανοῦ τὴν ὄρεξι ἄς κινήσουν,
 Ρ' ἠγάδων νὰ μονοιάσουσι, νὰ τότε πολεμήσουν.
 Ὅτι νὰ μοῦ ἀναθυμηθῇ, νὰ βαρυναστενάξῃ,
 Σπουδακτικὰ ὅπου βρίσκομαι, νὰ πέμψῃ νὰ μὲ κράξῃ.
 Καὶ πάλιν ὅταν σῶπαινε, μὲ τὴν καρδιά ὠμίλει,
 Κ' ἔσκυψε, μὲ τὸν λογισμόν, τὴν Ἀρετὴν κ' ἐφίλει.
 Τάπαν καὶ τὰ μιλῆσαι παντοτεινὰ θυμάται,
 Καὶ μόνος του καὶ μοναχός, σὰν πελελὸς δηγᾶται.
 Πολλὰ πικροὶ ἀναστεναγμοὶ ἐσμίγασιν ὀμάδι,
 Συχνὰ βροχοῦλα κάμασι, κ' ἔβρεχε στὸ λαγκαδι.
 Ἀπὸ τοὺς τόπους τοῦ Ῥηγὸς ἐβάλλθη νὰ μακρύνῃ,
 Νὰ βρῇ ἄλλα μέρη ἀδιάβατα, κ' εἰς κεῖνα ν' ἀπομείνῃ.
 Καὶ ἀγάλια ἀγάλια μὲ καιρὸν καὶ μέραις νὰ σιμώνῃ,
 Στόνομα νὰ κρυφεύγεται ποιὸς εἶναι νὰ τὸ χώνῃ.
 Λόγια μὲ τὸν πολὺν καῦμόν, καὶ λύπησιν γεμάτα,
 Ἐλέγεν ὁ Ῥωτόκριτος πηγαίνωντας στὴν στρατά.
 Στὸν Πεζοστράτη ἄς ἔλθωμεν, π' ὡς εἶδε τὸν υἱόν τε,
 Κ' ἐμίσησε, σκοτείνιασε τὸ φῶς τῶν ὀμματιῶν του.
 Τὰ παραθύρια κάρφωσε, ταῖς πόρταις μανταλώνει,
 Ἀπόβγαλε τοὺς φίλους του, τοὺς δούλους του ζυγώνει.
 Καὶ τ' ἄλογα τ' ἀπόλυσε, καὶ τὰ γεράκια ἀφίνει,
 Σὰν νᾶχε θάψῃ τὸν υἱόν, κάνει τὴν ὄρα κείνη.
 Καὶ θεληματικὴ φλακὴ καὶ σκοτεινὴ διαλέγει,
 Καὶ οὐδὲ φαητὸ μηδὲ πιστὸ οὐδὲ δουλειὰ γυρεύγει.

Καὶ πλειὸ δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ βγῆ ἔξω τοῦ σπητιῶ του,
 Σὰν θάνατος τοῦ φάνηκεν ὁ μισευμὸς τοῦ γιοῦ του.
 Ἄν ἦν κ' ἡ γνώμῃς τοῦ Κυροῦ τέτοιᾶς λογῆς ἐκάνα,
 Λογιάσετε τί ἔκαμεν ἡ κακομοῖρα Μάννα.
 Δὲν θέλει ἡ κακορροϊκὴ πλειὸν ἄσπρα νὰ φορέση,
 Μὰ θλιφτικὰ παλιὰ παλιὰ, καὶ ἀπόκοντα ὡς στὴν μέση.
 Κ' εἰς τοῦ σπητιῶ της τὴν γωνιὰν χαμαὶ εἴν γῆν καθίζει,
 Πότε καὶ λίγο φαγητὸ στασιότης γευματίζει.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΝΑΥΣΙΝΙΩΝ

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ΄.

Ὁ Ῥήγας τοῦτον ἔβαλε σκοπὸν μέσα στὸν νοῦ του,
 Τέρι τὸ γλιγωρότερο νὰ δώσῃ τοῦ παιδιοῦ του.
 Συμβούλιο μὲ τὴν Ῥήγισσαν δίδου τὴν ὥρα κείνη,
 Καὶ λέγουν γιὰ τὴν Ἀρετὴν, ἦντα λογιῆς ἐγίνη.
 Παραφοροῦνταν πομακρά, μὰ δὲν τὸ θεμελιώνουν,
 Τὰ πράγματα ποῦ μοιάζασι, σμίγουσι, καὶ σιμώνουν.
 Λογιαῖζου τὴν ἀποκοτιὰν ἐμπρὸς τοῦ Πεζοστράτη,
 Νὰ πᾶ νὰ πῆ ἔτοια προξενιὰν τ' Ἀφέντη στὸ παλάτι.

ΡΗΓΑΣ

Λέγει, δὲν ἦτον δυνατόν ἀτός του νὰ θελήσῃ,
 Ἐτῆι ζαβά τὴν προξενιὰν νάρθη νὰ μοῦ μιλήσῃ.
 Μ' ὁ γιός του ἦτον ἀφορμὴ εἰς τοῦτο δίχως ἄλλο,
 Καὶ βάνει με ἔτοια ἀποκοτιὰ εἰς λογισμὸν μεγάλο.
 Κ' ἐκείνη ἢ τόση ἀδυναμιά, ὅπ' ἔχει ἢ Ἀρετοῦσα,
 Τὰ λόγια κείνα πούλεγε, ὅταν τὴν ἐρωτοῦσα,
 Οἶλασανε κομπώματα, καθὼς γροικῶ καὶ κρίνω,
 Μὰ λογισμὸν τῆς πεδομῆς ἔβαλε μετ' ἐκείνο.
 Τὰ συχνασαστενάγματα, κ' ἢ ἀγρυπνιά ἢ τόση,
 Ἦντα σημάδι αὐτὸ μπορεῖ καλὸ γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ;
 Καὶ τὰ συχνὰ ποφτιάσματα τῆς Ἀρετῆς, Ἀρτέμη;
 Δὲν τόχω νάτον γιὰ καλὸ, καὶ ὁ λογισμὸς μου τρέμει.

Τὰ ρούχα, ποῦ ὁ Ῥωτόκριτος ἤλλασε κάθε μέρα,
 Μιὰ κοπελοῦδα ἀμάθητη σὲ λογισμὸν ἔφερα.
 Ὁ Ῥώκριτος εἰν' ὄμορφος, ἄξιος, καὶ παλικάρι,
 Κ' ἠνειούτζικαὶς ἢ ἄγνωσταὶς πιάνονται, σάν τὸ ψάρι.
 Μὲ λίγον βρωμα καὶ ἄφαντο γάνουσι τὴν ἐξάντους,
 Τὰ ὕστερα δὲν γνῶθουσι, μὰ θέλουσι τὴν χαρὰν τους.
 Αὐτὸς λογιᾶζω νάτονε, φοβοῦμαί το καὶ τοῦτο,
 Ἐκείνος, ὅπου κατ' ἀργὰ ἔπαιζε τὸ λαγοῦτο.
 Καὶ ἂν ἦν' κ' ἡμᾶς τόσ' ἤρεσε τοῦ τραγουδιοῦ ἢ γλυκότη,
 Ἦντα λογιᾶζεις νάκαμε στῆς κοπελιάς τὴν νειότη.
 Ἦ νάχω λογισμὸν καλόν, ἢ πούρι καὶ νὰ σφάλω,
 Τὴν πλειὰ καλῆτερην βουλήν, ὅπου δὲν βλάπτει, πιάνω.
 Καὶ πλειὸ δὲν θε' ν' ἀκαρτερωῶ, ἐδά πούναὶ στά ξένα,
 Καὶ μὴδ' εὐγάλαν τζ' Ἀρετῆς πράμμ' ἄπρεπον κάνένα.
 Ὁ γάμος τῆς νὰ μιληθῆ καὶ ὡς μοῦ ξαναμηνύση,
 Ὁ Ῥήγας, ξετλειώνω τα, νὰ βγῶ πὸ τέτοια κρίσι.
 Κ' ἡμεῖς μὴ δείξωμεν ποτὲ μάνιτα πρὸς ἐκείνη,
 Μ' ἄς τῆς μιλοῦμε σπλαγγνικὰ πάντα μὲ καλοσύνη.
 Ὡς τε νὰ τὴν πανδρέψωμεν καὶ νὰ τῆς κάμω τέρι,
 Καὶ τίς κατέχει τὸν καιρὸν ἦντα μπορεῖ νὰ φέρῃ;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐτοῦτα μιὰν ἀργατινὴ ἔλεγαν ὅλη νύκτα,
 Τὰ σφάλματα τοῦ Ῥωτόκριτου, μ' ὄχι κεινῆς τὰ ἐρρήκτα.
 Ὡσαν ὀπούτον πλειὰ καιροῦ, καὶ δούλος στὸ παλάτι,
 Κ' ἐκείνον, καὶ τὸν κύριον του, γιὰ μπιστικὸς τζ' ἐκράτει.
 Μ' ἀκόμη δὲν κατέχουσιν ἐκεῖνα ὅπου λογιᾶζουσι,
 Ἄν ἦναι πέρι ἀπαρθητά, μόνον θωροῦν πῶς μοιάζουσι.
 Λίγο κοιμᾶται ὁ Κύρις τῆς, λίγο κοιμᾶται ἢ Μάννα,
 Τοῦτα ποῦ τοὺς βαραίνασι, συχνὰ τ' ἀναθηθάνα.
 Μιὰ νύκτα, μιὰ βαθειὰν αὐγὴ τὸν γάμου ὠμιλοῦσα,
 Καὶ τότε ὄνειρον βαρὺ εἶδεν ἢ Ἀρετοῦσα.

Ἐφάνη της κ' ἐθώρειε νέφαλον βουρκωμένο,
 Καί μ' ἀστραπαῖς, καί μέ βρονταῖς καιρὸ ἀνακατωμένο.
 Σάν νάτον μεσοπέλαγα εἰς τ' ὄνειρό τζ' ἐφάνη,
 Σ' ἓνα καράβι μοναχή, καί τὸ τιμῶνι πιάνει.
 Καί ἀνδριεύετο νὰ βοηθηθῆ, κ' ἐκείνη δὲν ἠμπόρει,
 Καί τὸν πνιγμόν της φανερά στὸν ὕπνον της ἐθώρει.
 Κ' ἐφάνη της καί ὁ γιालός, εἰς ποταμὸς ἐγένη,
 Πέτραις, χαράκια, καί δεινδρά σύρει τὴν ὄρα κείνη.
 Καί ὄραις τὸ κῦμα τὴν βουλᾶ, καί ὄραις τὴν φανερώνει,
 Καί ὡς τὰ βυζιάτ' ὁ ποταμὸς, καί παραπάνω σώνει.
 Τὸ ξύλου, πούτον στὸν γιालὸν ἐβούλησεν ἐμπρός της,
 Πῶς κινδυνεύει μοναχή, τῆς φάνη στ' ὄνειρό της.
 Καί σκοτεινιάζει ὁ οὐρανός, δὲν ξεύρει πού νὰ δώση,
 Καί κλαίγοντας παρακαλεῖ κοιμῶντας νὰ γλυτώση.
 Λοιπὸν Ἰωρεῖ, πῶς ἔλαμψε στοῦ ποταμοῦ τὴν πλάτη,
 Μιὰ λαμπυρώτατη φωτιά, καί ἄνθρωπος τὴν ἐκράτει.
 Φωνάζει της, μὴ φοβηθῆς, κ' εἰσίμωσε κοντάτης,
 Καί ἀπὸ τὴν χέρα πιάνει την, σύρει την, καί βοηθᾶ της.
 Τὴν φέρνει, σ' ἀνάβαθα νερά, καί ἀπέκει τὴν ἀφίνει,
 Κ' ἐχάθηκε σάν στὴν ἀσκιά, δὲν εἶδε ἦντα γίνη.
 Κ' ἐκεῖ πού πρώτα ὁ ποταμὸς, ὡς τὰ βυζιά τὴν χώνει,
 Ἐφθασεν εἰς τὰ γόνατα ὅσον καί χαμηλώνει.
 Μὰ φαίνετό της κ' ἔστεκε, δὲν δὲ νὰ περπατήξῃ,
 Δὲν ξεύροντας τὸ ζάλο της εἰς ποιά μερὰ νὰ ρίξῃ.
 Μὴ πᾶ νὰ βρῆ βαθυὰ νερά, καί κινδυνέψῃ πάλι,
 Καί ὡς τὴν αὐγὴν παιδεύεται μέ τ' ὄνειρου τὴν ζάλῃ.
 Κ' ἐφώναξε στὸν ὕπνον της, κάνεις νὰ τῆς βοηθήξῃ,
 Μὴν τῆνε πάρῃ ὁ ποταμὸς, τὸ κῦμα μὴν τὴν πνίξῃ.
 Ἐξύπνησεν ἡ Νέννα της μέ τὴν φωνὴν ἐκείνη,
 Κλαίγει, καί ἀναθεμάτιζε τζ' ἀγάπης τὴν ὁδύνη.
 Καί πάγει κεῖ πού ἡ Ἀρετὴ κοίτεται μοναχή της,
 Συργουλιστὰ καναχιστὰ, καί σιγανὰ μιλεῖ της.

Μὴν τὴν ξιππάσῃ μὲ φωνὴν, καὶ πᾶ νὰ ξαφορμίσῃ,
 Ἀνάθεμ' ἔτοια βάσανα, κακὴ ὥρα σ' ἔτοια κρίσι.
 Ἐξύπνησε τρεμάμενη, δείχνει πῶς δὲ νὰ φύγη,
 Σύρει φωνὴ λυπητερὴ ὁ ποταμὸς μὲ πνίγει.
 Ὅσάν ὅταν ψυχομαχεῖ, ἐκτύπα ἢ καρδιά της,
 Καὶ μὲ τὸ κλάῦμα σιγανὴ ἦτον ἢ ὀμιλιά της.
 Ἦτον καὶ τὸ προσκέφαλον τὰ δάκρυά της γεμάτο,
 Ὅπου φοβᾶτο, κ' ἔκλαιγε, στὸν ὕπνο ποῦ κοιμᾶτο.
 Ἐ΄πασχε ἢ Νέννα ὅ,τι μπορεῖ νὰ τήνε συνηφέρῃ,
 Πιάνει τὴν στὴν ἀγκάλῃ της, κρατεῖ τὴν ἀπ' τὸ χέρι.
 Ρ' ὠτᾶ, ξαναρωτᾶ τήνε, ἠντᾶσαν τὰ ὄνειρά της,
 Κ' ἐτρόμαξε ἔτοιας λογιῆς, κ' ἐρράγη ἢ καρδιά της.

NENNA

Καὶ τ' ὄνειροφαντάσματα, τῆς λέγει, θυγατέρα,
 Καὶ πράγματα ψεματινὰ εἰς τοῦτα δὰ σ' ἔφερα.
 Πέμου κ' ἐμένα τ' ὄνειρο, συνηφέρει Ἄρετουσα,
 Πολλάδασι τὰ μάτια μου, πολλά τ' αὐτιά μου ἀκοῦσα.
 Κ' ἐγὼ κατέχω νὰ σοῦ πῶ, καὶ νὰ τὸ ξεδιαλύω,
 Καὶ ὅποιαις πιστεύῃν σ' ὄνειρα, γιὰ πελελαῖς ταῖς κρίνω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐξεζαλίσθ' ἢ Ἄρετῇ, καὶ τ' ὄνειρο δηγᾶται,
 Τῆς Νέννας της, καὶ λέγει της τὸ πῶς πολλὰ φοβᾶται.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα μου, τοῦτο τ' ὄνειρον εἶναι κακὸ γιὰ μένα,
 Ἦ σκλάβος εἶν' ὁ Ρώκριτος, ἢ πνίγηκε στὰ ξένα.
 Τούτῃ τ' ἀνέμου ἢ ταραχῇ, τοῦ ποταμοῦ τὰ βᾶθη,
 Δὲν εἶναι παρὰ βάσανα καὶ πειρασμοὶ καὶ πάθη.
 Δὲν ἦτον τοῦτο ὄνειρο, Νέννα, καὶ φανεράδα,
 Τὸ τέρι μου κινδύνευε σ' κείνη τὴν σκοτεινάδα.

Ἐτοῦτο εἶδα τὴν αὐγὴν δυὸ ὥραις νὰ ξημερώσῃ,
 Καὶ ἀπὸ τότε δὲν μπορεῖ ὁ νοῦς μου νὰ μερώσῃ.
 Εἰς ὥρα ποῦ τὰ ὀνειράτα ὅλα πλειὰ ἀληθεύουν,
 Γιατὶ τὰ βάρητα τοῦ νοῦ τὸ πνεῦμα δὲν παιδεύουν;
 Καὶ χωνεμένοι εἰν' οἱ καπνοί, ἐκείνοι ὅπου μᾶς βράζουν,
 Κ' ἢ αἰσθησῆς μας ξυπνηταῖς δὲν εἶναι νὰ πειραίζουν;
 Κ' εἶναι τὸ πνεῦμα ἐλεύθερον, προβλέπει, καὶ κατέχει,
 Καὶ ἀπὸ καπνοῦς τοῦ στομαχιοῦ ἐμπόδισμα δὲν ἔχει;
 Ἐκείνο ὅπου γλίγωρα ἔχ' ἄνθρωπος νὰ πάθῃ,
 Ἡ" σὲ καλὸ, ἢ σὲ κακὸ, ἢ σὲ χαρὰ ἢ σ' πάθῃ.
 Κ' ἔττι γιατί εἰν' ἀθάνατος, τοῦ δόθῃ ἢ χάρις τούτῃ,
 Κ' εἶναι μεγάλο χάρισμα ἐπάνω στ' ἄλλα πλούτῃ.
 Καὶ τὴν αὐγὴν σὰν ξυπνηταῖς πολλαῖς φοραῖς θωροῦμε,
 Ὅ,τι καὶ ἂν θὲ νὰ πάθωμεν, γιὰ κείνο τὸ φοβοῦμαι.
 Δὲν ἦτον τοῦτο ὄνειρον, μὰ εἰν' ὄραμα, Φροσύνη,
 Πολὺ κακὸ μού μέλλεται, γίνεται, ἂν δὲν γίνῃ.
 Για κείνο, ὅπ' ἔχει νὰ γενῆ γι' αὐτὸς δειλιῶ περίσσα,
 Πολλοὶ εἶδασι τὸ κάμωμα τὴν ὥρα ποῦ ἐξυπνήσα.
 Καὶ ὅσοι κοιμῶντας τὴν αὐγὴν, εἶδαν φοβέρας πρᾶμμα,
 Ὡς ἐξυπνήσαν πάθαντο, καθὼς μιλεῖ τὸ γράμμα.
 Νέννα μου, τοῦτο τ' ὄραμα, πρὶν δώσει, μού βαρίσκει,
 Πολὺ κακὸ μού μελετᾶ, καὶ ὀγλίγωρα μὲ βρίσκει.

NENNA

Λέγει τζ' ἢ Νέννα, τ' ὄνειρο αὐτὸ σοῦ δίδει ζάλῃ,
 Ποσᾶδα γὼ στὰ νειάτα μου, πόσα θωρῶ μεγάλη.
 Καὶ ταραχαῖς, καὶ ποταμούς, καὶ σκοτωμούς, καὶ ἄλλα,
 Πλειὰ παρ' αὐτόνο φοβερά, δύσκολα, καὶ μεγάλα.
 Καὶ ἀποσπερναῖς, καὶ ταχυναῖς, κ' εἶδα νὰ ξεδιαλύνη,
 Πῶς τὸ κακὸν εἰσὲ καλὸ, καὶ διάφορον ἐγίνῃ.
 Καὶ ἂν τ' ὀνειροφαντάσματα δύναμιν εἶχαν τόση,
 Τί ξάζει τ' αὐτεξούσιον σπὸν ἄνθρωπον κ' ἢ γνῶσι;

Ο' άνθρωπος κάνει τοῦ κορμιού, ἐκεῖνο ὅπου θέλει,
 Ε'τ'ζι καλὸ, σάν καὶ κακὸ, ὄχι καὶ νὰ τοῦ μέλλῃ.
 Δέν εἶν' ἐπ'ὰ μελλούμενα, μηδ' ὄνειρα ἔχουν χάρι,
 Νὰ φέρουσι, τὸν ἄνθρωπον εἰς βάσανα καὶ βάρη.
 Ὡς στρώσῃ τὸ κλινάρι του, ὁ κάθε εἰς κοιμᾶται,
 Καὶ πελελὸν τὸν κράζουσιν, τοῦτα ὅποιος τὰ δηγᾶται.
 Τὰ σὲ πειράζουσι διῶξέ τα, τὸν νοῦν σου μὴν παιδεύῃς,
 Καὶ τ' ὄνειροφαντάσματα μὴ στέκης νὰ γυρεύῃς.
 Πρᾶμμα θωροῦμεν ξυπνητᾶις, καὶ πάλι αὐτὸ μᾶς σφάλλει,
 Καὶ σὺ ὅ, τ' εἶδες στὸν ὕπνου σου, ἀπαρθηθὲ σοῦ φάνη.
 Μὰ θὲ νὰ πῶ καὶ τ' ὄνειρον, ὅπουδες, ξεδιαλύνει,
 Καὶ ὅ, τι σοῦ ἐφάνη σ' ὕπνου σου, ἀπαρθηθὸν ἐγίνη.
 Ἦντα δὲν εἶσαι εἰς ταραχαῖς; ἦντα δὲν εἶσαι εἰς βάθη;
 Δέν ἔχει ὁ νοῦς σου βάσανα, καὶ ὁ λογισμὸς σου πάθη;
 Ἀπόσταν ἀποκότῃσες νὰ κάμῃς σύντροφόν σου,
 Καὶ ἀγάπησες, καὶ ὠρέχθηκες ἓνα μικρότερόν σου;
 Ε'κείνα τὰ θολὰ νερά, ποῦ ὡς τὰ βυζιά σ' ἐχώνα,
 Καὶ ὅπου σοῦ δεῖχναν ταραχαῖς βάσανα, καὶ χειμῶνα,
 Εἶναι τὰ δυσκολέματα, ποῦ μπαίνουν εἰς τὴν μέση,
 Καὶ πάσχ' ὁ νοῦς σου ὅσον μπορεῖ, στήν μάχην νὰ κερδέσῃ.
 Τὸ ξύλο, ποῦ ἀρμένιζε, καὶ ἐφάνη σου κ' ἐχάθη,
 Σημάδι εἶν' Ἀρετοῦσά μου, πῶς σοῦ περνοῦν τὰ πάθη.
 Καὶ τοῦτα τὰ ξυλώματα, ποῦ ὁ Κύρις ἐμποδίζει,
 Καὶ τὸν Ῥωτόκριτο ἔπεμψε στὰ ξένα νὰ γυρίζῃ,
 Κάτεχε, πῶς τελειώνουσι ἂν τ' ὄνειρο ἀληθέςῃ,
 Καὶ γλίγωρα, ὅπου βρίσκεται θέλει τονὲ γυρέψῃ.
 Καὶ ἂν εἶδες πῶς ἐβούλησε τὸ ξύλο μέσ' στὰ βάθη,
 Γλίγωρα θέλεις τὸν ἰδεῖ, κείνου ποῦ λές κ' ἐχάθη.
 Τελειώνουν τὰ ξυλώματα, τὸ δυνατὸ παλαίνει,
 Ὅλα μερώνουν κάτεχε, καὶ ἄφς τὸν καιρὸ νὰ πηαίνῃ.
 Καὶ κείν' ἢ λαμπυρὴ φωτιά, ποῦφεγγε σάν ἡμέρα,
 Εἶν' ἢ ἐλπίδα τῆς καρδιάς, ὅπουῦχεις, θυγατέρα.

Καὶ κείνο ὅπου σ' εὐγαλεν ἀπὸ τὰ βάθη κείνα,
 Καὶ μέσ' στ' ἀνάβαθα νερὰ τὰ πόδια σου πομείνα,
 Ἐκείνος εἶν' ὁ γάμος σου, καὶ ὡσάν γενῆ, σχολιάζει,
 Ὁ λογισμὸς, ὀπούβαλες, ποῦ τόσα σέ πειράζει.
 Κ' ἂν εἶδες, πῶς στ' ἀνάβαθα τὰ πόδια ἦσαν χωσμένα,
 Σημάδι, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος ἄξιός δὲν εἶν' γιὰ σένα.
 Γιαύτως μ' ὄλο ποῦ γλύτωσες, κ' εὐγῆκες ἀπ' τὰ βάθη,
 Ἀπόμεινες εἰς τὸ νερὸ, καὶ τὸ κορμὶ σου ὑγράθη.
 Σχόλασαι, μὴν πικραίνεσαι, τ' ὄνειρο μὴ λογιάζης,
 Καὶ μὴ βαραίνης τὴν καρδιάν, τὸν νοῦν σου μὴ πειράζης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐτοῦτα λέγ' ἡ Νέννα της, παρηγοριά τῆς δίδει,
 Ἀμ' ἐφοβήθηκε καὶ αὐτὴ τζ' ἀντάραις στὸ σκοτίδι.
 Καὶ κείνα τὰ Σολὰ νερὰ, τοῦ ποταμοῦ τὰ βάθη,
 Γιατ' ὄλα φανερώνασι κακομοιριαῖς καὶ πάθη.
 Παρηγοῦνται ἡ Ἀρετὴ εἰς τὰ τζ' ὠμίλει ἡ Νέννα,
 Γιατ' εἶχε καὶ προτῆτερα ἀπ' ἄλλαις γροικημένα,
 Τὸ πῶς εἰς ὄνειρα κάνεις δὲν πρέπει νὰ πιστεύῃ,
 Καὶ τ' ὄνειροφαντάσματα ξύπνου μὴν τὰ γυρεύῃ.
 Κ' οἱ φρόνιμοι σ' ἔτοια ὄνειρα γελοῦν, καὶ δὲν ψηφοῦσι,
 Μὰ οἱ πελελοὶ πιστεύουντα, καὶ ἄλλοι ποῦ δὲν γροικοῦσι.
 Μὲ τ' ὄνειρου τζ' ἀθηβολιαῖς ἡμέρα ξημερώνει,
 Σηκώνεται, κ' ἐνδύεται, τὸν λογισμὸν μερώνει.
 Καὶ πρὶν βραδυάση, εἰς τοῦ Ῥηγὸς ἦλθ' ἐγνωιανὸ μαντάτο,
 Ὀπούβαλε τῆς Ἀρετῆς τὸν μυαλὸ ἄνω κάτω.
 Ἀπ' τὸ Βυζάντιο πέμψασι μαντατοφόρους τότες,
 Καὶ μὲ χαρὰ πεζέψασι στοῦ Βασιλεῖοῦ ταῖς πόρταις.
 Καὶ προξενειὰν τοῦ φέρασι, καὶ εἰπάν του νὰ κατέχη,
 Πῶς πιθυμιὰν ὁ Ῥήγας τους πολλὰ μεγάλην ἔχει,
 Συμπεθεριὰ νὰ κάμουνσι, καὶ ὀμάδι νὰ πανδρέφουν,
 Καὶ δέλουσιν ἀπηλογιά γλίγωρα γιὰ μισέφουν.

Ο' Βασιλειὸς πασίχαρος, ἐτοῦτα νὰ γροικῆση,
 Τοὺς εἶπε πῶς τ' ἀποταχὰ τοὺς Δέλ' ἀποφασίσει.
 Σὰν εἶδε κ' ἦλθαν, ἡ Ἄρετὴ ἔγνοια μεγάλην ἔχει,
 Τὸ Δέλαν ἐπροφήτεψε, δίχως νὰ τὸ κατέχη.
 Βάρος ἐγροίκα σὴν καρδιάν, δάκρυα κινῶν, καὶ κλαίγει,
 Κ' ἐφαινέτο τῆς καὶ κάνεις, τὴν προξενειάν τῆς λέγει.
 Κράζει τὴν Νένναν τῆς σιμά, κ' εἶπέν τῆς τὸ λογιάζει.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Νέννα μου, καταπῶς Δωρῶ, πολλὰ τὸ πρᾶμμα μοιάζει.
 Καὶ αὐτοὶ οἱ ἀποστολάτοροι, καὶ αὐτοὶ οἱ μαντατοφόροι,
 Ἡλθασι διὰ λόγου μου τὴν πικραμένη κόρη.
 Κ' ἐγὼ καλλιᾶχω Δάνατον, καὶ ἄσχημα ν' ἀποθάνω,
 Παρὰ νὰ μὴ ξετελειωθῆ ὅ,τι στὸν νοῦν μου βάνω.
 Ἀνάθεμάτο τ' ὄνειρο, σήμερον ξεδιαλύνει,
 Γιὰ μένα ἦτο ὁ ποταμὸς, τ' ἀνέμου ἢ κακωσύνη.
 Βάνει με πάλι ἢ μοῖρά μου σήμερο σ' ἄλλα βάρη,
 Μακάρι ἄς εἶμαι μοναχὴ, καὶ τὸ κορμί μου ἄς πάρη.
 Οὔ,τι κριτήρια δύναται ἄνθρωπος νὰ βαστάξη,
 Καὶ μιὰ σταλαματιὰ κακὸ στὸν ἀγαπῶ μὴ στάξη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Νέννα νὰ τῆς τὰ γροικᾶ, νὰ τῆς Δωρῆ ἦντα κάνει,
 Πολλῶν λογιῶν παρηγοριᾶς μὲ γνῶσι ἀναθηδάνει.

NENNA

Ἄν ἦλθαν στὸ παλάτι σας οἱ ξένοι κ' ἐπεζέψαν,
 Καὶ νὰ μιλήσουν τοῦ Ῥηγὸς μὲ σπούδαν ἐγυρέψαν,
 Μὴν τῶχης γιὰ παράξενο, νὰ ζήσης, θυγατέρα,
 Κ' εἰς ταῖς αὐλαῖς τῶν Ἄφεντῶν τουτᾶναι νύκτα μέρα.
 Τίς γιᾶνα πρᾶμμα ἔρχεται, τίς ἄλλο νὰ ζητήξη,
 Τίς ταῖς πληγαῖς ἀπούπαθε, τὴν δούλεψιν νὰ δείξη.

Διὰ τὰ πάρη χάρισμα, καὶ ῥόγα τὰ τοῦ δώση,
 Καὶ πάντα ὁ πλοῦσος τοῦ πτωχοῦ εἶναι ψωμί καὶ βρωσι.
 Καὶ ὅς τις δουλέψη μπιστικά, ἀντάμειψιν ξετρέχει,
 Καὶ ἄλλος στὰ νειάτα τὴν ζητᾷ, στὰ γέρα ἄλλος τὴν ἔχει.
 Ἐ΄τξι καὶ αὐτοὶ ὀποῦλθασι σήμερο στοῦ Κυροῦ σου,
 Ἄλλαισ δουλειαιῖς γυρεύουσιν, ὄχ' ὅ, τι βάνει ὁ νοῦς σου.
 Ἐ΄σὺ θαρῖεις καὶ προξενειὰν ἤλθασι τὰ τοῦ ποῦσι,
 Καὶ μοιάξεις Ἄρετοῦσά μου, κεινῶν ὀποῦ θαροῦσι,
 Στὸν ὕπνο ὅ, τι λογιάζουσι, καὶ λέσι τὴν ἡμέρα,
 Σώπασαι, αὐτάνα μὴν τὰ λές, τὰ ζήσης θυγατέρα.
 Κ' ἔτοῦτοι ποῦλθασιν ἐπὰ, ἄλλαισ δουλειαιῖς ζητοῦσι,
 Καὶ ὁ Κύρις σου ποβγάνει τους, ὡσάν τοῦτ' ἀποποῦσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐ΄πῆρε σὰν παρηγοριά, γροικῶντας ἦντα λέγει,
 Μ' ἀφῆτέ την, κ' ἔχει καιρὸν τὰ δέρνεται, τὰ κλαίγη.
 Ὁ Κύρις της κ' ἡ Μάννα της τὸν γάμον ὠμιλῆσαν,
 Γιὰ τὰ γενῆ ἢ συμπεθεριά, ὀποῦ τοὺς ἐμηνύσαν,
 Δίδου βουλήν τὰ κράξουσι ζημιὸ τὴν Ἄρετοῦσαν,
 Νὰ φανερώσουν, τὰ τῆς ποῦν, κείνα ποῦ πιθυμοῦσαν.
 Καὶ ὡς τὴν ἐκράξαν, κ' εἶπασι, πῶς θὲ τὰ τῆς μιλήσου,

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Σύρνει φωνὴν λυπητερὴν, καὶ λέγει, ὦ γῆ βουλήσου,
 Καὶ χώνεψε τὰ μέλη μου, πριχοῦ ἔλθουσι τὰ γέρα,
 Κ' ἔτοιους θανάτους δὲν μπορῶ τὰ παίρνω νύκτα μέρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καὶ ὡς τε τὰ πάγη εἰς τῆ Κυρῆ, καὶ τὰ ἐγνωσανὰ τὰ μάθη,
 Ἐ΄πεσε κ' ἐλιγώθηκε, κ' ἡ δύναμί της χάθη.
 Ἐ΄τρέμασι τὰ πόδια της, εἰς κάθε ζάλο πιάνε,
 Τὴν Νέννα, κ' ἐβοήθη την, κ' αἱ δὺὸ στοῦ Ῥήγα πάνε.

Πάντα ἡ Φροσύνη τῆς μιλεῖ, μὲ τζ' ὀμιλιαῖς βοηθᾷ τῆς,
 Καὶ λέγει τῆς νὰ πάψουσι γροίνιαις καὶ κλαῦματά τῆς.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ τζ' ἀπηλογιά φρόνιμην ἄς τοῦ δώση,
 Καὶ τὰ χωσμένα τῆς καρδιάς ἄς τὰ σκεπάσῃ ἡ γνῶσι.
 Γιατὶ καὶ ὁ κύκλος τοῦ καιροῦ ἀνεβοκατεβαίνει,
 Κ' ἡ φρονημάδα εἶναι γιατρὸς, καὶ καθ' ἀνάγκην γιαίνει.
 Σὰν ἐπαρασυνήφερε, μέσα τῆς λογαριάζει,
 Κ' ἐκεῖνο, ὅπου δὲ νὰ πῆ, προτῆτερα λογιάζει.
 Ἐδειξε τὴν πασίχαρην, στὴν κάμεράν τους μπαίνει,
 Βρίσκει κοντὰ στὸν Κύριον τῆς τὴν Μάννα καθισμένη.
 Πασίχαρος ὁ Βασιλεὶὸς ἀρχίζει καὶ μιλεῖ τῆς,
 Μὲ σπλάγγος καὶ γλυκότητα νὰ δῆ τὴν ὄρεξι τῆς.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Λέγει τῆς θυγατέρα μου, ἀπὸ τὴν ὥρα κείνη,
 Ποῦ φανερώθηκες στὴν γῆν, ἡ ἔγνωιά σου μὲ κρίνει.
 Καὶ ὁ λογισμὸς σου μάτιά μου παντᾶναι μετ' ἐμένα,
 Νὰ σὲ τιμήσω, καὶ νὰ δῶ κληρονομιά 'πὸ σένα.
 Ο'λίγον κόπο ἔχ' ὁ γονῆς τέκνον νὰ φανερώσῃ,
 Μὰ νὰ τὸ κάμῃ τζ' ἠλικαῖς, καὶ πράξεις νὰ τοῦ δώσῃ,
 Στόπου μεγάλου καὶ ψηλὸν καὶ πλοῦσον νὰ τὸ βάλῃ,
 Εἶναι, ποῦ φέρνουν τοῦ Κυροῦ κόπου πολὺν καὶ ζάλῃ.
 Καὶ μέρα νύκτα ὁ λογισμὸς ἐτοῦτος τότε κρίνει,
 Τὸ τέκνον νάναί φρόνιμον, καὶ πλοῦσο ν' ἀπομείνῃ.
 Καὶ ἀπάνω σ' ὅλα τὴν τιμὴν νὰ μὴν τῆνὲ δολώσῃ,
 Καὶ τῶν γονέων μαχαιριὰν ἀγιάτρευτην νὰ δώσῃ.
 Σήμερον μὲ τὴν Μάννα σου πολλὴν χαρὰν ἐπῆρα,
 Γιατὶ θωροῦμέν το κ' οἱ δυὸ πῶς εἶσαι καλομοῖρα.
 Παιδὴ καὶ ἀπ' τοῦ Βυζάντιου τὸν Ῥήγα τὸν μεγάλο,
 Συμπεθεριὸ μηνύθη μου, νὰ κάμω δίχως ἄλλο.
 Νὰ πάρῃς, θυγατέρα μου, ἄνδρα σου τὸν υἱὸν του,
 Νὰ ἀθηντεύετέ κ' οἱ δυὸ τὰ πλοῦτῃ καὶ τὸν βιόν του.

Ἐκείνον τὸν χρυσὸν αἰτὸν, ποῦ βρέθηκε καλὴ ὥρα,
 Ὄταν μὲ τόσαις ἀφεντιαῖς ἐμπῆκε μέσ' στήν χώρα.
 Καὶ ἀκόμη τότε μέσ' στὸν νοῦν τῶβαλα γιὰ τὸν γάμο,
 Καὶ νὰ γυρέψω, καὶ νὰ δῶ γαμπρὸν γιὰ νὰ τὸν κάμω.
 Ἐκείνος εἶναι ὁποῦτρεξε πλειᾶμορφα τὸ κοντάρι,
 Καὶ τὸν ἀνθὸν ἐκέρδησε μὲ τῆς ἀνδρείας τὴν χάρι.
 Δὲν λέγω τζ' ἄλλαις τ' ὠμορφιαῖς, ὅπου γιὰ δὰ τζ' ἀφίνω,
 Ποῦ ὅλα τὰ μάτια τοῦ λαοῦ ἔσυρε μετὰ κείνο.
 Θυμήσου πόσην ὠμορφιὰν εἶχε, καὶ πόσα κάλλη,
 Κ' ἦντα ἔπαινον τοῦδώκασι ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.
 Κάμε λοιπὸν καλὴ καρδιά, καὶ μετὰ μᾶς τὸ χαίρου,
 Καὶ τοῦ Ῥηγὸς ἀπόφασι νὰ δώσω ταχυτέρου.
 Γιὰ ν' ἄλλθῃ ὁ γιὸς του νὰ σὲ δῆ, σὰν θέλει νὰ σὲ πάρῃ,
 Νὰ ὀμίξετε, γιὰτ' εἰς ἐσὲ εἰν' ὅλα μας τὰ θάρρη.
 Τὸν κύριν, καὶ τὴν μάννα σου μὲ τέκνα ν' ἀναστήσης,
 Μὲ τὴν εὐχὴν μου ὅ, τι κοπιῶ, καὶ κάνω, νὰ κερδήσης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν ὥρα ὅπου τῆς μιλεῖ, Κύρις καὶ Μάννα ἀντάμη,
 Τὸ πρόσωπο ἀποχλώμιανε, κ' ἔτρεμε σὰν καλάμι.
 Κ' ἐγροῖκα μιὰ χέρα κρυαρὴ νὰ σφίγγῃ τὴν καρδιάν της,
 Ὅσ' ὄραν τῆς ὠμίλειεν ὁ κύρις τὴν πανδρειάν της.
 Ἐκείνος ὡσὰν φρόνιμος ἐξόμπλιαζε, κ' ἐθώρει,
 Μέσα του λέγει λογισμὸν κακὸν δὲ νᾶχη ἢ κόρη.
 Ποῦρ ἔστεκε καὶ ἀνέμενε, ἀπηλογιά νὰ δώσῃ,
 Στὸν γάμον, ὅπου τζ' ἔλεγε, πῶς δὲ νὰ ξετελειώσῃ.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ὡσὰν τζ' ἀπομιλήσασιν, ἐμπρὸς τοὺς γονατίζει,
 Μὲ τάξι, καὶ κλιτότητα, καὶ ἔτοιαις λογῆς ἀρχίζει.
 Γονεῖς μου ποῦ μ' ἐσπείρετε, καὶ ἀπὸ τὰ κόκκαλά σας,
 Ἐπῆρα καὶ ἀπ' τὸ αἷμά σας, καὶ ἀπὸ τὴν ἀναπνοιά σας,

Ἐγὼ κανάκια σπλαγγικά, Κύρι μου, καὶ Μητέρα,
 Καὶ λυώνομαι ὅσο νὰ δῶ, νὰ ξημερώσῃ ἡ μέρα.
 Νάλλθω νὰ σᾶς ἀγκαλιασθῶ, νὰ βρίσκωμαι κοντά σας,
 Νὰ σᾶς βοηθῶ εἰς ἀνημποριαῖς, κ' ἐδῶ εἰς γερατιάσας.
 Καὶ ὦρα λιγάκι ἂν διαβῆ, λιγάκι ἂν περάσῃ,
 Νὰ μὴ σᾶς δῶ, τρέμ' ἡ καρδιά, καὶ τὸ κορμὶ σπαράσσει.
 Καὶ πρᾶμμα ἀνημπόρετο, καὶ πῶς νὰ τὸ Δελήσω,
 Ἐτοίους Γονεὺς ἀκριβοὺς ὀπίσω μου ν' ἀφήσω;
 Μὰ Δέλω νᾶμαι μετὰ σᾶς χειμῶνα καλοκαίρι,
 Ποτέ νὰ μὴ ξευτευτῶ, νὰ πάγω σ' ἄλλα μέρη.
 Κ' ἐρρίζωσεν ὁ λογισμὸς ἐτοῦτος στὴν καρδιά μου,
 Νὰ μὴ σᾶς ἀποχωρισθῶ, κομμάτια καὶ ἂν μὲ κάμου.
 Τὰ τέκν' ὅταν φανερωθοῦν, Σαράπαψιν κ' ἐλπίδα,
 Παίρονου οἱ γονεῖοι, καὶ χαίρονται, κληρονομιά πῶς εἶδα.
 Τούτῃ ἡ ἐλπίδα κ' ἡ χαρὰ ἀπ' ἄλλο δὲν κινᾶται,
 Παρ' ἀπὸ μιὰν παρηγοριά, ποῦ ὁ γονὴς θυμᾶται.
 Πῶς ἠῦρεν εἰς τὰ γερατιά Δάρβρος καὶ ἀκουμπιστῆρι,
 Βλεπάτορα στ' ἀνημποριαῖς, στὸ πρᾶμμα νοικοκύρι.
 Κ' ἐσεῖς Σωρῶ ἄπονην βουλήν ἐδώκετε σὲ μένα,
 Νὰ μὲ ξορίσετε ἀποπὰ, νὰ κάθωμαι στὰ ξένα.
 Περίσσα τὸ πικραίνομαι, πῶς τὸ βαστᾶ ἡ καρδιά σας,
 Καὶ Δὲ νὰ μὲ μακρύνετε ἀπὸ τὴν συντροφιά σας;
 Ἡ γλῶσσά μου πῶς νὰ τὸ πῆ τὸ ναί, νὰ μὲ πανδρέψης,
 Καὶ νὰ μὲ βγάλῃς ἀποπὰ, καὶ νὰ μὲ ξευτέψης;
 Καὶ ἄς εἶμαι πάντα μετὰ σᾶς, Κύρι μου, ἕως νὰ ζῆτε,
 Μὴν τὸ βαλθῆτε ζωντανοί, νὰ μ' ἀποχωρισθῆτε.
 Ὄφου, μὲ ποιάν ὑπομονὴ τὸ Δέλημα νὰ δώσω,
 Καὶ πῶς νὰ πιάσῃ ἡ χέρα μου τὸ δὲν μπορῶ νὰ σώσω;
 Κύρι μου, ἂν τὸ μπορῆς ἐσύ, καὶ Δέλεις νὰ τὸ κάμω,
 Καὶ βάνη κ' ἡ Μητέρα μου Δέλημα σ' ἔτοιο γάμο,
 Ἐγὼ δὲν Δέλω πεῖ τὸ ναί, κάλλια νὰ ξεψυχῶσω,
 Παρὰ τοῦ κόσμου Ῥήγισσα, καὶ σᾶς γονεῖς ν' ἀφήσω.

Καὶ φαίνεται μοῦ καὶ ἂν τὸ πῶ, φέμματα σὰν παιγνίδι,
 Ἐ΄χετε ὑγεία, μισεύγω σας, λιγοθυμιά μου δίδει.
 Κ' ἂν ἦν καὶ τὸ ψεματινὸ νεκρώνει μου τὰ μέλη,
 Πῶς νὰ τὸ πῶ τ' ἀπαρθηνό; κ' ἡ γλῶσσά μου δὲν θέλει.
 Δότε μου ἔμπρὸς τὸν θάνατον, συμβουλευθῆτε ὁμάδι,
 Καὶ κάμετέ μου ξορισμὸν στὸν μαυρισμένον Ἄδη.
 Νὰ μὴ θωρῶ, νὰ μὴ γροικῶ, πόνος νὰ μὴ με κρίνη,
 Καὶ ὁ χάρος ἀπὸ λόγου σας μόνον νὰ με μακρύνη.
 Μὰ ζωντανὴ ἂν μ' ἀφήσετε, καὶ νὰ σᾶς πομακραίνω,
 Χίλιαις, καὶ πλειότεραις φοραῖς τὴν ὄραν ἀποθαίνω.
 Καὶ ὁ θάνατος ὁ ζωντανὸς μεγάλου πόνου δίδει,
 Μὰ ὁ ἄλλος πόνου δὲν γροικᾷ στοῦ Ἄδου τὸ σκοτίδι.
 Λοιπὸν ἀποφασίσετε τὸν Ῥήγαν νὰ κατέχη,
 Τὸ πῶς ἡ θυγατέρα σας στοῦτ' ὄρεξιν δὲν ἔχει.
 Καὶ μηδὲ θεὸς νὰ πανδρεθῆ, ἂν δὲν περάσουν χρόνοι,
 Τοῦτος ὁ λόγος μοναχά, γιὰ πάντα τότε σώνει.
 Ἡ σμίξις πούναι στανικῶς, οἱ φρόνιμοι λογιάζουν,
 Μάχην κρυφὴν, βάρος πολὺ, καὶ ἔχθριτα τήνε κράζουν.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν ὄραν ποῦ ἡ Ἄρετή ὠμίλει τοῦ Κυροῦ της,
 Λογιάζοντας ταῖς πονηριαῖς, ὁποῦθάνεν ὁ νεὺς της,
 Σὰν τὸ θερμὸ στὰ κάρβουνα, ποῦ ὁ χόχλος τὸ φουσκώνει,
 Καὶ παίρνει το ἀπ' τὰ βαθυά, καὶ ἐπάνω τὸ σηκώνει,
 Καὶ πάλι ἡ λάβρα τῆς φωτιάς τὸ ξανακατεβάζει,
 Καὶ δὲν εὐρίσκει ἀνάπασι ποτὲ ὄσσην ὄρα βράζει.
 Ἐ΄ττι τοῦ Βασιλειῶ ἡ καρδιά, καὶ ὁ λόγισμός του κάνει,
 Ὅσ' ὄρα τοῦτα ἡ Ἄρετή πίβουλα ἀναθηθάνει.
 Καὶ οὐδ' ἄφηκε νὰ τ' ἀποπῆ, γιὰτὶ ἡ καρδιά του σφάγη,
 Σηκώνεται ἀπ' τὸ θρονί, καὶ πρὸς ἐκείνην πάγει.
 Μὲ μάχη καὶ μὲ μάνιτα τὴν πιάνει ἀπ' τὴν χέρα,

ΡΗΓΑΣ

Καὶ λέγει τῷ, ἦντάναι τὰ μιλεῖς, πίβουλη θυγατέρα.
 Τόσου ἐγίνης σπλαχνική στον Κύριν κ' εἰς τὴν Μάννα;
 Ἦντα παραμυθίσματα, κακὸ παιδί, εἶν' αὐτάνα;
 Ἦντα δηγᾶσαι; ἦντα μιλεῖς; ἦντάναι αὐτὰ τὰ γέλοια;
 Ἄμ' εὔρε, νὰ τὰ λὲς ζαβή, εἰς τὰ μικρὰ κοπέλια.
 Μὰ ὁ Κύρις σου κ' ἡ Μάννα σου, εὐκολα δὲν γελιοῦνται,
 Κατέχουν ποῦ ξαμῶνουςι ταῦτα ποῦ σ' ἀφουκροῦνται.
 Μὴν ἐφοδούμουν τῷ οὐρανοῦς τὴν σήμερον ἡμέρα,
 Θὰ σοῦχα δώσει θάνατον, κακὴ μου θυγατέρα.
 Διῶξε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, μὴ σὲ κακοποδώσου,
 Κάμετο θεληματικὴ τὸ γίνεται στανειίσου.
 Ἐγὼ μὴνῶ τοῦ Βασιλειοῦ ὁ γάμος πῶς ἐγίνη,
 Καὶ νὰ μοῦ πέμψη τὸν γαμπρόν, καὶ μετὰ σὲ νὰ μείνη.
 Ὁ γάμος νὰ ξετελειωθῆ, καὶ ἂν μελετᾶς σὺ ἄλλα,
 Ἦν καὶ ἄλλα ἐκαρδίνιασες, κάτεχε πῶς σοῦ σφάλλα.
 Καὶ μὴ μὲ κάμης νὰ μιλω, κ' ἡ γλῶσσα νὰ ξεχύση,
 Καὶ ἀποθαμμένη καὶ ἄσχημη ἡ χέρα μου σ' ἀφήση,

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Ἄρετοῦσα κλαίοντας πρὸς τὸν Γονῆν ὠμίλει,
 Γονατιστὴ τρεμάμενη στὰ πόδια τὸν ἐφίλει,
 Μὲ τ' ἄρματα τῆς λύπησις τότε τὸν ἐπολέμα,
 Καὶ μὲ τὴν ταπεινότητα τὰ μέλη τῷ ὄλα τρέμα.
 Κλιτὰ τὸν ἀναντρανίζε, σὸν Κύρι τὸν ἐθώρει,
 Μὲ θλιβερόν ἀνάβλεμμα ἡ πικραμένη κόρη.
 Τὰ μάτια της τριγύριζε κλιτὰ τῆς ταπεινότης,
 Καθὼς τῆς τὸ ἐρμηνεύασιν ἡ λύπησις κ' ἡ νεϊότης.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει, Γονῆ, δὲν ἔβαλα στοῦ νοῦ πρᾶμμα κανένα,
 Μὴδ' ἄπρεπον, μὴδ' ἄμοιαστον, νὰ μὴ σ' ἀρέση σένα.

Πράγματα πάντα τῆς τιμῆς ἐλόγιασα, Γονῆ μου,
 Καλά καὶ νάμουν κοπελιά ἀφορμαρὰ δὲν ἤμου.
 Κ' ἐκεῖνα, ποῦχεις ὄρεξιν, Κύρι, καὶ σὺ Μητέρα,
 Ἐκεῖνα πάντα λόγιαζα νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.
 Ὡρωῶ, τὸ σπλάγγνος ἄλλαξε, κ' εἰς ἔχθριτα γυρίζει,
 Ποιὸς λογισμὸς ψευματινὸς τὰ μοῦπετε θυμίζεις;
 Τὰ λόγια σὰς θανατερὰ, καὶ ἀλύπητα πληγώνουν,
 Γιατὶ γροικῶ σὰν πελελὴ στόπον κακὸν ξαμώνουν.
 Πολλὰ μ' ἐπαραπόνεσες, Κύρι νὰ τὸ κατέχης,
 Κ' εἰς κείνα ποῦ μοῦ μίλησες, κρίμα μεγάλου ἔχεις.
 Ἀκόμη μέσ' στὸ στόμα μου εἶν' τῶν βυζῶν τὸ γάλα,
 Καὶ λογισμὸν δὲν ἔβαλα σὲ πράγματα μεγάλα.
 Σὰν κοπελιά στὰ χαμηλὰ πάντα τὸν νοῦν μου βάνω,
 Παίζω μὲ τὰ κουτζουνικὰ στὰ γόνατά μου ἐπάνω.
 Καὶ σὺ Γονῆ μου σπλαγγνικέ, ἤντ' ἄχεις μετὰ μένα;
 Καὶ ποῦρ' ἐγὼ δὲν σοῦκαμα σφάλμα ποτὲ κάνένα.
 Ὡρωῶ, μὲ δίχως ἀφορμὴν ἀγριεύεις, καὶ μανίζεις,
 Παιδί σου εἶμαι καὶ σκλάβο σου, καὶ τὴν ζωὴν μ' ὀρίζεις.
 Μπορεῖς νὰ κάμης εἰς ἐμὲ τὸ βούλετ' ἢ καρδιά σου,
 Ὁ θάνατος καὶ ἡ ζῆσί μου βρίσκεται στὴν ἐξά σου.
 Εἰς ἓνα πρᾶμμα μοναχὰ μὴδὲν ἀποφασίσσης,
 Παρὰ νὰ πῶ κ' ἐγὼ τὸ ναι, γιατ' ἔτ' ζι θελ' ἢ φύσις.
 Πληγαῖς, θανάτους, βάσανα, πάθη, κριτήρια δός μου,
 Μὰ γάμιν δὲν μπορεῖς ποτὲ νὰ κάμης στανικῶς μου.
 Ἐγὼ δὲν θέλω πεῖ τὸ ναι, ἂν ζήσω χίλιους χρόνους,
 Νὰ πανδρευθῶ στὴν ξενιτειάν καὶ ἄς πολεμῶ στοὺς πόνους.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Γροικῶντας ὁ Πατέρας τῆς τὰ τοῦλεγεν ἡ κόρη,
 Γνωρίζοντας καὶ ἀπαρθηνὰ εἶν' κείνα ποῦ προθῶρει.
 Δὲν εἶχε πλεῖο ὑπομονή, νὰ στέκη νὰ τζ' ἀκούγη,
 Ρ' ἤχνηι τὴν, καλοσύρει τὴν, καὶ δυνατὰ τῆς κρούγει.

ΡΗΓΑΣ

Ἦντα λογιάζεις σήμερον, τέκνον κακόν, νὰ κάμω,
 Οἶπὺ θωρῶ ταῖς δυσκολιαῖς ποῦ βάνεις σ' ἔτοιο γάμο;
 Τέκνον κακόν, κ' ἐπίβουλον, καὶ πονηριαῖς γεμάτο,
 Γροίκησαι, καὶ ἀφουκροῦ καλά τὸ σημερινὸν μαντάτο.
 Ἡ" διῶξέ τους τοὺς λογισμοὺς κείνους ποῦ σέ προδίδουν,
 Ἡ" θάνατον τὰ χέρια μου ἀλύπητον σοῦ δίδουν.
 Κάμ' ὀλημέρα σήμερον νὰ τὸ καλολογιάσης,
 Ν' ἀλλάξ' αὐτὸς ὁ λογισμὸς, καὶ ἄλλη βουλή νὰ πιάσης.
 Καὶ ἄμε νὰ κάτξης μοναχὴν, δέτο, καὶ καλοδέτο,
 Καὶ τὸ καλό σου φρόνημα κάτξε καὶ λογιασέτο.
 Μὴ θέλῃς διὰ πράγματα ἄφαντα ν' ἀποθάνῃς,
 Γνώρισε ἂν πᾶσινε καλά, τοῦτα ὅπου μᾶς κάνεις.
 Ἄν εἶδες ὄνειρον κακόν, ἄφες το νὰ περάσῃ,
 Ἡ" χάνεις τὴν νειότη σου, πρὶν παρὰ νὰ γεράσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὠμίλει της καὶ ὁ Κύρις της, ὠμίλει της κ' ἡ Μάννα,
 Ἄμ' εὐκαιρα κουράζονται, τὸν κόπον τους ἔχανα.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει τους, χίλια νὰ τὸ δῶ, χίλια νὰ τὸ λογιασῶ,
 Κάλλιᾶχω τούτην τὴν ζωὴν, πλειὰ γλίγωρα νὰ χάσω,
 Παρὰ νὰ σᾶς ἀπαρνηθῶ, παρὰ νὰ σᾶς ἀφήσω,
 Παρὰ ἔτοιαν προξενιὰν μακρὰν, πλέον νὰ τὴν γροικῆσω.
 Ὡϊμέ, πῶς εἶναι μπορετό, καὶ δὲν γροικᾶτε πόνου;
 Πῶς τὸν ἀλησμονήσετε, κ' ἐγὼ τὸν ἔχω μόνου;
 Λέτε το ποῦρι, λέτε το, νὰ μ' ἀποχωρισθῆτε,
 Πῶς νᾶχετε ἔτοια ὑπομονή, καὶ μάτια νὰ τὸ δῆτε;
 Τὰ λόγιασ' ἀπολόγιασα, τᾶθελα, τὰδ' ἀπόδα,
 Στὸ ζάλον ὅπου στάθηκα, πλειὸ δὲν σαλεύω πόδα.

Μηνύσετε τῷ Βασιλεῦ, πῶς νύμφην του παθεῖ με,
Γιὰ τὸν Υἱόν του πέτε του, τὸ πῶς ἐγὼ δὲν εἶμαι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἄν ἦτον τίποτ' ἡμερον εἰς τὴν καρδιὰν τοῦ Ῥήγα,
Ἐδὰ ὅλα ξαγριέψασι, τὰ μερωμένα φύγα.
Πάγ' ἔξω, καὶ μὲ φρόνησιν τοὺς ξένους ἀποβγάνει,
Καὶ πιάνει τὸ ζημιὸ χαρτί, κονδύλι, καὶ μελάρι.
Κ' ἔγραψε, πῶς δὲν ἔμπορεῖ γιὰ δαί ν' ἀποφασίσῃ,
Τὴν πανδρειὰν, καὶ ἄλλον καιρὸν θέλουσι τὴν μιλήσει.
Γιατὶ εἶναι ἡ Ἀρετὴ κακὰ, καὶ ὅλοι οἱ γιατροὶ τοῦ λέσι,
Πῶς εἶναι τὸ κακὸ χτικιὸ, καὶ ζωντανὴν τὴν κλαῖσι.
Τὸ πρᾶμμα δείχνει δύσκολον, καὶ ὡσὰν συμπάθειο παίρνει,
Καὶ ὡς ἐμισέψασι ζημιὸ, στήν κάμεραν γιαγέρνει.
Καὶ μ' ἀπονιά, οὐδὲ λύπησιν στὸ δεξιὸν του χέρι,
Τυλίσσει ταῖς πλεξούδαις της, κρατῶντας τὸ μαχαῖρι.
Καὶ κόβειταις, καὶ ῥήχγει ταις, σύγκραταις δίχως πόνου,
Ἡ ῥίζαις τῶν χρυσῶν μαλλιῶν τῆς ἀπομείναν μόνου.
Μαλλιά, πῶς ῥήχταν σαῖπιαῖς, καὶ τὴν καρδιὰ πληγῶναν,
Στὴν γῆν ἐσκορπισθήκασιν, κ' ἡ σκόλαις τὰ κουκλῶναν.
Μαλλιά, πῶς λάμπαν πλειότερα παρὰ τοῦ ἡλιοῦ ἀκτῖνες,
Λύπησιν δὲν τοὺς εἶχασιν ἡ μάνιταις ἐκείναις.
Κ' ἡ κεφαλὴ, πῶς σ' ὠμορφιά ποτέ δὲν εἶχε τέρι,
Κουτρολευτὴν τὴν ἄφηκε τ' ἀλύπητο μαχαῖρι.
Μεγάλον πρᾶμμα ἦτονε τότε τὴν ὄρα κείνη,
Τὸ σίδηρον ἀποκόπησε, καὶ κοφτερόν ἐγένη.
Καὶ πῶς δὲν ἐστομώθηκε, νὰ μὴν τὴν ἀσχημίση,
Νὰ λυπηθῇ ἔτοιαν ὠμορφιάν, νὰ κάμη δίκαιαν κρίσι.
Μὰ σὰν ἀρχίσῃ τὸ κακόν, ὑπομονὴν δὲν ἔχει,
Μὴ πάντα στὸ χειρότερον γλακᾶ, καὶ πάντα τρέχει.
Κλοτζᾶ την, κολοσύρει την, στήν φυλακὴν τὴν βάνει,
Ὡσὰν Σηριὸν ἀλύπητον, ὅχι σὰν Κύρις κάνει.

Θωρῶντας τόσα βάσανα ἢ Ἀρετὴ καὶ πάθη,
 Ἡ τάξις γίνη ἀποκοτιά, κ' ἡ ταπεινότης χάθη.
 Τῆς γλώσσας τὰ μποδίσματα, τὸ δειλίασμα τοῦ νοῦ της,
 Ἐπάψαν, καὶ μ' ἀποκοτιὰν ὠμίλει τοῦ Κυροῦ της.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Γουῆμα, στούτην τὴν φλακὴν, ποῦ μπαίνεν ὅσοι φταῖσα,
 Ἄν ἦναι καὶ πλειὰ σκοτεινὴ βάλε με παραμέσα.
 Οὐδὲ φλακὴ, οὐδὲ σίδηρα, οὐδ' ἑκατὸν θάνατοι,
 Θέλουσι κάμει νὰ μὲ πᾶς σὰν νύμφη στὸ παλάτι.
 Καὶ ὅτι κριτήρια βρίσκονται, δόσετα στὸ κορμί μου,
 Καὶ ἄς τάξω, πῶς δὲν μ' ἔσπειρες καὶ τέκνον σου δὲν ἦμου.
 Ποιὸς ἄλλος ἔκαμε παιδί, κ' εἶδέ το κ' ἐγεννήθη,
 Κ' εἰσέ κακὸ ποῦ τῶδρηκε, δὲν τὸ μυρολογήθη;
 Ὡς καὶ τὰ ζᾶ, πῶ δὲν νοοῦν, λογαριασμὸν δὲν ἔχουν,
 Πῦντάναι ὁ πόνος τοῦ παιδιοῦ γροικοῦντο καὶ κατέχουν.
 Καὶ τὴν ζωὴν των δὲν ψηφοῦν, βοήθεια νὰ τοὺς δώσουν,
 Καὶ παίρνουσι τὸν θάνατον διὰ νὰ τὰ γλυτώσουν.
 Ὡς κ' εἰς τὰ δάση, τὰ θηριά, ποῦ λύπησιν δὲν ἔχουν,
 Καὶ ζοῦσι μὲ τὴν ἀπονοιά, καὶ ἀγάπην δὲν κατέχουν.
 Καλὰ καὶ θρέφονται μὲ κρᾶς ἀπ' ἄλλα ζᾶ στὰ δάση,
 Πάντα τους σάρκα ζωντανὴ συγκαίνονται νὰ φᾶσι.
 Ἐμπρὸς σκοτώνουσι τὸ ζῶ, καὶ τὴν ζωὴν του παίρνουν,
 Καὶ ἀπέκει ἀπ' τὰ μέλη του τρώγουσι καὶ χορταίνου.
 Καὶ σὺ μὲ σάρκα ζωντανή, ὀποῦναι καὶ δική σου,
 Θρέφουσαι, καὶ οὐδὲ λύπησιν γροικᾶς, οὐδὲ πονεῖ σου;
 Θωρῶ γιὰ μένα ἢ ἀπονοιά σήμερο φανερώθη,
 Κύρις ποτὲ δὲν μ' ἔσπειρε, Μάννα δὲν μ' ἐγγαστρώθη.
 Ἡ φύσις ξαναγίνηκε, καὶ ὅλοι παραστρατήσα,
 Καὶ ὅλα στραβῶσαν γιὰ μὲ, ἐκεῖνα ποῦσαν ἴσα.
 Καὶ τυραννᾶς μ' ἔτζ' ἄδικα, καὶ θῆς νὰ μ' ἀποθάνης,
 Καὶ δὲν γροικᾶς τοὺς πόνους μου σ' ἐτοῦτα ποῦ μοῦ κάνεις;

Ἄν καὶ βαρῆς στήν χέρα σου, στόνα δακτύλι μόνου,
 Γροικᾶς εἰς ὄλο τὸ κορμί τὸ βάρος καὶ τὸν πόνον,
 Κ' ἐγὼ πουεῖμ' ὅλη σάρκα σου, μὲ δέρνεις, καὶ σκοτώνεις,
 Κάνένα πόνον δὲν γροικᾶς, μὰ πλειότερα δρυμώνεις;
 Στὸν κόσμον ἄς γροικήσουσιν, ἀλύπητε Γουῆ μου,
 Γιατί δὲν θὲ νὰ πανδρευθῶ, μού παίρνεις τὴν ζωὴν μου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο' Κύριε στοῦτα πού μιλεῖ, δὲν στέκει ν' ἀφουκρᾶται,
 Πλειό δὲν τὴν τάσσει γιὰ παιδί, πλειό δὲν τὴνε λυπάται.
 Καὶ βάνει τὴν στήν φυλακὴν μὲ τὴν καυμένη Νέννα,
 Καὶ λέγει, αὐτοῦ πληρώσατε τάχετε λογιασμένα.
 Κλαίγει ἡ Φροσύνη, δέρνεται, τὸν Ῥήγα παρακάλει,
 Τὴν θυγατέρα στήν φλακὴν, ἄδικα μὴν τὴν βάλει.
 Γονατιστὴ φιλεῖ τὴν γῆν, κ' ἔτοιμας λογῆς ἀρχίζει,
 Καὶ ἄφοβα ὠμίλει τοῦ Ῥηγός μ' ὄλου ὅπου μανίζει.

NENNA

Γὰ δάκρυα ἂν ἔχουν λύπησι, τὰ παρακάλια τόπον,
 Καὶ ἂν ἀφουκρῶνται οἱ Βασιλεῖς καὶ τῶν μικρῶν ἀνθρώπων,
 Λυπήσου, καὶ ἀφουκράσου με τῆς σκλάβας τῆ σπητιᾶ σου,
 Κ' ἐμπιστικῆς βλεπάτορας καὶ Νέννας τοῦ παιδιοῦ σου.
 Χάριν ζητῶ, ὄχ' γιὰ νὰ ζῶ, κ' ἐγὼ δὲν θέλω ζῆσι,
 Γιατ' ἄδικον ὅπουκαμε τῆς μάνιτάς σου ἡ κρίσι.
 Ἡ ἀπονιά σου, Ἀφέντη μου, μ' ἐμένα ἄς ξεθυμάνη,
 Δὸς τὸ κορμί μου τῶν σκυλιῶν, καὶ ἄσχημα ἄς ποθάνη.
 Μὲ τὸν δικόν μου θάνατον ἡ ὄργιτά σ' ἄς πάψη,
 Συμπάθησε τῆς Ἀρετῆς κακὸ νὰ μὴν τὴν βλαΐψη.
 Ὅπουναί νειὰ καὶ δροσερὴ καὶ ἀκριθαναθρεμμένη,
 Πῶς νὰ πομένη τῆς φλακῆς τὸν βρῶμον ἡ καυμένη;
 Ῥῆγά μου, καλολόγιασε, ἦντάν' αὐτὰ πού κάνεις,
 Ἐτ' ἄδικα τὸ τέκνο σου μὴ θὲς νὰ τ' ἀποθάνης.

Καὶ ἄς εἶναι μετὰ λόγου σας, καὶ μὲ καιρὸν μποροῦσι,
 Ἡ' συργουλιαῖς νὰ κάμουσι στα' θέλει νὰ πακούση.
 Γιατ' ὁ καιρὸς τὰ πράγματα χίλιαις φοραῖς τ' ἀλλάσσει,
 Καὶ χίλιαις γνώμαις ὁ ἄνθρωπος ἔχ' ὥστε νὰ γεράση.
 Τούτ' εἶν' περίσσα σπλαγχνικὴ, δὲν δὲ νὰ σᾶς μακρύνη,
 Οὔχι γιὰ νᾶχη λογισμὸν, γιὰ πρᾶμμα ἄλλο κείνη.
 Ἐγὼ ποῦ τὴν ἀνάβρεψα, ταῖς γνώμαις της κατέχω,
 Καὶ ὅπου καὶ ἂν λάχη μοναχῆ, ἔγνωια ποτέ δὲν ἔχω.
 Καὶ μέρα νύκτα καὶ τῷ αὐγαῖς εἶμεθα πάντα ὁμάδι,
 Ποτέ μου ἀπ' τὰ χεῖλη της δὲν ἤκουσ' ἄσχημάδι.
 Καὶ μηδὲ λόγον ἄφαντο, ὅπου νὰ μὴν μ' ἀρέση,
 Καὶ ἄς ἔχουν καταδίκασες ἐκείναις ὅπου φταῖσι.
 Στούς χρόνους εἶναι κοπελιά, μεγάλη εἶναι στή γνώσι,
 Πολλὰ τῷ ἀρέσουν τὰ πρεπά, καὶ τῆς τιμῆς ἡ βρωῖσι.
 Κ' ἐδὰ ποῦ θεμελιώθηκεν, Ἀφέντη, ἡ μάνιτά σου;
 Κ' ἐπλήγωσες ἔτῃ ἄσχημα τὰ φύλλα τῆς καρδιάς σου;

ΡΗΓΑΣ

Ὁ Βασιλεὺς μ' ἀγριότητα λέγει, καταραμένη,
 Ἡ' θυγατέρα ἀπὸ σέ εἶναι δασκαλεμένη.
 Ἡ' μιὰ σας κόβει, σὰν θωρῶ, κ' ἡ ἄλλη τὰ τροπώνει,
 Ἡ' μιὰ τὰ κάνει τὰ κακὰ, κ' ἡ ἄλλη τῆς τὰ χώνει.
 Μὴ μοῦ μιλής, καὶ σώπασε, κ' ἐμπᾶτε μέσα ἀντάμνη,
 Μὴν ὅ, τι πρέπει εἰς ἐσᾶς, ἡ χέρα τούτη κάμη.
 Μέσα ἔμπα γλίγωρα καὶ σὺ, νὰ στέκης μετὰ τούτη,
 Καὶ δίδω σας νὰ ἐρίζετε τῆς φυλακῆς τὰ πλούτη.
 Τὰ φέμματα καὶ τῶν θυονῶν γνωρίζω καὶ κατέχω,
 Καὶ σεῖς δὲν μὲ κομπώνετε στὸν λογισμὸν τὸν ἔχω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Βάνει ταις μέσ' στήν φυλακὴν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα,
 Σὰν ξένοι, καὶ ὡσὰν ἐχθροὶ εἰς τὸ παιδί τους κἀνα.

Στὴν Μάνναν ἤτονε πολὺ, ἔτοια ἀπονιά νὰ δείξη,
 Τὴν ἄρπαξ' μετὰ τὰ χερσιὰ της, κ' ἤθελε νὰ τὴν πνίξη.
 Ἐγὼ μεγάλο τὸ κρατῶ σὰν τὸ κρατοῦν κ' ἄλλοι,
 Νὰ δείξη ἢ Μάννα στὸ παιδί ἔτοια ἀπονιά μεγάλη.
 Μόνον γιὰ κάποια ἀφόρεσι, πούβαλε ὁ λογισμὸς της,
 Ἀντίδικός της νὰ γενῆ, μεγάλος καὶ ὀχθρὸς της.
 Ὄρισε ὁ Ῥῆγας τὸ ζῆμιό, κάνουν καὶ φέρουσί του,
 Ρ' οὐχο-ἀποφόρια καὶ παλιὰ, κ' ἐντύνει τὸ παιδί του.
 Καὶ κόβει τὰ ὡς τὰ γόνατα, καὶ κούντουρα τ' ἀφίνει,
 Καὶ ἀσούσουμη, καὶ ἀνέγνωρη ἢ Ἀρετοῦσα γίνη.
 Μὲ τὸ παλίτζι τὸ χοντρό, καὶ μ' ἄχερα τῆς κάνει,
 Στρῶμα, καὶ μέσα σὸ σακκί, πέτραις καὶ ἀγκάθια βάνει.
 Δίχως συντόνια καὶ φτερά δίχως προσκεφαλάδι,
 Ὄρισε νὰ πορευέται μὲ τὴν Φροσύνῃ ὁμάδι.
 Στὴν πλειὰ χειρότερῃ φλακῇ, στὴν πλειὰ σκοτεινιασμένη,
 Ὅπουσαν βούρκα καὶ πηλά, τὴν ἔκαμεν κ' ἐμπαίνει.
 Καὶ βιγλατώρους μπιστικούς, νὰ βλέπουν πέξω βάνει,
 Μ' ὄγκια φωμι καὶ ὄγκια νερόν, ὡς τε ποῦ ν' ἀποθάνη.
 Τὸ εἶδε ἢ καυμένη ἢ Ἀρετὴ τὴν ἀπονιάν τὴν τόση,
 Ἐλόγιαζε, πῶς στὴν φλακὴν τζ' ἔμελλε νὰ τελειώση.
 Τὴν Νέννα τζ' ἀγκαλιάσθηκε, καὶ λέγει της μὲ πόνου'

ΑΡΕΤΟΣΑ

Καὶ τίς μᾶς τῷθελεν εἰπεῖ τὸν περασμένον χρόνον;
 Ὅταν μ' ἀποκαμάρωνεν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα,
 Καὶ ὅταν μὲ σπλαγχνικὰ φιλιά τζ' ἀγκάλαις της μ' ἐβάνη,
 Καὶ ὅταν μοῦ λέγαν τὴν γουλιὰ πῶς νὰ τὴν καταπίνω,
 Καὶ ποῖο κρασί εἶναι γιὰτρικόν, καὶ ποῖο νερό νὰ πίνω.
 Τὸν ἥλιον δὲν μ' ἀφίνασι ποτὲ νὰ μὲ καψώσῃ,
 Καὶ ἀπόγη βλέπασι κ' οἱ δυὸ ἐξάφνου μὴ μοῦ δώσῃ.
 Πότε νὰ πᾶ νὰ κοιμηθῶ, ποιάν ὥρα νὰ ξυπνήσω,
 Ἀνάθεμα τὸ φύλαγε, Νέννα μου, ἢ μοῖρα πίσω.

Ὅποιοι ταῖς μεγαλότητες ζητᾷ τούτου τοῦ κόσμου,
 Καὶ δὲν γνωρίζει, πῶς ἐπὰ διαβάτης εἶν' τοῦ δρόμου.
 Μὰ ῥέμπεται σταῖς ἀφεντιαῖς, στὰ πλούτη του καυχᾶται,
 Ἐγὼ ἄγνωστος τότε θωρῶ, καὶ πελελὸς λογαῖται.
 Τουτᾶναι ἀνθοὶ καὶ λούλουδα, διαβαίνουν καὶ περνοῦσι,
 Καὶ μεταλλάσσονται οἱ καιροὶ, συχνὰ τὰ καταλοῦσι.
 Σὰν τὸ γιὰ λί ῥαγίζονται, σὰν τὸν καπνὸν διαβαίνουν,
 Ποτὲ δὲν στέκουν σταθερὰ, μὰ πηλαλοῦν, καὶ πηαίνουν.
 Καὶ ὅσον ἢ μοῖρα, στὰ ψηλὰ τὸν ἄνθρωπον καθίζει,
 Τόσον καὶ πλειότερα πονεῖ, ὅταν τὸν ἐγκρεμνίζει.
 Κ' ἐκεῖνα ποῦ τὸν κάνουνσι συχνὰ ν' ἀναγαλλιάση,
 Μεγάλοι ἐχθροὶ τοῦ γίνονται, τὴν ὥρα ποῦ τὰ χάση.
 Καὶ ὅσον πλειὰ ἀφέντης κρᾶζεται, καὶ βασιλεῖὸς λογαῖται,
 Τόσον πλειὰ πρέπει νὰ δειλιᾷ, πλειότερα νὰ φοβάται.
 Γιατ' ἔτ' ζι τῷ χει φυσικὸ τῆς μοίρας τὸ παιγνίδι,
 Νὰ παίρη νὰ ἀπὸ τὴν μιὰν μερὰν, εἴη ἄλλην νὰ τὰ δίδῃ.
 Μ' ὅπου πτωχὸς ἀναβραφῇ, κ' εἰς τὰ ψηλὰ δὲν ἔγγιζει,
 Τοῦ κύκλου τὰ στρατεύματα, ὡς θέλει, τὰ γυρίζει.
 Μὰ πάντ' ἀνέγνωτος περπατεῖ, καὶ ἂν τρώγῃ καὶ ἂν κοιμᾶται,
 Τοῦ ροιζικῆ τὴν ὄργια ποτὲ δὲν τὴν φοβάται.
 Καὶ ἂν εἰς ἀγάπη μπερδευθῇ, μιὰν σὰν κ' αὐτὸν γυρεῖ,
 Καὶ οὐδὲ τὰ μέλη τυραννᾷ οὐδὲ τὸν νοῦν παιδεύει.
 Ἐχαίρουμουν, πῶς ἤμουνε ἐνὸς Ῥήγα θυγατέρα,
 Κ' εὐχαριστιαῖς τῆς μοίρας μου ἔδιδα νύκτα μέρα.
 Καὶ οὐδὲ στραβὰ, οὐδὲ κουτζὰ τὰ μέλη γεννηθῆκαν,
 Ἀμὴ σωστὰ καὶ νόστιμα στὸν κόσμον ἐφανῆκα.
 Παντᾶμουν στῶν Γονέων μου ταῖς δροσεραῖς ἀγκάλαις,
 Παντᾶμουν σὲ ξεφάντωσες, καὶ σὲ χαραῖς μεγάλαις.
 Καὶ οὐδ' ἀδελφόν, ἔδ' ἀδελφὴν δὲν εἶχα νᾶμπη εἰς μάχη,
 Γιατὸ Ῥηγάτου τοῦ Κυροῦ τίνος παιδιοῦ νὰ λάχη.
 Μὰ ὅλα πετάξαν σὰν πουλιὰ, ἐφύγαν, κ' ἐμισέψαν,
 Κ' εἰς τὴν χειρότερην φλακὴν, καὶ σκοτεινὴν μ' ἐπέμψαν.

Κ' ἐκείνη ἢ βρῦσι ποῦ ἤλπιζα νὰ πιῶ νὰ μὲ δροσίση,
 Ἐ' γίνη ποταμὸς Δολὸς, καὶ πλειὸ δὲν εἶναι βρῦσι.
 Κ' ἔχει νερά φαρμακερά, κύματα τοῦ θανάτου,
 Βράζου, ὅχ' νὰ δροσίζουσι σήμερον τὰ νερά του.
 Κ' ἡ λὺμφις κείνη ὁποῦ φεγγεν, ἐδὰ μὲ σκοτεινιάζει,
 Καὶ ἀέρας ποῦ μ' ἐδρόσιζεν, ἐδὰ κεντᾶ, καὶ βράζει.
 Σὰν ποιάν ἐλπίδα ν' ἄχω πλειὸ καὶ ὄλαις θωρῶ μου φύγαν,
 Καὶ ὡσὰν καπνοὶ σκορπίσασι, στὸν ἄνεμον κ' ἐπῆγαν.
 Ἐσθύσαν τὰ Ῥηγάτα μου, ἐχάθησαν τὰ πλούτη,
 Τὸ τέλος μ' ἔχει νὰ γενῆ στὴν φυλακὴν ἐτούτη.
 Καὶ μόνου μιά παρηγοριά μ' ἀπόμεινε μεγάλη,
 Πῶς στοῦτ' ὄλα μ' ἐφέρασι τοῦ Ῥώκριτου τὰ κάλλη.
 Καὶ μετὰ τοῦτα λάφρωσιν γροικῶν τὰ σωθικά μου,
 Κ' εἶναι μεγάλο γιαιτρικὸ στὴν κακορροϊζικιά μου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁμίλει, καὶ μ' ὑπομονὴ θωρεῖ τὰ δὲν ἐλπίζει,
 Συχνὰ τὸ κλαῦμα τὸ πολὺ τὴν ὀμιλίαν μ' ὑποδίζει.
 Στὰ ῥόδα στὰ τραντάφυλλα, τὰ δάκρυα περπατοῦσαν,
 Στὰ στήθη κατεβαίνασι, στὰ μάρμαρα κτυποῦσαν.
 Ὅσ' ἂν τὸν ναύτην ὅταν ἰδῆ κακὸν καιρὸν, καὶ ἀρχίσῃ,
 Ἡ θάλασσα ν' ἀμαρτωθῆ νὰ τότε πολεμήσῃ,
 Κ' ἔχ' ἄνεμον εἰς τ' ἄρμενα ἄγριον καὶ θυμωμένον,
 Καὶ τὸν γιालὸν πολλὰ θολὸν, βάθρ' ἀνακατωμένον,
 Καὶ πολεμοῦν τὰ κύματα καὶ δίδουσίν του ζάλη,
 Μπαίνοντας ἀπ' τὴν μιὰν μερὰν, σκορπῶντας εἰς τὴν ἄλλη.
 Καὶ ὦραις στὸ νέφος τ' οὐρανοῦ μὲ τὸ κατάρτι γγίξῃ,
 Καὶ ὦραις στὰ βάθη του ὁ γιालὸς νὰ θεῖ νὰ τὸ ρουφίξῃ.
 Νὰ χαμηλώνη ἢ συννεφιά, νὰ βρέχῃ, νὰ χιονίξῃ,
 Ν' ἀσφράφτῃ νὰ βροντᾶ ὁ ἔρανος, καὶ ὁ κοσμὸς νὰ μεγκρέξῃ.
 Κ' ἐκεῖνος ν' ἀρματώνεται, βλέπωντας τέτοια μάχη,
 Καὶ τὸ τιμῶνι μοναχὰ, ὅχ' ἄλλ' ἐλπίδα ν' ἄχῃ.

Ἐπάνω κάτω νὰ βοηθᾷ, σὰν ἄνδρας νὰ μαλώνη,
 Καὶ ν' ἄλθη κῦμα μὲ βροντὴ νὰ πάρῃ τὸ τιμῶνι.
 Ν' ἀπορρήκτῃ καὶ ἐλπίδα πλειό, κάρμια νὰ μηδὲν ἔχη,
 Νὰ χάσῃ ὅ, τι καὶ ἂν ἔμαθε, κ' ἐκεῖνα ποῦ κατέχει.
 Ἐτῆζι καὶ ὅ, τ' εἶπε ἢ Ἀρετὴ στὴν σιδερεῆ Συρίδα,
 Ὅσ' ἂν ἐμπῆκε στὴν φλακὴν ἔχασε τὴν ἐλπίδα.
 Παρηγορᾷ τῇ ἢ Νέννα της, καὶ ὅ, τι μπορεῖ τῆς κάνει,
 Κ' εἰς τὰ πονεῖ, παραμικρὸν γυρεύει νὰ τὴν γιάνη.

NENNA

Παιδάκι μ', ὑπομονὴ εἶν' γιὰτρικὸ μεγάλο,
 Σ' κάθε πληγὴν, κ' ὡσ' ἂν αὐτὴ δὲν εἶν' βοτάνι ἄλλο.
 Καὶ δροσερεύει τὸν καῦμόν, τὸν πόνον ἐλαφρώνει,
 Καὶ μετ' αὐτὴν γιὰτρεύονται, παιδάκι μ' ὅλοι οἱ πόνοι.
 Μαγάρι, Συγατέρα μου, μὴν εἶχα προφητέψει,
 Καὶ τὸ κακὸν εἰς τὴν ἀρχὴν νὰ τῷθελος γιὰτρέψει.
 Μὰ δὰ ποῦ ρίζαις ἔκαμε, κ' ἐκάρπισε περίσσα,
 Καὶ τὰ λαφρὰ βαρύνασι, στραβάναι τᾶσαν ἴσα,
 Τυχαίνει σου ν' ἀνδριευθῆς, στὸν πόλεμο ποῦ μπῆκες,
 Νὰ μὴν νικήσου σήμερον τὰ βάσανα κ' ἡ πίκραις.
 Σὰν ἢ ἐλπίδες ἢ πολλαῖς τὸν ἄνθρωπον κομπώνουν,
 Ἐκείναις ποῦ στὰ νέφαλα κτίζουν, καὶ Σεμελιώνουν,
 Καὶ δείχνουν ἐλαφρὸν πολλὰ κ' εὐκόλον κάθε κόπον,
 Γίνονται μὲ καιρὸν ἐχθροὶ μεγάλοι τῶν ἀνθρώπων.
 Κομπώνουσι στὰ ὕστερα, καὶ τὸ λογιάζουν χάνουν,
 Γιατὶ στὰ νέφη τοῦ οὐρανοῦ τὰ χέρια τους δὲν φθάνουν.
 Ἐτῆζ' ὅταν φοβηθῇ κανεῖς, καὶ χάσῃ τὸ κατέχει,
 Καὶ ἀπορρήκτῃ στὰ βάσανα, καὶ ἐλπίδα πλειό δὲν ἔχει,
 Εἶν' ἄπρεπον, κ' οἱ ἄγνωστοι, χάνονται δὲν φελοῦσι,
 Μὰ οἱ φρόνιμοι πολλαῖς φοραῖς τὰ δύσκολα νικοῦσι.
 Καὶ ὅπου κατέχει καὶ γροικᾷ, εἰς ἔτοια πάθη ἂν λάχη,
 Ἀνδρειεύει καὶ κερδαίνει τὴν τοῦ ροιζικοῦ τὴν μάχη.

Δέν πρέπει ν' ἀπορρήκτουνται, οὐδὲ πολλὰ νὰ ἐλπίζου,
 Μὰ μὲ λογαριασμὸν περνοῦν, ἐκεῖνο ποῦ γνωρίζου.
 Μὴ δὲν ἀπορρήκτῆς καὶ σὺ, μὰ ὡς φρόνιμη ἀνδριέψου,
 Καὶ βάνε λογισμοὺς καλοὺς, ἂν Δῆς νὰ σὲ γιατρέψου.
 Βλέπεσαι καὶ ἂν ἀπελπισθῆς, καὶ δὲν βοήση ἡ γνῶσι,
 Ἐ'σὺ τὸ Δῆλεις βαρεθῆ, καὶ Δῆς τὸ μετανοιώσει.
 Καὶ ὅταν μανίζῃ ἡ θάλασσα, καὶ τὸ καράβι τρέχει,
 Καὶ ἀγριεύουσι τὰ κύματα, στράφτει, βροντᾶ, καὶ βρέχει,
 Ὁ' ναύτης ἂν θὰ φοβηθῆ, καὶ τὸ τιμῶνι ἀφήση,
 Καὶ δὲν ποθήσῃ ν' ἀνδριευθῆ, κ' ἡ τέχνη νὰ βοηθήσῃ,
 Ἡ' σὲ χαράκια ρήξιμιὰ ἀνέμοι τὸ σκορποῦσι,
 Ἡ' στὸν βυθὸν τῆς θάλασσας κύματα τὸ ρουφοῦσι.
 Μὰ ἂν ἦν' ὁ ναύκληρος καλὸς, κ' οἱ ναύταις δὲν φοβῶνται,
 Μὰ στὸ τιμῶνι στέκουσι, κ' εἰς τ' ἄρμενα βοηθοῦνται,
 Τὴν θάλασσαν, τὸν ἄνεμον, τὴν ταραχὴν νικοῦσι,
 Τὸ ξύλον τους φυλάσσουσι πλειὸ φόβον δὲν γροικοῦσι.
 Γλυτώνου καὶ ἀναπεύουνο, ποῦ ἂν τῶθελαν ἀφήσῃ,
 Κεῖναις τ' ἀνέμου ἡ μάνιταις ἠθέλαν τὸ βουλήσῃ.
 Γιαύτως καὶ σὺ μὴ δὲν χαθῆς, μὴν εἶσαι ἀπηλπισμένη,
 Καὶ ὁ ἄρρώστος σὰν πορρίχθῆ, γιατρὸς δὲν τὸν ὑγαίνῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τῆς Νέννας ἡ παρηγοριὰ ὀλίγον τὴν δροσίζει,
 Γιατὶ στὰ πάθη ποῦτονε, καὶ βρίσκεται γνωρίζει.
 Στὸ ροιζικὸν ἐμάχετο, τῆς μοίρας ἀπονᾶται,
 Κ' εἰς τὴν φλακὴ ποῦ βρίσκεται, τρομάσσει καὶ φοβάται.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ὡ' ροιζικὸ ἀκατάστατον! ἀναπαῦμὸν δὲν ἔχεις,
 Μὰ δῶ κ' ἐκεῖ σὰν πελελὸν περιπατεῖς, καὶ τρέχεις.
 Ὅταν στὰ ὕψη μᾶς πετᾶς, τὰ χαμηλὰ γυρεύεις,
 Καὶ ὅταν μᾶς δείχνης τὸ γλυκὺ τότε μᾶς φαρμακεύεις.

Ρήγισας τέκνον μ' ἔκαμες, νὰ κρίνω, νὰ ὀρίζω,
 Καὶ κακομοῖρα σὰν ἐμέ κάμμιὰ ἄλλη δὲν γνωρίζω.
 Καὶ ἄς εἶχα γεννηθῆ φτωχὴ, φτωχὸ ἄς εἶχ' ἀγαπήσει,
 Ὅχι σὲ τόσα κίνδυνα νάμαι κ' εἰς τόση κτίσι.
 Φτωχὴ φτωχὸν ἀγάπησε, καὶ πόνον δὲν ἐγροῖκαν,
 Μὰ φτωχικὰ περάσασι, τὸν πόθον ἐχαρῆκαν.
 Δίχως κάμμιαν ἀντίρρησι, ἢ φόβον νὰ τοὺς κρίνη,
 Ἄεραν εἶχαν, καὶ ὄροσάν στ' ἀγάπης τὸ καμῖνι.
 Κ' ἐγὼ, γιὰτ' εἶμαι Βασιλειοῦ καὶ Ῥῆγα θυγατέρα,
 Χίλοι καῦμοὶ καὶ βάσανα μὲ βρίσκουν νύκτα μέρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐκούμπησε τὴν κεφαλὴν στὴν χέρα τ' ἴση ἢ καυμένη,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς δάκρυα συχνὰ τὴν γραίνει.
 Τὰ μάτια τ' ἔχαμήλωσε, χαμαὶ στὴν γῆν συντήρα,
 Ἐδάραινε στὸ ῥοιζικόν, καὶ στὴν πικρὰν τῆς μοῖρα.
 Ἐφαίνεται τῆς κλαίουσας τὸν πόνον ἀναπεύει,
 Φαιτὸ νὰ φάγη δὲν ζητᾷ, μηδὲ πιστὸ γυρεύει.
 Πόση πολλὴ θεράπευσις παρηγοριὰ μεγάλη,
 Εἶναι στὸν κακοῦροῖζικον, τὰ δάκρυα ὅταν τὰ βγάλῃ.
 Καὶ ἄς τάχε πάντα συντροφιά στα πάθη ἢ Ἀρετοῦσα,
 Κ' ἐκεῖνα δίχως νὰ μιλοῦν, τὴν ἐπαρηγοροῦσαν.
 Μ' ὄγκιὰ ψωμὶ, καὶ ὄγκιὰ νερὸν ἐπέρνα ἢ ζωὴ τῆς,
 Δὲν ἦσαν πλειὰ γονέοι τῆς, μάσαν μεγάλοι ὄχθροὶ τῆς.
 Ἡ Μάννα τῆς χειρότερη ἦτον παρά τὸν Κύρι,
 Καὶ ὁποῦχε δεῖ λινόξυλα, καὶ ἔβανε τ' ἀπύρι.
 Τόθελε δεῖ τὸν Βασιλειὸν μὲ λογισμὸν νὰ κἀτ' ἴση,
 Τὴν θυγατέρα τ' ἔψεγε, καὶ τὰ καμώματά τ' ἴση.
 Καὶ κάθε μῆνα μιὰ φορὰ ἐπέμπαν κ' ἐρωτοῦσα,
 Ἄν ἥλλαξεν ὁ λογισμὸς, ποῦχεν ἢ Ἀρετοῦσα.
 Καῖνα, ποῦ τὴν παιδεύουσιν, ἂν εὐγαλε ἀπ' τὸν νῦ τῆς,
 Ἄν δὲ νὰ πάψῃ ἢ ὄργιτα καὶ μάχη τοῦ Κυροῦ τῆς.

Καὶ αὐτὴ ἐμνήνα τοῦ Κυροῦ πῶς σ' ἓνα ζάλο στέκει,
 Καὶ μὴδ' ἐμετασάλεψε, νὰ πάγη πλειὰ παρέκει.
 Κ' οἱ λογισμοὶ τζ' εἶναι καλοὶ, ποτέ της δὲν τζ' ἀφίνει,
 Καλλιᾶ χει μέσ' στήν φυλακὴν, παρὰ νὰ τοὺς μακρύνῃ.
 Τοῦτα τὰ πράγματα κρυφὰ λίγον καιρὸν περνοῦσαν,
 Μ' ἀρχῆσαν κ' ἐξαπλώνασι, κ' ἐπὰ κ' ἐκεῖ τ' ἀκοῦσαν.
 Τῆς Ἀρετῆς τὸ φλάκισμα, καὶ τοῦ Κυροῦ τὴν μάχη,
 Ἐμάθαν, μὰ δὲν ξεύρουσι τὴν ἀφορμὴν ἠντᾶ χει.
 Γιατὶ κρυφὰ τῆς πανδρειᾶς τὴν δυσκολιὰ κρατοῦσαν,
 Οἱ ἐδικοὶ κατέχαντο, μὰ οἱ ξένοι δὲν τ' ἀκοῦσαν.
 Κ' ἐπερπατοῦσαν οἱ καιροὶ, κ' ἐξάπλωνε τὸ πρᾶμμα,
 Πολλὰ τὴν ἐλυποῦντανε στ' ἄδικο ποῦ τζ' ἐκάμα.
 Ἀμ' ἄλλο δὲν λογιάζουσιν, οἱ ξένοι οὐδέ κατέχουν,
 Τῆσφι τὴν ἔγνοια ἢ μάννα της καὶ ὁ Κύρις της τὴν ἔχεν.
 Ἄν ἦναι μέσ' στήν φυλακὴν μὲ πάθῃ ἢ Ἀρετοῦσα,
 Πλειὰ λαύραις τὸν Ῥωτόκριτον καὶ πλειὰ καῦμοι κεντοῦσα.
 Στὴν ξενιτεία, ποῦ γύριζεν, ἔτοιας λογιῆς ἐγέννη,
 Κ' ἔτοιας λογιῆς ὁ λογισμὸς τῆς Ἀρετῆς τὸν κρίνει,
 Οἱ ποῦ δὲν εἶχε γνωριμιὰ, ζαβὰ, τυφλὰ περπάτει,
 Παντᾶ χεν ἓνα λογισμὸν, καὶ μιὰν βουλήν ἐκράτει.
 Ἄν ἔστεκ' ἂν ἐκάθετο, ξύπνου, καὶ ὅταν κοιμᾶται,
 Τὴν Ἀρετὴν ἀναζητᾶ, τὴν Ἀρετὴν θυμάται.
 Στὴν Ἐγριπο κατοίκησε, καὶ ἀποδεκεῖ λογιάζει,
 Νὰ πέμπῃ φίλον μὲ γραφαῖς τὸν φίλον ν' ἀναμνησθῇ.
 Για νὰ μαθαίνῃ πῶς περνοῦν, τὰ πράγματα πῶς πᾶσι,
 Μήπως περάσῃ τοῦ Ῥηγὸς ἡ ὄργιτα, καὶ παύσῃ.
 Εἶχ' ἓναν δοῦλον μπιστικόν, κ' ἐλέγαντον Πιστέντη,
 Καὶ δὲν ἐψήφα θάνατον γιὰ τὸν καλὸν τ' ἀφέντη.
 Κατορδιναῖζει μιὰν αὐγὴν, κρυφὴν γραφὴν τοῦ κάνει,
 Καὶ κάτω στὸ σιθάλι του εἰς ταῖς ραφαῖς τὴν βάνει.
 Καὶ λέγει του, ὅσον τὸ μπορεῖ σπουδαστικὰ νὰ σώσῃ,
 Εἰς τὴν Ἀθήνα, τὴν γραφὴν τοῦ φίλου του νὰ δώσῃ.

Καὶ ὅταν τὴν δίδῃ μὴ τὴν δῆ, κάνεις νὰ τὸ κατέχη,
 Καὶ βιαστικά νὰ πληαλῆ μὲ τ' ἄλογο νὰ τρέχη.
 Ἐμίσειψεν ὁ δούλος του, καὶ μετὰ μέραις σώνει,
 Στὴν χώραν, καὶ τ' Ἀφέντη του τὸν ὀρισμὸν πληρώνει.
 Θεράπειαν ὁ Πολύδωρος παίρνει τὴν ὥρα κείνη,
 Νὰ δῆ τοῦ φίλου του γραφὴν, καὶ ὀλόχαρος ἐγίνη.
 Τᾶγραφεν ὁ Ῥωτόκριτος, μπορεῖ νὰ τὸ λογιᾶση,
 Οἶπούχει γνῶσι, καὶ γροικᾶ, δίχως γραφὴν νὰ πιάση.
 Πέμπει καὶ χῶρια τοῦ Κυροῦ ἄλλην γραφὴν, νὰ μάθη,
 Πῶς εἶν' καλά, ποῦ βρίσκεται, καὶ σὲ ποιά χώρα στάθη.
 Κ' ἐβάστα τήνε φανερά, διὰ νὰ τὴν ἰδοῦσι,
 Πῶς ἦλθε γιὰ τὸν κύριν του, καὶ μάννα του νὰ ποῦσι.
 Μὲ πουνηριὰν τὰ πράμματα ἐτοῦτα περπατοῦσα,
 Καθημερὸν γιὰ λόγου του μαθαίνει ἢ Ἀρετοῦσα.
 Τὴν μίαν ἡμέρα στάθηκε, τὴν ἄλλη ἡμέρα πηαίνει,
 Ὡσὰν ἐπῆρε τὴν γραφὴν, δὲν στέκει ν' ἀναμένη.
 Ἐῶσε πάλι τὴν γραφὴν σὰν ἔκαμε στὴν πρώτην,
 Καὶ εἶχεν του ὁ Ῥωτόκριτος πολλὰ κρυφὸν προδότην.
 Ἐῶραφεν ὁ Πολύδωρος μαντάτα πικραμένα,
 Ποῦ βρίσκεται ἢ Ἀρετὴ μὲ τὴν καῦμένη Νέννα.
 Καὶ τᾶκαμεν ὁ Κύρις της, ὅλα τ' ἀναθηθάνει,
 Ὅλα τοῦ τᾶπε στὴν γραφὴν μὲ πέννα καὶ μελάνι.
 Σὲ λίγαις μέραις ἔφθασε στὴν Ἐγριπον ὁ δούλος,
 Κ' εἶδεν του ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ἀναγαλλιάσεν οὔλος.
 Μὰ σὰν ἐπιάσε τὴν γραφὴν, καὶ τὰ κρυφὰ διαβάζει,
 Χίλιας φοραῖς καὶ πλειότεραις τὴν ὥρα ἀναστενάζει.
 Ἐτρέχασι τὰ μάτια του, ποτάμιν ἐκινοῦσα,
 Θωρῶντας σ' ἦντα βάσανα βρίσκειτ' ἢ Ἀρετοῦσα.
 Λόγια πολλὰ λυπητερά λέγει τὴν ὥρα κείνη,
 Κ' εἰς τὴν καρδιὰν ἐσφάγηκε, στ' ἄδικον ὁποῦ γίνη.
 Μὰ συγκερνεῖ τοὺς πόνους του, λογιᾶζοντας μὲ γνῶσι,
 Εἰς τᾶδειξεν ἢ Ἀρετὴ μ' ἐμπιστοσύνη τόση.

Καὶ πῶς πουργᾶ γιὰ λόγου του τόσους καῦμούς καὶ πάθη,
 Κ' ἐμπῆκε σ' ἔτοιο πέλαγος, καὶ πάλιν δὲν ἐχάθη.
 Κ' ἐγνώρισέν το φανερά, πῶς δὲν τὸν ἀπαρνᾶται,
 Σόμπλι μεγάλον ἔδειξεν ἐκεῖ ποῦ τυραννᾶται.
 Πολλαῖς φοραῖς τὸν δευλόν του ἔστελνε νὰ μανθάνη,
 Καὶ πάντα τὴν κρυφὴν γραφὴν στὸν ἴδιο τόπο βάνει.
 Εὔμαθαινε κ' ἡ Ἄρετή ἡ σφυκτοκλειδωμένη,
 Ποῦ βρίσκειτ' ὁ Ῥωτόκριτος, ποῦ περπατεῖ, ποῦ πηαίνει.
 Ποτέ της δὲν ἐρώτησεν ἐκείνη, νὰ τῆς ποῦσιν,
 Ἀμ' ἡ Φροσύνη πονηρὰ ἐκεῖ ὅπου τῆς μιλοῦσι,
 Οἱ φλακατῶροι, μάθαινε μὲ φρόνησιν καὶ γνῶσι,
 Ὅπου κἀνεῖς δὲν ἤμπορεῖ ποτέ νὰ τήνε νοιώσῃ.
 Μὲ τέχνην ὁ Πολύδωρος ἔκανε κ' ἐγροικῶντα,
 Καὶ ἀλαργητοῦ τὰ ξάπλωνε τὰ λόγια κ' ἐσκορποῦντα.
 Μόνον πῶς βρίσκεται καλά, σ' ποιαῖς χώραις ἐπερπάτει,
 Τὰ ἀπομεινάρια τῆς γραφῆς πάντα κρυφὰ τὰ κράτει.
 Εὔρίσκειτ' ὁ Ῥωτόκριτος σὲ πλειὰ μεγάλη ἀγκοῦσα,
 Σὲ πλειὰ χειρότερη φλακὴ, παρὰ τὴν Ἄρετοῦσα.
 Καὶ τὴν καρδιὰν καὶ τὴν πνοήν, τὰ μέλη, καὶ τὸ φῶς τς,
 Σ' μιὰν θεληματικὴν φλακὴν τᾶθανε μοναχός του.
 Δὲν ἔτρωγε, δὲν ἔπινεν, οὐδὲ ποτέ κοιμᾶτο,
 Στὸν λογισμὸν ἐκρίνετο, στὸν νοῦν ἐτυραννᾶτο.
 Συχνὰ, συχνὰ ἀνεστέναζε τὰ μέλη του κρυαίναν,
 Βοτάνια δὲν τὸν ὠφελοῦν, γιατροὶ δὲν τὸν ὑγιαίναν.
 Ὀλότελα ἀπορρήκτηκε, τὴν νειότην ἀπαρνήθη,
 Μιὰν ὥραν εἰς ἀνάπαψι ποτέ δὲν ἐγροικίθη.
 Μακραίνουν γένεια καὶ μαλιά, ἀλλάσσει ἡ στόρησί του,
 Κάνει ἄλλην ὄψι ἀσούσουμη, καὶ λυώνει ἡ ἐδική του.
 Εὔμαύρισε, ἀσχήμεσε, στὰ ξένα ποῦ γυρίζει,
 Καὶ ὅποιος καὶ ἂν τὸν ἐκάτεχε, πλειὸ δὲν τονὲ γνωρίζει.
 Οἱ τρεῖς χρόνοι περάσασι, κ' οἱ τέσσαρες ἐμπαῖνα,
 Ποῦ ἡ Ἄρετή ἦτον σὴν φλακὴν, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος σὰ ξένα.

Μακρᾶσαν, μακρὰ βρίσκετον ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο,
 Μᾶσαν κ' οἱ δυὸ σὲ μιὰν βελήν, κ' ἐστέκαν σ' ἕνα ζάλο.
 Σ' μιὰν βράσιν ἐκεντούσασι, τὰ ξύλα ἔτζ' ἐσυρπαῖνα,
 Ποῦφθανεν ἡ ἀναλαμπή, στοὺς δυὸ, καὶ ὄχι στὸν ἕνα.
 Φέρουν, οἱ χρόνοι κ' οἱ καιροί, σοῦ κατατάσσου ὀλίγα,
 Σμάχην ἐπιάσθη ὁ Βασιλεῖος μὲ τῆς Βλαχιᾶς τὸν Ῥήγα.
 Γιὰ μιὰν χώρα ἔχουν διαφορὰν, κ' εἰς ἔχθριταν ἐμπήκα,
 Καὶ ὁ εἰς τ' ἄλλου λογαριασμὸν σὲ τοῦτο δὲν ἐγροῖκα.
 Καθημερνὸν ἐπλήθαινε ἡ ἔχθριτα κ' ἡ μάχη,
 Καὶ ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος ἤθελε σ' νῆκος τὴν χώραν νάχη.
 Ἐμπαίνουσι εἰς τὰ βαθυὰ, κ' εἰς τὰ κακὰ μαντάτα,
 Καταρδινιάζουν πόλεμον, μαζώνουσι τὰ φουσατά.
 Ὁ Βασιλεῖας τῆς Βλαχιᾶς δὲν στέκει ν' ἀναμένῃ,
 Λαὸν ἐμάζωξε πολὺν, κ' εἰς τὴν Ἀθήναν πηαίνει.
 Τεντώνει ἀπ' ἔξω στὰ τειχιὰ, τὴν χώραν φοβερίζει,
 Μὲ καβαλλάρους καὶ πεζοὺς τοὺς κάμπους τριγυρίζει.
 Ἐκαφε δάση καὶ χωριὰ, καὶ ἀνθρώπους χυλωτίζει,
 Κ' οἱ σκοτωμοί, καὶ ὁ πόλεμος ὁ φοβερὸς ἀρχίζει.
 Βλαντίστρατον τὸν λέγασι τοῦτον τὸν ξένον Ῥήγα,
 Πολλὰ τὸν ἐπαινύσανε κείνοι ποῦ τὸν ἐσμίγα.
 Ἦτον φουσατά δυνατὰ σὲ μιὰ μερὰ κ' εἰς ἄλλη,
 Γιατὶ κ' οἱ δυὸ ἦσαν δυνατοί, καὶ Βασιλεῖς μεγάλοι.
 Στόνα φουσατόν ἦσανε, κ' εἰς τ' ἄλλο ἀνδρειωμένοι,
 Καὶ ὁποῦχε χάσει σήμερον, τοδεταχυὰς κερδαίνει.
 Πᾶν τὰ μαντάτα δῶ κ' ἐκεῖ, παντοῦθε τὰ μαθαίνουν,
 Πολλοὶ κενοῦν τοῦ ροιζικοῦ, κ' εἰς τὰ Φουσατά πηαίνουν.
 Γροικᾶτο καὶ ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ στέκει καὶ λογιάζει,
 Ἡ ἀγάπη ποῦχε τζ' Ἀρετῆς νὰ πάγη τότε βιάζει.
 Καὶ μπιστικὰ σὰν δουλευτῆς τῆς χώρας νὰ βοηθήσῃ,
 Καὶ ἂν ἤμπορῇ, τὸν Ῥήγα του νὰ κάμῃ νὰ νικήσῃ.
 Μ' ὄλον ὁποῦ τὸν ἔδιωξε κατέχει καὶ γνωρίζει,
 Πῶς εἶναι Κύρις ἐκεινῆς, ποῦ τὴν καρδιάν του ὀρίζει.

Μὲ κάποια ἐλπίδα κίνησε, στὸν λογισμόν του βάνει,
 Μ' ἕνα τὴ ἀφέντην καὶ ὄχ' ἐχθρόν φιλιὰν καὶ ἀγάπην πιάνει.
 Ἀποφασίζει νὰ σταθῆ ἀπέξω τοῦ φουσατοῦ,
 Καὶ ὡσὰν ἰδῆ τὸν Ῥῆγα του νὰ βγῆ μὲ τ' ἄλογά του,
 Εἰς τὸ φουσατο τὸ ζημιό ὡσὰν πουλί νὰ δώση,
 Καὶ ὅσους μπορεῖ ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς νὰ ρήξῃ, νὰ σκοτώσῃ.
 Καὶ ὄλημερίς νὰ πολεμᾷ, καὶ ἀπέκεις νὰ μισεύῃ,
 Καὶ ῥόγα μὴδὲ πλέρωμα ποτὲ νὰ μὴ γυρεύῃ.
 Μήπως καὶ πάψῃ ἡ ἀπονιά, ὕστερα σὰν τὸ μάθη,
 Πῶς εἶν' ἐκεῖνος ποῦδιωξῃ, κ' εἶπασι πῶς ἐχάθη.
 Τοῦτον τὸν λογισμὸβαλε, μὰ μπρὸς θεῖ νὰ μαυρίσῃ,
 Τὸ πρόσωπον, καὶ οὐδὲ κάνεις νὰ μὴ τονὲ γνωρίσῃ.
 Ἦτον μιὰ γρηᾷ στήν Ἑγριπον, ἀλλοτινὴ βυζάστρα,
 Μαῖισσα, ποῦ κατέβαζε τὸν οὐρανὸν μὲ τ' ἄστρα.
 Μὲ τὰ χορτάρια κάτεχε, σὰν τὰθελε μαλάξῃ,
 Νὰ κάμῃ τ' ἄσπρο μελανό, ταῖς πρόσωφες ν' ἀλλάξῃ.
 Ἐπῆγεν ὁ Ῥωτόκριτος, τὴν μάγισσαν καὶ βρίσκει,
 Μὲ δόσιν καὶ μὲ πλέρωμα, καὶ μὲ καλὸ κανίσκι,
 Ζητᾷ, καὶ κάνει του νερό τὸ πρόσωπόν του πλύνει,
 Μαυρίζει, καὶ μελαχρινὸς βαθειᾶς βαφῆς ἐγίνη.
 Κ' ἔτοιμας λογιῆς ἀσχήμεισεν, ἔτοιμας λογιῆς μαυρίζει,
 Ποῦ ἡ ἴδια μάννα ἂν τότε δῆ ποῖός εἶναι δὲν γνωρίζει.
 Γίνεται μελανόμαυρος, ποῦτον ξανθὸς περίσσα,
 Καὶ τὸ νερὸ τὰ κάλλη του ἔκαμε καὶ ἀσχημίσα.
 Σ' ἕνα φλασκάκι ἄλλο νερὸ τοῦ δίδει νὰ φυλάξῃ,
 Καὶ λέγει τ' ὅταν τοῦ φανῆ, τὴν στόρισιν ν' ἀλλάξῃ.
 Νᾶλθη σὴν πρώτῃν του ἀσπριά, νᾶλθη στὰ πρώτα κάλλη,
 Ἐκεῖνο τῶστερο νερὸ στὸ πρόσωπόν του ἄς βάλῃ.
 Καὶ πρὶν μισέψῃ, τὰ νερά ἐποῦτα δοκιμάζει,
 Καὶ ὦραις τὸ πρόσωπο ἔλαμπε, καὶ ὦραις τὸ σκοτινειάζει.
 Ὡσὰν τὰ κατορδίνιασε, πλειὸ ἄλλο δὲν γυρεύει,
 Καβαλλικεύει μιὰν αὐγῆ, καὶ μοναχὸς μισεύει.

Σὲ λίγαις μέραις ἔφθασεν ἀπέξω στὴν Ἀθήνα,
 Κ' ἔστεκε κ' ἔστοχάζετο τὰ δυὸ φουσατά κεῖνα.
 Καὶ καβαλλάρης τὰ θωρεῖ, κοντήτερα σιμώνει,
 Καὶ τὸ φουσατό τῆς Ἀρετῆς θωρεῖ, καὶ ἀναδακρυνεῖ.
 Παραμιλεῖ ὀλομόναχος, καὶ λέγει, ποῦρ' ἐτοῦτοι,
 Εἰν' ἄνδρες, ὅπῃ βλάπτουσι τῆς ἀφέντρας μου τὰ πλούτη.
 Τὴν χώρα στρέφεται θωρεῖ, καὶ λαχταρεῖ ἡ καρδιά του,
 Κατέχοντας πῶς βρίσκεται μέσ' στὴν φλακὴ ἡ κυρά του.
 Καὶ λέγ' ἄς ἤμουνε πουλὶ νὰ πέταγα τὴν ὄρα,
 Καὶ νὰ περάσω τὰ τειχιά, νὰ μπῶ μέσα στὴν χώρα.
 Νὰ βρῶ τὴν πόρταν τῆς φλακῆς, κρυφὰ νὰ κατακρούσω,
 Τὴν ὀμιλιά, ποῦ πιθυμῶ, καὶ ῥέγομαι ν' ἀκούσω.
 Νὰ πάρω τὴν παρηγοριά, κείνη ποῦ παίρνει ἡ Μάιννα,
 Σὰν ζωντανέψῃ τὸ παιδί, ὅπου νεκρὸ τὸ εὐγάνα.
 Τουτᾶθανεν ὁ λογισμὸς, τουτᾶλεγεν ἡ γλῶσσα,
 Ἀναθηδάνοντας συχνὰ τὸν ὄρκο ποῦ ὀμῶσα.
 Βρίσκ' ἔναν τόπον πόκρυφον σ' ἓνα δένδρῳ ποκάτω,
 Κεῖ ἦτον, κεῖ ἀρματώνετο, τὴν νύκτα κεῖ κοιμᾶτο.
 Κάθε ταχὺ σηκώνετο καὶ ὡς ἤθελε γροικῆσει,
 Ν' ἀντιλαλήσῃ ἡ σάλπιγγα, βούκινον νὰ κτυπήσῃ,
 Ἐκαβαλλίκευε ὡς αἰετὸς, σπουδάζοντας τὴν στρατά,
 Καὶ μὲ τὴν ὄραν ἔφθανε, ποῦ σμίγαν τὰ φουσατά.
 Κ' ἔκανε ἀνεμοστρόβιλα, καὶ ταραχὴ μεγάλη,
 Κ' ἐβόηθα πάντα μιᾶς μερᾶς, κ' ἐπλήγωνε τὴν ἄλλη.
 Σὰν δράκος ἐφοθερίζε, σὰν λιόντας τῆς ἐπολέμα,
 Κ' οἱ Βλάχοι νὰ τονὲ θωροῦν, ἀπομακρᾶν ἐτρέμα.
 Ἐρρήκτε, παραστόλιαζεν, ἐσκότωνε ἀπ' αὐτήνους,
 Πολλὰ μεγάλους τους ἐχθρὸς ἐφαίνετο σὲ κείνους.
 Δέν τον ἐγνώριζε κἀνεὶς, οὐδ' ἐδικοὶ οὐδὲ φίλοι,
 Καὶ ὁ τόπος ὅπου χῶνετο, ἦτον μακρὰ ἓνα μίλι.
 Καὶ ὡς ἔβλεπε κ' ἐβράδυναζε, καὶ πῶς ὁ Ἥλιος κλίνει,
 Ἐμίσειε σπουδαστικά καὶ αὐτὸς τὴν ὄρα κείνη.

Καὶ τὸ ταχὺ σηκώνετο, κ' ἤρχετο μὲ τὴν ὄραν,
 Πολλὴν βοήθειαν ἔδωκε στήν πικραμένην χώραν.
 Εἰς τὰ φούσατα καὶ τὰ δυὸ ἔγνοια μεγάλη μπαίνει,
 Ποιὸ νᾶν' αὐτὸς ποῦ ἔτζι συχνὰ σὰν δράκος κατεβαίνει.
 Κάθε ταχὺ καὶ πολεμᾶ, καὶ καθ' ἄργα μισεύει,
 Καὶ μηδὲ φίλος τοῦ ακλουθᾶ, οὐδὲ σύντροφου γυρεύει.
 Πάνε οἱ μεγάλοι σοῦ Ῥηγός, κ' οἱ πρῶτοι ἀπ' τὸ φεσάτο,
 Καὶ λέγουν του μὲ τὴν χαρὰν ἐτοῦτο τὸ μαντάτο.
 Ἀφέντη ἓνα Σηριόπεμφε τὸ δίκαιο τζ' Ἀφεντιάς σου,
 Γιατ' ἄδικα σὲ πολεμοῦν, καὶ δὲ νὰ σὲ χαλάσου.
 Καὶ πολεμᾶ γιὰ λόγου σου, καὶ ἀλύπητα βαρίσκει,
 Καὶ δὲν γυρεύει πληρωμὴν, μηδὲ ζητᾶ κανίσκι.
 Ἐμπαίν' εἰς χίλιους λογισμούς, καὶ ὁ Ῥήγας δὲν κινᾶται,
 Νὰ πῆ γιὰ τὸν Ῥωτόκριτον, πειδὴ καὶ ἐχθρὸς λογαῖται.
 Καὶ οὐδ' ὁ Πολύδωρος ποτὲ ἐτοῦτο δὲν λογιᾶζει,
 Καὶ τόσον πλειὰ ποῦ τοῦπασι, Σαρακηνὸς πῶς μοιάζει.
 Κ' οἱ στρατιῶται τῆς Βλαχιᾶς παινέματα τοῦ κάνουν,
 Καὶ τρέμουν, ὅταν τὰ μιλοῦν, καὶ ὅταν τ' ἀναθηθάινουν.
 Καὶ λέςινε τοῦ Βασιλειοῦ, δὲν ξεύρομεν νὰ ποῦμε,
 Ἀνθρωπος εἶναι ἢ Σηριὸν ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦμε.
 Καὶ ἄλλοι δυὸ νᾶλθαν μοναχὰ, νᾶναι σὰν εἶναι τοῦτος,
 Ἡ βασιλείᾳ σου ἔσβυνε, κ' ἐχάνετο τὸ πλοῦτος.
 Ὁ Ῥήγας ὁ Βλαντίστρατος γροικῶντας ἦντα λέσι,
 Ἐβάλθηκε μὲ τοῦ λαοῦ τὸ πλῆθος νὰ κερδέσει.
 Γιατ' ἔβλεπε κ' ἐχάνονταν οἱ ἄνδρες κ' ἐφυροῦσαν,
 Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Σηριοῦ οἱ λίγοι τζ' ἐνικοῦσαν.
 Κ' ἔστουτας νᾶχη πλειὰ λαὸν, ἐβάλθη μιὰν ἡμέρα,
 Ν' ἀρματωθῆ νὰ ὀρδινιασθῆ τὴν νύκτα ἀποσπέρα.
 Νὰ μὴν ἀφήση πίσω του στρατιώτην ὕ ἀπομείνη,
 Μ' ἀρματωμένοι νὰ βρεθοῦν ὅλοι τὴν ὄρα κείνη.
 Καὶ τὴν βαθειὰν βαθειὰν αὐγὴ εἰς τὰ γλυκὰ τοῦ ὕπνου,
 Ὅπουν ἀκόμη ἀχώνευτοι πολλοὶ καπνοὶ τοῦ δείπνου,

Ἐξαφνα μὲ πολλαῖς φωναῖς καὶ ταραχὴν ἀρμάτω,
 Νό δώσουν φόβον τοῦ λαοῦ, νὰ φεύγη πάνω κάτω.
 Κ' ἔβοντας νάχη πλειά λαόν, καὶ ὅλοι καλοὶ ἀνδρειωμένοι,
 Ἄσφαλτα κείνην τὴν φορὰν τὸ νῆκος ἀναμένει.
 Καὶ λέγει, ὥστε νὰ πέμπωμεν λίγους νὰ πολεμοῦσι,
 Νῆκος ποτέ μ' ἔτοιο θηριὸ δὲν ἤμποροῦν νὰ δοῦσι.
 Μὰ σὰν σριχθῆ ὅλος ὁ λαός, τὸ πλῆθος τὸ περίσσο,
 Μὲ θέλει κάμει σήμερον ἄσφαλτα νὰ νικήσω.
 Κ' ἦντα μπορεῖ ἕνας μοναχὸς σὲ τόσους νὰ βοηθήσῃ;
 Τεὸς λίγους, ὄχι, τοὺς πολλοὺς μπορεῖ νὰ παλεμήσῃ.
 Ἐκαμὲν ὅ, τι λόγιαζε, βαθειὰν αὐγὴ ἀρματώνει,
 Μὲ σιγανάδα τὸν λαόν, καὶ τοῦ ἐχθροῦ σιμώνει.
 Μὲ σάλπιγγες, μὲ βούκινα, μὲ κτύπους τῶν ἀρμάτων,
 Τὸ ἄλλο φουσάτο ξύπνησε, ποῦ ὄλον τὸ πλειά κοιμᾶτον.
 Καὶ ὥστε νὰ κατορδινιασθοῦν ὅ, τι τοὺς κάνει χρεῖα,
 Ἐχάσασι τὴν δύναμιν, τέχνην, καὶ τὴν ἀνδρεία.
 Πᾶν τὰ μαντάτα τὰ πικρὰ εἰς τοῦ Ῥηγὸς τὴν χώρα,
 Ἀφέντη, βόθηθα γλίγωρα, γιατί μᾶς βιάζει ἡ ὄρα.
 Ὁ Βασιλεὶὸς ὀπούτονε στὸ στρῶμα κουμπισμένος,
 Πάραυτα ἐσηκώθηκε σὰν ξεπερεωρισμένος,
 Σπουδαστικὰ ἀρματώνεται, τῆ' ἀπομονάρους κράζει,
 Ν' ἀρματωθοῦν, νὰ τ' ἀκλουθοῦν, σὸν πόλεμον τοὺς βιάζει.
 Γέρου καρδιὰ δὲν ἔδειξε, μὰ νειότη κοπελάρη,
 Καὶ δὲν δειλιᾷ τὸν θάνατον, καὶ ἂν ἤθελε τὸν πάρη.
 Βγαίνει ἀπ' τὴν χώραν καὶ ἀκλουθοῦν ὅλοι ἀρματωμένοι,
 Πᾶσιν ἐκεῖ, ποῦ ὁ θάνατος, καὶ ὁ χάρος τῆ' ἀναμένει.
 Ἀνακατώνει ὁ λαός, καὶ τὰ φουσάτα σφίγουν,
 Μᾶτον ἀκόμη σκοτεινὰ καὶ δὲν καλοξανοίγουν.
 Δίδουν στὰ βούκινα, ἀναπνοιά ταῖς σάλπιγγαῖς φουσοῦσι,
 Πάγει ἡ λαλιὰ στὸν οὐρανόν, τὰ νέφη ἀντιλαλοῦσι.
 Μὲ τὴν βαβοῦρα τὴν πολλήν, καὶ κτύπους τῶν ἀρμάτων,
 Ἐγροίκεσ' ὁ Ῥωτόκριτος, γιατί δὲν ἐκοιμᾶτο.

Καὶ ὁ λογισμὸς τῆς Ἀρετῆς ὀλίγον τὸν ἀφίνει,
 Νὰ κοιμηθῆ, γιὰ τ' ἀγρουπνᾶ τῆς ἀγάπης τὴν ὀδύνη.
 Ἄλλο μαντάτο νὰ τοῦ ποῦν, δὲν στέκει ν' ἀναμένῃ,
 Μὲ σπούδα καθάλλικεψε, στὸν κάμπου κατεβαίνει.
 Σὰν ὅταν ἦν καλοκαιριά, μέρα σιγανεμένη,
 Καὶ ἔξαφνα ἀνεμοστρόβιλος ἀπὸ τὴν γῆν εὐγαίνει,
 Μὲ βροντισμὸν καὶ ταραχὴν τὴν σκόνῃ ἀνεσηκώσῃ,
 Καὶ πάγει τὴν τόσον ψηλά, ὅπου στά νέφη σώσῃ,
 Ἔτ' εἰ καὶ ὅταν ἐκίνησῃ μὲ τέτοια ἀνδρεία περπάτει,
 Ὅπου βρονταῖς καὶ σκονισμοὺς κάνει στὸ μονοπάτι.
 Μ' ἔτοια μεγάλη μάνιταν ἔσωσε στὸ φουσατό,
 Ὅπ' ὅποιος καὶ ἂν ἐγλύτωσε, μὲ φόβου τὸ δηγᾶτο.
 Εἰς καιρὸν ὁ Ῥωτόκριτος ἔσωσε στὸν λιμιῶνα,
 Ποῦ οἱ Ἀθηναῖοι φεύγασι, κ' οἱ Βλάχοι τοὺς ζυγῶνα.
 Μὲ φόβου ἐγλακούσανε, βοήθειαν δὲν εὐρίσκαν,
 Καὶ οἱ ἐχθροὶ τοὺς διώχασι, καὶ ἀλύπητα βαρίσκαν.
 Καὶ ὡσὰν λιοντάρι ὅταν πεινᾶ, καὶ ἀπὸ μακρὰ γροικῆσῃ,
 Κ' ἔρχεται βρῶμα, ὅπουπασχε νὰ βρῆ νὰ κυνηγήσῃ,
 Κ' εἰς τὴν καρδιάν κινᾶ ὡς τὸ δῆ, ἢ πιθυμιὰ τὴν μάχη,
 Τρέχει ζιμιὸν ἐπάνω του, καὶ ἀγριεύει σὰν τοῦ λάχη.
 Φωτιά πυρὴν στά μάτια του ἀνεβοκατεβαίνει,
 Καπνὸς ἀπ' τὰ ρουθούνια του μαῦρος βραστός εὐγαίνει,
 Ἀφροκοπᾶ τὸ στόμα του, τὸ κοῦφός του μουγκρίζει,
 Ἀνασηκώνει τὴν οὐρὰν, τὸν κόσμον φοβερίζει,
 Κατακτυποῦν τὰ δόντια του, καὶ τὸ κορμὶ σπαράσσει,
 Ἀναχευτρώνου τὰ μαλιά, καὶ τρέχει νὰ τὸ πιάσῃ,
 Ἐδέτ' εἰ ξαγριεύθηκε γιὰ τὰ κακὰ μαντάτα,
 Καὶ ὡσὰν ἀετὸς ἐπέταξε, κ' ἐμπῆκε στά φουσατά.
 Βλάχοι, κακὸν τὸ πάθετε, εἰς τὰ σᾶς ἦρε αἰφνίδια,
 Ἐδᾶλθασι τ' ἀπαρθητὰ, κ' ἐπάψαν τὰ παιγνίδια.
 Ὅπουλαχε νὰ δῆ ποτὲ σύγλυσι νὰ φουσκώσῃ,
 Νὰ πνίξῃ ἀνθρώπους καὶ θηρία, δενδρὰ νὰ ξεριζώσῃ.

Καὶ νὰ μωγκρίζουν οἱ ποταμοὶ, καὶ ὁ κόσμος ν' ἀγριέψη,
 Καὶ ἀστρπελέκια ὁ οὐρανὸς χαμαὶ εἴη γῆν νὰ πέψη.
 Νὰ τρέμουν ὅσοι τὰ θωροῦν, τὸ πνεῦμά τους, νὰ χάνουν,
 Νὰ ξεψυχῶν ἀπ' τὸν φόβον τους, πρὶν παρὰ ν' ἀπεθάνουν.
 Ἐδέττι καὶ ὁ Ῥωτόκριτος κάνει τὴν ὥρα κείνη,
 Ἡελλὰ μεγάλη σύγχυσις εἰς τὸ φουσατο γίνη.
 Τίνος τὸν πόδον ἔκοφτε, τίνος τὴν χέρα ρήχτει,
 Τίνος ἐκόπη ἡ κεφαλὴ, τίνος τὸ στήθι ἀνοίχτη.
 Ποιὸν ἀπ' τὴν μέση χώριζε, τίνος καλιὰν ἐτύπα,
 Πάντα κάνει αἶμα ἢ κοπανιὰ, ἐκεῖ ποῦ τὴν ἐκτύπα.
 Σὰν κάνει ὁ λύκος εἰς τ' ἀρνιά, ὅταν πεινᾷ καὶ ράσσει,
 Καὶ πνίγει τα ὅπου καὶ ἂν τὰ βρῆ, καὶ φθάει ὅπου πᾶσι.
 Ἐτ' ἔκανε ὁ Ῥωτόκριτος, ξετρέχοντας τὸ νῆκος,
 Οἱ Βλάχοι τρέχουν σὰν τ' ἀρνιά, κ' ἐκεῖνος εἶναι λύκος.
 Ζερβά, δεξιὰ τοὺς πολεμᾷ ἀλύπητα σκοτώνει,
 Καὶ σὰν θηριὸ τ' ἀπογλακᾷ, σὰν δράκος τοὺς ζυγώνει.
 Ἐκοβε μέσαις καὶ μεριά, κορμιὰ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω,
 Ἐκλαιγ' ἐκεῖνος ὁ λαὸς, κ' ἔτρεμε τὸ φουσατο.
 Πέφτει ἀπ' τὴν χέρα τὸ σπαθί, χάνουν τὸ χαλιναρί,
 Τὸ δέλαν δὴ ἀπὸ μακρὰ τοῦτο τὸ παλικάρι.
 Ἀποκρυγαῖναν ἡ καρδιαῖς, τὴν ἀνδρείαν ἐχάναν,
 Ἐφεύγαν, κ' ἐγλακούσανε, τὰ μονοπάτια πιάναν.
 Παίρνει ψυχὴν καὶ δύναμιν τ' Ἀθήνας τὸ φουσατο,
 Ποῦ τὸθρεν ὀλοσκορπιστον, κ' ἐγλάκα πάνω κάτω.
 Τὸ πρόσωπον γυρίζασι, ποῦ δειχνασι τὴν ράχην,
 Καὶ ὅσον ματώνουν τὰ σπαθιά, τόσον πληθαίν' ἡ μάχη.
 Τίς πέφτει καὶ ψυχομαγεῖ, τίς πέφτει ποθαμμένος,
 Καὶ τίς ἐλίγα, τίς πολλὰ βρίσκεται λαθωμένος.
 Μεγάλος καλοῤῥοίζικος ἐκράζοντον ἐτότες,
 Ἐκεῖνος, ὅπ' ἀπέθνησκε μὲ ταῖς πληγαῖς ταῖς πρώταις.
 Καὶ ὡς εἶχε πέσει ἀπ' τὸ φαρί, τὴν ζῆσι νὰ τελειώση,
 Καὶ οὐδ' ἄλλο πόνος ὁ πόλεμος, κ' ἡ μάχη νὰ τοῦ δώση.

Μὰ οἱ ἄλλοι, πῆ γκρεμνίζονταν, κ' εἶχαν προτὴν κ' ἐξῆσαν,
 Οἱ καβαλλάραι κ' οἱ πεζοὶ τοὺς ἐκλοτίζοπατοῦσαν.
 Κ' ἐπάνω σταῖς λαθωριαταῖς τὰ πέταλα βουλευῶσαν,
 Καὶ τὴν πληγὴν ξεσχίζασι, καὶ πόνους ἐγροικουῶσαν.
 Καὶ μὲ τζινιαῖς, δαγκαματιαῖς, μαρτύγια ποῦ τὲς δίδα,
 Πολλ' ἄσχημα τελειώνασι δίχως ζωῆς ἐλπίδι.
 Κοίτεται τ' ἄλογο, φοφᾶ στ' ἀφέντη του τὸ πλάγι,
 Στρέφεται ὁ φίλος καὶ θωρεῖ τὸν φίλον πῶς ἐσφάγη.
 Σύντροφος μὲ τὸν σύντροφον νὰ ξεψυχοῦν ὁμάδι,
 Τὸ αἷμα εἶναι ἢ κλίνη τους, κ' ἢ γῆ προσκεφαλάδι.
 Κοίτεται πάνω στὸν νεκρὸν ὁ ζωντανὸς καὶ ἀκόμη,
 Δὲν ἦλθαν τοῦ ξεψυχημοῦ οἱ ἰδρωτες κ' οἱ τρόμοι.
 Ἐπεφτεν ἐτξ' ὀποῦχανεν, ὡσὰν καὶ ὀποῦ κερδαίνει,
 Καὶ ὅταν ὁ εἰς ψυχομαχεῖ, ὁ ἄλλος ἀποθαίνει.
 Βαβοῦρα κακοῖριζικιάς λόγια θανατωμένα,
 Ἐ'συντυχαίναν τὰ κορμιά τὰ κακαποδομένα.
 Λυπητερά καὶ θλιβερά τὸν πόνον τους ἐλέγαν,
 Θάνατον γλιγωρότερον καὶ πλειαυῦκλο ἐγυρεύγαν.
 Πολλοὶ ἀφοῦ σκοτώσασι μ' ἀνδρείαν τὸν ἐχθρὸν τους,
 Τότε καὶ αὐτοὶ κρυγοὶ νεκροὶ πέφταν ἀπ' τ' ἄλογόν τους.
 Οἱ Καβαλλάραι πᾶν πεζοί, τ' ἄλογα σκοτωμένα,
 Καὶ ἄλλα γλακοῦσι μοναχὰ στὸν κάμπον σκορπισμένα.
 Τὰ αἵματα κινούσανε, κ' ἐτρέχαν σὰν ποτάμι,
 Τῶν σκοτωμένων τὰ κορμιά, ποῦ κοίτουσαν ἀντάμι.
 Τάρφους ἐκάναν καὶ βουά, καὶ ὁ Ῥώκριτος στὴν μέση,
 Ἀλύπητα τοὺς πολεμᾶ, καὶ πάσχει νὰ κερδέση.
 Κ' ὅπου καὶ ἂν ἐπερπάτηξεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Ἦτονε χάρος τὸ σπαθί, καὶ θάνατος ἢ χέρα.
 Ἡ γῆ ὀποῦτον πράσινη, μὲ χόρτα στολισμένη,
 Ἐ'γίνη ὀλοκόκκινη μὲ αἵματα βαμμένη.
 Ὁ πόλεμος ἐπλήθαινε μὲ ταραχὴ μεγάλη,
 Καὶ ὦραις ἐνίκα ἢ μιὰ μεριά, καὶ ὦραις ἐνίκα ἢ ἄλλη.

Σάν τοῦ γιालοῦ τὰ κύματα, σ' καιροῦ ἀνακατωμένου,
 Ποῦ τὰ φυσοῦν οἱ ἄνεμοι, καί πρὸς τὴν γῆν τὰ πηαίνου.
 Καὶ ὄραις ἀφρίζουν καὶ σκορποῦν ἔξω στὸ περιγιάλι,
 Καὶ ὄραις στὸ βάθος τοῦ γιालοῦ ξαναγιαγέρνουν πάλι,
 Ἐτζί καὶ τὰ φουσατά αὐτὰ τ' ἄγρια τὰ θυμωμένα,
 Ὅραις ὀπίσω σύρνονταν, καὶ ὄραις ἐμπρὸς πηαίνα.
 Γίνοντ' αἱματοκυλισαῖς, πολλῶν λογιῶν θανάτοι,
 Καὶ τὸν Ἡράκλη ὀλημερίς τρομάρα τὸν ἐκράτει.
 Μὴ χάση τὸ φουσατόν τς, κ' εἰς τὴν καρδιάν τὸν πιάνει,
 Καὶ σκλαβωθῆ, κ' εἰς τὴν σκλαβιά σάν σκλάβος ν' ἀποθάνη.
 Δὲν ἤμπορεῖ ὁ Ῥωτόκριτος νᾶναι εἰς κάθε τόπον,
 Μὰ ὁποῦχε σώσει, θάνατον ἔδιδε τῶν ἀνθρώπων.
 Πλειὸ τὴν ζωὴν του δὲν ψηφᾷ, πολλᾶβραζεν τὸ αἷμα,
 Σάν εἶδε τὸν Ἀφέντην του μὲ τζ' ἄλλους κ' ἐπολέμα.
 Ἡ ἀγριότης τῆς καρδιάς, καὶ ὁ φόβος τοῦ θανάτου,
 Ποῦ τῶν ἐχθρῶν του ἔδιδε μὲ τὰ καμώματά του,
 Παρὰ τὸν ἴδιον θάνατον πλειὰ φόβον τοὺς ἐθάνει,
 Καὶ τὸ κορμὶ ἄφινε ἢ ψυχὴ, πρὶν παρὰ ν' ἀποθάνη.
 Ἐπέσασιν ἀρίθμητοι δίχως ψυχὴ στὸ χῶμα,
 Τῶν λύκων ἐγενήκασι, καὶ τῶν κοράκων βρῶμα.
 Εἰς τούτους τζ' ἀνακατωμοὺς εἰκοσιδυὸ ἀνδρῆνωμένοι,
 Εἶχαν ἀπ' τὸν Βλαντίστρατου μιὰν ὀρδινιά παρμένη,
 Νὰ βροῦν τὸν ἄλλον Βασιλεῖον, νὰ τόνε πολεμήσουν,
 Καὶ ἂν δὲν τὸν πιάσεν ζωντανόν, νεκρόν νὰ τὸν ἀφήσεν.
 Καὶ συντροφιᾶζει τους καὶ αὐτὸς, καὶ ὁμάδι συνοδεύαν,
 Καὶ ἐπάνω κάτω σάν θηριὰ τὸν Ῥήγαν ἐγυρεύαν.
 Εὐρήκασι τὸν γέροντα καὶ ὡς λόντας ἐπολέμα,
 Κ' εἰν' τὸ σπαθὶ ὀλοκόκκινου ἀπὸ τὸ τόσον αἷμα.
 Ἐκεῖ ἦτον κί ὁ Πολύδωρος, τὴν συντροφιάν τς καὶ ἄλλοι,
 Τὸν Ῥήγα τους προσέχασιν εἰς ἔτοια χρειὰ μεγάλη.
 Ὡς ἔσωσε ὁ Βλαντίστρατος ὡσάν λιοντάρι τρέχει,
 Ἐπάνω του μὲ τ' ἄλογο, καὶ ὑπομονὴ δὲν ἔχει.

Καὶ ὀπίσω τ' ἄλλοι εἰκοσιδυό, καὶ ὡς δράκοντες ἐράσσαν,
 Καὶ ὀκτὼ κοντάρια τοῦ Ῥηγὸς τὸ κούτελον ἐσπάσαν.
 Ἐΐπεν ἀπὸ τὸ ἄλογο, ὁ Ἡράκλης κ' ἐξαλίσθη,
 Χαμαὶ στήν γῆν ξαπλώθηκε στὰ αἵματα κυλίσθη.
 Πεζὸς εἶν' καὶ ὁ Πολύδωρος, μάκαμε σὰν λιοντάρι,
 Ἐΐλεπε τὸν Ἀφέντην του κάνεις νὰ μὴν τὸν πάρη.
 Ἐΐξεαλίσθη ὁ Βασιλεῖος, καὶ ὀγλίγωρα σηκώθη,
 Κ' ἔκραξε τὸν Πολύδωρον, καὶ σ' κείνον παρεδόθη.
 Μὲ τὸ σπαθὶ στήν χέραν τους σὰν λιόντες πολεμοῦσι,
 Καὶ ἀπὸ τοὺς Βλάχους ζωντανοὶ δὲν θέλει νὰ πιασθοῦσι.
 Μᾶσανε τόσοι οἱ ἔχθροί, ὅπου τοὺς τριγυρίζουν,
 Ὅπου κάνένα γλυτωμὸν γιὰ τότε δὲν ἐλπίζουν.
 Μὲ δυὸ κακαῖς λαβωματιαῖς στήν κεφαλὴν, στήν χέρα,
 Εὐρίσκει' ὁ Πολύδωρος ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Ὁ Ἀφέντης μὲ τὸν δουλευτὴν τὸν θάνατον γνωρίσαν,
 Ὅταν φωνὴν καὶ ταραχὴν παλικαριοῦ γροικῆσαν.
 Τοῦτ' ἢ φωνὴ κ' ἢ ταραχὴ, τῆς μάχης τὸ σημάδι,
 Ἦ' τὸνε τοῦ Ῥωτόκριτου, ποῦ ὡς εἶδε κ' εἶναι ὁμάδι,
 Ὁ Ἀφέντης μὲ τὸν φίλον του εἰς κίνδυνον θανάτου,
 Ταῖς σκάλαις ἀντιπάτησε, καὶ σφίγγει τ' ἄρματά του.
 Ὁ πρῶτος ποῦ τοῦ ἀπάντησε, ἦτον δικὸς τοῦ Ῥήγα,
 Τοῦ Βλάχου, καὶ καθημερὸν εἰς μιὰν βουλὴν ἐσρίγα.
 Καὶ δίδει του μιὰ κονταριά, καὶ τὸ κοντάρι μπήχτει,
 Εἰς τὸν λαιμὸ ποκατωθιὸ καὶ χάμαι τότε ρήχτει.
 Κρυὸν, νεκρὸν, καὶ ἀσάλευτον, καὶ καταματωμένον,
 Τὰ μαθημένα του ἔκαμε τὸ χέρι τὸ ἀνδρειωμένον.
 Σκοτώνει καὶ τὸν δεῦτερον, τὸν τρίτον ξεσελλώνει,
 Καὶ τὸ κοντάρι τζάκισε, μὲ τὸ σπαθὶ σιμώνει,
 Κ' ἔκαμεν πράγματα φρικτὰ, καμώματα μεγάλα,
 Θάνατον τὸν ἐλέγασι, Χάρο ὄνομα τοῦ βγάλα.
 Σὰν τὸ γεράκι ὄντα δῆ στήν λίμνην καθισμένον,
 Πλήθος πουλιῶν, κ' ἐκεῖ χυθῆ ἄγριον καὶ θυμωμένον,

Καὶ ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ τὴν ταραχὴν ἀρχίσῃ,
 Γριλλώσουσι τὰ μάτια σου, καὶ τὰ φτερά κτυπήσῃ,
 Δώσῃ στήν μέσση τῶν πουλιῶν, κ' ἐκεῖνα τραμασμένα,
 Νὰ ξορισθοῦν, καὶ νὰ χαθοῦν, καὶ νὰ χωσθοῦν, καθένα,
 Εἰς τὰ νερὰ ἄλλα νὰ βουτοῦν, στὰ ὕψη ἄλλα νὰ πᾶσι,
 Γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωὴν κάθε πουλί νὰ ράσῃ.
 Νὰ φεύγουν ὅσο τὸ μποροῦν τὴν μάνιταν ἐκείνη,
 Καὶ τὸ γεράκι μοναχὸν ν' ἀφήσουν ν' ἀπομείνῃ,
 Ἐδέξῃ γῆνη κ' εἰς αὐτοὺς ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Πολλὰ τὴν ἐτρομάξασι τοῦ Ῥώκριτου τὴν χέρα.
 Τόσους νὰ δῆ νὰ πολεμοῦν τὸν φίλον, καὶ τὸν Ῥήγα,
 Ὅσάν γεράκι χύθηκε, καὶ ὡσάν πουλιά τοῦ φύγα.
 Γλυτώνει, ξεγκουσεύει τους, ἄλογα τοὺς γυρεύει,
 Εὐρίσκει τους, καὶ δίδει τους, καὶ ὁ Ῥήγας καθαλκεύει.
 Καὶ τῆς Βλαχιάς ὁ Βασιλεὺς Σωρῶντας ἦντα κάνει,
 Φεύγει ἀποκεῖ, γιατί Σωρεῖ, πῶς ἔχει ν' ἀποθάνῃ.
 Δὲν θέλει πλεῖο ὁ Ῥωτόκριτος, τ' Ἀφέντη νὰ μακρύνῃ,
 Πάντα κοντά του πολεμᾷ, καὶ σπλαγγχνικὸς ἐγίνῃ.
 Ἐμίσησε ὁ Πολύδωρος, δὲν στέκει ν' ἀναμένῃ,
 Γιατ' εἶχε δυὸ πληγαῖς κακαῖς, καὶ μέσ' εἴνῃ χώρα μπαίνει.
 Βαρυὰ πολλὰ γροικᾶτους, λαβωματιά μεγάλη,
 Εἶχε σιμὰ στὸ κούτελο, καὶ ἔμπρὸς στὸ στήθος ἄλλη.
 Ὁλημερὶς ὁ πόλεμος πολλοὺς θανάτους κάνει,
 Κ' ἐκεῖνος ὅποῦ ἐκέρδαινε τὴν μιὰν, τὴν ἄλλην χάνει.
 Ἐβράδυσσε, κ' ἡ σάλπιγγες ἐπαίξαν νὰ σχολάσουν,
 Οἱ σκοτωμοὶ νὰ πάψουσι, γιὰ τότε νὰ περάσουν.
 Κάθε φουσαάτο σύρθηκε στὰ μέρη τὰ δικά του,
 Καθ' ἕνας στέκει, ὀληνυκτὶς ζωσμένος τ' ἄροματά του.
 Σὰν ἐσχολάσαν οἱ σκοτωμοὶ, καὶ γιὰ τὴν ὥρα κείνη,
 Καὶ τὸν ἐχθρόν του κάθε εἰς σ' ἀνάπασιν ἀφίνει.
 Ἐκραξε τὸν Ῥωτόκριτον ὁ Ῥήγας καὶ σιμώνει,
 Καὶ σπλαγγχνικά του μίλησε, μιλιῶντ' ἀναδακρυώνει.

ΡΗΓΑΣ

Λέγει του, σὺ μ' ἐγλύτωσες, ποῦ ποθαρμένος ἦμεν,
 Καὶ σὺ μοῦ τὴν ἐχάρισες σήμερον τὴν ζωὴν μου.
 Κ' ἐπεὶ ἔτοιο πρᾶγμα ἀπὸ σέ, τέτοιο καλὸ γνωρίζω,
 Θέλω καὶ νὰ μοιράσωμεν ταῖς χώραις ὅπ' ὀρίζω.
 Καὶ νᾶσαι πάντα μετὰ μέ, καὶ ἀπῆτις ξεψυχήσω,
 Τέκνον καὶ κληρονόμον μου εἰς ὅλα νὰ σ' ἀφήσω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς ἤκουσ' ὁ Φωτόκριτος, μὲ τάξιον γονατίζει,
 Καὶ γνωστικά, καὶ φρόνιμα τέτοιας λογῆς ἀρχίζει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Α' φένη, τὰ Ῥηγάτα σου κράτειτα διὰ σένα,
 Καὶ χρέος κάνεν σήμερον δὲν ἔχεις μετ' ἐμένα.
 Ἄν ἦλθα κ' ἐπολέμησα γιὰ σέ, καὶ γιὰ τὴν χώρα,
 Τόκαμα γιὰ τὸ δίκιον σου, ὄχι νὰ θελω δῶρα.
 Γιὰ τοῦτο ἀνεθράφηκα, κ' ἔπιασα τὸ κοντάρι,
 Πάντα τὸ δίκιον ἀγαπῶ, καὶ μὴ μοῦ τῶχης χάρι.
 Καὶ τ' ἄδικο τοῦ Βασιλεῖοῦ τῶν Βλάχων εἶναι τέσο,
 Ποῦ ἂν μπορέσω, θάνατον ξετρέχω νὰ τοῦ δώσω.
 Καὶ τὴν ζωὴν προθυμὸς στὴν ζυγαριὰν τὴν βάνω,
 Χαρούμενος κάθε καιρὸν στὸ δίκιο ν' ἀποθάνω.
 Ἐκράτει του ὁ Βασιλεῖος, τῆ' ἀγκάλαις του τὸν ἔχει,
 Ἐθώρει του στὸ πρόσωπον, παιὸς εἶναι δὲν κατέχει.
 Τὰ σίδηρα τῆς κεφαλῆς ἔχουσιν εὐγαλμένα,
 Καὶ τὰ φουσαῖτα καὶ τὰ δύο στέκουν ἀναπαυμένα.
 Ἐσκοτωθήκασιν πολλοὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
 Καὶ ποῖος τῆ' ἐνοῦ, κ' ἄλλοῦ Ῥηγός κακὰ μαντάτα φέραν,
 Ὄκτῶ χιλιάδες κ' ἑκατὸ λείπουν ἀπ' τὰ φουσαῖτα,
 Τῆ' Ἀθήνας, κ' ἔχουν λείψανα κόμπους βουναὶ γεμάτα.

Λείπουν τοῦ Ῥήγα τῆς Βλαχιάς ἄλλαις χιλιάδες δέκα,
 Κ' οἱ Βασιλεῖς μὲ λογισμὸν πολλὰ βαρὺν ἔστεκα.
 Ἐπικραθήκασι πολλὰ οἱ Βασιλείαδες τοῦτοι,
 Γιατὶ ποῦ ἔχασε τὸν λαὸν, ἔχασε καὶ τὰ πλούτη.
 Δὲν ἦτον διαφορὰ καμμιά στὸν ἕνα ἄπο τὸν ἄλλο,
 Μ' ὄλον ὀποῦτον τῆς Βλαχιάς φουσαίτο πλειὰ μεγάλο.
 Καὶ ὁ εἷς τοῦ ἄλλου, ἀγαπητικὰ ἐπέμψαν νὰ μηνύσουν,
 Νὰ κάμουν μέραις δώδεκα, δίχως νὰ πολεμήσουν.
 Για νὰ ξεκουρασθῇ ὁ λαὸς, νὰ γιάνουν οἱ πληγωμένοι,
 Νὰ θάψουν τὰ νεκρὰ κορμιά, ποῦν' τόσοι σκοτωμένοι.
 Ἐκάμασι τὴν σύβασιν ἐτούτην, καὶ ἀναμένουν,
 Ταῖς μέραις, καὶ ὥσε νὰ διαβῶν, σ' ἀγάπην ν' ἀπομένων.
 Ἀπὸ τὴν πρώτη ἀργατινὴν ὁ Ῥώκριτος μισεύει,
 Πάγει καὶ ξαρματώνεται, καὶ τὸ κορμὶ ἀναπεύει.
 Κ' εὐχαριστᾷ τῆς μοίρας του στὴν χάρι τῆς τὴν τέση,
 Ποῦ φερε τέτοιαν ἀφορμὴν τὸν Ῥήγα νὰ γλυτώση.
 Κ' ἠλπίζε καὶ μὲ τὸν καιρὸν ἢ ὄργιτα νὰ περάση,
 Νὰ δῆ καὶ αὐτὸς τὸ πιθυμᾷ, πρὶν παρὰ νὰ γερᾷση.
 Τοῦτον ἄς τὸν ἀφήσωμεν νὰ συχναναστενάξῃ,
 Καὶ ἄς ἔλθωμεν στὸν Βασιλεῖο, ποῦ στέκει καὶ λογιάζει,
 Ποιὸς νᾶναι, ποῦ τοῦ βοήθησε μὲ τῆς ἀνδρείας τὴν χάρι,
 Σποιὸν τόπον ἐγεννήθηκε τέτοιο ἄξιο παλικάρι;
 Κ' εἰδέν του κ' εἰς τὸ πρόσωπον, ποιὸς εἶναι δὲν κατέχει,
 Γιατὶ καμμίαν γνωριμιάν, οὐδὲ σουσοῦριν ἔχει.
 Μέσα σὲ τοῦτον τὸν καιρὸν μιὰ σάλπιγγα γροικοῦσι,
 Πρὶν νὰ περάσουν ἢ δώδεκα μέραις, καὶ νὰ διαβοῦσι.
 Εἰς τὸ φουσαίτον τοῦ Ῥηγὸς τοῦ Βλάχς εἶδαν κ' ἐμπαίνει,
 Εἰς καθαλλάρης θραυμαστὸς σ' ὄλην τὴν οἰκουμένην.
 Ἀριστον τὸν ἐλέγασιν, ἀνίκητον λιοντάρι,
 Τὸν θάνατο εἶχε στὸ σπαθί, τὸν χάρον στὸ κοντάρι.
 Ἐτοῦτος ἦτον ἀνιψὸς ἀπὸ γυναίκειον αἷμα,
 Τοῦ Βλαντιστράτου τοῦ Ῥηγὸς, στὸν κόσμον τὸν ἐτρέμα.

Καὶ ἀπ' τὴν Φραγγιὰν ἐμίσησε, κ' ἦλθε νὰ τοῦ βοηθήσῃ,
 Κ' εἰς τέτοιαν χρεῖαν μοναχὸν δὲν δεῖ νὰ τὸν ἀφήσῃ.
 Πεζεύει, πάει στοῦ Μπάρμπα του, φιλεῖ τον εἰς τὴν χέρα,
 Χαρὰν μεγάλην τοῦδωκεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Ἐχάρηκεν ὁ Βασιλεῖος, χαίρονται καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι,
 Κάνει ὁ λαὸς ἀπ' ταῖς φωναῖς παρατροπὴ μεγάλη.
 Οἱ Ῥήγας βάνει λογισμὸν, νὰ πάψουν οἱ πολέμοι,
 Τὰ αἵματα, κ' οἱ σκοτωμοὶ, πῶ ὅλος ὁ κόσμος τρέμει.
 Καὶ νὰ γενῆ μιὰ σύβασις πῶρι καὶ νὰ δελήσῃ,
 Τῶν Ἀθηνῶν ὁ Βασιλεῖος ἐτοῦτο νὰ γροικῆσῃ.
 Νὰ βρῆ ἓνα τὸν καλῆτερον ἀπ' ὅλο τὸ φουσατό,
 Ν' ἀρματωθῆ, νὰ ὀρδινιασθῆ νᾶλθη στὸν κάμπου κάτω.
 Νὰ πολεμήσῃ μὲ σπαθὶ, νὰ τρέξῃ μὲ κοντάρι,
 Οἰμάδι μὲ τὸν Ἄριστον τ' ἀγενεῖο παλικάρι.
 Κ' εἰς τὰ κορμιά τους ἐτοῦνῶν νὰ στέκη ἡ διαφορὰ τους,
 Νὰ τὰ ξεκαθαρίσουσιν οἱ δυὸ μὲ τ' ἀρματά τους.
 Νὰ πάψουσιν οἱ σκοτωμοὶ οἱ τόσοι ἀπ' τὰ φουσατά,
 Οἴπουναι οἱ κάμπου λείψανα, καὶ τὰ βουνα γεμάτα.
 Μὰ μπρὸς τὸ λέγει τοῦ Ἄριστου, νὰ δῆ τὴν ὄρεξί του,
 Σὰν κείνον, πῶ στὸν κίνδυνον δεῖ νᾶμπῃ τὸ κορμί του.
 Τοῦτος ζημιὸν ὡς τόκουσε, τοῦ λέγει, Βασιλεῖά μου,
 Ἀκόμη πλειὰ γλυκεῖα φωνὴ δὲν ἦλθεν εἰς τ' ἀφτιά μου.
 Δὲν ἦλθα ἐπὶ νὰ τραγουδῶ καὶ νὰ περιδιαβάσω,
 Μᾶλθα Σηριὰ νὰ πολεμῶ, ἄνδρας νὰ δοκιμάσω.
 Καὶ νὰ ματώνω τὸ σπαθὶ εἰς τῶν ἐχθρῶν τὰ στήθη,
 Καὶ ὁ Ἄριστος, γιὰ πόλεμον ποτὲ δὲν ἐφοβήθη.
 Καὶ μὴν ἀργήσης, Βασιλεῖε, μανταποφόροι ἄς πᾶσι,
 Χίλιοι χρόνοι μού φαίνονται, ἡμέρα νὰ περάσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο'λόχαρος ἀπόμεινε ὁ Μπάρμπας νὰ τ' ἀκούσῃ.
 Πέμπει τοὺς φρονιμώτερους, τοῦ Ῥήγα νὰ τὸ πῶσι.

Ἀπ' τὸ φουσατόν τ' ἔλειπεν αὐτὸς τὴν ὄραν κείνη,
 Στὴν χώραν ἦτον γιὰ δουλειάν, κ' ἐπήγασε καὶ αὐτῆνοι.
 Εὐρίσκουν του εἰς τὸ θρονὶ καὶ ὡς τὸν ἐπροσκυνησαν,
 Τὰ θέλαν, τοῦ γυρεύσασι, μὲ τάξιν ὠμιλήσαν.
 Ὁ Βασιλεὺς τέτοιο βαρὺ μαντάτο νὰ γροικήσῃ,
 Ἐστάθηκε μὲ λογισμόν, δὲν δὲ ν' ἀποφασίσῃ.
 Λέγει τους, πέτε τοῦ Ῥηγός, σὺν σμίξῃ μετὰ μένα,
 Θέλω τοῦ δώσει πληλογιάν στάχχετε μιλημένα.
 Κ' ἐκείνο, ποῦ ἐλόγιασεν αὐτὸς σ' καιρὸν περίσσο,
 Δὲν ἤμπορῶ ἔττι τὸ ζημιὸ ἐγὼ ν' ἀποφασίσω.
 Καὶ, ὅτι καὶ ἂν ἀφεντεύομεν, χώραις, χωριὰ καὶ πλούτη,
 Θεὸ νᾶμπουν εἰς τὴν ζυγαριάν, θωρῶ τὴν ὄρα τούτη.
 Κ' εἰς μιὰ βαμπακερὴ κλωστή νὰ κρεμασθῇ τυχαίνει,
 Ἡ βασιλεία μας καὶ τῶν δυό, κ' εἶν' πρᾶμμα πᾶ βαραίνει.
 Καὶ ἀπόψε θέλω νὰ τὸ δῶ, νὰ τὸ καλλογοιάσω,
 Τὴν φρονιμώτερην βουλήν καὶ πλεῖα καλὴν νὰ πιάσω.
 Καὶ δίχως ἄλλο ὡς αὔριο ἀργά, ἀπηλογιὰ νὰ δώσω,
 Στὸ πρᾶμμα, ἔττι γλιγωρὰ δὲν ἤμπορῶ νὰ σώσω.
 Καὶ μ' ἔτοια λόγια γνωστικὰ τούτου ἀπηλογιάζει,
 Καὶ ὡς ἐμισέφαν τὸ ζημιὸ τοὺς φρόνιμους του κράζει.
 Εἰς τὸ παλάτι ἦλθαι, τριγύρου τοὺς καθίζει,
 Καὶ ἀπέκει δυὸ καὶ τρεῖς φοραῖς τὲς συγχναυτρανίζει.
 Στὸ πρόσωπόν τους ὀλωνῶν τ' ἀνάδλεμμα περπάτει,
 Μὲ τὴν Ῥηγατικὴν ἐξάν, ποῦτρεμε τὸ παλάτι.
 Ἐδειχνε, πῶς τὴν σιωπὴν θέλει τὴν ὄρα κείνη,
 Καὶ ὅλοι νὰ στέκην νὰ γροικοῦν, ἠντάναι, κ' ἦντα γίνη.
 Ὡς εἶδε, πῶς τὴν ἀναπνοϊάν κρατίζουν, καὶ σωπαίνου,
 Καὶ τᾶθελε νὰ τοὺς εἰπῇ, μὲ φόβον ἀναμένου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Λέγει τους, Συμβουλάτωροι ἐτούτην τὴν ἡμέραν,
 Μαντάτα ἀπ' τὸν Βασιλεὺς πολλὰ γνοιανὰ μοῦ φέραν,

Ο'πού μὲ βάν' εἰς λογισμόν, καὶ εἰς περίσσα ζάλη,
 Διατ' εἶναι τούτη μιὰ δουλειὰ παρὰ ποτὲ μεγάλη.
 Στὴν διαφορὰν ὀπούχομεν, νὰ μὴ γενῆ ἄλλη κρίσι,
 Μὰ ἓνα κορμὶ, νὰ βάλωμεν νὰ τὴν ἀποφασίσῃ.
 Ἐνα νὰ βάλωμεν γιὰ μᾶς, κ' ἐκεῖνος ἄλλου πάλιν,
 Τὴν διαφορὰν νὰ κρίνουσι, πούχομεν τὴν μεγάλην.
 Μὲ τὸ κουτάρι, καὶ σπαθὶ καὶ σιδερόν σκουτάρι,
 Καὶ νὰ γενῆ ἡ ἀπόφασι, καὶ δίκαιο, ποῦ τοκάρει.
 Ἐγώ'χω βάρος στὴν καρδιάν, καὶ λογισμόν μεγάλο,
 Ἄριστος ἦλθε ἀπ' τὴν Φραγγιόν, κ' ἐπᾶναι δίχως ἄλλο.
 Καὶ τοῦτον ὅλον τὸν καιρόν, ὀπού μᾶς πολεμοῦσι,
 Λογιαῶω ὁ Μπάρμπας τούπεμψε, νὰ πᾶν νὰ τὸν εὐροῦσι.
 Ἐτοῦτος λείπει ἀπὸ καιρόν, κ' εἰς ἄλλα μέρη ἐκράτει,
 Κ' εἰς ἄλλαις χώραις, ἦτονε, στὴν ξενιτειᾶν περπάτει.
 Κεῖνη ἡ χαρὰ ὀπούχεν ψὲς τοῦ Βλάχου τὸ φουσατό,
 Κατέχετε, πῶς ἦτονε γιὰ τοῦτο τὸ μαντάτο.
 Καὶ δίχως ἄλλο ξεύρετε, καὶ Ἄριστος ἦλθε τώρα,
 Διὰ νὰ δώσῃ βάσανο καὶ φόβον εἰς τὴν χώρα.
 Ἐτοῦτος εἶναι Σαυμαστός, ὅλοι τὸν ἐπαινοῦσι,
 Φοβοῦνται, τρέμουν, χάνονται, ὅσοι καὶ ἂν τὸν ἰδοῦσι.
 Καὶ ἀπὸ πολλοὺς ἀγροίκησα, εἶναι καιρὸς κ' ἐλέγα,
 Πῶς σ' τὴν καρδιάν τε βρίσκεται τῆς ἀνδρείας ἡ φλέγα.
 Καὶ ὡς ἤκουσα κ' ἐλέγασιν, ἄλλοι ποῦ τὸν ἐτρέμα,
 Δεκατριῶν χρόνων ἦτονε, π' ἄρχισε κ' ἐπολέμα.
 Κ' ἐδὰ δὲ νᾶν εἰκοσιδυό, λογιαῶσете ἦντα ξάζει,
 Καὶ ἡμεῖς ἐπὰ ποιόν ἔχομεν στ' ἄρματα νὰ τοῦ μοιάζῃ;
 Γιὰ τοῦτο ἀποκότησεν ὁ Βλάχος νὰ μηνύσῃ,
 Πῶς πλειὸ δὲν θέλει μὲ πολλοὺς γιὰ νὰ μᾶς πολεμήσῃ.
 Μὰ νὰ διαλέξω ἀπ' τὸν λαόν ἓνα, καὶ κείνος ἄλλο,
 Κ' εἶναι δικός του ὁ Ἄριστος ἐκεῖνος δίχως ἄλλο.
 Καὶ ὁποιος σκοτώσῃ ἀπὸ τῆς δυό, τὸν ἄλλον καὶ νικήσῃ,
 Ο' Ράγας ποῦχει τὸν χαῖμόν, τὸν πόλεμον ν' ἀφήσῃ.

Νὰ βάνῃ αὐτὸς τὴν μοῖράν του, κ' ἐγὼ τὸ ροιζικόν μου,
 Στὸ ζῦγι νὰ καμπανισθοῦν, μὲ φόβου, καὶ μὲ τρόμου.
 Στὴν χέραν τ' ἔχει τὸ Σηριό, σὰν Ῥήγας τὸν ὀρίζει,
 Γιὰ κείνο τοῦτα μᾶς μὴνᾶ, γιὰ κείνο φοβερίζει.
 Καὶ εἰς ἡμᾶς ποιὸς βρίσκεται, ποιὸν ἔχομεν ἐλπίδα;
 Ποῦρι προχθὲς στὸν πόλεμον μικροὺς, μεγάλους τ' εἶδα.
 Μόνον εἰς τὸν Πολύδωρον εἶχ' ὄλον μου τὸ Σάρρως,
 Κ' ἐδὰ φοβοῦμαι μὴ χαθῆ, μὴ τότε πάρῃ ὁ χάρος.
 Γιατ' ἔχει δυὸ λαβωματιαῖς, καὶ στέκει ν' ἀποθάνῃ,
 Καὶ ὅλοι οἱ γιατροὶ τὸ λέγουσι πῶς δὲν μπορῆ νὰ γιάνῃ.
 Μὰ πάλι ἂν ἦτον καὶ καλά, δειλιᾶ πολλά ἡ καρδιά μου,
 Στὴν δύναμίν του νὰ δοθοῦν τὰ πλούτη κ' ἡ ἀξιά μου.
 Γιατὶ τ' Ἀρίστου τ' ὄνομα εἶναι πολλὰ μεγάλο,
 Καὶ βρίσκω διαφορὰν πολλὴν στὸν ἕνα ἀπὸ τὸν ἄλλο.
 Καὶ δὲν κατέχω τί νὰ πῶ, καὶ τί ν' ἀποφασίσω,
 Καὶ τί μαντάτο τοῦ Ῥηγὸς εἰς τοῦτο νὰ μὴνύσω.
 Ἐδὰ πληθαίνει ὁ φόβος μου, ἐδὰ πληθαίνει ἡ ζάλη,
 Ἀπόφασις δὲ νὰ γενῆ παρα ποτὲ μεγάλη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Στέκουσιν οἱ φρόνιμοι βουβοὶ, καὶ εἰς τὸν ἄλλο θῶρει,
 Κάνεις νὰ δώσ' ἀπόκρισιν σὲ τοῦτα δὲν ἠμπόρει.
 Ποῦρ' ἕνας, ὅπου λέγετο Φρονίστας, δὲν φοβᾶται,
 Μὰ ὀλόρθος ἐσηκώθηκε, τοῦ Ῥήγα ἀπηλογᾶται.

ΣΤΜΒΟΤΛΟΣ

Ἀφέντη, λαμπυρὴ γιὰ μᾶς κράζεται τούτη ἡ μέρα,
 Ἀπῆτις κ' ἔτοιον ὠμορφο μαντάτο μᾶς ἐφέρα.
 Νᾶμπς ὄλαις μας ἡ διαφοραῖς σὲ δυὸ καρδιαῖς ἀνθρώπων,
 Καὶ ναῦγη ἡ μάχη ἀπὸ πολλὰς καὶ νᾶλθη εἰς λίγου τόπου.
 Καὶ γιὰ ἀνδρειωμένον γνοιάζεσαι, καὶ σέκεις καὶ λογιάζεις;
 Συμπάθησέ μου Ῥήγα μου, κατέχεις τίνος μοιάζεις;

Κεινοῦ, ποῦ στήν καλομοιριάν χάνεται, δὲν κατέχει,
 Καὶ μέσ' στήν βρύσιν κολυμπᾶ, λέγει νερόν δὲν ἔχει.
 Ποῦ ναῦρης τόσην δύναμιν, τόσην ἀνδρείαν, καὶ χάρι,
 Ὡσαν τὸν λιόντα, τὸ Σηριό, τὸ ξένο παλικάρι;
 Ποῦ πολεμεῖ γιὰ λόγου σου, τὸ δίκιον σου γυρεύει,
 Καὶ ὥστε νὰ κάμη κοπανιὰ μεγάλη, δὲν μισεύει;
 Τῆ Βλάχς μάχην, καὶ κακιάν, καὶ ἔχθραν μεγάλην ἔχει,
 Καὶ ἐπάνω του νὰ ἐκδικηθῆ, γυρεύει καὶ ξετρέχει.
 Ἐτοῦτον ἔχεις μετὰ σέ, κ' εἶπε, νὰ τὸν ὀρίζης,
 Καὶ ἀπέκει στέκεις καὶ θωρεῖς, καὶ δὲν ἀποφασίζεις;
 Εἶπέ ἄς καθαλκέψωμεν, κ' εἰς τὰ φουσάτα ἄς πᾶμε,
 Κ' ἐκεῖνο ὁποῦ θε' νὰ δῆς, ὀγλίγωρα τὸ κάμε.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο' Ῥήγας σὰν ἐγροίκησε τὰ λόγια τοῦ Φρονίστα,

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Τῆ λέγει, τοῦτα πῆ θαρρέεις, πῶς τᾶχεις, καὶ κρατεῖς τα;
 Εἶναι μακρά, ἀπὸ λόγου σου, καὶ σφιγγε ποῦρι κράτει,
 Ὡσαν ἀνοίξη ἡ χέρα σου, ἄνεμος εἶν' γεμάτη.
 Δὲν σώνει ὅ, τι μᾶς ἔκαμε τοῦτο τὸ παλικάρι,
 Δίχως νὰ δῆ ἀπὸ λόγου μας τζ' ἀνταμοιβῆς τὴν χάρι;
 Δὲν σώνει, ποῦ μ' ἐγλύτωσε, ποῦχανα τὴν ζωή μου,
 Καὶ ἂν εἶχε λείπει ἐπροχθές, στὸν κόσμον πλειὸ δὲν ἤμου;
 Δὲν σώνουν τοῦτα, Φρόνιστε, ποῦ πληρωμὴν δὲν ἔχουν,
 Μὰ λές, νὰ πέμψω σήμερο, νὰ πᾶν νὰ τὸν ξετρέχουν;
 Νάλθη νὰ βάλῃ τὸ καρμὶ εἰς κίνδυνον μεγάλον,
 Διὰ νὰ μὲ γλυτώσῃ ἐμέ, κ' ἐσένα, καὶ τὸν ἄλλον;
 Ποιὸς ἔχει γλώσσα νὰ τὸ πῆ ἐτοῦτο τὸ μαντάτο,
 Ποῦναι θανάτς, καὶ πληγαῖς, καὶ ὄλ' αἵματα γεμάτο;
 Καὶ ὅ, τι καὶ ἂν ἔκαμε γιὰ μᾶς τοῦτο τὸ παλικάρι,
 Μ' ἀνταμοιβῆν πολλὰ χονδρὴν τὴν πληρωμὴν νὰ πάρῃ;

Καλλιᾶχω θάνατον ἐγώ, καὶ ὅλα μου τὰ φουσατά,
 Παρὰ νὰ μῶ στα γέρα μου τζ' ἀνεγνωριάς τὴν στράτα.
 Λοιπὸν, ἐτοῦτο πῶ θάρρεις, καὶ ὅπου εὐκολὸν τὸ κρίνεις,
 Εἶναι βαρὺ καὶ δύσκολον, καὶ τὸ πρεπὸν ἀφίνεις.
 Ἄς καθαλκῆψωμεν ἡμεῖς, καὶ ἄς πᾶμε στὸ φουσατό,
 Νὰ συνηφέρῃ ὁ λογισμὸς πῶ βρίσκειτ' ἄνω κάτω.
 Καὶ ἄς τὸ καλολογιάσωμεν, μὲ φρόνησ' ἄς τὸ δοῦμεν,
 Κ' εἰς τέτοιαν δύσκολη δουλειᾶν δὲν πρέπει νὰ γλακοῦμεν.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ τοὺς φρονίμους σήμερον γοργὸ καθαλλικεύει,
 Καὶ οὐδὲ φαῖτό, μηδὲ πιστό, δὲν θέλει, οὐδὲ γυρεύει.
 Πολλῶν λογιῶν ἀθηβολαῖς ἀλλήλους τους ἐλέγαν,
 Καὶ τὸν μικρότερον γυρεμνὸν καὶ ἀνάβαθο διαλέγαν.
 Ἐγροίκησε κ' ἡ Ἀρετὴ τὴν πέδαν τὴν μεγάλην,
 Πῶ βρίσκετο ὁ Κύρις της, μὲ τὸ μαντάτο πάλι.
 Βαρυά, βαρυά ἀνεστέναζε, φαρμακεμένα κλαίγει,
 Λόγια παραπονετικά μὲ τὴν Φροσύνην λέγει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ἐδὰ γνωρίζ' ὁ Κύρις μου, θωρεῖ, κ' ἐδὰ κατέχει,
 Ἦντᾶξάξε ὁ Ῥωτόκριτος στὴν χώραν νὰ τὸν ἔχη.
 Ὅπῃναι ἀνθρώποι καὶ φεῶν, κ' ἔχην ἀνδρειᾶν καὶ γνῶσι,
 Μὴν τοὺς ξορίζουν, γιὰτ' αὐτοὶ τὸ θέλουσιν μετανοιῶσι.
 Ἄν ἦτον ὁ Ῥωτόκριτος ἐδὰ στὴν χώρα τούτη,
 Πὸς ἄξιζε πρεσσότερα, παρ' ἀφεντιαῖς καὶ πλούτη;
 Τοῦτ' ἔλεγεν ἡ Ἀρετὴ, τοῦτ' ἔβανε στὸν νοῦ της,
 Μ' ἄς τὴν ἀφήσωμεν γιὰ δὰ, καὶ ἄς πᾶμε στὸ Κυροῦ της,
 Πῶ στα φουσατά του ἔσωσε, πεζεύει, καὶ καθίζει,
 Τριγύρου στέκην οἱ φρόνιμοι νὰ τοὺς μιλήσῃ ἀρχίζει.
 Ἦντα νὰ κάμῃ ἦντα νὰ πῆ, κ' ἦντα βουλή νὰ πιάσῃ,
 Κ' ἀπηλογιά τοῦ Βασιλικοῦ νὰ δώσῃ πρὶν βραδυάσῃ.

Δὲν ἔχει ἔγνοια γιὰ φαῖτό, κ' ἡ ζάλη τὸν ταγίζει,
 Ὁ πόνος εἶν' στὰ σωθικά, κ' εἰς τὴν καρδίαν τὴν ἄγγίζει.
 Τὸ μεσημέρι πέρασε, καὶ μέσα ποῦ μιλοῦσι,
 Παρέκει σὰν χαλικισμόν, καὶ ἀνδρὸς φωνὴν γροικοῦσι.
 Τοῦτος εἶν' ὁ Ῥωτόκριτος, κ' ἔγνοιαν μεγάλην ἔχει,
 Γιὰ νὰ ῥωτήσῃ, ἂν πολεμοῦν ταχυὰ νὰ τὸ κατέχη.
 Εὐρίσκει τὸν Ῥήγα κ' ἔσπεκε μὲ λογισμόν μεγάλον,
 Κ' οἱ φρόνιμοι κ' ἐκάθονταν, καὶ ἐθάρει ὁ εἰς τὸν ἄλλον.
 Σὰν ἔμαθε τὴν ἀφορμὴν, ὅπου τὸν Ῥήγα κρίνει,
 Ἐφάνη του, κ' ἐπέταξε, καὶ ὀλόχαρος ἐγένη.
 Ἐπῆγ' ἐμπρὸς τοῦ Βασιλειοῦ, σὰν δούλος προσκυνᾷ τον,
 Τὰ βάσανα, τὸν ξορισμόν πλειὸ δὲν τὸν ἐνθυμᾷ τον.
 Μὰ πόνεσε νὰ τὸν ἰδῇ γνοιασμένον μὲ τὴν ζάλην,
 Καὶ ἀρχήνισε νὰ τοῦ μιλή μὲ φρόνησιν μεγάλην.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ῥήγα ἄξιε, καὶ ξακουστὴ παρ' ἄλλον πλειὰ μεγάλη,
 Αὐτὰ ποῦ σὲ βαραίνουσι, παράμερα τὰ βάλει.
 Καὶ τοῦτο ὅπου γροίκησα, ὁ Βλάχος καὶ ἀναμένει,
 Παρακαλέσει τόθειλες, ὄχι νὰ σὲ βαραίνῃ.
 Ποιὸς ἄλλος ἔχει σὰν ἐσὲ στρατιώτας ἀνδρειωμένους,
 Σ' ὄλον τὸν κόσμον φανεροῦς, καλὰ μαστορεμένους;
 Ὁ πλειὰ μικρότερος, σ' αὐτοὺς ξάζει τὸν πλειὰ μεγάλο,
 Ἐάζει τὸν πλειὰ καλῆτερον ἀπ' τὸ φουσατο τ' ἄλλο.
 Ἐγὼ Σωρῶ καθημερνὸ ποιὸς ξάζει, ποιὸς ἀνδριεῖ,
 Ποιὸς πολεμᾷ καλῆτερα, καὶ τὴν τιμὴν γυρεῖ.
 Μὰ ἀπ' ὄλους ἓνα στρατηγόν, πῶχεις τιμῆς μεγάλης,
 Καὶ ἀντίρρότητα τοῦτου μπορεῖς στὸν πόλεμον νὰ βάλῃς.
 Καλὰ καὶ ὡς εἶδα ἀντιπροχθὲς στὸν πόλεμον ἐκεῖνο,
 Πῶς εἶχε μιὰν λαβωματιὰν, μικρὴν δὲ νᾶναι κρίνω.
 Καὶ ἂν εἶν' μικρὴ καὶ ἀφήφιστη, δὲ μὴν τὸν ἐμποδίσῃ,
 Διὰ θανάτους ἑκατὸν ὀπίσω δὲν γυρίζει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Διὰ τὸν φίλου του ῥωτᾶ, καὶ πιθυμᾶ νὰ μάθη,
 Πῶς βρίσκεται, καὶ πῶς περνᾶ γιὰτ' εἶχε ἔγνοιας πάθη.
 Καὶ λογισμὸς τὸν ἔκρινε γιὰ τὴν λαδωματιᾶν του,
 Γιὰ κείνο πονηρὰ μιλεῖ, νὰ μάθη τὴν ὑγείαν του.
 Ο' Ῥήγας τ' ἀφοκράτονε, κ' εὐχαριστιᾶν τοῦ κάνει,
 Καὶ σπλαγγνικὰ τὸν ἔκραξε, κοντά του τότε βάνει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Λέγει του, γιέ μου, σήμερον ἤλθεν ἐκείνη ἡ ὥρα,
 Νὰ μᾶς σκλαδῶσουν τὸ κορμὶ, καὶ νὰ χαθῆ κ' ἡ χώρα.
 Ἄν βουληθῶ σέ δυὸ κορμιὰ, ὡσάν τὸ λέν οἱ Βλάχοι,
 Νὰ μπῆν ὄλαις μας ἡ διαφοραῖς, νὰ μπῆ ὄλημας ἡ μάχη.
 Γιατί γνωρίζω, καὶ θωρῶ τὸ πῶς ἐγὼ δὲν ἔχω,
 Στρατιώτη γ' ἔτοια ἀπόφασι, καὶ ἄσφαλτα τὸ κατέχω.
 Κ' ἐκείνο τὸ προχθεσινόν, γιέ μου, τὸ παλικάρι,
 Ο' ποῦ παιναῖς τόσον πολλὰ εἰς τὴν ἀνδρεία καὶ χάρι,
 Κοίτεται μὲ λαδωματιᾶν στήν κεφαλὴν μεγάλη,
 Καὶ ψῆς ἐλέγαν οἱ γιατροί, πῶς πλήθυνέ του ἡ ζάλη.
 Καὶ ἀποφασίσαν ὄλοι τους, πῶς ἔχει ν' ἀποθάνη,
 Καὶ πλειὸ κοντάρι, οὐδὲ σπαθί, οὐδ' ἄρματα δὲν πιάνει.
 Γιαύτως δὲν θέλω, καὶ δειλιῶ τὸ σημερινὸ μαντάτο,
 Καλλιᾶχω νὰ τὸν πολεμῶ μ' ὄλομου τὸ φουσάτο.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μέσ' στήν καρδιά ὁ Ῥωτόκριτος κλαίει, ἀναδακρυώνει,
 Π' ὀμιλιὰ κρατήθηκε, κ' ἡ ὄψι ἀπονεκρώνει.
 Σάν ἄκουσε, πῶς εἶν' κακὰ ὁ φίλος ὁ καλός του,
 Καὶ βρίσκεται εἰς κίνδυνον στὸ στρῶμα μοναχός του.
 Καὶ δὲν μπορεί, σάν πιθυμᾶ, βοήθεια νὰ τοῦ δώσει,
 Ποῦ ὄλα τοῦτα σκέπαζε, κ' ἔχωνε μὲ τὴν γνώσι.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἀπηλογαῖται τοῦ Ῥήγος, Ἀφέντη, μὴν φοβᾶσαι,
 Εἰς τὸ μαντάτο τὸ ἔγνοιανό, καὶ τὴν βουλὴν μὲς πιάσει.
 Κ' ἀπόφασιν τοῦ Βασιλειοῦ δόσε, καὶ μὴν ἀργήσης,
 Καὶ νὰ περάση ἡ μέρα πλειὸ σήμερον μὴν ἀφήσης.
 Πῶς θεὸς καὶ σὺ, νὰ βάλετε, κ' ἔχεις το σ' ὄρεξι σου,
 Ταῖς διαφοραῖς, ὁποῦχετε, δυὸ νὰ τζ' ἀποφασίσου.
 Κ' ἂν μὲ κρατῆς γιὰ δουλευτὴν καλὸν, τὴν ἔγνωιαν δός μου,
 Κ' ἐτούτην τὴν ἀπόφασιν νὰ κάμω μοναχός μου.
 Καλὰ καὶ σφαίνω νὰ τὸ πῶ, σὲ τόσα παλικάρια,
 Τόσους στρατιώτας δυνατὲς, κ' εἰς τὴν καρδιὰν λιουτάρια,
 Ὅπουμποῦν πλειὰ παρὰ μὲ, σὲ δύναμιν καὶ γνῶσι,
 Μὰ ἡ ἴπιθυμιὰ κ' ἡ ὄρεξις, νὰ σὲ δουλέψω εἶν' ἴωση,
 Ὅπου μὲ κάνει καὶ μιῶ, γνωρίζω το πῶς σφάνω,
 Λοιπὸν συμπάθειο ἀπ' ὅλους σας ζητῶ σ' ἀναθηθάνω.
 Κ' ἂν θελήσῃς πούρι, Βασιλειέ, κ' ἐλπίζεις εἰς ἐμένα,
 Δός μου τὴν ἔγνωιαν ἀποδὰ στα σούχω μιλημένα.
 Κ' ἐλπίζω ὄχι εἴην ἀνδρειὰν, μὰ εὖ δίκιο τζ' ἀφεντιάς σας,
 Νὰ μὴν ἀφήσω ἀκδίκητα τ' ἄδικα νὰ περάσου.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δέν ἄφηκεν ὁ Βασιλειὸς πλειὸ νὰ τοῦ ἀναθηθάνη,
 Σκύφτει παραλαμβάνει τον, στζ' ἀγκάλαις τε τὸν βάνει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Λέγει του, γυιέ μου σήμερον ὅ, τ' ἔχεις μιλημένα,
 Ἐπλήρωσε, ἐβεβαίωσεν ὅλα τὰ περασμένα.
 Ἐγλύτωσές με ἀπ' τὴν σκλαδιὰν μὲ τὴν παλικαριά σου,
 Ὅταν οἱ Βλάχοι θέλασι σκλάβον τους νὰ μὲ πιάσει.
 Ἐκαμῆς στὸ φουσάτο μου ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 Κ' ὁποῦφευγεν, ἐστάθηκε μὲ τὸ σπαθὶ στὴν χέρα.

Δὲν ἴλειψες καθ' ἡμερὸν νὰ μοῦ βοηθᾷς, στρατιώτη,
 Πολλὴν βοήθειαν μοῦδωκες ζημιᾷ ἀπὸ τὴν πρώτη.
 Μὰ σήμερον παρά ποτὲ μοῦδωκες τὸ πεθύμου,
 Κ' ἀπὸ τὴν σήμερον, κ' ἐμπρὸς ἐς' εἶσαι τὸ παιδί μου.
 Καί λέγω σοῦτο κάτεχε, γιὰ Κύρι σου μὲ κράτει,
 Κ' ἐγὼ ὡς παιδί μου καρδιακὸν νὰ σ' ἔχω στὸ παλάτι.
 Κ' ἂν κερδήσω μετὰ σὲ ἐκεῖνο ποῦ γυρεύω,
 Ἐς' εἶσαι ὁ κληρονόμος μου σ' ὅ, τι κ' ἂν ἀφεντεύω.
 Διάλεξε ἀπ' ὅλα τ' ἄρματα, ἄλογα, καὶ κοντάρι,
 Γιατί μοῦ λείπει τὸν ἐχθρὸν μεγάλο παλικάρι.
 Καλὰ καὶ μὲ τοῦ λόγου σε, στάδα, καὶ στά κατέχω,
 Χάνει, κ' εἰς τέτοιου πόλεμον ἔγνοιαν κάμμιαν δὲν ἔχω.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Πάλι εἶπέν του ὁ Ῥωτόκριτος, Ἀφέντη μὴν ἀργήσης,
 Ἀπόφασιν τοῦ ἄλλου Ῥηγός, γλήγωρα νὰ μὴνύσης.
 Δὲν εἶν' καλὴ ἡ παραθεσμιὰ σ' ἔτοια δουλειὰ μεγάλη,
 Μήνυσαι, τοὺς στρατιώτας του εἰς ὀρδινιὰν νὰ βάλῃ.
 Καὶ τὴν ἡμέραν τῆς μαλιαῆς νὰ πῆ, νὰ τὴν κατέχω,
 Κ' ἐπιθυμῶ τῆνε πολλὰ, κ' ὑπομονὴ δὲν ἔχω.
 Μέσα ἡ καρδιά μου χαίρεται καὶ δυνατεύει ἡ χέρα,
 Κ' εἰς τὸ κορμὶ γροικῶ ἀνδρειὰν ἐτίτην τῶν ἡμέρα.
 Καὶ φαίνεται μου καὶ θωρῶ τὸ νῆκος ἀπὸ τῶρα,
 Κ' ἐλευθερώνεται γοργὸ ἀπὸ τὰ πάθη ἡ Χώρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ κ' Ἀρετὴ νὰ τῶξευρες, τί μέρα ξημερώνει,
 Πολλὰ εὐμορφῆ, καὶ λαμπυρῆ, κ' ὁ Κύρις σε μερώνει.
 Ἐς' ἦσαι μέσα σὴν φυλακὴν, καὶ μέρα νύκτα κλαίγεις,
 Καὶ γιὰ πολέμους δὲν ῥωτᾷς, ταῖς μάχαις δὲν γυρεύεις.
 Κ' ὁ Κύρις σου, καὶ ὁ Ῥωτόκριτος ἔχουν φιλιὰν μεγάλην,
 Καὶ γλήγωρ ἀπ' τὴν φυλακὴν κτάσσεται νὰ σὲ βγάλῃ.

Καὶ σὺ πτωχὲ Πεζόστρατε, νὰ σοῦπαν τὸ μαντάτο,
 Νὰ πᾶς νὰ τὸν ἀγκαλιασθῆς εἰς τὸ δένδρο ἀποκάτω.
 Νὰ πάφουσιν οἱ πόνοι σου, νὰ γιάνουσι τὰ πάθη,
 Σὰν εἶχες δῆ τέτοιον υἱόν, ὅπου θάρρεις κ' ἐχάθη.
 Πολύδωρε, κ' ἄς τῶξευρες, κ' ἄς τῶχε πῆ ἓνα στόμα,
 Νὰ γιάνουν ἢ λαθωματιαῖς, καὶ ν' ἄφινες τὸ στρῶμα.
 Στήν μιὰ μεράσθ εἶν' ὁ γιατρὸς, κ' ἄλλες γιατρὸς γυρεύεις,
 Γιατὶ δὲν πᾶς νὰ τόνε βρῆς; γιὰ κείνο κινδυνεύεις.
 Μ' ἂν θέλουσιν οἱ οὐρανοὶ κ' ἡ μοῖρα νὰ βοηθήσῃ,
 Θέλει ἔλθει νὰ σᾶς βρῆ γοργὸ, νὰ σᾶς καλοκαρδίση.
 Τοῦτα σωπαίνωτα γιὰδὰ, κ' ἔρχομαι πάλ' εἰς ἄλλα,
 Κεῖνα τὰ πλειὰ βαρύτερα, κεῖνα τὰ πλειὰ μεγάλα.
 Ἐδόθηκ' ἡ ἀπόφασις κ' ἤλθασι τὰ μαντάτα,
 Χαρὰ πολλὴν κ' ἀμέτρητην γροικοῦν τὰ δυὸ φουάτα.
 Τρεῖς μέραις ἀπεράσασι, τὴν τέταρτην ἡμέρα,
 Κ' οἱ δυὸ καταρδινιάζονται τὴν νύκταν ἀποσπέρα.
 Ὁ λουυκτῆς ὁ Βασιλεῖος τοῦ Ῥώκριτου ἐρμηνεύει,
 Κ' εἰς τῆ πολέμου ταῖς δελειαῖς μιλεῖ, καὶ δασκαλεύει.
 Πότε νὰ βάνῃ τὸ σπαθί, καὶ πότε τὸ σκουτάρι,
 Καὶ νὰ θωρῆ τὴν κοπανιὰ ποῦ θὲ νὰ τήνε πάρῃ.
 Καὶ ποιαῖς σπαθιαῖς πληγώνουσι, ποιαῖς πάλι φοβερίζου,
 Καὶ ποιαῖς γελῶν τὸν ἄνθρωπον, καὶ ποιαῖς τονὲ ζαλίζου.
 Ἐνα τοῦ λέγει ὁ Βασιλεῖος, καὶ τέσσαρα κατέχει,
 Κ' ἀπὸ τὸ βυζὶ τῆς μάννας τς ἀνδρειὰν καὶ χάριν ἔχει.
 Ἐτῆς κ' ὁ Βλάχος τ' ἀνιψοῦ, σὲ κείνον ὅπου φθάνει,
 Λέγει τς, κ' ἐρμηνεύει του κ' ὅ, τι μπορεῖ τοῦ κάνει.
 Ποιαῖς κοπανιαῖς κερπώνουσι, ποιαῖς κοπανιαῖς καρπίζου,
 Καὶ ποιαῖς μὲ δίχως νὰ βαρῶν, γελῶν, καὶ φοβερίζου.
 Μὰ λίγη χρειὰ εἶχεν ἀπ' αὐτὰ Ἄριστος νὰ τ' ἀκούῃ,
 Κατέχει κείνος ποῦ κτυπᾷ, τὴν κοπανιὰ ὅταν κρῆθι.
 Σηκώνοντα: βαθειὰν αὐγὴν οἱ ἀνδρειωμένοι ἐκείνοι,
 Κ' εἰς τὰ φουάτα, στὸν λαόν, κλαῦμα μεγάλο γίνου.

Καθ' ἕνας τὸν στρατιώτην του μὲ πόθον ἄρματώνει,
 Καὶ κάθε Ῥήγας τὴν καρδίαν πονεῖ, κ' ἀναδακρυώνει.
 Θωρῶντας πῶς στήν ζυγαριὰν κρέμεται ἡ βασιλεία τους,
 Κ' εἰς δυὸ σπαθιάχην νὰ κριθῶν τὰ πλούτη, καὶ καλά της.
 Ὁ Ῥήγας τὸν Ῥωτόκριτον μὲ πόθον ἄρματώνει,
 Τὸ κρᾶς, ὁποῦθελε νεκρὸ μὲ σίδηρα κουκλώνει.
 Γιὰ νὰ μὴν πάγη νὰ βλαφθῆ (δέτε μεγάλο πρᾶγμα,
 Καὶ πόσα φέρουν οἱ καιροὶ, καὶ κάνουσι, κ' ἐκάμα).
 Ζώνει του τ' ὤμορφο σπαθί, δίδει του τὸ κοντάρι,
 Κ' ἀποκαμάρωνέ τονε στ' ἄλογο καβαλλάρη.
 Τῆς χώρας οἱ καλήτεροι, τῆς χώρας οἱ μεγάλοι,
 Τοῦ παραστέκου δῶ, κ' ἐκεῖ, σὲ μιὰ μεριά, κ' εἰς ἄλλη.
 Καὶ τίς τοῦ κράτει τὸ φαρί, τίς τοῦσαζε τὴν σκάλα,
 Γιατ' ὄλαις ταῖς ἐλπίδες τους εἰς τὸ κορμί του βάλα.
 Καὶ πάλιν καὶ τὸν Ἄριστον ὁ Μπάρμπας δὲν ἀφίνει,
 Ἄλλος νὰ τοῦ παρασταθῆ διὰ τὴν ὥρα κείνη.
 Ζώνει του κείνος τὸ σπαθί, δίδει του τὸ κοντάρι,
 Παντ' ἄλπιζε κ' ἐλόγιαζε, τὸ νῆκος νὰ τοῦ πάρη.
 Τὸν τόπον ἐδιαλέξασιν, ποῦ δὲ νὰ πολεμήσουν,
 Νὰ τρέξουν τὰ κοντάρια της, καὶ τὰ σπαθιά νὰ γδύσων.
 Καὶ νὰ πληγώσουν, τὰ κορμιά, τ' ἄρματα νὰ ματώσουν,
 Μᾶλλονε χρειὰ πρὶ ἀρχίσουσιν, οἱ Βασιλεῖς νὰ ὀμώσων.
 Ὅ,τι γενῆ σ' αὐτοὺς τοὺς δυὸ, βέβαιο νὰ τὸ κρατοῦσι,
 Καὶ πλεὶς νὰ μηδὲν μάχωνται, μηδὲ νὰ πολεμήσι.
 Ἦλθεν ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, κ' ἡ ὥρα ποῦ ἀναμένα,
 Νὰ γράφουν μὲ τὴν χέραν τους τᾶχασιν μιλημένα.
 Ὡς ἐκαλοξημέρωσεν, εἰς ὄρδινιὰν ἐμπαίνουν,
 Μὲ τὰ φουσάτα της κ' οἱ δυὸ στὸν κάμπου κατεβαίνων.
 Κάνου, καὶ φέρουν τους ἐκεῖ πένναν, χαρτί, μελάني,
 Καὶ κάθε εἰς τὴν χέραν του εἰς τὸν σασμὸν τους βάνει.
 Κ' ἐκείνην τὴν ἀπόφασιν πάραυτα διαλαλήσαν,
 Πλούσιοι, πτωχοὶ, καλοὶ, κακοὶ, ὅλοι τὴν ἐγροικῆσαν.

Ἐτούτος εἶναι ὁ σασμός, ποῦ θέλετε γροικήσει,
 Ὅποιος στρατιώτης σήμερον κερδήσῃ καὶ νικήσῃ.
 Ἀπὸ τοὺς δυὸ, πῶς δὲ νὰ μποῦν στὸν κάμπον μοναχοί τες,
 Νὰ βλάβῃ τὸ κουτάρι τους, νὰ κόψῃ τὸ σπαθί τους,
 Καὶ νὰ σκοτώσῃ τὸν ἔχθρον μὲ νίκος ν' ἀπομείνῃ,
 Τοῦ ἀποθαμμένου ὁ Βασιλεὺς τὸ πόλεμον ν' ἀφίνη,
 Καὶ νὰ χρωστῇ παντοτενὰ κείνος, κ' οἱ κληρονόμοι,
 Χαράτzi τοῦ ἄλλου Ῥηγός, ἔτzi μιλοῦν οἱ νόμοι.
 Κ' εἰς ὅποιον τόπον λάχουσι, νάσαι ποκατωθίό του,
 Νὰ ὀρίξῃ τὸ φουσατόν του, ὡσάν καὶ τὸ δικό του.
 Ὅλα τὰ διαλαλήσανε, κ' ἀπέκει γονατίζουν,
 Κ' οἱ δυὸ Ῥηγάδες κλαίοντες, ν' ὁμώσουσιν ἀρχίζου.

ΡΗΓΑΔΕΣ

Μὰ τ' ἄστρη, μὰ τὸ οὐρανὸν, μ' Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,
 Καὶ μὰ τὴν γῆν, ποῦ τὰ κορμιά δὲ νὰ μᾶς καταλύσῃ,
 Καὶ μὰ τὸν Ἥλιον τὸν ζεστόν, μὰ φέγγος, μὰ Σελήνη,
 Ποτὲ νὰ μὴ δολώσωμεν ἐτούτο ὅπου γίνη.
 Κ' ἐκεῖνο, ποῦ ἐγράψαμεν, πάντα νὰ τὸ κρατοῦμεν,
 Βέβαιον κ' ἀκατάλυτον, ὅ, τι καιρὸν κ' αὖ ζῆμεν.
 Καὶ πάλ' ἂν ἀποθάνωμεν, πάντα ἢ κληρονομιά μας,
 Νὰ κάνῃ ὅ, τι εἶναι εἰς χαρτί, καὶ λέν τὰ γράμματά μας.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅσάν ἀμνώξασι, κ' οἱ δυὸ, φιλευτικά μιλοῦσι,
 Πιάνονται κ' ἀγκαλιάζονται, καὶ κλαίοντας φιλοῦσι,
 Καὶ δίδουσι τὸ φοβερὸν θέλημα τοῦ πολέμου,
 Τῶνα φεσάτο χλώμνιανε, εἰς ἄλλου δειλιοῦν, καὶ τρέμει.
 Στέκην οἱ Ῥηγάδες, καὶ θωρῶν, βαρᾶν' πολλὰ ἢ καρδιά τες,
 Βλέποντας, πῶς σὲ δυὸ κορμιά κρέματα ἢ βασιλεία τες.
 Ἄριστος εἶχε δυνατὸν ἄλογον καὶ μεγάλο,
 Καὶ στὰ φεσάτα κ' εἰς τὰ δυὸ σὰν κείνο δὲν εἶν' ἄλλο.

Τοῦ Μπάρμπα τ' ἦτον τὸ ἄλογον, πάντα τὸ καβαλκεύει,
 Δὲν εἶχε χρειὰ νὰ τὸ κεντᾶ καὶ νὰ τὸ δασκαλεύῃ.
 Δὲν ἦτον ἄλλο σὰν αὐτὸ σ' ὄλην τὴν οἴκουμένην,
 Ὡςὰν Σηριὸ στὸν πόλεμον, κ' ὡςὰν λιουτᾶρι μπαίνη.
 Δὲν ἠθελε ὁ Ῥωτόκριτος ν' ἀλλάξῃ τὸ ἄλογόν του,
 Μὰ διάλεξε στὸν πόλεμον, νὰ πάρῃ τὸ δικόν του.
 Φοροῦσιν ἄρματα διπλᾶ, σκουτάρια σιδηρένια,
 Καὶ τὸ σημάδι τῆς μαλιαῖς ἐστέκαν κ' ἀναμένα.
 Ἐτρεμε ὁ κάμπος τ' ἄλογα, τῷ ἄνδρα, καὶ τὰ κοντάρια,
 Θωρῶ, ποκαμαρώνουσι τοῦτα τὰ δυὸ λιουτάρια.
 Σήμερον πολεμοῦσινε, σήμερον καλεσθῆκαν,
 Δυὸ παλικάρια, ποῦ στήν γῆν τέρι τους δὲν ἀφῆκαν.
 Κ' ὡς ἐγροικῆσαν κ' ἐπαιξεν ἡ σάλπιγγα ἡ πρώτη,
 Ἐσείσθη, κ' ἐλιγύσθηκεν ἡ ὄμορφή τους νειότη.
 Στήν μιὰν μερὰν ἔστεκε ὁ εἶς, σὴν ἄλλη ἄλλος τῷ κάμπῃ,
 Χειλιμιντρίζου τὰ φαριά, καὶ τ' ἄρματά τους λάμπῃ.
 Κτυποῦν τὰ πόδια τῆς στήν γῆν, τὴν σκόνῃ ἀνασηκώνου,
 Τὸ τρέξιμον ἀναζητοῦν, ἀφρίζου, καὶ δριμώνου.
 Ἡ γλῶσσα μὲ τὸ στόματος παίζει τὸ χαλινάρι,
 Τῶνα καὶ τ' ἄλλο ἀγριεύετο, σὰν κἀνὴ τὸ λιουτᾶρι.
 Τάρθούνια τῆς καπνίζουσι, συχνὰ τ' ἀφτιά σαλεύου,
 Καὶ νὰ κινήσουν βιάζονται, νὰ τρέξουσι γυρεύου.
 Ἡ σάλπιγγα δευτέρωσε τῆς μάχης τὸ σημάδι,
 Κ' ἐφανίσθη σου ὁ θάνατος τῆν ἐφυσᾶ στὸν Ἄδη.
 Κ' ἦτονε χάρος ἡ λαλιά, ἀντιλαλιά ὄλον αἶμα,
 Ποῦ ἀναδακρυῶσαν οἱ Βασιλεῖς, καὶ τὰ φεσάτα τρέμα.
 Ἐναν καιρὸν τὰ δυὸ Σερὰ μὲ μάνιτα κινήσαν,
 Ποῦ φοβήκασι πολλὰ στὸ κάμπο ὅσοι κ' ἂν ἦσαν.
 Ἡ σκόνῃ πάει στὰ νέφαλα ψηλά, κ' ἡ γῆ ἐσείσθη,
 Κ' ἐφώναξε ὄλος ὁ λαὸς, κ' ἔκλαιψε, κ' ἐθρηνήσθη.
 Καὶ τῶν Ῥηγάδων ἡ καρδιά, ὡςὰν γυαλί ἐρράγη,
 Δὲν ξεύροντας εἰς τὴν μαλιαὴν τὸ πρᾶγμα πῶς θὰ πάγη.

Θωροῦσι δυὸ χρυσοῦς ἀετοῦς πρὲπὰ στήν οἴκουμένην,
 Κατέχουν κ' ἕνας ἀπ' αὐτοῦς σήμερον ἀποθαίνει.
 Καί κάθε εἰς παρακαλεῖ συχνὰ τὸ ροιζικόν του,
 Νὰ τοῦ βοηθήσουν οἱ οὐρανοὶ διὰ τὸν ἐδικόν του.
 Σὰν ὅταν μεσοπέλαγα δυὸ ἀνέμοι σηκωθοῦσι,
 Ἐξάφνου, καί μὲ τὴν βροντὴν φυσῶντας πολεμοῦσι,
 Μάχονται μὲ τὴν θάλασσαν, μανίζου, καί φουσκῶνουν,
 Ταῖς ψιγαλίδες τοῦ γιαλοῦ στὰ νέφαλα σηκῶνουν.
 Ἐνας φυσᾷ ἀπ' Ἀνατολὴν, κ' ἄλλος ἀπὸ τὴν Δύσι,
 Πάσχει ὁ Βορρᾶς, καί μάχεται τὸν Νέτον νὰ νικήσῃ.
 Ὁ κάμπος ἔττι βρόντησε, καί στὰ βουνα γροικῆθη,
 Ὅταν ταῖς πρώταις κονταριαῖς ἐδῶκαν εἰς τὰ στήθη.
 Ἐσπάσαν τὰ κοντάρια τους, εἰς ἑκατὸ γενῆκαν,
 Καί τὰ κομμάτια τζ' οὐρανοῦς ἐφθάσαν, κ' ἐκαῆξαν.
 Κ' ὅταν εὐγάλαν τὰ σπαθιά, στήν γέρα ὅταν τὰ σφίξαν,
 Τὰ ξαίζαν, τὰ μπορούσινε, καί τὰ κατέχουν δεῖξαν.
 Ὡσὰν τὴν πέτρα τζ' ἀστραπῆς, μού μπρὸς εἰς νέφη ξάπτει,
 Κ' ἀπέκει ἔρχεται εἰς τὴν γῆν, πύργως, χαράκια βλάπτει.
 Καί μὲ βροντὴ ἀπ' τὰ νέφαλα, καί μὲ φωτιά κινήσῃ,
 Κάμη τὰ δένδρα κάρβουνα, τὰ μάρμαρα τρυπήσῃ,
 Ἐττι κ' ἐκεῖνα τὰ σπαθιά, βράζου, κεντοῦν περίσσα,
 Βροντῶν, καί εἰσάπτων, καί τρυπῶν, κ' ἀεροπελέκια ἦσα.
 Ἄπονα πολεμοῦσινε, κ' ἀλύπητα βαρίσκου,
 Πηδοῦν, μουγκρίζου τ' ἄλογα, κ' ἀναπαυμὸν δὲν βρίσκου.
 Ψηλὰ σηκώνει τὸ σπαθί, στήν κεφαλὴν ξαμώνει,
 Ὁ Ῥώκριτος, καί μὲ πολλὴν ἀνδρείαν τὸ χαμηλώνει.
 Ἄριστος, πούτον γλήγωρος κ' εἰς τ' ἄρματα τεχνίτης,
 Σὰν εἶδε, κ' ἐκατέβαινε πρὸς τὴν μεριάν τῆς μύτης,
 Ἐβαλε τὸ σκουτάρι του, διὰ νὰ τὴν βλέπῃσῃ,
 Μὰ ἢ κοπανιὰ ἔττι ἀλάθωτον δὲν θε νὰ τὸν ἀφήσῃ.
 Καί τὸ σκουτάριν ἔκοψε, κ' ὡς τὰ μισὰ τ' ἀνοίγει,
 Καί κάνει του στήν μύτην του λαθωματιὰν ὀλίγη.

Κ' ἔφαν' ὅτ' ἤστραψε ὁ οὐρανός, κ' ἡ γῆ στά βάθη ἀνοίκτη,
 Ὄταν μὲ τόσην ἀνδρείαν, καὶ μάνιταν τὸν ῥήκτει.
 Ἐῖταν καιρὸν ὀγλήγῳρος τὴν ἄλλην δευτερώνει,
 Μὰ σὰν τὸν εἶδε ὁ Ἄριστος, τὴν χερα πῶς σηκώνει,
 Τὸ κοφτερόν του τὸ σπαθὶ ἀμπῶθει ὅσον μ. πόρει,
 Καὶ βρίσκειτον πολλ' ἀνοικτὸν εὖν τόπον, ὅπῃ Σῶρει.
 Καὶ τ' ἄρματά του πέρασε εἰς τοῦ βυζοῦ τὸ πλάγι,
 Κ' ἐδοθήθησεν ἡ μοῖρά του καὶ ξώφαρσα τοῦ πάγι.
 Λιγάκι τὸν ἐλάθωσε, μὰ πόνου δὲν ἐγροίκα,
 Καὶ πληγωμένοι βρίσκονταν κ' οἱ δυὸ, κ' αἱματωθῆκα.
 Ἐτρέμασιν οἱ Βασιλεῖς, κ' ἐτρέμαν τὰ φουσαῖτα,
 Κ' ὥραις τῷ ἐνῆ, κ' ὥραις τ' ἄλλῃ πᾶν τὰ κακὰ μαντάτα.
 Στέκουν μὲ πόνου καὶ Σωροῦν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Καὶ κάθε εἰς στὸν ἀγαπᾶ νῆκος ἐπαρακάλει.
 Τ' ἄλογα πᾶνε ἐδῶ κ' ἐκεῖ, πηδοῦν καὶ σταματίζουν,
 Καθῶς τὰ ἐρμηνεύουσιν ἐκεῖνοι ποῦ τὰ ὀρίζουν.
 Κ' ὥραις δείχνει ὁ Ῥώκριτος, τὸ πῶς νικᾷ τὸν ἄλλον,
 Κ' ὥραις τὸν Ἄριστον κρατῶν ε' ἄρματα πλειὸν μεγάλον.
 Κ' ὡσάν τῷ ἀνέμῳ, πῆ εἴης γῆς τὸ βάθος εἰν' ἠωαμένοι,
 Καὶ πάσχουν ναῦγουν ἀπεκεί, φουσῶντας θυμῶμένοι,
 Κ' ἡ γῆ κρατεῖ τῆς σφαλισθῆς, ναύγῃ ὄξω δὲν τῷ ἀφίνει,
 Καὶ πλειὰ μανίζου, πλειὰ φουσῶν, καὶ πλειὰ ἰριμῶν κείνοι,
 Καὶ γιὰ ναύγῃν ἀπ' τὰ βαθυὰ, τὴν δυναμίν τους βάνουν,
 Κ' εἰς τὸ εὔγαν τῆς πολλαῖς φοραῖς σεισμὸν μεγάλον κάνου.
 Ἐτῷ κ' αὐτῆνοι πολεμοῦν σὲ μιὰ μεριά, κ' εἰς ἄλλη,
 Καὶ νὰ νικήσουν πάσχουσι μὲ μάνιτα μεγάλη.
 Κάνου τὴν γῆν, σιγοτρομᾶ, τὰ νέφη καὶ βροῦτοῦσι,
 Κ' εἶναι μεγάλη ταραχή, ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσι.
 Καὶ κάθε ὥρα ὁ πόλεμος ἀγριεύει, δυναμώνει,
 Καὶ τῶν Ῥηγάδων ἡ καρδιά, κλαίει κ' ἀναδακρῶνει.
 Πλειὸν ἀργὸς φαίνεται ὁ Ῥώκριτος εἰς τὰ καμώματά τῃ,
 Δείχνει ὁ Ἄριστος πλειὰ γλήγῳρος, καὶ τ' ἄλογο βοηθᾷ τῃ.

Κάνεις δὲν ξεύρει ἀπὸ τοὺς δυὸ τὸν κάλλιον νὰ διαλέγη,
 Τ' ἄλογο τοῦ Ῥωτόκριτου τὰ παραζυγανεύει.
 Καλὰ καὶ νᾶτον δυνατὸν, κ' ὀγλήγωρον κ' ἐκείνο,
 Σ' ὅλα δὲν ἦτανε σωστὸν, ὡσὰν τὸ Ἀριστῖνο.
 Μὰ πάλιν τοῦ Ῥωτόκριτου ἡ ἀνδρεία τῆς χάρις,
 Ἀπόσωνε σ' ὅ, τ' ἔλειπε ἀλόγου ὁ καβαλλάρης.
 Ἀρχησαν κ' αἱματώνουνταν σ' ἕνα κ' εἰς ἄλλον τόπον,
 Μ' αὐτῆνοι πόνον δὲν γροικοῦν, οὐδὲ φόβο, οὐδὲ κόπον.
 Ἔνας τὸν ἄλλον τους παιναῖ ἐκεῖ πού πολεμοῦσι,
 Τίς νὰ νικήσῃ ἀπ' τοὺς δυὸ, δὲν ξεύρουσι νὰ ποῦσι.
 Μέσα του λέγει ὁ Ἄριστος, ἡ μοῖρα νὰ βοηθήσῃ,
 Καὶ ζωντανὸν ἀπ' τοῦ ἐχθροῦ τὰ χέρια νὰ μ' ἀφήσῃ.
 Ἐδέτζι κ' ὁ Ῥωτόκριτος ἐτοῦτα παρεκάλει,
 Γιατὶ σ' μαλιὰν εὐρίσκετο παρὰ ποτὲ μεγάλη.
 Καὶ μ' ὅλο πούσαν ἄφοβοι, καὶ φόβον δὲν κατέχουν,
 Πειὸς νὰ νικήσ' ἀπὸ τοὺς δυὸ μεγάλην ἔγνωσαν ἔχουν.
 Κεῖνοι, πῆ στέκην καὶ Σωρῆν, τὴν ἀναπνοῖαν κρατίζου,
 Τὸ στόμα εἶναι σωπαστὸν, τὰ μάτια δὲν σφαλίζου.
 Δὲν στρέφονται νὰ δὲν ἀλλῶ, τὲτ' ἡ δουλειὰ εἶν' μεγάλη,
 Δὲν τὲς ἀφίνει νὰ Σωρῆν εἰς μιὰ μεριά οὐδ' εἰς ἄλλη.
 Μόνον ἐκεῖ πού πολεμοῦν οἱ δράκοντες αὐτῆνοι,
 Στὸν κόσμον ἄλλος πόλεμος σὰν τοῦτον δὲν ἐγίνη.
 Ἄριστος, πούχε ἔπιθυμιὰν τέλος νὰ δῆ στήν μάχη,
 Κ' εἰς ἔτοιον κίνδυνου βαρὺν δὲν τὸλπιζε νὰ λάχη,
 Ἐβρίψε τὸ σκουτάρι του, καὶ μ' ἕνα κ' ἄλλο χέρι,
 Σφίγγει, σηκώνει τὸ σπαθὶ τὸ κοφτερὸ μαχαίρι.
 Καὶ κατεβάζει κοπανιά, στήν κεφαλὴν ξαμῶνει,
 Σ' δυὸ μέσα κόψειν ἤθελε τὸ σιδερὸν ἀμῶνι.
 Ἐσύρθη κ' ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ βάνει μπρὸς νὰ δώσῃ,
 Εἰς τὸ σκουτάρι ἡ κοπανιά, νὰ μὴν τονὲ λαδώσῃ.
 Σὰν νᾶχε εἶναι μὲ κερὶ, τέτοιαις λογιῆς διαβαίνει,
 Στὸν κάμπου πέφτει τὸ μισὸ, τ' ἄλλο μισὸ πεμένει.

Καὶ καταβαίνει στὸν λαιμὸν τ' ἀλόγου, εἰς δυὸ τὸ κόβγει,
 Πλειὸ δὲν γυρεύει οὐδ' ἄχερα, οὐδὲ ταγὴν νὰ τρώγῃ.
 Ὁ Ῥώκριτος σὰν αἰτὸς ἀπὸ τὴν σέλλα βγαίνει,
 Πεζεύει, καὶ τὸν Ἄριστον ἔστεκε κ' ἀναμένει.
 Ἐκεῖνος πάλιν νὰ σωρῆ πεζὸν ἔτοιον ἐχρθόν του,
 Γιὰ τὰ πρεπὰ τῆς ἀνδρείας πεζεύει ἀπ' τ' ἀλογόν του.
 Ἐμάνισε παρὰ ποτέ, κ' ὡς λιόντας ἀγριεύει,

ΑΡΙΣΤΟΣ

Καὶ λέγει τοῦ Ῥωτόκριτου, ἡ μέρα μᾶς μισεύει,
 Καὶ γιὰ ντροπὴν μου τὸ κρατῶ, νὰ σοῦ τ' ὁμολογήσω,
 Τόσ' ὄρα νὰ σέ πολεμῶ καὶ νὰ μὴ σέ νικήσω.
 Περμάζωξε τὴν ἀνδρείαν, βάλε τὴν δύναμί σου,
 Λέγω σου ἐδὰ παρὰ ποτε βαρίσκω, καὶ βλεπτή σου.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Μὴ βιασθῆς, λέγ' ὁ Ῥώκριτος, κ' ἡμέρα πρὶν βραδυάσῃ,
 Ἐνας μας θεὸς νὰ σκοτωθῇ κ' ὁ Ῥήγας του θεὸς χάσῃ.
 Κ' ἀκόμη ὁ ἥλιος εἶν' ψηλά, καὶ πρὶν νὰ χαμηλώσῃ,
 Ἡ αὐτὸ, ἢ τοῦτο τὸ σπαθὶ τὸ τέλος θελεῖ δώσει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τοῦτα τὰ λόγια μοναχὰ εἶπασιν ὅλη μέρα,
 Κ' ἀπέκει ἀρχίζον ἄλλην μαλιὰν μὲ τὸ σπαθὶ τῆ χέρα.
 Φόβου θανάτου δίδασι σ' ὅσους κ' αὐ τοὺς σωροῦσαν,
 Τόσον ποῦ ἀγριεύουνταν, ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσαν.
 Ἡ ἀναπνοιά στὸ στόμα τους ἔβραζε σὰν καμῖνι,
 Σπίθαις ἀπὸ τὰ μάτια τους εὐγαῖναν μετὰ κείνη.
 Καρδιά δὲν ἔχει δύναμιν, αἷμα δὲν ἔχει βράσι,
 Νὰ τοὺς σωρῆ, νὰ μὴ δειλιᾷ, νὰ μὴ σιγοτρομάσῃ.
 Γυμνά τὰ λαμπυρὰ σπαθιά ἀνεβοκατεβαῖναν,
 Καὶ σπίθαις ἀπὸ τ' ἄρματα σὰν ἀστραπαῖς εὐγαῖναν.

Τριγύρου λάμπουν, στράφτουσι, κ' ἀνοίγουν τὸν αἶρα,
 Κ' ἀντιλαλεῖ τὸ σίδηρον στήν δυνατὴν τοῦς χέρα.
 Μακρὰ γροικῶνται ἢ κοπανιᾶς, καὶ κτύποι τῶν ἀρμάτων,
 Κ' ὡς ἀστραπὴ τὸ σίδηρον στρατεύει πάνω κάτω.
 Ἄς κόπτη πῆρι, κ' ἄς τρυπᾷ, κ' ἄς βλάβπη, κ' ἄς Ξερίζη,
 Κεῖνοι ποσῶς δὲν δειλιῶν μὰ τζ' ἄλλους φοβερίζει.
 Στὰ μᾶτια ἀνάδια τὸ κρατῶν, κ' εἰς τ' ἄλλῃ ξαμώνει,
 Ἡ' κοπανιὰ ὄραις μελανιᾷ, κ' ὄραις βαθυὰ πληγώνει.
 Πόλλ' ἄπονα, κ' ἀλύπητα, κρούσινε καὶ βαρίσκου,
 Κ' ἐπὰ κ' ἐκεῖ πηδῶν ὡς αἰετοί, κ' ἀναπαυμὸν δὲν βρίσκου.
 Τὰ σίδερα τζ' ἀρματωσιᾶς κόβγουν, καὶ ξεκαρφώνουν,
 Τὴν σάρκα ξαρματώνουσι, καὶ τὰ κορμιά ματώνου.
 Τὸ αἶμα ὅσον πλειᾶτρεχε, κ' ὅσο ἢ πληγὴ τὸ βγάινει,
 Τόσον πληθαίνει ἢ δύναμις καὶ πλειὰ καρδιὰν τὸς κάνει.
 Ὄραις ἐσμίγαν τὰ σπαθιά, κ' ὄραις τὴν ἄδεια βρίσκου,
 Κ' ὄραις τὸς σφαίνει ἢ κοπανιὰ, κ' ὄραις τὴν ἐβαρίσκου.
 Ποσῶς δὲν ἔχου ἀνάπασιν, δεξιὰ, ζερβά πηδουσαν,
 Κ' ὅταν ἐδείχναν χαμηλά, στήν κεφαλὴν κτυποῦσαν.
 Χαμαὶ κορμᾶτια σκορπιστὰ ἐπέφταν τ' ἄρματά τους,
 Τὰ αἶματα τῆς σάρκας τοῦς ἐβάφαν τὰ σπαθιά τὸς.
 Οἱ ἄλλοι δὲν γνωρίζουσι, μηδὲ μποροῦν νὰ ποῦσι,
 Ποιὸς νᾶναι δυνατώτερος, ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσι.
 Τὰ χέρια, καὶ τὰ πόδια τοῦς σὰν ἄνεμος πετοῦσι,
 Κ' ὡς ὅταν βροντᾷ ὁ οὐρανὸς ἢ κοπανιᾶς κτυπᾷσι.
 Πουοῦσι τὸν Ῥωτόκριτον τζ' Ἀθήνας τὰ φουσατά,
 Μὲ φόβον ἀναμένουσι τὰ Σλιβερά μαντάτα.
 Πάντα φοβάται ὅπ' ἀγαπᾷ, πάντα δειλιᾷ μὴ χάσει,
 Γιατὶ συχνὰ τὸ ροιζικὸν τὴν γνώμην μεταλλάσει.
 Πουεῖ κ' ὁ Ῥήγας τῆς Βλαχιάς μ' ὄλοντου τὸ φουσατόν,
 Τὸν Ἀνιφόν του βλέποντας στὰ αἶματα γεμάτον.
 Ἐμαζωχθήκασιν πολλαῖς γυναῖκες νὰ σωροῦσι,
 Τοῦς ἀνδρειωμένους καὶ τοῦς δυο, ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦσι.

Φοβῶνται, τρέμν, δέρνυνται, κλαίεν, κ' ἀναδακρῶνεν,
 Βλέποντας πῶς λαδῶνονται, κ' ἀλύπητα πληγῶνουν.
 Σάν περιστέραις ὅταν δοῦν τὴν θάλασσαν ἀγριεμένην,
 Καὶ τὴν Ἀνατολὴν θάμπην, τὴν Δύσειν γροινιασμένην.
 Καὶ κάμη ἀντάρα καὶ βροχὴ κ' ὁ οὐρανὸς μαυρίση,
 Κ' ἀπὸ φωλιαῖς, καὶ κοίταις τες ἄνεμος ταῖς ξορίση.
 Καὶ τὰ στοιχεῖα ἀνακατωθοῦν, καὶ τ' ἀστρικά μανίσουν,
 Κ' ἐκεῖ πᾶ πάν νὰ φυλαχθῶν, τρέμουν, καὶ κουκσβίσεν.
 Ἐτῆζι κ' αὐταῖς ἐστέκασι μὲ φόβον καὶ τρομάρα,
 Εἰς τῶν ἀρμάτων τὴν κακίαν, στής μάχης τὴν ἀντάρα.
 Τὸ τέλος τὸ λυπητερόν ἄρχισε νὰ σιμῶνη,
 Κ' ἐφαίνετό σου κ' ὁ ἔρανος, κ' ἡ γῆ ἀναδακρῶνει.
 Σάν εἶδασι κ' ἐβράδυναζε, κ' ὁ Ἥλιος τοὺς μισεύει,
 Ὁ ἕνας κ' ὁ ἄλλος τὸ σπαθὶ ρήκτει, δὲν τὰ γυρεύει.
 Κ' ἀράσσουν, κ' ἀγκαλιάζονται κρατῶντας τὰ πουλιάλα,
 Ἐπιάσαν τὰ κοντ' ἄρματα, κ' ἀφῆκαν τὰ μεγάλα.
 Κάνεις δὲν τοὺς ἐσίμωσε, νὰ τοὺς ἐξεμιστέψη,
 Γιατὶ μὲ θάνατο ἡ μαλιὰ ἔχει νὰ ξετελέψη.
 Τὸ γράμμα ἔτῆζι τῆλεγε, κ' οἱ φοβεροὶ ὄρκοι τότες,
 Νὰ πάγη ὁ ἕνας τες νὰ βρῆ τῆς ἀραχνιασμέναις πόρταις.
 Σφίγγονται, κ' ἀγκαλιάζονται, μὲ τὴν ζερβὴν παλεύεν,
 Μὲ τὴν δεξιὰν βαρίσκουσι, τόπο ἀκριβὸν γυρεύουν.
 Εἰς τὸν λαιμόν, στὸ πρόσωπον, στὸ στήθος, στὸ στομάχι,
 Ἀνάθεμα ἔτοια μάνιτα, κακὴ ὥρα σ' ἔτοιαν μάχη.
 Ἐρρίξεν ὁ Ῥωτόκριτος μ' ὄλην τὴν δύναμί του,
 Τοῦ Ἀρίστου κοπανιὰ μπηκτὴ, καὶ πάει στὸ βυζίτου.
 Κ' ἦτον δαμάκι ζώφαρσα, κ' ἡ χέρα του ὡς ξεσφάλει,
 Ἀριστος τοῦ τὴν ἐσφιξε ποκάτω στὴν μασκάλη.
 Μὴδὲ στροφίδι μάγκανου ἔτοιον σφιγμόν δὲν κάνει,
 Ὡσαν τὴν ἐσφιγγεν αὐτὸς ἐκεῖ ὅπου τὴν πιάνει.
 Ἡ χέρα τς σκλαδῶθηκε εἰς ἐχθρῶ του τὴν μασκάλη,
 Κ' ἔδανεν ὅσον τὸ μπορεῖ δύναμιν, νὰ τὴν βγάλῃ.

Καὶ μὲ τὸν πόδα τὸν ζερβὸν τ' ἄλλοῦ τὸν πόδα κράτει.
 Μὲ τὸν δεξιὸν ἀνδριεύετο, χαμαὶ τὸν ἀντιπάτει.
 Καὶ μὲ τὴν χέρα, πούτουε λεύθερη τὸν ἀμβώθει,
 Καὶ μὲ τὴν ἀμποσιᾶκαμε, κ' ἡ ἄλλη ξεσκλαδῶθη.
 Ρ'άσσου, ξεναγκαλιάζονται, ξανακτυποῦσι πάλι,
 Κ' εἰς τὸν ἄλλον ἔπασχε χαμαὶ στὴν γῆν νὰ βάλῃ.
 Κατακτυποῦν τὰ σίδερα, ταῖς σάρκες τους πληγώνουν,
 Στέκx οἱ Ῥηγάδες καὶ Σωρῶν, πονῶν, κ' ἀναδακρῶνουν.
 Ἐσυρεν ὁ Ῥωτόκριτος τὸν Ἄριστον ἐμπρός του,
 Κ' ἐκεῖνος Δεληματικῶς σιμώνει μοναχός του.
 Καὶ μὲ τὸ τραβοπάλεμα, ἀγκαλιασμένοι πέσα,
 Τρέχει τὸ αἷμα ποταμός ἀπ' ταῖς πληγαῖς τους μέσα.
 Παραγλυστρᾶ ὁ Ῥώκριτος, πέτρα τὸν πεδουκλώνει,
 Κ' ὁ Ἄριστος ποπάνω του βαρίσκει, καὶ λαδώνει.
 Παρὰ ποτὲ ὁ Ῥωτόκριτος τὴν δύναμιν μαζώνει,
 Τ' Ἄριστου δίδει κοπανιά, γιὰ πάντα τότε σώνει.
 Στὸ κούτελο ποκατωθιὸ, εἰς τὸ ζερβό του μάτι,
 Τὸν εὔρηκεν ἡ πουνιαιλιά, ἐκεῖ ποῦ τὸν ἐκράτει.
 Ὅλα τὰ σίδερα περνᾶ καὶ σώνει στὰ μυαλά του,
 Ἡ δύναμὶς του τέλειωσε, κ' ἐχάθηκε ἡ ἀνδρεία του.
 Δὲν ἀπομένει ἀκδίκητος, (μ' ἀκούσετε ἦντα γίνῃ),
 Τοῦ Ῥωόκριτου μιὰν κοπανιὰν δίδει τὴν ὥρα κείνη.
 Περνᾶ τ' ἀτζάλι ἀμεμπρὸς τὸ σιδερό ζιπῶνι,
 Ἀνοίγει του ὅλα τ' ἄρματα, στὴν σάρκα τότε σώνει.
 Εἰς τὸ βυζὶ ποκατωθιὸ, εἰς τῆς καρδιάς τὸν τόπον,
 Ἐκεῖ πῶς βρίσκεται ἡ πνοή, κ' ἡ ζῆσι τῶν ἀνθρώπων.
 Μέσα στὴν σάρκα κᾶμπόσου τὸ σίδερον ἐμπῆκε,
 Πλειὰ παρὰ ζωντανὸν νεκρὸν ἐτότες τὸν ἀφῆκε.
 Κ' ὀλίγον ἔλειψε νὰ τότε πάρῃ ὁ χάρος,
 Μᾶζῃσε, κ' ἐγιατρεύθηκε μὲ πάθη, καὶ μὲ βάρος.
 Τρέχου οἱ Ῥηγάδες νὰ τῆς δῶν, τρομάρα τοὺς ἐπίασε,
 Κ' ὅλοι τους τὸν Ῥωτόκριτοῦ λογιάζουν πῶς ἐχάσε.

Εὐγάνουσίον τους τ' ἄρματα, καὶ τὸ ζημιὸν ἐφάνη,
 Ποιὸς εἶναι, ποῦ ψυχομαχεῖ, καὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ γιάνη.
 Ὡσὰν ἀνθός, καὶ λούλουδον, πῶχει ὠμορφιά καὶ κάλλη,
 Κ' εἶναι στὸν κάμπου ὄροσερόν μὲ μυρωδιὰ μεγάλη,
 Κ' ἔλθη τ' ἀλέτρι ἀλύπητα, βαθυὰ τὸ ξεριζώση,
 Ψυγῆ ζημιό, καὶ μαρασθῆ, κ' ἡ ὠμορφιά του λυώση.
 Χλωμαίνει ἂν ἦναι κόκκινον, κ' ἄσπρον ἂν εἴν' μαυρίζει,
 Καὶ μπλάβο ἂν εἶναι, λυώνεται, ζημιό καὶ κυτρινίζει.
 Χάνει εὐμορφιά καὶ μυρωδιὰ, κάλλη καὶ ὄροσερότη,
 Γερᾶ ζημιό καὶ ψύγεται, καὶ πλειὸ δὲν ἔχει νειότη.
 Ἐτ' ἤτου καὶ στὸν Ἄριστον, ὅταν ἡ φύτου εὐγῆκε,
 Μὲ δίχως αἶμ', ἄσπρον, χλωμόν, ψυμμένον τὸν ἀφῆκε.
 Ἐζην, ὅταν σώσασιν, ἀμὴ μιλιὰ δὲν βγάινει,
 Γιατὶ ἡ φωνή του χάθηκε, πρὶν κείνος ν' ἀποθάνη.
 Εἶχε πνοήν, ἐστρέφετο, τὸν Βασιλεῖόν ἐθώρει,
 Μὰ νὰ μιλήσῃ, καὶ νὰ πῆ, τὰθελε δὲν ἐμπόρει.
 Ἐσήκωσε τὴν χέραν του, τὸν Μπάρμπα του ἀγκαλιάσθη,
 Κ' ἠθάλεν ἀναστεναγμὸν, ὅτι τὸν ἐδυνάσθη.
 Ἐκλαιγ' ὁ Βλάχος νὰ θωρῆ τέτοιον ἀετὸν σφαγμένον,
 Ἀσούσουμεν κ' ἀνέγνωρον, κ' αἵματοκυλισμένον.
 Στ' ἀγκάλαις του τονὲ κρατεῖ, φιλεῖ τον εἰς τὰ χεῖλη,
 Στέκει, ἀναμένει, νὰ τοῦ πῆ, καὶ νὰ τοῦ παραγγείλῃ.
 Μὰ κεῖ δὲν ἦτον δύναμις, οὐδὲ φωνὴ στὸ στόμα,
 Ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ γενῆ ἡ σάρκα πάλι χῶμα.
 Καὶ μ' ἓνα μόνον τράνισμα σὰν παραπονεμένον,
 Εἶπ' ἓνα λόγον σιγανόν, Μπάρμπα μου ἀποθαίνω.
 Καὶ πάραυτα ξεψύχησε, τὰ μάτια του σφαλίσαν,
 Τὰ μέλη του νεκρώσασι, πλειὸ ζωντανὰ δὲν ἦσαν.
 Κ' ὅταν ἐμίσειψε ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ κορμὶ ἀφῆκε,
 Ἐνας μεγάλος βροντισμὸς στὸν οὐρανὸν εὐγῆκε.
 Κ' ἔναν ἀνεμοστρόβιλον θωροῦν σκοτεινιασμένον,
 Καὶ τριγυρίζει τὸ κορμὶ τοῦ νειοῦ τὸ ἀποθαμμένον.

Οἱ Βλάχοι κλαίουں, δέρνεται, τὸν πόνον φανερώναυ,
 Κ' ἐκεῖ ποῦ τοῦ σιμώνασι, δάκρυα τὸν ἐκουκλώναυ.
 Πλειότερα ἀπ' ὄλως τῷ Ῥηγὸς τὸ πρόσωπο εἶν' Ἐλιμμένον,
 Κ' ἀπὸ μεγάλην συνεφιάυ, καὶ νέφη πλακωμένον.
 Στὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ κορμί ζημιὸ τοῦ ξαρματώνει,
 Τὸ στόμα εἰς τὸ στόμα του λυπητερά σιμώνει.
 Φιλεῖ, καὶ κανακίζει τον, παρηγοριάν δὲν ἔχει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Λέγει του, κανακάρη μου, κ' ἄς τῶθελα κατέχη,
 Πῶς ἔμελλε νὰ σκοτωθῆς γιὰ ἔνομά μου ἔμένα,
 Νᾶθελε δώση τοῦ Ῥηγὸς τὰ μοῦχε ζητημένα.
 Κ' ἐκεῖνα κ' ἄλλα πλειότερα, κ' ὅ, τι κ' ἂν ἀφεντεύω,
 Παρὰ νὰ χάσω τέτοιον γιούυ, ὅποιυ ἂν τὸν γυρεύω,
 Οὔπῆναι ὁ Νότος, κ' ὁ Βορράς, ἢ Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,
 Δὲν τὸν εὐρίσκω, κ' ἄλλον πλειὸ, δὲν ἔχαμεν ἢ φύσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Θωρεῖ τὴν ὄψιν κ' ἄσπριζε, τὰ μάτια σφαλισμένα,
 Οἷόκρυα τὰ μέλη του, τάρθούνια παχνιασμένα.
 Κ' ἡ κεφαλὴ ἢ ξανθόσγουρη, αἱματοκυλισμένη,
 Κ' οὐδὲ λαλιάν, οὐδὲ μιλιάν ἀπὸ τὰ χεῖλη βγαίνει.
 Ἐσυρνε, γένεια, καὶ μαλιά, λυπητερά τὸν κλαίγει,
 Καὶ δὲν χορταίνει τέτοιου νειοῦ παινέματα νὰ λέγη.
 Δὲν ἐλυπάτο τὴν ἐξάν, ποῦχασε καὶ λογάρι,
 Μὰ πόνει τέτοιον ἄγγουρον, καὶ τέτοιο παλλικάρι.
 Σηκώνουν τον μὲ κλαῦματα, εἰς τὸ παδιῶνι πᾶσι,
 Κ' ἐδέρνετο ὁ Βασιλειὸς, τέτοιο κορμί νὰ χάση.
 Ὡς τὸν ἐπῆγαν ἐρδίνιασε, νὰ κάμη τὴν ταφὴν του,
 Κ' εἰς σὲ κηβούρι ὀλάργυρον ἔβαλε τὸ κορμί του.
 Μαστόροι τὸ ἐκάμασι ζημιὸ ἀπὸ τὴν χώρα,
 Κ' ἐξετελειώθη βιαστικά εἰς ἐ λιγάκην ὥρα.

Γράμματα κάνει σκοτεινά στοῦ κηδουριοῦ τὴν μέση,
Καί τὴν ἡμέραν, καὶ καιρὸν τοῦ σκοτωμοῦ τὸ λείσι.

» Τῶ κόσμου ὁ δυνατώτερος βρίσκεται δῶ θαμμένος,

» Σήμερον τὸν ἐσκότωσεν ἄλλος ἀποθαμμένος.

» Τοῦτ' ὅνε τοῦ ροιζικοῦ, ἀμ' ὄχι ἀπ' τὴν ἀνδρείαά του,

» Ἐδιάθηκε, κ' ὀπίσω του δὲν ἄφηκε καλλιὰ του.

Τὰ γράμματα ὡς τὰ γράψασι, πάραυτα τὸ κουκλώνουν,

Μαῦρα μὲ κεφαλαῖς νεκραῖς, κ' ἀπέκει τὸ σηκώνουν.

Καί τὸ κορμί του μ' ἄρματα ὀλόχρυσά τὸ ντύνουν,

Στεφάνι στὰ χρυσᾶ μαλιὰ ὀλόχρυσον τ' ἀφίνουν.

Ἐμαζωχθῆκαν κ' ἦλθασε τοῦ Ῥήγα τὰ φουσατά,

Κ' ἐσυτροφιάσαν τὸν νεκρὸν κλαίοντας εἰς τὴν στράτα.

Κ' ὀπίσω τὰ κοντάρια τους κολοσυρτὰ τ' ἀφίνα,

Τὴν θλίψιν καὶ τὸν πόνον τους εἰδείχναν μετὰ κεῖνα.

Κ' ὁ Ῥήγας μὲ τὰ θλιφτικά, μὲ δίχως τὴν κορώναν,

Τὸ λείψανο συτροφίαζεν ἐκεῖ ποῦ τὸ σηκώναν.

Εἶκοσι οἱ φρονιμώτεροι, κ' οἱ πλειά του τιμημένοι,

Σηκώνουσί νε τὸν νεκρὸν, τὰ μαῦρα φορεμένοι.

Ἐμεταλλάσσουνταν συχνὰ, κ' ἐκλαῖγαν σ' κάθε ζάλον,

Κ' ἀπομακρᾶς εἰδείχνασι τὸν πόνον τὸν μεγάλον.

Καὶ δυὸ χιλιάδες στρατηγοί, πλειὰ ἄξιοι πλειὰ ἀνδρειωμένοι,

Τὸν Ῥήγα συτροφίαζασι ὀλόμαυρα ντυμένοι,

Ἐκεῖ ὅπου γίνη ὁ πόλεμος, γύρου τριγύρου πηαῖνα,

Μὲ σάλπιγγες μσγκαῖς μσγκαῖς καὶ τύμπανα σπασμένα.

Καὶ τὰ καῦμένα τ' ἄρματα, ὡς ἦσαν ματωμένα,

Εἰς τ' ἄλογόν του τάχασι, καὶ πάντα ὀμπρὸς πηαῖνα.

Κ' ὀκτὼ τὰ παραδλέπασι, κ' ὀλόμαυρα φοροῦσαν,

Πῶ δίδαν πόνον καὶ καῦμόν σ' ὄσος κ' ἂν τὲς θωρῶσαν.

Τοῦ Βασιλειοῦ ὅλα τ' ἄλογα θλιμμένα περπατοῦσαν,

Κ' ἐκεῖνοι, ποῦ τὰ σύρνασι τὰ θλιφτικά φοροῦσαν.

Χώρια εἶχαν τέσσαρα ἄλογα, κ' ἐσύρνασιν ἀμάξι,

Καὶ ξαργητοῦ τὰ βρίκασι, νὰ περπατοῦν μὲ τάξι.

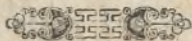

Στ' ἀμάξι πάνω κάθουνταν δύο μαυροφορεμένοι,
 Πλειά παρα τῷ ἄλλῃς ταπεινοί, καὶ πλειά βαρυὰ θλιμμένοι.
 Καὶ μέ φωνὴν λυπητερὴν ἐκείνοι τὸν ἐκλαΐγαν,
 Ταῖς χάρες, ταῖς παλικαριαῖς, καὶ τῷ ὠμορφιαῖς τε λέγαν.
 Κ' ἦσαν ἐμπρὸς τῷ κηβουριῷ, καὶ θλιβερά μιῶσαν,
 Λόγια ποῦ κλαίγασιν ὀριμειά, ὅσοι καὶ ἂν τὰ γροικοῦσαν.
 Ἐστρέφοντ' ὅλοι πρὸς τὴν γῆν, τὰ αἵματα θωροῦσαν,
 Κ' ἐμακαρίζαν τὸν νεκρὸν, πολλὰ τὸν ἐπαινοῦσαν.
 Καὶ αὐτὸς κρυγιὸς, καὶ ἀνέγνωρος, παντοτεινὰ κοιμάται,
 Κ' ἐφαίνεται σου καὶ ὁ οὐρανὸς κ' ἡ γῆ νὰ τὸν λυπᾶται.
 Ἐκλαίγασιν, κ' ἐρνεύγασιν ὅλοι τὴν ὥρα κείνη,
 Ἀμὴ στοῦ Μπάρμπα τὸν καῦμὸν πρᾶμμα πολὺ ἐγίνη.
 Τὰ μάτια πάντα τρέχασιν, ἡ γλῶσσα πάντα μίλει,
 Κ' εἰς κάθε ζάλο σίμωνε, καὶ τὸ κηβουρι φίλει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Καὶ μέ φωνὴν λυπητερὴν, ἔλεγε καλογυιέ μου,
 Ἀνασηκώσου ἀποδαυτοῦ, ἔλα καὶ βοήθησέ με.
 Διάλεξε ἀπ' ὅλα τ' ἄρματα, ἄλογον, καὶ κοντάρι,
 Πολέμησε τὸν θάνατον, ἀνδρειέψου, μὴ σέ πάρη.
 Ἄριστε πῶς τὸν ἄφηκες τὸν χάρον νὰ νικήσῃ;
 Ἡ ὠμορφιά σου πῶς νὰ μπῆ στὸν Ἄδην ν' ἀσχημίση;
 Μηδὲ μοῦ παραπονεθῆς, καὶ μὴ βαραίνῃ ἡ ψύσου,
 Ἄν εἰς τοσοῦτον κίνδυνον ἔβαλα τὸ κορμί σου.
 Καὶ τὰ θωρῶ δὲν τάλπιζα, μάλεγα νὰ νικήσῃς,
 Γιατ' ἦσουν ἄξιος μοναχὸς χίλιους νὰ πολεμήσῃς.
 Καὶ ἂν τῶχα ξεύρει τὸ γνοιανὸ, ποῦ μέ κινᾷ καὶ κλαίγω,
 Ταῖς χώραις μου ὅλαις ἔδίδα, καὶ ὅ, τι καὶ ἂν ἀφεντεύγω.
 Καὶ γιὰ νὰ μὴ βλαθῆς ποτέ, μάλλιζα σῆτοια κάλλη,
 Νάχωμεν καὶ τὰ κέρδητα, καὶ μιὰ τιμὴ μεγάλη.
 Μὰ ἐπεὶ κ' ἡ μοῖρα τῶθελε, κ' ἔτοιας λογιῆς ἐσφάγης,
 Μηδὲ μοῦ παραπονεθῆς στὸν Ἄδην ὅπου πάγεις.

Ἀνάθεμά τιν τὴν βουλὴν, ποῦκαμα νὰ κινήσω,
 Μὲ τὰ φουσατά ἀπ' τὴν Βλαχιάν, ν' ἄλλθω, νὰ πολεμήσω.
 Ἐχασα χώραις καὶ χωριά, καὶ σὲ σκλαβιάν λογοῦμαι,
 Τούτα δὲν μὲ βαραίνουνσι, τοῦτα δὲν τὰ λυποῦμαι..
 Ὅλα τὰ φτιάνουν οἱ καιροί, καὶ ὅλα τὰ κατατάσσουν,
 Ταχυὰ κερδαίνουνσι πολλοί, σήμερον ὅ, τι χάσουν.
 Μὰ ὁ μισευμός σου, καλογυιέ, πόνον πολὺν μοῦ φέρνει,
 Καὶ ὅ, τι μοῦ πῆρε ὁ θάνατος, πλειὸ δὲν μὲ τὸ γιαγέρνει.
 Ἐσυρνε γένεια καὶ μαλιά, δέρνει τὰ γόνατά του,
 Πόνον εἰς φίλους καὶ σ' ἐχθρούς δίδουν τὰ κλάῦματά του.
 Στὸν κάμπου τέσσαρες φοραῖς τοῦ κάμασι τὴν γύραν,
 Καὶ ἀργὰ μισέψαν ὅλοι τους, καὶ τὸν νεκρὸν ἐπῆραν.
 Δίδουν βουλὴν, εἰς τὴν Βλαχιάν νὰ πᾶν νὰ τότε Σάψην,
 Γιὰ ν' ἄλλθουν τὰ περίχωρα κ' ἡ χώραις νὰ τὸν κλάψουν.

ΔΗ
 ΗΚΗ
 ΝΩΙΝ
 ΧΑΝΙΩΝ

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Μ Ε Ρ Ο Σ Ε΄.

Ἄς ἔλθωμεν σ' ἄλλου Ῥηγός Ἡράκλῃ ὀποῦ σὴν μάχῃ,
 Τὸν Βλαντιστράτη νίκησε, δίχως ἐλπίδα νᾶχῃ.
 Ἄς ποῦμεν τὴν ἀγκοῦσάν του, τὴν πίκραν καὶ τὰ βάρη,
 Ποῦ τὸν Ῥωτόκριτον νεκρὸν, καὶ ἀποθαμμένον θάρρει.
 Γιατὶ τὸ αἷμα στὴν καρδιά ἔτρεξε νὰ βοηθήσῃ,
 Κ' ἦτογε χρειὰ τ' ἄλλο κορμὶ χλωρὸν, κρυὸν ν' ἀφήσῃ.
 Καὶ ὡσὰν τὸν λίθον πόμεινε, κ' οὐδ' ἀναπνοιά γροικᾶται,
 Κεῖνην τὴν ὄραν σὰν νεκρὸς καθολικὰ λεγᾶται.
 Θωροῦν τον ὀλομάτωτον, κρυγιὸν, καὶ χλωμιασμένον,
 Ὡσὰν νεκρὸν τὸν κλαίουσι, καὶ ὡσὰν ἀποθαμμένον.
 Δὲν τὸν ἐκράτει ζωντανὸν ὁ Ῥήγας, μηδὲ οἱ ἄλλοι,
 Κ' ἦτον ὁ πόνος του πολὺς, κ' ἡ πίκρα του μεγάλη.
 Κρατεῖ τον στὴν ἀγκάλῃν του, μὲ δάκρυα τὸν ἐφίλει,
 Λόγια πολλὰ λυπητερά, καὶ θλιβερά τοῦ μίλει.

ΡΗΓΑΣ

Ἄχ! τί κακὸν σοῦ ἔκαμα, δράκοντα, καὶ στρατιωτῆ,
 Κ' ἦντα ἄδικα γιὰ λόγου μου ἐχάθη τετοια νεότη.
 Καὶ ἄς ἤξευρα τὸν τόπον σου, καὶ πῦναι οἱ ἐδικοί σου,
 Νὰ σ' ἐσυντρόφιαζα ὡς ἐκεῖ, νᾶκανα τὴν ταφὴν σου.
 Γιὰ μένα εἰς τὰ βάσανα, κ' εἰς θάνατον ἐμπῆκες,
 Καὶ μιὰν πληγὴν παντοτεινὴν, στὰ σωθικά μ' ἀφῆκες.

Καὶ ἄς εἶχες εἶσαι ζωντανός, τὸ χρεὸς μου νὰ πλερώσω,
 Ταῖς χώραις, καὶ τὰ πλούτη με, καὶ ὅ, τ' ἔχω νὰ σὲ δώσω.
 Ἐφίλει τότε σπλαγχνικά, στὰ χέρια του τὸν ἔχει,
 Καὶ μὲ τὸ κλαῦμα τὸ συχνὸ τὸ πρόσωπόν του βρέχει.
 Στοῦτα τ' ἀνακατώματα δαμάκι συνηφέρνει,
 Στὴν στόρισιν τὴν ζωντανὴν ὁ Ῥώκριτος γιαγέρνει.
 Γιατὶ τὸ αἷμα ἀπ' ταῖς πληγαῖς τόσου πολὺ εὐγῆκε,
 Ποῦ λιγομάρα τοῦδωκε, καὶ ὀλόκρουον τὸν ἀφῆκε.
 Καὶ τ' ἄλλο αἷμα τοῦ κορμιοῦ, πούτου ἀπομεινάρι,
 Ἦτον τριγύρου τῆς καρδιάς, νὰ τῆς πληθαίνῃ ἡ χάρι.
 Σὰν ἐπαρασυνήφερε, τὰ μάτια ἀνανδρανίζει,
 Καὶ πρὸς τὸν Ῥήγα σπλαγχνικά τὸ πρόσωπον γυρίζει.
 Μιλεῖ, καὶ τὸν παρηγορᾷ, κ' ἐφίλει του τὸ χέρι,
 Λέγει του, γλίγωρα γιατρὸν νὰ πέμψη νὰ τοῦ φέρῃ.
 Πολλὴν χαρὰν ὁ Βασιλεῖος ἐπῆρε, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι,
 Πέμπει στὴν χώραν, καὶ γιατροὶ ἤλθαν οἱ πλεῖο μεγάλοι.
 Καὶ πρὶν νὰ τὸν σηκώσουσι, στὴν χώραν νὰ τὸν πᾶσι,
 Τοῦ ξαρματώσαν τὸ κορμί, γιὰ νὰ τὸ ξεκουράσῃ.
 Βρίσκουν ἐπτὰ λαβωματιαῖς, καὶ τζ' ἔξῃ δὲν ψηφοῦσι,
 Μὰ κείνη, ὁπούτου στὸ βυζί, φοβῶνται καὶ δειλιούσι.
 Κράζην τὸν Ῥήγα σ' μιὰ μεριά, καὶ ὅλοι οἱ γιατροὶ τῷ λέσι,
 Πῶς τὸ πενήντα νὰ χαθῇ κ' εἰς τὸνα νὰ κερδέσῃ.
 Ὁ τόπος ἦτον ἀκριβός, κ' ἔχουν ὀλίγη ἐλπίδα,
 Γιατ' ἔσωνε ἡ λαβωματια, κ' ἐτύπα τὴν παγίδα.
 Χώνει τὴν πίκρα ὁ Βασιλεῖος, διὰ νὰ μὴ δειλιάσῃ,
 Ὁ λαβωμένος νὰ πονῇ, πῶς θέλει νὰ τὸν χάσῃ.
 Σμίγουσι ξύλα μὲ καρφιά, καὶ ἐπάνω τότε βάνουν,
 Καὶ μὲ μεγάλην μαστοριὰν ἀνάπασι τοῦ κάνουν.
 Νὰ μὴ σαλέψῃ, νὰ πονῇ, τὸν πᾶν εἰς τὸ παλάτι,
 Καὶ ὄλην τὴν θράτα ὁ Βασιλεῖος τὴν μιάν του χέρα κράτει.
 Στὴν κάμερα τὴν πλειῶμορφην, τὴν παραχρυσωμένην,
 Κ' εἰς τὸ κλινάρι τζ' Ἀρετῆς τὸν ἔβαλε νὰ μένῃ.

Ἐκάτεχε τὴν κάμεραν, καὶ ὡς τὸν ἑδάλα μέσα,
 Γροικᾶ τὰ φύλλα τῆς καρδιάς χαίροντας κ' ἐπονέσα.
 Εἶχε χαρὰν πῶς βρίσκεται στὴν μυρισμένην κλίνη,
 Ποῦ μεροξημερώνετο ἢ κόρη, ποῦ τὸν κρίνει.
 Μὰ πάλι ὡς εἶχ' ἐνθυμηθῆ ποῦ φέρεται, ποῦ μένει,
 Γιὰ λόγου τοῦ μιά του κυρὰ ἀκριβαναθρεμμένη,
 Ἐγροίκα μέσα στὴν καρδιά μαχᾶρι, καὶ πληγώνει,
 Μ' ἀπέξω δὲν τοῦ φαίνετο μὰ μέσα του τὸ χώνει.
 Ποῦρ' ἐπαραφορᾶτονε, καὶ γιὰ καλὸ σημάδι,
 Τῶχε, καὶ ἐλπίζει γλίγωρα, νὰ σμίξουσιν ὁμάδι.
 Ἐμπαινοβγαῖναν οἱ γιατροὶ, καὶ ἀνεβοκατεβαῖνα,
 Καὶ ἀρχίσαν κ' ἢ λαβωματιαῖς καλήτερα καὶ πηαῖνα.
 Ἐγροίκησε καὶ ἢ Ἀρετῆ, κ' ἔμαθε τὰ μαντάτα,
 Τὸ πῶς ὁ ἐχθρὸς ἐμίσεψε μ' ὅλα του τὰ φουσατά.
 Κ' ἐνίκησεν ὁ Κύρις της, κ' ἢ χώρα ξεσκλαβώθη,
 Καὶ ἀπὸ τοὺς τόσους σκοτωμοὺς, κ' ἔξοδα ἐλυτρώθη.
 Κ' ἕνας στρατιώτης δυνατὸς, ἀνέγνωρος, καὶ ξένος,
 Ἐμάλωσε γιὰ λόγου τους, κ' εὐγῆκε κερδεμένος.
 Γροικῶντας ἀνεδάκρωσε, λίγην χαρὰν τζ' ἐδίδα,
 Ἄλλοῦτονε τὸ θάρρος της ἀλλοῦχε τὴν ἐλπίδα.
 Μὲ τὴν Φροσύνην ὁμιλεῖ ἐτοῦτο τὸ μαντάτο,
 Πῶς μ' ἐντροπὴν ἐμίσεψε τοῦ Βλάχου τὸ φουσατό.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Μὰ ποιὰν χαρὰν μπορῶ νὰ δῶ, ἔλεγε πρὸς τὴν Νέννα;
 Σὰν βρίσκεται ὁ Ῥωτόκριτος πολλὰ μακρὰ στὰ ξένα;
 Καὶ ἄς εἶχεν εἶσται μπορετὸ, κ' ἢ τύχη ἄς τῶχε φέρη,
 Νᾶθελε λάχει ἐδεπὰ τὸ σπλαγγνικόν μου τέρι.
 Νᾶθελε μπεῖ στὸν πόλεμον, καὶ νᾶθελε νικήση,
 Νᾶθελε παύσει τὸ κακὸ, καὶ τὸ καλὸ ν' ἀρχίση.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ μου ἢ ὄργητα σὲ σπλάγγνος νὰ γυρίση,
 Καὶ νὰ τελειώσῃ ἢ κακίτα, καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ.

Μάλαχεν ἄλλος, καὶ ἀκριβὸν ὡσάν παιδὶ τὸν ἔχει,
 Ὄφου ξενιτεμένε μου, καὶ ἄς τὸθελες κατέχει,
 Νᾶχες πετάξει σάν πουλί νᾶλθης νὰ πολεμήσης,
 Νὰ λυτρωθῆς ἀπ' τὴν ξενιτειάν, κ' ἐμένα νὰ βοηθήσης.
 Αἰμὴ τῆς Χώρας ἡ χαραῖς ἦντα καλὸν μοῦ κάνουν;
 Πλειὰ γλιγωρότερα πονῶ, κ' εἰς πάθη πλειὰ μὲ βάνουν.
 Στὴν φυλακὴν ποῦ βρίσκομαι, κ' ἐπὰ ποῦ κινδυνεύω,
 Τὰ κέρδητά μας δὲν ψηφῶ, οὐδὲ χαραῖς γυρεύω.
 Μακρὰ πὸ πᾶ ἔχω ταῖς χαραῖς, καὶ τίς νὰ μοῦ ταῖς φέρη,
 Ὅ, τι καὶ ἂν ἔχω βρίσκειται στοῦ Ῥώκριτου τὸ χέρι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Καῦμένη, καὶ ἄς τὸ κάτεχες, πῶς εἰς τὴν κάμερά σου,
 Εὐρίσκεται ἡ ἀγάπη σου, ἡ ζῆσι, κ' ἡ χαρά σου.
 Καὶ πῶς ἐκεῖ ποῦ κοιτούσουν, στὸ σῶμα ποῦ κοιμούσου,
 Γιατρεύουν κεῖνον, ποῦ ποτὲ δὲν βγαίνει ἀπὸ τὸν νοῦ σου.
 Μ' ἄς περπατοῦσιν οἱ καιροὶ, τὰ πράγματα σιμώνουν,
 Κ' ἡ μέραις μὲ σιγανειμῶν, καὶ λάμπιν ξημερώνουν.
 Ἡ σκοτεινάδα πέρασε, ἡ συννεφιά σκολάζει,
 Κ' οἱ ἀνέμοι κατατάσσουσι, καλοκαιράκι βράζει.
 Καὶ τοῦ Κυροῦ σου ἡ ὄργητα, κ' ἡ κάκιτα μερώνει,
 Κ' ἐδὰ π' ἀρχίζει τὸ καλόν, σ' χαραῖς τὸ ξετελειώνει.
 Ἐμπαινοβγαῖναν οἱ γιατροὶ δέκα φοραῖς τὴν ὄραν,
 Κ' ἔπεμψε ὁ Ῥήγας κ' ἔφερε πρώτεις καὶ ἀπ' ἄλλην Χώραν.
 Ἐγίανε καὶ ὁ Πολύδωρος, καὶ ἀγάλλια ὅσου μπόρει,
 Ἐπήγαινε συχνὰ συχνὰ τὸν πληγωμένον Σῶρει.
 Κ' ἐκεῖνος ἀναγάλλιασιν μέσ' στὴν καρδιάν ἐγροῖκα,
 Κρουφὴν χαρὰν ἐχαίρετο στοῦτα ποῦ τὸν εὐρήκα.
 Πολλῶν λογιῶν ἀθηβολιαῖς ὀμάδι συντυχαῖναν,
 Μὲ τῆσαις ταῖς παρηγοριαῖς, πληγαῖς, καὶ πόνοι γιαῖναν,
 Μεγάλον πρᾶμμα ἦτον, νὰ μὴν τοῦ μολογήση,
 Τοῦ φίλου του, ποιὸς ἦτον, νὰ τὸν παρηγορήση.

Μιά κάποια ἀγάπη κίνησε μὲ τρόπο κρυφομένου,
 Στὸ στῆθος τοῦ Πολύδωρου πρὸς τὸν ἄρρώστημένον.
 Κ' ὠρέγετο νὰ τοῦ γροικᾷ, κ' ἐσύχναζε νὰ πηαίνη,
 Εἰς τὸ παλάτι νὰ θωρῆ, πῶς πάει, καὶ πότε γαίινει.
 Κ' ἐφαίνετό του ὁ Ῥώκριτος ἦτον, ὅταν τοῦ μίλει,
 Καὶ σπλαγγικὰ συχνὰ συχνὰ στὸ στόμα τὸν ἐφίλει.
 Καὶ σὰν νὰ τοῦθελε γροικᾷ, πῶς εἶν' ὁ σὺντροφός του,
 Τέτοιας λογῆς ὠρέγετο, νὰ στέκη πάντα μπρὸς του.
 Συχνὰ συχνὰ ἀνεστέναζε, καὶ κρυφαναδακρῶνει,
 Τοῦ Ῥώκριτου θυμᾶτονε, καὶ στήν καρδιάν ἐπόνει.
 Ὁ πληγωμένος γιὰ νὰ δῆ, ἦντα καὶ ἀναδακρῶνει,
 Τὸν ἐρωτᾷ νὰ τοῦ τὸ πῆ, κ' ἐκεῖνος τοῦ τὸ χώνει.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ

Λέγει του, φίλον καὶ ἀδελφὸν ἔχω μακρὰ στὰ ξένα,
 Θωρῶ κ' εἰς πράγματα πολλὰ μοιότη ἔχει μετὰ σένα.
 Τὸ πρόσωπόν σου μοναχὰ δὲν μοιάζει μετ' αὐτῆνον,
 Στ' ἀπομονάρια, ὅταν σέ δῶ, σὰν νὰ θωρῶ κ' ἐκεῖνον.
 Κ' ἐμίσησεν, ἀποδεπᾷ, καὶ ἀλλ' ἀφορμὴν δὲν ἔχει,
 Μόνο ποῦ δὲ νὰ πᾶ νὰ δῆ τόπους, ποῦ δὲν κατέχει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ Ῥώκριτος νὰ τῆ γροικᾷ τὰ πράγματα πῶς πηαίνου,
 Μέσα ἢ καρδιά του ἀκρογελᾷ, τὰ χεῖλη του σωπαίνου.
 Δὲν ἤθελε καὶ ἄλλος κἀνεὶς, ποῖός εἶναι, νὰ κατέχη,
 Μὰ νᾶναι πρώτη ἡ Ἀρετὴ, κ' εἰς τοῦτο δίκαιον ἔχει.
 Καὶ σὰν τὸ μάθη ἐκείνη ἐμπρὸς, σὰν τῆς τ' ὁμολογήσῃ,
 Στοὺς ἄλλους νὰ μαθητευθῆ, καὶ τὸ καλὸν ν' ἀρχίσῃ.
 Λιγαίνει ὁ φόβος τῶν γιαιτρῶν, καθημερῶς γνωρίζαν,
 Καλοσυνάταις ταῖς πληγαῖς, καὶ τὴν ὑγείαν ἐλπίζαν.
 Κ' εἰς λίγαις μέραις μιὰν βελήν δίδου, νὰ τὸν πασχάσῃ,
 Καὶ πλειὸ δὲν ἐφοδοῦντανε τοὺς κόπους τοὺς νὰ χάσῃ.

Πολύ Ξεράπειον, καὶ χαρὰν ἔτοῦτα τὰ μαντάτα,
 Εἰδίδασι τοῦ Βασιλεῖος, χαρούμενος γροικᾶτα.
 Ὀλημερίς καὶ ὀληνυκτὶς καθόλου δὲν ἀφίνει,
 Δίχως τοῦ τὸν Ῥωτόκριτον μίαν ὥραν ὕπομεινῃ.
 Παντᾶναι μὲ τοῦ λόγου του, καλὴν καρδιὰν τοῦ κάνει,
 Τοῦτο μὲ τ' ἄλλα γιαιτρικὰ Ξέλουσι τότε γιάνει.
 Ἡ κάμερα τῷ ἀφένδρας του, καὶ τῆς κυρᾶς του ἡ κλίνη,
 Καὶ ὁ Βασιλεῖός, καὶ ὁ φίλος του τὸ γιαιτρικὸ του γίνη.
 Γιατροί, μηδὲ βοτανικὰ νὰ γιάνουν δὲν μποροῦσι,
 Ὡσὰν τὸ στόμα ἔτουνηῶν, ὅσ' ὦρα τοῦ μιλοῦσι.
 Ὡσὰν ἐκαλητέρεψε, κ' ἐνδύθη καὶ ἐπερπάτει,
 Ὁ Βασιλεῖός ἀγκαλιαστὸν μὲ σπλάγχθος τὸν ἐκράτει.
 Καὶ τότε τὸν ἐρώτησε, σὰν εἶδε τὴν ὑγεία του,
 Κ' εἶπεν του κ' ἔχει πιθυμιάν, νὰ μάθῃ τ' ὄνομά του.
 Κ' ἦντα ἀφορμὴ τὸν ἔκαμε, κ' ἦλθεν εἰς τὴν Ἀθήνα,
 Σ' ἓνα καιρὸν ποῦ δυνατὸς πόλεμος τὴν ἐκίνα.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει του, Ἀφέντη ποῦ ῥωτᾶς, κάτεχε, πῶς μὲ λέσι,
 Κριτίδην, καὶ ἀπ' τὸ σπῆτί μου ἀπὸ καιρὸν μὲ κλαῖσι.
 Μικρὸς ἐξενιτεύθηκα, ἀπ' τὰ δικά μου μέρη,
 Καὶ περπατῶ στὴν ξενιτεία, χειμῶνα καλοκαῖρι.
 Μάννα καὶ κύριν ἄφηκα, καὶ ἀδέλφια δυὸ μεγάλα,
 Καὶ ὅταν ἐκεῖθεν μίσειψα, μαῦρα, Σλιμμένα βάλα.
 Μαντάτο δὲν τοὺς ἐπεμψα, ποῦ βρίσκομαι, νὰ μάθου,
 Καὶ πάνω κάτω περπατῶ τοῦ ὕψου καὶ τοῦ βάθου.
 Γιὰ μίαν κόρη ποῦ ἀγάπησα, καὶ αἰφνίδια τὴν ἐχάσα,
 Κ' ἀπέθανε γιὰ λόγου μου, τὴν ξενιτεיאὴν ἐπιάσα.
 Καὶ μέρα νύκτα περπατῶ, κλαίγω, καὶ ἀναδακρυώνω,
 Καὶ ὦραις ἀνθρώπους πολεμῶ καὶ ὦραις Σηριὰ σκοτώνω.
 Καὶ τὸ κορμί μου κούρασα, σὲ βάσανα πλεῖα παρ' ἄλλον,
 Μὰ ἐδᾶλαχα σὲ κίνδυνον παρὰ ποτὲ μεγάλου.

Δέν εἶχα γιὰ τὴν ζῆσίῳ μου, γιατί ψηφῶ τὴν λίγα,
 Μᾶχα γιὰ σένα Βασιλεῖ, γιὰ σέ μεγάλη Ῥήγα.
 Μὴν παροῦσι ταῖς Χώραις σου, καὶ τὴν ἐξάν σου χάσις,
 Καὶ δοῦν τὰ μάτια σου πολλά, πρὶν παρὰ νὰ γεράσις.
 Μὰ ἀπῆτις καὶ τὰ πράμματα τέτοιαις λογῆς ἐπῆγαν,
 Καὶ τὸν ἐχθρὸν σκοτώσαμεν, καὶ τὰ φουσατά φύγαν,
 Πολλὴν χαρὰν καὶ ἀμέτρητην γροικῶ στὰ σωθικά μου,
 Ὅχι γιατί σηκώθηκα, κ' ἐδάχω τὴν υἱειά μου.
 Μὰ τόχω, γιατί τὸν ἐχθρὸν σοῦ διώξα τὸν μεγάλο,
 Καὶ τοῦτο μὲ παρηγορᾷ στὸν κόσμον πλειά παρ' ἄλλο.
 Μὰ σ' τοῦτο ὁποῦ μέ ῥωτᾷ, καὶ λέγει ἡ Ἀφεντιά σου,
 Ἦντ' ἀφορμὴ μ' ἐπρόβαλε στὰ μέρη τὰ δικά σου,
 Δέν εἶν' καιρὸς νὰ σοῦ τὸ πῶ γιὰ δά, μὰ σ' ἄλλην ὦρα,
 Θέλω σοῦ πῆ καὶ ποῦμουνε, ποῦ φάνηκα, σ' ποιὰν χώρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀφίν' ὁ Ῥήγας καὶ μιλεῖ, σὰν εἶδε, πῶς σωπαίνει,
 Ἀρχίζει μ' ὄψι ὀλόχαρη, καὶ παρηγορημένη.

ΡΗΓΑΣ

Λέγει του, σένα πρέπουσιν ἡ Χώραις, ὁποῦ ὀρίζω,
 Γιατί καὶ πρᾶμμα καὶ ζωὴ ἀπὸ λόγου σου γνωρίζω.
 Καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἐμπρὸς, καὶ ἀπὸ τὴν ὦρα τέτη,
 Δικαῖς σε νᾶναι ἡ Ἀφεντιαῖς, ἡ Χώραις καὶ τὰ πλούτη.
 Καὶ ἂν ἔχω καὶ ἄλλο τίποτε στὸν κόσμον νὰ σ' ἀρέση,
 Πέτο, καὶ τάσσω νὰ γενῆ τὰ χεῖλη σου ὄ, τι λέσι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν ὦραν ὁποῦ τὰ μιλεῖ, στὰ χέρια τὸν ἐκράτει,
 Καὶ ἐφαίνετό σου ἐχαίρετο, κ' ἐγέλα τὸ παλάτι.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τς, ἀφέντη ἢ Χώραις σς, τὰ πλίστη κ' ἢ ἀφεντιαῖς σς,
 Ὡς ἦσαν πρῶτα καὶ ὠρίζεις, ἄς εἶν' ἄλιν δικαῖς σου.
 Ἐγὼ ἀπὸ τούτα δὲν ζητῶ, μιὰν χάριν θελω μόνο,
 Καὶ ὥστε νὰ ζῶ, καὶ ἔμπορῶ, νὰ σοῦ τὴνέ πλερώνω.
 Μεγάλο πράμμα σοῦ ζητῶ, καὶ μὴν τὸ πάρης βάρος,
 Κ' εἰς τούτο μ' ἐξεκίνησε τὸ σπλαγγχος, καὶ τὸ θάρρος.
 Κατέχω, πῶς στήν φυλακὴν βρίσκαται τὸ παιδί σου,
 Δὲν τὴν πονεῖς, δὲν τὴν ψηφᾶς, δὲν τὴν κρατεῖς δική σου.
 Ἐτοῦτο εἶναι, ποῦ ζητῶ, καὶ κάμε μου τὴν χάρι,
 Ἐτῆς φλακομένης μῆνυσε, ἄνδρα τῆς νὰ μὲ πάρῃ.
 Λογιαζῶ, νὰ τὸ συβασθῇ, σὰν τῆς τὸ καλοπούσι,
 Τὴν δουλευσιν ὀπούκαμα, γιὰ λόγου σας ν' ἀκούσῃ.
 Γιὰ τούτην ἦλθα ἀπὸ μακρὰ, γιὰ ἀγάπη τζ' ἐπολέμουν,
 Γιὰ λόγου τῆς, ὡς κ' οἱ ἐχθροὶ δειλιοῦν, καὶ ἀκόμη τρέμουν.
 Ἐδάμαθες τὴν ἀφορμὴν, κ' εἶδες τὸ ζήτημά σου,
 Ἦντάτον ὀποῦ μ' ἔφερε σταὶ μέρη τὰ δικά σου.
 Καὶ ἂν ρέγειςαι νὰ μὲ θωρῆς πάντα στήν συντροφιάν σου,
 Καὶ νὰ μὲ κάμης τέκνον σς, νὰ σώνειςαι στήν χρειάν σου,
 Κάμετην νὰ τὸ συμβασθῇ, νὰ τὸ θεληματέψῃ,
 Ἐμὲ νὰ κάμη τέρι τῆς, καὶ ἄλλου νὰ μὴν γυρέψῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς τᾶκουσεν ὁ Βασιλειός, σ' ἔγνωσαν μεγάλη μπῆκε,
 Καὶ νὰ τελειώσῃ ὁ Ῥώκριτος τὰ λόγια δὲν ἀφῆκε.

ΡΗΓΑΣ

Λέγει του μὲ σπλαγγνότητα, κρατῶντάς του τὴν χέρα,
 Εἰς ἔγνωσαν, γυιέ μου, μ' ἔβαλες ἐτούτην τὴν ἡμέρα.
 Γιατὶ φοδοῦμαι, ὅ, τι ζητᾶς, νὰ μὴ μπορῶ νὰ κάμω,
 Κ' ἢ φλακομένη δυσκολιαῖς μου βάνει εἰς κάθε γάμο.

Κ' ἢ ἀφορμή, ποῦ στήν φλακὴν τόσου καιρὸν τὴν ἔχω,
 Καὶ ἀγρίεψα τέτοιας λογῆς, καὶ μερωμὸν δὲν ἔχω,
 Εἶναι γιατίι δὲν ἤθελε σταθελά νὰ πακούση,
 Κ' ἔδιωχνε κάθε προξενειάν νὰ μὴν τῆς τῆνε ποῦσι.
 Καὶ πάντα σέκει εἰς μιὰν βελήν, ποτέ δὲν τὴν ἀλλάσει,
 Μηνᾶ μου πῶς στήν φυλακὴν ἐβάλθη νὰ γεράση.
 Μαγάρι δὰ νὰ συβασθῆ, μαγάρι νὰ τὸ θέλη,
 Μαγάρι σένα ὄχ' ἄλλουνοῦ γυναῖκα νὰ σοῦ μέλλη.
 Στὸν οὐρανὸν παρακαλῶ, ὅ, τι ζητᾶς νὰ γίνη,
 Καὶ τ' ἄγρια νὰ μερώσουσι, τὸ βάρος νὰ λαφρύνη.
 Ο' ποῦ κάμμιαν κληρονομιάν δὲν ἔχω παρὰ τούτη,
 Καὶ ὅλα δικιάτζη ἐμέλλουνταν, ἢ χώραις καὶ τὰ πλούτη.
 Ἄν ἦναι νὰ τὸ συβασθῆ, τὸ πιθυμῶ νὰ γίνη,
 Ἄλλοιῶς ἐσὺ τὸ πρᾶμμά μου, καὶ στήν φλακὴν ἐκείνη.
 Μὰ λέσι μου, πῶς ἄσχημα εἶναι καταστεμένη,
 Ἀσούσουμη, καὶ ἀνέγνωρη, ἄτζαλη, βρωμεσμένη.
 Κ' ἤθελα μπρὸς στήν φυλακὴν νὰ κόπιαζες, νὰ πῆγες,
 Νὰ τὴν ἰδῆς γιατί' ἄκουσα, συγκαίνονται τῆ ἢ μύγαις.
 Καὶ ἂν ἦν' καὶ ὁ γάμος μιληθῆ, κάμωμεν καὶ προσπέση,
 Καὶ ἀπέκει γυιέ μου νὰ τὴν δῆς, καὶ νὰ μὴ δὲν σὲ ἀρέση,
 Καὶ ὀπίσω νὰ συρθῆς ἐσὺ, καὶ νὰ τὰ δυσκολέψης,
 Καὶ νὰ ντραπῆς, κ' ἀποδεπὰ νὰ γέρθης νὰ μισέψης.
 Μὲ ἀφίνεις βάρος στήν καρδιάν, πληγὴν πολλὰ μεγάλην,
 Ἄν τὴν ἀφήσης, σὰν τὴν δῆς, νὰ πᾶς νὰ πάρης ἄλλην.
 Ἄμε λοιπὸν καὶ δὲς τῆνε, καὶ ἀπέκει μίλησέ μου,
 Καὶ ὅ, τι μπορῶ γιὰ λόγου σου, ἐγὼ νὰ κάμω γυιέ μου.
 Καὶ ἂν τὴν ρέχθῆς, καὶ θέλῃς τὴν, ζημιὸ νὰ τῆς μηνύσω,
 Καὶ ἂν δυσκολέψῃ, ζωντανὴν δὲν θε νὰ τὴν ἀφήσω.
 Κ' ἐσὺ νᾶσαι τὸ τέχνου μου εἰς ὅ, τι καὶ ἂν ὀρίζω,
 Γιατί ζωτὴν, καὶ ἐλευθεριάν πὸ λόγου σου γνωρίζω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀπηλογοῦται ὁ Ῥώκριτος, καὶ πρὸς τὸν Ῥήγα λέγει,
 Κ' ἦσαν τὰ μάτια του στεγνά, ἀμ' ἡ καρδιά του κλαίγει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἀφέντη, σ' ὅ, τι μίλησες, σ' ὅ, τι ἔχω γροικημένα,
 Εἰσὲ σκλαβιὸν παντοτεινὴν δὲ νᾶμπω μετὰ σένα.
 Δὲν ἔχω παρὰ μιὰν ζωὴν καὶ ὡς δέλεις αὐτὴν κάμε,
 Καὶ ὡσε πού νᾶχω τὴν πνοήν, σκλάβος σου δέλω νᾶμαι.
 Τὰ λόγια τὰ βασιλικά τέτοιας λογῆς μ' ἐπιάσαν,
 Ο' πού μ' ἐγράψαν δουλευτὴν, καὶ τὴν ἐξάν μου χάσαν.
 Δὲν δὲ νὰ πάγω ψὴν φλακὴν, καὶ ἄς τάξω καὶ δωρῶ την,
 Ὡς εἶναι ῥέγομαί τηνε ὡς εἶναι πιθυμῶ την.
 Ἄν ἦτονε καὶ ὀλότυφλη, κουτζή, καὶ ζουγλοχέρα,
 Ῥαῖς ἄλλαις κράζω σκοτειναῖς, κ' ἐκείνην κράζω μέρα.
 Στὴν ξενιτειάν, πού γύριζα, ὅπου καὶ ἂν εἶχα λάχει,
 Ἐγροίκουν, πῶς τὰ κάλλη της ἄλλη κάμμιά δὲν τάχει.
 Καὶ σκλάβος της ἐγράφηκα, τὰ περασμένα ἀφῆκα,
 Κ' οἱ πόνοι, πού μ' ἐκρίνασιν, ἐξελησμονηθῆκα.
 Καὶ τόσον μέσα στὴν καρδιά τούτην τὴν ἔγνωια πιάσα,
 Πού ξελησμόνησα κεινῆς, πού ἔτζ' αἰφνίδια χάσα.
 Καὶ ἦτονε δαύμασμα πολὺ, κ' ἦτον δουλειὰ μεγάλη,
 Νὰ τὴν ῥεχθῶ τόσα πολλὰ, μὲ λόγια παῦπαν ἄλλοι.
 Τὴν δύναμίν μου γνώρισα, καὶ τὴν ἡμπόρεσί μου,
 Κ' ἐθώρουντο, κ' ἐγροίκουντο, ἄξιος γι' αὐτὴν δὲν ἦμου.
 Καὶ οὐδὲ ποτὲ στὰ μέρη σου δὲν ἦλθα νὰ ξεδράμω,
 Γιατί δὲν ἦμουν ἄξιος νὰ κάμω τέτοιον γάμο.
 Μὰ ἐπεὶ κ' ἡ τύχη δέλησε ξύλα ξηρά ν' ἀνθήσου,
 Καὶ ἀγάπησές με Βασιλειέ, κ' ἔχεις με σὰν παιδί σε,
 Καὶ διαλεκτὴν μὲ ἔβαλες εἰς ὅ, τι ἂν ὀρίζης,
 Γιὰ λίγην, καὶ οὐδὲ τίποτε, χάριν πού μοῦ γνωρίζεις,

Ε'διάλεξα ὅ, τι μούρσεε, κ' ἡ μοῖρα ἄς τὸ θελήσῃ,
 Ο' λογισμὸς ὀπούδαλα, σήμερον νὰ νικήσῃ.
 Καὶ ὁ γάμος ἂν ξετελευθῇ κί δῶ τὴν πιθυριά μου,
 Τότε νὰ πῶ τὴν χώραν μου, καὶ αὐτὰ τὰ γονικά μου.
 Ἄλλην μιὰ χάριν σοῦ ζητῶ, καὶ θέλω νὰ μοῦ τάξῃς,
 Τὴν ὄρεξιν καὶ τὴν καρδιά τὴν ἔβαλες, ν' ἀλλάξῃς.
 Καὶ ἂν ἦν καὶ δὲν τὸ συβασθῇ, δὲν θέλει μανίσῃς,
 Καὶ ὅ, τι καὶ ἂν σοῦ ἔσφαλε, νὰ τῆς τὰ συμπαθήσῃς.
 Καὶ ἀπ' τῆ φλακῆ, ποῦ βρίσκεται, νὰ τὴν ἐλευθερώσῃς,
 Καὶ τὴν εὐχὴν σου σπλαγγνικά, σήμερον νὰ τῆς δώσῃς.
 Καὶ καθὼς ἄκουσα προχθές, γιὰ πόθεσιν ὀλίγη,
 Τὴν ἔχεις μέσ' εἰς τὴν φυλακὴν, τέτοια ἀφορμὴ ἄς σὲ φύγῃ.
 Καὶ ἄς εἶναι μετὰ λόγου σας, κ' ἐγὼμαι ἀναπαυμένος,
 Ἡ' θέλει με, ἢ διώξει με, κράζομαι πλερωμένος.
 Καὶ ἂν ἦναι καὶ νὰ πανδρευθῇ, ὅποιον τῷ ἀρέσει ἄς πάρῃ,
 Ἡ' ποῦρι καὶ δὲν δύναται, δὲν θέλει ἀνδρὸς γομάρι.
 Ο'πούδαμεν καὶ ἄλλαις πολλαῖς καὶ ἀρίθμηταις κ' ἐκάμα,
 Μὴν τὸ κρατῆς τόσο βαρὺ, τόσο μεγάλου πρᾶμμα.
 Λοιπὸν ἄς πᾶν νὰ τῆς τὸ ποῦν γοργό, οἱ μαντατοφόροι,
 Ν' ἀκούσωμεν τί θέλει πεῖ ἡ φλακομένη κόρη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο' Ῥήγας ἀνεδάκρωσεν, ἐτοῦτα γιὰ νὰ ἀκούσῃ,
 Κ' ἔπασ' ἡ μάχη του ἡ πολλή, τὰ σωθικά ποιοῦσι.
 Γιὰ τὴν φτωχὴν τὴν Ἀρετὴν, γιὰτ' ἦσαν πέντε χρόνοι,
 Ποῦ δὲν τὴν εἶχε γιὰ παιδί, καὶ οὐδὲ ἔκλαιε, οὐδ' ἐπόνει.
 Κ' ἐγνώρισε τὴν ἀποναίαν, ποῦδειξε πρὸς ἐκείνη,
 Γιὰ μιὰν μικρὴν ἀφόρεσιν, πολλὰ κακὸς ἐγίνη.
 Τὸ ροιζικὸν παρακαλεῖ, ἐδᾶ νὰ τοῦ βοηθήσῃ,
 Κ' ἡ Ἀρετοῦσα γι' ἀνδρατῆς τὸν ξένον νὰ θελήσῃ.
 Νὰ παύσουν τὰ φλακιάσματα, κ' ἡ ὄργητα ἡ μεγάλη,
 Καὶ μέσα σταῖς ἀγκάλαις του νὰ τήνε βάλῃ παλι.

Ἐκραξε δυὸ Πρωτόγερους ἀπὸ τοῦς πλειὰ μεγάλους,
 Ὅπουσανέ τοῦ παλατιοῦ πλειὰ φρόνιμοι παρ' ἄλλους.
 Καί δίδει τοὺς παραγγελιάν, τί ἔχουσι νὰ κάμου,
 Καί μέ ποιὸν τρόπον νὰ τῆς πᾶν τὴν προξενειάν τῆ γάμου.
 Ἐπήγασι στήν φυλακὴν, τὴν Ἀρετοῦσα κράξαν,
 Καί ὡσάν τὴν εἶδαν κλάψασι, κ' ἔβαρυναστενάξαν.
 Μιάν τοὺς κυρά, ἐνὸς Βασιλειοῦ μοναχοθυγατέρα,
 Νὰ τὴν ἰδοῦν πῶς βρίσκεται ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Δὲν εἶχε γνωριμιάν κάμμιαν, νὰ ποῦν πῶς εἶναι κείνη,
 Πολλὰ χλωμῆ, καὶ ἀδύνατη, καὶ βρωμεσμένη γίνη.
 Ὡσάν κυράν τὴν προσκυνοῦν, μέ φόβου τῆς μιλοῦσι,
 Λογιάζουν γιὰ τὴν προξενειάν τὸ πῶς νὰ τὴν εἰποῦσι.

ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΙ

Καὶ ἀρχίζουσιν ἀπομακρὰ φρόνιμα λόγια σμίγα,
 Λέγοντες, τὸ πῶς βρίσκετο ἡ Χώρα μέ τὸν Ῥήγα.
 Καὶ πῶς ὀλίγον ἔλειψεν ὄλοι νὰ σκλαβωθοῦσι,
 Νὰ πᾶσι μέσα στήν φλακὴν οἱ Βλάχοι νὰ τὴν βροῦσι.
 Σκλάβαν νὰ τήνε πιάσουσι, καὶ νὰ τὴν ἀσχημίσουν,
 Καὶ κουρσεμένην, κ' ἔρημην, τὴν Χώραν τῆς ὕ ἀφήσουν.
 Μὰ βόηθησε τὸ ροιζικόν, κ' ἔλαχε ξένη γέννα,
 Κ' ἐγλύτωσε τὸν Βασιλεῖον, τὴν Χώραν μας, καὶ σένα.
 Ἐγλύτωσεν ὁ Βασιλεὺς, κ' ἡ Χώρα ξεσκλαβώθη,
 Καὶ τὸ κορμί σου ἀπ' ἐντροπῆς κάμωμα ἐλυτρώθη.
 Ἐτοῦτα ἀναθηθάλασιν ἐμπρὸς καὶ ἀπέκει σώνουν,
 Στόν τόπο, ποῦ ξαμώσασι, τὴν προξενειάν σιμῶνουν.
 Καὶ μιὰ, καὶ δυὸ, καὶ τρεῖς φοραῖς μέ γνῶσι τήνε λέσι,
 Πάσχουν νὰ τήνε σύρουσι, νὰ πῆ τὸ πῶς τῆς ἀρέσει.
 Σάν τῆς τ' ἀπομιλήσασιν ἡ κόρη ἀναδακρυνέει,
 Καὶ πρὸς αὐτοῦς λυπητερά τ' ἀνάβλεμμα σηκώνει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει τους, δὲν βαρέθηκεν ὁ Κύρις νὰ πειράζη,
 Μιὰ διπλοκακοῦροίζικη, μὰ δὲ νὰ δοκιμάζη,
 Ἐτῆς συχνὰ γιὰ πανδρειὰν, ὅπου καλὰ κατέχει,
 Ὅσαις φοραῖς κα' ἂν τὸ μὴνᾶ χαϊμένον κόπον ἔχει;
 Κ' ἐγὼ καλλιᾶνω οἱ πλειᾶσχημοὶ θάνατοι νὰ μὲ βροῦσι,
 Παρὰ γιὰ πανδρειὰν ποτὲ μαντάτο νὰ μοῦ ποῦσι.
 Καὶ ἂν ἦλθε ξένος ἐδεπᾶ, τὴν χώραν νὰ γλυτώση,
 Τὸ πρᾶμμα ποῦμελλεν ἐμέ, πέτε νὰ τοῦ τὸ θώση.
 Καὶ ἄς τότε βάλῃ καὶ ἀποδᾶ εἰς τὸ θρονίτου πάνω,
 Κ' ἐμέ ἀφήσῃ στὴν φλακὴν σὰν σκλάβα ν' ἀποθάνω.
 Καὶ μὴ μοῦ τὸ μὴνύση πλειὸ σώνει, ὅ, τι μοῦ κάνει,
 Μὴ θέλῃ εἰς πλειὰ χειρότερα βάσανα νὰ μὲ βάνῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ξαναμιλοῦν διατάσσουν τὴν, καὶ λέσιν τῆς μὲ γνῶσι,
 Μὴ θέλῃ μέσα στὴν φλακὴν ἄδικα νὰ τελειώση.
 Καὶ ἂν ἀποθάνῃ ἔτῃ ἄσχημα μὲ βάρος τοῦ Κυροῦ τῆς,
 Τὰ κάνει ἂν πᾶσινε καλὰ, νὰ βάλῃ μέσ' στοῦν νοῦ τῆς.
 Καὶ ἄς ὑπακούσῃ σήμερον στοῦτα τοῦ τῆς μιλοῦσι,
 Καὶ νὰ μὴ δείχνῃ, ἔτῃ ἄγρια, εἰς ὅ, τι τῆς τὸ ποῦσι.
 Ν' ἀναγαλλιᾶσιν ἢ γειτονεῖαις, νὰ λάμψῃ τὸ παλάτι,
 Πῶς ἡ Χώρα εἶναι γιὰ λόγου τῆς δάκρυα, καὶ μὲς γεμάτη.
 Νὰ ξαναειώσῃ ὁ Κύρις τῆς, νὰ ξαναειώσῃ ἡ Μάννα,
 Ὅπου τοὺς κρίνει ὁ λογισμὸς, καὶ ζωντανὸι πεθάνω.
 Ἀπόβγαλέ τζοὶ ἢ Ἀρετῆ, δὲν δὲ νὰ τοὺς ἀκούσῃ,
 Λέγει τους, νὰ μὴν ἔλθουσι πλειὸ τοῦτα νὰ τῆς ποῦσι.
 Νὰ μὴ τὴν ἀναγκάσουσι, κ' ἕνα μαχαῖρι πιάσῃ,
 Καὶ μπήξῃ το μέσ' στὴν καρδίαν, ὅλα νὰ τὰ σκελάσῃ.
 Ἐπήγασιν οἱ φρόνιμοι, τοῦ Βασιλείου τὰ λέσι,
 Ὅλοι τὸ πικραθήκασιν, καὶ μετ' ἐκείνον κλαῖσι.

Ἐπιθυμούσανε καὶ αὐτοὶ διὰ νὰ ξετελειώσουν,
 Τὸν γάμον, καὶ τὴν Ἀρετὴν τέτοιου γαμπροῦ νὰ δώσουν.
 Για νά ναι πάντα Ἀφέντης τους, στὴν χώραν ν' ἀπομείνη,
 Καὶ ὅλοι τὸν ὠρεχθήκασι στὸν πόλεμον ποῦ γίνη.
 Ὁ Ῥήγας δὲν κατέχει πλειὸ ἦντα βουλή νὰ δώση,
 Κ' ἐλόγιασε, κ' ἐβάλθηκε για νὰ τὴν θανατώση.
 Ἄν ἦν καὶ τζ' ἄλλους ἔδιωξε, για τόσο δὲν τὸ πιάνει,
 Μὰ τοῦτος, ὅπου βάλθηκε για κείνον ν' ἀποθάνη,
 Νὰ τότε διώχνη ἔτοιμας λογιῆς, νὰ μὴ θὲ νὰ γροικήση,
 Τὴν προξενειὰ για τὸν γαμπρόν, κάνεις νὰ τῆς μιλήση,
 Στούτο δὲν ἔχει πομονή, μὰ θὲ νὰ τὴν τελειώση,
 Καὶ ὁμάδι μὲ τὴν Νέννα της θάνατον νὰ ταῖς δώση.
 Καὶ μὲ τὰ χεῖλη τὰ πικρά, μὲ γλωῖσαν μπερδεμένη,
 Εἶπασι τοῦ Ῥωτόκριτου τάπευ ἢ φλακομένη.
 Χαράν μεγάλην μέσα του ἐγροῖκ' ὅταν τοῦ λέσι,
 Μὰ ἔξω δὲν φανέρωνεν ἐκείνο ποῦ τ' ἀρέσει.
 Ἐγνώρισε τῆς Ἀρετῆς τὴν τόση μπιστοσύνη,
 Κρυφὰ παρηγοράτουε καὶ ὀλόχαρος ἐγίνη.
 Κ' ἐζήτησε τοῦ Βασιλεῖοῦ θελήμα, νὰ τοῦ ὀρίση,
 Νὰ πάη καὶ αὐτὸς στὴ φυλακὴ, τὸν γάμον νὰ μιλήση.
 Καὶ ἂν τότε διώξη ἢ Ἀρετὴ, σὲ βάρος δὲν τὸ παίρνει,
 Μὰ ὡς πάρη τὴν ἀπόφασιν, χαρούμενος γιαγέρνει.
 Σὰν τῆς μιλήση μιὰν φορὰν, πολλαῖς δὲν τὴν παιδεύει,
 Καὶ ὡς δῆ καὶ δὲν τὸ συδασθῆ, πλειὸ ἄλλο δὲν γυρεύει.
 Κυρά του νὰ τινέ κρατῆ, σ' ὅτι καιρόν καὶ ἂν ζήσει,
 Καὶ ὁ Κύρις της γι' ἀγάπην του λεύθερ' ἄς τὴν ἀφήση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἀπηλογᾶται ὁ Βασιλεῖος, λέγει του, καλογοιέ μου,
 Μακάρι μὲ τὴν γλωῖσσά σου σήμερον βοήθησέ μου.
 Κάμε την νὰ τὸ συδασθῆ, κάμε την νὰ θελήση,
 Νὰ πῆ τὸ ναὶ στὸν γάμου σας, τὴν ὄργητα νὰ σδύση.

Στόν πόλεμον μου βοήθησες, καὶ ἂν μὲ βοηθήσῃς πάλι,
Χάρις πολλὴ κ' ἀρίθμητη εἶναι κ' ἢ μία, κ' ἢ ἄλλη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐκίνησε ὁ Ἑρωτόκριτος, κ' ὅπ' ἀγαπᾶ, ἄς λογιᾶσῃ,
Τὰ πόδια του πῶς περπατοῦν, τὰ ζάλα του πῶς πᾶσι.
Ξομπλιάζει πῶς νὰ τῆς τὸ πῆ, πῶς νὰ τῆνέ κομπώσῃ,
Πῶς νὰ μπορῆ νὰ κρυφευθῆ, καὶ πῶς νὰ τῆς τὸ χῶσῃ.
Νὰ μὴν μπερδεύσῃ ἢ γλωσσά του νὰ βαργιαναστενάξῃ,
Κ' ἢ ὄφισ του ἑκατὸ φοραῖς, καὶ πλειότεραις ν' ἀλλάξῃ.
Καλὰ καὶ νᾶν' μελαχρινός, γιὰτ' ἦτονε βαρμμένος,
Μὰ νόστιμος ἐφαίνετο, γλυκὺς καὶ ζαχαρένιος.
Μ' ὄλον π' ἀφῆκε τὰ μαλιά, τόσοι κ' ἐμεγαλῶσαν,
Ταῖς νοσιμάδαις κ' ὠμορφαῖς ποτὲ δὲν τῆ ταῖς λυῶσαν.
Ἦλλαξε καὶ τὴν ὀμιλιάν, κ' ὀμίλει μπουκωμένα,
Κ' ἐτράβλιζεν ἢ γλωσσά του, κ' ἐγάλα κάθε ἕνα.
Σήμερον καλαρρόζικα, καὶ δροσισμένα ζάλα,
Πᾶτε νὰ βρῆτε στὴν φλακὴν τὸ μέλι, καὶ τὸ γάλα.
Στόν τόπον ὅπου κρύβετο τῶν ὀμματιῶν του ἢ λάμψι,
Κερί σβυστόν ἐφύλαγε, καὶ πάγει ἐδᾶ νὰ τ' ἄψῃ.
Ἦσαν κ' οἱ Πρωτόγεροι στὴν στράτα κ' ἀκλουθοῦσαν,
Μὰ τάχε αὐτός εἰς τὴν καρδιὰν αὐτοὶ δὲν τὰ γροικῶσαν.
Πᾶσιν ἐκεῖνοι παρεμπρός, κρᾶζουν τὴν Ἀρετοῦσα,
Κεῖνο ποῦ θελασ' ἀπ' αὐτὴν, τρομάμενοι μιλοῦσα.
Γιὰτ' εἶχανε προτῆτερα ἐτούτοι μιλημένα,
Κ' εἶδασι πῶς ἢ Ἀρετὴ δὲν ἤθελε κἀνένα.
Μὰ ποῦρ ἀποκοτήσασι νὰ τῆς μιλήσουν πάλι,
Τ' ἀπόβγαλμα ἀναμένουσι κ' ἐδᾶ σὰν καὶ τὴν ἄλλη.
Λέσι, Κυρὰ τουτ' ἢ φορὰ νὰ μᾶς ἀποφασίσῃ,
Ὁ ξένος θέλει μετὰ σέ σήμερον νὰ μιλήσῃ.
Τὴν ὄρεξίν σου θε νὰ δῆ, καὶ λόγιασαι ἦντα κάνεις,
Καὶ κρίμα εἶναι τὴν φλακὴν, κ' εἰς βρώμαις ν' ἀποθάνῃς.

Ἐκείνη σὰν ἐγροίκησε κείνο ποῦ δέλαν πάλι,
 Ἀνέμενε μὲ μάνιτα τὸν ξένον νὰ προβάλλῃ.
 Νὰ τοῦ μιλήσῃ νὰ τοῦ πῆ, νὰ πάῃ στὴν ὁδόν του,
 Κ' εὐδὲ ποτέ της νὰ στραφῆ νὰ δῆ τὸ πρόσωπόν του.
 Νὰ παύσουσιν ἢ προξενειαῖς, κ' ἢ πείραξις ἢ τόση,
 Σήμερον μιὰν ἀπόφασι γιὰ πάντα νὰ τοῦ δώσῃ.
 Ἐσίμωσ' ὁ Ῥωτόκριτος στὴν κακοποδομένη,
 Κ' ὡσὰν τὴν εἶδε ὡς τοῦ νεκροῦ ἢ ὄψις τ' ἀπομένει.
 Τὸ φῶς του πλειὸ δὲν ἔβλεπε, τὰ μάτια του δαρπῶσα,
 Τὸ στόμα του βουβάθηκε, καὶ πλειὸ δὲν ἔχει γλῶσσα.
 Στὸ παραθύρι τῆς φλακῆς στά σίδηρα ἀκουμπίζει,
 Καὶ λιγομάραις τοῦρχουταν, νὰ τὴν ἀναυτρανίζῃ.
 Ὁ Κύρις της προτῆτερα πέμπει τὴν φορεσιά της,
 Νὰ στολισθῆ, νὰ μορφοισθῆ καὶ νὰ πλυθῆ μινῶ της.
 Καὶ δὲν τοῦ φαίνεται πρεπὸν, τοῦ ξένου νὰ μιλήσῃ,
 Τέτοιας λογιῆς ἀσούσουμη, ὅπου δὲν εἶχε χρῆσι.
 Κ' ἐκείνη κλοτζοπάτησε, μέσ' στα πηλά τὰ ρούχα,
 Λέγει, ἐγὼ δὲ νὰ φορῶ, κείνα ποῦ πάντα μούχα.
 Κείνα ποῦ φόρει ἔξασχισε, τζαμαρδαρὰ πομένει,
 Βάνει πηλά στὸ πρόσωπον, καὶ μέσ' στα βούρκα μπαίνει.
 Ὅσον ἠμπόρει ἀσχήμισε, καὶ μέσα της λογιάζει,
 Νὰ τοῦ ἀνοστήσῃ τοῦ γαμπροῦ, γιὰ νὰ μὴν τὴν πειράξῃ.
 Κάμποσιν ὄρα ἀκουμπιστὸς στέκει στὸ παραθύρι,
 Σ' τοῦτα τὰ πράγματ' ἦσανε οἱ Γέροντες μαρτύροι.
 Κρυφᾶκλαιγε, κρυφὰ πονεῖ, κάνεις δὲν τίλε νοιώνει,
 Μὲ φρόνησ' ὅλα τὰ περιῶ, μὲ γνῶσ' ὅλα τὰ χώνει.
 Μέσα ἢ καρδιά του σφάζετο, τὰ μέλη του ὅλα τρέμα,
 Τὸ πρόσωπόν του χλώμιανε, καὶ πλειὸ δὲν ἔχει αἷμα.
 Τέτοιας λογιῆς νὰ τὴν θωρῆ, πῶς εἶν' καὶ νὰ κατέχῃ,
 Τὸ πῶς πουργᾶ γιὰ λόγου του, ὅ, τι καῦμούς κ' ἂν ἔχῃ.
 Ἀποκοτᾶ δυὸ τρεῖς φοραῖς καὶ δὲ νὰ τῆς μιλήσῃ,
 Δὲν ἤξευρε, πῶς νὰ τὸ πῆ, κ' ἦντα λογιῆς ν' ἀρχίσῃ.

Καὶ μ' ἔτοιαν ὄψιν ἔμεινε, ποῦ ἡ πέννα, τὸ μελάκι,
 Ἡ γλῶσσα, ἡ χέρα, τὸ χαρτί, νὰ σᾶς τὸ πῆ δὲν φθάνει.
 Μὰ μὲ τὴν ὄρα ποκοτᾶ, κ' ἀγάλι ἀγάλι ἀρχίζει,
 Νὰ τῆς μιλιῇ νὰ τὴν ὤρῃ νὰ τὴν ἀναντρανίζει.
 Λέγει, Κυρά κατέχεις το, ἠντάκαμα γιὰ σένα;
 Καὶ ὅσοι καὶ ἂν ἴλθαν νὰ σέ δοῦν, σοῦ τᾶχουοι πεμένα.
 Τὸν Κύριν σου, τὴν χώραν σου, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἄλλον,
 Ἐγλύτωσα, κ' εἰς κίνδυνον ἐβάλλθηκα μέγαλον.
 Κ' εἰς μιὰν βαμπακερὴ κλωστήν ἐκρέμασα τὴν ζῆσι,
 Διὰ νὰ κάμω τὸν ἐχθρὸν, γιὰ νὰ μὴ μᾶς νικήσῃ.
 Καὶ ἀκόμη ταῖς λαβωματιαῖς ἔχω στήν σάρκα μέσα,
 Κ' ἀπὸ τὸν Ἄδην οἱ γιανοὶ, κάτεχε, μ' ἀναστέσα.
 Καὶ μὴ θαρρόῃς γιὰ πλερωμὴν ἐπάτησα στὸν Ἄδην,
 Μόνον γιὰ σέ, ποῦ πιθυμῶ νὰ σμίξωμεν ὁμάδι.
 Εἰς ἔσμιξιν παντοτεινὴν, καὶ τέρι νὰ σέ κάμω,
 Καὶ δὲν λογιᾶζω δυσκολιὰν νὰ βάλῃς σ' ἔτοιον γάμο.
 Καὶ ὡς εἶσαι, καὶ ὡς εὐρίσκεσαι, θέλω καὶ πιθυμῶ σε,
 Καὶ σπλαγχνικὰ ἀγαπητερὰ ἀπόφασιν μού δόσει.
 Νὰ βγῆς καὶ σὺ ἀπ' τὰ πηλὰ καὶ ἀπ' τὴν φλακὴν ἐτούτη,
 Νὰ πᾶς νὰ βρῆς ἀφεντιαῖς, καὶ τὰ μεγάλα πλούτη.
 Νὰ ξημερώσῃ καὶ γιὰ σέ μέρα σιγανεμένη,
 Νὰ δῶνε κ' οἱ Γονεοὶ σου χαρὰν οἱ πικραμένοι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Ἄρετοῦσα χαμηλοὶ εἶχε τὸ πρόσωπόν της,
 Καὶ πάντα μέσα στὰ πηλὰ ἐξάνοιγε τὸ φῶς της.
 Καὶ δίχως νὰ τόνε ὤρῃ νὰ τὸν ἀναντρανίζει,
 Ἡ γλῶσσά της μανιστικὰ τέτοιας λογιῆς ἀρχίζει.

ἌΡΕΤΟΥΣΑ

Σχόλασε, Ἄφεντη, τὰ μιλεῖς, παῦσε τ' ἀναθηθάναίς,
 Γιατ' εὐκαιρα κουράζεσαι, μόνον τὸν κόπον χάνεις.

Ἡλῖος πλεῖα γλιγωρότερα μὲ δίχως λάμπεις χάρι,
 Καὶ δάση δίχως τὰ κλαδιά, κάμπος δίχως χορτάρι.
 Ἡ Ξάλασσα δίχως νερά, γιалός μὲ δίχως ἄμμο,
 Παρὰ νὰ πῶ ποτέ τὸ ναί, καὶ πανδρεῖά νὰ κάμω.
 Πήγαινε, μὴν πειράζεσαι, καὶ πέτο τοῦ Κυροῦ μου,
 Πῶς κεῖνα πᾶς τῆς μίλησα, παντάχῳ μέσ' στὸν νοῦ μου.
 Κ' ἂν ἦν' κ' εἰς ἔτοιον πόλεμον ἤθελε νὰ σέ βάλῃ,
 Ἄς κάμῃ πλοῦσ' ἀνταμοιβῆν, καὶ πλερωμὴν μεγάλη.
 Κ' ἐμένα, ἐπὰ ποῦ βρίσκομαι, μὴ πέμπῃ νὰ πειράζῃ,
 Γιὰ γάμους, καὶ γιὰ πανδρεῖαν ἄς μὴ με δοκιμάζῃ.
 Κ' ἐγὼ Ξανάτους ἑκατὸν πλειαῦκολα Ξέλω πάρει,
 Παρὰ νὰ βάλω πάνω μου ποτέ μου ἀνδρὸς γομάρι.
 Ἡ πανδρεῖά μου εἶν' ἡ φλακῆ, χειμῶνα, καλοκαῖρι,
 Ἡ σκοτεινάγρα εἶν' ἀνδραςμου, τὸν βρῶμον ἔχω τέρι.
 Τὸ παραθύρι τῆς φλακῆς, χώρα μου κ' ἀφεντιά μου,
 Τὰ βούρκα γιὰ παρηγοριά, τῶ ἀράχλαις συντροφιά μου.
 Τὴν ζῆσιν μου χαρούμενη τέτοιας λογῆς τελειῶνω,
 Κ' εἰς ὃ, τι καὶ ἂν μ' εὐρήκασι, γελῶ, καὶ καμαρώνω.
 Καὶ χίλοι χρόνοι ἂν διαβοῦν, καὶ χίλοι ἂν περάσουν,
 Παντᾶναι σ' ἓνα οἱ λογισμοί, δὲν στρέφουν μὴδ' ἀλλάσων.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Λογιάσετε, ὁ Ρωτόκριτος μὲ τί καρδιά σωπαίνει,
 Νὰ δῆ μιὰ ἀφένδραν καὶ κυράν τόσο ἐμπιστευμένη.
 Πλεῖο δὲν μπορεῖ νὰ τῆς μιλή, καὶ δύναμιν δὲν ἔχει,
 Ὁ πόνος κ' ἡ πολλὴ χαρὰ ὡσὰν ζαβὸν τὸν ἔχει.
 Μεγάλον εἶναι, καὶ πολὺ, καὶ πῶς νὰ τὸ πιστέφουν,
 Σέ χαρὰν, καὶ πίκρα ἓνα καιρὸν κ' οἱ δυὸ νὰ συνοδέφουν;
 Μὰ τοῦτο εἶναι φανερόν, καὶ ἀπαρθητὸν ἐγένῃ,
 Χαρὰν, καὶ πίκρα ὁ Ρωτόκριτος εἶχε τὴν ὥρα κείνη.
 Εἶχε χαρὰ νὰ τὴν γροικᾶ, πῶς δὲν τὸν ἀπαρναῖται,
 Κ' εἶχε τὴν πίκρα νὰ δωρῆ, ποῦ Ξέτει, ποῦ κοιμᾶται.

Σὲ ποῖαν κατοικίαν πορεύεται ἀπ' ἀτζαλιαῖς γεμάτη,
 Καὶ τῷ ἀφεντιαῖς ἀρνήθηκε, κ' ἔδιωξε τὸ παλάτι.
 Πλειὸ δὲν μπορεῖ νὰ τῆς μιλήῃ διὰ τὴν ὥρα κείνη,
 Ἀποχαιρέτησεν αὐτὴν, καὶ κράζει τὴν Φροσύνη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Στὸ παραθύρι ἐσίμωσε, καὶ λέγει τῷ, ἀφουκρά σου,
 Τὴν ὥρα τούτη ὅ, τι σοῦ πῶ, πές το καὶ τῆς κυρᾶς σου.
 Μὰ πρὶν μιλήσῃ, πόκρυφα βγάνει τὸ δακτυλίδι,
 Μὲ πονηριὰν καταχωστὰ στὴν χέραν της τὸ δίδει.
 Λέγει τῷ ἐγὼ δὲν θέλω πλειὸ νὰ στέκω νὰ πειράζω,
 Μιὰν πικραμένην σὰν αὐτὴν, μὲ λόγια νὰ κουράζω.
 Τὸ δακτυλίδι σοῦδωκα, δός της νὰ τὸ πιάσῃ,
 Κ' ἄς δῆ ὅλημέρα σήμερον, καὶ ἄς τὸ καλολογιάσῃ.
 Κ' ἂν μὲ θέλῃ, ἄς τὸ κρατῇ, ἀλλιῶς ἄς τὸ γιαγύρῃ,
 Πέμπω ἄνθρωπον καὶ δός τουτο ταχυὰ στὸ παραθύρι.
 Μὲ τὸ στανιὸ δὲν τὴν ζητῶ, κ' ἡ φύσις τὸ μανίζει,
 Ταῖς ἔσμιξις ταῖς στανικαῖς συχνὰ ταῖς ἐμποδίζει.
 Λοιπὸν μιλήσετε κ' ἡ δυὸ, καὶ δέτε το ὅλημέρα,
 Κ' ἄς λογιᾶσῃ, ἡ γνώμαις της εἰς ἦντα τὴν ἐφέρα.
 Κ' ἦντ' ὄργητα οἱ Γουέοι της, καὶ μάχη τῆς βαστοῦσι,
 Γιατί δὲν θέλει πανδρειᾶς λόγον ποτὲ ν' ἀκούσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὸ δακτυλίδι μὲ στανιὸ τῷπιασεν ἡ Φροσύνη,
 Μαντατοφόρος ἐγγοιανός, καὶ προξενήτρα γίνῃ.
 Ὡς μίσειφε ὁ Ῥωτόκριτος, πάγει στὴν Ἀρετοῦσαν,
 Εἶπέν της τὴν παραγγελιὰν, ὅπου τ' ἀφτιά τῷ ἀκούσαν.
 Τὸ δακτυλίδι τ' ὄμορφον ἐκράτει εἰς τὴν χέρα,
 Καὶ συντηρῶντάς το καλά, τῆς λέγει, θυγατέρα.

ΦΡΟΣΥΝΗ

Ἄν δὲν κομπῶναι σήμερον ὁ νοῦς μου στὰ λογιάζει,
 Γιατ' ἄνθρωπος μὲ ἄνθρωπον, πρᾶμμα μὲ πρᾶμμα μοιάζει,
 Τὸ δακτυλίδι βάνει με σὲ λογισμὸν μεγάλο,
 Τοῦτο εἶναι τοῦ Ῥωτόκριτου, κυρά μου, δίχως ἄλλο.
 Εἴκεινο, ὁποῦ τοῦδωκες, ὅταν σ' ἀποχαιρέτα,
 Εἴπῃναι τὰ σουσούρια του, στράφου καὶ σὺ καὶ δέτα.
 Πιάσε το ποῦρι, μὴ δειλιῖς, δέτο καὶ ξαναδέτο,
 Κεῖνο, ποῦ τοῦ Ῥωτόκριτου ἔδωκες, κάτεχέ το.
 Καὶ νὰ λογιᾶσω δὲν μπορῶ, ποῦ τοῦλαχε τοῦ ξένου,
 Κ' οὐδὲ νὰ πῶ τὰ πρᾶμματα ἐτούτα πῶς ππαινῶ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐτρόμαξαν ἡ Ἄρστη τέτοιο γνοιανὸ ν' ἀκούσῃ,
 Καὶ πιάνετο στὸ χέρι της, τὰ μάτια της δωροῦσι.
 Πῶς εἶν' τὸ δακτυλίδι της μὲ τ' ἀκριβὸ ζαφύρι,
 Ποῦδωκε τοῦ Ῥωτόκριτου ἀπὸ τὸ παραθύρι.
 Τὰ μάτια σταματήξασι καλὰ νὰ τὸ δωροῦσι,
 Καὶ ἄλλοῦ δὲν ἐστραφήκασι πρᾶμμ' ἄλλο πλειὸ νὰ δοῦσι.
 Ἀσπρίσασι τὰ χεῖλη της, ἡ ἀναπνοιά τ' ἐγάθη,
 Καὶ τὸ κορμὶ τ' ἐκρύγανε, τὸ στόμα τ' ἐβουβάθη.
 Ἐβανε χίλιους λογισμοὺς, κ' ὁ νοῦς τ' ἀνακατώνει,
 Πολλῶν λογιῶν καμώματα πικρά τῆς φανέρωνει.
 Ὠραὶς τὰ δάκρυα γώνουντα, κ' ὦραις ἀπέξω βγαῖναν,
 Κ' ὦραις τὰ μέλη ἦσαν ζεστά, κ' ὦραις ἀποκρυγαῖναν.
 Ἐβανε χίλιους λογισμοὺς πολλὰ κακοὺς γιὰ κείνη,
 Ἀνέγνωρῃ, κ' ἀσούσουμη παρὰ ποτέ της γίνῃ.
 Ἐφαίνετό της νὰ δωρῇ σὲ κίνδυνον μεγάλο,
 Κεῖνον, ὁποῦχεν ἀκριβόν, παρὰ κανέναν ἄλλο.
 Μέσα της τὸν ἐλόγιαζε στὰ αἵματα γεμάτο,
 Καὶ τὸ κορμὶ λαβωματιαῖς ὄλο' πὸ πάνω ὡς κάτω.

Ὄραιοι σὲ κοτεινὴν φλακὴν, τῆς φαίνεται κρατεῖτο,
 Κ' ὄραιοι, ὡς ἐξεψύχησε, καὶ ζωντανὸς δὲν ἦτο.
 Ὄραιοι ὡς τὸν εὐρήκασι σφαγμένον μὲς' στὰ δάση,
 Κ' ἐμαῖωχθῆκαν τὰ θηρία, καὶ θέλου νὰ τὸν φαῖσι.
 Εἴ τοῦ, κ' ἄλλα πλειᾶσχημα τὸν νοῦν της ζωγραφίζει,
 Ὄσα τὸ κἀνὴ στὴν ἀοχὴν, ἕνας ποῦ ἀφορμίζει.
 Πολλὰ φοβᾶται καὶ δειλιᾶ καὶ τόσο πλειᾶ τρομάσει,
 Καὶ τόσο θανατώνεται μόνον νὰ τὸ λογιᾶση.
 Γιατὶ καιρὸς ἀπέρασε, χρόνος ἐπάνω κάτω,
 Ποῦ ὁ Ῥώκριτος δὲν ἔπεμψε τοῦ φίλου του μαντάτο.
 Τοῦτο τὸ μάκρος τοῦ καιροῦ σιμὰ σπὸ δακτυλίδι,
 Τὸνα καὶ τ' ἄλλο σφάζει τὴν, καὶ θάνατον τῆς δίδει.
 Τὴν Νέυνα δὲν γυρεύει πλειό, παρηγοριαῖς δὲν θέλει,
 Εἴ δέρνετο, κ' ἐφώναζεν, τί μέλλει νὰ τὴν εὔρη.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Τί μοῦ φυλάγει ἢ μοῖρά μου ποῦ ἂν τὸ λογιᾶσω μόνο,
 Τὴν ὄραν τούτην ξεψυχῶ, πολλ' ἄσχημα τελειῶνω.
 Εἴ γὼ δὲν ἔχω πομονήν, καὶ μῆνυσε Φροσύνη,
 Τοῦ ξένου, νᾶλθη στὴν φλακὴν, νὰ μάθω τὸ τί γίνη.
 Ὁ Ῥώκριτος, γιὰτὶ γροικῶ λιγοθυμιά μοῦ δίδει,
 Ὄστε ν' ἀκούσω ποῦθρηκε, τοῦτος, τὸ δακτυλίδι.
 Γιατ' ὁ Ῥωτόκριτος ποτὲ δὲν ἤθελε τὸ δῶση,
 Μόνον νὰ πάρη θάνατον, μόνον νὰ παραδώση.
 Ζωή μου κακορρίζικη πολλὰ τυραννισμένη,
 Κ' ἦντα μαντάτον ἐγνωσιανὸν εἶναι, ποῦ σ' ἀναμένει;
 Καὶ ὅ, τι δὲν θέλω βιάζει με σήμερο ὁ λογισμὸς μου,
 Για νὰ γροικῆσω νὰ μοῦ ποῦν, ὅτ' εἶναι ἀντιδικὸς μου.
 Ἡ πονεμένη μου καρδιὰ φοβᾶται νὰ τ' ἀκούση,
 Κ' ὁ λογισμὸς μου βιάζει με, πότε νὰ μοῦ τὸ ποῦσι.
 Εἰς τὸ μὲ βλάπτει προθυμῶ, τὸ μ' ἀλαφρώνει φεύγω,
 Καὶ τὸ δὲν θέλω νὰ μοῦ ποῦν, μὲ σπούδα τὸ γυρεύγω.

Νέννα, δὲν ἔχω πομονήν, καὶ σπούδαξε νὰ γήσης,
Κάμε τὸ γλιγωρότερον, τοῦ ξένου νὰ μηνύσης.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ Νέννα μέσα σὴν καρδιά κλαίγει κ' ἀναδακρύνει,
Λογιάζει, πῶς τῆς Ἀρετῆς τὸ τέλος της σιμώνει,
Κρατεῖ πῶς ὁ Ῥωτόκριτος ἀπέθανε στα ξένα,
Καὶ νὰ βοηθήσῃ δὲν μπορεῖ ἡ πικραμένη Νέννα.

ΦΡΟΣΥΝΗ

Λέγει της, θυγατέρα μου, ἄφες, καὶ μὴ σπουδάξης,
Ὁ ξένος ν' ἀλλθῆ ἐπά γιὰ δά, καὶ μὴ κακολογιάξης.
Δὲν εἶναι κείνο πᾶ δειλιᾶς, κ' ἄφες τὴν βιὰν τὴν τόση,
Καὶ ποῦρ' ἂν ἦναι τίποτε, δὲν θέλει μᾶς τὸ χώσει.
Κ' ἔχωμεν μέραις καὶ καιρὸν καὶ ἄφες ἐδὰ τὸν ξένο,
Κ' ἀπὸ τοῦς φλακατόρους μας γλίγωρα τὸ μαθαίνω.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Νέννα, τῆς λέγει ἡ Ἀρετὴ, τὸ γίνηκεν ἐγίνη,
Καὶ δὲν μπορεῖ ποτέ του πλειὸ ἀκάμωτον νὰ μείνῃ.
Καὶ παντησιμῆ, ὄντες τὸ κακὸ γενῆ, κ' οἱ πομεμένοι,
Ἀργήσουν νὰ τὸ μάθουσι, λιγώτερο πομένει.
Μὰ γλίγωρα, ἢ καὶ πλειὰ ἀργά, ἂν ἦν' κ' ἐγὼ τὸ μάθω,
Τὸ κάμωμα ἐγίνηκε, κείνο ποῦ δὲ νὰ πάθω.
Βιάζομαι, καὶ δὲν εἶναι πλειὸ ὑπομονὴ σέ μένα,
Καὶ μῆνυσαί του γλίγωρα, παρακαλῶ σε Νέννα,
Κ' ἐγὼ δὲν δὲ νὰ καρτερῶ, ἡμέρα νὰ περάσῃ.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Πέμπει ἡ Φροσύνη τὸ ζημιό, καὶ τὸ μαντάτο πᾶσι.
Κ' ἔλαχε κ' ἦτον σοῦ Ῥηγός, κ' ὁ Ἀφέντης ὡς τ' ἀκούσῃ,
Χαράν πολλήν σ' ἔτοιε ἀγνοιανὸ τὰ μέλη του γροικουσι.

ΡΗΓΑΣ

Καὶ λέγει τοῦ Ῥωτόκριτου, πειδὴ κ' αὐτὴ σπουδάζει,
 Νὰ πάγη πάλι νὰ σοῦ πῆ, ἐδὰ καλολογιάζει.
 Ἐκεῖνα ποῦ τζ' ὠμίλησες, κ' ἐγὼ ὅτι κ' ἂν τζ' ἐμήνουν,
 Κ' εἰσὲ καλὸ τὰ πράγματα λογιάζω ν' ἀπομείνουν.
 Κ' εἰς τὸ ζητοῦμε ὑπάκουσε, καὶ γλίγωρα ἄμε δέτην,
 Καὶ τὴν δουλειὰν μὲ φρόνησιν τούτην ξετέλεψέ την.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ Ῥώκριτος ποῦ κάτεχε τὴν ἀφορμὴν ποῦ κίνα,
 Τὴν Ἀρετὴν, καὶ βιαστικὰ νὰ πάγη κεῖ τοῦ μήνα,
 Δὲν θὲ νὰ πάρῃ σύντροφον, μὰ μοναχὸς του πηαίνει,
 Κ' ὡς ἔσωσε, τὴν εὔρηκε σὰν ξεπεριωρισμένη.
 Στὸ παραθύρι αἰμωσε, κ' ἡ Ἀρετὴ ἀρχινίζει,
 Ἀπόκοτα νὰ τοῦ μιλήῃ, νὰ τὸν ἀναυτρανίζει.
 Δὲν ἔχει πλεῖο τὴν κράτηξιν, δὲν ντρέπεται, μὰ οἱ πόνοι,
 Τὴν ἐντροπὴν ἐδιώξασι, τᾶχωνε φανερώνει.
 Καὶ λιγομάρα τζ' ἔδιδε, τὸ γλίγωρα νὰ μάθη,
 Ἄν ἦν καὶ ζῆ ὁ Ῥωτόκριτος, ἢ πέθανε, κ' ἐχάθη.
 Καὶ ἀρχίζει μὲ τὴν πονηριὰν γιὰ νὰ τὸν ξεκινήσῃ,
 Ποῦ βρίσκεται ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ ποῦναι νὰ γροικῆσῃ.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Λέγει, μιὰν χάριν σοῦ ζητῶ πριχοῦ νὰ σοῦ μιλήσω,
 Καὶ πρὶν γὰ γάμους καὶ χαραῖς ἄλλο ν' ἀποφασίσω.
 Τὸ δακτυλίδι ὀπάφηκες, καὶ ἐκράτειτο ἡ Φροσύνη,
 Ποῦ σοῦλαχε; τίς στὸ ὤωκε; σὲ ποιὸν χρυσοχὸν ἐγίνη;
 Μὴ σοῦ φανῆ παράξενον, ἂν σ' ἐρωτῶ ἔτιο πρᾶμμα,
 Διατὶ κατέχω νὰ σοῦ πῶ, ποῦτον, καὶ ποῦ τὸ κάμα.
 Ἐτοῦτο εἶναι γνωριστὸ στῶνα κ' εἰς τ' ἄλλο πλάγι,
 Καιρὸς εἶναι ποῦ τῶχασα, καὶ νὰ σοῦ πῶ πῶς πάγει.

Σὲ περιβόλι ἔλαχα καὶ μ' ἄλλαις μιᾶν ἡμέρᾳ,
 Χοροὺς πολλοὺς ἐκάμαμεν κρατῶντάς με ἀπ' ἄν χέρα.
 Κ' εἰς κείνην τὴν ξεφάντωσιν, κ' εἰς κείνα τὰ αἰγνίδια,
 Ἐχάσαμεν ἀλλήλως μας τέσσαρα δακτυλίδια.
 Καὶ δίχως ἄλλο κάτεχε, τοῦτο εἶναι τὸ δικό μου,
 Καὶ ἀπομακρᾶς γνωρίζεται, πῶς εἶν' τῶν δακτυλιδίων μου.
 Γιατὸ τοῦτο σέ παρακαλῶ, νὰ μοῦ τὸ πῆς καὶ μένα,
 Ποῦ τῶδρες, τίς σοῦ τῶδωκε, πῶς σοῦλαχεν ἐσένα;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐγροίκησε ὁ Ῥωτόκριτος ἐκεῖνα, ποῦ τοῦ λάλει,
 Μέσα στὰ φύλλα τῆς καρδιάς μιᾶν ταραχὴν μεγάλην.
 Γνωρίζοντας τὸν πόθου της, θωρῶντας τὸν καῦμόν της,
 Γιατὶ μὲ κλαῦμα τᾶλεγε πολὺ τῶν ὄμματιῶν της.
 Μὰ στέκ' ἀκόμη δυνατὸς, καὶ θέλει νὰ τὰ χῶσῃ,
 Τὸ δὲ ταχυὰς ἀνέμενε νὰ τὰ ξεφανερῶσῃ.
 Μ' ὄλα τὰ ξόμπλια τὰ πολλὰ, ποῦδειξεν ἢ καῦμένη,
 Στὸν πόθου της τὸν μπιστικόν, καὶ μ' ἄλλα ποῦ ἀναμένει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, κυρὰ νὰ σοῦ τὸ πῶ, ποῦ τῶδρα νὰ κατέχης,
 Πειδὴ θωρῶ τὴν ὄρεξιν, καὶ πιθυμιᾶν τὴν ἔχεις.
 Μ' ἀπόψε σέ παρακαλῶ, νὰ μοῦ τὸ συμπαθήσης,
 Κ' ὅ, τι μπορῶ νὰ σοῦ εἰπῶ, ταχυὰ θές τὸ γροικήσεις.
 Γιατ' ἔχω μέσ' στήν κεφαλὴν βάρος πολλὰ μεγάλο,
 Ἀμὴ ταχυὰ ὅ, τι μοῦ ζητᾶς, θὰ μάθης δίχως ἄλλο.
 Ἀνάμενέ με ἀπὸ νωρίς, πρὶν καλοξημερῶσῃ,
 Καὶ ἀληθινὴν ἀπηλογοιὰ στὰ μούπες θέλω δώσει.
 Ταχυὰ ποῦ τῶδρα νὰ σοῦ πῶ, ποῦ μοῦλαχε νὰ μάθης,
 Μὰ δὲς καὶ σὺ, ποφάσισαι, σύρσου πεκεῖ ποῦ στάθης.
 Τὸν Κύριον καλοκάρδισε, τὴν Μάννα σου, γ' ἐμένα,
 Ο' ποῦ γιὰ τὴν ἀγάπην σου ἦλθα δεπὰ στὰ ξένα.

Ε' κείνη τὸν παρακαλεῖ, ἐταῦτο γιὰ ν' ἀφήσῃ,
 Κ' εἰς κείνο, ποῦ τὸν ἐρωτᾷ, μόνον νὰ τῆς μιλήσῃ.
 Κ' ἂν ἦναι μπορετὸ, ἄς τὸ πῆ, ταχυὰ μὴν ἀναμένη,
 Κ' ἡ ἔγνοια τούτη, ποῦθαλε, πολλὰ τῆνὲ βαραινέι.
 Καὶ δίχως ἄλλο γλίγωρα τὸν κλέφτην δὲ νὰ μάθῃ,
 Ποῦκαμε, κ' ἀπ' τὴν χέρα της τὸ δακτύλι χάθη.
 Ε' θώρειεν ὁ Ῥώκριτος κ' ἐπλήθαινε ἡ χαρὰ του,
 Εἰς τόσ' ἀγάπην πρὸς αὐτὸν νὰ βρίσκειτ' ἡ κυρά του.
 Ξαναμιλεῖ της, λέγει της, τὸν πόνον ν' ἀλαφρώσῃ,
 Κ' ὡς ξημερώσῃ, τὸ ζητᾷ νὰ τῆς τὰ φανερώσῃ.
 Μισεῖ κ' ἀποχαιρετᾷ κ' ἡ Ἀρετὴ πομένει,
 Ἀπὸ τὴν ἔγνοια ποῦθαλεν, ὡσὰν ἀποθαμένη.
 Ἀγκουσεμένη βρίσκετο εἰς τὴν φλακὴν ὅλη νύκτα,
 Κ' εἰς ἀφορμάγρα οἱ λογισμοί, κ' οἱ πόνοι τὴν ἐρρήκτα.
 Ἐκίνα ἀπὸ τὴν μιὰ μερὰ, κ' ἐπήγαινε στὴν ἄλλη,
 Καὶ τ' ἄστρα, καὶ τὸν οὐρανὸν, τὸν Ἥλιον παρεκόλει,
 Ο' ξένος γιὰ νὰ μὴ τῆς πῆ, ἐκεῖνο ποῦ λογιάζει,
 Κ' ἐκεῖνο, ποῦ ὅσον τὸ μπορεῖ, γιὰ νὰ τὸ μάθῃ, βιάζει.
 Καὶ τὴν Φροσύνη ὀληνυκτὶς ρωτᾷ, ξαναρωτᾷ τη,
 Κ' ἐκείνη μέσ' στὰ χέρια της κ' ἀγκαλαῖς τὴν ἐκράτει.
 Ὡραιο ἐξελιγώνετο, κ' ὦραις νεκρὴ πομένει,
 Κ' ὦραις ἤτον ζωντανή, κ' ὦραις ἀποθαμένη.
 Ε' κείνη ἡ νύκτα πρὶν διαβῆ, χρόνος μακρὸς τζ' ἐφάνη,
 Καὶ χίλιους μύρις λογισμὸς κακὸς στὸν νοῦν της βάνει.
 Πολὺ ἦτον, οἱ ἀναστεναγμοὶ πῶς δὲν τὴν ἐκεντῆσαν,
 Γιατ' ἀρτυμένοι μὲ φωτιά, καὶ μὲ λάβραν ἦσαν.
 Κεῖνην τὴν νύκτα ὁ Ῥώκριτος ποσῶς δὲν ἐκαιμήθη,
 Κ' ὡς ξημερώσῃ, νὰ τὸ πῆ τζ' ἀφένδρας του βουλήθη.
 Πῶς εἶναι κείνος ὁ πιστὸς σκλάβος καὶ δουλευτῆς της,
 Νὰ πάψουσιν οἱ πόνοι τῆς, κ' οἱ ἀναστεναγμοὶ της.
 Μᾶθελε πρὶν φανερωθῆ, πάλι νὰ τὴν περαῖξῃ,
 Νὰ δῆ κ' ἂν τονὲ λυπηθῆ, καὶ βαρاناστενάξῃ.

Νὰ βεβαιώσῃ πλειότερα τὴν πίστιν τῆς τὴν τόσῃ,
 Κ' ἀνέμενε μὲ πιθυμιά, πότε νὰ ξημερώσῃ.
 Μεγάλου ἦτον νὰ θωρῇ, πῶς ἦτον μπιστεμένη,
 Για λόγου του, κ' ἔτοιас λογῆς ἦτον ἀποδομένη.
 Κ' ἀκόμη δὲν ἐχόρτασε, μὰ δὲ νὰ τῆς τὸ χῶσῃ,
 Τὸν θάνατόν τς νὰ τῆς πῆ, νὰ δῆ ἂν ἀναδακρῶσῃ.
 Τουτᾶν' τζ' ἀγάπης πωρικᾶ, τουτᾶν' τοῦ πόθου ὀδύνη,
 Τέτοιас λογῆς, μ' ἔτοιους καῦμούς τζ' ἀγαπημένους κρίνει.
 Ποσᾶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ πάλι δὲν χορταίνει,
 Εἰς τὴν πτωχὴν τὴν Ἀρετὴν, πῶς ἦτον μπιστεμένη.
 Καὶ πάλι δὲ νὰ καλοδῆ, καὶ δὲ νὰ τὴν πειράξῃ,
 Ἄν ἦναι κ' ἀγαπᾷ τουε, ἢ λογισμό ἂν ἀλλάξῃ.
 Εἰν' ἄδικον Ῥωτόκριτε, ἐτούτα νὰ τὰ κάνῃς,
 Βλέπε μ' αὐτὰ ἔτζ' ἄδικα νὰ μὴν τὴν ἀποθάνῃς.
 Θωρεῖς τὴν πῶς εὐρίσκειται, κ' ἀκόμη δὲν πιστεύεις;
 Ἦντ' ἄλλα μεγαλήτερα σημάδια τῆς γυρεύεις;
 Τὰ πλούτη καὶ τὴν ἀφεντιᾶν ἀρνήθηκε για σένα,
 Παντᾶν' τὰ χεῖλη τῆς, πικρᾶ, τὰ μάτια τῆς κλαμένα.
 Ζῆ μὲ ταῖς κακορροῖζικιαῖς, θρέφεται μὲ τοὺς πόνους,
 Καὶ μέσ' στὴν βρωμερὴ φλακὴν ἐδάχει πέντε χρόνους.
 Ταῖς προξενειαῖς τῶν Βασιλειῶν ἀρνήθη καὶ τὰ πλούτη,
 Καὶ ὁ Κύρις τῆς τζ' ὠργίσθηκε στὴν ἀφορμὴ ἐτούτη.
 Καὶ ἀκόμη δὲ νὰ τὴν ἰδῆς, καὶ δὲν τὴν ἐκατέχεις;
 Ἄν τὴν πειράξῃς πλειότερα, κρίμα μεγάλου ἔχεις.
 Καλὰ τὸ λέν οἱ φρόνιμοι, ἢ ἀγάπη φόβου φέρνει,
 Κ' εἰς ἓνα προᾶμμα, ποῦ ἀγαπᾷ, λίγαις φοραῖς γιαγέρνει.
 Χίλια σημάδια νὰ θωρῇ ἄνθρωπος, νὰ κατέχῃ,
 Ἄδολα πῶς τὸν ἀγαπᾷ, ἀναπαυμὸν δὲν ἔχει.
 Μὰ λέγει, καὶ ξαναρωτᾷ, καὶ ξαναδοκιμάζει,
 Τὴν ἀγαπᾷ, ἂν τὸν ἀγαπᾷ, καὶ πάντα του λογιάζει.
 Ο' λουγκτῖς τζ' ἀγκάλαις τῆς νὰ μὲνῃ μετὰ κείνη,
 Τὸ σηκωθῆ, τὸ βάσανον τοῦ πόθου τότε κρίνει.

Καὶ φαίνεται του χάνειτην, καὶ πῶς τὸν ἀπαρνᾶται,
 Κ' ὀλημερίς, κ' ὀληνυκτὶς τρομάσει καὶ φοβάται.
 Καὶ πάντα ξόμπλιν ἐγνοιανὸ στήν ἀγαπᾶ, γυρεύει,
 Κ' ἐτούτ' ἢ ἔγνοια ἢ πελελή συχνὰ τουὲ παιδεύει.
 Ἐκάτεχε ὁ Ῥωτόκριτος, καὶ φανερά τὸ δῶρει,
 Τὸν πόθου τὸν ἐμπιστικόν, ποῦ τοῦ βαστᾶ ἢ κόρη.
 Ἦντ' ἄλλο μεγαλῆτερο σημάδι πλειὸ ἀναμένει;
 Τοσαῶδε, τόσ' ἐγνώρισε, κ' ἀκόμη δὲν χορταίνει;
 Ἐτοῦτο μόνο ἐλείπετο, καὶ μέσ' στὸν νοῦν του βάνει,
 Νὰ πῆ τὸ πῶς ἀπέθανε, γιὰ νὰ δωρῆ τί κάνει.
 Λίγη ὥρα δὲ νὰ τὴν κρατῆ σ' ἀποθαμένα πάθη,
 Κ' ἀπέκει ὅλος χαρούμενος νὰ πῆ, πῶς ἀνεστάθη.
 Μᾶλαχε τοῦτο γιατρικὸν μὲ τὴν χαρὰν ἢ πίκρα,
 Τὰ δυὸ συγκερασθήκασιν, ὁμάδι κ' ἐσμιχθῆκα.
 Κ' ἂν ἤθελε φανερωθῆ ὡς ἤλθεν εἰς τὴν χώρα,
 Ἀπ' τὴν χαρὰν τζ' ἢ Ἀρετῇ δὲν ἔζη πλειὸ μιὰν ὥρα.
 Τοῦτο ἐγίνη σὲ πολλοὺς, στήν πίκραν ἐγλυτῶσαν,
 Μὰ στήν χαρὰ ποθάνασι, καὶ ξάφνου παραδῶσαν.
 Τοῦτο βοήθησε πολλὰ καὶ πρὸς τὴν Ἀρετοῦσαν,
 Τὸν θάνατον τοῦ Ῥώκριτου τ' αὐτιά τζ' ἐμπρὸς ἀκοῦσαν.
 Κ' ἀπέκει τὸν ἐγνώρισε, κ' ἐφάνη τζῆ ἀνεστάθη,
 Κ' ἢ πίκρα τῆς βοήθησε, καὶ ξάφνου δὲν ἐχάθη.
 Λοιπὸν βοήθεια βρέθηκεν ἢ πείραξι, κ' ἐγίνη,
 Ἐνα μεγάλο γιατρικὸν εἰς τὴν δουλειὰν ἐκείνη.
 Ἦλθεν ἡ ὥρα καὶ ὁ καιρὸς, κ' ἡ μέρα ξημερώνει,
 Νὰ φανερώσῃ ὁ Ῥώκριτος τὸ πρόσωπο, ποῦ χώνει.
 Ἐφάνη ὀλόχαρη ἢ αὐγῆ, καὶ τὴν ὄρσοῦλαν ρήχνει,
 Σηράδια τῆς ξεφάντωσις κείνη τὴν ὥρα δείχνει.
 Χορτάρια βγῆκαν εἰς τὴν γῆν, τὰ δενδρουλάκια ἀνθῆσα,
 Κ' ἀπὸ τζ' ἀγκάλαις τοῦ οὐρανοῦ γλυκὺς βορρᾶς ἐφύσα.
 Τὰ περιγιαλία λάμπασιν, κ' ἡ θάλασσα κοιμᾶτο,
 Γλυκὺς σκοπὸς εἰς τὰ δενδρά, κ' εἰς τὰ νερά ἐγροικᾶτο.

Ολόχαρη, καὶ λαμπυρὴ ἡμέρα ξημερώνει,
 Ἐγγελα ἢ Ἀνατολὴ, κ' ἢ Δύσι καμαρώνει.
 Ὁ Ἥλιος ταῖς ἀκτῖνές του παρά ποτε στολίζει,
 Μὲ λάμψιν κ' ὄλα τὰ βουνά, καὶ κάμπους ὠμορφίζει.
 Χαμοπετώντας τὰ πουλιά ἐγλυκοκοιλαδοῦσαν,
 Στὰ κλοναράκια τῶν δενδρῶν ἐσμίγαν, κ' ἐγελοῦσαν.
 Δυὸ δυὸ ἐξευγαρώνοντο, ζεστός καιρὸς ἐκίνα,
 Σμίξιν, καὶ γάμους, καὶ χαραῖς, ἐδείχνασι κ' ἐκείνα.
 Ἐσκόρπισεν ἡ συνεφιά, ἀντάραις ἐχαθῆκαν,
 Πολλὰ σημάδια τῆς χαρᾶς στὸν οὐρανὸν φανῆκαν.
 Παραποτέ τους λαμπυρά, τριγύρου στολισμένα,
 Στὸν οὐρανὸ εἶν' τὰ νέφαλα, σὰν παραχρυσωμένα.
 Τὰ πάθη πλειὸ δὲν κηλαδεῖ τὸ πικραμένο ἀηδόνι,
 Ἀμὴ πετᾷ πασίχαρον, μ' ἄλλα πουλιά σιμώνει.
 Γελοῦν τῆς Χώρας τὰ στενά, κ' ἡ στράταις καμαρώνουν,
 Ὅλα γροικοῦν κρυφαῖς χαραῖς, κ' ὄλα ταῖς φανερώνουν.
 Καὶ μέσ' στὴν σκοτεινὴν φλακὴν, ὀπούτου ἡ Ἄρετοῦσα,
 Ἐμπῆκαν δύομορφα πουλιά, κ' ἐγλυκοκηλαδοῦσα.
 Στὴν κεφαλὴν τῆς Ἄρετῆς συχνὰ χαμοπετοῦσι,
 Καὶ φαίνεται σου καὶ χαραῖς μεγάλαις προμνηοῦσι.
 Πάλιν μὲ τὸν κηλαδισμόν ἀπ' τὴν φλακὴν ἐφύγαν,
 Ἀγκαλιαστά, περιπλεκτά, ταῖς μούραις τους ἐσμίγαν.
 Ἡ Νέννα, ὀπούτον φρόνιμη, γυναῖκα τοῦ καιροῦ της,
 Ἡκούσε, κ' εἶδε, καὶ πολλὰ, ἔβαλε μέσ' στὸν νοῦ της,
 Τὸ πῶς ἐτοῦτα τὰ πουλιά, ποῦ σμίξαν ἔτζ' ὀμάδι,
 Χαράν μεγάλην προμνηοῦν, καὶ γάμου εἶν' σημάδι.

ΦΡΟΣΤΗΗ

Λέγει, Ἄρετοῦσα κάτεχε, σὲ καλὸν πολὺ τὸ πιάνω,
 Τοῦτο, ὀπούλθαν τὰ πουλιά στὴν κεφαλὴν σου πάνω.
 Σημάδι εἶναι τοῦ γάμου σου, ὦρα καλὴ δῶ νάσαι,
 Γιὰ δὲς, κ' ὅ, τι εἶναι γιὰ καλὸ στὸν λογισμόν σου βάνε.

Ὡς πότε δὲ νὰ κάθῃσαι στὸν βρῶμον, θυγατέρα,
 Νὰ διώχνῃς τόσαις προξενεῖαις, πᾶς τῆ Κυρῆος φέρα;
 Κ' ὡς πότε τὸν Ῥωτόκριτον νὰ στέκῃς ἢ ἀναμένῃς;
 Ἐσὺ ἀπὸ τῆς τῆν φλακῆν, ὥστε νὰ ζῆς, δὲν βγαίνεις.
 Παρὰ στα δέλει ὁ Κύρις σου, νὰ τοῦ δεληματέψῃς,
 Μὴ βούλῃς ἀνημπόρετα πράγματα νὰ γυρέψῃς.
 Καὶ χίλιοι χρόνοι ἂν διαβοῦν δὲν δὰ τὸν κάμη τέρη,
 Κ' ὥστε νὰ ζῆ, δὲν ἔρχεται πρὸς τὰ δικά σας μέρη.
 Κ' ἂν ἀποθάνῃ ὁ Κύρις σου, παραγγελιὰν ἀφίνει,
 Κ' ἐκεῖνοι ποῦ πομένουσι, ξορίζουντο κ' αὐτῆνοι.
 Λοιπὸν, κυρά μου, σκόλασε τὸν λογισμὸν ὅπ' ἔχεις,
 Κ' ὁ ξένος γίνεταί, ἄνδρας σου, κάμε νὰ τὸ κατέχῃς.
 Αὐτὸς, ὅπου πολέμησε, κ' ἐγλύτωσε τὴν χώρα,
 Πῆς το καὶ σὺ πῶς τότε δὲς, καὶ νὰ βρεθῇ καλὴ ὥρα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ν' ἀκούσῃ τοῦτα ἢ Ἀρετὴ, ἐδάρθηκεν ἔμπρὸς τῆς,
 Κ' ἔξανακαινουργώθηκε ὁ πόνος ὁ παλαιὸς τῆς.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Λέγει τῷ, ἀκόμη δὲν μπορεῖς, Νέννα, νὰ τὰ σωπάσῃς,
 Μὰ ξαναλέσ τα, κ' ὡς Σωρῶ, βούλῃσαι νὰ μὲ χάσῃς.
 Νὰ σμίξουν ὅλα τὰ στοιχιά, νὰ συμβουλέψουν ὁμάδι,
 Νὰ κάμουν ἕνα, ποῦ κάνεις νὰ μὴν τοῦ βρῆ ψεγάδι.
 Καὶ νάσαι Ῥήγας μοναχός, τὸν κόσμον ἢ ἀφεντεύῃ,
 Γυναϊκά του νὰ μὲ ζῆτᾶ, τέρη νὰ μὲ γυρεύῃ.
 Καὶ νὰ μηνύσῃ ὁ Κύρις μου τὴν προξενεῖαν ἐτούτη,
 Καὶ νὰ μοῦ δίδῃ καὶ ἀποδᾶ ταῖς χώραις καὶ τὰ πλούτη.
 Καλλιᾶχω τοῦ Ῥωτόκριτου λιγάκι ἐλπίδα μόνο,
 Παρὰ στὸν κόσμον Ῥήγισσα, κ' ἄλλον νὰ καμαρώνω.
 Πικραίνεις κ' ἀναγκάζεις με, μ' αὐτὰ καὶ σὺ Φροσύνη,
 Καὶ δὲν μὲ σώνει ὁ λογισμός, κ' ἡ πέδα ποῦ μὲ κρίνει.

Σήμερον θέλωμεν τὸ δῆ, σάν καλοξημερώση,
 Ἦντα μαντάτο καὶ φωνήν ὁ ξένος δά μου δώση.
 Κ' ἂν ἦν' κ' ἐχάθη ὁ Ῥωτόκριτος, δῆς δὲς τὸ δὲ νά κάμω,
 Ἐνα μαχαῖρι στήν καρδιάν βάνω γαμπρὸν στὸν γάμο.
 Καὶ τὰ πουλάκια πούλθασι συντροφιασμένα ὀμάδι,
 Σημάδι εἶναι πῶς γλίγωρα πανδρεύομαι στὸν Ἄδη.
 Λογιάζω, κ' ὁ Ῥωτόκριτος ἀπέθανε στὰ ξένα,
 Κ' ἦλθε ἡ ψυχὴ του νά μὲ βροῖ, νά σμίξη μετὰ μένα.
 Κ' ἐκεῖνο, πού ἐτάξαμεν στὸ παραθύρι ὀμάδι,
 Θυματαί το, καὶ θέλει το, μ' ὅλον ὀποῦν' στὸν Ἄδη.
 Γλίγωρα σμίγομεν κ' οἱ δυὸ, κ' ἐτοῦτο ἐδηλοῦσαν,
 Τὰ δυὸ πουλάκια πούλθασι, κ' ἐγλυκοκοιλαδοῦσαν.
 Τὸ μάθω, πῶς ἀπέθανε, ζημιὸ τήν ὥρα κείνη,
 Πιάνω μαχαῖρι νά σφαγῶ, κ' ὁ γάμος μας ἐγίνη.
 Τοῦτο ὀπούλθαν τὰ πουλιά τήν νύκτα εἰς ἐμένα,
 Οἱ γάμος ἔχει νά γενῆ εἰς σπήλια ἀραχνιασμένα.
 Κ' ἐσὺ ἄλλα τῶν ἄλλῶν μου λές, γαμπρούς μ' ἀναθηθάνεις,
 Καὶ σάν δωρῶ τὰ πράμματα, ξανάστροφα τὰ πιάνεις.
 Ἡμέρα τούτη πρὶν διαβῆ, κ' ἡ ἄλλη πρὶν περάση,
 Δῆς δὲς αὐταῖς ταῖς προξενειαῖς πῶς ἔχουσι νά πᾶσι.
 Δῆς θέλεις ἦντα λόγιασα, κ' ἠντᾶβαλα στὸν νοῦ μου,
 Κ' ὁ γάμος μου πῶς γίνεται μακρὰ ἀπ' τοῦ Κυροῦ με.
 Στὸν Ἄδη στεφανώνομαι, μάρτυρας νᾶναι ὁ χάρος,
 Σκουλήκια νᾶναι τὰ προικιά, κ' ὁ τάφος μου Νοδάρος.
 Ἡ ἀράχλαις τὰ στολίδια μου, κ' ἡ μαύρη γῆ παλάτι,
 Κ' οἱ βρωμεσμένοι κορυιακοὶ τὸ νυμφικὸ κρεβάτι.
 Σάν Κύρις, καὶ σάν Μάννα μου σὲ τόπον σκοτεινιασμένον,
 Θέλουν μοῦ δώσει τήν εὐχὴν ἀσκιαῖς ἀποθαμμένων.
 Κ' ἡ ψύμου νᾶν' χαρούμενη πασίχαρη στὸν Ἄδη,
 Νά σμίξη τὸν Ῥωτόκριτον, καὶ νᾶναι πάντ' ὀμάδι.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐπέρασεν ἡ σὺκτα τῆς μέσα σταῖς ζάλαις κείναις,
 Κ' ἡμέρα ποδιαφοίτιζε, κ' ἦλθαν τοῦ Ἥλιου ἡ ἀκτῖνες.
 Δέν θέλει πλεῖο ὁ Ῥωτόκριτος, δέν στέκει ν' ἀναμένη,
 Μὰ κίνησε σπουδαστικά πάγει στήν φλαχομένη.
 Πιάνει κ' ἀνοίγει τήν φλακὴν, καὶ τὸ κλειδί ἐκράτει,
 Βρίσκει τὴν βρώμικς, κ' ἀτζαλιαῖς, κ' ὄλο πηλὰ γεμάτη.
 Ἐπόνεσε, λυπήθηκε, κ' ὡς τὸν νεκρὸν πομένει,
 Νὰ δῆ γιὰ κείνον μιὰν κυρὰν πῶς εἶν' ἀποδομένη.
 Μ' ἀκόμη τὸ κρατεῖ κρυφὸ, δέν δὰ τὸ φανερώση,
 Ἄλλην λιγάκι πείραξι βούλεται νὰ τῆς δώση.
 Ἦσανε μὲ τοῦ λόγου τοῦ τῆς Χώρας οἱ μεγάλοι,
 Μὰ τότε μέσα στήν φλακὴν δέν θέλει νὰ τοὺς βάλῃ.
 Ἐμπαίνει δίχως σύντροφον, διὰ νὰ μὴ γροικοῦσι,
 Κεῖνα, ποῦ μὲ τὴν Ἀρετὴν δὲ νὰ συμβουλευθοῦσι.
 Νὰ περπατῇ ἡ δουλειὰ κρυφὰ, κάνεις νὰ μὴ γροικήσῃ,
 Ὡστε νὰ πᾶνε στοῦ Ῥηγός, γιὰ νὰ τοὺς συμπαθήσῃ.
 Καὶ τὴν εὐχὴν του σὰν καλὰ παιδιὰ νὰ τοῦ ζητήξουν,
 Γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ θέλημα σ' ἀνδρόγυνον νὰ σμίξουν.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ὡς μπῆκεν ὁ Ῥωτόκριτος εἰς τὴν φλακὴν, ἀρχίζει,
 Νὰ τῆς μιλή, καὶ σπλαγχνικά νὰ τὴν ἀναυτρανίξῃ.
 Λεγεί τῆς, τὸ μ' ἐρώτηξες νὰ σοῦ τὸ πῶ, καὶ γροίκα,
 Ποῦ τόβρηκα τὸ χάρισμα, ποῦ στήν φλακὴν σ' ἀφῆκα.
 Εἶναι δυὸ μῆνες σήμερον, ποῦλαχα σὲ κάποια δάση,
 Εἰς τὴν μερὰν τῆς Ἐγριπος, κ' εὐγῆκαν νὰ μὲ φᾶσι,
 Ἀγρια θηριὰ, κ' ἐμάλωσα, κ' ἐσκότῳσα ἀπὸ κείνα,
 Κ' ἀπὸ τὰ χέρια μου, νεκρὰ ὅλα τὰ πλεῖα πομείνα.
 Μὲ κίνδυνον ἐγλύτῳσα, κ' ὅσ' ὄραν ἐπολέμου,
 Νὰ λυτρωθῶ ἀπὸ αὐτὰ δέν τ' ὀλιψα ποτέ μου.

Μὰ βόηθησε τὸ ροιζικὸν τ' ἄστρον μ' ἔλυπηθῆκα,
 Κ' ἐσκότωσα, κ' ἐζήγωξα, κ' ἀλάδωτον μ' ἀφῆκαν.
 Δίψαν μεγάλην γροίκησα στὸν πόλεμον ἐκεῖνον,
 Γυρεύοντας νὰ βρῶ δροσιάν, ἔσωσα σ' ἓνα πρίνον.
 Καὶ παρεμπρὸς ἐφάνη μου, κουτζουναράκι κτύπα,
 Σιμώνω, βρίσκω τὸ νερὸ στοῦ χαρακιοῦ τὴν τρύπα.
 Ἡπιά το, κ' ἐδροσίσθηκα, κ' ἐπέρασέ μου ἡ δίψα,
 Μὰ πούρι κ' ἄλλα βάσανα ἐτότες δὲν μοῦ λείψα.
 Κάθησα νὰ ξεκουρασθῶ σιμὰ στὸ κουτζουνάρι,
 Ὅταν γροικῶ ἀναστεναγμὸν καὶ μίσμα τοῦ ἀρρώστιάρη,
 Καὶ μπαίνω μέσα στὰ δενδρά, πούσαν κοντὰ στήν βρύσι,
 Διὰ νὰ βρῶ, καὶ γιὰ νὰ δῶ ἐκεῖνον, ὅπου μίσει.
 Βρίσκω ἓνα νεῖον ὠραιόπλουμον, πῆλαμπε σὰν τὸν Ἥλιο,
 Κ' ἐκείτετο ὀλομάτωτος ἐμπρὸς εἰς ἓνα σπήλιο.
 Σγουρά, ξανθᾶχε τὰ μαλιά, κ' εἰς τὰ σωθέματά του,
 Μ' ὄλον ὀπούτον σὰν νεκρὸς ἔδειχνε ἡ ὠμορφιά του.
 Καὶ δυὸ θηριά στὸ πλάγι του ἦσανε σκοτωμένα,
 Καὶ τὸ σπαθὶ καὶ τ' ἄρματα ὅλα του ματωμένα.
 Σιμώνω, χαιρετῶ τονε, λέγω του, ἀδελφι γειά σου,
 Ἡντᾶχεις καὶ ἀπονέκρωσες; πούναι ἡ λαβωματιά σου;
 Τὰ μάτιά του εἶχε σφαλιστά, τότε τ' ἀναντρανίζει,
 Κ' ἐθώρειε, δίχως νὰ μιλή, καὶ στὸν λαιμὸν του ἔγγιζει.
 Μὲ τὸ δακτύλι δυὸ φοραῖς ἔδειχνε νὰ γνωρίσω,
 Πῶς εἶναι ἐκεῖ ἡ λαβωματιά, νὰ δῶ νὰ τοῦ βοηθῆσω.
 Τὸ στῆθός του ξαρμάτωσα, καὶ μιὰ πληγὴ τοῦ βρίσκω,
 Δαμάκιν ἀποκατωθιὸ ἀπὸ τὸν οὐρανίσκο.
 Ολίγο κ' οὐδὲ τίποτε τὸν εἶχε θαγαμμένον,
 Μᾶθειεν ἔχει τὸ θηριὸ δόντι φαρμακεμένον.
 Κ' ἐπῆρέν του τὴν δύναμιν, καὶ τὴν πνοήν του ἐχάσε,
 Καὶ τὸ φαρμάκι πέρασε, καὶ μέσα τὸν ἐπιάσε.
 Κ' ἀγάλια ἀγάλια χάνετο, σὰν τὸ κερὶ ὅταν σβύνει,
 Ἐπλαφα, κ' ἔλυπηθῆκα πολλὰ τὴν ὥρα κείνη.

Σάν ἀδελφόν μου καρδιακόν τόν ἔκλαιγα, κ' ἐπόνου,
 Μὰ πόνοι, δάκρυα, κλάϋματα ἄνθρωπον δέν γλυτώνου.
 Ε΄ψυχράχει, κ' ἔδειχνε, νά στέκω μὴ μισέψω,
 Κ' ἐθάρρει, πῶς ἔτοια πληγή ἐμπόρου νά γιαιτρέψω.
 Εἰς τούτα τὰ βαρέματα, πούτου νά ξεψυχήση,
 Μοῦδειχνε, πῶς ἐκεῖ κοντά θέλει νά μοῦ μιλήση.
 Σιμώνω, καί φιλω̄ τονε Σωρῶ καί ἀναδακρῶνει,
 Τὸ στόμα μέ τὸ στόμα μου περιλαμπαστὰ σιμώνει.
 Κ' ἔπασχε καί ἀνδριεύετο γιά νά μοῦ μιλήση,
 Μὰ τὸ φαρμάκι τῆς πληγῆς δέν θε νά τόν ἀφήση.
 Δείχνει μου τὸ δακτύλι του, πούχε τὸ δακτυλίδι,
 Κ' ἐγνώρισα πῶς χάρισμα σάν φίλος μοῦ τὸ δίδει.
 Μὰ δέν τόν βάστα ἡ καρδιά, νά θε νά τοῦ τὸ βγάλω,
 Μὰ μετὰ κείνο ἤθελε στὸ μνῆμα νά τόν βάλω.
 Λέγω του, νάχη ὑπομανή, νά τὸ φορῆ στὴν χέρα,
 Καί νά μηδὲ πικραίνεται εἰς ὅ, τι τ' ἄστρο φέρα.
 Ὡς μ' ἄκουσε, μαζώχθηκε, κ' ἔδειξε νά μανίση,
 Καί νά μακρύνω ποδεκῆ δέν θέλει νά μ' ἀφήση.
 Ἐκλαιγε, καί ἀνεστέναζε μέ κουρασά μεγάλη,
 Ἐπασχε, κ' ἐδοκίμαζεν ἐκείνος νά τὸ βγάλῃ.
 Σάν εἶδε πῶς δέν ἤμπορεῖ, μοῦ ξαναδείχνει πάλι,
 Κ' ἐπιάσε τὸ δακτύλι μου, πούθελε νά τὸ βάλῃ.
 Βγάνωτο μέ τὰ κλάϋματα ἀπ' τ' ἀργυρὸ δακτύλι,
 Καί δίδωτο το, πιάνετο, σιμώνετο στὰ χεῖλη.
 Φιλεῖτο μ' ἀναστεναγμούς, καί ἀπέκει μοῦ τὸ δίδει,
 Καί τόπιασα ἀπ' τὸ χέρι του κ' ἐγὼ τὸ δακτυλίδι.
 Τότε μια σιγανή φωνή μόνου τ' αὐτιάμου ἀκούσα,
 Καί εἶπασιν τὰ χεῖλη του, σέ ἔχασα Ἀρετοῦσα.
 Ἄλλα δυὸ λόγια μίλησε, εἰς ὄρκον ποῦ ἐμῶσα,
 Μὰ δέν τὰ ξεκαθάρισα, κ' ἐμπέρδευέ του ἡ γλῶσσα.
 Ἐτοῦτο εἶπε μοναχά, κ' ἐτέλειωσε ἡ ζωή του,
 Καί μέ πικρὸ ἀναστεναγμὸν εὐγῆκεν ἡ ψυχὴ του.

Τούτα τὰ χέρια ποῦ θωρεῖς, λάκκου ζημιᾶ τοῦ σκάφαν,
 Τούτα τὸν ἐσηκώσασι, καὶ τούτα τὸν ἐθάψαν.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς τ' ἄκουσεν ἡ Ἀρετὴ, ὦρα λιγάκι στάθη,
 Ἀμίλητη, κ' ὁ πόνος της τὴν ἔκαμε κ' ἐχάθη.
 Κ' ἔτοιμας λογῆς εἰς τῆς καρδιᾶς τὰ βάθη τὴν ἐπιάσε,
 Ποῦ πόμεινε σὰν τὴν νεκρὴν, τὴν ἀναπνοιαὶν ἐχάσε.
 Ἀσάλευτη στοχάζετο, μὰ δίχως νὰ μιλήσῃ,
 Κ' ὅπου τὴν ἤθελεν ἰδῆ, δὲν ἤθελε γνωρίσῃ.
 Ἀνθρωπος εἶναι, ἢ ζωγραφιά, ἢ ξύλο εἶναι, ἢ λίθος,
 Τόσα πολλά ἐχάθηκε στοῦ πόνου της τὸ βύθος.
 Τὰ δάκρυά τ' ἔζη ἀποφρίξασι, κ' ἡ πίκρα της τὰ χῶνει,
 Καὶ τοῦτο ἔχουν φυσικὸν πάντα οἱ μεγάλοι πόνοι.
 Ἡ γλῶσσα τ' ἔζη εἶναι ἀσάλευτη, τὰ χεῖλη δὲν μιλοῦσι,
 Τὰ μάτια θαρπωθήκασι, δὲν βλέπουν πλεῖο νὰ δοῦσι.
 Σὰν ὅταν κἀνὴ τὴν πληγὴν στήν σάρκα τὸ μαχαῖρι,
 Ποῦ μπρὸς τὸ αἷμα σύρνεταί εἰς τῆς καρδιᾶς τὰ μέρη.
 Κ' ἀπέκει τρέχει τὴν πληγὴν, σὰν τὴν καρδιὰν βλέπῃσῃ,
 Κ' εὐγαίνει ἀπέξω, καὶ κινᾷ, σὰν τὸ ἐρμηνεύει ἡ φύσις.
 Ἐτ' ἔζη κ' αὐτῆς πρὸς τὴν καρδιὰν τὰ δάκρυά τ' ἔζη ἐσυρθῆκαν,
 Κ' ἀπέκει ἀπ' τὰ μάτια της σὰν ποταμὸς εὐγῆκαν.
 Ὡσαν ἀφορμαρὰ θωρεῖ σὲ μιὰ μεριά κ' εἰς ἄλλη,
 Ὡσαν ὅταν ξυπνᾷ κἀνεὶς, κ' ἔχει τοῦ ὕπνου ζάλη.
 Ἐπάνω κάτω συνηρᾷ, δεξιὰ ζερβὰ γυρίζει,
 Κ' ἀπέκει μὲ τὰ κλάυματα ἔτοιμας λογῆς ἀρχίζει.
 Ἐπλήθυνε ἡ ἀποκοτιά, κ' ἐχάθηκεν ἡ τάξις,
 Τὸν νοῦν τ' ἔζη ἐγροῖκα σὰν πουλὶ νὰ φύγῃ νὰ πετάξῃ.
 Κἀνένα πλεῖο δὲν ντρέπεται, κἀνένα δὲν φοβάται,
 Καὶ μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς τὰ πάθη της διγᾶται.

ΑΡΕΤΟΣΑ

Ῥωτόκριτε, τί θέλω πλειό τήν ζήσιν νά μακραίνω,
 Ποιά ἐλπίδα πλειό μου πόμεινε, καί θέλω ν' ἀναμένω;
 Δίχως σου πῶς εἶν' ἔμπορετό, στόν κόσμον πλειό νά ζήσω;
 Ἀνάθεμα τὸ ροιζικόν στα φύλαγεν ὀπίσω.
 Μὲ τήν ζωήν σου, εἶχα ζωήν, καί μὲ τὸ φῶς σου θώρου,
 Τὰ πάθη μου θυμῶνάς σου ἐπέρνου σάν ἡμπόρου.
 Τὸν ἑαυτὸν μ' ἀρνήθηκα, καί μετὰ σένα ἤμου,
 Στὸ θέλημά σου βρίσκετο θάνατος καί ζωή μου.
 Ξύπνῃς μὲ σ' εἶχα μέσ' στόν νῦν, κοιμῶντας, στ' ὄνειρό μὲ,
 Κ' ἐτούτη ἢ θύμησι ἦτονε πάντα τὸ γιαντρικό μου.
 Ἀρνήθηκα τὰ πλούτη μου, τὸν Κύριν, καί τήν Μάννα,
 Ποτὲ δὲν ἐβαρέθηκα τὰ πάθη, ποῦ μοῦ κάνα.
 Θυμῶνάς σε, Ῥωτόκριτε, πῶς μοῦσαι νοικοκύρις,
 Ἐγίνουσουν καί μάννα μου, ἐγίνουσουν καί κύρις.
 Μὲ τὸ παλιτζι ἐντύθηκα, κ' εἰς τ' ἄγερα κοιμοῦμαι,
 Καί τήν φτωχιάν δὲν τήν ψηφῶ, τὴς πόνους δὲν βαριοῦμαι.
 Γιὰ σένα ἀφήκα τὴν ἀφεντιαῖς, κ' ἐμίσησα τὰ πλούτη,
 Γιὰ σένα μὲ σφαλίσασιν εἰς τήν φλακὴν ἐτούτη.
 Γιὰ σένα ἀνεστέναζα, γιὰ σένα εἶχα πόνους,
 Γιὰ σένα βασανίζομαι σήμερον πέντε χρόνους.
 Ταῖς πίκραις δὲν ἐγύρευα, τοὺς πόνους δὲν ἐγροῖκουν,
 Μὲ τήν δικήν σου θύμησιν τὸ ροιζικόν ἐνίκουν.
 Μοῖρά μου κ' ἦντα λείπεσαι, νά κάμῃς πλειό σ' ἐμένα,
 Τήν σήμερον μ' ἐνίκησες, ὄχι στα περασμένα.
 Ὅ, τι κ' ἂν εἶχα πῆρές τα, ἦντ' ἄλλο σοῦ πομένει,
 Κ' ἦντ' ἀναμένει πλειό νά δῆ, ἕνας ὁποῦ κερδαίνει;
 Ἐνίκησες τὸν πόλεμον, ὁποῦχες μετὰ μένα,
 Καί δὲν σ' ἐψήφουν ὡς ἐδὰ στα μούχες καμωμένα.
 Πάντα πολέμου δυνατὰ, κ' ἤλπίζα νά νικήσω,
 Μὰ σήμερον μ' ἐνίκησες στα φύλαγες ὀπίσω.

Κ' ἀκόρη θέλεις με νὰ ζῶ, ὄχι γιὰ νὰχω ζῆσι,
 Μὰ γιὰ νὰ βασανίζωμαι σ' ἔτοια μεγάλη κρίσι.
 Ε' γὼ δὲν σέ φοβοῦμαι πλεῖο, οὐδ' ὁ νοῦς μου σέ λογιόζει,
 Γιατὶ ἡ ἐλπίδα ὅπου βρεθῆ, τὸν φόβον συντροφιάζει.
 Μὰ δὰ ποῦ κείνη μίσησε, κ' ἀπ' τὴν καρδιάν μου χάθη,
 Ε' γὼ δὲν τὰ φοβοῦμαι πλεῖο τοῦ ροιζικοῦ τὰ πάθη.
 Σήμερον ἔμειν' ἀφοβη, δὲν ἔχω πλεῖο ἢντ' ἐλπίζει,
 Τὸ ροιζικὸν δὲν τὸ ψηφῶ, ἡ μοῖρα δὲν μ' ὀρίζει.
 Μοῖρα, δὲν σέ φοβοῦμαι πλεῖο, κ' ὅ, τι κ' ἂν θέλῃς κάμε,
 Κ' ἂν μὲ γυρεύῃς, νὰ μὲ βρῆς, λέγω σου, πῶς ἐπάμαι.
 Καὶ δὲ νὰ πάρω θάνατον, κ' ἀπῆτις ἀποθάνω,
 Κάμε τὸ πλεῖα χειρότερον εἰς τὸ κορμί μου πάγω.
 Εἰς τὰ βουνα ἄς μὲ ρῆξουσιν, καὶ τὰ θηριὰ ἄς μὲ φᾶσιν,
 Ἡ ἀπονιά σου νὰ χαρῆ, κ' ἡ γνώμη νὰ χορτάσῃ.
 Ζῶντά μου μ' ἐδυσκόλευες τὸν ἀγαπῶ ν' ἀφήσω,
 Μᾶλπιζα μὲ τὸν θάνατον κ' ἐγὼ νὰ σέ νικήσω.
 Νὰ πάῃ ἡ ψυχὴ νὰ τότε βρῆ, μ' ὄλον ποῦ μὲ κατέχεις,
 Γιατὶ εἰς τὴν ψύ μας δύναμιν καὶ μπόρεσιν δὲν ἔχεις.
 Δὲν εἶν' στὸν Ἄδη ροιζικά, δὲν εἶν' στὸν Ἄδη μοίραις,
 Δὲν εἶν' στὸν Ἄδη κέρδητα, καὶ σώνει σε ὅτ' ἐπῆρες.
 Ρ'ωτόκριτε, ξεψύχῃσες κ' ἀπέθανες στὰ ξένα,
 Ἡντ' ἄλλο πλεῖο μοῦ πόμεινεν, ὡσὰν ἐχάσσα ἐσένα;
 Κ' ἄς ἤθελα βρεθῆ κ' ἐγὼ στὸν τόπου τοῦ πολέμου,
 Νὰ μοῦ φωνάξῃς, Ἀρετῆ, ἔλα καὶ βόθησέ μου.
 Νὰ τρέξω μὲ τὰ τέσσαρα, κ' ὡς ἀστραπὴ νὰ σώσω,
 Καὶ μὲ τὰ μέλη μου, ὄχ' ἀλλοιῶς, βοήθειαν νὰ σοῦ δώσω.
 Κ' ὡς ἀνοιξε τὸ στόμα του τ' ἅγιοιο θηριὸ ν' ἀράσῃ,
 Νὰ βάλω γὼ τὸ χέρι μου, κ' ἐσὲ νὰ μὴ θαυμάσῃ.
 Μᾶτονὲ κρίμα κ' ἀδικιά, Ρ'ωτόκριτε, μεγάλη,
 Μέσα στὰ δάση νὰ χαθοῦν, νὰ νεκρωθῶ ἔτοια κάλλη.
 Κ' ἄς ἤθελαῖμαι ἡ πτωχὴ εἰς τὰ προσκέφαλά σου,
 Νὰ σ' ἀκλουθῶ προτῆτερα στ' ἀπομυσέματά σου.

Γιὰ νὰ σοῦ κάμω συντροφιά, νὰ πηαίνωμεν ὁμάδι,
Τὸ δὲν ἐκάμαν τὰ κορμιά, νὰ κάμην ἢ φαῖς στὸν Ἄδη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἦθελε κ' ἄλλα νὰ τοῦ πῆ, μα' ἡ ὁμιλία δὲν σώνει,
Πέφτει στὴν γῆ ἄσπρη κρυγιά, πλειὰ παρ' ἀπὸ τὸ χιόνι.
Καὶ πλειὸ δὲν εἶχεν ἀναπνοιάν, κ' ἡ αἴσθησί τ' ἔζη ἐχάθη,
Κ' ὅλο τὸ αἷμα σύρθηκε πρὸς τῆς καρδιάς τὰ βάθη.
Τ' ἄλλα τῆς μέλ' ἦσαν νεκρά, μόνο ἡ καρδιά σπαράσσει,
Ἐτρόμαξ' ὁ Ῥωτόκριτος μὴν πᾶ καὶ τήνε χάσει.
Ἐσυρνε γένεια καὶ μαλιὰ, τάβαλε ὁ νοῦς του ψέγει,
Πειδὴ καὶ τέτοια πράγματα ἤθελε νὰ τῆς λέγη.
Ἐδέρνετο κ' ἡ Νέννα τῆς, στὰ χέρια τὴν ἐκράτει,
Λογιάζοντας πῶς εἶν' νεκρή, φιλεῖ, ἀποχαιρετᾶ τῆ,
Καὶ μοιρολόγι Ἐλιθερόν τ' ἔλεγεν ἡ καυμένη,
Ἐλόγιασε, κ' ἐθάύρει το, πῶς νάσαι ποθαμένη.
Πῆρ' ἄπλωσε στὸ στήθός τῆς, κ' ἐσπάρασε ἡ καρδιά τῆς,
Μ' ἀκόμη ἀπὸ τὸ στόμα τῆς μακρᾶτο ἡ ὁμιλία τῆς.
Ὡ' πόσον εἶναι βαρετὸν καὶ δυνατὸν περίσσα,
Καὶ πῶς κατέχουν νὰ τὸ ποῦν ἐκεῖνοι π' ἀγαπῆσα.
Νᾶλθη φωτιά στὰ μέλη τους, πόσον καυμὸν ἀφίνει,
Καὶ νὰ μιλήσεν δὲν μποροῦν, καὶ γνῶσις νὰ τὸ κρίνη
Δὲν ἦτονε παράξενον, ἀν εἶν' κ' ἡ Ἀρετοῦσα,
Τέτοιας λογῆς ἀπέμεινε, σ' ὅτι τὰ αὐτιά τ' ἔζη ἀκοῦσα.
Ἐξελιγώθη, στρέφεται, λέγει ἡ γλυκειά τῆς γλώσσα,
Ἀλήθεια, Ἐρωτόκριτε, θηριὰ σέ θανατῶσα;
Τὰ δάκρυα ὁποῦσαν ἄλλη μιὰ εἰς τὰ βαθυὰ χωσμένα,
Τόπον εὐρίκασιν ἐδᾶ κ' ἐτρέχασιν κ' εὐγαῖνα.
Καὶ σιγανὰ κινήσασιν κ' ἀρχῆσαν κ' ἐπληθαῖναν,
Σάν νερουλάκι λαμπυρὸν ἔτ' εἰ καθάρια βγαῖναν.
Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ Ῥώκριτος πάραυτα ἀνεστάθη,
Καὶ δὲν τοῦ φαίνεται καιρὸς, νὰ τὴν κρατῆ στὰ πάθη.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, Ἄρετή, τὰ μούτσασες ἐξελησημονηθῆκα,
 Διατ' ἦλθα ἀπὸ τὴν ξενιτειάν, ἐπῆρες τόση πίκρα;
 Ἀλλοίμονο ὅποιος γελασθῆ, νάχη εἰς γυναῖκα ἐλπίδα,
 Καὶ πούναι τὰ ὄσα μούταξες στὴν σιδερὴν θυρίδα;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὡς τ' ἄκουσεν ἡ Ἄρετή, σχολάζει, πλειὸ δὲν κλαίγει.
 Κ' ὡσὰν ἀφορμαρὰ ῥωτᾶ, ἦντάναι ποῦ τῆς λέγει;
 Ἐλαμψεν ὁ Ῥωτόκριτος, βγάνωντας τὸ μελάνι,
 Πάλι τὴν πρώτην ὠμορφιάν τὸ πρόσωπόν του πιάνει.
 Χρυσᾶ γενῆκαν τὰ μαλιά, τὰ χέρια μαρμαρένια,
 Κ' ἡ ὄφι του ἀσπροκόκκινη, τὰ κάλλη ζαχαρένια.
 Γνωρίζει τον ἡ Ἄρετή, καλὰ τὸν ἐνθυμᾶται,
 Μὰ δὲν κατέχει, ξυπνητὴ εἶναι, ἢ νὰ κοιμᾶται.
 Ξαναλιγώνεται ἡ πτωχὴ ἀπ' τὴν χαρὰν τὴν τόση,
 Κ' ἐκλινε μιὰ καὶ δυὸ φοραῖς χαμαὶ στὴν γῆν νὰ δώση.
 Ἀγκαλιαστὴν τὴν ἔπιασεν ἡ Νέννα τζ' ἡ Φροσύνη,
 Κρατεῖ τὴν νὰ τζ' ἀποδιαβῆ ἡ λιγομάρα κείνη.
 Ἐστεκεν ὁ Ῥωτόκριτος, δὲν θέλει νὰ σιμώση,
 Κ' ἀνέμενε τὴν Ἄρετὴν, θέλημα νὰ τοῦ δώση.
 Ἐξελιγώθη στρέφεται, μὲ σπλάγχχνος τὸν ἐθώρει,
 Καὶ νὰ μιλήσῃ ἀπ' τὴν χαρὰν ἀκόμη δὲν ἐμπόρει.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Σὰν ἐπαρασυνήφερε ἐσ' εἶσαι πούρε, λέγει;
 Ἀπαρθηνὰ πῶς σέ θωρῶ; ἢ ὄνειρο μὲ παιδεύει;
 Ἡ κομπωμένος λογισμὸς σήμερον μὲ πειράζει;
 Ἡ φαντασιὰ φαντάζει με, καὶ δείχνει πῶς σοῦ μοιάζει;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὰ μάτια τῆς ἀπὸ τὴν χαρὰν ποτάμι κατεδάξαν,
 Καὶ μὲ τὰ δάκρυα πύθγανε τὴν πρώτην δὲν ὁμοιάζαν.
 Τὰ πρῶτα βγάζαν σὰν θερμὸ πικρὰ φαρμακεμένα,
 Καὶ τοῦτα τρέχαν δροσερὰ, γλυκὰ καὶ ζαχαρένια.
 Σὰν τὸ λουλούδι, τῷμορφο παρ' ἄλλο ἢ φύσις κάνει,
 Κ' ἔλθη ἄνεμος μὲ τὴν χιονιὰ νὰ τὸ ψυχομαράνη,
 Κ' ἡ ὠμορφιά του χάνεται, τὴν μυρωδιὰν δὲν ἔχει,
 Ὅσ' ὥραν εἶναι ἀνεμικὴ, κ' ὅσ' ὥρα χιόνι βρέχει.
 Μὰ τὸ βγῆ ὁ ἥλιος νὰ τὸ δῆ, κ' ἡ ζέστη νὰ τοῦ δώσει,
 Καὶ νὰ ὠμορφήσῃ τὸ ζημιό, τὰ φύλλα νὰ ξαπλώσῃ,
 Τὸ χιόνι, πού τριγύρου του χαμαὶ νερὸ τοῦ ρίχνει,
 Τὴν μυρωδιὰν, τὴν ὠμορφιάν ὡσὰν καὶ πρῶτα δείχνει.
 Ὅλαις ταῖς χάρες ὡσὰν βγῆ ὁ ἥλιος τοῦ ταῖς δίδει,
 Πού τ' ὄχεν ἀσχημὸ ἢ χιονιὰ στῆς νύκτας τὸ σκοτίδι.
 Ἐτ' εἶχαν καὶ τὴν Ἀρετὴν τὰ πάθη μαραμένη,
 Κ' ἀσούσουμη, κ' ἀνέγνωρη, κακὰ καταστεμένη.
 Κ' ἡ σκοτεινιάγρα τῆς φλακῆς, τοῦ λογισμοῦ ἢ κρυότη,
 Πολλ' ἀσχημὴν ἐκάμασι τὴν ὠμορφὴν της νειότη.
 Μὰ σὰν εἶδε τὸν ἥλιον της μέσ' στὴν φλακὴν κ' ἐμπᾶκε,
 Ἐξαναγίνη τὸ ζημιό, τὴν ἀσχημιὰν ἀφῆκε.
 Ἐγιάγυρεν ἡ ὠμορφιά, πού τ' ἦτον μακρεμένη,
 Ἐθρασε πάλι, ἀνέζησε, ὅπουτον χιονισμένη.
 Ἐκλαιγε, δὲν ἐχόρταινε, νὰ τοῦ μιλή τούς πόνους,
 Πού βάστα διὰ λόγου του τόσους καιροὺς καὶ χρόνους.
 Ἐκλαιγε κ' ὁ Ῥωτόκριτος τὰ πάθη τῶν κινδύνων,
 Βλέπωντας, πῶς εὐρίσκετο μιά του κυρὰ γιὰ κεῖνον.
 Κ' ἦντ' ἀσχημιᾶχε κ' ἀτζαλιὰ τὸ ρούχον ὅπου φέρε,
 Κ' ἀπὸ τὰ νύχια ὡς τὴν κορφὴν κλαίοντας τὴν ἐθώρει.
 Ἐπάφασι τὰ κλαῦματα, καὶ τῆς χαρᾶς ἢ ζάλτη,
 Ταῖς πρώταις τους ἀθηβολιαῖς ξαναμιλοῦσι πάλι.

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

Ἄμ' εὖ πὲς λέγει ἡ Ἀρετὴ, γλίγωρα τοῦ Κυροῦ μου,
 Πῶς νὰ σὲ πάρω γι' ἄνδρα μου ἔβαλα ἐδὰ στὸν νοῦ μου.
 Κ' ἄς πέμψη νᾶλθη συντροφιά, καὶ τ' ἀκριδιά μου ῥῆχα,
 Πῶς πάντα γιὰ ξεφάντωσες, καὶ γιὰ ταῖς σκόλαις μούχα,
 Νὰ στολισθῶ, καὶ νὰ πλυθῶ, καὶ νᾶλθω στὸ παλάτι,
 Γιατ' εἶμαι βῆρκα καὶ πηλά κ' ὄλο ἀτζαλιαῖς γεμάτη.
 Μὰ νὰ μοῦ ἐγγίξεις, κάτεχε, ἀκόμη δὲν σ' ἀφίνω,
 Ὡστε νὰ δώσῃ ὁ Κύρις μου τὸ Δέλημα ἐκεῖνο.
 Νὰ συμπαθήσῃ σέ, κ' ἐμέ, τὸ βάρος του νὰ λυώσῃ,
 Κ' ἡ ὄργιτα τῆς μάννας μου κ' ἡ μάχη νὰ τελειώσῃ.
 Μαύρισε πάλι, ἀσχίμισε, κάνεις μὴ σὲ γνωρίσῃ,
 Κ' ἐκεῖνα, ποῦ περνοῦν κρυφά, πάγε καὶ μολογήσῃ.
 Κ' ἐμπρὸς στὸν Κύριν μου ὕστερα νὰ ξεμολογηθοῦσι,
 Ποιὸς εἶσαι νὰ γνωρίσουσι, καὶ τότε νὰ σὲ δοῦσι.
 Νὰ τοὺς φανῇ παράξενον, νὰ τὸ θαυμάσουν ὅλοι,
 Νὰ ξετελειώσῃς με τιμαῖς τοῦ γάμου μας τὴν σκόλη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐπιασεν ὁ Ῥωτόκριτος, τ' ἄλλο φλασκί, καὶ βάνει,
 Εἰς τὰ μαλιά, καὶ πρόσωπο, σὰν πρῶτα τὸ μελάνι.
 Ἐγίνη πάλ' ἀνέγνωρος, κ' αἱ ἀπέξω δὲν γροικοῦσι,
 Ἐκεῖνα ποῦ γενήκασι, κ' ἐκεῖνα ποῦ μιλοῦσι.
 Κρυφὴ χαρᾶχει ἡ Ἀρετὴ, κρυφὴ χαρὰ ἡ Φροσύνη,
 Τὸ πεθυμοῦσαν τ' οὐρανοῦς, χαμαὶ στὴν γῆν ἐγίνη.
 Σὰν βγῆκεν ἔξω, ἀπ' τὴν φλακὴν ὁ Ῥωτόκριτος εὐρίσκει,
 Τοὺς φρόνιμους τοὺς Γέροντας, δίδει τοὺς τὸ κἀνίσκι.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει τοὺς, ἐσυδάσθηκε τοῦ Ῥήγα ἡ θυγατέρα,
 Ὁ γάμος νὰ ξετελειωθῇ ἐτούτην τὴν ἡμέρα.

Τὰ δύσκολα, καὶ τὰ βαρῦνὰ ἐδᾶναι ἀναπαυμένα,
 Κ' ἀνδρατὸς θεληματικὰ θέλει νὰ πάρῃ μένα.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Χαρὰν μεγάλην καὶ πολλὴν οἱ Γέροντες ἐπῆραν,
 Καὶ κράζουσι τὴν Ἀρετὴν μεγάλην καλομοῖραν.
 Πάγει ἡ λαλιὰ τοῦ Βασιλεῖος, σκορπᾷ σ' ὄλην τὴν χώρα,
 Πῶς εἰς τὸν γάμον τῆς Ἀρετῆς ἐδᾶλθε ἡ καλὴ ὥρα.
 Τίς πηλαεῖ τὴν μιὰν μεριά, καὶ τίς γλακᾷ στὴν ἄλλη,
 Ὅλοι περιωρισθήκασιν μὲ τῆς χαρᾶς τῆ ζάλῃ.
 Γροικᾶτο κ' ὁ Πολύδωρος, παράξενο τοῦ φάνη,
 Πῶς μ' ἄλλον ἄνδρα ἢ Ἀρετὴν ἔσμιξιν γάμου κάνει.
 Ἐκλαψε κ' ἀνεδάκρυσσε, καὶ βαρυναστενάζει,
 Κ' οὐδὲ γελᾷ οὐδὲ χαίρεται, μὰ σὰν θλιμμένος μοιάζει.
 Καὶ πρᾶμμα ποῦ δὲν ἤλπιζε, γροικᾷ τὴν ὥρα κείνη,
 Καὶ γιὰ τὸ φίλο λόγιαζε, ποῦ νᾶναι, κ' ἦντα γίνῃ.
 Δυὸ μῆνες ἀπεράσασιν, ὁποῦ τὸν στρατηλάτην,
 Στὴν Ἐγριποὶ ὁ Ῥωτόκριτος χωσμένον τὸν ἐκράτει.
 Κ' οὐδὲ μαντάτο, οὐδὲ γραφὴ δὲν ἔπεμψε νὰ μάθῃ,
 Κ' ἐλόγιαζε καθημερινὸ, κ' ἐθάρρει, πῶς ἐχάθη.
 Κ' ἦτον θανάτου μαχαιριὰ ἢ πέδα ποῦ τὸν κρίνει,
 Μὴν ξεύρωντας, ὁ φίλος του ποῦ νᾶναι, κ' ἦντα γίνῃ.
 Ὅλοι στὴν χώραν χαίρουσαι, κ' ἐτοῦτος εἶν' θλιμμένος,
 Ἐτοῦτος, καὶ ὁ Πεζόστρατος ὁ κατασφαλισμένος.
 Κ' οἱ δυὸ γροικῶσαν ταῖς χαραῖς τῆ γάμου, κ' ὅτι κάταν,
 Καὶ μαχαιριαῖς ἀγιάτρευταις εἰς τὴν καρδιὰν ἐθάναν.
 Κρατῶν τὴν πίκραν τῆς χωστῆν, κάνεις δὲν τῆς γνωρίζει,
 Γιατὶ φοβοῦντο πολλὰ τὸν Ῥῆγα, ποῦ τῆ ὀρίζει.
 Ἐπῆγεν ὁ Ῥωτόκριτος τοῦ Ἀφέντη τὰ μαντάτα,
 Σκύπτει περιλαμβάνει τον, κ' ὀλόχαρος γροικᾷ τα.
 Ἡ ἀγριοσύνη ἡμέρωσε, δὲν σπράφτει πλειὸ, δὲν βρέχει,
 Τὴν Ἀρετοῦσα ὁ Κύρις τις καλὸ παιδί τὴν ἔχει.

Ἐ΄πάφασιν οἱ λογισμοί, ποῦ τὸν ἔτυραννοῦσα,
 Πάλι στὰ φύλλα τῆς καρδιάς ἐμπῆκε ἡ Ἄρετοῦσα.
 Εὐκόλον εἶναι στὸ παιδί, μὲ τὸν γονῆν του ἂν σφάλῃ,
 Καὶ τῆ ὀργισθῆ, στὸ σπλάγγνος του νὰ τὸ γιαγύρῃ πάλι.
 Τουτᾶν τῆς φύσις τὰ κρυφά, βρίσκειται ὅπ' τὰ γυρεύει,
 Κ' ἂν εἶν' κ' ὁ Κύρις τὸ παιδί κάμμιά φορὰ παιδεύει,
 Μὲ τὸν καιρὸν σχολάζεται ἡ μάχη, καὶ τελειώνει,
 Καὶ τὸ κακὸν ὀποῦγραφε, μ' ἄλλο καλὸ τὸ λυώνει.
 Εἰς ἓνα πρᾶμμα μοναχὰ συμπάθειο δὲν εὐρίσκει,
 Ὅταν τὸ σφάλμα στὴν τιμὴν πληγώνει, καὶ βαρῖσκει.
 Τοῦτο δὲν ἔχει γιὰ τριά, γιατί πολλά πληγώνει,
 Οὐδὲ παστρεύεται ποτέ, ἐκεῖ ποῦ ἀναμουρδώνει.
 Τὴν Ἄρετοῦσα στὴν φλακὴν ὁ Κύρις τῆς τὴν ἔχει,
 Γιατί δὲν θε νὰ πανδρευθῆ ἀμ' ἄλλο δὲν κατέχει.
 Κ' ἂν εἶχε κακοφόρεςες, δίχως θεμέλιον ἦσαν,
 Ξύλα δὲν εἶχαν ἢ φωτιαῖς, καὶ πάραυτας ἐσθύσαν.
 Μὰ δὰ ποῦ τοὺς ἐμήνυσε, νὰ πανδρευθῆ πῶς θελεῖ,
 Ὅλα γενῆκαν ζάχαρι, ὅλα γενῆκαν μέλι.
 Κ' ἐλάφρυνε τὸ βάρος τους κ' οἱ πόνοι τους ἐγίανα,
 Κ' ἐλακταρίζαν νὰ τὴν δοῦν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα.
 Πέμπουν τὸ γλιγωρότερον στολίστραν νὰ τὴν ντύσῃ,
 Νὰ τῆς στολίσῃ τὸ κορμί, νὰ λάμπῃ, νὰ πλουμίσῃ.
 Καὶ συντροφιάν ἀρχοντικὴν, νὰ τήνε συντροφιάσῃ,
 Κ' ὄλαις ἢ καλεπίχεραιοις, κ' ὄλαις ἢ πλούσαις πᾶσι.
 Ἐντύσαν τὴν καὶ στὴν φλακὴν τὰ τζατζαλάτζη ἀφῆκε,
 Ἐλαμψε ὁ κόσμος κ' ἔστραψε, τὴν ὄραν ὀποῦ βγῆκε.
 Φωναῖς, χαραῖς εἰς τὰ στενά τῆς χώρας ἐγροικοῦνταν,
 Ποῦ πρῶτα τὴν ἐκλαίγασι, κ' ὅλοι τὴν ἐλυποῦνταν.
 Παρακρατεῖ τὴ ἡ Νέννα τῆς, στολίζεται κ' ἐκείνη,
 Παντᾶναι μὲ τοῦ λόγου τῆς, ποτέ δὲν τὴν ἀφίνει.
 Ὁ Κύρις τῆς, κ' ἡ Μάννα τῆς τόσῃν χαρὰν γροικοῦσι,
 Ποῦ ξεπεριωρισθήκασιν, ὥστε νὰ τὴν ἰδοῦσι.

Πάλι στά φύλλα τῆς καρδιάς ἐμπῆκε ἡ Ἀρετοῦσα,
 Σάν τοὺς ἐθελημάτεψε σ' ἐκείνο ποῦ ποθοῦσαν.
 Ἐστεκεν ὁ Ῥωτόκριτος πάντα σιμὰ στοῦ Ῥήγα,
 Κ' ἢ ὄργιταις ἐπάψασι, κ' ἢ μάνιταις ἐφύγα.
 Ἐσίμωσεν ἡ Ἀρετὴ, καὶ μπαίνει στοὶ παλάτι,
 Κ' ἦτον ἡ Νέννα τῆς κοντά, κ' ἐκείνη τὴν ἐκράτει.
 Πολὺς λαὸς κ' ἀρίθμητος, ἦλθε τὴν ὥρα κείνη,
 Πολλὴ βαβοῦρα καὶ χαρὰ εἰς ὅλους τοὺς ἐγένη.
 Γουατιστοὶ τὴν προσκυνοῦν, σάν ἄστρον τὴν δοξάζουν,
 Χαραῖς καὶ γάμους κ' ἔσμιξες λέσινε, καὶ φωνάζουν.
 Ἐμπῆκε στοὶ παλάτι τῆς, κ' ὅλα τὰ πάθη γιάνα,
 Κλαῖσι, καὶ δὲν ῥηνεύουσιν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα.
 Θυμῶντας, πῶς τὴν εἶχασι, καὶ πῶς τὴν λησμενῆσαν,
 Καὶ τώρα ὅπου τήνε θωροῦν, τὸν πόνου ἀγροικῆσαν.
 Σάν ὅταν μαῦρον νέφαλον ἄγριον καὶ θυμωμένον,
 Ἐχει τὸν ἥλιον μ' ἔχθηρητα στοὶ σκότος του χωσμένον,
 Καὶ μὲ τὴν σκοτεινάδα του τὴν λάμψιν του μποδίζει,
 Καὶ μὲ βρονταῖς καὶ μ' ἀστραπαῖς τὸν κόσμον φοβερίζει.
 Κ' ὅταν λογιάζουν καὶ θαρροῦν, νὰ βρέξη, νὰ χιονίση,
 Δοῦσιν ἐξάφνου καὶ χαθῆ τὸ νέφος καὶ σκορπίση,
 Καὶ λαμπερὸς παρὰ ποτέ ὁ ἥλιος φανερώση,
 Ἐαπλώση ταῖς ἀκτῖνές του, λάμψιν καὶ βράσιν δώση.
 Ἐτς' ἦτον καὶ στὴν Ἀρετὴν, τὸ βγῆκεν ἀπ' τὰ πάθη,
 Ἡ καταχνιὰ τοῦ παλατιοῦ ἐσκόρπισε, κ' ἐγάθη.
 Ἐμπῆκε μέσα, κ' ἔλαμψε, κ' ἡ χόρα ἀναγαλλιάσε,
 Ἐνίκησε, κ' ἐκέρδισε κείνο ποῦ πρῶτα χάσε.
 Σιμῶνει στοὺς Γουέους τῆς, καὶ ἐμπρὸς τοὺς γουατίζει,
 Κλαίει, κ' ἀναστενάζοντας, τέτοιας λογῆς ἀρχίζει.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Κύρι, καὶ Μάννα, ἂν ἔσφαλα εἰσὲ καιρὸν κἀνένα,
 Κ' ἂν σὰς ἐκακοκάρδισα, δὲν ἦτον ἀπὸ μένα.

Η' ἀγάπη, ποῦ ἔχω ἐδὰ σέ σᾶς, καί τόν καιρόν ἐκείνο,
 Μ' ἔκανε καί δέν ἤθελα ποτέ νά σᾶς μακρύνω.
 Καί τῶν Ῥηγάδων ἡ προξενεῖαις πάντα μᾶ δίδαν πίκρα,
 Η' ἀγάπη, καί τὸ σπλάγγνος σας κάθε καιρόν μ' εὐίκα.
 Καλλιᾶχα μέσα στήν φλακὴν νά βρίσκωμαι κοντάσας,
 Παρά μεγάλη Ῥήγισσα μακρὰ ἀπ' τὴν συντροφιά σας.
 Παντᾶλιζα καί νά βρεθῆ κάνειῖς στοῦτα τὰ μέρη,
 Μὲ τὴν εὐχὴν σας, καί ὄχι ἀλλοιῶς, νά τότε κάμω τέρι.
 Καί τότε νά τὸ πῶ τὸ ναί, νά σᾶς καλοκαρδίσω,
 Καί πάντα νάμαι μετὰ σᾶς, ὄχι νά σᾶς ἀφήσω.
 Κ' ἐδὰ ποῦ ἡ τύχη τόφερε, κ' ἡ δυσκολιᾶς ἐπάψαν,
 Τὰ σωθικά μου γιάνασι, ποῦ ἡ πίκραις μου τὰ κάψαν.
 Πειδὴ κ' εὐρέθη ἄνθρωπος, κ' ἐγλύτωσεν ἐσένα,
 Τὴν χώραν, κ' ὄλον τὸν λαόν, κ' ἀπ' τὴν φλακὴν καί μένα.
 Κ' ἔκαμε καί τὸν Βασιλεῖο Βλάχο ὅπου κ' ἂν λάχη,
 Πάντοτε νά σέ προσκυνᾷ, νά μὴ σοῦ κάνη μάχη.
 Κ' αὐτός, κ' οἱ κληρονόμοι του χαράτζί νά πλερώνουν,
 Στοῦς τόπους μας διὰ κακὸ ποτέ νά μὴ σιμώνουν.
 Κ' ἔβαλε κ' εἰς κίνδυνον μεγάλου τὴν ζωὴν του,
 Κ' ἐτάξτε με τέρι του διὰ τὴν πλερωμὴν του.
 Καί θέλει μετὰ λόγουσας νά ζήση, ν' ἀποθάνη,
 Ἐθελημάτεφα κ' ἐγὼ σέ τοῦτο τὸ στεφάνι.
 Κ' εἶδα, καί ἐκαλόλογιασα εἰν' πρεπὸ νά κάμω,
 Τὸ θελημά σου Κύρι μου σὸν ἐγνωιανό μου γάμο.
 Πειδὴ καί θέλει μετὰ σᾶς νά ζήση, ν' ἀποθάνη,
 Συγκλίνομαι, Γουῆ, κ' ἐγὼ σέ τοῦτο τὸ στεφάνι.
 Κ' ἂν ἦτον καί μικρότερος, τὴν γνώμην μου ἀναπεύω,
 Σὰν θέλει νάμαι μετὰ σᾶς, ἐγὼ ἄλλο δέν γυρεύω.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἀγκαλιαστὴν τὴν ἐκρατοῦν ὁ Κύρις μὲ τὴν Μάννα,
 Τὴν ὄρα ποῦ τὰ χεῖλη της ἐτοῦτα ἀναθηθάνα.

Μὲ σπλάγγνος τὴν γλυκοφιλῶν μὲ σπλάγγνος τὴν εὐχῶνται,
 Τὴν περασμένην μάνιτα πλειὸ δὲν τὴν ἐνθυμοῦνται.
 Πρὶν γονατίση ὁ Ῥώκριτος, καὶ πρίχου νὰ μιλήση,
 Ἡθέλησε στὸν Κύριν του, καὶ Μάννα νὰ μνηύση.
 Μὲ δέλημα τοῦ Βασιλειοῦ ἔπεμψε νὰ τοὺς ποῦσι,
 Εἰς τὸ παλάτι τοῦ Ἀφεντὸς ἀγλίγωρα νάλθοῦσι.
 Τὴν ἀφορμὴν δὲν ξεύρουσιν ὁ Ῥήγας, μὴδ' οἱ ἄλλοι,
 Ἡντᾶναι καὶ μνηνοῦσιν τοὺς μὲ τόση βιά μεγάλη.
 Λογιάζου, πῶς γιὰτ' ἦτονε πρῶτος εἰς τὸ παλάτι,
 Κ' ὁ Ῥήγας συμβουλόπωρα ἀπ' ὅλους τὸν ἐκράτει.
 Μὰ ἀπόταν ἀποκόπησε προξενητὴς νὰ γίνῃ,
 Στὸ σπῆτι τοῦ ἦτον σφαλιστὸς ἀπὸ τὴν ὄρα κείνῃ.
 Μὰ τοῦτον πλειὸν ὁ Βασιλεὺς δὲν στέκει νὰ γυρεύῃ,
 Τὸν λογισμὸν εἶχ' ἐλεύθερον, πλειὸ δὲν τονὲ παιδεύει.
 Ὅλοι τῆς χώρας γνοιάζονται, καὶ πωθιμοῦν νὰ δοῦσι,
 Τὸν κύριν τοῦ Ῥωτόκριτου, κέينو ποῦ δὲ τὸ ποῦσι.
 Ποτὲ δὲν τὸ λογιάζασι, ὅσοι ἦσαν στὸ παλάτι,
 Πῶς ἦτον τοῦτο τὸ παιδί τοῦ γέρου Πεζοστράτη.
 Ἀμὴ θάρρῶσαν ὅλοι τοὺς, τὸ πῶς αὐτὸς μνηᾶ του,
 Σὰν γέροντα, καὶ φρόνιμου δέλει τὴν μαρτυριά του.
 Ἐπῆγαν κ' εἴπασίντουτο, εἰς τοῦ Ῥηγὸς νὰ πάγῃ,
 Κ' ὡς τ' ἀκούσε ποχλώμιανε μέσα ἡ καρδιά τε σφάγῃ.
 Κ' ἐλόγιαζε, γιὰ πλειότερα βάσανα νὰ τοῦ δώσῃ,
 Τοῦ μῆνυσεν ὁ Βασιλεὺς, νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώσῃ.
 Ἐκλαψε, καὶ ἀνεστέναξε, καὶ τὴν γυνὴν του κράζει,
 Κ' εἰς τὸ γνοιανὸ ποῦ γροίκησε, χίλια κακὰ λογιάζει.
 Μὰ δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῇ, ὁ Ῥήγας τὸν ὀρίζει,
 Μ' ὅλον ὅπου τὴν ἔχθηρτα καὶ μάχητα γνωρίζει.
 Μὲ τὰ καῦμένα σωθικά, μ' ὄφιν ἀποθαμμένη,
 Καταρδιναίάζονται κ' οἱ δυὸ, οἱ πολυπικραμένοι.
 Τὰ μαῦρα ροῦχα βγάλασι, μὴν πᾶ οἱ κακοὶ νὰ ποῦσι,
 Τοῦ Βασιλειοῦ, πῶς στὴν χαρὰν δλίψιν τοῦ προμνηοῦσι.

Μὲ τὰ κορμμένα γόνατα, μὲ τρομασμένα μέλη,
 Ἐπήγασι τοῦ Βασιλείου, νὰ δοῦσι ἦντα τοὺς Δέλει.
 Πολλὰ κλιτὰ τὸν προσκυνοῦν, τὰ πόδια του φιλοῦσι,
 Καὶ σὰν βουβοὶ σταθήκασι, κλαῖσι, μὰ δὲν μιλοῦσι.
 Ὡς τῷ εἶδεν ὁ Ῥωτόκριτος, τρομάρα τότε πιάνει,
 Μέσα ἢ καρδιά του κάηκε, μ' ἀπ' ἔξω δὲν τοῦ φάνη.
 Ἐμάθαινε καθημερνό, πῶς εἶναι, πῶς περνοῦσι,
 Κ' ἐρώτα μὲ τὴν πονηριὰν συχνὰ νὰ τοῦ τὸ ποῦσι.
 Καὶ γνωστικὰ πορεύετο, διὰ νὰ μὴν γροικήσουν,
 Ἄλλα, καὶ δοῦσι τὰ κρυφά, καὶ τὰ χωστὰ γνωρίσουν.
 Ἀσφαλτα δίχως σκόνταμμα ἔρρήκτε κάθε ζάλο,
 Καὶ πάντα μὲ τὴν φρόνησιν ἔδειχεν ἓνα γι' ἄλλο.
 Ἐμάθαινε στὸν κύριον του, μάνναν του ἦντα γίνη,
 Μὰ δὲν ἠμπόρει νὰ τοὺς δῆ, μόνον τὴν ὥρα κείνη.
 Ἀδύναμοι ἦσαν, καὶ χλωμοί, καὶ κατηγορημένοι,
 Τότε ποῦ ἐφάνη νὰν' καιρὸς δὲν στέκει ν' ἀναμένη.
 Καὶ γονατίζει νὰ μιλή κλιτὰ μὲ ταπεινότη,
 Στὴν γλώσσάν του τὴν φυσικὴν, στὴν ὀμιλιὰν τὴν πρώτην
 Τὴν μπικωτὴν καὶ τὴν τρευλὴν, καὶ τὴν ψευδὴν ἀφίνει,
 Στὴν ὀμιλιά του τὴν καλὴν, σὰν ἦτον πρῶτα, γίνη.
 Συμπάθειο ζήτησεν ἐμπρὸς στὰ Δέλει νὰ μιλήσῃ,
 Κ' ὁ Ῥήγας εἶχε πιθυμιὰ πολλὴν νὰ τοῦ γροικήσῃ.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Λέγει, μεγάλε Βασιλεῖ Ἰφρονί τῆς δικαιοσύνης,
 Ἡντᾶχες μὲ τοῦ λόγου μου, κ' ἀλύπητος ἐγίνης;
 Ἡντᾶφταισα; κ' ἦντᾶκαμα κ' ἦντᾶχες μετὰ μένα;
 Καὶ μὲ μεγάλην ἀποικίαν μ' ἐξώρισες στὰ ξένα;
 Ἡντα κακὸ σοῦ κάμαμεν, κ' ἦντᾶβαλες στὸ νοῦ σου,
 Κ' ἐζύγωξες τὸν κύριον μου, ποῦτον τοῦ παλατιοῦ σου;
 Καὶ πέντε χρόνοι σήμερον, ποῦ ἡ ὄργιτά σου κράτει,
 Κανεῖς μας δὲν ἐπάτησε εἰς τοῦτο τὸ παλάτι.

Μὰ μ' ὄλο ποῦ μ' ἐξώρισες, τ' αὐτιά μου ὅταν τ' ἀκούσαν,
 Οἱ Βλάχοι πῶς σέ ἐχθρέψανε, καὶ πῶς σέ πολεμοῦσαν,
 Πόνου μεγάλου στήν καρδιάν ἀγροίκησα καὶ πίκρα,
 Καὶ βάσανα μοῦ δώκασι, τὰ πάθη ποῦ σ' εὐρήκα.
 Καὶ δὲν ἐμπόρου νὰ γροικῶ, πῶς εἶσαι σ' τόση μάχη,
 Καὶ πῶς θε' νὰ σοῦ πάρουσι τὴν ἀφεντιάν οἱ Βλάχοι.
 Κ' ἐγὼ νᾶμαι στήν ξενιτειάν κ' ἐγὼ νᾶμαι στὰ ξένα,
 Κ' ἐξελησμένησα ζημιό τὰ μοῦχες καμωμένα.
 Κ' ἦλθα τὸ γλιγωρότερον, σέ βοηθειάν σου ἐπολέμου,
 Καὶ νὰ γλυτώσω σὺδ' ἐλπίζα, σὺδ' ἐθάρρουντο ποτέ μου.
 Εἶδες ἐκεῖνα ποῦκαμα, ποῦ ἄλλος δὲν τὰ ἀνάσθη,
 Κ' εἰς μιὰ βαμπακερή κλωστή ἢ ζῆσι μου κρεμάσθη.
 Ο', τ' ἔκαμα γιὰ λόγου σου, χάριν σέ μὲ μὴν ἔχης,
 Γιατὶ σκλάβος καὶ δούλος σου εἶμαι νὰ τὸ κατέχης.
 Τὸν περαζμένον καιρὸν στήν Χώραν σου κατοίκου,
 Κ' ἦρχουμου στὸ παλάτι σου, τὴν ὀμιλιάν σου γροίκου.
 Καὶ μὲ τὸν κύριν μου συχνὰ ὠμίλει ἢ ἀφεντιά σου,
 Γιατ' ἦτον πάντα μπιστικὸς, καὶ συμβουλάτωράς σου.
 Κ' ἢ ἔχρητά σου ἂν κρατῆ ἀκόμη Βασιλείά μου,
 Πέμου το, νὰ ξενιτευτῶ, νὰ μὴ φανῆ ἢ φανειά μου.
 Κ' ἂν εἶν', καὶ κείνη ἢ προξενειά, πᾶ σουπεν ὁ γονηός μου,
 Ἀκόμη σκανδαλίζει σε, θάνατον πιάσε δός μου.
 Κ' ἂν εἶν' κ' ἢ θυγατέρα σου, ποῦ ἀκόμη δὲν κατέχει,
 Ποιὸς εἶμαι, σὰν μαθητευθῶ, εἰς ἐχθρητάτης μ' ἔχει,
 Θέλω νὰ ξορισθῶ μακρά, ὅπου θωροῦν τὰ μάτια,
 Κ' ἄς τάξω πῶς δὲν δούλεψα σέ τοῦτα τὰ παλάτια.
 Ἀνέγνωρος ἐγίνηκα, μὰ τώρα νὰ μὲ δῆτε,
 Ποιὸς εἶμαι νὰ γνωρίσετε, κ' ἀλλήλους νὰ τὸ πῆτε.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὴν ὄραν κείνη ποῦ μιλεῖ, κ' ὅπου τ' ἀναθηθάνει,
 Παντάχεν εἰς τὸ πρόσωπον τὸ μαγικὸν μελάνι.

Κ' ὁ Βασιλεὺς, κ' ἡ Ῥήγισσα, κ' ὅλοι πᾶ τὸ γροικῶσαν,
 Κοιμοῦνται, τοὺς ἐφαίνετο, κ' ὄνειρο τὸ θαρροῦσαν.
 Κρατοῦσί το γιὰ θαύμασμα, πρᾶμμα πολλά μεγάλο,
 Κ' εἰς κάθε λόγον στρέφονται, κ' ἐθώρειεν εἰς τὸν ἄλλο.
 Λογιάζουν κ' ὁ Ῥωτόκριτος πῶς βρίσκεται στὰ ξένα,
 Καὶ τούτα, ὅπῃ τοὺς ὁμιλεῖ, τοῦ τάχε κεῖ πομένα.
 Μὰ σὰν ἐπιάσε τὸ νερὸ, τὸ πρόσωπόν του πλύνει,
 Τὰ ἀπαρθητὰ φανέρωσε, κ' ὁ Ῥώκριτος ἐγίνη.
 Ὅλοι πομεῖνα ἀσάλευτοι, ἔτζει νὰ τὸν ἰδοῦσι,
 Δὲν ξεύρου ἢ ψωματινὰ, ἢ ἀλήθεια τὸ θαροῦσι.
 Δὲν ἔχει ὁ κύρις κρατημὸν, μηδὲ ἢ καυμένη μάννα,
 Τρέχουσι καὶ μὲ κλάυματα τὸν ἐπεριλαμβάνα.
 Δὲν ἐχορταῖναν οἱ φτωχοὶ τὸ σπλάγγχος νὰ τοῦ δείξουν,
 Δὲν τὸ λογιάζασίνε πλεῖο μ' ἔτοιον υἱὸν νὰ σμίξουν.
 Φωναῖς μεγάλαις στὸν λαὸν χαραῖς ἀγροικηθῆκα,
 Ἡ Χώρ' ὅλη ἀνεγάλλιασε, ποτέ δὲν εἶχε πίκρα.
 Ὁ Ῥήγας κάνει καὶ σωποῦν, καὶ ἀπέκει ἀρχινίζει,
 Κ' ἡ ἔχθηρα, κ' ἡ ὄργητα, εἰς σπλάγγχος πολὺ γυρίζει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Λέγει του, Γυιέ μου, ἄς πάψουσιν ὅλα τὰ περασμένα,
 Ἡ ἐγὼ σφαλα, ἢ ἐς' ἡσφαλες, ἄς εἶν' συμπαθησμένα.
 Παιδὴ κ' οἱ χρόνοι κ' οἱ καιροὶ τέλος καλὸν ἐφέρον,
 Ἀς τὴν χαροῦμεν ὅλοι μας τὴν σημερινὴν ἡμέραν.
 Παιδὴ κ' ἐμέλλετο σ' ἐσέ ἢ Ἀρετῇ, κ' ὄχ' εἰς ἄλλο,
 Εἰς τὸ θρονί μου σήμερον σὰν Ῥήγαν νὰ σέ βάλω.
 Νὰ ὀρίξης, σὰν σὲ φαίνεται, ταῖς Χώρας καὶ τὰ πλούτη,
 Γυναϊκά σου καὶ τέρι σου σοῦ δίδω νᾶν' καὶ τούτη.
 Εἴ γὼ κατέχεις, καλογυιέ, γέροντας εἶμαι τώρα,
 Καὶ δὲν μπορῶ νὰ γυσιάζωμαι κεῖνο ποῦ θέλει ἡ Χώρα.
 Καὶ τὰ Ῥηγάτα, κ' ἡ Ἀφεντιαῖς ἐσένα πρέπουν Γυιέ μου,
 Κ' ἄς τάξω πῶς δὲν ὄριζα, μηδ' εἰδά τα ποτέ μου.

Μὲ τὴν εὐχὴν μας ὁλωνῶν, ὡσὰν τὸ πιθυμοῦμεν,
 Νὰ κάμετε κληρονομίαν, καὶ τέκνα σας νὰ δοῦμεν.

ΠΟΙΗΤΗΣ.

Τοῦτα τὰ λόγια ὁ Βασιλεὺς μὲ κλάυματα τὰ μίλει,
 Εἶχέ του στὴν ἀγκάλην του, μὲ σπλάγχχνος τὸν ἐφίλει.

ΡΗΓΑΣ

Ἐκραξε καὶ τὴν Ἀρετὴν, λέγει τῆς, θυγατέρα,
 Τὸν γάμον σου ξετέλειωσα ἐτούτῃ τὴν ἡμέρα.
 Σὺ ἔμελλες τοῦ Ῥώκριτου, στὸν οὐρανὸν ἐγράφθη,
 Για κείνο ἡ γνώμη σου εὐκολὰ σέ τοῦτον ἀνεπαύθη.
 Κ' ἔδιωξες τοὺς Ῥηγόπελεις, κ' ἔγνωια ἀπ' αὐτὰς δὲν ἔχεις,
 Κ' εἰς τοῦτο θελημάτεψες, δίχως νὰ τὸν κατέχης.
 Ξένον τὸν ἐλογιάζαμεν, καὶ ξένον τὸν ἐλέγα,
 Κ' ἐτούτος εἶν' ὁ Ῥώκριτος τῆς ἀνδρείας ἡ φλέγα.
 Παιδὴ καὶ μαῦρος σοῦρεσε, σὰν ὅλοι μοῦ τὸ λέσι,
 Ἐδὰ ποῦν' ἀσπρος καὶ ξανθὸς, καλῆτερα σοῦ ἀρέσει.
 Εὐχὴν τζ' εὐχῆς μου νᾶχετε, καὶ ὅ,τι κατηγορήθης,
 Χαραῖς νὰ σοῦ γυρίσουσιν, εἰς ὅ,τι ἐδὰ βουλήθης.
 Κ' ἔκαμες κείνο ποῦθελα, κ' ἔγιανες τὴν πληγή μου,
 Ποῦ ἂν εἶχες πῆ τ' ὄχι κ' ἐδὰ, ἄνθρωπος πλεῖο δὲν ἦμου.
 Γιατ' ἔκαμε γιὰ λόγου μας θαυμάσματα μεγάλα,
 Κ' ἡ χάρες τς μὲς' στὴν καρδιάν, καὶ νοῦν μς τὸν ἐβάλα.
 Δὲν εἶναι Ῥήγας σὰν ἐμᾶς, μὰ ἡ χάρι του εἶναι τόση,
 Ποῦ Ῥήγα τότε κράζουσι σέ δύναμιν καὶ γνώσι.
 Κ' ἐκεῖνα ποῦ ἀφεντεύομεν, ταῖς χώραις, κ' ὅλα τ' ἄλλα,
 Αὐτὸς μᾶς τὰ ἐκέρδισε μὲ κίνδυνα μεγάλα.
 Εὐχαριστῶ τοῦ ροιζικοῦ, ποῦ σοῦδωκε ἔτοιαν γνώμη,
 Ποῦλεγες, πῶς δὲν ἤθελες νὰ πανδρευθῆς ἀκόμη.
 Κ' ἐφύλαγες ὡς τῶστερον κανίσκι νὰ μοῦ φέρῃ,
 Ἐναν, ὅποῦ μ' ἐγλύτωσε, νὰ σοῦ τὸν κάμω τέρι.

Χαίρου λοιπόν, παιδάκι μου, σὰν χαιρομέσθην ὅλοι,
 Καὶ σὰν μᾶς ἀνεγάλλιασε τοῦ γάμου σας ἡ σκόλη.
 Κ' ἔπαρε μὲ καλὴν καρδίαν τὰ κανισκεύει ἡ μοῖρα,
 Κ' ἐγὼ ποτέ μου ἔτοιαν χαρὰν σὰν τούτη δὲν ἐπῆρα.
 Ἄς εἴστε πάντα μιὰ βουλή, καὶ πάντα συβασμένοι,
 Γιατὶ τῶ ἀνάγκαις καὶ κακὰ, ἡ σύβασις τὰ γιαίνει.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μὲ πονηριὰν ἡ Ἄρετὴ κάνει πῶς δὲν κατέχει,
 Προτήτερα, ὅ, τι δωρεῖ κ' εἰς τοῦτο γνῶσιν ἔχει.
 Τὰ φρύδιά τῆς ἀνεσήκωσε μὲ μαστοριὰν ἡ κόρη,
 Δείχνει, πῶς τὸ θαυμάζεται, στὸν οὐρανὸν ἐθῶρει.
 Δείχνει, πῶς ἀνεπέλπιστον, εἶν' κείνο ὁποῦ βλέπει,
 Κ' ἐδάγκανε τὰ χεῖλη τῆς, στοῦτ' ἔπαινος τῆς πρέπει.
 Ἐκόμπωσ' ὅλον τὸν λαόν, καὶ κάνει καὶ λογιάζουν,
 Τὰ ψέματα γι' ἀπαρθητὰ, γιατί τῶ ἀλήθειας μοιάζουν.
 Μὲ λίγα λόγια φρόνιμα τὸν Κύριον ἀποφασίζει,
 Νὰ κάμη κείνο ὁποῦ γροικᾶ, καὶ κείνο ποῦ ὀρίζει.
 Δὲν θέλει νὰ πολυμιλῇ, μὴ λάχη καὶ μπερδέσῃ,
 Καὶ θέλοντας νὰ βοηθηθῇ, πεδουκλωθῇ καὶ πέσῃ.
 Ἐθῶρει κ' ὁ Πολύδωρος, κ' ἀκόμη δὲν κατέχει,
 Ἄς εἶναι καὶ ὁ Ῥωτόκριτος, κ' ἀλήθειαν δὲν τὴν ἔχει.
 Τόσον πολὺ τοῦ φάνηκε, ποῦ ἀκόμη δὲν πιστεύει,
 Τὸν ἥλιον βλέπει καὶ φωτιὰν, γιὰ νὰ δωρῇ γυρεύει.
 Μὰ τούτη ἡ δυσκολιὰ τοῦ νοῦ, λίγη ὥρα τὸν ἐκράτει,
 Κ' εἶδε καὶ αὐτὸς κ' ἐπίστεψε, σὰν τῶ ἄλλους στὸ παλάτι.
 Περιλαμβάνει, καὶ φιλεῖ, καὶ δὲν τονὲ χορταίνει,
 Τὸν φίλον του τὸν ἀκριβόν, καὶ δάκρυα τότε ραίνει.
 Λογιάσατε πόσαις χαραῖς ἦσαν τὴν ὥρα κείνη,
 Καὶ πόση περιδιάβασι σ' ὅλην τὴν χώρα γίνη.
 Τίς τῶλεγε γιὰ θαύμασμα, τίς ὄνειρον τὸ κάνει,
 Τόσον μεγάλο, καὶ πολὺ, ἐξάφνου τοὺς ἐφάνη.

Ο΄ Πεζοστράτης τοῦ Ῥηγὸς γονατιστὸς σιμώνει,
Κ΄ ὅτι κ΄ ἂν εἶχε στήν καρδίαν τότε τοῦ φανερῶνει.

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ

Λέγει του, Ἀφέντη, ἂν σοῦφταιξα εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνο,
Ποῦ σοῦφερα τὴν προξενειάν, κ΄ εἰπές μου νὰ μακρύνω,
Τὸ τέκνου μου ἀπ΄ τὴν χώραν σε, κ΄ ἐγὼ στὸ σπῆτι μέσα,
Νὰ κάθωμαι, νὰ μὴν εὐγῶ, κ΄ ὅτι εἶπα δὲν σοῦ ἀρέσα.
Συμπάθησέ μου, Βασιλειέ, ἂν λάχῃ χρεία ἄλλη,
Μὴν πιάνῃς μὲ τοὺς δούλους σου τόση κακιά μεγάλη.
Θωρεῖς τα δὰ τὰ λόγια μου τὸ πῶς ἐβεβαιῶσα,
Θαῤῥῶ νὰ τὰ μετάνοιωσες τὰ μούπε αὐτὴ ἢ γλωῦσσα.
Πολλὰ μ΄ ἐκατηγόρησες, κ΄ ἔκρινες τὴν ζωή μου,
Γιατὶ σ΄ ὠμίλησα ὁ φτωχὸς καλὸ γιὰ τὸ παιδί μου.
Κάθε γονῆς παρακαλεῖ, κάθε γονῆς ξετρέχει,
Νὰ κάμῃ πλοῦσο τὸ παιδί, κ΄ οὐδ΄ ἄλλην ἐγνοίαν ἔχει.
Κ΄ ἂν ἐπιθύμησα κ΄ ἐγὼ, τὰ πεθυμῆσαν κ΄ ἄλλοι,
Δὲ ἦτον σφάλμα ἔτζι πολὺ, νὰ μ΄ εὕρῃ τόση ζάλῃ.
Νᾶν΄ πέντε χρόνοι σήμερον, ποῦ τέτοιον γυιὸν δὲν εἶδα,
Οἴποῦ τὸν εἶχα θάρρος μου, ἀπαντοχή, κ΄ ἐλπίδα.
Μὰ τοῦτ΄ ὅλα περάσασι, κ΄ ἄς τάξω πῶς δὲν ἦσαν,
Οἴποῦ θωρῶ καὶ τὰ κακὰ στόσα καλὰ γυρίσαν.
Κ΄ ἢ μάνιταις ἐπάψασι, κ΄ ἢ ἔχθηρτα τελειώθη,
Καὶ τὸ μαντάτο τὸ πικρὸ μ΄ ἄλλο γλυκὺ ἐλυώθη.
Λοιπὸ ἂν σ΄ ἐβάρυνα κ΄ ἐγὼ εἰσὲ καιρὸ κἀνένα,
Οἴ, τι κ΄ ἂν μιληθήκασι, ἄς εἶν΄ συμπαθησμένα.
Καὶ τὴν εὐχὴν μὲ νᾶχουσι, παιδιὰ καὶ τῶν παιδιῶν τες,
Καὶ νὰ πληθαίνει ὁ ἔβανός τὸ πρᾶμμα, καὶ τὸν βιόν τες.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Μιλῶντας, ἐσηκώθηκε, στήν Ἀρετὴν σιμώνει,
Φιλεῖ την, κ΄ ὡσὰν νύμφην του τὴν ἀποκαμαρῶνει.

Ἐκείνος κ' ἡ γυναῖκά του τὸ κλάῦμα δὲν σκολάζουν.
 Ἀπ' τὴν χαρὰν τὴν εἶχας, πλεῖο πάθη δὲν λογιάζουν.
 Γέμουν ἡ αὐλαῖς ἀπ' ἄρχοντες, γεμίζει τὸ παλάτι,
 Ἀρχίζουν τὴν ξεφάντωσιν, κ' ὀλημερίς ἐκράτει.
 Κ' ἀργᾶμεινε τὸ ἀνδρόγυνο στὴν κάμεραν ἐκείνη,
 Ποῦτον ἀρχὴ κ' ἐμπήκασι στ' ἀγάπης τὴν ὀδύνη.
 Σήμερον ἄς λογιᾶσουςιν, ὅσοι κ' ἂν ἔχουν γνῶσι,
 Ἐκείνα ποῦ γενήκασι, ὥστε νὰ ξημερώσῃ.
 Ἐγὼ δὲν δέλω, καὶ δειλιῶ, νὰ σᾶς εἰπῶ μὲ γράμμα,
 Ἐπὶ τὴν νύκτα πῶς ἀπέρασαν, ἦντᾶπαν, κ' ἦντα κάμα.
 Μπορεῖτε ποῦ τὰ παρεμπρός, ποῦχετε χροικημένα,
 Ἐσεῖς νὰ τὰ λογιᾶσετε, καὶ μὴ ρῶτᾶτε μένα.
 Ἐπάσαι τὰ μιλήσασι κ' εἰς ὅ, τι κ' ἂν ἐγίνη,
 Κάνεις, δὲν ξεύρει νὰ τὸ πῆ, μόνον οἱ δυότους κείνοι.
 Ἦλθεν ἡμέρα ἡ λαμπυρὴ, γλυκὺς καιρὸς ἀρχίζει,
 Κ' ἐκάθισ' ὁ Ῥωτόκριτος εἰς τὸ θρονὶ κ' ὀρίζει.
 Μὲ φρόνησιν πορευέται, μὲ γνῶσιν ὀρδινιάζει,
 Πριχοῦ ἔλθουσι τὰ πράγματα, προβλέπει, καὶ λογιάζει.
 Ὅλοι τὸν ἀγαπήσασι κ' εἰς τ' ὄνομά του ὀμνέγαν,
 Κ' ἀπὸ τοὺς πρώτους Βασιλεῖς, πρώτον τὸν ἐδιαλέγαν.
 Καὶ τῶν Ῥηγάδων ἡ διαφοραῖς σὲ πράγματα μεγάλα,
 Κοιτὴν τὸν εἶχαν, καὶ ποτὲ τᾶλεγε δὲν ἐσφάλα.
 Ἀγαπημένο ἀνδρόγυνο σὰν τοῦτο δὲν ἐφάνη,
 Μὴδ' ἔτοιο καλοῦροῖζικον χαρούμενον στεφάνι.
 Πλεῖα ὠρίζασι καὶ γέροντες, παρὰ ποῦ δίδει ἡ φύσι,
 Καλὴ καρδιά τοὺς ἔθρεφε σὰν τὸ δεινὸν ἡ βρύσι.
 Ἐκάμασι παιδοτέκνα, κ' ὅλα γενῆκα πλοῦτα,
 Καὶ μάννα, καὶ κυρὰ Λαλα ἐγίνη ἡ Ἀρετοῦσα.
 Γιατὶ τοῦ ὀποῦναι φρόνιμος, μὴ δὲ χαθῆ στα πάθη,
 Τὸ ρόδον, καὶ ὠμορφος ἀνθὸς γεννάται μὲσ' στ' ἀγκάθι.
 Τοῦτ' ἡ ἀγάπη ἡ πιστικὴ μὲ τὴν χαρὰ τελειώθη,
 Καὶ πλεωρμὴ στὰ βάσανα μεγάλῃ τοὺς ἐδόθη.

Καὶ κάθε εἷς ποῦ διάβασεν, εἰδὰ κ' ἄς τὸ κατέχη,
 Μὴν χάνεται στὰ κίνδυνα, μὰ πάντα ἐλπίδα ἄς ἔχη.
 Κ' ἐκείνον, ποῦ κοπίασεν, ἄς τὸν καληνωρίζουν,
 Κ' ἄς συμπαθοῦν τὰ σφάλματα, ἐκείνοι ποῦ γνωρίζουν.
 Ἐσίμωσε τὸ ξύλον μου, τὸ ράξιμο γυρεύει,
 Ἦλθε σ' ἀνάβαθα νερά, καὶ πλειό δὲν κινδυνεύει.
 Ὡρεῖ τὸν οὐρανὸν γελᾷ, τὴν γῆν καὶ καμαρώνει,
 Κ' εἰσὲ λειμιῶνα ἀνάπαψιν ἄραξε τὸ τιμῶνι.
 Σὲ βάθη πελάγου ἀρμένιζα, μὰ ἐδάλλα στὸν λειμιῶνα,
 Πλειό δὲν θυμοῦμαι ταραχαῖς, μάνιταις, καὶ χειμῶνα.
 Ὡρωντας ἐχαρήκασι, κ' ἐκρυφοκαμαρῶσαν,
 Κ' ὅσοι κλουθοῦσα ἔπο μακρὰν, εἰδὰ κοντὰ σιμῶσαν.
 Ἦ γῆ εὐγάνει τὴν βοήν, ὁ ἀέρας καὶ μουγκρίζει,
 Καὶ μιὰ βροντὴ στὸν οὐρανὸν τζ' ἐχθροῦς μου φοβερίζει.
 Ἐκείνους τοὺς κακόγλωσσους, ποῦ ψέγουν ὅτι δοῦσι,
 Κ' ἀπέκει δὲν κατέχουσι τὴν Ἄλφα κὰν νὰ ποῦσι.
 Ὡρῶ πολλοὺς καὶ πιθυμοῦ, κ' ἔχω το γροικημένα,
 Νὰ μάθουν τίς ἐκόπιασεν εἰς τ' ἀπάνωγραμμένα.
 Κ' ἐγὼ δὲν θὲ νὰ κρυφευθῶ, κ' ἀγνώριστον νὰ μ' ἔχουν,
 Μὰ θέλω νὰ φανερωθῶ, ὅλοι νὰ μὲ κατέχουν.
 Βιτζέντζος εἶν' ὁ Ποιητής, καὶ στήν γενιὰν Κορνάρου,
 Ποῦ νὰ βρεθῆ ἀκριμάτιστος, σὰν θὰ τὸν πάρη ὁ χάρος.
 Στὴν Στίαν ἐγεννήθηκε, στήν Στίαν ἀνεθράφη,
 Ἐκεῖ ἔκαμε, κ' ἐκόπισε ἐτούτα ὅπου σὰς γράφει.
 Στὸ Κάστρον ἐπαυδρεύθηκε, σὰν ἐρμηνεύει ἡ φύσι,
 Τὸ τέλος του ἔχει νὰ γενῆ, ὅπου ὁ Θεὸς ὀρίσει.
 Οἱ στίχοι θὲλουν διόρθωσι, καὶ σάσμα ὅσο μποροῦσι,
 Γὶ αὐτοὺς ποῦ τοὺς διαδάζουσι, καλὰ νὰ τοὺς γροικῶσι.

Τ Ε Λ Ο Σ.

